

सप्तमहाशय्याशुभ्राण्ड

श्रीमत्सुन्दर विद्या विज्ञान प्रेरित यशोव्रति पूरिता शान्तराला चाला एधिताम्बिकां नि सरसी रह खिलबा-
कति काव्य तज्जाधनेक विद्याभिन्न श्रयोध्या निकट चर्ति नोरही सन्निभिसन्नाह शमनासि द्विदिदि
वंशोवतंस श्री परिडत सरसु प्रथान् कृतः

यत्र

अनेक ज्योतिष पुण्य स्थिति गुन्येभ्य आश्रयातीव परिश्रमा दावश्यक कृत्य वियया सर्व विद्वज्जानो यका
रयाति सरल तथा वर्णिताः सगन्धकार मदेश दत्ताभ्यां शोचिन्तुं

सप्तमहाशय्याशुभ्राण्ड

श्रीयुत सुन्दरी नवल किशोर नामक पायास यन्त्रा सुन्दरी सुचिन्तः ॥
कव्यरीरञ्ज शरुभुङ्कुं

बिन्दुसिपत्र

प्रकट हो कि यह संग्रह शिरोमणि नाम पुस्तक जिस को अथोध्या निकट वर्ति नोएही सन्धि
 सन्नाह शम वासी श्री परिद्धत सरूप प्रसाद जो सम्पूर्ण विद्या में रहस्यति के तुल्य हैं उन्हीं ने अतीव परि
 श्रम कर ज्योतिय पुण्य स्थिति के अनेक ग्रन्थों को एकत्र कर्क इस अपूर्व ग्रन्थ की वनाया इस्कारण
 कि वे परिद्धत जो इन पुस्तकों को दूकट्टा न करने के कारण इन वियों को नही जान सके और अपनी
 प्रतिष्ठा के कारण घृच्छकों को कुछ का कुछ बतला देते हैं इस्कारण अयन तिथि वार नक्षत्र योग तारी
 शुभाशुभ वर्ज्य लग्न गोचर विवाह अन्याधान यात्रा गृह प्रवेश मिश्र तिथि निर्वायादि प्रकरणों के साथ
 न्तद्वियों को अति सुगमता से वर्णन किया है और अधिक इसके बहुधा ग्रन्थों में दो चार प्रसंग वर्णित हैं
 और इसमें जो आवश्यक कार्य का विचार दूहिये सब हैं जैसे उत्तम शकुन स्वप्न परीक्षा हस्त रेखा विचार हि-
 चटिका तिथि निर्णय आदि ऐसी अनेक बातें हैं इसी कारण मुग्ध नवल किशोर सार्हवने अपने छोपे खाने

में रूप दृशा ॥

सूचीपत्र

अथ प्रथम प्रश्न	पृष्ठ पंक्ति	वत्सर स्वामी	पृष्ठ पंक्ति	अधि मास	पृष्ठ पंक्ति	प्रति पदास्थित्युनिगिद्ध	पृष्ठ पंक्ति
मङ्गलाचरण	१, २	वत्सर स्वामी	६	अधि मास	८	प्रति पदास्थित्युनिगिद्ध	१३
सम्बन्ध	२	वत्सर भेद	६	क्षय मास	७	समायां विधेययोगः	१३
प्रयोजन	२	अयन विचार	६	अथ द्वितीया प्रश्ना	८	व्यतीपातयोगः	१३
वियय	२	अयन फल	६	तिथिप्रकरण	८	अष्टेष्टियमहोदयो	१३
अधिकारी	२	ऋतवः	७	तिथयः	८	गजच्छायायोगः	१३
प्रारम्भ प्रश्ना	२	ऋतु पतयः	७	तिथिपतयः	८	कयिला यष्टी	१३
शास्त्र धारक प्रश्ना	२	मास ज्ञानं	७	तिथिसंज्ञा	८	पुनर्व्यतीपातः	१३
नसत्र सूची	२	मासानौनामानि	७	नन्दादिषु कृत्य	१०	गोविन्दहाद्रीयो	१३
प्रकरण सूची	३	मास संज्ञा	७	सामान्य शुभनित्ययः	१०	चारुणीमहावारुणी	१३
सम्बत्सर कृान	३	मास भेद	७	इत्तधवनेनिषिद्धयः	१२	युगास्योमन्वारयः	१३
षष्टिसम्बत्सालान	३	भेदानौकलानि	७	शामललानेनिषिद्ध	१२	अथत्तीया प्रश्ना	१३
वत्सर फल	६	पक्ष विचार	८	उक्तकार्यनिषिद्ध	१३	वारविचारः	१३

सूचीपत्र

पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि
वारकृत्यं	१६	२	२०	२४	२८	३२	३६	४०	४४	४८
वारदीयादीनी	१७	३	२१	२५	२९	३३	३७	४१	४५	४९
तैलाद्येगेषुभासुभं	१८	४	२२	२६	३०	३४	३८	४२	४६	५०
तैलाग्येदीयाष्वस्	१९	५	२३	२७	३१	३५	३९	४३	४७	५१
वारहोर	२०	६	२४	२८	३२	३६	४०	४४	४८	५२
अथचतुर्थीप्रभा	२१	७	२५	२९	३३	३७	४१	४५	४९	५३
नक्षत्राणि	२२	८	२६	३०	३४	३८	४२	४६	५०	५४
नक्षत्रेशः	२३	९	२७	३१	३५	३९	४३	४७	५१	५५
शुभासुभनक्षत्राणि	२४	१०	२८	३२	३६	४०	४४	४८	५२	५६
नक्षत्राणो कृत्यं	२५	११	२९	३३	३७	४१	४५	४९	५३	५७
पुष्यप्रसंला	२६	१२	३०	३४	३८	४२	४६	५०	५४	५८
मक्षेत्राणो स्वस्व	२७	१३	३१	३५	३९	४३	४७	५१	५५	५९
योगज्ञानं	२८	१४	३२	३६	४०	४४	४८	५२	५६	६०
योगानांशुभासुभफला	२९	१५	३३	३७	४१	४५	४९	५३	५७	६१
अथषष्ठीप्रभा	३०	१६	३४	३८	४२	४६	५०	५४	५८	६२
अथकारांज्ञानं	३१	१७	३५	३९	४३	४७	५१	५५	५९	६३
अथकारांस्वामिनः	३२	१८	३६	४०	४४	४८	५२	५६	६०	६४
करणकृत्यं	३३	१९	३७	४१	४५	४९	५३	५७	६१	६५
मद्र्यांविशेषः	३४	२०	३८	४२	४६	५०	५४	५८	६२	६६
अद्रंगविभागफलो	३५	२१	३९	४३	४७	५१	५५	५९	६३	६७
मद्रवास्	३६	२२	४०	४४	४८	५२	५६	६०	६४	६८
स्थानफलं	३७	२३	४१	४५	४९	५३	५७	६१	६५	६९
वारयोगेनमद्राफलं	३८	२४	४२	४६	५०	५४	५८	६२	६६	७०
मद्र्यादिगुलं	३९	२५	४३	४७	५१	५५	५९	६३	६७	७१
मद्र्यांपुच्छं	४०	२६	४४	४८	५२	५६	६०	६४	६८	७२

सूचीपत्र

क्र.सं.	पृष्ठ सं.	पृष्ठ सं.	पृष्ठ सं.	पृष्ठ सं.	पृष्ठ सं.	पृष्ठ सं.	पृष्ठ सं.	पृष्ठ सं.	पृष्ठ सं.	पृष्ठ सं.	पृष्ठ सं.	पृष्ठ सं.	पृष्ठ सं.
कार्यविशेषे ग्रहदलं	४०	१	स्योनपवादः	४२	५	पुरुषयोगः	४८	२	संक्रान्तौ त्याजकालः	५९	६	निचेक्ष्य च्छदिदेयो	५९
चंद्रवले विशेषः	४०	४	चैत्रादि मासेभूत्कृति	४२	८	त्याज्यतिथयः	४८	२	त्रियुक्कलयमलययोगे	५९	८	पलं	५९
गारस्ये स्वमं	४०	६	भयः	४२	५	सत्ययोगः	४८	८	वायव्यत्वेन शुभाशु	५९	९	भयोगाः	५९
अथाष्टमी प्रभा	४०	१०	नक्षत्र दोषः	४२	१०	स्मृथयोगः	४८	२	अथ नवमी प्रभा	५९	१०	त्याज्यानां संग्रहः	५९
शुभाशुभं	४१	२	शून्यनक्षत्राणि	४३	४	त्रिविधं गंडान्तं	४८	६	ग्रहणाद्युत्पत्तानां	५९	१०	त्याज्यविचारः	५९
पर्वर्गाणि	४१	२	सून्य राश्यः	४३	६	अर्द्धयामः	४८	६	गुरुशुक्राद्यलेख्यं	५९	१०	पुर्वार्द्धित्यं	५९
तां कालिकी तिथिः	४१	४	दुष्टयोगानां लक्षणं	४३	६	दुल्लिकर्षककाल	४८	७		५९	१०		५९
कार्य परत्वेन	४१	४	दोषापवादकोवि	४३	६	वेलायम घटाः	४८	७		५९	१०		५९
इरथयोगः	४१	६	योगः	४३	६	दुष्टक्षणं	४८	७		५९	१०		५९
विययोगः	४१	११	सिद्धयोगः	४३	६	त्याज्यसुहृताः	४८	७		५९	१०		५९
हुताशनयोगः	४२	२	सिद्धि योगः	४३	६	दिग्भेदेन त्याज्यदि	४८	७		५९	१०		५९
यम घण्ट	४२	२	सिद्धि योगः	४३	११		४८	७		५९	१०		५९

सूची पत्र

पृष्ठ संक्रि.	पृष्ठ संक्रि.	पृष्ठ संक्रि.	पृष्ठ संक्रि.	पृष्ठ संक्रि.	पृष्ठ संक्रि.	पृष्ठ संक्रि.	पृष्ठ संक्रि.	पृष्ठ संक्रि.	पृष्ठ संक्रि.		
सिंहस्य गुरुदोषः	६३	७	लभानि	६८	२	वल्गुधारेण	७४	१	कीशेस्य	७०	४
मकरस्थोऽपि	६३	७	राशि स्वामिनः	६८	७	सुभगाया विशेषः	७४	४	रोमजं	७०	६
तपोर्धेयापवादः	६४	१	गृहोच्चानि	६८	२	वारं कुलं	७४	६	सन्नुलकं कुलया०	७१	७
तीर्थविशेषोऽपि द्वेषा	६४	६	नीचं	६८	११	वल्गुमण्डलादिधा			स्वर्णालितवन्दुमय		
पवादः	६४	६	मूलत्रिकोणं	६८	२	योः			वल्गुधारेण	७१	८
विशेषेण पक्षवि०	६४	८	लभानां कृत्यानि	६८	३	चूरीचक्रं			वल्गुनिर्मर्माणं	७१	१०
कलमपि	६४	८	लग्नभुक्तिप्रमाणं	७०	६	कक्षलादर्शेण			कुशुमादिभस्त्रांजनं	७१	११
सिंहस्य गुरोर्देशभे	६३	७	पटवर्गाणि	७०	१०	नववस्त्रविस्तृतौष्ठलं			सूचीकर्म	७८	१२
राहोयापवादवाक्यं	६३	७	तन्वादिभावसंज्ञा	७२	६	सुहृन्विनासस्त्रधारेणं			वल्गुद्वालन	७८	३
लुप्तवत्तरविचा०	६७	४	वर्गोचमनवर्णाशः	७३	३	वल्गुविशेषेवारवि०			उपानतपरिधानं	७८	४
तद्दोषहरवाक्यं च	६७	८	लभग्रहबलं	७३	५	कृसनोणव			वितानवृत्तिका	७८	७
						दुकूलं			धरत्रययद्गोहनि	७८	८

सूचीपत्र-

क्र.सं.	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति	व्यक्ति
७२	श्रीगणेश	७२	राजां एसखुकर्म्म	२१	विद्यारम्भः	२३	सूत्रपाठसिंहा-	२५	३	२५	३
७३	सुगन्धभोगः	२२	नखसन्तक्रिया	२२	जैनविद्यारम्भः	२३	सनादिः	२५	७	२५	७
७४	खडाभक्तचक्रं च	२३	क्षौरविधौ निषेधः	२३	लिंगांडिच्छेदनौ	२४	अश्वगजारोहणं	२५	२६	२५	२६
७५	पटुकरसिंहात्मौ	२४	क्षौरशुभवाचं	२४	नष्टतारीषः	२४	अम्बचक्रं	२५	२६	२५	२६
७६	भूयाघहने	२५	क्षौरकिंचिद्विशेषः	२५	पारसी	२४	गजकृत्यं	२५	२६	२५	२६
७७	खस्युग्भूया	२६	विद्यारम्भः	२६	सिप्यारम्भः	२४	सिविकारोहं	२५	२६	२५	२६
७८	पात्रभोजनचक्रं	२७	गणितारम्भः	२७	रत्नपरीक्षा	२४	पल्याणारम्भः	२५	२६	२५	२६
७९	रसखुकर्म्म	२८	व्याकरणारम्भः	२८	शिल्यकर्म्म	२४	अश्वविशेषकं	२५	२६	२५	२६
८०	शुक्रत्येवारफलं	२९	न्यायारम्भः	२९	राजधर्मिने	२४	अथकृत्यं	२५	२६	२५	२६
८१	क्षौरैस्त्राज्यक्रिययः	३०	धुर्म्मशास्त्रपुरा-	३०	राजसेवा	२४	शत्रूणां सन्धिः	२५	२६	२५	२६
८२	क्षौरैर्निघर्त्ताः	३१	गणारम्भः	३१	दासदससीसंग्रह	२४	नद्यांरम्भः	२५	२६	२५	२६
८३	क्षौरैर्नियेभापवादः	३२	वैद्यविद्यागाकडी-	३२	सुश्रु कृत्यं	२४	माहकवस्तुभक्षणं	२५	२६	२५	२६

सूचीपत्र

पृष्ठ संक्र.	पृष्ठ संक्र.	पृष्ठ संक्र.	पृष्ठ संक्र.	पृष्ठ संक्र.	पृष्ठ संक्र.	पृष्ठ संक्र.	पृष्ठ संक्र.	पृष्ठ संक्र.	पृष्ठ संक्र.
नवांगनाश्रीगः	८७	५	४८	३	४६	४	४६	४	४६
नीतचूलास्मः	८७	६	४८	५	४६	५	४६	५	४६
नटक्रिया	८७	७	४८	६	४६	६	४६	६	४६
दृष्टत्वनाश्रीगः	८७	८	४८	७	४६	७	४६	७	४६
आरामचक्रम्	८७	९	४८	८	४६	८	४६	८	४६
श्रीकाचक्रम्	८७	१०	४८	९	४६	९	४६	९	४६
पशुकृत्यंस्त्राच	८७	११	४८	१०	४६	१०	४६	१०	४६
चरहीचक्रम्	८७	१२	४८	११	४६	११	४६	११	४६
चन्द्रमहिष्यासिकृत्यं	८७	१३	४८	१२	४६	१२	४६	१२	४६
अथयवनचारिकृत्यं	८७	१४	४८	१३	४६	१३	४६	१३	४६
पक्षीकृत्यम्	८७	१५	४८	१४	४६	१४	४६	१४	४६

श.सं.	श.सं.	पृ.सं.	पृ.सं.	पृ.सं.	पृ.सं.	पृ.सं.	पृ.सं.	पृ.सं.	पृ.सं.
दीपनकर्म	२	२	अन्न शंतिः	४	४	मनम् - - -	१०१	२०	
चलस्य चक्रम्	४	४	रोगोत्पत्तेरन्यथाग	६	६	होतृकोत्सवः	१०१	११	
स्थाली चक्रम्	५	५	ज्वरगुणद्वेदोप	१	१	मलक्रिया - -	१०२	२	
रहस्यदिमुहूर्त	१०	१०	खानं प्रश्लयमात्र	३	३	सर्व्यगृहणम्	१०२	३	
कोल्हू चक्रम्	११	११	वारपरत्वनदोप	४	४	नराश्वपशूनादम-	१०२	४	
पर्णक्रिया	५	५	विचारः - - -	५	५	नम् - - -	१०२	५	
शंतिकैशैष्टिकं क	५	५	दोषज्ञानायापरः	५	५	अथसेनूबंधः	१०२	६	
होमलेखाहुनिफलं	५	५	क्रमः - - -	८	८	लवणकृत्यम्	१०२	७	
होमैवन्दिवारः	५	५	सर्वदंशोनययोगः	८	८	जिन चार्वाक्या	१०२	८	
गंत्रदीक्षा	५	५	रोगदिगुक्तमानस	१०	१०	खंडक्रिया - -	१०२	८	
गंत्रयंत्रोपाएनादि	५	५	रक्तमोक्षणं लानं	१०	१०	शैलूखनरकृत्यं	१०२	१०	
धिरसाधनम्	५	५	रोगमुक्तस्य वहिर्ग	३	३	तैलिकयंत्रकृत्यं	१०२	११	

सूचीपत्र

सं.सं.	पृष्ठ	पंक्ति	विवरण	पृष्ठ	पंक्ति	विवरण	पृष्ठ	पंक्ति
कुंभकार चक्रम्	१०३	१	संक्रान्तिस्वरूपं	१०५	१०	कलत्रम्	१०८	६
काष्ठसिल्विरुत्पन्नम्	१०३	३	अथसंक्रान्तिसंज्ञा	१०६	२	तर्कविषयविशेष	१०९	१०
स्वर्णकारकृतम्	१०३	५	संज्ञासंज्ञांतिः	१०६	३	पक्षाः	११०	२
चर्मकारकृतम्	१०३	६	संज्ञांतिः शूरसौम्य	१०६	५	संक्रान्तिर्वोहिनानि	११०	३
लोहास्समशीनां कृतम्	१०३	८	पत्नी - - -	१०७	७	संक्रान्तिप्रकरणसूत्रे	११०	४
नापिकृतम्	१०३	९	अष्टिसंज्ञासंज्ञांति	१०७	८	वह्याणि	११०	५
आभीरजनकृतम्	१०३	११	संक्रान्तिपुण्यकारुः	१०७	११	महत्याणि	११०	६
शौरकृतम्	१०४	१	अथनयोर्विशेषः	१०८	९	विलेपनानि	११०	७
प्रेतग्रहः - - -	१०४	३	संज्ञालक्षणम्	१०८	१०	जातयः	११०	८
साम्राजित्थितानां	१०५	६	संज्ञालक्षणान्नानि	१०८	१०	पुण्याणि	११०	९
चलावली - - -	१०५	०	विधेविशेषः	१०८	१०	आभरणानि	१११	१
शुद्धिकारकृतम्	१०५	०	संक्रान्तिमुद्देशः	१०८	१०	साणा	१११	२
व्यास	१११	४	व्यास	१११	४	व्यास	१११	४
दृष्टिः	१११	५	दृष्टिः	१११	५	दृष्टिः	१११	५
गणनम्	१११	६	गणनम्	१११	६	गणनम्	१११	६
मुखं	१११	७	मुखं	१११	७	मुखं	१११	७
स्तेयाफलम्	११२	८	स्तेयाफलम्	११२	८	स्तेयाफलम्	११२	८
संक्रान्तिवन्म	११२	९	संक्रान्तिवन्म	११२	९	संक्रान्तिवन्म	११२	९
वसाफलम्	११२	१०	वसाफलम्	११२	१०	वसाफलम्	११२	१०
संक्रान्तिगणनम्	११२	११	संक्रान्तिगणनम्	११२	११	संक्रान्तिगणनम्	११२	११
सर्वग्रहणम्	११२	१२	सर्वग्रहणम्	११२	१२	सर्वग्रहणम्	११२	१२
अथकालः	११२	१३	अथकालः	११२	१३	अथकालः	११२	१३
अधिमासस्य	११२	१४	अधिमासस्य	११२	१४	अधिमासस्य	११२	१४
गात्रे	११२	१५	गात्रे	११२	१५	गात्रे	११२	१५

सूचीपत्र

पुस्तक	पृष्ठ संख्या	विषय	पुस्तक संख्या	पृष्ठ संख्या	विषय	पुस्तक संख्या	पृष्ठ संख्या	विषय	पुस्तक संख्या	पृष्ठ संख्या
अथगणितवलयम्	११३	गृहाणांक्रमवेधः	११५	११५	शनिस्मार्द्धसप्तवारि	११७	११७	ग्रहस्येयशांतयेरा	१२१	१२१
इतिहादश्रीप्र	११३	खे.	११५	११५	कगोगविचारः	११७	११७	मान्धीयधीलानं	१२१	१२१
अथगोचरप्रकरणं	११३	भौमशनिकेतूनो	११५	११५	शनिश्चरणादि वि.	११७	११७	ग्रहश्रीतयेरत्नधा-	१२१	१२१
अथखेःफलम्	११३	बुधस्यवेधः	११५	११५	चारः	११७	११७	एणो	१२१	१२१
चंद्रस्य	११४	गुरोर्वेधः	११५	११५	शनिवाहनम्	११७	११७	जवग्रहमुद्रा	१२१	१२१
भौमस्य	११४	भृगोर्वेधः	११५	११५	ग्रहाणांफलसमयः	११७	११७	ग्रहपीडितपशमनो	१२१	१२१
बुधस्य	११४	अथदेयविभागन	११५	११५	ग्रहाणांफलम्	११७	११७	पाकः	१२१	१२१
गुरोः	११४	वेधः	११५	११५	विषमस्येग्रहेवर्ज्य	११७	११७	दृतित्रयोदशी	१२१	१२१
शुक्रस्य	११४	अष्टवर्गानुसारेण	११५	११५	नि	११७	११७	प्रमापूर्णा	१२१	१२१
शनिः	११४	फलं	११५	११५	ग्रहाणांशनानि	११७	११७	अथसंस्कारप्रकरणं	१२१	१२१
गुरुकेत्वोः	११४	ग्रहाणांरश्मिभोग	११५	११५	ग्रहदुःखहरसौख्य-	११७	११७	रजोदर्शनम्	१२१	१२१
शुभफलदाग्रहः	११५	मानं	११५	११५	धीलानम्	११७	११७	अनुत्खानम्	१२१	१२१

सूची पत्र

सं. क्र.	वृत्त	श्लो. सं.	वृत्त	श्लो. सं.	वृत्त	श्लो. सं.	वृत्त	श्लो. सं.	वृत्त	श्लो. सं.	
गर्भाधानम्	२२४	८	अशुक्तश्लेष्म	१२८	२	एतेदुष्टकालाः	१३४	३	कर्म्मस्थानस्य	२३६	३
पुंससत्राणि	२२४	१०	मूलजननेपादफलं	१२८	४	ग्रहारांजननेद्वा-	१३४	६	लाभस्थानस्य	२३६	४
जन्ममंसीन्नेनि-	२२५	३	श्लेष्म	१२९	१	स्य भावफलम्	१३४	६	व्ययस्थानस्य	२३६	७
यिद्धं	२२५	६	कन्याजननेगविमा-	१२९	८	तनोःफलम्	१३४	६	मृत्युयोगः	२३६	१०
पुंसवनसीमंते	२२५	१०	गः	१२९	८	धनस्य	१३४	६	स्त्रीहिंतायोगः	२३७	२
मासेश्वरः	२२५	११	श्लेषाफलं कन्यासु	१३०	३	सहजस्य -	१३४	११	परक्रम योगः	२३७	२
संस्कारविशेषः	२२६	३	तयोः	१३०	५	सुहृत्स्थानस्य	१३५	३	दुर्वल योगः	२३७	३
विस्तु पूजा	२२६	४	श्लेषादृष्टः	१३०	८	सुनस्य	१३५	४	जातिश्रंस्योगः	२३७	५
सती गृहप्रवेशः	२२६	६	ज्येष्ठापादफलं	१३१	१०	रिपोःस्थानस्य	१३५	६	मातृपितृनाशक	२३७	७
जातकर्म्म	२२६	८	तिथिगंडमू	१३२	१	जायास्थानस्य	१३५	८	योगः	२३७	७
नामकरणम्	२२६	८	एतेषां सनम्	१३३	१	मृत्युस्थानस्य	१३५	१०	मृत्युकारकयोगः	२३७	८
जननसमयेदुष्टकाल	२२७	३	त्रिदोयः	१३४	१	वर्ष्मस्थानस्य	१३६	१	अथगालकामं वृत्तिः	२३८	८

सूची पत्र

प्रश्न	प्रश्न सं.	प्रश्न	प्रश्न सं.	प्रश्न	प्रश्न सं.	प्रश्न	प्रश्न सं.	प्रश्न	प्रश्न सं.	
अहाराणुचत्वनी	१३८	धर्मस्थानस्य	१४१	२	भोगस्यांतर्द्दशाफ०	१४०	२	दिनदशा	१४६	६
चत्वम्	१३९	कर्मस्थानस्य	१४२	४	एहोरंतर्द्दशाफलं	१४१	५	अपरादिनदशा	१४६	२१
जन्मलग्नफलम्	१४०	आयुस्थानस्य	१४३	६	गुरोरंतर्द्दशाफ०	१४१	७	स्तन्यमानम्	१४७	३
अथस्त्रीजातकर्म	१४१	व्ययस्थानस्य	१४४	८	शानेरंतर्द्दशाफ०	१४१	९	सूतिकादायः	१४७	६
तनुस्थानस्य	१४२	अष्टोत्तरीदशा	१४५	१०	बुधस्यांतर्द्दशाफ०	१४१	११	षष्ठीपंचमीपूजा	१४७	०
धनस्थानस्य	१४३	महादशावर्षसंज्ञा	१४६	५	केतोरंतर्द्दशाफ०	१४१	१२	सूतीखानम्	१४७	२०
कहजस्यस्थानस्य	१४४	अथांतर्द्दशाक्रमः	१४७	७	शुक्रस्यांतर्द्दशाफ०	१४८	४	पालस्यदंतोत्प-	१४७	२०
सुहृत्स्थानस्य	१४५	प्रथमा १४	१४८	१	योगिनीदशाक्रमं	१४८	६	नौफलम्	१४७	२
सुतस्थानस्य	१४६	संतर्द्दशाचक्रम्	१४९	२	योगिनीनामानि	१४८	७	दंतनिष्पृक्तिः	१४७	७
रिपुस्थानस्य	१४७	विंशोत्तरीक्रमम्	१५०	३	अथवर्षसंज्ञा	१४८	९	जलपूजा	१४७	९
जायास्थानस्य	१४८	रेवेस्तर्द्दशाफलम्	१५१	१	दशायाःफलम्	१४८	१०	दोलारोहणम्	१४७	८
मृत्युस्थानस्य	१४९	चंद्रस्यांतर्द्दशाफलं	१५२	२१	अथदशावर्षसंज्ञा	१४८	११	खड्गोच्चक्रम्	१४७	११

सूचीपत्र

पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति
निःक्रमणम्	१५२	१०	सौख्यमलमत्रा			प्रतिवेदनसन्तारिणि	१६६	४	१६६
कटिख्वंभूलुपवे	१५३	४	शस्त्र्यं	१५०	१०	साधारणोनसन्न	१६७	४	१६७
शानम्	१५४	८	सौख्यमफलम्	१५१	१	विशेषः	१६८	४	१६८
शान्नाशनम्	१५५	६	मातुःस्त्रीदोषः	१५२	७	अतिनिषिद्धम्	१६९	४	१६९
तांबूलभक्षणम्	१५६	६	अथाक्षरारमः	१५३	४	अथानाध्यायः	१७०	४	१७०
कर्णविधेः	१५७	४	अथोपनयनम्	१५४	२	अदोयस्त्वत्पत्रम्	१७१	४	१७१
अब्जमुहूर्तम्	१५८	५	वर्णप्रणः	१५५	७	गलगृहः	१७२	५	१७२
चूडाकर्म	१५९	७	वेदप्रणः	१५६	४	लग्नवल्लम्	१७३	५	१७३
शुक्लेत्यास्तमानं	१६०	४	गुर्वर्द्धित्वम्	१५७	१०	केंद्रस्यखेटफलं	१७४	५	१७४
गुल्फेत्यास्तमानम्	१६१	७	उपनयनेमातुः	१५८	१०	व्रतयोगः	१७५	५	१७५
दंडोर्वालवृद्धत्वं	१६२	८	द्विः	१५९	११	चैत्रत्राशस्त्र्यम्	१७६	५	१७६
केतुद्वयम्	१६३	१०	तिथयः	१६०	१	मातुःस्त्रीदोषेवि	१७७	५	१७७

सूची पत्र

क्रम	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति		
नमः	२६५	३	गणदोषापवादः	२७०	२	त्रिविधोचिययोगः	२७४	२	विशेषः	२७५	२०
विवाहेदशविधमे	२६६	३	राशि कूटम्	२७०	२	अथद्वितीयोचिययोगः	२७४	२	गुरुरविचंद्रबल	२७६	५
लनं	२६६	६	कूटापवादः	२७०	८	तृतीयोचिययोगः	२७४	४	कन्या चरयोर्गुलबल	२७६	७
अथजुजाप्रीतिः	२६६	८	नाडीश्रुद्धिः	२७१	३	कन्यादोषापवादः	२७४	५	कन्याया विशेषः	२७७	४
वर्गप्रीतिः	२६७	३	नाडीदोषापवादः	२७१	८	जन्मकालिकसुष्ठु	२७४	७	पुनर्विशेषः	२७७	६
वर्गप्रीतिः	२६७	७	एकमेऽपि विशेषः	२७१	९	नक्षत्रफलम्	२७४	७	वराय रचिवलं	२७७	२०
वस्यप्रीतिः	२६८	१	नाडीनियये विशेषः	२७१	११	आस्थापवादः	२७४	८	कालातिक्रान्ते वि-	२७७	२
नागसेत्री	२६८	२	नाड्यादिदोषिदाना-	२७३	३	वाग्दानम्	२७४	१०	शेषः	२७८	३
योनिसेत्री	२६८	९	नि -	२७३	७	जन्मनामर्शयोन्न	२७४	१	जन्मभासादिशो-	२७८	५
गृहसेत्री	२६९	५	वर्यादिगुणः	२७३	९	धानता	२७४	१	घांपवादः	२७८	१०
मैत्रीफलम्	२६९	७	जन्मकालिक सो-	२७३	९	विवाहेसंपत्सम्पु-	२७४	८	किचिनात्तविशेषः	२७८	११
गणसेत्री	२६९	७	सन्नेपः	२७३	९	द्विःविशेषः	२७४	८	विवाहेशुभभासा-	२७८	११

सूची पत्र

विषय	पृष्ठ	पंक्ति	सतस्य चक्रम्	पृष्ठ	पंक्ति	चक्रम्	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	विषय	पृष्ठ	पंक्ति
वितोतिविचारन-			सतस्य चक्रम्	१८३	४	चक्रम्	१८३	८	१८३	७	रेखाप्रदाग्रहाः	१८३	७
सूत्राणि	१८०	७	अथोपग्रहदोषः	१८३	७	तिथिविवनाडीचक्रं	१८६	५	१८६	८	दिनज्ञानम्	१८६	८
दशमहादोषाः	१८०	११	क्रांतिराम्यदोषः	१८६	४	वारविषनाडीचक्रं	१८६	८	१८६	८	दसकालास्त्रिमान	१८६	८
लजा	१८१	३	सप्तदोषः	१८६	८	विषनाडीदोषाप-	१८६	८	१८६	८	यनं	१८६	११
पतिः	१८१	८	अथेदमदोषाः	१८६	११	वादः	१८६	८	१८६	८	स्पष्टलगादिक्रा	१८६	११
युतिदोषः	१८२	२	दशदोषापवादः	१८७	६	ग्रहदृष्टिः	१८७	३	१८७	३	लज्ञानम्	१८७	६
वैधः	१८२	५	अमपंतयोगः	१८८	३	लग्नशुद्धिः	१८७	३	१८७	३	प्रप्रस्तयोगः	१८७	६
आग्निः	१८३	६	कर्त्तरीदोषः	१८८	८	पवंधादित्याज्यल-	१८७	३	१८७	३	नेष्टयोगः	१८७	६
सुधपंचकाम्	१८३	१०	महाकर्त्तरी	१८८	१०	मानि	१८७	३	१८७	३	गोभूलिकज्ञानम्	१८७	६
सद्विशाचपंचकं	१८४	३	दोषापवादः	१८८	११	होलाष्टकम्	१८८	३	१८८	३	ग्रहवसातज्ञानं	१८८	३
एकांगिलदोषः	१८४	१०	अथापरोदोषः	१८८	३	शुभनवांशाः	१८८	३	१८८	३	राज्ञांखड्गविशहः	१८८	३
एतस्योदाहरणं	१८५	१	मसूत्रविषनाडी	१८८	३	भांदाग्रहाः	१८८	३	१८८	३	हीनजातींगावि०	१८८	३

पद्य सं.	पद्य पंक्ति	पद्य पंक्ति	पद्य पंक्ति	पद्य पंक्ति	पद्य पंक्ति	पद्य पंक्ति	पद्य पंक्ति	पद्य पंक्ति			
शुद्धस्य पुनर्विवाहः	१२८	२	शुद्धदेव्यापवादः	२०२	७	अग्निदेवमुहूर्तम्	२०६	२	तारत्रिध्याद्विशुद्धिः	२१०	१
विवाहस्य कार्यम्	१२९	२	गोत्रपत्न्ये शुद्धदेवो-	२०३	२	युवराजाभियेकः	२०७	२	निधीनां फलम्	२१०	३
तैललेपने दिनसंख्या	१३०	७	षापवादः	२०३	२	पुत्राभावेऽन्यस्या	२०७	३	श्रुतवारः	२१०	२६
वेदिकाभिर्न्यायाम्	१३०	६	द्वेणुगहु विचारः	२०४	२०	भियेकः	२०७	४	उत्तम मध्यमाधम	२१२	१
मंडपो हासनम्	२००	१	विशेषः	२०५	३	रत्नचिह्नधारणम्	२०७	७	नक्षत्राणि	२१२	४
वृत्तिपंचदशी	२००	११	वृत्तिश्रीषोडशी	२०५	३	वृत्तिअष्टादशी	२०७	७	नक्षत्राणां त्याज्य	२१२	४
प्रभासमाना	२०१	१	प्रभा पूर्णा	२०५	३	प्रभा पूर्णा	२०५	३	घट्टयः	२१२	७
शय्यधूपवेष्टम्	२०१	१	शय्यास्याधानम्	२०५	३	शय्यायात्राप्रकरणम्	२०७	७	मत्तोरम्	२१२	७
करणम्	२०१	१	शय्याधानमुहूर्तं	२०५	४	शय्यप्रश्नलभान्	२०७	४	विजययात्रा	२१२	२६
वधुप्रवेशनमुहूर्तं	२०१	२	वृत्ति सप्तदशी	२०६	१	यान्त्राविचारः	२०७	२६	दिक्खलुम्	२१२	३
द्विरागमनमुहूर्तं	२०१	६	प्रभा पूर्णा	२०६	२	संक्रांतियात्रा	२०७	२	विदिक्खलुम्	२१२	४
दीपोत्सवेऽप्यापवादः	२०२	६	शय्याभियेकः	२०६	३	विशेषः	२०७	४	दिक्खलुपरिहारः	२१२	७

सूचीपत्र.

सं.सं.

१८

पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति		
अपरस्त्रिकूलपीडार	२२२	४	वर्णास्वः	२२४	८	घातसौर्या	--	२२०	५	ग्रहणांघातचक्रं	२२२	५
समयविशेषेत्याज्या-			तिथिस्वः	२२५	१	घातवारः	--	२२०	८	घातगुरुः	२२३	२
निभानि --	२२२	११	पथिराहुचक्रम्	२२५	४	घाततिथयः	--	२२०	११	घातयुक्तः	२२३	३
सर्वकालेष्वेष्टनस			तिथिचक्रंगोरक्षमते			घाततिथीनांत्या-				घातशनिः	२२३	४
शशि	२२३	४	न --	२२६	२	ज्यघत्सः	--	२२१	२	स्त्रीणांघातचंद्रः	२२३	६
युद्धशत्रायांविशेषः	२२३	५	सवकियोगः	२२८	२	घातचंद्रेनसूत्रपा-				चंद्रवांसिलोकत्रये	२२३	७
जीवन्तपक्षो .	२२३	६	ग्राहलश्रमौ	२२८	५	शुभ्याज्यः	--	२२१	५	चंद्रांगवासः	२२४	३
शथांकुलकुलकुला			प्रशरुत्तोहेरवः	२२८	६	घातसूर्यः	--	२२१	१०	सन्मुखचंद्रकले	२२५	७
कुलगणाः	२२३	११	घवाइयोगः	२२८	११	घातचंद्रः	--	२२१	११	तत्कालचन्द्रोद्य	२२५	४
आदौश्रकुलग्	२२४	१	देलकयोगः	२२८	२	घातभौमः	--	२२२	२	दिसु	२२५	४
कुलगणाः	२२४	३	गौरवयोगः	२२८	३	घातबुधः	--	२२२	३	योगिनीवासः	२२५	४
कुलाकुलगणाः	२२४	६	घातचंद्रः	२२८	६	सर्वेषांघातचक्रं		२२२	५	फलत्र	२२५	६

१८

सूची पत्र

पृष्ठ	पंक्ति	शुक्रश्लोकः	पृष्ठ	पंक्ति	दिग्वाक्यः	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	संज्ञा	पृष्ठ	पंक्ति
२२६	१	शुक्रश्लोकः	२२६	२	दिग्वाक्यः	२३१	५	२३१	५	संज्ञा	२३१	१०
२२६	२	शुक्रश्लोकः	२२६	३	दिग्वाक्यः	२३१	६	२३१	७	हादशमावफलं	२३६	१
२२७	३	शुक्रश्लोकः	२२७	४	शुक्रश्लोकः	२३१	८	२३१	९	योगप्रशंसायात्रायाः	२३६	१
२२७	४	शुक्रश्लोकः	२२७	५	शुक्रश्लोकः	२३१	९	२३१	१०	प्रथमयोगयात्रा	२३६	५
२२७	५	शुक्रश्लोकः	२२७	६	शुक्रश्लोकः	२३१	१०	२३१	११	समरयात्रा	२३६	१
२२७	६	शुक्रश्लोकः	२२७	७	शुक्रश्लोकः	२३१	११	२३१	१२	राधाबादिकात्	२३६	१
२२७	७	शुक्रश्लोकः	२२७	८	शुक्रश्लोकः	२३१	१२	२३१	१३	प्रशंसा	२३६	१
२२७	८	शुक्रश्लोकः	२२७	९	शुक्रश्लोकः	२३१	१३	२३१	१४	मध्यान्तेविशेषः	२३६	६
२२७	९	शुक्रश्लोकः	२२७	१०	शुक्रश्लोकः	२३१	१४	२३१	१५	छायावलयात्रा	२३६	२
२२७	१०	शुक्रश्लोकः	२२७	११	शुक्रश्लोकः	२३१	१५	२३१	१६	विजदशान्यात्रा	२३६	८
२२७	११	शुक्रश्लोकः	२२७	१२	शुक्रश्लोकः	२३१	१६	२३१	१७	प्रस्त्यं	२३६	८
२२७	१२	शुक्रश्लोकः	२२७	१३	शुक्रश्लोकः	२३१	१७	२३१	१८	नत्कालयंत्रांगम्	२३६	१०

सूची पत्र

पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि	पृष्ठ संक्रि			
उत्पात गङ्गानानि	२५१	२	२५६	८	अथग्निद्विषटी	२६२	४	प्रस्थिवविलंबे-	२७४	२१
चिनीलाहादिद्रुमं	२५२	५	२५६	२	योडशनुहूर्तना-	२६३	३	दिनानिर्यायः	२७५	२
उत्तवादि प्राप्ती -	२५३	७	२५६	४	मानि - - -	२६४	७	प्रस्थानप्रमाणा	२७६	३
शकाल गङ्गिनि -	२५४	८	२५६	८	सुहूर्तकार्यम्	२६५	३	यात्रायां प्रथम	२७७	७
भावप्रसङ्गघनगङ्गिनि	२५५	११	२५६	१	सुहूर्तौद्यम् - -	२६६	६	तस्वाज्यानि	२७८	७
एकास्मिन्दिने निर्गो-	२५६	४	२५६	३	गुरोरोद्यम्	२६७	११	यात्रावसरे शुभ	२७९	२
मंत्रवेधो - - -	२५७	४	२५६	७	रेखाज्ञानम्	२६८	६	शुभवाक्यानि	२८०	४
यात्राविधिः - - -	२५८	८	२५६	१	द्विषटीमुहूर्तचक्रं	२६९	८	होराशकुनम्	२८१	४
नक्षत्र दोहदम् -	२५९	१०	२५६	२	यात्राविधिः - -	२७०	५	ग्रहशकुनम्	२८२	२
दिग्दोहदम् -	२६०	५	२५६	८	प्रस्थाने प्रतिनिधिः	२७१	८	शुभशकुनानि	२८३	११
गार दोहदम् -	२६१	६	२५६	१०	प्रस्थितस्य गमन	२७२	८	शुभशकुनविशेषः	२८४	४
तिथिदोहदम् -	२६२	१	२५६	३	विधिः - - -	२७३	८		२८५	४

सूची पत्र

पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति	पृष्ठ पंक्ति			
दुःशकुनाः --	२७६	६	त्याज्यदोषाणा	नामएणिप्राधा-	२६७	३	मूलेधनंइकी	२६९	२१
महापशकुनानि	२७०	७	संग्रहः --	न्यम् --	२६७	३	कारणं --	२६९	२१
दुस्सकुन त्यागः	२७१	१	घृतशकुनम्	एश्रीनां ग्रामवा-	२६७	६	समभूयोदिक	२६३	५
दक्षिणभागेशुभा	२७२	८	घृतेखरवलम्	सेफलम् --	२६७	८	प्रोधनं --	२६३	२०
नेव्यापि विशेषः --	२७२	१	यात्रानिद्वितीये	ग्रामचक्रम् --	२६७	११	गृहस्यायाः	२६३	२०
शुनश्चेद्याशकुनं	२७२	४	हप्रवेशः --	वर्गमैत्री --	२६७	३	शायानां त्रयो-	२६४	८
प्रवेशे शकुनः --	२७२	६	प्रवेशे किंचिन्नि	वाकिकेणी --	२६८	५	जनम् --	२६५	५
शयशकुनानां काल	२७३	२	बोधः --	दिकपरक एशिः	२६८	२	आरंभेनिषेधः	२६५	११
विशेषे नैवल्य	२७३	२	लग्नवलम्	दशा विचारः --	२६८	७	क्षेत्रफलानं	२६६	६
माह --	२७३	२	दृत्येकोनविंशति	दशाफलम् --	२६८	११	दृष्टक्षेत्रोधनं	२६६	६
चामीशुभाशुभ	२७४	१	काप्रभासमात्ता	भूमि विचारः --	२६८	११	दीर्घविल्लतिन्ना	२६७	७
शकुनम् --	२७४	१	शयवास्तुप्रकारां	शल्यञ्चानम् --	२६९	४	ने --	२६७	७

सूची पत्र		पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति
विश्व ज्ञानम्	१०	२६२	७	३०२	४	३०६	६
व्यापार प्रयोजनम्	१०	२६३	१०	३०२	४	३०६	८
भुवादि गेहनाला	२	२६८	११	३०२	१०	३०७	२
द्वारम्	३	२६८	३	३०३	४	३०७	३
भ्रवादि गृहाणि	५	२६८	५	३०३	४	३०७	३
भ्रुवादि गेहज्ञानं	७	२६८	५	३०४	१	३०७	१०
द्वैत्र फलाद्या-	१०	२६८	११	३०४	२	३०८	२
ज्ञानयनम्	११	२६८	११	३०४	२	३०८	६
आयादि प्रयोजनं	११	२६८	११	३०४	२	३०८	८
वार प्रयोजनम्	११	२६८	११	३०४	२	३०८	८
धनार्णयोः प्रयोज-	११	२६८	११	३०४	२	३०८	८
नं	११	२६८	११	३०४	२	३०८	८

सूची पत्र

सं.सं.	सूची पत्र	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति	पृष्ठ संक्ति
२३	रूपि	३०६	३१२	३१२	३१३	३१५	३१५
	सूरस्योच्चता	३०६	३१२	३१२	३१३	३१५	३१५
	नेत्रोच्चता	३०६	३१२	३१२	३१३	३१५	३१५
	द्वारोद्वेधविचारः	३०६	३१२	३१२	३१३	३१५	३१५
	वेधापवादः	३०६	३१२	३१२	३१३	३१५	३१५
	वेधफलम्	३०६	३१२	३१२	३१३	३१५	३१५
	अंश्यांगणज्ञानम्	३०६	३१२	३१२	३१३	३१५	३१५
	सूत्रविचारः	३०६	३१२	३१२	३१३	३१५	३१५
	षोडशगृहनिर्मा-	३०६	३१२	३१२	३१३	३१५	३१५
	रामम्	३०६	३१२	३१२	३१३	३१५	३१५
	चित्रारंभः	३०६	३१२	३१२	३१३	३१५	३१५
	सुल्कीस्थापनम्	३०६	३१२	३१२	३१३	३१५	३१५
	देवालयमहाधारं	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३
	मः	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३
	जैन्यालयप्रपाद	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३
	रीरणमारंभः	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३
	कूपखननप्रदेशः	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३
	जलाशयारंभः	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३
	कूपारंभेवारफलं	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३
	रोहिएयुस्तूप	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३
	चक्रम्	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३
	भौमभालूपचक्रं	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३
	सूर्यभालूपचक्रं	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३
	एहुभालूपचक्रम्	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३	३१३
	जलज्ञानम्	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५
	कूपेनिर्भरविचारः	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५
	कूपचक्रम्	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५
	नेवारचक्रम्	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५
	इष्टिकारंभः	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५
	धालेपः	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५
	इष्टिकाचक्रम्	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५
	इष्टिकायामग्नित्	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५
	दानं	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५
	तडागचक्रम्	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५
	दूत्तिविंशतिप्र	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५
	भासनात्ता	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५

ग्रह	पंक्ति	श्लोक	सूचीपत्र	ग्रह	पंक्ति	ग्रह	पंक्ति	ग्रह	पंक्ति
ग्रहप्रवेशप्रारंभः	३१७	वेशेनियेयः	३२१	१०	विशेषः	३२३	८	स्वानफलम्	३२६
जीर्णग्रहप्रवेशः	३१८	वास्तु पूजनम्	३२२	१	वारफलम्	३२३	११	काकफलम्	३३०
नक्षत्र फलम्	३१९	नवदुर्गप्रवेशः	३२२	३	देवविशेषोऽयन	३२४	२	काकस्पर्शफलं	३२०
वारफलम्	३२०	जितशत्रु पुर प्रवे	३२२	४	फलम्	३२४	५	काकस्पर्शोद्यम	३२१
प्रवेशोत्पान्तः	३२१	शः	३२२	५	ग्रहशुद्धिः	३२४	६	भार्वः	३३१
सप्तमवलम्	३२२	इतिश्रीएकवि	३२२	६	इतिद्वाविंशतिः	३२४	७	काकमैथुन फ	३३१
वाग्देवि विचारः	३२३	प्रतिप्रभास्त्वौ	३२२	७	प्रभासनात्ता	३२४	८	लम्	३३१
प्रवेशोत्पान्तः	३२४	समाप्ता	३२२	८	अथमिथप्रकरणे	३२४	९	पिंगलाफलम्	३३१
कलशचक्रम्	३२५	प्रतियाप्रकरणम्	३२२	९	शंगसुराफलं	३२४	१०	उल्लूकविचारः	३३२
प्रवेशोत्पान्तः	३२६	देवताविशेषेयान	३२२	१०	पक्षीपतनफलम्	३२४	११	स्वस्थारिष्टज्ञानं	३३२
प्रवेशोत्पान्तः	३२७	सप्त विशेषः	३२२	११	खंजनहस्तिफलं	३२४	१२	संग्रामेःशुभचि	३३२
वास्तु पूजाविनाप्र	३२८	देवविशेषेयान	३२२	१२	छिन्नाफलम्	३२४	१३	न्तं	३३२

		सूचीपत्र									
पद्य	पंक्ति	पद्य	पंक्ति	पद्य	पंक्ति	पद्य	पंक्ति	पद्य	पंक्ति	पद्य	पंक्ति
मुद्धेयफलसारांम्	३३३	अन्येऽप्युत्पाताः	४	अन्येऽप्युत्पाताः	३४६			युगानामगाणाम्	३४३		५
अथापुरुषप्रकारः	३३३	निर्घातस्वरूपम्	४	उत्पातसोधापवादः	३४७			गतकालिमानं	३४४		६
स्वप्नदर्शनम्	३३४	उत्कालसारांम्	२	उत्पातानामुपहारः	३४७			धर्मानयनम्	३४४		१०
शुभफलदोःस्वप्नाः	३३४	दिग्दहफलम्	५	इत्युत्पाताः	३४७			व्यापनयनार्थं	३४७		२
अशुभस्वप्नाः	३३६	भूकंपफलम्	६	महर्षिकांडम्	३४७			ध्रुवांकाः	३४७		२
स्वप्नफलदाच्यवस्था	३३६	स्त्रीचट्टिः	१	वर्षराजादिविचारः	३४७			एकात्सुभिःसङ्घा	३४७		२
दुष्टस्वप्नशंतिः	३३६	गंधर्वनगरंतत्क	६	विशेषोपापनयनम्	३४८			नम्	३४७		५
बाधोत्पाताः	३३६	स्तम्	५	शुभाधानयनम्	३४८			संवत्सरत्सुभि	३४८		५
उत्पातानांसर्गहः	३३७	एवामुत्पातानां	१	अन्यत्पानयनम्	३४८			ज्ञानम्	३४८		७
उत्पातज्ञानायन-		फलसमयः	७	शलग्राधानयनं	३४८			अपरःप्रकारः	३४८		१०
बुद्धिमंडलानि	३३७	दृष्टिविभक्तिः	६	पुनरुत्पन्नभाषा	३४८			राजादीनांफले	३४८		१
कौशिकः	३३७	पत्नीशुभादिवि-	६	उद्भिदादि	३४८			रीपकालायांगष्ट	३४८		३

सूची पत्र

पृष्ठ	पंक्ति	प्रतिपाद्य	पृष्ठ	पंक्ति	समर्पण	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति
योग फलम्	३५२	५	प्रतिपाद्यो गहोदय	३५६	२	समर्पणमहर्षीसंज्ञा	३६०	१	३६२
ज्येष्ठप्रतिपदादियोगः	३५२	८	फलं	३५६	२	तितः	३६०	२	३६२
आषाढद्वितीयादियोगः	३५२	१०	नक्षत्रस्थगहान्म	३५६	४	वृक्षादौपत्रपुष्यफ	३६०	३	३६२
शनिचारफलम्	३५२	१	हर्षज्ञानं	३५६	४	लाघीः	३६०	४	३६२
वृश्चिकेनेर्ज्ञाना	३५२	४	एकमासिपंचवार	३५६	८	धान्यनिःपतिज्ञा	३६०	५	३६२
य	३५२	४	फलं	३५६	८	नम्	३६०	६	३६२
गृहचारवर्णान्महर्षी	३५२	४	चंद्रशंखोन्नतिफ	३५६	८	इति सप्तमर्षज्ञानम्	३६०	७	३६२
दिः	३५२	४	लम्	३५६	८	अथ वृष्टिज्ञानम्	३६०	८	३६२
आषाढीपूर्णाविचारः	३५३	५	प्रतिमासं संक्रांति	३५६	८	मेघगर्भनिचारः	३६०	९	३६२
प्रतिमासे दर्शफलम्	३५३	५	तो महर्षी	३५६	८	गर्भलिखणम्	३६०	१०	३६२
सर्ववस्तूनां महर्ष	३५३	५	ग्रेष्मशरदधान्य	३५६	८	गर्भहिना वृष्टिज्ञानं	३६०	११	३६२
ज्ञानं	३५३	१०	निःपक्तिः	३५६	९	प्रकारोत्तरागर्भा	३६०	१२	३६२

		सूचीपत्र									
पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति
यफलम्	३६३	३६८	१	उपश्रुतिनन्त्राः	३७२	१०	सामुद्रिकपरिक्षा	३७७	८		
आवणशुक्लपंचमी	३६३			उपश्रुतिवासः	३७३	६	स्त्रीयांविशेषः	३७८	१०		
फलम्	३६३			स्वयंप्रणवदृशकु-			स्त्रीयांश्रुभचि-				
सूर्यस्यरेवत्यादिभि		३६६	७	नाः	३७३	८	न्हानि	३८०	८		
सुचष्टिफलम्	३६३			अंगनिद्याग्रन्थः	३७४	२	सानान्यतःश्रुभ				
संक्रांतौचष्टिफले	३६४	३७०	३	सर्वग्रन्थनिर्णयः	३७४	११	लक्षणं	३८०	११		
काकनीडफलम्	३६४	३७०	७	नक्षत्रग्रन्थः	३७६	४	स्त्रीपुंसोःश्रुभ				
डिडुभांडफलम्	३६४	३७१	२	गुराग्रन्थः	३७६	८	व्यापारः	३८१	२		
रोहिणीचक्रम्	३६५	३७१	४	आगतुकग्रन्थः	३७७	१	इतित्रयोविंश				
सप्तनाडीचक्रम्	३६५	३७२	८	गर्भिणीग्रन्थं	३७७	५	तिप्रभाष्टर्णा	३८१	६		
नाडीस्थग्रहफले	३६६	३७२	८	नष्टपशुलाग्न			अथतिथिनिर्ण				
ग्रहयोगवशादृष्टि		३७२	८	श्रः	३७७	६	यप्रकरणम्	३८१	७	२७	

पुस्तक नाम	पृष्ठ संख्या	पंक्ति	प्रकरण	पृष्ठ संख्या	पंक्ति	व्याख्यान	पृष्ठ संख्या	पंक्ति	प्रकरण	पृष्ठ संख्या	पंक्ति	पुस्तक नाम	पृष्ठ संख्या	पंक्ति
विधिलक्षणम्	३२	८	हृत्प्राक्तम्	३२	८		३२	८	प्रतिनापुलभीया	३२	८	सूत्रादिनिर्णय	३२	८
प्रत्ययानुसारेणम्	३२	११	नसन्प्रतनिर्णयः	३२	३	अतिविशेषः	३२	६	अतिविशेषः	३२	६	स्त्रोऽधिकारे	३००	४
निरुतधर्माः	३२	१	श्याचितव्रतनि-	३२	८	व्रतेप्रशस्त्रम्	३२	८	ग्रहीतव्रतत्यागे	३२	८	व्रतकर्त्तव्यते	४००	६
तिथयः	३२	४	सौर्यः	३२	८	यः	३२	९	यः	३२	९	निधिः	४००	६
गव्योद्दिश्यद्विंशत्	३२	४	व्रतपरिभाषातत्र	३२	८	अशक्तवियये	३२	९	अशक्तवियये	३२	९	कान्येप्रतिनिधि	४०१	३
रूपं	३३	४	धिकारिणः	३३	८	शक्तवियये	३३	१०	शक्तवियये	३३	१०	निधेयः	४०१	३
केपनिर्णयः	३३	६	स्त्रीणां व्रतेऽधि	३३	४	उपवासा शक्तौ	३३	४	उपवासा शक्तौ	३३	४	व्रतसन्निपातेनि	४०१	३
षष्ठीनिर्णयः	३३	७	कारः	३३	४	स्त्रीव्रतेविशेषः	३३	४	स्त्रीव्रतेविशेषः	३३	४	स्त्रियः	४०१	७
एकभक्तव्रतनिर्णयः	३३	७	स्त्रीकर्त्तकेऽपि क	३३	४	विधवाव्रतेन	३३	४	विधवाव्रतेन	३३	४	इतिपरिभाषा	४०३	२
यः	३३	७	नैव्यता व्रतसंक	३३	४	व्रतघ्नानि	३३	४	व्रतघ्नानि	३३	४	विद्यतिथिनि-	४०३	२
नक्तव्रतनिर्णयः	३३	२	त्य	३३	४	व्रतधर्माः	३३	४	व्रतधर्माः	३३	४	स्त्रियः	४०३	३
सौरनक्तम्	३३	३	व्रतकर्त्तुनिर्णयः	३३	४		३३	४		३३	४	स्य दृष्टिभ्यां	४०३	३

	एट	पंक्ति	एट	पंक्ति	एट	पंक्ति	एट	पंक्ति	एट	पंक्ति	एट	पंक्ति
पूज्यता माह	४०४	२	चैत्रशुक्लद्वितीया	४०४	५	चैत्रशुक्लचतुर्थी	४१५	२	४१५	२	४१६	१
अथ प्रतिपत्तिर्ष्यः	४०४	६	प्रावणहलद्वितीया	४०६	७	ज्येष्ठशुक्लचतुर्थी	४१५	३	४१५	३	४१६	२
चैत्रकलप्रतिपत्त्			कार्तिकशुक्लद्वितीया	४०६	२०	प्रावणहलचतुर्थी	४१५	५	४१५	५	४१६	३
संनारंभः	४०५	६	तृतीयानिर्ष्यः	४१०	२१	भाद्रशुक्लचतुर्थी	४१५	२	४१५	२	४१६	४
चैत्रशुक्लप्रतिपत्ति			चैत्रशुक्लतृतीया	४११	७	चंद्रशर्णेनिनिधिद्यु	४१५	८	४१५	८	४१६	५
वत्सरंभः	४०५	११	वैशाखशुक्लाक्ष			माघशुक्लचतुर्थी	४१६	२०	४१६	२०	४१७	५
ज्येष्ठशुक्लप्रतिप-			यतृतीया	४११	८	अथ पंचमी	४१७	५	४१७	५	४१८	६
तिदशहरंभः	४०६	३	ज्येष्ठशुक्लतृतीया	४१३	५	चैत्रशुक्लपंचमी	४१७	७	४१७	७	४१८	७
प्राश्विनशुक्लप्रति			भाद्रशुक्लतृतीया			प्रावणशुक्लपंचमी	४१७	११	४१७	११	४१८	८
पदिनवरात्रारंभः	४०६	४	हरितालिका	४१४	१	भाद्रशुक्लपंचमी	४१८	४	४१८	४	४१९	९
कार्तिकशुक्लप्रतिप			माघशुक्लतृतीया	४१४	८	प्राश्विनशुक्लपंचमी	४१८	२०	४१८	२०	४१९	१०
नृद्वितीयानिर्ष्यः	४०६	४	अथचतुर्थी	४१४	१०	माघशुक्लपंचमी	४१८	३	४१८	३	४१९	११

श्लोक सं. सं.	श्लोक सं.	श्लोक सं.	श्लोक सं.	श्लोक सं.	श्लोक सं.	श्लोक सं.	श्लोक सं.	श्लोक सं.	श्लोक सं.	श्लोक सं.	श्लोक सं.	श्लोक सं.
शायदयुक्तसप्तमी	४२३	२	भाद्रयुक्ताहूयाष्ट	४३१	२	अथ नवमी -	४३८	२	दशहर - -	४४३	३	श्लोक सं.
आश्विनयुक्तसप्तमी	४२३	५	मी - - - -	४३२	५	चैत्रयुक्ताशमनवमी	४३८	५	आश्विनयुक्ताहू	४४४	८	
मार्गयुक्तसप्तमी	४२३	११	आश्विनललाष्टमी	४३२	५	वैशाखनवमी	४४०	३	शमीविजयदशमी	४४४	८	
माघयुक्तसप्तमी	४२३	४	महालक्ष्मी - -	४३४	२	ज्येष्ठयुक्तानवमी	४४०	६	अथ एकादशी	४४५	८	
श्रावणयुक्तसप्तमी	४२३	४	आश्विनयुक्ताष्टमी	४३४	२	आषाढनवमी -	४४०	६	गृहस्थोपवासः	४	७	
चैत्रयुक्तश्रावणयुक्तसप्तमी	४२३	२०	कार्तिकयुक्तगोपा	४२६	४	श्रावणनवमी	४४२	५	भस्मम् - -	४४७	६	
वैशाखयुक्तसप्तमी	४२६	५	शमी - - - -	४२६	६	भाद्रयुक्तनवमी	४४२	३	दशमीविधस्वरूप	४४८	३	
ज्येष्ठयुक्तसप्तमी	४२६	२०	पौषयुक्ताष्टमीनु-	४२६	६	कार्तिकयुक्तानवमी	४४२	३	वैधतारतम्याहू-	४४८	३	
श्रावणयुक्तसप्तमी	४२७	२	धसहितागहाभद्रा	४२६	६	माघयुक्तनवमी	४४२	६	वतारतम्यं -	४४८	५	
भाद्रकलाजन्माष्ट	४२७	७	माघयुक्तान्नीलया	४२६	६	अथ दशमी -	४४३	३	वैधयोस्सार्धवै-	४४८	२	३०
मी - - - -	४२७	७	शुभमी - - - -	४२७	६	चैत्रदशमी - -	४४३	३	सव परता - -	४४८	२	
मी - - - -	४२७	७	फाल्गुनयुक्ताष्टमी	४२७	६	ज्येष्ठयुक्तदशमी	४४३	३				

पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति	पृष्ठ	पंक्ति
चैत्रशुक्लदशमी	४६३	२०	चैत्रशुक्लचतुर्दशी	४६६	२०	वैशाखपूर्णिमा	४७८	३	अमावस्यानिर्गो-	४८८	७
आषाढशुक्लदशमी	४६३	२१	वैशाखशुक्लचतुर्दशी	४७०	२१	ज्येष्ठपूर्णिमा	४७८	६	ज्येष्ठमायांवदसवि-	४८८	९
श्रावणशुक्लदशमी	४६६	५	ज्येष्ठशुक्लचतुर्दशी	४७१	२	आषाढपूर्णिमा	४७८	८	भाद्रमायांकुग्रमह-	४९०	२
भाद्रशुक्लदशमी	४६६	६	भाद्रशुक्लचतुर्दशी	४७१	४	श्रावणीपूर्णिमा	४७८	८	कार्तिकषमादिपमा	४९१	४
कार्तिकदशमी	४६६	७	कार्तिकशुक्लचतुर्दशी	४७२	४	उपाकर्म	४७८	१०	साचीअमाधास्या	४९१	११
माघशुक्लदशमी	४६६	८	कार्तिकशुक्लचतुर्दशी	४७४	५	आदीपूर्णा	४७८	५	अत्रैवाद्धैद्ययोगः	४९३	४
अथत्रयोदशीनि-	४६६	९	मार्गशुक्लचतुर्दशी	४७४	८	आश्विनपूर्णा	४७८	८	आद्धैमा निर्गोयः	४९४	६
र्गयः	४६७	१०	माघशुक्लचतुर्दशी	४७४	८	कार्तिकी पूर्णा	४७८	८	मलमासेवर्क्यनिर्गो	४९५	५
चैत्रशुक्लत्रयोदशी	४६७	२१	फाल्गुनशुक्लचतुर्दशी	४७५	८	मार्गशेयी पूर्णा	४७८	२१	मत्तराणिर्गोयः	४९७	६
भाद्रशुक्लत्रयोदशी	४६८	२०	शिवरात्रिपालाविषये	४७५	८	पौषी पूर्णा	४७८	४	महारायोगविद्ये	४९८	२
कार्तिकशुक्लत्रयोदशी	४६८	२	अथपूर्णिमानिर्गय	४७५	६	साची पूर्णा	४७८	५	इतिश्रीसंग्रहशि		
अथचतुर्दशी	४६८	८	चैत्रपूर्णिमा	४७७	८	फाल्गुनीपूर्णाहेला	४७८	२१	रोमरिणस्त्री-	४९८	९

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्री सरस्वत्यै नमः ॥ ॐ गुरु चरण कमले भ्यो नमः ॥ अथ संयत् श्रितो
 मणि प्रारंभः ॥ श्रीचाणो प्वेत वर्णाभां वाग्दानं चतुरां धिवा म् ॥ गणेश सहितं वंदे व
 न्दनीय पदां वुजाम् ॥ १ ॥ श्री ज्योतिषं सुभांस्वतं जगद्धेतुं जगन्मयम् ॥ तं नौमिनयनी
 यो द्विं गुरु कूर्ति न्दिवा करम् ॥ २ ॥ अस्य शास्त्रस्य संबंधो वेदांग मिति धात्वतः ॥ त-
 स्मा ज्ञगद्धिता येदं ब्रह्मणा निर्मितं पुरा ॥ ३ ॥ गहरा ग्रह संक्रांति यद्वाध्ययन कर्म-
 णाम् ॥ प्रयोजनं व्रतो वाहू क्षियाणां काल निरुधिः ॥ ४ ॥ सिद्धांतं संहिता होरा रूपं स्कं-
 धत्रयात्मकम् ॥ वेदस्य निर्मूलं चक्षु ज्योतिषशास्त्रमकल्मषम् ॥ ५ ॥ चिने तन्त्रि-
 लं कर्म श्रोतं स्मार्त्तं न सिद्ध्यति ॥ अत एव द्विजे रेतद्ध्ये तत्त्वं प्रयत्नतः ॥ ६ ॥ वेदाहि
 यन्नार्थमथि प्रवृत्ताः कालानुपूर्वा विहितान् यद्वाः ॥ तस्यादिहं काल विधानं शास्त्रयो उच्यो
 तियं वेद संवेद यद्वा ॥ ७ ॥ यथा शिखा मयूराणां नागाणां मराथो यथा ॥ तद्देहं दंगं प्रा-
 णाणां ज्योतिषं मूर्ध्नि स्थितम् ॥ ८ ॥ विद्याह वै ब्राह्मणसाजगाम नोपायमात्रे वधिष्ठे ह मसि

अस्म्य काया नृज वेहिताय न मांत्र्या अवीर्यं वती यथा स्याम् ॥ ४ ॥ नैत द्व्यं दुर्विनीता
 य जातु ज्ञानं गुप्तं तद्धि सम्यक् फलाय ॥ अस्याने हि स्थाप्य सानैव वाचां देवी को यान्ति
 ईहेतं चिराय ॥ १० ॥ खेहा ह्योमाच्च मोहाच्च यो विप्रोऽ ज्ञान तोऽपि दा ॥ शूद्राणां सुप-
 दंशंतु द्वात्मनरकम्बजेत् ॥ ११ ॥ एवं विधम्य श्रुति नेत्र प्राख स्व रूप यतुः रदलु द
 शीने वै ॥ निहन्य प्रोपं कलुपं जनानां षडब्जं धर्म्म सुखास्य दं स्यात् ॥ १२ ॥ ब्रह्म
 दिन कृत पापं हन्ति सिद्धान्त वेत्ता त्रि दिन जनित दोषं तत्र वैशिष्ट एव ॥ कारण भ-
 गण वेत्ता हंत्य होरात्र दोषं जनयति च न मह स्तत्र नक्षत्र सूची ॥ १३ ॥ अवि हित्वैव
 य प्रणालं देव ज्ञत्वं प्रपद्यते ॥ संपत्ति दूषकः पाषो दोषो नक्षत्र सूचकः ॥ १४ ॥
 तिथ्युत्पत्तिं न जानाति ग्रहाणां नैव साधनम् ॥ परवाक्येन वर्तन्ते ते वै नक्षत्र सूच-
 काः ॥ १५ ॥ नक्षत्र सूचको द्विष्ट सुप वासं करोति यः ॥ सत्रजत्संधना गिश्रं हा-
 र्ई मृक्ष विडं विना ॥ १६ ॥ नक्षत्र जीविनं पापं भिषजं शुल्क जीविनम् ॥ ताहक्यौ

राणि का दींश्च वाङ्मात्रेणापि नाच्चैयेत् ॥ १७ ॥ देव द्वैप्रशाल्न तत्व द्वौ सुहृत्तो ऽन्वि-
 ष्यते यदि ॥ समुहर्तः सप्तन्वेय्यो नान्यैर्न सन्न सूचकैः ॥ १८ ॥ ज्योतिश्चक्रे तुलो-
 कस्य सर्वल्योक्तं शुभाशुभम् ॥ ज्योतिर्ज्ञानितु योवेव सयाति परसांगतिम् ॥ १९ ॥
 ॥ शुभ क्षण क्रियास्म जनिता पर्व सम्भवाः ॥ सम्पद सर्व लोकानां ज्योतिस्त-
 त्र प्रयोजनम् ॥ २० ॥ सुपरी क्षितं विलग्नं धर्मार्थं सुरवाय दंपत्योः ॥ अपरीक्षितं
 विलग्नं नहि देयं पंडितेन देव विद्या ॥ २१ ॥ स्वभावा देव कालोयं शुभाशुभ सम-
 न्वितः ॥ अनादि निधन सर्वेर्ब निर्देषो न निर्गुणः ॥ २२ ॥ तस्मान्निर्देय
 कालार्थं सुहृत्समधि गच्छताम् ॥ काल प्रशुभो गुणैर्युक्तो बलवद्भिः प्रशुभ प्रदः
 ॥ २३ ॥ वशिष्ठ गार्गीरसा मत्र्या दीनाम्मतं तथा ॥ रैभ्य कष्यप रामाणा स्मरहा-
 ज बराहयोः ॥ २४ ॥ गणेश श्रीपति मतं ज्ञात्वा सिद्धंत सम्भवम् ॥ बाल बोधा-
 य क्रियते सुहृत्तानां शिरोमणिः ॥ २५ ॥ द्विवे त्विं प्राकक्षार भानुना शिव दोमया ३

यथा शास्त्रे च सरसु प्रसादे नैव सङ्ग्रहः ॥ २६ ॥ ऋतो म्नासस्थ च तिथेः नारुनस्तन
 यो स्तथा ॥ योगस्य करणारब्धस्य ताग्याश्च यथा क्रमात् ॥ २७ ॥ शुभा शुभस्य
 त्याज्यस्य मुहूर्त्तानां तथैव च ॥ संक्राते गोचरस्थैव संस्कारो द्वाहयो स्तथा ॥ २८ ॥
 बधु प्रवेशे न स्या रज्या धान रज्याभिये कयोः ॥ यात्रा या श्चैव वालोश्च प्रवेशस्य
 प्रतिष्ठिते ॥ २९ ॥ मिश्राणां च तिथीनां च निर्णयं च यथा र्यतः ॥ एवं प्रकारा-
 न्यत्र तत्त्व संख्या न्यमुक्रमात् ॥ ३० ॥ अथ कलां गत्वेन संवत्सराय नतु दासा र्शना
 ज्ञानम् आदौ संवत्सराब्देयाः प्रभवाद्याबुधैः क्रमात् ॥ ३१ ॥ स एव पंचाग्नि कुभि-
 तः ॥ श्रेयाः संवत्सराब्देयाः प्रभवाद्याबुधैः क्रमात् ॥ ३२ ॥ अथ
 युक्तः स्या द्विक्रमस्य हि ॥ रेवाया उत्तरे तीरे संवन्ता म्नाति विश्रुतः ॥ ३३ ॥ अथ
 संवत्सर नामानि प्रभवो २ विभवः २ युक्तः ३ प्रमो दो ऽथ ४ प्रजायतिः ५
 अंगिराः ६ श्रीमुखो ७ भावो ८ युवा ९ धाता १० तथेश्वरः ११ ॥ ३३ ॥ बहुधान्यः १२ ॥

प्रमाथीच १३ त्रिक्रमो १४ वृषभस्तथा १५ चित्रभानुः १६ सुभानुश्च १७ तार-
 गाः १८ पार्थिवो १९ व्ययः २० ॥ ३४ ॥ ब्रह्मणो विंशति स्तत्र सृष्टिरेव प्रजा
 पतेः ॥ सर्वं जित् १ सर्व धारीच २ विरोधी ३ विकृतिस्तथा ४ ॥ ३५ ॥ स्वरो ५ न-
 न्द्रज नामाच ६ विजयश्च ७ जयस्तथा ८ मन्मथो ९ दुर्भुरव १० श्रान्यो द्वे-
 मलंबं ११ विलंबको १२ ॥ ३६ ॥ विकारी १३ सर्वरीचान्यः १४ लवश्च १५ द्यु-
 भक्तस्तथा १६ शोभनश्च १७ तथा क्रोधी १८ विश्वावसु १९ भवोपरः २० ॥
 ३७ ॥ विश्वीरेतेच विंशत्या पालना सत्र जायते स्तवंगः १ कीलकः २ सौम्यः ३
 तथा साधारणोपरः ४ ॥ ३८ ॥ विरोध क्तसमारख्यातः ५ परिधावी ६ प्रमाद्यपि
 ७ ॥ ३९ ॥ आनंदो दशसश्चाथ ८ नलश्च १० पिंगलस्तथा ११ कालः १२ सिद्धार्थ
 १३ रौद्रेच १४ दुर्मनि १५ ईन्दुभिलस्तथा १६ ॥ ४० ॥ अपरोरुधिरौडारी १७ रक्षाक्ष
 १८ शोधन १९ स्तथा क्षय २० क्वहत्सरश्चान्यो रुद्रस्या मीचविंशतिः ॥ ४१ ॥ दत्तरावष्टि ५

शिव्याता नाम तुल्य फल प्रदाः ॥ ४१ ॥ अथ संवत्सराणां फलम् ॥ प्रभवा द्वियुगं
 कृत्वा त्रिभिर्न्यूनं चकारयेत् ॥ सह सित्तु हेद्भागं श्रेष्ठं द्वैयं शुभाः शुभम् ॥ ४२ ॥
 एकं चत्वारिदुर्भिक्षं पचद्द्वाम्यां सुभिक्षकम् ॥ त्रिषष्टेतु संमं द्वैयं शून्ये पीडा न संशयः
 ॥ ४३ ॥ अथ संवत्सराणां स्वामिनः ॥ युगं भवेद्दत्तरं पंच केन युगानि च ह्यदश
 वर्षयथ्या ॥ भवंति तेषां मधि देवताश्च क्रमेण वक्ष्यामि मुनिप्रणीताः ॥ ४४ ॥
 विसृज्जीवः शक्तो दहन स्वथ्य अहिर्बुध्न्यः पितरः ॥ विप्रै देवाश्चन्द्रज्वलनौ नास-
 ल्य नामानौ च भगः ॥ ४५ ॥ अथ संवत्सराणां भेदाः ॥ संवत्सरः प्रथमकः परिवत्स
 रो न्यस्तस्मादिडां विदित पूर्व प्रदाद्भवेसुः ॥ एवं युगेषु सकलेषु तदीयं नाथा वन्द्य
 कीशीतयु विरंचिशिवाः क्रमेण ॥ ४६ ॥ अथायनविचारः ॥ शिशिरपूर्वम्बुत्रय सुतरं
 ह्ययन माहुरहश्च तदा परम् ॥ भवति दक्षिणामन्य क्रतुत्रयं निगदितारजनी म
 रुतां हिंसा ॥ ४७ ॥ अथायनफलम् ॥ गृह प्रवेश त्रिदश प्रतिष्ठा विवाह चील

व्रत बन्ध दीक्षाः ॥ सौम्यायने कर्म शुभ स्विधेय यद्गृहितं तत्त्वल्नु दक्षिणे च ॥ ४८ ॥
 अथर्तवः ॥ मृगादि राशि इय भानु भोगात् षडर्तवस्त्युः शिपिरो बसंतः ॥ ग्रीष्म
 श्र वर्षाच्च शरच्चत हरे संत नाला कथित श्र षष्ठः ॥ ४९ ॥ अथर्तु पतयः ॥ मारुतो
 ऽग्नि पृच स्वर्गेशो विष्टेव देवाः प्रजापतिः सौम्यपृच षट् ऋतूनां हि पतयः परिर्की
 र्तिताः ॥ ५० ॥ अथ मास परिज्ञानं ॥ पूर्व राशिं परित्यज्य उत्तरं याति भास्करः
 ॥ साराशिः संक्र मारुत्या स्यान्मासत्वयन हायने ॥ ५१ ॥ अथ मासानां नामानि
 ॥ मास श्रैत्रो ऽथ वैशाखो ज्येष्ठ आषाढ संज्ञकः ॥ ततस्तु आवल्लो भाद्र पदो ऽ
 थाश्विन संज्ञकः ॥ ५२ ॥ कार्तिको मार्ग शीर्षपृच यौवो माघो ऽथ काल्युनः ॥
 अथ मासानां संज्ञाः ॥ मधु स्तथा माघव संज्ञकश्च शुक्रः शुचिश्चाथन भोन-
 भस्यः ॥ तथेष ऊर्जश्च सहा सहस्य स्तप स्तपस्यश्च यथा क्रमेण ॥ ५३ ॥ अथ
 मास पृचर्तुविधिः ॥ चांद्रः शीरः सावनिकः मासत्रेति दशर्णवधिं मास सुश्रुति-

राख्याता नाम तुल्य फल प्रदाः ॥ ४२ ॥ अथ संवत्सराणां फलम् ॥ प्रभवा ह्यगुणो
 क्त्वा त्रिभिर्न्यूनं चकारयेत् ॥ सप्त भिक्षु हेद्भागं प्रोषं ज्ञेयं शुभाऽशुभम् ॥ ४२ ॥
 एकं चत्वारिदुर्भिक्षं पचद्द्वाम्यां सुभिक्षकम् ॥ त्रिषष्टेतु समं ज्ञेयं शून्ये यीडा नसंशयः
 ॥ ४३ ॥ अथ संवत्सराणां स्वामिनः ॥ युगं भवेद्दत्तरपंच केन युगानि च द्वादश
 वर्षं यथ्या ॥ भवंति तेषां मधि देवताश्च क्रमेण बह्यामि मुनिप्रणीताः ॥ ४४ ॥
 विसृज्जीवः शक्तो दहनस्त्वथ अहिर्बुध्न्यः पितरः ॥ विप्रै देवाश्चन्द्रज्वलनौ नास-
 त्यनामानौ च भगाः ॥ ४५ ॥ अथ संवत्सराणां भेदाः ॥ संवत्सरः पथमकः परिवत्स
 रो न्यस्तस्मादिद्वान्विदित पूर्व पदाद्भवेद्युः ॥ एवं युगेषु सकलेषु तदीय नाथा बन्ध
 कीशीतयुविरंचिशिवाः क्रमेण ॥ ४६ ॥ अथायनविचारः ॥ शिशिरपूर्वमृतु त्रय सुतं
 ह्ययन माहुरहश्च तदा परम् ॥ भवति दक्षिणामन्य क्रतु त्रयं निर्गादितारजनी म
 रुतां हि सा ॥ ४७ ॥ अथायनफलम् ॥ गृह प्रवेशत्रिदशप्रतिष्ठाविवाहचौल

मं. शि. ७
व्रत बन्ध दीर्घः ॥ सौम्यायने दर्म शुभ त्विधेयं यद्गर्हितं तत्त्वन्तु दक्षिणे च ॥ ४८ ॥

अथर्तवः ॥ सृगादि राशि ह्य भासु भोगात् षडर्तवस्स्युः शिष्टिरो बसंतः ॥ गीष्म

अथर्तवः ॥ सृगादि राशि ह्य भासु भोगात् षडर्तवस्स्युः शिष्टिरो बसंतः ॥ गीष्म

अथर्तवः ॥ सृगादि राशि ह्य भासु भोगात् षडर्तवस्स्युः शिष्टिरो बसंतः ॥ गीष्म

अथर्तवः ॥ सृगादि राशि ह्य भासु भोगात् षडर्तवस्स्युः शिष्टिरो बसंतः ॥ गीष्म

अथर्तवः ॥ सृगादि राशि ह्य भासु भोगात् षडर्तवस्स्युः शिष्टिरो बसंतः ॥ गीष्म

अथर्तवः ॥ सृगादि राशि ह्य भासु भोगात् षडर्तवस्स्युः शिष्टिरो बसंतः ॥ गीष्म

अथर्तवः ॥ सृगादि राशि ह्य भासु भोगात् षडर्तवस्स्युः शिष्टिरो बसंतः ॥ गीष्म

अथर्तवः ॥ सृगादि राशि ह्य भासु भोगात् षडर्तवस्स्युः शिष्टिरो बसंतः ॥ गीष्म

अथर्तवः ॥ सृगादि राशि ह्य भासु भोगात् षडर्तवस्स्युः शिष्टिरो बसंतः ॥ गीष्म

अथर्तवः ॥ सृगादि राशि ह्य भासु भोगात् षडर्तवस्स्युः शिष्टिरो बसंतः ॥ गीष्म

अथर्तवः ॥ सृगादि राशि ह्य भासु भोगात् षडर्तवस्स्युः शिष्टिरो बसंतः ॥ गीष्म

चांद्रं सौरं तथा भास्करं गति भोगात् त्रिंशद्दिनं सावन सप्त माया नाक्षत्रमि-
 दो भ्रं गराग्राश्रयाच्च ॥ ५४ ॥ सासानां फलम् ॥ सौरं कार्त्तिकं विवाहादि ग्रह चाग-
 दिकं तथा ॥ व्रत यद्वादि कं चांद्रे सासे परिरायः क्वचित् ॥ ५५ ॥ चांद्रस्तु द्विविधो मा-
 से दृश्यतिः पूर्णिमांतिमः ॥ देवार्थं योर्णि सास्यंतः दर्शतः पितृ कर्मणि ॥ ५६ ॥
 सावने गर्भ वृद्धादि नक्षत्रे भेषं गर्भनिम् ॥ प्रोक्त कार्त्तिके सासा विज्ञेयाः को विदे-
 स्सदा ॥ ५७ ॥ अथ पञ्चविचारः ॥ पूर्वा परं सास दलं द्विपक्षौ पूर्वा परौ तौ सितनील संज्ञौ
 ॥ पूर्वस्तु देवस्त्व परश्चापैत्र्यः केचि तु क्लेशे सित पंचमीतः ॥ ५८ ॥ आदौ शुक्लः प्रवक्त-
 त्वः केचित् क्लेशोपि मास के ॥ अथ अधिक मास ॥ प्राक्क वार्षा के र्ग के के विरहिते न देह्युभि-
 भीजिते ॥ प्रथे च निह मधौ च साधव ध्रि वे अथेष्टे ऽवरे चाष्टके ॥ आवादे नृपतौ न भश्च
 प्रार के आद्रे च विज्यां सके ने त्रे चाश्विन के ऽधि मास सुदितं प्रथे ऽन्य के स्यान्महि ॥
 अथ क्षय मासः ॥ ६० ॥ असं क्रान्ति मासोधि मासः सुखं स्याद्दिसं क्रान्ति मासः क्षया

ल्यःकर्दाचित् ॥ क्षयः कार्तिकादित्रयेनान्यतः स्यात्तदावर्षमध्वेपि मासद्वयंच ॥ ६१ ॥
 ॥ गतोब्दयद्दिनं दैमिनि प्राक् काले तिथी यो भविष्यत् यथा ग्राह्यसूर्यैः ॥ गजाच्चरित्रेभू-
 मिस्लया प्रायशोयं कुर्वेदुं वर्षैः क्वचिद्भे कुंभिश्च ॥ ६२ ॥ हिवेदि कुलसंभूत सरयू क-
 तसंग्रहे ॥ शिरो मलौ समाप्तेषा प्रथमेयं प्रभाशुभा ॥ ६३ ॥ इति श्रीसंग्रह शिरोमलोप-
 यनादि प्रकथनम्प्रथम प्रभा ॥ १ ॥ अथतिथिप्रकरणम् ॥ प्रतिपच्च द्वितीया च तृतीया
 तदनंतरम् ॥ चतुर्थी पंचमी षष्ठी सप्तमी चाष्टमी ततः ॥ १ ॥ नवमी दशमी वैवैकादशीह-
 दशी ततः ॥ त्रयोदशी ततो द्वादशा ततः प्रेक्ता चतुर्दशी ॥ २ ॥ पौषिमा शुक्ल पक्षेतु कृत्स्न
 पक्षे त्वमास्मृता ॥ अथतिथिपतयः ॥ तिथी प्रावद्भिको गौरी गणेश इहिसुहो रविः ॥ ३ ॥
 ॥ शिवो दुर्गांतको विश्वे हरिः कामः शिवः प्रशशी ॥ अमावास्यातिथेशीशः पितरः परी
 कीर्तिताः ॥ ४ ॥ नन्दा भद्रा जया ऋता पूर्णाश्च प्रतिपन्मुखाः ॥ वक्ष्याद्याश्च क्रमाद्द्वया
 स्तथैवैकादशीमुखाः ॥ ५ ॥ असन्मध्यं शुभं शुक्ले तिथीनां पंचकं क्रमात् ॥ कृत्स्नपक्षे

शुभं मध्यं नैष्टं द्वैष्टं शुभे सदा ॥ ६ ॥ अथ नंदादिषु कृत्यम् ॥ गीतं नृत्यं तथा क्षत्रं चित्रोत्सव
 गृहादिकं ॥ वस्त्रालंकारशिल्पादि नन्दा स्वेत च्छुभं स्थितम् ॥ ७ ॥ विवाहो वनयात्रा च
 भूषा शिल्प्य कलादिकम् ॥ गजा प्रवश्य कृत्यं च भद्रातिथिषु सिद्धिदम् ॥ ८ ॥ सैन्य
 संग्राम शस्त्रादि यात्रोत्सव गृहादिकम् ॥ भेषज्यं चैव वारिण्यं सिद्धे त्सर्वज्ञया सुच ॥
 ९ ॥ शत्रूणां वधबंधादि विषयशस्त्राग्नि योजनम् ॥ कर्तव्यं तच्च ऋक्तायां नैव सन्मं
 गलं क्वचित् ॥ १० ॥ व्रतबंध विवाहादि यात्रा राजाभिषेचनम् ॥ श्रान्ति कं योद्धिकं
 कर्म सिद्धे त्स्वर्गा स्वमांविना ॥ ११ ॥ विवाहो वनयात्रा च प्रतिष्ठा वास्तु कर्म च ॥
 कुर्व्यां चैलादिकं कृष्णेन प्रुक्ते प्रति पत्तिथे ॥ १२ ॥ राज्य कार्य्यं विवाहादि मंगल
 वास्तु भूषणं ॥ व्रतबंधं प्रतिष्ठा च द्वितीयायां तियो स्मृताः ॥ १३ ॥ अन्नप्राशन
 संगीत विद्या शीमंत शिल्पकं ॥ द्वितीयां प्रोक्तं मखिलं तृतीयायां प्रशस्यते ॥ १४ ॥
 शत्रूणां वधबंधादि विषयशस्त्रादि योजनं ॥ कर्तव्यं तच्च पुथ्यं तु नैव सन्मंगलं क्वचित् ॥ १०

॥ १५ ॥ शुभ कर्माणि सर्वाणि स्थिराणि च चरानि च ॥ ऋण दानं विनायाति सुसि-
 द्विं पंचमी तिथौ ॥ १६ ॥ दंत काष्ठानां मृग्ये त्यत्कायो प्रिल्य कर्म च ॥ रणो वास्तुवि-
 भूषाद्यं बद्ध्या सिद्धति मंगलम् ॥ १७ ॥ गज कृत्यं विवाहादि संगीतं वस्त्र भूषणम् ॥
 यात्रा प्रवेश संग्रामाः सिध्येच्च सप्तमी तिथौ ॥ १८ ॥ नृत्यं स्त्री रत्न भूषादि संग्रामः श-
 ल्त्र धारणम् ॥ वास्तु प्रिल्यादिकं कार्यं मष्टम्यां सिद्धि माप्नुयात् ॥ १९ ॥ विद्युत्तः
 कल होद्युत मद्य माखेटकस्तथा ॥ विवाग्नि शस्त्र कृत्यं च न वस्यां सिद्धि माप्नुयात्
 ॥ २० ॥ विवाहादि शुभं सर्वं भूषा यात्रा प्रवेशनम् ॥ गजा प्रव न्द्रप कार्याणि सिद्ध-
 न्ति दशमी तिथौ ॥ २१ ॥ व्रतबंधो विवाहादि रणशिल्पं सुरोत्सवः ॥ गमा गमौ वि-
 भूषादि एका दस्यां प्रशस्यते ॥ २२ ॥ चरस्थिराणि कार्याणि विवाह व्रत बंधनम्
 ॥ द्वादश्यां तत्प्रकुर्वीत तैलं यात्रादिकं त्यजेत् ॥ २३ ॥ यात्रा प्रवेश संग्राम वस्त्र भूष-
 ण मंगलम् ॥ व्रत बंधं विनान्यत्र शुभा शुक्ल त्रयोदशी ॥ २४ ॥ विष बंधाग्नि शस्त्रा ॥ २१

शि रो प्रकुर्व्याद्द्वयकर्मच ॥ चतुर्दश्या शुभं कर्म क्षौर यात्रां च वर्जयेत् ॥ २५ ॥ मा-
 २ गल्यं शूषणं शिल्पं प्रतिश्रायञ्च कर्म च ॥ संग्रामो गृह कृत्यं च पौर्णमास्यां प्रसिद्धति
 ॥ २६ ॥ अग्न्या धानं महादानं पितृ यात्रा दिकं च यत् ॥ शीतं कर्म प्रकर्तव्यं दशैना-
 न्या शुभा क्रिया ॥ २७ ॥ इति तिथीनो कृत्यम् ॥ सामान्यत प्रशुभास्तिथयः ॥ द्वितीया पं-
 चमी चैव तृतीया सप्तमी तथा ॥ दशम्येका दश्री कृष्णा प्रति पञ्च त्रयो दश्री ॥ २८ ॥ पू-
 णि मास्तिथयो प्येताः सर्वे कार्थ्ये शुभा वहाः ॥ अन्यास्तु तिथयो नेष्टाः प्रोक्त कृत्येषु
 १ मताः ॥ २९ ॥ कृष्णा चतुर्दशी शुक्ला प्रति पदार्थ संज्ञका ॥ एताः शुभेषु कार्थ्ये-
 शु वर्जनीयाः प्रयत्नतः ॥ ३० ॥ चतुर्थी धरस ६ वस्वं ८ क ९ ह्यदश्री १२ प्राक् १४
 संमिताः ॥ तिथयः पक्षरं ध्रात्व्यास्त्याज्या स्सर्वेषु कर्मसु ॥ ३१ ॥ एतास्तु वसु ८ नरं
 देन्द्र १४ तत्व २४ दिक् १० प्र ५ संमिताः ॥ हेयास्त्युरादि माना इयः क्रमा च्छेयास्तु
 प्रोमनाः ॥ ३२ ॥ अथ दंत धावने निषिद्धाः ॥ अमायां च तथा वक्ष्यामेका दश्यां खेदिने

प्रति पशुदिते ऽर्के च न कुर्व्यादंत धावनम् ॥ ३३ ॥ ग्रामलकस्नाने नियेधः ॥ दशमी मप्तमी र-
 श्चितीया नवमी दिने ॥ त्रयोदश्या तथा नैव स्नाया दामलकैर्नरैः ॥ ३४ ॥ अथोक्तजा-
 र्थे निषिद्धाः ॥ क्षौरे चतुर्दशी चैव षष्ठी तैले पले ऽष्टमी ॥ दशैस्त्री सेवने जह्याज्जर्षी नोद्दि-
 र्धजी वितम् ॥ ३५ ॥ अथ प्रति पशुदियुनिषिद्धाः ॥ त्यजेत्प्रति पशुद्या सुकृष्णोऽङ्घ्रहती कल-
 म् ॥ लवनं मूलकं चैव यनसं तैल सेवनम् ॥ ३६ ॥ धात्री फलं नारिकेलं फलतुं व्याः पले-
 लकम् ॥ निःपावान्नं मसूरं श्वदंताकं माक्षिकं क्रमात् ॥ ३७ ॥ अमायां सुरतं चैव पूरि-
 सायां सुरे दरम् ॥ अमायां विशेष योग माहा परकैः शतातपः ॥ ३८ ॥ अमावास्या भवेद्द्वारे
 यदा भूमि सुतस्य वै ॥ जाह्नवी स्नान मात्रिण गो सहस्र फलं लभेत् ॥ ३९ ॥ अमावासोम
 वारेण रवि वारेण सप्तमी ॥ चतुर्थी भौम वारेण विधुवत्सदृशं फलम् ॥ सिनी वाली कुहूवापि
 यदि सोम दिने भवेत् ॥ ४० ॥ गो सहस्र फलं दद्यात्स्नानं चेन्मोनि नाच्छतम् ॥ अत्रैवासायां
 व्यती पात योगः ॥ अवर्णाश्च धनिष्ठा र्द्रा नाग देवैत मस्तकैः ॥ यद्यमा रवि वारेण व्यती

पातः सञ्च्यते ॥ ४१ ॥ अथाङ्गिन्दययोगः ॥ माघे मासि रवौ दृश्ये व्यती पाते श्रवान्चिते ॥ अङ्गी-
 द्याभिधो योगः सूर्य्यपर्वशताधिकः ॥ ४२ ॥ अथ शुक्लौ दिवा योगः किञ्चिन्मूलं महोद-
 यः ॥ अथ गजच्छया ॥ पितृ पक्षे त्रयोदश्यां हस्ते ऽर्के ऽङ्गे मघां गते ॥ गजच्छयाभिधो यो-
 गः श्राद्धे ऽक्षय्य फल प्रदः ॥ ४३ ॥ अथ कपिला षष्ठी ॥ श्राद्धिने कृष्ण पक्षे च षड्यां भौमो-
 ऽथ रोहिणी ॥ व्यती पात स्तदा षष्ठी कपिलान्तं पुण्यदा ॥ ४४ ॥ अथ व्यतीपातः ॥
 पंचाननस्यौ गुरुभूमिपुत्रौ संये रविस्स्याद्यदि शुक्लपक्षे ॥ मासाभिधाना करभेण युक्ता
 तिथिव्यतीपात इतीह योगः ॥ ४५ ॥ अथ गोविंदद्वादशी योगः ॥ यदा चाप्ये जीवो भवति घ-
 टराशौ दिनमणिस्तथा तारनाथस्व भवनगतः ॥ काल्युन श्रिते यदा किं द्वादस्या म-
 दिति भयुतः शोभनयुतस्तदा गोविंदख्यं हरिदिवसमस्मिन्सुवितले ॥ ४६ ॥ अ-
 थ वारुणी योगः ॥ वारुणेन समायुक्ता मधौ कृष्णा त्रयोदशी गंगायां यदि लभ्येत सूर्य्य
 ग्रहं शतैस्समा ॥ ४७ ॥ शनिवारसमायुक्ता सामहावारुणी स्थिता ॥ शुभयोगसमा

युक्ता शनौ शत भिषा यदि ॥ ४८ ॥ महा महेति विख्याता त्रिकोटि कुल सुद्धरेत् ॥ अ-
 थ प्रसंगाद्यु गादि मन्वादि तिथयः ॥ नवमी कार्तिके शुक्ला वैशाखे च तृतीयका ॥ त्रयोद-
 प्याश्विने कृष्णा तथा दर्शश्च फाल्गुणे ॥ ४९ ॥ कार्तिकेऽभूत्कतारंभे खेतारंभस्तु-
 माधवे ॥ फाल्गुणे द्वापरांभः चारंभश्चाश्विने कलेः ॥ ५० ॥ क्रमाच्छंभुर्हरिर्व-
 धापितरस्तत्र देवताः ॥ तिलान् लवणा सौवर्णं गांश्च दद्याद्युगादिषु ॥ ५१ ॥ एतायु-
 गा दयःपुण्याः शुभेवर्ज्या मनीषिभिः ॥ तत्राय्यस्य तृतीयानु सर्वं कार्येषु प्रोभना
 ॥ ५२ ॥ आश्विने नवमी शुक्ला माघ मासे तु सप्तमी ॥ आद्रे चैत्रे तृतीया च कार्तिके
 द्वादशी तथा ॥ ५३ ॥ आषाढे दशमी प्रोक्ता ज्येष्ठ मासे तु पौर्णिमा ॥ आषाढी फाल्गु-
 नी चैत्री कार्तिकी पौर्णिमा तथा ॥ ५४ ॥ आद्रे कृष्णाष्टमी प्रोक्ता पौषे त्वेकादशी सिता
 ॥ अमाभाद्रपदे मासि मन्वाद्या स्तिथयस्त्विमाः ॥ ५५ ॥ अत्र मासास्तुराकांताः वि-
 द्येयाः परि कीर्तिताः ॥ हिवे दिकुलसंभूत संस्कृतसंग्रहे ॥ शिरोमणौ समाधिष्या-

द्वितीयं प्रभा शुभा ॥ इति श्री संग्रह शिरो मणौ तिथि कथनं नाम द्वितीया प्रभा ॥
 २ ॥ अथवारप्रकरणम् ॥ आदित्य प्रचंद्रो भौमो बुध प्रचाथ इह सतिः ॥ शुक्रप्रग्र-
 ने प्रचर प्रचेते वासरः परिकीर्तिताः ॥ १ ॥ शिवो दुर्गा शुभो विश्वे ब्रह्मेन्द्र काल सं-
 ज्ञकाः ॥ सूर्य्यी दीनां क्रमा देते स्वाग्निः परिकीर्तिताः ॥ २ ॥ गुरु प्रचंद्रो बुधः शुक्र-
 शुभा वारः शुभे स्मृताः ॥ क्रूरस्तु क्रूर कृत्येषु ग्रह्या भौमा क्ले सूर्य्यजाः ॥ ३ ॥ सूर्य्य-
 प्रचण्डस्थिर प्रचंद्रो भौम प्रचोगो बुधस्समः ॥ लघुजीवो मृदुः शुक्रः शनिस्तीक्ष्ण-
 स्समीरितः ॥ ४ ॥ अथवारकृत्यम् ॥ राज्याभिषेको त्वव यानसेवा गो वन्हि संत्रोष-
 धशस्त्र कर्म ॥ सुवर्ष ताचौरिणिक चर्मकाष्ठ संग्राम पर्याधि रवो विद्ध्यत् ॥ ५ ॥
 प्रंखा ज्ञ सुक्ता रजतेषु भोज्य स्त्री वृक्ष कर्ष्यां बु विभूयणाद्याः ॥ गौतं क्रतु क्षी-
 र विकार शृंगी पुष्याम्बर रंभरा मिनुरवारै ॥ ६ ॥ भेदां नृतस्तेय विवाग्निशस्त्र-
 वध्या भिधाना ह वश लब्धं भान् ॥ सेनां नि वेष्टा कर धातु हेम प्रचाल रत्नानि ज्ञे ॥ ७ ॥

संशिक्षे जे विदध्यात् ॥ ७ ॥ नैऋत्यप्रणयाध्ययनं कलाश्च शिल्पादिसेवा लिपिलेख-
 नानि ॥ धातुक्रियाकांचनयुक्तिसंधिव्यायामवादाश्च बुधेविधेयाः ॥ ८ ॥ धर्म-
 क्रियापौष्टिकयज्ञविद्यामांगल्यहेमावरवेप्रसयात्राः ॥ रथाश्वभैषज्यविभूषणा-
 दिकार्थं विदध्यात्सुरमंत्रिवारे ॥ ९ ॥ स्त्रीगीतप्रणया मणिरत्नगंधवस्त्रोत्सवाल-
 करणादिकर्म ॥ भूषणयोगकोष्पृच्छयिक्रियाश्च सिद्धंति शुक्रस्य दिने समस्ताः
 ॥ १० ॥ लोहाप्रससीसत्रपुशस्त्रकाणपापानृतस्तेयवियार्कविद्ये ॥ गृहप्रवेशद्विपवं-
 धदीक्षास्थिरंचकर्माकं सुतेहि कुर्व्यात् ॥ ११ ॥ पतंगसूनादिवसाधिपत्यनिष्णा-
 प्यहश्चैवतुतिम्मभानोः ॥ रात्रिह्वयंचैकदिनेचसोमेषे षोडशगृहाणामुदयप्रवृत्तिः
 ॥ १२ ॥ अथदेवादेवसाह ॥ नवारदोषाः प्रभवंति रात्रौ देवेज्यदेत्येज्यद्विवाकराणा-
 म् ॥ दिवाप्रशंकार्क्षेजभूसुतानांसर्वत्रनिचोबुधवारदोषः ॥ १३ ॥ अथतेलाम्ने-
 शुभाशुभं ॥ रविस्तापंकांतिंवितरतिशशीभूमितनयोमृतिंलक्ष्मीसौम्यः सुरपति

श्रीगणेशाय नमः ॥ १ ॥

गुरुर्विन्न हराणाम् ॥ विपत्तिं दैत्यानां गुरु रत्निलभोगानु गमनं नृणां तैलाभ्यंगत्सपदिं कुरुते
 १८ सूर्यतनयः ॥ १४ ॥ रवी भौमि व्यतीपाते संक्रांतौ वैभृतावपि ॥ बद्धुष्टम्यो प्रच विद्यां च
 तैलाभ्यंगो नपचसु ॥ १५ ॥ अथस्येयापवादः ॥ तैलाभ्यंगो न दोषश्च प्रत्यहं क्रियते चयः ॥
 उत्सवे बालयोगे वा यंत्रवाचनि केऽपि वा ॥ १६ ॥ भागवयोगे मयं भौमि मृदं पूर्वां हृहस्पती ॥
 १७ ॥ रवी पुष्यं निधाय तैलाभ्यंगो न दोष इत् ॥ मंत्रितं कथितं तैलं सार्वयं पुष्यवांसि-
 तम् ॥ इव्यांतरसुतं वापि नैव दुष्येत्कदाचन ॥ १८ ॥ अथतात्कालिक वारहल्यर्थे होरा ॥ स्त-
 १९ ॥ मध्यरेखातो योजनिः पाद वज्रितैः ॥ तावत्यलैर्युतो नास्त्युस्तिथयः पर पूर्वतः ॥
 यात् ॥ २० ॥ वार रस्माद्गता नाड्यो द्विजाः पञ्च विभाजिताः ॥ ऊर्ध्वं त्रयाः क्रमाद्धार प्रवेश स्तपनोद-
 वीसरे अण्डितः क्रमात् ॥ २१ ॥ रविशुक्रौ बुधश्चंद्र प्रश्नानि जीवस्ततः कुजः ॥ सते
 क्रमानु विब्ज्याः काला हरिरे पूर्वराग्रहाः ॥ २२ ॥ यस्मिन्वारो तु यत्कृत्यं पूर्वाचार्यैरुद्घ-

द्रुतम् ॥ तत्कृत्यं तस्य खेटस्य होरायां खलु सिद्ध्यति ॥ २३ ॥ खेटस्योपचयस्थस्य चारि
 कार्यं शुभावहम् ॥ तदेवापचयस्थस्यपत्न्येनापि नसिद्ध्यति ॥ २४ ॥ द्विवेदिकुलसंभू
 तस्यैकतसंयुहे ॥ शिरोमणौ सनासिंश्चातृतीयेयं प्रभा शुभा ॥ २५ ॥ इति श्रीसंग्रह
 शिरोमणौ वारकथनं नाम तृतीया प्रभा ॥ ३ ॥ अथ नक्षत्रप्रकरणम् ॥ अश्विनी भरणी
 चैव कुत्सिका रोहिणी मृगः ॥ आर्द्रपुनर्वसुःपुष्यस्ततःश्लेषामयाततः ॥ १ ॥ पूर्वोफाल्गु
 णिका तस्मादुत्तरफाल्गुणी ततः ॥ हस्तचित्रा तथा स्वाती विशाखा तदनंतरम् ॥ २ ॥
 अनुराधा ततो ज्येष्ठा ततो मूलं निगद्यते ॥ पूर्वाषाढोत्तराषाढस्त्वभिजित्श्रवणास्ततः ॥
 ३ ॥ धनिष्ठा प्रतताराख्यं पूर्वभाद्रपदा ततः ॥ उत्तरभाद्रपदश्चैवरेवत्येतानि भानिच
 ॥ ४ ॥ अथ नक्षत्राणां ॥ अश्विनी भरणी यमदेवता ॥ आग्नेयी कृत्सिका प्रोक्ता
 विधाता रोहिणी प्रवरः ॥ ५ ॥ मृगश्रिण्यिं प्रवरश्चंद्रस्तथैवाद्रिप्रवरःशिवः ॥ अदितिस्तु
 पुनर्वसोःपतिःपुष्यस्य वाक्यतिः ॥ ६ ॥ श्लेषाधिपतिस्सर्पो मधेशुःपितरस्सुतः ॥ २६

शिः भगश्च पूर्वा फाल्गुन्याः ऊफायाः पतिरथ्यमाः ॥ ७ ॥ हस्त स्याधिपति स्वर्य्यं स्लाद्या
 २० चित्रा मिथस्यच ॥ स्वातेश्च देवतं बासु विशार्थेद्राग्नि देवतम् ॥ ८ ॥ अनुशथे श्वरे
 मित्रो ज्येष्ठा या ङ्ङ् ह वच्यते ॥ मूलस्य देवतं रक्षः पूर्वाषाढे श्वरे जलम् ॥ ९ ॥ जाषायादे-
 वतं विश्वे विधि प्रचाभिजितो ऽधिपः ॥ अवरणा धिपतिविश्वुर्धनिष्ठा वसुदेवता ॥ १० ॥
 चरुणा प्रशत तारायाः पूभे प्रः कथितो ऽजपात् ॥ अहिर्बुध्न्यस्तथो भायाः पूयोक्तोरेव
 ती पतिः ॥ ११ ॥ अथ सामान्यतरशुभा शुभनक्षत्राणि ॥ रोहिराय श्रिवमृगाः पुष्यो हस्तचि-
 त्तोत्तरात्रयम् ॥ रेवती अवरणा प्रचैव धनिष्ठा च पुनर्वसूः ॥ १२ ॥ अनुराधा तथास्वातीशु-
 भान्येतानि भानिच ॥ सर्वाणि शुभकार्याणि सिद्धे देतेषु चोद्भु ॥ १३ ॥ पूर्वार्द्रय
 विशाखा च ज्येष्ठा र्द्र्य मूल मेवच ॥ शत तार भिधेध्वेव हृत्यं साधारणं स्मृतम् ॥ १४
 ॥ अरणी कृत्तिका चैव मघाश्लेषा तथैवच ॥ अत्युग्रं दुष्ट कार्थ्यं च प्रोक्त मेयु विधीयते
 ॥ १५ ॥ यात्रौषध विभूषाश्च विद्या शिल्प्य कलादिकंम् ॥ गज कार्थ्यं विवाहो गं मांग- २०

ल्यं चाश्विने चरेत् ॥ १६ ॥ साहसं दारुणं शत्रुनाशनं वियबंधनम् ॥ भरण्या कूपक-
 व्याद्यमग्निं द्राह्मदिकं चरेत् ॥ १७ ॥ कृत्ति कायां सप्त कुर्व्योत्साह साग्निं परिग्रहम्
 रियोर्वध विवाहं च लोहं मरणोश्च कर्मसु ॥ १८ ॥ रोहिण्यां मष्टकां कुर्व्यो द्विवाहं धन
 संग्रहम् ॥ प्रासात् सप्तनां कृत्यं सागल्यं भूषणादिकम् ॥ १९ ॥ विवाहो वनजायना
 म्ना शीर्षे च शोभनम् ॥ सुरसंस्थापनं बालु क्षेत्रां रमादि सिद्धति ॥ २० ॥ आर्द्रयो
 विग्रहं कुर्व्यो हूधनं छेदनं वधम् ॥ वियसंधान विद्यादि दारुणो चादने तथा ॥ २१ ॥
 शान्तिकं पौष्टिकं यात्रा भूधा वास्तु व्रतादिकम् ॥ बाहनं कृपि विद्याच पुनर्वसौ विधीय-
 ते ॥ २२ ॥ चरस्थगरीणा कार्याणि शान्तिकं पौष्टिकं वात्सवम् ॥ विवाहं वर्जयित्वान्यत्स
 मस्तं पुष्यभे चरेत् ॥ २३ ॥ ज्ञेयायां चरे पौष्टिकं वाणिज्यं साहसं तथा ॥ विषसर्पा-
 दि कृत्यं च स्नेयादिकं मुपाचरेत् ॥ २४ ॥ मघायां पैलकं कार्थ्यं तथा शस्यादि रोपणम् ॥
 जलाश्रयं विवाहं च कुर्व्यो बुद्ध्यादि साहसम् ॥ २५ ॥ बंधनं दारुणं शिल्पं कार्पदीरणा

कृतानि शुभे ॥ ४४ ॥ गृहेण विद्वेष्यशुभान्वितोपि विरुद्धतारोपि विलोम गोपि ॥
 करोत्यवश्यं सकलार्थसिद्धिं भविहाय पाणि गृहेण न्तुपुष्यः ॥ ४५ ॥ अथ नक्षत्राणां
 स्वस्वम् ॥ तुरगशुक्लसदृक्षं योनिरूपं ध्रुवमम प्राकट समसथैण स्योत संतो न्तु-
 ल्यम् ॥ मणिगृहं शरचक्रं भाति शणलोपममं शपन सदृशं मन्यञ्चात्र पर्यं क रू-
 पम् ॥ ४६ ॥ हस्ताकारमतश्च मीति कसं चान्यत् प्रवालोपमं धि श्नं तो रण व-
 त्स्थितं चलनिभं सत्कुण्डलाभं परम् ॥ कुथत्केशरिवि क्रमेण सदृशं श्रय्या समा-
 नं परंचान्यं इति विलासवत्स्थितमतः त्रैकोणकं व्यक्तिमतम् ॥ ४७ ॥ त्रिविक्रमा-
 भं च चंद्रंगरूपं दृतं ततो न्यचलय द्याभं ॥ यथं क रू पं सुरजानु कारी व्यत्येव मश्या-
 दिच चक्ररूपम् ॥ ४८ ॥ अथ नक्षत्राणां संख्या ॥ वन्दि त्रिंशत्त्रिंशद्गुणेषु हतारिन
 भूतवाणश्चिन्नेत्रशरभूकुयुगाब्धि रमाः ॥ रुद्राब्धि रम गुण वेद श्रत द्वि युगम
 रंता बुधैर्निगदिताः क्रमशोभताराः ॥ ४९ ॥ अथ नक्षत्राणां संख्या ॥ भ्रवं स्थिर

संक्षि
 भिति रव्यातं रोहिणी चोत्तरात्रयं ॥ तत्रा एत रत्नग्रामा भिबे काद्याः स्थिर क्रियाः
 २५ ॥ ५० ॥ स्रगश्चित्रा नुराधाचरेवती रवु मैत्रकम् ॥ तत्र गीतं रतं कुथ्याद्दृष्या मांग
 ल्य मंवरम् ॥ ५१ ॥ पुष्या शिवन्य भि जिह्वस्तं लघुक्षि प्रसुवाहतम् ॥ तत्र भूषो
 षध ज्ञानं शिल्प कंच तथा रतिः ॥ ५२ ॥ ज्येष्ठा र्द्रा मूल मण्डले पाती क्षणं वारुणा सु-
 च्यते ॥ तत्र भेदो वंधो वंधो मंत्र भूतादि साधनम् ॥ ५३ ॥ अत्रवणादि त्रि भं स्वाती पु
 नर्वसु चरं चलम् ॥ तस्मिन्वाजिगजा रमा कर मोक्ष गमा दिकम् ॥ ५४ ॥ भरणी
 च मघा पूर्वा क्रूर सुग्रसुवाहतम् ॥ विष शस्त्राग्नि घातादि तत्रोच्छेद विनाशन-
 म् ॥ ५५ ॥ विशाखा कृतिका प्राब्सेर्मिश्रं साधारणं स्मृतम् ॥ नीलात्सर्गाग्नि का-
 र्थ्यं च मिश्रं तत्र च सिद्धति ॥ ५६ ॥ अपनक्षत्र सुखतत्कल्यंच ॥ मूला प्लेवा मघा पूर्वा वि-
 शाखा भरणी ह्यम् ॥ अधो सुखानि भान्यत्र कर्म सिद्धे दधो सुखम् ॥ ५७ ॥ एषु
 वापी तडा गादि कूप भूमि तरुण निच ॥ देवा गारस्य खननं निधान खननं तथा ॥

कर्मचिं ॥ पूर्वा फाल्गुनिकायां तु चित्रकर्मोद्दि साधयेत् ॥ २६ ॥ विवाहो ज्ञतबंधप्रवस्थि-
 रं कर्मविभूषणं ॥ उंतंरा फाल्गुनि मे स्याद्दुहारश्च प्रवेष्टने ॥ २७ ॥ यात्रा विद्या विवाहा-
 दिविभूषां बरसौवधम् ॥ गृहहारं प्रप्रलिखंच विद्व्याद्दत्तमे ऽरिवृलम् ॥ २८ ॥ ग्रान्तिकं
 प्रौष्टिकं शिल्पं चाल्नुः सूषां बरदि कम् ॥ ज्ञतबंधं स्थिरं कार्यं चित्रायां ह्यधिकमर्थं च ॥
 २९ ॥ सुरसंचविधानंच संगलां वरभूषणम् ॥ बीजा रोपंच संग्रसं शस्त्राद्यं स्वाति रोच-
 रित् ॥ ३० ॥ चाल्नु संग्रहणं सूषां शिल्प चित्रप्रहारकम् ॥ रथकार्यं विभूषायां कुर्व्यवि-
 षथ सेवनम् ॥ ३१ ॥ पाणिग्रहं ज्ञतं यात्रांगजाप्रवावरभूषणम् ॥ चरं स्थिरं शुभं कुर्व्या-
 दनु रथाभिधे ऽरिवलं ॥ शिखणं हनने भेदे प्रहारे लोह कर्मणि ॥ शिल्पे लेह विधौ
 चित्रे ज्येष्ठा श्रेष्ठा समीरिता ॥ मूलभे मवना राम संग्रामाः संधि विग्रहे ॥ वापी कूप तडागा
 धाविधेयाः कृषयो ऽपि च ॥ ३४ ॥ वापी कूपादिकं कृत्यं विग्रहं बंध मोक्षणम् ॥ कू-
 रकार्यं दुम क्षेपं पूर्वाषाढाभिधे चरेत् ॥ ३५ ॥ स्थापनं मंडलं चाल्नुनिर्वेशश्च प्र- २२

उक्तं शिल्पे कार्ये ॥ यात्रां लोकां तेषां रथं शस्त्रं च ॥ ३३ ॥

विधानम् ॥ वीजा ऐपं विभूषाद्यं उत्तरा षाढ मे चरेत् ॥ ३१ ॥ देवता स्थापनं गेहं चो-
 च्छिकं शिला कर्मच ॥ सांगल्यो पनयं चित्रं प्रीति कं श्रवणो चरेत् ॥ ३० ॥ चैलेचो
 ॥ राजा प्रवरथ नौकानां शैव्य मुक्ता फल स्वजांम् ॥ वास्तु संग्राम प्रस्त्राणां कार्थ्यं त-
 च्छत मे चरेत् ॥ ३४ ॥ पूर्वाभाद्र पदे शिल्यं साहसं छेदनं कृषिः ॥ विक्रयं महिषो
 जल यंत्रादिकं शुभम् ॥ ४० ॥ विवाहो व्रत वंधनं देवता स्थापनं ग्रहम् ॥
 वास्तु कर्माभिधानं च उत्तर भाद्र पदे भवेत् ॥ ४१ ॥ गेहं देवालयं भूषा विवाहं व्र-
 त वंधनम् ॥ जल स्थाना दिवं कार्थ्यं देवत्यां सिद्धि माप्नुयात् ॥ ४२ ॥ अथ पुष्य प्रशं-
 सा ॥ परकं निखिलं निहंति युष्यो नखलु निहंति परस्तु पुष्य देवं ॥ अथ असुनक-
 रेऽथ मेपि पुष्ये विहितं सृपैति सर्वैव कर्म सिद्धिम् ॥ ४३ ॥ सिंहो यथा सर्वं चतुष्य-
 दानां तथैव पुष्यो बल वानुडूनां ॥ चंद्रे विरुद्धे प्यथ गोचरेपि सिद्ध्यति कार्थ्यो रिता

कृतानि युष्ये ॥ ४४ ॥ गृहेण विद्वेष्य शुभान्वितोपि विरुद्ध्य तारोपि विलोम गोपि ॥
 करोत्यवश्यं सकलार्थसिद्धिं विहाय पाणिग्रहणन्तु युष्यः ॥ ४५ ॥ अथ नक्षत्राणां
 स्वस्वम् ॥ तुरगमुखसदृशं योनिरूपं क्षुराभम् प्राकटसमसथैण स्यात्तस्यो ननु-
 ल्यम् ॥ मण्डिगृहप्रचक्रं भाति प्रणालोपमं धूपनसदृशं मन्यञ्चात्र पंथकं रू-
 पम् ॥ ४६ ॥ हस्ताकारमतश्च मीतिकसमं चान्यत्प्रवालोपमं धिप्रं तोरणव-
 त्स्थितं वलिनभं सत्कुण्डलाभं परम् ॥ कुथत्केशरिविक्रमेण सदृशं प्रय्यासमा-
 नं परंचान्यदंति विलासवत्स्थितमतः त्रैकोणकं व्यक्तिसत् ॥ ४७ ॥ त्रिविक्रमा-
 भं च सदंगरूपं दंतं ततो न्यद्वलयद्वयाभं ॥ यथैकरूपं मुजानु कारीयत्येव मश्या-
 देवचक्ररूपम् ॥ ४८ ॥ अथ नक्षत्राणां संख्या ॥ वन्दित्रिंशत्त्रिंशत्त्रिंशद्द्वयं
 भूतबाणशिवनेत्रप्रभृकुयुगाब्धिः ॥ रुद्राब्धिरासगुणवेदप्रतद्वियुगम-
 स्ता बुधैर्निगदिताः क्रमशोभताराः ॥ ४९ ॥ अथ नक्षत्राणां संख्या ॥ भवं स्थिर

मिति ख्यातं रोहिणी चोत्तरात्रये ॥ तत्रा एम गृहग्रामाथिबे काद्याः स्थिरक्रिया
 ॥ ५० ॥ मृगश्रिचत्रा नुराधाचरेवती मृदु मैत्रकम् ॥ तत्र गीतं रतं कुख्याद्भूषा मंग
 ल्य संवरम् ॥ ५१ ॥ पुष्या शिवन्यमिजिह्वस्तं लघुश्रिप्र सुषाहतम् ॥ तत्र भूषे
 षध ज्ञानं शिल्प्य कंच तथा रतिः ॥ ५२ ॥ ज्येष्ठाई मूल मष्ले पाती क्षणं वारुणा बु
 च्यते ॥ तत्र भेदो वधो वंधो मंत्र भूतादि साधनम् ॥ ५३ ॥ अवरणादित्रिभंख्यातीषु
 नर्वसु चरंचलम् ॥ तस्मिन्वाजिगजा रामा कर मोक्ष गमा दिकम् ॥ ५४ ॥ भरणी
 च मघा पूर्वा श्रुग सुषाहतम् ॥ बिषश्रुखाग्नि घातादि तत्रोच्छेद विनाशन
 म् ॥ ५५ ॥ विषाषा हस्तिका प्राक्षै भिभ्रं साधारणं स्युतम् ॥ नीलात्सर्गाथिका
 र्थ्यंच मिश्रं तत्र च सिद्धति ॥ ५६ ॥ अयनक्षत्र मुंलतत्त्वंच ॥ मूला प्लेया मघा पूर्वा वि
 शाखा भरणी ह्यम् ॥ अधो मुखानि भान्यत्र कर्म सिद्धि दधो मुखम् ॥ ५७ ॥ एषु
 वापी तडा गादि कूपभूमि तरुण निच ॥ देवा गारस्य खननं निधान खननं तथा ॥

मंशि ॥ ५८ ॥ गरिातं ज्यातिया रंभखनी विल प्रवेशनम् ॥ कुर्व्यादयो गता न्येव काव्या-
 र्दं लि ट्य म ध्वज ॥ ५९ ॥ रोहिण्या द्वा तथा सुख्यो धनिष्ठा चोत्त ॥ अथम् ॥ वारुणा
 श्रवणां चैव नव चोर्द्ध सुखा स्तथा ॥ ६० ॥ प्रासादप्रच ध्वज च्छत्र प्राकार गृहतोर-
 राम् ॥ नृपा भिवेक प्पाराम उच्छ्राय स्तूर्द्धैवक्रके ॥ ६१ ॥ रेवती चात्विनी चित्रा
 स्वाती हस्त पुनर्वसू ॥ अनुराधा मृगो ज्येष्ठा एतास्तिथ्य इन्नुखाः स्मृताः ॥ ६२ ॥ गजे
 द्या प्रव वली वर्द्धमनं सहिषस्य च ॥ वीजानां वननं कुर्व्याद्भयना गमना दिकम् ॥
 ६३ ॥ चक्र यंत्र रथा दीनां नौका दीनां प्रवाहनम् ॥ पार्श्वयो र्यानि कार्थ्याणा कुर्व्या
 देषु च तान्यपि ॥ ६४ ॥ अथ पंचकम् ॥ धनिष्ठाद्वे तं पंच स्वर्षे ध्वेषु त्यजे बुधः ॥ याम्य
 दिग्गमनं प्रथ्या पूरणं गृह्णी पनम् ॥ ६५ ॥ स्तंभो छांयं प्रेत दाहं तृण काष्ठा वि संग्र-
 हम् ॥ भवे त्यं च युगं चान्न जातं लब्धं वं मृता गतम् ॥ ६६ ॥ अथ नक्षत्राणा मंधारिसंज्ञ-
 ॥ अंधकं तदनु मं च लोचन म्मध्य लोचन मतः सुलोचनम् ॥ रोहिणी प्रमृति मं च तुल्यं सा

भिजिच्च गणायै तुनः पुनः ॥ ६७ ॥ अंधके पूर्वतो वस्तु मंदके दक्षिणे तथा ॥ पश्चिमे म-
 ध्ये नेत्रे च उत्तरे तु सुलोचने ॥ ६८ ॥ अंधे सद्यः प्राप्यते वस्तु नष्टं कष्टात्प्राप्यं मंद्नेनेत्रे च
 तद्वत् ॥ दूरान् प्राप्यं मध्यनेत्रे न लभ्यं न श्रोतव्यं नैव लभ्यं सुनेत्रे ॥ ६९ ॥ अथ गवात्र द-
 र्शनान्त् रत्रि लग्न ज्ञानं तत्राक्षे नक्षत्र चारः ॥ पूर्वा षाट् द्वयं मूलाः ५ नुराधा इती मृगः करः ॥ ज्ये-
 ष्ठा पुनर्वसु श्रेश्ठीयां तारा दक्षिण गाः सदा ॥ ७० ॥ रोहिणी कृत्तिका ध्रुवो रेवती श्रवण त्रयम-
 सुय्य प्त्रिन्नारिण चैतानि मध्य चारीण भानि हि ॥ ७१ ॥ अश्विनी द्वितयं स्वाती विष्णवा
 फाल्गुणी द्वयं ॥ मघा भाद्र पादा युग्म सेतान्युत्तर गानि च ॥ ७२ ॥ अथ नभो मध्य भात् उदय
 र्क्षज्ञानं ॥ विष्णवादित्रये पूर्वा षाट्वाऽश्लेषा इर्भे यदा ॥ रोहिणी भनभो मध्ये तवास्था-
 चाष्ट मीरुयः ॥ ७३ ॥ नवस क्षीर्दयो मूले मृगे चांवर मध्यगे ॥ श्रेय मध्य गते व्योम्नि स-
 त्तम क्षीर्दयो भवेत् ॥ ७४ ॥ अथ रवि भात् मध्य भात् उदय भात् गत एत्रि ज्ञानम् ॥ रवि भाद्
 स्त भंब्ये कं मध्य भं वाष्ट हीन कम् ॥ उद्यम्द तिथि १५ हीनं वानख २० द्यं नत्र भाजितन्

॥ ७५ ॥ लब्ध एति गन्ता नाड्यः श्रेया लब्धा पलायिच ॥ शपत्वा ॥ अल्ल भाद कं भलिष्ठ्या २५
 हीनं सध्य अतोष्ठभिः ॥ ७६ ॥ उव्यवर्द्ध निथा वै कं विंशति भ्रं ग्रहे भजित् ॥ लब्धा घंष्ट्या
 दि का द्वेया श्रेया रात्रि सुकटा यवा ॥ ७७ ॥ सप्ताष्ट नवहीनं च स्वस्वीवय प्रना एतः ॥ म-
 ध्यमेतु विशे पोचं क्षेत्री युक्त्या विच क्षणैः ॥ ७८ ॥ अथ दिवा रात्रौ सुहृत्तः ॥ शिवो हि हि-
 त्रितैरेव श्रंभो विष्टव वेध सः ॥ विधि रिद्रोथ शक्राग्नी रक्षोष्ठी शौर्यमा भगाः ॥ ७९
 ॥ मुहूर्ते प्राज्ञे प्रोक्ता दिवा पंच दशाः क्रमात् ॥ सुहृत्ती रजनौ प्रंभु र्लै क च एणात्रयः
 ॥ ८० ॥ दत्तात्यं चाधिति जीवा विश्व कौ राष्ण मारुतौ ॥ दिन मानस्य तिथ्यं श्रे रात्रे
 रपि सुहृत्तकाः ॥ ८१ ॥ नक्षत्र नाथ तुल्ये स्मिन् कार्थं कुख्या त्वभो दितं ॥ दिन स
 ध्ये ऽभिजित्यां द्वे दोष संघे शु सत्त्वपि ॥ सर्वं कुख्या च्छुभं कर्म याम्य दिग्गमने वि-
 ना ॥ ८२ ॥ अथ रत्यादि वारेल्याज्य सुहृत्तः ॥ श्रयमा भानु महारे चंद्रे हि विधि राक्षसौ
 ॥ पित्राग्नी कुज वारिषु चंद्र सुत्रे तथा भिजित् ॥ ८३ ॥ पितृत्रासौ भृगो वीरे राक्ष

१	रेवती	व्यामदा	श्या	तीर्थाङ्गु	मृदु	मैत्र	संध्या	शुभं	११
२	उत्तराश्रद	लक्ष्मी	शुभं	ऊर्ध्वं	भव	स्थिर	दिव्या	यम लाम	२
३	दक्षिणाश्रद	मृत्युद	अशुभं	अशुभं	उग्र	क्रूर	कारण	वर्तुल्य	२
४	शतभिषा	कल्पारा	वरुणा	ऊर्ध्वं	चर	चल	विपदा	मृदु गाम	१००
५	धनिष्ठा	शुभद	वसु	ऊर्ध्वं	चर	चल	संध्या	वाम नाभ	४
६	श्रवणा	शुभद	विष्णु	ऊर्ध्वं	चर	चल	दिव्या	अक्रा भ	३
७	जाम्बिजित	सिद्धिद	ब्रह्मा	०	लघु	क्षिप्र	कारण	विष्णु	३
८	उग्रपाद	वृद्धिद	विश्वेदेव	ऊर्ध्वं	भव	स्थिर	विपदा	गजभ	३
९	पूर्वाषाढ	हानिमद	उदक	अशुभं	उग्र	क्रूर	संध्या	राघ्या	४
१०	शूल	अश्वनाश	राक्षस	अशुभं	तीक्ष्ण	दक्ष	दिव्या	विहाम	११
११	ज्येष्ठा	अश्वनाश	इंद्र	तीक्ष्णं	तीक्ष्ण	दक्ष	कारण	कुंडल	३
१२	शत्रुघ्ना	सर्वसिद्धि	मित्र	तीर्थाङ्गु	मृदु	मैत्र	विपदा	थल सम	४
१३	विशाखा	अशुभ	इंद्राग्नी	अशुभं	मित्र	साधा रु	संध्या	तारण	४
१४	स्वाती	अशुभ	वायु	तीर्थाङ्गु	चर	चल	दिव्या	पुवाल	९
१५	चित्रा	शुभद	त्वष्टा	तीर्थाङ्गु	मृदु	मैत्र	कारण	संक्रि त	९
१६	इस्त	लक्ष्मि	रवि	तीर्थाङ्गु	लघु	क्षिप्र	विपदा	इत्त	५
१७	उत्तराश्रद	विधाप्रद	अश्विना	ऊर्ध्वं	भव	स्थिर	संध्या	संक्रि त	२
१८	पूर्वाश्रद	मृत्युद	भग	अशुभं	उग्र	क्रूर	वर्तुल्य	अशुभ	२
१९	मघा	नाशक	पितर	अशुभं	उग्र	क्रूर	मध्यम चल	कारण मम	५
२०	ज्येष्ठा	शोक	सर्व	अशुभं	तीक्ष्ण	दक्ष	संध्या	वक्राभ	५
२१	श्रवणा	शुभ	गुरु	ऊर्ध्वं	लघु	क्षिप्र	संध्या	शरभ	३
२२	धनिष्ठा	शुभ	गुरु	ऊर्ध्वं	चर	चल	वर्तुल्य	गहाम	४
२३	श्रवणा	मध्यम	अश्विनि	तीर्थाङ्गु	चर	चल	दिव्या	शिला सम	९
२४	उत्तराश्रद	शुभ	शिव	ऊर्ध्वं	तीक्ष्ण	दक्ष	मध्यम	मृग सम	३
२५	मृगशिर	शुभ	चंद्र	तीर्थाङ्गु	मृदु	मैत्र	मध्यम	मृग सम	३
२६	शरीरणी	सिद्धि	ब्रह्मा	ऊर्ध्वं	भव	स्थिर	संध्या	शकट	५
२७	रजिष्ठा	अशुभ	अग्नि	अशुभं	मित्र	साधा रु	वर्तुल्य	शुभ	६
२८	भरणी	अशुभ	धम	अशुभं	उग्र	क्रूर	कारण	वीनि	३
२९	शनिष्ठा	शुभ	अश्विनी कुमार	तीर्थाङ्गु	लघु	क्षिप्र	मध्यम	अश्व सुख	३

॥ ७५ ॥ लथ एत्रि गता नाड्यः श्रेया लम्बा पलानिच ॥ जणवा ॥ अल्ल भादकं भंतिष्टया १५
 दीनं मध्य अतोष्ठभिः ॥ ७६ ॥ उदयर्द्धनिषावे कं विंशति भं ग्रहे भजित् ॥ लम्बा घंश्या
 दि का द्वेया श्रेषा रात्रि सुकटा थवा ॥ ७७ ॥ सप्तष्ट नवहीनंच स्वस्वीदय अना एतः ॥ म-
 ध्यमेवु विशे योचं ज्ञेयो युक्त्या विच क्षणौः ॥ ७८ ॥ अथ द्विवारत्रो सुहृताः ॥ श्रिवो द्विभि-
 त्रितैरेव श्वंभो विष्व वेधसः ॥ विधि रिद्विथ शक्राग्नी रक्षोधी शौर्यमा भगः ॥ ७९ ॥
 ॥ मुहूर्तं प्राज्ञे श्रीका दिवा पंच दशाः क्रमात् ॥ सुहृती रजनौ प्रंभु ल्लै कचरण अत्रयः
 ॥ ८० ॥ दत्तात्यं चादिति जीवा विष्व कौ तप्स मारुतौ ॥ दिनमानस्य तिथ्यं शो रान्ने
 रयि सुहृत्तं काः ॥ ८१ ॥ नक्षत्र नाथ तुल्ये स्मिन् काथं कुथ्या त्वभो दितं ॥ दिन स
 ध्ये ऽभिहित्सां द्वे दोय संघे द्यु सत्त्वपि ॥ सर्वं कुथ्या च्छु सं कर्म यास्य दिग्गमने वि-
 ना ॥ ८२ ॥ अथ रथ्यादिवारेल्याज्य सुहृताः ॥ अर्थमा भानु मद्दारे चंद्रे हि विधि राक्षसो
 ॥ पित्राग्नी कुज वारितु चंद्र सुत्रे तथा भिजित् ॥ ८३ ॥ पितृ ब्राह्मो भृगो वीरे राक्ष

अथ योग प्रकरणम् ॥ वाक्येतेऽर्के नस्तत्र प्रवर्णान् चान्द्र मेव च ॥ गणयेत्तद्युतिं कुथ्याद्योगस्या
 दृष्टा प्रीयतः ॥ १ ॥ विष्णुभः प्रीतिराशुभान् सौभाग्यः शोभनस्तथा ॥ अतिगण्डः
 सुकर्मान् च धृतिः प्रूलस्तथैव च ॥ २ ॥ गंडो वृद्धिर्भुवश्चैव व्याघातो हर्षणास्त-
 था ॥ वज्रसिद्धी व्यतीपातो वरियान् परिघः शिवः ॥ ३ ॥ सिद्धिः साध्यः शुभः शु-
 क्तो ब्रह्मेन्द्रो वैधृतिः क्रमात् ॥ सप्त विंशति योगास्तु कुपुर्नाम समं फलम् ॥ ४ ॥
 विरुद्ध संज्ञा दूह ये च योगास्ते षामनिष्ठः खलु पादत्रायः ॥ सर्वैर्धृतिस्तु यतिपा-
 लनामा सर्वोप्यनिष्ठः परिघस्य चार्द्धम् ॥ ५ ॥ तिलस्तु योगो प्रथमे च वज्रव्या-
 घात संज्ञेन च पंच श्रूले ॥ गंडेति गंडे च षडेव नाड्यः शुभेषु कार्येषु विवर्जनी-
 याः ॥ ६ ॥ द्विवेदि कुल संभूत सरल कृत संग्रहे ॥ शिरो मणौ समाप्ते या पंचमी-
 ये प्रभा शुभा ॥ ७ ॥ द्रुतिष्ठी संग्रह शिरो मणौ योग कथनं नाम पंचमी प्रभा ॥
 ५ ॥ अथ करणं प्रकरणम् ॥ गताश्च तिथयो निम्नाः ह्यभ्यां शुक्ला दितः क्रमात् ॥ एकोनशत

साम्न्तु गुणे हिने ॥ रोद्र सार्थे शने रन्दि दमे त्याज्या मुहूर्त्त काः ॥ ८४ ॥ द्विवेदि कुल संभूत

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	द्विवा मुहूर्त्तः
शिव	सर्प	मित्र	पितर	वसु	शत्रु	विष्वे	विधि	वेधा	द्वेद्र	दंशर्गनी	रक्षस	चरुण	सर्व्य	भग	देवताः
शार्ङ्ग	प्लेया	शत्रु	मथा	पनिष्ठा	पूषा	उत्तर	भि- जित	रोहि- नी	ज्येष्ठा	विशा- का	मूल	प्रतभि- प	उत्तरा- फाल्गुनी	श्रवाणा- ल्युनी	नक्षत्राणि
रुद्र	अजक	शुद्धि	शुभ्र	इल	यम	शनि	मसा	चंद्र	षडिति	गुरु	विलु	सूर्य	तया	वायु	रात्रि मुहूर्त्तः
शार्ङ्ग	भाद्र	उत्तर	रेवती	शम्भ	भरणी	कृति	रोहिणी	मृग	पुनर्वसु	शुभ	श्रवणा	सप्त	चित्रा	स्वामी	नक्षत्राणि

अथरव्यादि वारे त्याज्य मुहूर्त्तः ॥

शर्जिन	मसा	पितृ	शनि	रक्षस	पितृ	पितृ	शुहूर्त्तानि	सस्य कृत संग्रहे ॥ शिरो मणौ समा-
उत्तराफा- ल्युनी	रक्षस	शनि	जित	शत्रु	महा	महा	नक्षत्र	शैवा चतुर्थीयं प्रभा शुभा ॥ ८५
दि २४	रोहिणी	मथा	पभि- जित	मूलपू- वाया	रोहि-	विश्व- रुद्र	दिग-रात्रि	॥ इति श्रीसंग्रह शिरो मणौ नक्षत्र
२	चं	मं	शु	दं	सु	शं	वारः	कथनं नाम चतुर्थी प्रभा ॥ ८६ ॥

संश्लिष्य योग प्रकरणम् ॥ वाक्यतेर्ऋ नक्षत्र प्रवणा चान्द्र मेव च ॥ गणयेत्तद्युतिं कुर्याद्योगस्या
 ३५ दृक्ष प्रीयतः ॥ १ ॥ विष्णुभः प्रीति रासुभ्यान् सौभाग्यः प्रोभनस्तथा ॥ अतिगण्डः
 सुकर्मोच धृतिः शूल स्तथैव च ॥ २ ॥ गंडो वृद्धिर्भुव श्रैव व्याघातो हर्षणस्त-
 था ॥ वज्रसिद्धी व्यती पातो वरियान् परिघः शिवः ॥ ३ ॥ सिद्धिः साध्यः शुभः शु-
 क्तो ब्रह्मन्त्रो वैधृतिः क्रमात् ॥ सप्त विंशति योगास्तु कुर्पुर्नाम समं फलम् ॥ ४ ॥
 विरुद्ध संज्ञा इह येन योगास्ते वा मनिष्टः खलु पाद आद्यः ॥ सवै धृतिस्तु व्यतिपा-
 लनामा सवै धियनिष्टः परिघस्य चार्द्धम् ॥ ५ ॥ तिलस्तु योगे प्रथमे च वज्र व्या-
 धात संज्ञेन च पंच शूले ॥ गंडेति गंडे च षडेव नाड्यः शुभेषु कार्येषु विवर्तनी-
 यः ॥ ६ ॥ द्विवेदि कुल संभूत सरयू कृत संग्रहे ॥ शिरो मणौ समाप्तौ पापंचमी-
 ये प्रभा शुभा ॥ ७ ॥ वृत्तिश्री संग्रह शिरो मणौ योग कथनं नाम पंचमी प्रभा ॥
 ५ ॥ अथ करणं प्रकरणम् ॥ गताश्च तिथयो निम्नाः ह्यभ्यां शुक्ला दितः क्रमात् ॥ एकोनशत

हृत्केयाः करणो स्याद्द्वारिकम् ॥ १ ॥ ववाद्गुं बालव कोल वा ख्यंत तो भवे सैतिल
 नाम धेयम् ॥ गरमिधानं वरिजं चविष्टि रिल्याहुगर्याः कर्णानि सप्त ॥ २ ॥ अंते क-
 षणा चतुर्दशां शक्रु निर्दृशं भारयोः ॥ गेवं चतुर्व्यं नागं किं स्तु अं प्रति यद्दले ॥ ३ ॥
 अथ करणानां त्वाभिनः ॥ इन्द्रो ब्रह्मामित्र नामार्थ्य माभूः श्रीः की नाश श्रेति तिष्ठ्य र्धनाथा
 ॥ कल्पु क्षारथ्यौ सर्प वायु लथे वये चत्वार स्ते स्थिराणं चतुर्णां ॥ ४ ॥ षोष्ठिक स्थिरशु
 भानि ववारथे बालवे द्विज हितान्यपि कुर्यात् ॥ कोलवे प्रसद मित्र विधानं ते तिले शुभ
 गता अय कर्म ॥ ५ ॥ गोरच वीजा अय कर्षणांनि वारिण्य के स्थे र्ध वरिक् क्रियाश्च
 ॥ नसिद्धि साया ति कृतं च विष्ठां विधारि घातादिषु तत्र सिद्धिः ॥ ६ ॥ गंत्रौ वधानि श-
 कु नौ तु स षोष्ठिकानि गो विप्र राज्य पित कर्म च तु व्य दे पि ॥ सो भाग्य वारण धृति भव
 कर्म नागे किं स्तु घ्नान्नि निखिलं शुभ कर्म कार्यम् ॥ ७ ॥ अथ भद्रायां विशेषः ॥ ए-
 का दशां चतुर्थ्यां च शुक्ले पक्षे षेरे दले ॥ अष्टम्यां पूर्णिमायां च भद्रा पूर्व दले स्मृता ॥

८ ॥ तृतीयायां दशम्यां च कृत्स्ने पक्षे ये इले ॥ सप्तम्यां च चतुर्दश्यां भद्रा पूर्वदले भ-
 वेत् ॥ ९ ॥ अथ भद्रायाः शंगविभागः फलं च ॥ नाड्यस्य पंचवदने च गले तथे का वक्षो
 रंशेक सहितं निहितं च तप्तः ॥ वाभ्यां कटौयह्यपुच्छलतास्तु तिस्रो विष्टेर्वुधे रभि-
 हिलो गविभाग एव ॥ १० ॥ स्थानफलम् ॥ सुखे कार्यध्वस्तं भवति मरणं चाथ गलेके
 धना हानिर्वक्षस्यथ कटि तटे बुद्धि विलयः ॥ कलिर्नाभौ देशे विजय मथ पुच्छे च
 जगदुः ॥ शरीरे भद्रायाः शुभमिति फलं पूर्व सुनयः ॥ ११ ॥ अथ भद्रावासः ॥ मीने मे
 यालि कर्के शशि निनि चस्ति स्वर्ग संस्थापि विष्टिः ॥ कन्यायां तौलि संस्थे धनमिधु-
 नगते नागलोकं निवासः ॥ १२ ॥ कुंभे सिंहे ह्ये वामकर सुगते एजते मृत्युलोकिके ॥
 भद्रा चंद्र प्रभावाहि मकर तनया नो शुभा लौकिके स्यात् ॥ १३ ॥ स्थान फलम् ॥ स्वर्गे
 भद्रा भवेत्सीरंखं पातालेश्च धनागमः ॥ मृत्यु लोके यदा भद्रा कार्यं सिद्धिस्तदा न-
 दि ॥ १४ ॥ अथ वाकरणं फलम् ॥ मीमे शुक्रेश्च कल्याणी शनी चैव बुधश्चिकी ॥ शुभे पुण्य

वती द्वेया चान्य वारिषु भद्रका ॥ १५ ॥ कार्थेऽत्यावश्य के विष्टे मंत्रमात्रं परित्यजे-
त् ॥ अथ गद्ययाः दिङ्मन्त्रम् ॥ एका १४ ए ८ मुनि ७ तिथ्य १५ अि ४ टि १० पुद्गा ११ गि ३

सिते तिथौ प्रथमादिषु यामेवु विस्तु पूर्वार्धितः क्रमात् ॥ १६ ॥

३	७	१०	१४
८	३	६	९
६	४	५	८

कले प्रतएधंत पंचघटी भद्रा सुखम् ॥

विष्टे मन्त्रुखं विजानीया च्छुभं एष्टेऽग्रतोऽशुभम् ॥ अथ भद्रा पुच्छन्

चतुर्थ्यां चाष्टमे यामे प्रथमे चाष्टमी दिने ॥ एका दश्या तथा वष्टे पौर्णमास्यां तृतीयके

॥ १७ ॥ एवं घटी त्रयं पुच्छं कल पक्षे त्वथो न्यते ॥ १८ ॥ सप्तमे स्यात्तृतीयाया

स्तप्तम्यास्तु द्वितीयके ॥ दशम्यां पंचमे यामे चतुर्दश्यां चतुर्थके ॥ १९ ॥ विष्टेः पुच्छे

जयो यूहे कार्यं मन्यच्च शोभनम् ॥ अथ भद्रा कर्माणि ॥ बधबंध वियाग्न्यसु छेदने चा-

टनादिकम् ॥ तुरंग महिषो द्यादि कर्म विष्ट्यातु सिद्धति ॥ २० ॥ अथ भद्रयां शेषापवादः

॥ तिथेः पूर्वाईजा एत्रौ दिने भद्रा पराईजा ॥ भद्रा होथो न तन्न स्यात् कार्थेऽत्या-

शुभे न ह एतौ पंचघटी भद्रा मुग्गा

४	८	१२	१५
५	२	७	९
५	जा	उ	जे

वश्य के सन्ति ॥ २२ ॥ वैश्वेती व्याति पाता रव्ये विष्ट्या भौसे च वासरे ॥ तथैव द्रुष्टता
 रासु मध्यान्हा त्परत षण्मुभः ॥ २३ ॥ अथ भश्च विषये कस्य चिन्मते विशेषः ॥ षुक्ले तु द्वाष्टि
 की भद्रा क्लम पक्षे भुजं गमा ॥ सादिना स्थिरिणी रात्रौ दृष्टिश्च कीत्य परे जगुः ॥ २३ ॥ सु-
 खं त्याज्यं तु स्थिरिण्या दृष्टिश्च क्वाः पुच्छ मेव च ॥ खरास्थाः प्रसवे दुर्गा पूजने दान कर्म-
 णि ॥ २४ ॥ दाह घातादि के भद्रा शस्ता नान्यत्र शोभनाश्च देवैर्देः समरे संखुवि-
 जिते ज्वीशः क्रुधा दृष्टवान् ॥ २५ ॥ स्वात्कायात्किल निर्गता खर सुखीलां गूलि-
 नी च त्रिपात् ॥ विष्टि सप्त भुजा स्तगेन्द्र गल का क्षा मोदरी प्रेत गा दैत्यघ्नी मुद्दिता
 सुैरतु करण प्रांते नियुक्ता तुला ॥ २६ ॥ द्विवैदिकुल संभूत सरसू क्त संग्रहे ॥ प्रिणि
 मणौ समाक्षै वा यक्षी यं हि प्रमा षुभा ॥ २७ ॥ इति श्री संग्रह शिरो मणौ कारण क-
 थनं नाम यक्षी प्रभा ॥ ६ ॥ अथ तारा प्रकरणम् ॥ सपाद् क्ष्म ह्वयं भोगे भेया दीना यनु-
 क्रमात् ॥ अश्वि भाद्रेव तीया वद्भा शि भोगे नवांघिकः ॥ १ ॥ अथ एशयः ॥ अश्विनी

भण्णो धिसे कृत्तिका प्रथमां धिकम् ॥ मेघस्स्यात्कृत्तिका पादत्रितयं रोहिणी तथा ॥ २
 २६ ॥ वृष मीमृग पूर्वार्द्धं तदूर्द्धं च तथा ईभम् ॥ पादत्रयं पुनर्वसोः सरणि स्मिथुना मि-
 धः ॥ ३ ॥ तत्त्व्योऽग्निस्तथा पुष्यो ह्यश्लेषा कर्कटा मिधः ॥ मया पूर्वोत्तराद्योऽग्निः
 सिंहस्तच्चरणात्रयम् ॥ ४ ॥ हस्त चित्राभपूर्वाद्धं कन्या चित्रोत्तरं हस्तम् ॥ स्वाति
 मंचविश्रयायाश्चरणात्रितयं तुला ॥ ५ ॥ तदंत्योऽध्य नुराधाख्ये ज्येष्ठा भंत्विचकः
 स्थतः ॥ मूलं पूर्वोत्तराद्याद्वा प्रागंघ्रिः कथितो धनुः ॥ ६ ॥ उत्तरंघ्रित्रयं कर्षो ध-
 निश्चाप्रथमं हस्तम् ॥ मकरारख्यो धनिष्ठा त्रिहूलं च प्रात तास्का ॥ ७ ॥ पूर्वा पाद-
 त्रयं कुम्भस्तदंत्यश्चरणास्तथा ॥ ऊर्जा भंरेवती चैव मीनरणिः प्रकीर्त्तितः ॥ ८ ॥
 अथावकहडचक्रानुसारेण नक्षत्रचरणानां वर्णाः ॥ अश्विनी तु चुचे चोला लिखूलेलो भर-
 रायपि ॥ कृत्तिका स्यादूर्द्धं रोहिण्या वा विबुस्थता ॥ ९ ॥ वेवोककि मृगश्या-
 र्सी कूषाडा ह्यप्रकीर्त्तिता ॥ केको हहि पुनर्भस्याद्दुहे होढा च पुष्यभम् ॥ १० ॥ अश्ले

पातु डिड्डेडो सागी मूसे मघा ह्वयम् ॥ सोटा टीटू तु पूर्वाख्या सुफा देहो पपि स्थता
 ॥ ११ ॥ प्रीक्तः पूयण दो हस्तः पेपो ररितु चित्रका ॥ रूरे रोता तथा स्वाती तितू ते तो वि-
 षाथिका ॥ १२ ॥ अनुराधा ननी चूने ज्येष्ठा नोया थियु र्मता ॥ तथा येयो अभी मूलं
 पूर्वाषाढा शुधा फटा ॥ १३ ॥ भे भो जज्युतरा याढा जृजे जोषा तथा भिजित् ॥ रिन्-
 खूखे खो प्रवो द्वेयः गगी गूगे धनिष्ठिका ॥ १४ ॥ गोसासि सूघाता खं च पूमा-
 सेसा ददी सता ॥ ऊभा दूधा ऊजा द्वेया देहो चचिचरेवती ॥ १५ ॥ अय चद्रस्य पुभा सु-
 अफलत् ॥ स्वजन्म राशि मारस्य चंद्र राशि स्थितं फलम् ॥ चंद्रे जन्म स्थिते शुद्धिः
 द्वितीये नो सुख भवेत् ॥ १६ ॥ तृतीये धन लाभश्च चतुर्थे रोग संभवः ॥ पंचमेका-
 र्यं नाशश्च बलं इव्या गमो महान् ॥ १७ ॥ सप्तमे भूप सन्मानं त्वष्ट मे सरणं भवत् ॥
 ॥ नवमे च भयं द्वायं दशमे कार्यं संपदः ॥ १८ ॥ एका दृष्टौ ऽर्थलाभश्च द्वादशे विवि-
 दा पदः ॥ एतद् शुक्ल पक्षे विशेषः ॥ द्वितीयः पंचरा प्रचन्द्रे नवमो ऽपीज्य वच्छुभः ॥ शुक्ल

पक्षे विशेषो ऽथ तुल्यमन्यतयो अयोः ॥ २० ॥ चन्द्रस्यैव वलः बुद्धे नतु तार विधा-
 नता ॥ सति कान्ति वलो येते स्वातं ग्रंन च योधितः ॥ २१ ॥ कक्षा पक्षेतु तारायाः वल
 ग्रहं सदा यतः ॥ क्षीरो च प्रोधिते कान्ति गार्हस्यं गेहिनी चरेत् ॥ २२ ॥ अथ तारावल
 ग् ॥ जन्मसाद्दिनाभं या वत्ताराद्देश्या न वौद्धते ॥ जन्म संपदि पक्षे स पाप सिद्ध व-
 धाः क्रमात् ॥ २३ ॥ सित्राति भिन्न संज्ञं च नाम तुल्य फला प्रचताः ॥ द्विश्चतुः बद्ध
 नवाष्टम्य स्तारः श्रेष्ठ तमा गताः ॥ २४ ॥ जन्मारब्धा मध्यमाद्देश्या नैष्टा स्त्व न्याः
 प्रकान्तिराः ॥ अथावस्यके तारणां त्याज्यो ष्ठाः ॥ तारा पूर्णाः त्यज्ये द्वादशा वर्त पंचत्रि सप्त-
 काः ॥ २५ ॥ द्वितीये चैव तत्याद्ः तुर्ष्य काया स्तृतीय काः ॥ तृतीये तु शुभा स्सर्वाः
 कार्ये त्यावद्भ्य के स्मृताः ॥ २६ ॥ अथ बुधतार सुदानग् ॥ सप्तम्यां तार का यां च द्वादशा-
 त्स्वर्णं तिलानपि ॥ गुडं तृतीय तारयां पंचम्यां लवणं तथा ॥ २७ ॥ दोषा पनुत्तये ता-
 सां द्वाच्छाकं त्रिजन्म सु ॥ अथ चन्द्रावस्था ॥ निष्ठा करस्य या वस्था नर ण्शि सप्त-

िन्ता ॥ नरा राण्या च राक्षसायुर्कं प्रोयिता ॥ ३७ ॥ षष्टिं च गतमंभुक्तघटी
 शुंभुग्ना हतम् ॥ प्रणभि हल्लब्धतोऽर्कं प्रोयेऽवस्थाः क्लिया द्विधोः ॥ ३८ ॥ अ-
 र्थः ॥ अघ्निनी गारभ्य गतभा निपठ्या ईं गुण्वा निवर्तमान नक्षत्रभुक्तघटी युता
 निता नि पुनर्थे प्रचतुर्भिराख्या निशराभि इत पंच चत्वारि श्रता भाज्या निय
 लभमागतं गता वस्था स्ताः प्रोयं वर्तमाना वस्थाया तत्र लब्धां कस्यापि ह्यवशगधि
 वे ह्यपशभिर्भागे प्रोयं प्रवासावस्था चंद्रस्य गताः स्युः ताः ॥ अवस्था मेय राशेः
 पुनः प्रवासादि संज्ञाः स्य राशे नस्था संज्ञा स्वंसिषुनादि ह्यदश राशिवु स्यतादि सं-
 ज्ञा राण्या रित्तो ह्यपश वस्थाः क्रमेण भवंतीत्यर्थः ॥ ३९ ॥ प्रवासोऽथ विनाशश्च
 प्रणं जग हास्य के ॥ रतिः क्रीड तथा सुप्ता भुक्ता चाथ जग भिधा ॥ कथिता सुस्थिराव-
 र्णा ह्यपशे ताविधो ह्यस्ताः ॥ ४० ॥ तासामानं सपदि कादश नाडी सिंतं सवेत् ॥
 रेषा रितः प्रवासाद्याः नाम तुल्य फल प्रदः ॥ ४१ ॥ सैष राशे प्रवासाद्यानाया

श्रावणभक्तिः ॥ मृताद्या निधुने चैवं ज्ञानाद्वाद्य एणेशु ॥ ३२ ॥ अथ कार्त्तिके ५ ॥ ३३ ॥
 ॥ उद्गहे चीन्सवे जीवः सूज्या भूपाल दर्शने ॥ संग्राने घरणी सुने ॥ विद्याभ्यासे पुनीतने ॥
 ॥ ३३ ॥ यात्रायां भार्गवः प्रीतो दीक्षायांच प्रानै प्रचरः ॥ चंद्रमाः सर्वकार्येषु प्रशस्तो
 गस्त्यंते बुधैः ॥ ३४ ॥ अथ चंद्रवले विशेषः ॥ शुभग्रंद्मेव्य सत् पापा त्सप्तनः पाप युक् तथा
 ॥ पापमध्यगनः क्षीणो नीचगणश्चतुर्वर्गिः ॥ ३५ ॥ असुभोऽपि शुभप्रचंडीशुरुणा
 लोकिती युतः ॥ स्वर्शे चिश्य प्रशुभां शोवा त्वाधिनित्रांशकेऽथवा ॥ ३६ ॥ अथावलेदान-
 न् ॥ नंदुनोरच तिषी बुष्टे वीरलं सकांचनम् ॥ गासुक्षीकनकं योगे करणे धान्यभिवच ॥
 ३७ ॥ जंल रोय्य युते चंदे तारायां सैभव तथा ॥ नाइयां हेम नृयो रद्या त्कार्येऽत्यावश्यके-
 सति ॥ ३८ ॥ द्वितीदिकुल संभूत सरसू कृत संग्रहे ॥ शिरो बलो समाक्षिया सप्तमीयं प्रभा-
 शुभा ॥ ४० ॥ इति णी संग्रह शिरो बलो तार कथनं नाम सप्तमी प्रभा ॥ ७ ॥ अथ शुभा-
 शुभ नकारणम् ॥ ह्नी सेवनं पर्व सुपक्ष मध्ये पलंचषष्ठी बुच सर्व तैल्लम् ॥ चरणं विनाशण

य चतुर्दशी शुक्ल कृत्वा स्याद् सङ्कत दासु ॥ १ ॥ व्यती पतिच संक्राता वेका दश्या च प-
 र्वसु ॥ अर्द्धे भौम दिने विषयां नाभ्यंगं च वैधत्तौ ॥ २ ॥ पर्वाणि ॥ चतुर्दश्याष्टमी
 कृत्वा अमावास्या च पूरिमा ॥ पुण्यानि यंच पर्वाणि संक्राति दिनि पस्य च ॥ ३ ॥
 अत्र तिथि स्तात्कालिकी ॥ स्नाने वास्यं जने चैव संत धावन भैद्युने ॥ तिथि स्तात्कालि-
 की ग्राह्या तथा अरणा जन्मनोः ॥ ४ ॥ त्रयोदश्यां द्वितीयायां सप्तम्यां च विशेषतः
 ॥ प्रह्लाद विद्वक्ष त्रिधा स्नानं नाचरेत्युः कदाचन ॥ ५ ॥ कामदुर्गति करविनये द्वे-
 क्ति दिने बुच ॥ सह दाम ल क स्नानं संपत्सुत्र विना श्रानम् ॥ ६ ॥ सहस्रपंचा नवमी
 यु देह श्री संतती रामल कै नस्थ ॥ स्नानं निहं त्यं त्य दिने तु धत्ते तिलै ष्चि अयं पुण्ये क-
 रं सदैव ॥ ७ ॥ अथ दग्धयोगः ॥ एकोदशी चेन्दु वारे ह्यदिशी चार्क वासरे ॥ षष्ठीह
 हसते वीरे तृतीया बुध वासरे ॥ ८ ॥ अष्टमी शुक्र वारे च नवमी शनि वासरे ॥ पंच-
 मी भौम वारे च दग्ध योगाः प्रकीर्तिताः ॥ ९ ॥ अथ विषययोगः ॥ षष्ठी शशां केनवमी च

शुक्रे बुधे द्वितीया तपने चतुर्थी ॥ जीवेऽष्टमी सौरिक्रुजेन्नि सप्तमी योगा विग्रह्या
 बुल नाशनास्स्युः ॥ १० ॥ अधहुला ग्रानयोगः ॥ सप्त यज्जगदि तिद्यन्तः लोम वारादि
 निर्धुताः ॥ अग्नि जिह्वा स्सप्त योगाः संवाले व्यतिदाहिताः ॥ ११ ॥ अथयम वंदः ॥
 मद्या विशाखा आर्द्रा च शूलं सुखं च कृत्तिका ॥ रोहिणी हस्त इत्युक्ता यत्र वंताः क्रमा
 द्रवेः ॥ १२ ॥ एवामपवादः ॥ दिवा मृत्यु प्रदाः पाप दोषा स्त्वे तेन रात्रियु ॥ शुभ
 कार्यं प्रसूती च सर्वदा परि वर्जयेत् ॥ १३ ॥ आनश्यक कल्पे ॥ यत्र घटे त्यजे द्द्वीष्टः
 ल्यो ह्यदश नाडिकाः ॥ अन्येषां पापयोगानां मध्यान्हा त्यत प्रशुभंम् ॥ १४ ॥
 अथ चैत्रादिमासे तिथि श्रुत्याः ॥ असृमीनवमी चैत्रे पक्षयो रुमयो रपि ॥ माधवे द्वादशी
 त्याज्या पक्षयो रुमयो रपि ॥ १५ ॥ ज्येष्ठे त्रयोदशी निंद्या शिते कक्षे चतुर्दशी
 ॥ आर्द्रादे कक्ष पक्षस्य षष्ठी शुक्ले तु सप्तमी ॥ १६ ॥ द्वितीया च तृतीया च प्राव-
 रो शित कलयोः ॥ प्रथमा च द्वितीया च नभस्ये मासि निंदिते ॥ १७ ॥ दशम्ये

कादशी निन्दा मासीधे शुक्ल कलयोः ॥ ऊर्जे चतुर्दशी शुक्ला कल पक्षे तु पंचमी
 ॥ १८ ॥ सप्तमी चाष्टमी सौम्ये पक्षयो रुभयोरपि ॥ पौषे पक्ष द्वये चैव चतुर्थी पंचमी न
 या ॥ १९ ॥ माघे तु पंचमी षष्ठी शुक्ले कल्ले यथा क्रमम् ॥ तृतीया च चतुर्थी च फा-
 ल्गुनिसित कल्लयोः ॥ २० ॥ त्रिथयी मासशून्याख्या वंश वित विना प्रकाः ॥ अत्र
 शुश्राहं प्रकृषीत नैव सन्मंगलं क्वचित् ॥ २१ ॥ अथ नक्षत्र द्वेषः ॥ द्वितीयया चतु-
 राया श्रुतरा च तृतीयया ॥ पंचमी च मघा युक्ता चित्रा स्वात्यो स्वयो दृशी ॥ २२ ॥ प्र-
 तिष्यु तरा याहा नवम्या कृत्तिका यदि ॥ सप्तम्या हस्त मूले च धर्या ब्राह्मं भवे यदि
 ॥ २३ ॥ पूवा षाढ पसा टम्या एका दश्या च रोहिणी ॥ द्वादश्या च यदा म्लेषा त्रयो-
 दश्या भवा यदि ॥ २४ ॥ एतु कार्ये कृते चेत्स्यात्परमा सान्भरणं फवम् ॥ अथ से-
 त्रादि मासे मूल्य नक्षत्राणि ॥ अश्विनी रोहिणी चैत्रे मृगशिरसे परिकीर्तिते ॥ चित्रा स्वाती
 च वैशखे ज्येष्ठे विश्वे ज्येष्ठे ॥ २५ ॥ भगवासव वायादे श्रावणे हरि विप्रबभौ ॥

॥ नभस्ये वारुणां त्यर्द्धा मजपादप्रव युज्यपि ॥ ३६ ॥ कार्तिके पितृ ब्रह्म क्षेप्तो-
 स्ये चित्रा द्विदैवते ॥ यौये दस्रक राद्वा स्यु माघे मूलं च विष्णु भम् ॥ ३७ ॥ तपस्ये-
 शक्र भरणी मून्यभान्याङ्गरजाः ॥ एयु यत्तु क्तं कर्म धने स्सह विनश्यति ॥
 ३८ ॥ अथ चैत्रादि नामे यु प्रत्ये राशयः ॥ चत मन्स्य वृषा युग्म मेप कन्या स्स वृश्चिका : ॥
 तुला चाप कुली राख्याः मृगसिंहा प्रच राशयः ॥ ३९ ॥ चैत्रा दो मास शून्या ख्यावं-
 श्र वित्त विना श्रनाः ॥ अथ विपमतिथि सु दग्ध लग्नानि ॥ मृग सिंहे तृतीयायां प्रथमा
 यो तुला श्रगौ ॥ पंचम्यां बुध राशी द्वी सप्तम्यां चाप चंद्र मे ॥ ३९ ॥ नवम्यां सिंहकी-
 टाख्याविका दश्यां शुरो र्दहे ॥ वृष मीनी त्रयो दश्यां दग्ध सृञ्जास्त्वमी ग्रहाः ॥

॥ ॥ दग्ध सप्त नि यत्कर्म क्तं सर्वं अण श्यति ॥ ३९ ॥ अथैतेयां दुग्ध योगानां आवपु-
 क कृत्ये परिहारम् ॥ केन्द्रे चैव त्रिकोरोच श्रुभे सु पचयेऽपिवा ॥ एकोऽपि चलवो श्रा-
 पि मून्यतिथ्युडु नाशकः ॥ ३९ ॥ तिथयो मास मून्याश्च मून्य लग्नानि यान्यपि

॥ मध्य देशे विवर्ज्यानि नदूध्याणी तरेद्युतु ॥ ३३ ॥ पंरबंध कारा लगनानि मास
 शुभ्या प्रचरणशयः ॥ गौड गाल वयो स्त्याज्या अत्य देशे न गहिताः ॥ ३४ ॥ वजीयेत्स
 र्व कार्येषु हस्तार्क स्थंचमी तिथौ ॥ भौमाब्धिंनीच सप्तम्या अख्या चंद्रैदवं तथा ॥
 ॥ ३५ ॥ बुधा नुराधा मष्टम्या दशम्या भृगुरेवतीम् ॥ नवम्या गुरु पुष्यं चैका दश्यां प्र
 नि रोहिणीम् ॥ ३६ ॥ गृह प्रवेशे यात्रायां विवाहेच यथा क्रमम् ॥ भौमे ऽश्विनी
 शनी ब्राह्मं गुरौ पुष्यं विवर्जयेत् ॥ ३७ ॥ हस्ते रवीं प्र प्र धरेण मृगोत्तमं गं भौमेऽ
 श्विनी बुध दिनेच तथा नुराधा ॥ पुष्ये गुरौ भृगु सुते ऽपिच पौलधिदंभ्य रोहिण्यथार्कत
 नये ऽमृत सिद्धि योगाः ॥ ३८ ॥ यदि विष्टिव्यती पातो दिने वाय्य शुभं भवेत् ॥ ह
 न्यते ऽमृत योगेन भास्करेण तमोयथा ऽर्द्धप्रथा नदादि योगः ॥ ज्ञानंदः काल दंड प्रच धू
 न्नाक्षो ऽथ प्रजापतिः ॥ सौम्यो ध्वां क्षो ध्वज प्रचापि श्री वत्सो वज्र सुदुरौ ॥ ४० ॥
 सत्रं नित्रं क्रमेणैव मानसः पद्म लुं व को ॥ उत्प्रात मृत्यु कारा ख्याः सिद्धि श्रैव शुभ ॥ ४५

आसुतो ॥ ४१ ॥ सुश्लेच गदाख्यश्च मातं गोरक्ष सप्तः ॥ स्थिरः प्रबद्धमानश्च
 नाम तुल्य फलाश्रमी ॥ ४२ ॥ भानुवारिः शिवं नक्षत्रात्सा भिजित्के पून सर्वभैः ॥
 भवंति क्रमशो योगाः अष्टा विंशति संख्यकाः ॥ ४३ ॥ मृगादारम्य रात्री शो प्रले-
 पातः कुज वासरे ॥ हस्ताहुध्रेऽनुराधायाः गुरु वारि तथैवच ॥ ४४ ॥ उत्तराषाढते
 प्रमुक्ते प्रात तारादि तः शनौ ॥ अथैतेषु कियद्गुणयोगाः त्याग्यः ॥ ध्वाभिशंशुध सुदरेषु
 चटिका स्त्याज्यास्तु पंचादितः पंचं लुंवकयो पूच तत्र उद्विता धूम्रे सदे कापुनः ॥
 देकारे सुश्ले द्दयेऽपिच गदे सैव वति स्व पचरे मत्सूत्यात कारक्ष सांदिन गता स्ताः
 काल दंडे तथा ॥ ४५ ॥ अथ दोषायवाद् भूतार् वियोगाः ॥ सूर्याश्चतुर्थे दशमेच पथे विन्व
 र्क्ष के विंशति मे न वक्षे ॥ भवंति यज्ञानु सहस्रयोगाः कुत्रो ग विध्वंस करः प्रदिष्टः
 ॥ ४६ ॥ सिद्धियोगः ॥ ज्येष्ठा वशि मघा विशाख बसवो भैत्रं प्रमाख्य रौ सोमे सैव वि-
 प्राथ सुथ्य पवना श्रित्रा त्व षाढा हूयम् ॥ भौमे विश्व जलेश मित्र नसवः प्राग्भो इ

सर्वो शिवः श्रुती रेवति पूर्वयोनि भरणी वसुशिव मूला बुधे ॥ ४७ ॥ जीविसूत्र
 मघाद्र्यास्य वरुणाः पूषा शशी रोहिणी शुक्रे स्वाति भुजंग देवत मघा पुथ्यो नरा-
 रोहिणी ॥ सौरा वर्यम मूल हस्त वरुणा पादा ह्यं रेवती चित्रा विसु मघाश्च सर्व
 समये त्याज्या अयोगदमे ॥ ४८ ॥ अथसिद्धियोगः ॥ सूर्येऽर्क मूलोत्तरपुष्य दालं च
 न्दे श्रुति ब्राह्म शशीज्य मैत्रम् ॥ भौमे व्यहिवुंश्च कृशानु सार्यं द्वे ब्राह्म मैत्रा कं कं
 शानु चांद्रम् ॥ ४९ ॥ जीवेत्य मैत्राष्व्य द्विती ज्यथि सं शुक्रेत्य मैत्रा ष्व्य द्विती प्र-
 वोभम् ॥ शनौ श्रुति ब्राह्म समीर भानि सर्वार्थ सिद्धौ कथितानि पूर्वैः ॥ ५० ॥ द्वीशा
 तोया ह्यश्रवात्थौस्र भाच्च ब्राह्मात्पुष्या दर्यमर्शाच्चतुर्भैः ॥ स्याद्रुत्यातो मृत्युकारणो
 च सिद्धिवारेऽ क्काश्चे तत्फलं नाम तुल्यम् ॥ ५१ ॥ क्रुयोगास्तिथि वारो त्यास्तिथि
 भौत्या भवात्जाः ॥ हून वंग खसेखेव वर्ज्यास्त्रितय जास्तथा ॥ ५२ ॥ अथ चान-
 क्षत्रोन्सिद्धियोगः ॥ मूलं सर्के श्रवश्चंद्रे भौमे चोत्तर आद्रपात् ॥ कृत्तिका बुधवारो

तु गुरु वारे पुनर्वसुः ॥ पूषा शुक्रे शनौ त्वाती सिद्धियोग उदाहृतः ॥ ५३ ॥ अथ तिथि
 वारेत्याहुययोगाः ॥ ह्यदश्य के विधौ बस्ती भौमे सप्तायमी बुधे ॥ दशे शुक्रे शनौ रुद्रोगु
 रो नव हुता शनौ ॥ ५४ ॥ ह्यदश्य के विधौ रुद्रे भौमे पंच बुधेऽग्नयः ॥ गुरौ व-
 द्यष्टमी शुक्रे दग्धा र्यो नवंमी शनौ ॥ ५५ ॥ चतुर्थ्य के विधौ बस्ती द्वितीया द्वे-
 ऽष्टमी गुरौ ॥ नव शुक्रे विशारवश्च सप्तमी कुज संदयोः ॥ ५६ ॥ शनौ बस्ती भृगो
 सप्तायमी जीवे बुधे नव ॥ कुजे दश विधौ रुद्राः कर्क चो ह्यदशी रवौ ॥ ५७ ॥ प्रति
 पत् द्वे रवौ सप्त सं वर्तो योगा र्दरितः ॥ दग्धा रीन् तिथि वारो त्यान् त्यजेत् योगान्
 शुभे सदा ॥ ५८ ॥ अथ नक्षत्रा द्विहितेऽपित्वाज्य स्थितिः ॥ द्वितीया मनु राधायां मघायां
 पंचमी तिथिम् ॥ त्यजेत्पृथी च रोहिण्यां पूर्व भाद्र पदे ऽष्टमीम् ॥ ५९ ॥ अथ न्त्यु योगाः ॥
 अनु राधा रवौ सोमे उत्तर षाढ संभवम् ॥ बुधे ऽश्विनी ऋगौ जीवे शुक्रे प्लेष्वा शनौ
 कारः ॥ ६० ॥ भौमे शतं मिया चाथ्यै र्भृत्यु योगो ऽर्थ नाशकः ॥ अथ दग्धा तिथि योगः ॥

भरण्यकेविधौ चित्रा जीवे चोत्तर फाल्गुणो ॥ भौमे चैवोत्तरा पादा धनिष्ठा बुधवास
 रे ॥ ६३ ॥ शुक्ले ज्येष्ठां त्यसं संदेत्यजे देत द्वि दग्ध भस्म ॥ अथ त्रिविध गंडांतं ॥ नक्षत्र
 तिथिराशीनां गंडांतं त्रिविधं त्यजेत् ॥ ६३ ॥ नव पंच चतुर्व्यं ते द्वे कार्द्व घटिका
 मतम् ॥ तावन्मितं ततो ऽग्राणां आदा वपि परित्यजेत् ॥ ६४ ॥ ज्येष्ठा मूल क्षयो
 संधौ रेवत्य अत्र भयो स्तथा ॥ वृश्चिकाख्य धनुः संधौ लग्न स्यैक घटी मतम् ॥ ६५
 ॥ आथाईयामः ॥ अर्द्धायामाः परित्याज्या वेद सप्त द्वि पंचमाः ॥ अथ त्रिपद्य संख्या
 काः क्रम शोरवि वासरात् ॥ ६६ ॥ अथ कुलिक कंटक काल वेला यम घंटा ख्याः त्याज्य मुह
 र्ताः ॥ मन्वर्क दश नागार्तु वेद नेत्र मिताः क्षणाः ॥ कुलिकाख्या रेवे वार क्रमतः
 कंटका बुधात् ॥ ६७ ॥ गुरोस्तु काल वेला ख्या शुक्रात्ते यम घंटकाः ॥ त्यजेदे
 तान् शुभे कार्थ्ये निशीथे तु शुहूर्त कान् ॥ ६८ ॥ अथ दृष्टक्षणाः ॥ क्षणाः चतुर्दशः
 सूर्ये नव द्वादश को विधौ ॥ सप्तमो निशि भौमे न्हितूर्य्य प्रचाथ बुधे ऽष्टमः ॥ ६९ ॥

षष्ठ द्वादश को जीवे चतुर्थी नवमे भृगो ॥ शनो चाद्य द्वितीथोच त्याज्या दुष्ट क्षणा

अथदुष्ट क्षणा चक्रम् द्विवाकुलिका दीनां चक्रम् एतौ कुलिका दीनां चक्रम्

स	व	म	बु	वृ	शु	श	सू	च	म	बु	वृ	शु	श	र	चं	मं	बु	वृ	सु	प्र
१४	६	७	८	६	४	१	१३	१२	१०	८	६	४	२	१३	११	९	७	५	३	१
+	१२	४	+	१२	६	२	६	४	२	१४	१२	१०	८	५	३	१	१३	११	९	७

द्विमे ॥ ७० ॥ रवौ षट् ६
 दश २० सप्ता ७ षट् ८ मनु १४
 संख्य सुहूर्त्त काः ॥ चंद्रे ऽधि ४ वसु ८ षट् ६ द्वि श्व १३ मनु १४ खेता ४ क १२
 संमिताः ॥ ७१ ॥ भौमे द्वि २ त्रि ३ चतुः ४ षट् ६ दश १० संख्या क्षणाः स्मृ
 ताः ॥ बुधे वेदा ४ अि २ वस्वंक मनु १४ दिक् १० प्रमिताः क्षणाः ॥ ७२ ॥
 जीवे भूपा १६ ध्रि २ तिथ्यं १५ गर्द मनु १४ सूर्या १२ मिता ऋते ॥ शुक्रे पंचां

५ क ६ षट् ७ विद ४ दिग १० ई १२ मनु १४ संमिताः ॥ ७३ ॥ मंदि भू १ नेत्र २
 रुद्रा ११ स्र ८ दशा १० दित्य १२ मुहूर्त काः ॥ त्याज्या पंच दशां प्राद्यावुधै रुक्ता
 रयादिबारे एतौ मुहूर्ती त्याज्याः ॥ क्षणा ज्ञेमे ॥ ७४ ॥ अथ देश भेदेन त्याज्य बोधाः ॥ विंध्य-

हे माद्रि मध्येतु मगधेय मघंतकः ॥ अंगोंधे मत्स्य देशे
 वा दोष कुन्ने तरन्नसः ॥ काप्रमीरे कुलिक सत्याज्य स्त्व-
 ई याम स्तु सर्वतः ॥ ७५ ॥ अथ संक्रांतौ त्याज्य कालः ॥

अपने विषवे त्याज्यं पूर्वं मध्य पदं दिने ॥ श्रेय संक्रम
 रो पूर्वं पश्चा त्योद्दश नाडिकाः ॥ ७६ ॥ अथ तिथि क्षय दृ-
 ष्टि क्षेपः ॥ तिथीनां त्रितयं वार संक स्पृशति यत्र वै ॥ अ-
 व संत द्विनं द्वयं शुभ कर्म सुसं त्यजेत् ॥ ७७ ॥ वारा
 एणो त्रितयं यत्र तिथिरे का स्पृशे द्यदा ॥ त्रिषु स्पृशे ति

स	च	म	बु	व	सु	श
६	४	२	४	१६	५	१
१०	८	३	२	२	८	२
७	६	४	८	१५	६	११
८	१३	६	८	६	४	८
१४	१४	१०	१४	१४	१०	१०
+	८	+	१०	१२	१२	१२
+	१२	+	+	+	१४	+

ल्यातान् ग्राहं मंगलादियु ॥ ७८ ॥ अथ त्रिपुष्कर यमल योगो ॥ राव रावज वाथ पा०
 मंदायां विषम पाद मूहं चैत् ॥ त्रै पुष्कराख्य योगः त्रिगुणा फलो द्विगुण भेजुगल
 म् ॥ ७९ ॥ अर्थः ॥ अह्न तिथौ यदा रवि भौम शनि वारे कृत्तिका पुनर्वसू ॥ विशाखा चित्रा
 फाल्गुणा पूर्व भाद्र पदा चित्रा खाढ ॥ एतद्दक्षं भवति तदा त्रिपुष्करः यदा पूर्वोक्तति
 थो वारे मृग शिरः चित्रा धनिष्ठा तदा द्विपुष्करः ॥ तत्फलम् ॥ तत्र दृष्टे मृते नये शुभे वा
 य्य शुभे पिवा ॥ त्रिगुणो द्विगुणो सर्वे जायते क्रमशः फलम् ॥ ८० ॥ नारदः ॥ तद्यत्त
 दोष प्रांत्यर्थं गोत्रयं मूल्यमेव वा ॥ द्विपुष्करे द्वयं दद्यान्त दोष स्त्वक्ष मात्रतः ॥

८१ ॥ अथ ख्यादि वारे पुनः प्रशुभाशुभ योगः ॥ रवौ हस्ते ऽश्विनी मूलं धनिष्ठा चोत्तरा
 त्रयम् ॥ सुख्य त्पथा बमी चैव सिद्धि योगाद्भे मताः ॥ ८२ ॥ विशारवा भरणी स्त
 र्थं मचा ज्येष्ठा ऽनुराधिका ॥ सप्तमी द्वादशी तद्द्वि रुद्धा च चतुर्दशी ॥ ८३ ॥ चं
 द्रे च अवपाः सुख्यो ऽनुराधा रोहिणी मृगः ॥ दशमी नवमी वाथ सिद्धि योग प्रशुभा

वहः ॥ ८४ ॥ पूर्वाषाढोत्तराषाढौ स्वाती चित्रा विशालयोः ॥ सोमे चैकादशीषष्ठी
 वर्जनीया त्रयोदशी ॥ ८५ ॥ भौमे प्र्लेघाश्विनी मूलमृग शीर्षस्त्रयोदशी ॥ तृतीया
 चाष्टमी षष्ठीसिद्धिदाकीर्तितावुधैः ॥ ८६ ॥ उत्तराषाढ भंचार्द्रा धनिष्ठा त्रितयं तथा ॥ द्वि-
 तीया दशमी भौमे वर्जनीया प्रयत्नतः ॥ ८७ ॥ बुधे पुष्योऽनुराधा च कृत्तिका
 रोहिणी मृगः ॥ द्वितीया सप्तमी चैव द्वादशी च शुभमवा ॥ ८८ ॥ धनिष्ठा भरणी मू-
 लमश्विनी रेवंती बुधे ॥ तृतीया प्रतिपद्यपि विरुद्धा नवमी स्मृता ॥ ८९ ॥ गुरोःपु-
 ष्योऽनुराधा च विशारवाश्विपुनर्वसू ॥ रेवती दशमी चैव पूर्णिमा शुभदा स्मृता ॥
 ९० ॥ जीवियक्ष्म मीनेष्टा चतुर्थी शततारका ॥ कृत्तिकादिचतुष्कंच तथा चोत्तर
 फाल्गुनी ॥ ९१ ॥ मृक्ने चित्रा शिवनी पूर्वा रेवती च पुनर्वसू ॥ अत्राणाः प्रतिपत्त्व
 ष्ठी सिद्धा चैकादशी तथा ॥ ९२ ॥ भार्गवे रोहिणीज्येष्ठा पुष्योऽश्लेषा मघा तथा ॥
 द्वितीया सप्तमी चैव विरुद्धा सर्वकर्मसु ॥ ९३ ॥ शनौ स्वाती श्रवं पूर्वा फाल्गुनी च त-

शान्तिः ॥ चतुर्थी नवमी चापि तिथिः सिद्धा चतुर्दशी ॥ ६४ ॥ पूर्वा पादो नरा पादा चि-
 न्नाहस्तोऽथरेवती ॥ उत्तरा फाल्गुनी यक्षी निधिद्धा सप्तमी श्रुतौ ॥ ६५ ॥ द्विवेदि कुल सं-
 भूत सरयू कृत संग्रहे ॥ शिरो मणौ समाप्ते वाऽप्रखमीये प्रभाशुभा ॥ ६६ ॥ वृत्ति
 श्रीसंग्रह शिरो मणौ शुभाशुभ कथनं नामाष्टमीप्रभा ॥ ६७ ॥ अथ त्याज्य प्रकरणम् ॥
 तिथि नक्षत्र वारणा द्रुष्ट योगा न्यरस्यम् ॥ अती पातादिदुर्योगा विष्टीदशी के संक्रमा-
 न् ॥ १ ॥ जन्म क्षीतीथि मासांश्च तिथ्यर्द्धमव मन्दि नम् ॥ गंडोतं त्रि विधं द्रुष्टं क्षीरोत्तु-
 पाप कर्तरी ॥ २ ॥ पाप होराखले चोरा माई कुलिवादि कान् ॥ जन्म राशि विलमा-
 भ्या मष्टमे लग्नमेव च ॥ ३ ॥ दिन मेकंतु मासांते ऋक्षांते घटिका ह्यम् ॥ घटिके
 कंच तिथ्यंते लग्नांते घटिका ह्यम् ॥ ४ ॥ विषाख्य नाडिका भानां पात मेकागलंतथा
 ॥ दग्धाहं क्रांति साम्यच लग्ने शं रिपुच्युगम् ॥ ५ ॥ दिनार्द्धे चरजन्मर्धे संधौ तु-
 पला विंशतिः ॥ रोगोत्पत्त्याद्य रिद्यानि सूत कं मातु र्गतं वम् ॥ ६ ॥ जन्मे श्राप्तं मनो

भंगं शुभे द्वेतानि संत्यजेत् ॥ एमः ॥ सर्वस्मिन्विधु पापयुक्तं तुलवावर्द्धं निष्प्रान्हो
 र्घटी न्यं शंखै कुनवांशकं ग्रहणतः पूर्वे दिनानां त्रयम् ॥ उत्प्रातः ग्रहतो ऽद्वह्नां प्रच शुभ
 दो त्पाते प्रच द्रुष्टं दिनं य रामा संग्रह भिन्नं अं त्यज शुभे यौद्धं तथो त्यात भम् ॥ ७ ॥
 अस्मार्थः ॥ सर्वस्मिन् इति सर्वस्मिन् शुभे कार्ये सतानि वै नि प्रचयेन त्यज परिह
 रेत्यर्थः ॥ विधुना पापे नवापापैः क्षीणं हृक् मही सुतार्क तनये की युजो युक्तो तनु ल
 वो लग्नलग्नपन वांशो त्याज्यौ ॥ पूर्णः क्षीणोऽपि वा चंद्रो लग्ने सर्वत्र गार्हितः ॥ इति
 कस्योक्तैः ॥ पापेन्दू लग्न गौ वांश गतौ वज्यो शुभे सदे निच ॥ निष्प्रान्हो र्द्धं रात्र्य
 र्द्धं दिनाद्धं च घटी त्र्यंशं विंशति पलानि दश पूर्वं दश पश्चाच्च परि हर ॥ उक्तं च ॥ मू
 र्तः कालो निवसति मह्य निशनां च दिन बले यस्माद्दश पूर्वं परस्वस्मा ह्यर्ज्यानि च प
 लानि ॥ कुनवांशकं पाप ग्रहन वांशकं परि हर ॥ अथ ग्रहणतः पूर्वे दिनानां त्रयं परि
 हर ॥ उत्प्रातः ग्रहतः उत्प्राताः दिव्य भौसां तरिक्षाः ॥ यस्मिन् दिने भवन्ति ततो ऽद्व

हांश्च सप्त दिनानि वर्ज्यानि ॥ ग्रहो ग्रहणं तस्मादपि सप्त दिनानि वर्ज्यानि ॥ उक्तं च ॥
 चंद्र सूर्यो परागेषु ग्रहं पूर्वं शुभे त्यजेत् ॥ स साहसं शुभं पश्चात् स्तुतं ग्रहणं सूत्र
 कम् ॥ निविधो त्यात तश्चोर्द्धं सिंहि का सूत्रे वर्ज्यानि ॥ सप्त रात्रं न कुर्वीति यात्री द्वाहा
 दि मंगल मिति ॥ अंगिरा अपि ॥ सर्वे रासे तु राहाद् अर्द्ध रासे दिन त्रयम् ॥ त्रिहे का गुलतो
 ग्रामे दिन भेदं चि वर्जयेत् ॥ चण्डिः ॥ सर्व रासे दिना न्य द्यौ सर्व कार्थ्ये विवर्जयेत् ॥ ष
 णानि त्रिभागोन अर्द्ध रासे चतुर्दिनेम् ॥ चतुर्थे त्रि रात्रं स्यात् ग्रहणे चंद्र सूर्ये
 ॥ अत्र कार्थ्यं स्या वश्यक त्वे परिहारे ज्योतिर्निबंधे ॥ पंच दिना निवर्षिषु स्त्रिदि

कौषिक स्वेकम् ॥ यवना चार्थ्यं स्य च मतं पंच सुहृत्तीनि दूषयति राहुः ॥

त्रैधो नित्यनै भिति कादि कृत्याति रिक्त विषयः ॥ गुरुः ॥ नित्यनै भिति के का

द्यौम क्रिया सुच ॥ उपा कर्मणि चोत्सर्गे ग्रह वेधो न विद्यते ॥ इति शुभ दो सति -
 दिन मिति ॥ शुभ दो सता वाराह संहिता याम् ॥ चंडा ष्टनि मही कं प संध्यानि घटि

निश्वनाः ॥ परिवेष रजो धूम रक्तार्क स्तमनो दयाः ॥ दुर्लभ्यान्तरस खेह मधुपुष्य
 फलोद्गमाः ॥ गी पक्षि मद वृद्धिश्च शुभा यमधु माधवे ॥ इत्यादयः ऋतु परत्वे नो-
 क्ताः यद्दिने एते भवंति तद्दिनमेव त्यज ॥ अथ ग्रह भिन्नामं ग्रहे भौमादि भिभिन्नं भेदि-
 तं तथा यौद्धं ग्रह योय्युद्धं यस्मिन्दिने नक्षत्रे युद्धं यातम् ॥ तथोत्थातयम् ॥ यस्मि-
 न्दक्षे दिव्यां तरिस्स भौमा स्त्रि विधोत्थाताः संमृताः ॥ एतानि ग्रह भिन्न यौद्ध उत्थात न
 क्षत्राणि यथा संत्यज ॥ भेद स्तार खेद यो यन्न वास्या दिति विवाह वृद्धाने ॥ ना-
 रः ॥ ग्रहणोत्थात भंत्योज्यं मंगलेशु ऋतु त्रयम् ॥ वृत्ति ॥ ननु नक्षत्र संधौ जायमाने
 ग्रहणो किं नक्षत्रं दूषये दित्यत आह ॥ शर्कः धः ॥ यस्मिन्विधुं राहु रि नं च धि क्षे गृह्णा-
 ति तत्त्याज्य मृतु त्रयं स्यात् ॥ याणि ग्रहेषु मरणं विधते द्वयो भयो इत्ते ह्यनेव ज्ञायात् ॥
 शन्यच ॥ पक्षांतराणा ग्रहणा द्वयं स्याद्यथा तदा तद्ग्रहणो यमं भम् ॥ पक्षादि शुद्धं भवति-
 द्वितीयं पाणि ग्रहे शुद्ध्यति भोग पक्षादिति ॥ ७ ॥ नेष्टं ग्रह क्षे सकलाद्दे पाप यसि कमात्

किं सुरोर्दु सा सान् ॥ पूर्वं परस्तादुभयोस्त्रिघत्नाग्रस्तेऽस्तगेवास्थुदितेऽर्द्धे र्वहे ॥ ८ ॥
 अत्यार्थः ॥ नेष्टमिति ग्रहर्द्धे ग्रहणा नक्षत्रं क्रमात्संपूर्णार्द्धं चतुर्थीशया से सानि षट् न्येकना-
 सा नेष्टम् ॥ ग्रहः ॥ सर्वग्रासेषु षण्मासान्धी न्मासांस्तु द्वे ग्रहे ॥ आपाव ग्रहणे धिहो मा-
 मेकम् विवर्जयेत् ॥ अथ क्रमात्ग्रस्तेऽस्तगे ग्रहणार्द्धं ग्रासे उभयोः प्राक् पश्चाच्च-
 धया नेष्टाः ॥ तथा ॥ अर्द्धखंडे ग्रस्ता स्त ग्रस्ती दययोर भावेऽपि ॥ अर्द्धग्रसे उभयोः
 पश्चाच्च त्रिघत्नां नेष्टाः ॥ गुरुः ॥ ग्रस्तास्ते त्रिदिनं पूर्वं पश्चाद्गुस्तो द्वे तथा ॥ खं-
 । त्रिदिनं निश्शेषे सप्त सप्तच ॥ कर्षणः ॥ ग्रस्ता दये परो दोषो ग्रस्तास्तेऽर्द्धाक्ष-
 योः ॥ द्युनि शर्द्धित् भयं तत् खंडी खंडं व्यवस्थयो रिति ॥ ८ ॥ जन्मर्क्षिमास ति-
 षथो व्यति पात भद्रावै धृत्य मापित दिनानि तिथि क्षयर्द्धे ॥ न्यूनाधिमास कुलिक्र-
 र्द्ध पात विष्कुंभवज्ज घट्टिका त्रय मेव तर्द्धन् ॥ ९ ॥ जन्म क्षेति ॥ जन्म नक्षत्र ज-
 र्द्ध मास जन्म तिथयः पुनर्कर्म्य सुवर्ज्याः ॥ अयं निषेध ज्ञाप्य गर्भस्थिव ॥ नारः ॥

न जन्म मासि जन्म क्षीन जन्म विवसेप्रिया ॥ आद्य गर्भ सुत स्वाथ दुहितुर्न कारय
 हः ॥ जन्म मासः सविज्ञेयो वर्जितः सर्व दर्म्भसु ॥ वस्तुतस्तु ॥ यत्र शुक्लादिचांद्र मासि
 चैत्राहो जन्मा भूत् ॥ सचांद्रो मासो जन्म मासः त्याज्यः ॥ इंद्राग्नी यत्र हूयेते मासा
 दिः सं प्रकीर्तितः ॥ अग्नीषो भो सृष्टौ मध्ये समासः पितृ सोमकः हरीतेक्त मासलक्ष
 णम् ॥ व्याती पाता द्य ष्व वज्याः ॥ पितृ दिन म्माता पित्रो र्मरण दिनम् ॥ श्राद्ध दिन मि-
 त्यर्थः ॥ तिथि क्षयिती तिथि क्षयो वृद्धि ष्व तल्लक्षणा माह वशिष्ठः ॥ स्युस्तिस्त्रस्तिथ
 यो वारे एक स्मिन्नवसा तिथिः ॥ तिथि वार त्रये चैका त्रिद्यु स्य क्व द्वे ऽपि निंदिते ॥ न्यूनमा
 सः ॥ अत्रिंशत् मास ष्व वज्याः संक्रमद्दय सहितः क्षय मासः ॥ असंक्रांतो ऽधिक मासः ॥
 कुलिच्छाई ग्रहणौ ॥ पातो महा पातः विकुम्भयोग वज्र योग यो राघं घटिका त्रयं वज्यं ॥
 एवं प्रकारेण कैश्चिद्द्वययोगेन व घटिका वज्या ब्रह्मसूत्रम् ॥ यथा ॥ विष्णुं भा घ घटित्रयं
 च नवकं व्याघा तव ज्जी इवे ॥ इति द्युत श्रुते तथा व्याघाते वज्रकें का इति गणेश ज्योति

विदुक्तिरपे निरस्ता ॥ चिच्छुंभवज्जयोस्तित्रः षड् गंड्वति गंडयोः व्याघातेनव प्रह्लेतुपं
 ६० चनाड्यो विगर्हिताः ॥ इतिकथ्यप्रोक्तेः ॥ परि घस्याईं वर्ज्यम् मूल स्याद्याः पंच गंड्वति गंड-
 यो राधाः पट्पट् चटिकाः व्याघाते चादिगाः नच घटिकाः वर्ज्याः ॥ ८९ ॥ वेदांगाष्ट नवा-
 केन्द्र पक्षरं प्र तिधौ त्यजेत् ॥ वस्त्रं क मनु तत्वा शाश्वर नाही पराः शुभाः ॥ ९० ॥ वाघ्या
 राम तडाग कूप अवना रं प्र तिष्ठा अतारंभो त्सर्ग वधू प्रवे श्नन महा दानानि सोमाष्टके
 ॥ गो दाना ग्रयण प्रपा प्रथम को पा कर्म वेद अंत नीलो द्वाह मघाति पन्न शिशु संस्कार
 रान्सुस्थ्यापनम् ॥ ९१ ॥ वाघ्या एलेति ॥ वापी दीर्घिका शाराम उप वनम् ॥ तडागः पुष्क-
 रिणी ॥ कूपः अस्तिद्वः एतेवामारंभ प्रतिष्ठा ॥ शारंभं निष्माणं प्रतिष्ठा उत्सर्गः ॥ तत्र गृह प्र-
 तिष्ठा गृह प्रवेशो द्वेषः ज्ञताना मनंत व्रतादीना मारंभः गृहणम् ॥ उत्सर्ग उत्थापनम्
 महा दानानि तुला शुरुषा दीनि सोमः ॥ सोमचारः । अष्टका द्वाइम् । गोदानं के श्रांत सब्
 कर्म । आययणं नवान्नेष्टिः । प्रपा जल शाला । प्रथम को पा कर्म प्रथमारस्यमाणं प्राव-

रणी कर्म वेद व्रतं महानाभ्यादित्रयम् ॥ सहानाम्नी उपनिषद्व्रतम् ॥ वेद व्रतं च नीलो-
 दहः ॥ काम्य ह्यथोत्सर्गः ॥ अतिपन्न शिशु संस्कारः अतिपन्नाः अतिक्रान्ताः जातकर्मा
 दयः शिशूनां संस्कारः देव स्थापनम् ॥ ११ ॥ दीक्षा मौजि विवाह मुंडनमपूर्वदेव तीर्थेषु
 णं संन्या सानि परि गृह्ये चृपति संदर्शनिधे कौगजम् ॥ चतुर्मास्य सप्तौ व्रतौ श्रवणायो
 र्वेधं परीक्षां त्यजेद्ब्रह्मत्वा स्त शिशु त्वद्द्वय सितयो न्यूनाधि मासे तथा ॥ १२ ॥ अत्र ब्रह्मपच
 नानि शतासयः ॥ अस्तं गते गुरौ श्रुत्रे चाले वृद्धे मलि म्लुचे ॥ उद्यापन सुपारंभं व्रतानां नैवं
 कारयेत् ॥ ऋक्षोच्चयः ॥ वापी दूष तडाग याग गमनं क्षीरं अति श्या व्रतं विद्या मंदिरं कर्णवेध-
 न महा दानं वनं सेवनम् ॥ तीर्थ स्नान विवाह देव भवनं मंत्रादि देवे क्षणं दूरे शौचजि जी वि-
 श्रुः परि हरे दस्तं गते भार्गवे ॥ १४ ॥ उप नयनं गोरानं पाणि ग्रहणं अवेश गमनानि ॥ ज्ञ-
 स्तमितेषु न कुर्थात्सुर गुरु स्वगु पुत्र चंद्रेशु ॥ १५ ॥ अस्तमयादि फलशाह वाद रायणः ॥ शु-
 रोस्ते पतिं हन्या च्छुक्रास्ते चैव कन्यकाम् ॥ चन्द्रे नष्टे उभौ हन्या तस्या इस्तं विवर्जयेत्

॥ १६ ॥ बालभावे स्त्रियं हन्याद्बुद्धभावे नरं तथा ॥ तस्माद्बाल्ये च वार्द्धे च विवाहं नै-
 व कारयेत् ॥ १७ ॥ अग्निमासे वर्ज्यानि गृहस्य परि शिष्टे ॥ सोमयागादि कर्मणि नित्य-
 न्यपि मलिम्लुचे ॥ तथैवाग्रयणाधानं चानुष्मां स्यादि कान्यपि ॥ १८ ॥ महालयाद्य-
 का प्राङ्घ्रिपाकर्माद्यपि कर्तव्यत् ॥ त्यष्टमास विशेषारव्य विहितं वर्जयेन्नले ॥ १९ ॥
 गर्गवृहसती ॥ अग्न्याधानां प्रातिघ्रांथं यद्ब्रूयान्ब्रूयान्निच ॥ वैद्वजत वृषोत्सर्गं चूडाकरण-
 मेवत् ॥ मांगल्यमासि वैकं च मलमासे विवर्जयेत् ॥ २० ॥ गृहप्रवेश-
 गीदानस्थाना अथ महीत्सवम् ॥ नकुर्व्यान्नलमासेतु संसर्थाद्दस्यतौ तथा ॥ २१ ॥
 ॥ वशिष्ठः ॥ वापीकूपतडागादिप्रातिष्ठा यद्ब्रूय कर्मच ॥ न कुर्व्यान्नलमासेतु संसर्थाद्दस्यतौ
 तथा ॥ २२ ॥ यदाक्षयमासो भवति तदाक्षयमासस्य पूर्वोत्तरावपि मासौ शूलः तत्र ह-
 र्कः संसर्पः द्वितीयो हसतिः । गार्ग्यः । बाले वा यदिवा वृद्धे प्रुक्ते वासं गते सुरौ ॥ मल-
 मास इवैतानि वर्जयेद्देवदर्शनम् ॥ २३ ॥ अपूर्वं देवतां ह्यष्टा शुचः स्युर्नर्धुर्भार्गवे ॥

मल मासे त्व नावृत्त तीर्थ यात्रां विवर्जयेत् ॥ २४ ॥ अनाहता अपूर्व तीर्थ यात्रा ॥ अत्र नि-
 यत कालानि सीमंत नाम करणा दीनि ॥ पूर्वार्द्रस्तादिसत्वे ऽपि स्व स्व काल एव कार्याणि
 ॥ २५ ॥ गुरुः ॥ मास प्रयुक्त कार्यांश्च मूढत्वं गुरु शुक्रयोः ॥ न दोष कुन्धले शासे शुर्वीदि-
 त्यादि कं तथा ॥ २६ ॥ अन्यत्रापि ॥ सीमंत यात कादीनि प्राशनां तानि यानि वै ॥ न दोषो
 मल नासस्य सौढ्यस्य गुरु शुक्रयोः ॥ २७ ॥ वशिष्ठः ॥ अतीत कालान्य खिलानितानि
 कार्याणि सौम्यायन गे दिने श्रे ॥ सिते गुरौ वाप्यतिदृश्यमाने तदुक्त पंचांग दिनेष्व-
 र्विडे ॥ देवी सुराणे ॥ सिंह संस्थे गुरौ यत्नात्सर्वारंभा ल्बिर्वर्जयेत् ॥ पुत्र आह कल आरिण
 हन्या च्छी घ्नं न संशयः ॥ २८ ॥ कार की व्रजते नाशं संतानं सृयते ऽचिरत् ॥ देवा एव
 तद्भागानि प्रपीद्यान गृह्णाणि च ॥ २९ ॥ विवाह यद्दोषनय चूडादि च न सिद्ध्यति ॥ य-
 द्या सिंह स्थितो जीव स्त धैव मकर स्थितः ॥ ३० ॥ अथ मपि निषेधो नियत कालानां न
 संपहः ॥ वशिष्ठः ॥ नीच राशि गतो जीवः प्रशस्तः सर्व कर्मसु ॥ नीचे नीचां श क-

स्त्याज्योयस्सादेशेषु नीचता ॥ ३२ ॥ विशेषो सांख्ये मोक्तः ॥ सवास्थी यदा जीवा वर्जयेत्
 च सांशकम् ॥ प्रेषेच्चपि च भागेषु विवाह एषो अनो मतः ॥ ३३ ॥ तोवरा नन्दः ॥ अति चरे
 सप्त दिनं वक्रे द्वादश मेकच ॥ नीचस्थितेऽपि वा गीशे सास मेकं विवर्जयेत् ॥ ३४ ॥ ज्योति
 निबंधे ॥ हरिनी चारि भागेषु व्रतो द्वाहादि मंगलम् ॥ ननिषिद्धं यदि स्वीचे स्वभे वासं-
 स्थितो गुरुः ॥ ३५ ॥ मघांत्यक्ता यदा गच्छेत्काल्युनी च बृहस्यतिः ॥ पुत्रिणी धनिनी-
 कन्या सौभाग्यं सुरव मस्रुते ॥ ३६ ॥ क्वचिद् पूर्व तीर्ष यात्रायां मौढ्यादि चोषो नास्ति ॥ गो-
 दा वयं गीगायां च श्रीशेले गृह्णा ह्ये ॥ सुरा सुराणां गुर्वीश्च मौढ्य दोषो न विद्यते ॥ ३७
 दधुपराणे नि स्थली सेतो ॥ गयायां सर्व कालेषु सिद्धं दद्याद्दिधानतः ॥ अधिमासे जन्म दिने-
 लेच गुरु शुक्रयोः ॥ ३८ ॥ नत्यक्तव्यं गया श्राद्धं सिंहस्थे च बृहस्पती ॥ अधिमासे सिं
 ह गुरावस्ते च गुरु शुक्रयोः ॥ ३९ ॥ तीर्थयात्रान कर्त्तव्या गयां गोदावरीं विना ॥ वात्स्यव-
 क्रातिचारणे सुरा वसिगुर्वाद्यस्त बहूर्जम् ॥ यात्री ह्यह प्रति छांच गृह चूडा व्रता दिकम् ॥ ४०

वर्जयेत्तत्रैव जीवे वक्राति चारणे ॥ ४० ॥ शस्यापवाहो राजमार्त्तगृहे ॥ वक्राति चार
 ने जीवे वर्जयेत्तदनंतरम् ॥ व्रतो ह्यहादिचूडायाश्चष्टिविंशति वासरम् ॥ अथदीपिकायाम्
 त्रिकोणजाया धनलाभरक्षणौ वक्राति चारेण गुरुः प्रयातः ॥ यदा तदा प्राह शुभं विलगने
 पिवाहं पाणि ग्रहणं वशिष्ठः ॥ ४१ ॥ गुर्वदित्येऽपि सर्वं शुभकर्म वर्जयेत् ॥ शौनकः ॥ एक राशि
 गतौ सूर्ये जीवो स्यातां यदा पुनः ॥ व्रतबंधविवाहादिशुभकर्मो खिलं त्यजेत् ॥ ४३ ॥
 विश्वपक्षपक्षेऽपि यस्मिन् यक्षेतिथिं ह्युनाशः त्रयोदशदिनः पक्षः सोऽतिनिघ्नः ॥ षष्ठं च ॥
 पक्षस्य मध्ये द्वितियाप्येतां तदा भवेद्भौरवकालयोगः ॥ पक्षे विनष्टे स कलं विगष्टमि-
 त्याहुराचार्यवरस्तगताः ॥ ४४ ॥ तथा ॥ त्रयोदशदिने पक्षे तदा संसृते जंगल् ॥ अ-
 पि वर्धतहस्त्रेण कालयोगः त्रकीर्त्तितः ॥ ४५ ॥ तस्मिन् पक्षे शुभकर्म वर्जयेत्तदेव ॥ त्र-
 योदशदिने पक्षे विवाहादि न कारयेत् ॥ गर्वादि सुनयः शूद्रः कृते नृत्सु तदा सवेत् ॥
 उपमर्दनं परिराथनं वेला रंभादिपुत्रय कर्त्तव्ये ॥ यात्रादिसय पक्षे कुर्वीत्यन्विति ॥

विद्युः पुरुषः ॥ ४७ ॥ अस्मिन्भूषादिकमपित्याज्यम् ॥ राजमार्तडः ॥ यान्त्रो चूडो वि-
 धाहं श्रुतिविवरविधिं शंखसप्तप्रवेशः प्राणा बोधानहस्यं सुरनरभवना रंभविधा
 विधेनोमौजीवधं प्रतिष्ठां मणिकनकरत्नाधारणं कुर्वते ये मृत्युः सिंहस्थिते ज्ये गुरू
 दिनकार्योरेक राशि स्थयोश्च ॥ ४८ ॥ सिंहस्थे गुरो सत्यपिसिंहांशे स न्यं शत्रयो
 दशांशे ॥ २३ २० भ्योऽनंतं सन्न्यं शमं शत्रयम् ॥ पंचमो नवांशस्सिंहांशः तत्र गुरो सति
 विवाही नष्टः ॥ सिंह राशौ तु सिंहांशे यदा भवति वाक्पतिः ॥ सर्वदेशे स्वयं त्याज्यो दे-
 पत्यो निधनप्रदः ॥ इति राजमार्तडः ॥ सिंहपि भगदेवत्ये गुरो युन्नयती भवेत् ॥ अत्यंत
 शुभगा साध्वी धनधान्यसमृद्धिदा ॥ ४९ ॥ अथ देशभेदात् लक्षः ॥ गोदावत्युत्तरे
 तीरे यावद्भगीरथी ततम् ॥ नेष्टस्तत्र विवाहादि सिंहस्थे ज्ये सदा बुधैः ॥ ५० ॥ वशि-
 षः ॥ भागीरथ्युत्तरे कूले गौतम्या दक्षिणे तथा ॥ विवाहो व्रतबंधो वा सिंहस्थे ज्ये न दु-
 र्यति ॥ ५१ ॥ अत्र विवाहव्रतबंधान्यतमशुभकस्मीणि नियिद्धान्येव ज्योतिनिबंधे ॥ संग-

लानीह कुर्वीत सिंहस्थो वाक् पतिर्यदा ॥ भानौ भोग गते सम्य गित्याहु एधोन काश्यः ॥
 ५२ ॥ कुत्रापि मकरस्थोऽपि न वर्ज्यः लफः ॥ नर्मदा पूर्व भागे तु श्रेणस्योत्तर दक्षिणे ॥ गंड
 क्याः पश्चिमे भागे मकरस्थो न दोष भाक् ॥ ५३ ॥ अन्वस्थि ॥ आगधे गोड देशे च सिंधु देशे
 च कौंधरो ॥ व्रतं चूडां विवाहं च वर्जये न्मकरे गुरौ ॥ ५४ ॥ लुप्तवस्त्रेऽपि शुभकृतेर्निघः ॥
 अति चारगतो जीव सं राशिं नैति चेतुनः ॥ लुप्तः संवत्सरो द्वेषो गदित सार्व कर्म सु ॥ ५५ ॥
 शुभः ॥ मेघे हृषे भये कुंभे यद्यनी चारो गुरुः ॥ न तत्र काल लोप स्या दित्याह भगवान्य
 मः ॥ ५६ ॥ दश मातोत्तर न दोषः च्यवनः ॥ मासा न्दशे का दश वा प्रयुज्य राशे यदा राशि मुपैति
 जीवः ॥ भुक्तेन पूर्व च पुन स्तथापि न लुप्त संवत्सर माहु राश्याः ॥ ५७ ॥ देश भेदेन परिहारः ॥ लु
 प्त संवत्सरो रे वा नर्मदा सुर निम्नगा ॥ भागी रथी तयोर्नद्यो रंतरे ऽति निधि सुदः ॥ ५८ ॥
 पुक्तं च ॥ लुप्ताब्दो योः त्रि मतेन मध्ये सीमोद्भवाया स्सुर निम्नगायाः ॥ इति नारदः ॥ सम्
 दृष्टिः गुरो प्रशुक्ते तन्मासे तु प्रयत्नतः ॥ विवाहादि न कुर्वीत नर्मदा तीर उत्तरे ॥ ५९ ॥ द्विवे

॥ सिद्धि कुल संभूत सरसूकृत संग्रहे शिरो मणौ सन्नाहैषा नवर्गाय त्रया शुभा ॥ ६० ॥ वृत्तिन्नी संग्र-
 हे शिरो मणौ यज्य कथनं नाम नवमी प्रभा ॥ ६१ ॥ अथ लग्न प्रकरणम् ॥ सेवो द्योऽथ मि
 धुनं कर्कः सिंहो ऽथ कन्यका ॥ तुलाथ दृष्टिको धन्वी मकरः कुंभ मीन कौ ॥ १ ॥ राश
 यस्तु क्रमा देते पुंलिङ्गो दूर संज्ञ कौ ॥ द्वेषः चर स्थिर श्वैष विस्त्र भावः क्रमास्तुनः ॥ २ ॥
 प्रक्षोद्या धतुर्मयो मकरे ह्य कर्कले ॥ चमयो द्यवत्वाग्नीन स्वतो ऽन्ये मस्त को व्याः ॥ ३ ॥
 गेयो ह्यो धनुर्गुमे कर्क न कौनि शावलः ॥ दिवा दत्तास्तु तेभ्यो ऽन्ये स्व स्व काले वला भिक्वाः
 ॥ ४ ॥ अथ राशि स्वामिनः ॥ मेघ दृष्टिक चो भौमिः बुधो नियन कन्ययोः ॥ तुला ह्य भगो प्रयु-
 क्तः कर्क दस्यतु चंद्रमाः ॥ ५ ॥ सिंह स्थापि पति सूर्य्य ग्रहनि मंकार कुंभयोः ॥ स्यान्मीन धनु
 यो जीव श्वैते राशी प्रवर मताः ॥ ६ ॥ अथ यद्देवानि ॥ मेयो ह्य स्तथा नक्रः कन्या कर्की क्र-
 यस्तुला ॥ सूर्या दीनां क्रमा देते कथिता च च राशयः ॥ ७ ॥ परमो चो ग्रकः सूर्य्यादि शो रामग
 जाप्तिनः ॥ वाण चंद्र शर श्शैल दृशः स्वाश्वि मितः क्रमात् ॥ ८ ॥ अथ नीचम् ॥ सूर्या

दीनां जगृहीत्वं सोच्च भाद्यच्च सप्तमम् ॥ एहेस्तु कान्यका गेहं मिथुन स्वैचि भं स्मृतम् ॥
 १९ ॥ अथ मूलत्रिकोणम् ॥ सिंहो ह्ययम मे खाख्यं कान्या धन्वि दुला घटाः ॥ रव्या दीनो क्रमान्-
 हा त्रिकोणा राशयः स्थिताः ॥ १० ॥ अयनेपादि लग्न कृत्यानि ॥ आक रोधासु कर्माणि भूनिपा-
 लाभिषेचनम् ॥ निरोध स्नाह सं चैते मेय लग्ने प्रसिध्यति ॥ ११ ॥ क्षेत्र कूपोपादिकं वानं कुमा-
 रीवरणे क्रवमगृह प्रवेश उद्ग्रह सिद्धे वेत ह्यसौ वये ॥ १२ ॥ कला विध्या विज्ञानं यत्कार्यं ह्यप-
 भौ वितम् ॥ तत्सर्वं मिथुनि प्रोक्तं हो एषास्त्रविचक्षणैः ॥ १३ ॥ वारि वंधन सोसंच पौष्टिकं
 चर कर्माच ॥ दायी कूप तद्वा गादीन् कर्कटे कथितं बुधैः ॥ १४ ॥ राज सेवा ह्यपिः परंपर
 योशोवणिक्पथः ॥ सिद्धे सिध्यति तत्सर्वं मेष लग्ने दिचं चयत् ॥ १५ ॥ भूषणं धित्य विद्वा-
 नं श्रीयधं पौष्टिकं तथा ॥ चर स्थिर च यत्कृत्यं कान्या लग्ने प्रसिध्यति ॥ १६ ॥ यागित्यं क-
 र्पणं सेवा यात्रा भांड बुला अयत् ॥ बुला लग्ने सभाख्याता मुनिभि स्तत्त्व देदिभिः ॥ १७
 ॥ राज सेवा भिये नौचं साहसं वारुणे तथा ॥ उग्रं चौर्यं स्थिरं कर्म कर्त्तव्यं तत्सहि स्थये ॥

॥ २८ ॥ ॥ २९ ॥ ॥ ३० ॥ ॥ ३१ ॥ ॥ ३२ ॥ ॥ ३३ ॥ ॥ ३४ ॥ ॥ ३५ ॥ ॥ ३६ ॥ ॥ ३७ ॥ ॥ ३८ ॥ ॥ ३९ ॥ ॥ ४० ॥ ॥

सुच्यते ॥ लघ्नत्रिभागे द्वेष्कारो नववांशो नवांशकः ॥ २२८ ॥ द्वादशंशो द्विषद्भागः त्रि
 शंशः त्रिंशद्भागकः ॥ अस्य द्वादशस्यो रशिसस्य गद्गल्लुच्यते ॥ २२९ ॥ सूर्योर्द्वीर्विष
 मे लभे शोरा त्वद्वाकर्ष्योः सम ॥ द्वेष्कारो शरः क्रुणा द्वाद्वा पंचांक भवने श्वराः ॥ ३० ॥ ध
 नुः सिंहेः षमेयश्च देयाद्यास्तु नवांशकाः ॥ ह्य कन्या स्वगे लग्ने सकरान्भववांश
 काः ॥ ३१ ॥ कर्कालिमीनन्मैयु नवांशकः कर्कतः तृत्ताः ॥ न्ययुगल तौलि कुम्भे शु तोलित
 त्त्युर्नवांशकाः ॥ ३२ ॥ कर्कश्यास्ते तु विद्मया मीन वृश्चिक कर्कते ॥ द्वादशंशो
 यथा संख्यं विद्मया तव्यं स्वरा श्रितः ॥ क्षियनुर्क्षेतु वाराहः पंतु शैल शरः क्रुमान् ॥ ३३ ॥

शोरा विमशो	समख्यो	द्वेष्कारो भाः	अथ षट् वर्ग चतस गद्गल्लुच्यते ॥												
गद्गल्लु	चं सु	१५ २	रशि	मे	दृ	मि	क	सि	कं	पु	दृ	प	श	कु	नी
जं १५	३०	अश १०	स्वामी	शु	शु	च	सु	शु	सु	सु	मं	दृ	श	श	दृ

५। ५। ५। ५ ॥ योर्भाकी ज्य द्वा सुकारां द्विशंशः परि द्वीहिताः ॥ सभर्षेतु प्रर

अथ नवमांशा भागाः

नवमांशाः त्रिजतो विज्ञेयाः

शाव वसु वाराश

संख्या	१	२	३	४	५	६	७	८	९	मेयाः	कर्काः	तुलाः	मकराः
मांशाः	३	६	१०	१३	१६	२०	२३	२६	३०	११०	४८	७३	१०१
	२०	४०	००	२०	४०	००	२०	४०	००	५	१२	११	६

रांश काः ५। ७।

८। ५। ५। ३। ३।

॥ शुक्र सौम्यांगि

रोमंद भीमारांच

द्वादशांशाः त्वरथितो ज्ञेयाः

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
५	७	१०	१३	१५	१७	२०	२३	२५	२७	३०	३०
३०	०	३०	००	३०	००	३०	००	३०	००	३०	००

विषम एषौ विंशंशद् मे सम एषौ त्रिंशंशद् से

स्वामि	मं	श	व	तु	शु	तु	व	श	म	त्वामि
मांशाः	५	५	८	७	५	७	८	५	५	मांशाः

यथा क्रमात् ॥ अथ जन्मादि भाव संज्ञा ॥

तस्य ११ नं २ सहोत्पारव्यं ३ सुहृत् ४ पुत्रो

भरि ६ शोधितः ७ ॥ निधनं ८ धर्म ९ क

स्मि १० य ११ व्यया १२ भावास्तनोः क्र-

सात् ॥ ३२ ॥ केंद्रं परां फारं चापौलि-

मं लग्ना तुनः पुनः ॥ नवमं पंच मस्थानं

त्रिकोणं स्थानमित्यपि ॥ ३३ ॥ त्रिदशोकादशं यक्षं त्रौक्तं चोपचयाद्भयम् ॥ यामि-
 त्रं सप्तसंघृतं छिद्रं च मदनाद्भयम् ॥ ३४ ॥ रिक्तं तु द्वादशं ज्ञेयं दुष्टित्वं क्वं स्यात्तृतीयकम्
 ॥ चतुरस्रं तु गीयाद्यसंख्यं रंभ्रसथाद्यमम् ॥ ३५ ॥ अथ वर्गोत्तमनवांशः ॥ आद्यश्चरे नवांश
 स्यात्स्यरेणशेतुपंचमाः ॥ नवमोहिः स्वभावारव्ये शुभो वर्गेत्तमस्वयम् ॥ ३६ ॥ अ-
 पसाधारणा शुभकार्ये लग्नग्रहवत्तम् ॥ सर्वेषु शुभकार्येषु नेष्टाः खेदाः व्यथाष्टगाः ॥ लग्ने
 पापारिषोसौम्याः पापाः केंद्रत्रिकोणगाः ॥ ३७ ॥ सौम्याः केंद्रत्रिकोणस्थाः पापा
 स्तुत्रित्वाद्यगाः ॥ ते सर्वे लाभगाः खेदाः श्रेष्ठास्त्युशुभकर्मणि ॥ ३८ ॥ भावः
 स्वपतिनासौम्ये ईदो युक्तेवल्लधिकः ॥ पूर्णं फलं निजं धत्ते व्यस्तं पापैर्युते क्षितः ॥ ३९ ॥
 ॥ लग्ने यद्गुर्गं संशुद्धे प्रोक्तस्थानस्थिते ग्रहे ॥ शुभर्धतिधि वारेषु कार्थ्याः सर्वाः शुभाः
 क्रियाः ॥ ४० ॥ द्विवेदि कुलसंभूतसरयूकृतसंग्रहे ॥ शिरोमणौ समाप्तैवादर्शमीयं प्र-
 भाशुभा ॥ ४१ ॥ इति श्रीसंग्रहशिरोमणौ लग्नकथने नाम दशमी प्रश्ना ॥ १० ॥

नय गृहर्तृ प्रकरणम् ॥ अथ नूतन वस्त्रा लंकारादि धारणम् ॥ हस्तादि पंचके पुष्ये धनिष्ठा रेवती
 द्वये ॥ अतरे च पुनर्वसोः रोहिरयो च शुभे तिथौ ॥ १ ॥ बुधे शुके ज्य वारेषु नूतनां वस्त्रा
 रणम् ॥ सोमं रत्नं रत्नं रत्नादि प्रवालानां धृति प्रशुभा ॥ २ ॥ प्रागुक्त विह्वल वारेषु स्वर्ण -
 या भरणा दिक्म् ॥ रत्नं वासो बुधेऽर्च्यं भौम भास्कर योरपि ॥ ३ ॥ शुभगायाः विशेषः ॥ रो
 हेणी गुरु पुनर्वसू तरे या विभक्ति नव वस्त्र सूत्रणम् ॥ सान योयि दृढ लंघते पतिं स्वान या -
 धरति नान्येपि या ॥ ४ ॥ अथात्रवार फलम् ॥ जीर्णं मर्कटं विधुश्चाद्र् भीम प्रश्ने कं बुधो
 धनम् ॥ गुरु द्वात्रिं त्रिया वाप्ति मीर्गवे मलिनं शनौ ॥ ५ ॥ कुर्वन्ते वासरत्नैरेते नूतनोत्तर
 धारणात् ॥ अथर्क्षफलम् ॥ वस्त्र साहि ग्या खिन्नं भरणं तद्वि नाशनम् ॥ छत्तिकाग्नि
 भयं कुट्यं रोहिरयो सर्व संपदः ॥ ६ ॥ नृगे रूयक भीति स्याद्दार्द्र्यानिधनं भवेत् ॥ पुन -
 र्वसौ तथा पुष्ये धन धर्म महोत्सवाः ॥ ७ ॥ अश्लेषायां भवेच्छौको मघायां मरणं प्रवम्
 ॥ एवो भयं नु पूषाया अतरेयां धना गमः ॥ ८ ॥ कर्म सिद्धि तु हस्त र्क्षेत्राया मिष्ट सं -

पदः ॥ मिथु भोजन दा स्वाती विशाखा नंद दायिनी ॥ ७॥ मित्राक्षिरनु राधा यं ज्येष्ठ्यायां
 वासती हृतिः ॥ अललुतिश्च मूलर्क्षे पूर्वायास्तुति रोगदा ॥ १० ॥ मिथ्यान्म दो चरा बाढा
 अर्चये नयनांतकृत् ॥ धान्या गगी धनिष्ठायां चिष मीति प्रशताभिधे ॥ ११ ॥ पूर्वाभा
 द्वेजला द्वीति रुचराया धना गमः ॥ रत्ना वासिस्तु रेवत्या भवे दुल्ल स्व धारणात् ॥ १२
 ॥ अथ वल्गा भरणदि धारणे स्त्रीणां विशेषः ॥ अश्लेषन्वांच धनिष्ठायां रेवत्यां कर पंचके ॥
 सुवर्ण रत्न दंतादि वस्त्राणां धारणं स्त्रियः ॥ १३ ॥ अथ चूरी चक्रम् ॥ यावद्वास्कर सुक्ति
 भाग्निदिव से धिलानि संख्या तथा ॥ वन्दि ३ भूत ५ गुणा ३ अभि ४ सप्त ७ नयनं २
 पृथ्वी १ करे २ लुः १ क्रमात् ॥ ॥ सूर्या रो क्विसोम्य राहु रविजाः जीवः प्राणी के-
 तवः ॥ क्रूरे ५ स च शुभे शुभश्च कथितं चक्रे करे भूषणे ॥ ॥ सूर्यभात्चूरी चक्रम् ॥

॥ १४ ॥ अथ कब्जला दर्शकल्पम् ॥ चित्रा चतुष्टयेष्विव
 न्यां धनिष्ठारेवती मृगे ॥ सुक्ते ऽर्केन्दि प्रानौ स्त्रीणां सूर्य

३	५	३	४	७	२	१	२	१
सू	म	शु	बु	रा	श	ह	चं	के

शि- ६
 णां जनयोर्दृतिः ॥ १५ ॥ अथ नमस्त्र विकृतौ फलम् ॥ वास सो नवधा भागो चतुः कोणयुदेव-
 ताः ॥ मध्य त्र्यंश स्थितं रक्षो नराः पार्श्वं दशं श्योः ॥ १६ ॥ दग्धे जीर्णे नवे वल्ले लि-
 ते वा कई मादिभिः ॥ सर्वं प्रति ध्वसत् चैव शय नाशन पादुके ॥ १७ ॥ कज्जल क-
 र्दम गो मय लिप्ते वाससि दग्ध वति स्फुटिते च ॥ चिंत्य सिद्धं नवधा विहिते तन्निष्ठ मनि-
 ष्ठ फलं च सुधीभिः ॥ १८ ॥ शंख चक्रौ बुज च्छत्र ध्वज तोरण सन्निभा ॥ श्री वत्स स-
 र्वतो भद्रं नद्या चर्त गृहोपमा ॥ १९ ॥ वर्द्धमान स्वस्ति का भस्त्रुग कूर्म्म मृषा कृतिः ॥
 छेदा कृति र्दैन्य भागो ऽप्यायु रर्थ प्रदानृणाम् ॥ २० ॥ खरोद्रो लूक का कादि जंबू कश्चु-
 को प्साः ॥ त्रिकोण सूर्या कृतयो देव भागेष्य शोभनाः ॥ २१ ॥ निर्दिंतं वसनं दद्या द्वि-
 जैभ्यः स्वर्णं संयुतम् ॥ आशियो वाचनं कृत्वा त्वन्य द्द्वलं च धारयेत् ॥ २२ ॥ अथ मृह-
 नं विनापि वस्त्र पाणाम् ॥ विप्रा ज्ञया तथो द्वाहे राज्ञा प्रीत्या र्पितं च यत् ॥ निधेः पि धिस्त्रे
 वा एदो वस्त्रं धार्यं जगुर्बुधाः ॥ २३ ॥ अथ वस्त्र विशेष विशेषः ॥ सुक्त वस्त्रोक्त नीधार्यं र-

वी शुक्रे गुरो बुधे ॥ विशुक्रे कर्तुं पीतं सभौसे रक्तं वरम् ॥ २५ ॥ अथ कलनीलम् ॥
 पुनर्वसू धनिष्ठाख्ये ऽश्विभे हस्ताच्चतुष्टये ॥ पूर्वोत्तरे शनौ सूर्ये कलनीलां वरं शुभम्
 ॥ २६ ॥ अथ इकूलम् ॥ जीवे ऽर्के ऽजे बुधे शुक्रे वरत्रोक्ते ष्ठीं श्रवा न्विते ॥ स्थिरं गे सङ्ग्रहे व्यु-
 क्ते यद्भुकूलस्य धारणम् ॥ २७ ॥ अथ कोशेयम् ॥ शश्विनी रेवती हस्ते रोहिण्या श्रवण त्रये
 ॥ पूर्वोत्तरे पुनर्वसोः स्वाती पुष्ये मघाभिधे ॥ २८ ॥ रेवौ चंद्रे गुरो धार्यं कोशेय वसनं जनेः
 ॥ अथ ऐमजं वल्गम् ॥ नील वरत्रोक्षिते धिसे रेवती युध्यथो रपि ॥ सुक्रे शनै श्वरे ऽर्क्षे च धार-
 ये ऐम जां वरम् ॥ २९ ॥ अथ सतूलकं चुक धारणम् ॥ पुष्योत्तरानुरा धांत्ये धनिष्ठा श्वि कर त्रये ॥
 रोहिण्या गुरु शुक्राब्जे देहे दुर्ग धृतिः शुभा ॥ ३० ॥ अथ स्वर्णं रजतं तु मय वल्ग परिधानम् ॥
 सुवर्णं तंतु संमिश्रं धारणां च रेवौ कुजे ॥ रज तंतु द्वि सुक्रे ऽब्जे वल्ग धारणा भे शुभम् ॥ ३१
 ॥ अथ वस्त्रनिर्माणम् ॥ रोहिणी रेवती चित्रा नुराधाऽग भोत्तरे ॥ शनिं हित्वा विदध्यातु तंतु-
 मिः परसाधनम् ॥ ३२ ॥ अथ कुशुभादौ वल्गं रजतम् ॥ पुनर्वसू ऽब्जे हस्ता संच के श्रवण ह-

१८ ॥ अश्विभेऽर्क कवीज्या रेवास संरंजनं सुभम् ॥ ३३ ॥ अथ सत्वी कर्मा ॥ मृगश्चित्रानु
 राधाश्विपुण्यांतं रेवती करः ॥ ज्येष्ठा सहा सरा स्तार्काः श्रूची कर्म्मणि सस्पृताः ॥ ३४ ॥
 अथ वसुधालनम् ॥ पुनर्वसु ह्येऽश्विन्यां धनिष्ठा हस्त पंचके ॥ हित्वा कर्कं बुधान् रि-
 त्तो षष्ठी प्राद्दिनं तथा ॥ ३५ ॥ व्रतं पर्वच वरुणाणि क्षालयेद्भुज कादिना ॥ ३५ ॥ अथो
 पानत्परे धानं चर्म छत्यं च ॥ चित्रा पूर्वानुराधाद्भ्रज्येष्ठा प्रलेया मघा मृगो ॥ विशारत्वा हनि
 कामूले रेवत्यां ज्ञार्किं सूर्ययोः ॥ ३६ ॥ उपानत्परिधानं च चर्म कर्म्मोधि सस्यते ॥ अथ
 वितान तूलिकोपधानादि निर्म्मणम् ॥ कुर्याद्दूलो दिते धिले तूलिका सुप धान कम् ॥ विताना
 धं च वधीयान् ऊर्ध्वं मूर्धं सुखोद्भु ॥ अथ वस्त्र मय गेह निर्म्मणम् ॥ श्रुति त्रयेऽश्विनी पुष्ये
 ऽनुराधा रोहिणी मृगो ॥ हस्त त्रये पुनर्भेऽन्त्ये त्र्यम्बे पट वेपथु सत् ॥ ३७ ॥ अथ सुगंध मो-
 गः ॥ श्रुति त्रयेऽश्विनी पुष्ये पूर्व्यायाद्या नुराधयोः ॥ हस्त त्रये पुनर्भेऽन्त्ये मृगो म्बेन सु
 भे हनि ॥ ४० ॥ चंद्रनागरु कस्तूरी पुष्याणो भार्गो सुभम् ॥ अथ शय्या रंभः ॥

ॐ रोहिणी चोत्तरा द्वेषा हस्तपुष्यपुनर्वसु ॥ अनुराधाश्रितनी शरत्ता खट्वा निर्मलीण कर्मीणि
 ॥ ४२ ॥ शुभे योगे शुभे वारे विषद्या त्वहको नरः ॥ मृत्युसके रात्र्या ह्येया श्रुतामाविशति,
 वैधृतो ॥ ४३ ॥ पितृ पक्षे विशेषेण यत्नात्तं परि वर्जयेत् ॥ आरण्ये चैव योयेद्य आदिना
 स्य शुभे हनि ॥ ४४ ॥ वर्जयेद्द्वेषेण खट्वा निर्मलीण कर्मीणि ॥ सूर्य्य क्षिति चतुर्द्वंज
 देयं धिसंस्तु सस्तके ॥ ४५ ॥ कोणयो रष्ट नक्षत्रं शरत्वाया गष्ट संख्य कम् ॥ खट्वा मध्ये त्रि-
 कं चैव वेद संख्यां च पादयोः ॥ ४६ ॥ दूष्यं खट्वा फलं चक्रे वारं ह्येण च आधितम् ॥ मस्तके
 च शुभं ज्ञेयं कोणयो रष्ट मृत्युदम् ॥ ४७ ॥ शरत्वाष्टकं शुभं प्रीक्तं त्रिकं मध्ये सुखप्रद
 म् ॥ यादेषु वेद नक्षत्रं हानि मृत्यु भय प्रदम् ॥ ४८ ॥ सूर्य्य भादिन भंगरंयं खट्वा चक्रे
 विशेषतः ॥ अथ पल्लुकाश नादि आरंभः ॥ नैत्रेस्तु पुष्य यम भादिति वज्रि चित्रा हस्तोत्तरात्रय
 हरीज्य विधात भानि ॥ एते ज्वती वश्य नाशन पादुकानां संभोग कार्थ्य मुदितं मुनिभि-
 र्गुशुभाहे ॥ ४९ ॥ अथ भूषणघटनम् ॥ त्रिपुष्कराभिधेयोगे त्र्युत्तरेखती ह्ये ॥ शुक्तित्रये मृगेपु

ये पुनर्वसुऽनुराधयोः ॥ हस्त त्रयेऽथ रोहिण्यां श्रुवा कार्यां श्रुभे हनि ॥ ५० ॥ अथ रत्न
 युक् भूषाषट्कम् ॥ कृत्तिकादि त्रये हस्त पंचके रेवती द्वये ॥ श्रुति त्रये पुनर्वसुः पुष्य भेचो-
 त्तरा त्रये ॥ ५१ ॥ कुजेऽर्के रत्न युक् भूषा घट्टनं शुभ वासरे ॥ अथ लेख्य अथ वज्र युक्त भूषण
 निम्नणिम् ॥ रत्न युक् भूषणो कर्त्तुं विशाखां कृत्तिकां विना ॥ ५२ ॥ शुक्रैऽङ्गैः भूषणं रोष्य
 चयं सुक्ता मयं हि सत् ॥ अथ पात्र भोजनम् ॥ अथातः संभवद्यामि यदुक्तं शक्ति यामले ॥ सू-
 र्य भाञ्चंद्र पर्यन्तं गणनीयं सदा बुधैः ॥ ५३ ॥ दिक्षु दिक्षु हयं न्यस्य मध्ये का वशयो ज-
 पेत् ॥ वर्तुला कार चक्रस्य भोक्तुं पात्रस्य निर्णयः ॥ ५४ ॥ बंधनं सौख्यं हानिस्त्याह्ना-
 भं सौख्यं च मृत्युदम् ॥ पुत्रा युश्लोक दृष्ट्वा च पूर्वादि क्रमतो भवेत् ॥ ५५ ॥ अरक्तानष्टे-
 नु यथी च विलोस्तुतं विवर्जयेत् ॥ रोहिणी युगले हस्त त्रितये रेवती द्वये ॥ ५६ ॥ अथ-
 ण त्रितये सुष्ये पुनर्वसु नुराधयोः ॥ श्रुतरे बुध शुक्रैऽङ्गैः वारे चा मृतयोगके ॥ ५७ ॥
 सौवर्ण रोष्य पात्रेषु भोजनादि शुभ प्रदम् ॥ अथ शमश्रुकर्म ॥ अवरणा त्रितये हस्त त्रितये रे-

वती ह्ये ॥ ज्येष्ठायां रुग् शीर्षे च पुनर्वसु द्वये तथा ॥ ५८ ॥ क्षुरकर्म बुधैः प्रोक्तं त्यक्त्वा भौ-
 म शनिं रविम् ॥ अनुराधा शुक्रां चैव क्वाचिकां रोहिणीं मघां ॥ ५९ ॥ अथ क्षुरकृत्ये वारफल
 म् ॥ भानु र्मर्मासे शनिः सप्त भौमो ऽष्टौ नाश्रये त्सुखम् ॥ वड्ये होधनः पंच मासान्सप्तनि-
 शा पतिः ॥ ६० ॥ पुनः स्वैकादश क्षेमं क्षौरैः त्रिंशत् पतिं वर ॥ अथ क्षौरैः त्याज्य तिथिः ॥ अ-
 ष्टमी प्रतिपत्पक्षी इदक्ता पर्वाणि संत्यजेत् ॥ चतुर्दशी त्वमावास्या क्षौरैः त्याज्या तु सर्वदा ॥
 ६१ ॥ निर्धनक्षत्राणां दुष्ट फलम् ॥ पंच कृत्यो मघायां यः पद् द्रुत्वः कृत्तिका स्वपि ॥ त्रिवारं
 त्रानुराधायां रोहिण्या मष्ट वारकम् ॥ ६२ ॥ उत्तरा फाल्गुनी संज्ञे चतुर्थे क्षौरमाचरे
 त् ॥ सवेध सास मानो ऽपि यावदब्दं न जीवति ॥ ६३ ॥ अथ क्षौर निषेधे ऽपि तद् पवादः ॥ आ-
 न्न याविग्र राब्जौ वाप्याधाने वंध मोक्षणे ॥ हृताशौ चैव दीक्षायां शुंडनं शस्त मे ध्वपि ॥
 ६४ ॥ शुंडनं चोपवासश्च सर्व तीर्थे ध्वयं विधिः ॥ वर्जयित्वा कुरु क्षेत्रं नैमिषं पुष्करं गयाम् ॥
 ६५ ॥ अथ राज्ञां प्रसशु कर्म ॥ क्षौरमस्यो द्यै राज्ञः पंचमे पंचमे हनि ॥ प्रसशु कर्म ल

नाख्यातं निविद्ध तारकानचेत् ॥ ६९ ॥ अथ नख दंत कृत्यं ॥ अक्षे सुक्षोर सन्धेहिं येषु
 येषु यनीयिभिः ॥ तेषु तेषु च कर्तव्या नख दंतादि का क्रिया ॥ ६७ ॥ अथ क्षौर विधौ नियेधः
 ॥ भुक्ताभ्यक्तो ब्रती यात्रा रणोद्योगी कृतान्हिकः ॥ अत्कटा चरणौ रत्रौ संध्ययो रसंध्यौ रपि
 ॥ ६८ ॥ प्रुभेषु नर्वमे चान्हि क्षुर लर्मन कारयेत् ॥ प्राक् ब्रत स्नानको राजा योगी न्द्री
 गभिरणी पतिः ॥ ६९ ॥ सजीव त्वित कक्षेते मुंड्याः प्राक् कथिता ऽपि ॥ ७० ॥ क्षौर शुभ वा-
 त्पम् ॥ केशवं चान्नीपुरं पाटलपुरं पुरी महि क्षत्रम् ॥ दिति मदि ति च स्मरतां क्षौर विधौ
 भवति कल्याणम् ॥ ७१ ॥ अथ क्षौरे किंचिद्विधेयः ॥ गंगायां भास्कर क्षेत्रे माता पित्रो र्मृते ह-
 नि ॥ आधाने सोम याने च षट्सु क्षौरं विधीयते ॥ ७२ ॥ राज कार्यं नियुक्तानां नतानी रू-
 प जीविनाम् ॥ रसश्रु रोम नख क्षे दे नास्ति लाल विशेष नम् ॥ ७३ ॥ अथ विद्यारंभः ॥ मृ-
 गादि पंचके मूले हस्तादि त्रितये ऽश्विमे ॥ अवरण त्रय पूर्वा सु विद्यारंभः प्रशस्यते ॥ ७४
 ॥ रवी शुक्ले बुधे जीवे वारे लगन बले शुभे ॥ दशम्यादि त्रिके षष्ठी तृतीया पंचमी शुच ॥ ७५ ॥

॥ विद्या रमा गुरा शुक्र बुधे सर्वार्थ सिद्धिदः ॥ मध्यो ऽको जाड्य कृत्तिका भौसाकी मृत्युदो स्मृ-
 ती ॥ ७६ ॥ अथ गणितारम्भः ॥ शत द्वये ऽनु राधा र्क्षे रोहिणी रेवती करे ॥ पुष्ये जीवे बुधे कुर्व्या
 त्पारंभं गरिगतादिषु ॥ ७७ ॥ अथ व्याकरणारम्भः ॥ रोहिण्यां पंचके हस्ता तुनर्भे जग मे ऽ
 श्विभे ॥ पुष्ये सुक्रे ज्य चिहारे शब्द शास्त्रं पठेत्तुधीः ॥ ७८ ॥ अथ न्यायशास्त्राद्यारम्भः ॥ अतु-
 रे रोहिणी पुष्ये पुनर्भे श्रवणो करे ॥ अश्विन्यां शत भे स्वातो न्याय शास्त्रादिकं पठेत् ॥ ७९ ॥
 ॥ अथ धर्मशास्त्रपुराणारम्भः ॥ हस्तादि पंचके पुष्ये रेवती हितये मृगे ॥ अथ त्रये शुभा रंभो ध-
 र्म शास्त्र पुराणायोः ॥ ८० ॥ अथ वैद्यविद्या गारुही विद्यारम्भः ॥ हस्त त्रये ऽनु राधायां पुनर्भे श्रव-
 णत्रये ॥ मूले चैवाश्विनी पुष्ये ज्येष्ठा प्लेवा र्क्षे मृगे ॥ ८१ ॥ अथ जैनविद्यारम्भः ॥ श्रुति-
 त्रये मघा पूर्वा नुराधा रेवती त्रये ॥ पुनर्भे स्वातिभे सूर्ये शुक्रे जैना गमं पठेत् ॥ ८२ ॥ अथ
 लिंगां च्छेदन मुहूर्तम् ॥ नराश्व वृष भा सीनां लिंगां च्छेदनं स्मृतम् ॥ अर्क्षे र्ज्यात्पुष्याकी
 स्वतीस्तु श्रुतिवासवैः ॥ ८३ ॥ लिंगां च्छेदो नरस्यार्क्ष वर्गे ऋक्ता ह्यमार्काष्टमहीन घन्त्रे ॥

शरित्या कीं पील पुष्याकं दारुं श्रीत्रिभु अविद्या प्रदिद्या ॥ ८४ ॥ अथ नष्टतारीयः ॥ दृतीया तपे
 वासुती विश्व संख्या तथा द्वादशो ऽथ त्रयो विंशतिश्च ॥ तथैवाष्टविंशतरो या निषिद्धा स-
 द्याव नै र्दशाल विद्धिः प्रदिद्या ॥ ८५ ॥ अथ पास्ती विद्यारंभः ॥ ज्येष्ठा श्लेषा मया पूर्वारिरेव
 ती भरणी ह्ये ॥ विशाखाद्भेत्तरा बाह्य शत भे पाप वासरे ॥ ८६ ॥ लगने स्थिरे च चन्द्रे-
 च कारली नारंवी पठेत् ॥ अथ लिप्यारंभः ॥ शुभे तिथौ शुभे वारे रेवती युगले तथा ॥ ८७ ॥
 अवरौ चानुराथायो तथै वाद्दीदिसु त्रिभु ॥ हस्तादि नितये जुष्यर्था स्त्रिखनारंभनं सुधीः ॥
 ८८ ॥ अथ रत्न परीक्षा ॥ पुनर्भे शतहस्तर्क्षे श्रवेज्येष्ठे परीक्षणम् ॥ रत्नानामष्टमी भूतं हित्वा
 भौमं प्रनै प्रचरम् ॥ ८९ ॥ अथ शिल्प कर्म्मरंभः ॥ हस्त त्रये श्रवात् त्र्यक्षं श्रुतरे रोहिणी मृ-
 गे ॥ रेवत्या मश्विनी पुष्ये पुनर्वसु नुराधयोः ॥ ९० ॥ शक्ते विधौ शुभे वारे शिल्प विद्यां स-
 माचरेत् ॥ अथ राज दर्शनम् ॥ श्रुतरे श्रवणं हृष्टे मृगे शुभ्या नुराधयोः ॥ ९१ ॥ रोहिण्यां रेव-
 ती युगे चित्रा हस्ते शुभे हनि ॥ बलिन्यर्क्षे ऽर्क्षे वारे ऽपि राज दर्शनं नीस्तिम् ॥ ९२ ॥ अथ-

राजसेवा ॥ हस्तद्वयेऽनुराधायोरैवती युगले खगे ॥ पुष्ये बुधे गुरोः शुक्रे सानिचौ रविवासरे ॥
 ६३ ॥ योनि रश्मिपथोर्भेज्यां स्वाग्नी सेव्योऽनुजीविभिः ॥ अथ दास दासी संग्रहः ॥ उत्तरासु-
 चरोहिरयां दास दास्यादि संग्रहः ॥ ६४ ॥ अथ क्षत्रचामरसिंहा सनादि कृत्यम् ॥ चामर क्षत्र
 दीलादि दीर्घ सिंहा सनादिकम् ॥ पट्टाभिषेकके सर्वे विदध्याच्छो भने हनि ॥ ६५ ॥
 अथ शुद्धकृत्यम् ॥ न्यु भव छिन्न चरेषु भेषु योने प्रशस्ते शनि चंद्र वर्ज्ये ॥ वारि तिथौ पू-
 र्णा जया क्लये च शुद्धा प्रतिष्ठा शुभदानरणम् ॥ ६६ ॥ गुर्वस्तेवा शितास्तेवा सुद्गराणां
 यद्वनं क्वचित् ॥ क्रूर ग्रह क्षीं शलग्ने न कार्थ्यं भूति मिहता ॥ ६७ ॥ अथाश्वारे ह्वरणम् गजा-
 नां च ॥ पुष्य अविद्याशिवनि सोम्य भेषु पौष्णानला वित्य करान्क येषु ॥ सवारुणा क्षीं शुबुधे-
 स्समृतानि सवारिणि कार्थ्याणि तुरंगमानाम् ॥ ६८ ॥ अथाश्वारे ह्वरो चक्रम् ॥ अशवाकारं लि-
 खे चक्रं साभिजिज्ञानि विन्यसेत् ॥ स्कंधेतु सूर्य्य भात्यं च पृथे च दश भानि च ॥ ६९ ॥ पु-
 ष्ये द्वे स्थापयेत्प्राज्ञश्चतुः पादे चतुष्टयम् ॥ उदरे विन्यसेत्यं च मुले द्वे तुरगस्य च ॥ ७० ॥

॥ अर्थलाभो मुखे संस्यक् वाजी नश्यति चोदरे ॥ ३ ॥ अरण्ये भंगः पुच्छे पत्नी विनश्य-
 ति ॥ ४ ॥ अर्थसिद्धिर्भवेत्यष्टे स्तूपे स्तूपे पतिर्भवेत् ॥ अथगजकृत्यम् ॥ हस्तात्रये सौम्यह-
 रित्रये च पौल द्वये सुख्य पुनर्वसो च ॥ मीने च सर्वाण्यपि कुंजरणां कर्माणि प्रस्नान्यस्त्रि-
 लानियानि ॥ २ ॥ अथशिविकारेहणं कृत्यं च ॥ उत्तरे वैवती बुधे त्रिभे हस्ता त्रिभे प्रवात् ॥ पु-
 नर्वसो स्थापुष्येऽनुरधा त्रितये मृगे ॥ ३ ॥ रोहिण्यां शिवि कायास्तु सख्यने घट्टने शुभम्
 ॥ शुभत्रारे शुभे लग्ने शुभांशे शोभने दिने ॥ ४ ॥ अंकुशा कारणं योग्यं शने लग्ने प्राने
 दिने ॥ अथ पत्याणानिर्माणम् ॥ अरण्ये शतभे हस्ते सुख्ये मूले मृगेऽश्विसे ॥ पुनर्वसो गजा
 श्वोऽथ पत्याण कारणं शुभम् ॥ ५ ॥ वर्जयित्वा कुजं नृत्तामश्व काथ्यं शुभावहम् ॥
 अथाश्वस्य विशेष कृत्यम् ॥ चोलीके खुरकृत्यादि शिक्ता विद्योक्तभादियु ग्रासघत्सादिकं स्वल्प
 शनोक्तर्षे गजवाजिनाम् ॥ ६ ॥ अथ खकृत्यम् ॥ सुख्यो पुनर्वसुः ज्येष्ठानुराधारेवती द्वये ॥
 अथवादि त्रिभे इस्तत्रितये रोहिणी मृगे ॥ ७ ॥ साके सौम्यदिने सौम्य विलगने एव कर्मसत्

॥ अथ संधिः प्राच्युत्तमं ॥ लघुरथा मया पुष्ये तिथ्यङ्गैतैतिलाभिधे ॥ लगने शृद्धिगेऽष्टम्यां
 ह्यदप्रयां संधि र्ख्यते ॥ ८ ॥ अथ मया रंभः ॥ मूलाद्वाश्रत भेज्ये स्या पूर्वा र्लेया मघा सुन्व
 ॥ भरण्यां कूर्वारे च मघ कर्मे रितं बुधैः ॥ ९ ॥ अथ मादक वस्तुभक्षणम् ॥ आर्द्रा र्लेयाम
 धा पूर्वाज्येष्ठा मूल श्रताभिधे ॥ भरण्यां सुदिने मंदे त्व प्रलीचान्मादकं मधु ॥ १० ॥ अथ न-
 वांगनाभोगः ॥ प्रथमाभिगम प्रणस्तानव वध्वा शुभे हनि ॥ गर्माधानोक्त नक्षत्रे शस्ते
 ज्योत्स्ना करे निशि ॥ ११ ॥ अथ गीतं चत्वारंभः ॥ रेवत्या मनु राधाया धनिष्ठा द्वितये करे ॥
 रोहिणी युगले पुष्ये त्र्यन्तरे गीत नर्तनम् ॥ १२ ॥ अथ नटक्रिया ॥ मृगा र्द्रोरोहिणी पुष्ये पुन
 र्भे अवंश त्रये ॥ चित्रा त्रयोत्तर मूले कृत्यं सन्तत्य जीविनाम् ॥ १३ ॥ अथ वृक्षलतादि रोप-
 णम् ॥ हस्त चित्रोत्तर मूलेऽनु राधा रोहिणी पुष्ये खारा सोमि र्मृगे-
 श्रतं ॥ १४ ॥ सूर्यभाहिन पर्यन्तं राम रामाक्षि युगमभं ॥ एम भूवाण षट् युगम चक्रे पाद
 परे पले ॥ १५ ॥ अंतच्छुभ मस ह्वानि शुभं दुःखं रिपो भयं ॥ शुभं सौख्यं क्रमात् क्षयं

फल सुक्तं विचक्षणैः ॥ १६ ॥ तिथि वार समा युक्तं सूर्य्य भादिन संयुतम् ॥ नवभिश्च हरे
 द्भागं श्रेयांकेन फलं दिशेत् ॥ १७ ॥ एकै श्रेरेचतुःकेच त्रकेच फलमादिशेत् ॥ व-
 सो यष्ट ह्ये लाभं सप्त मे नव मे मृतिः ॥ १८ ॥ अथ नौकाघडनम् ॥ अश्विकरेज्य सुधानिधि प्र-
 वीक्षितं धनाच्युतमे शुभ लने ॥ ताक योग तिथीन्दु विशुद्धो नो गमनं शुभदं शुभवारे ॥
 १९ ॥ अथ सामान्यतः पशु कृत्यं रक्षाच ॥ त्यक्ता वष्टी समां रिक्ता रोहिणी सुत्तग त्रयम् ॥ चित्रा-
 र्ख्यं श्रवणं भौमं पशुलां सर्व कर्मच ॥ २० ॥ प्रवेशानिर्गमौ चापि नत्याज्यं निजयो निभम
 ॥ पूर्वा त्रये धनिदेन्द्र पौले सौम्य विशाखयोः ॥ अश्लेया यामथा श्रिवन्या यात्रा सिद्धि श्रव-
 तुः पदम् ॥ २१ ॥ अथ चरही चक्रम् ॥ व्यानं विल्लीर्षं संगुण्यं प्रभुना साक्षरै र्युतम् ॥ अष्ट
 भिसु हरेद्भागं श्रेयांके फलमादि शेत् ॥ २२ ॥ पशुरोर्हानिः पशुरो र्नाशः पशु लाभः पशु
 क्षयः ॥ पशु रोगः पशो र्हीडिः पशु भेदः पशो र्बहु ॥ २३ ॥ अथोष्ट महियादि कृतम् ॥ धनिष्ठादि
 नये र्श्वीयादा तिर्यङ्मुखोद्बु ॥ अजावि महिषौष्टाणां कृत्यं चाश्वतरी शुभा ॥ २४ ॥

॥ अथ दगचारिकृत्यम् ॥ ज्येष्ठा स्वात्य शिवनी पुष्ये पुनर्भे रोहिणी करे ॥ उत्तरा सुशुभं कृत्यं शं-
 गिणां चन चारिणाम् ॥ २५ ॥ अथ पक्षीकृत्यम् ॥ शुभा हे सुरवौ तित्थं ह्यनुखे चोर्द्धं मुले च भे
 ॥ सारिका शुक्र मुरव्यानां पशिणां कृत्य सुत्तमम् ॥ २६ ॥ अथ सर्ववल्गुविक्रयः ॥ विधाखा क-
 निका श्लेषा भरणी पूर्विका त्रयम् ॥ विक्रयः सतिथा वैशु कर्त्तव्यो न क्रय प्रशुभः ॥ २७ ॥
 अथ गृह क्षेत्र मूर्यादीनां क्रय विक्रयो ॥ जीवे शुक्ले च नंदासु पूर्णायां मूलभे मृगे ॥ पूर्वश्लेषा मयां
 त्ये च विशाखा वृद्धितये तथा ॥ २८ ॥ पुनर्भे मुनिभिः प्रोक्तं क्रयं विक्रयणं सुवः ॥ अथ वाणिज्य
 म् ॥ अनुराधीत्तर पुष्ये रेवती रोहिणी मृगे ॥ हस्त चित्राश्वभे कुर्व्यां ह्यणिज्यं द्विवसे शुभे-
 ॥ २९ ॥ अथ निधिद्वयादि वृद्धिसंग्रहे ॥ पुष्ये मृगे ॥ नुराधा चो अवरण त्रितये शिवभे ॥ पुनर्भे ॥ न्ये-
 विशाखायां निधे वृद्धिश्च संग्रहः ॥ ३० ॥ अथ द्रव्यादीनां गुप्त स्थाने स्थापनम् ॥ धनि शोफा वि-
 शाखाख्ये पूर्वाषाढाभिधे त्यभे ॥ रोहिण्यां च निधे भूसौ स्थापनं शुभ मीरितम् ॥ ३१ ॥
 अथ द्रव्यप्रयोगः ॥ श्रवणादि त्रिभे चित्रा चतुर्वे रेवती द्वये ॥ पुनर्वसौ मृगे पुष्ये शुभो द्रव्यप्र-

योगकः ॥ ३२ ॥ संक्रांतौ वृद्धि योगे तु हस्त क्षीरविभौमयोः ॥ नचशासं ऋणं यस्मात्तदंशे
 सुस्थिरं भवेत् ॥ ३३ ॥ ऋणं भौसेन गृह्णीयान्न देयं बुधवासरे ॥ ऋणच्छेदं कुजे कुर्व्यत्सिं-
 चयं सोमनन्तरे ॥ ३४ ॥ अथ धान्यविक्रयः ॥ रोहिण्या सत्क्रयोंऽन्त्यधनिष्ठा सत भोत्तरे ॥ अ-
 थस्स संग्रहः ॥ एतस्य ग्रहणं श्रेष्ठं तोया रंभो वित्तोद्भुत् ॥ ३५ ॥ अथ वृद्धार्थं धान्य प्रयोगः ॥ विप्राख-
 रोहिणी ज्येष्ठा पुनर्भोश्च शतत्रये ॥ न्युत्तरे स्वाति पुष्ये तु धान्य द्वाद्विष्टशु भेरिता ॥ ३६ ॥
 अथ गृहहस्तादनम् ॥ हस्तत्रये धातुयुगे सराधा घृत्नादियोगे गृह गोपनं च ॥ नचं परित्यज्य कु-
 ह्मं च ऋक्तांभौ मार्कजादित्य दिनाश्च निष्ठाः ३७ अथ हल प्रवाहः ॥ रवौ रोद्रादि पावस्थे सूभौ संजा-
 यते रजः ॥ तस्माद्द्विनं त्रयं तत्र वीजवापनं कारयेत् ॥ ३८ ॥ ऋक्ताष्टमी विष्टियुनष्ट चंद्रे क्षीणे नु-
 रा रर्कज वासरे शु ॥ दिन क्षये वानिग्नि संध्ययोर्वा कृता कक्षी पूर्व धनानि हंति ॥ ३९ ॥ पुन-
 र्वसू ह्ये मूले न्युत्तरे रोहिणी द्वये ॥ हस्तत्रये ३ सुराधायां रेवत्यां श्रवणा त्रये ॥ ४० ॥ तिथौ
 वारे शुभे ३ श्विन्यां हल प्रवहणं शुभम् ॥ अथ हलचक्रम् ॥ त्रिभिस्त्रिभिस्त्रिभिः पंच त्रि-

भिः पंच त्रिभिर्द्वयम् ॥ सूर्यभादिनभया वद्वानि दृष्टी हले क्रमात् ॥ ४१ ॥ अथ वीजोद्भिः ॥
 हस्ताग्निपुष्योत्तर रोहिणी शु चित्रानुराधा मृगशिरा ॥ स्वाती धनिष्ठा च मघा च मूलं वी-
 जोत्ति रुक्मिणी फला प्रदिष्टा ॥ ४२ ॥ शुभेवारे तिथौ श्रेष्ठा वीजोत्ति स्वथ राहु भाद्र ॥ अथा-
 ग्नीसुत्रयंचैकत्रयेणुत्ति चतुष्टयम् ॥ ४३ ॥ असुभंच शुभं ज्ञेयं दिन क्षी फलि चक्रमे ॥
 अथ प्रस्था रोपणम् ॥ हस्तत्रयोत्तर मूले धनिष्ठा रोहिणी मृगो ॥ पुष्ये मृगो ऽनुराधोत्येऽम-
 घायो शुभ वासरे ॥ ४४ ॥ त्यक्त्वा ऋक्तां शनिं भौमं ग्रस्य स्यां कुर रोपणम् ॥ अथ प्रस्थादे-
 अथ धान्यच्छिदा ॥ पूर्वोत्तर मघा प्लेषा ज्येष्ठा दूर्वा प्रवण दूये ॥ भरणी द्वितये मूले मृगो पुष्ये
 करत्रये ॥ ४५ ॥ धान्य क्षिदा सुभा ऋक्तां हित्वा भौम शनिं प्रचरो ॥ अथ कणमर्दनम् ॥ अनु-
 राधा अत्रे मूले रेवत्यां च मृगो त्रिभे ॥ ज्येष्ठायां चैव रोहिण्यां शुभं स्यात्कणमर्दनम् ॥ ४६ ॥
 अथ धान्यानयनं फलपुष्पकोत्तारणं च ॥ रोपणोदित नक्षत्रे वासरे जाद्विरे कृषेः ॥ अन्नस्या
 नयनं पुष्य फला द्युत्तारणं च सत् ॥ ४७ ॥ अथान्नादिपाकक्रिया ॥ मूलं चित्रानुराधा सुविश

सिखा कृत्तिका मृगे ॥ उत्तर रोहिणी ज्येष्ठा रेवतीशुपचि क्रिया ॥ ४८ ॥ सत्यतांशुधरं लज्जं
 पद्मसंख्यतिथिं शुभम् ॥ अथनवान्नप्राशनम् ॥ हस्त चित्रा सुराधां त्रे रोहिणी अवरण ह्ये
 ॥ नृगाश्व न्युत्तरा संक्षेप शुभेवारिनिघावपि ॥ ४९ ॥ नवान्नस्य विभानं च प्राशनं फ-
 लमूलयोः ॥ अथनवान्न चक्रम् ॥ बुधार्थात्पुत्र ५ पुत्र ५ पुत्र ५ वेद ५ युगे २ लु १ क
 म् ॥ सच्चुर्म शुभगर्भजं शुभं त्वर्धं शुभं क्रमात् ॥ ५० ॥ विनामं संविषघंटी न्मधुपौ-
 यार्त्कि भूमि जान् ॥ अथ कोखाद्ये धान्य स्थितिः ॥ पुनर्भेदगशीर्धेऽत्येऽसुराधा अवरण त्रये ॥
 हस्तत्रयेऽश्विनी पुष्ये रोहिण्या सुत्तरा त्रये ॥ ५१ ॥ गुरौऽशुक्रे रंवी रो ससत्कोवा दो धान्यर-
 क्षणम् ॥ सूर्ये आदतिव वेदेषु वसु वेदरिन शुक्रमात् ॥ शुभा शुभं क्रमाद्भूयं कोषा दो
 धान्य रक्षणे ॥ ५२ ॥ गवयोज संयत्तः ॥ हस्त नये पुनर्वसुः रोहिण्या अवरण ह्ये ॥ स्थिरे लभे
 शुभे वारि विचं दे वीज संयत्तः ॥ ५३ ॥ गयन्यराज्जुगिर्दन्यवंधनम् ॥ स्वाती मूले च हस्तं त्वेभा
 दा पाद न्ये घने ॥ रोहिण्यां कुम्भ नीछां तर्द्धन्य संरक्षणं शुभम् ॥ ५४ ॥ अथोलल सप्तल चक्रम्

॥ भूदिगधिदिगक्षीणि शने भूदिनभंक्रमात् ॥ अशुभंच शुभं ज्ञेयं क्रमादूषलसूशले ॥
 ५५ ॥ अथ चूर्णभर्दिनचक्रम् ॥ शने भूतो युगा ४ अथ ४४ ८ एम ३ वेद ४ त्रिभं क्रमात् ॥ अस्
 च्चुभं क्रमाच्चक्रे चक्रि कार्त्वे मनो हरे ॥ ५६ ॥ अथ सूर्यचक्रम् ॥ सूर्यभातंच ५ त्र्य ३ खा ८
 धि ४ सुनि ७ भेषु शुभाशुभम् ॥ क्रमात्सूर्याभिधे चक्रे विज्ञेयं को विदेः सदा ॥ ५७ ॥ अथ
 बुद्धीचक्रम् ॥ सूर्ययादंग ईवेदा ४४ ८ एम ३ शत्रु ६ शुभाशुभम् ॥ बुद्धीचक्रे क्रमात्
 ज्ञेयं शुभाशुभ विचक्षणेः ॥ ५८ ॥ अथ मार्जनीचक्रम् ॥ सूर्यमाज्ञम ३ रामो ३ ग ६ एम ३
 तर्का ईग ईनेषुच ॥ असत् शुभं क्रमात् ज्ञेयं मार्जनी संज्ञके शुभे ॥ ५९ ॥ हरिस्वर्यनि
 आदि ति नैत्रि पुष्ये शुगे रोहि वस्त्रे धिरिके च भौमे ॥ त्यजे त्वंभ मीने ५ प्य लो लग्नगेहे
 पवित्रं वृकृत्ये रवे र्य्या मखानि ॥ ६० ॥ अथ गोमयपिंठचक्रम् ॥ सूर्यक्षीद्रसमैरथ स्थलग
 नैः पाको रसैः संयुतः शीघ्रं शुभम मितैः शबस्य वहनं मध्ये शुगे स्तार्पणीः ॥ प्रागाणा दि
 शु वेरभैः स्व बु हृदं स्यात्संग शीरोगभीः छाया देः करणे शुभंच गदितं काष्ठादि संस्था

पने ॥ ६१ ॥ सूर्य्यमाद्र सतर्का द्दब्धि ४ नाग ८ वेदा ४ भिजित्वाह ॥ शुभा शुभं क्रमात्
 द्वैयं करीपादिषु संग्रहे ॥ ६२ ॥ अथ दीप चक्रम् ॥ सूर्य्य भाद्युगम २ वत्स ८ द्दधि ४ दिक् १० त्रि-
 कं ३ चा शुभं शुभम् ॥ दीप चक्रे क्रमात् द्वैयं फलं योग विच क्षयोः ॥ ६३ ॥ त्यक्त्वा
 ऋक्तां रविं भौमं लग्नं च घट मी नकम् ॥ अथ कलश चक्रम् ॥ सूर्य्य भात्यं च ५ रमा ३ द्वि-
 ७ वसु ८ पंच ५ शुभा शुभम् ॥ फलं क्रमाद् द्वैयं चक्रे कलश संज्ञके ॥ ६४ ॥ अथ कांश्य पा-
 त्रं धार्या वि चक्रम् ॥ चरमृदु लघु भे सल्लान के चैत्र पीथे स्थिति ज रविजनंदा ५ पेय नाडी वि-
 हाय ॥ प्रति समन वजातो ५ न्नस्य श्रान्त्या शन सत् भ्रव गण सहितै स्तेः कांश्य पान्नादि
 भोज्यम् ॥ ६५ ॥ सुखे श्रीणि ३ श्रोकं रसा ६ कंठ पुष्टिः त्रयो ३ रोग कुक्षे धनं रम
 वामे ॥ त्रये ३ एष व्याधिः सुखं रम ३ मध्ये रसे ६ हानि भाकां द्यदा शुंजि पात्रम् ॥ ६६
 ॥ अथ रंहं कादि सुहृत्तम् ॥ अदिति सि प्रमृदु भ्रव संज्ञके भृगु जवा क्वति पूर्ण जया तिथौ ॥
 शकट नाव सुखासन शिल्पकं अमर कार्य्य रंहं का सिद्धि दम् ॥ ६७ ॥ अथ कोल्ह चक्रम्

॥ जंत्र काष्ठ समुद्भवं सुललितं भान्वृक्षतः पंच संमूले मूल विदारणं च सरभंमध्ये स्थि-
 तन्द्रव्यदम् ॥ लिंगे पंच निहन्ति तैल गुड को दंते ह्वयं त्वामि हृत् पंचे पंच भयं रियो प्रचर स-
 भं सौरव्य प्रदं कर्त्तरी ॥ ६८ ॥ सूर्य्य भातयं च पंचेयु रम युग्म शर त्रिकम् ॥ नशं च्छुभसम्
 अथ कोल्हू चक्रम् ॥ साभिन् दुःखं लेशं शुभमती ५ शुभम् ॥ ६९ ॥ कोल्हू चक्रे साभिजिते

५	५	३	२	५	३
श	शु	श	श	शु	श

ज्ञेय मेवं विचक्षणोः ॥ अथ धर्मक्रिया ॥ रेवती द्वितये हस्त त्रित-
 ये रोहिणी द्वये ॥ अवत्रयोत्तरा पुथ्ये पुनर्वस्व नुराधयोः ॥ ७० ॥
 द्वैत्य शुक्ले नुसूर्य्ये शुद्धे र्ग शालिनि ॥ लग्ने जीव युते जीवे वलिष्ठे धर्मं साचरेत्
 ॥ ७१ ॥ अथ प्रणतिकं कौष्टिकं कर्म ॥ पुनर्वसू ह्ये स्वाती व्युत्तरे श्रवणा त्रये ॥ रेवती द्वितये ह-
 स्तेऽनुराग रोहिणी मघे ॥ ७२ ॥ प्रणतिकं कौष्टिकं कर्म पुराया हे कीर्त्तितं बुधैः ॥ अथ होमादे
 खेवाहुति फलम् ॥ रवौ बुधे शुभे मंदे चंद्रे भीमे गुराव गौ ॥ केतौ च सूर्य्यं भातृ द्वैयं प्रत्येकं
 भद्रयं क्रमात् ॥ ७३ ॥ होमाहुतिः खलेनेष्टा शुभदा शुभरखे चरे ॥ अथ होमादे वन्हिवा

सफलम् ॥ तिथि वार युति स्तै का वेद भक्ताव शेषका ॥ निवाहीऽने ज्योत्स्नि स्तौ ? किं प्राणवि
 नाशदः ॥ ७४ ॥ पाताले द्विकश्रेषेण धन संचय नाशकः ॥ गुरा वेदाचश्रे देवा भुञ्जो वि-
 पुल सौरव्यदः ॥ ७५ ॥ संस्कारेयु विचारोऽस्य न काय्यो नापि वेत्सवे ॥ नित्य भै मिलिके का-
 र्येन चाब्दे मुनिभिः स्थतः ॥ ७६ ॥ अर्क ध्वजादष्ट भेज्ञाञ्च वुर्थे मन्द श्शुक्रा दष्टमेऽ
 गारकश्च ॥ राहु धर्मे जीवतः रेवट सुहे हेमि नाशः सुत्र दारा धना नाम् ॥ अथ मंत्र दीक्षा ॥
 रोहिण्यां अचरे मों जीवं धनो दित भांदिपु ॥ मंत्र दीक्षा शुभे चान्दि ग्रहरोऽव्या गनी दित्ता
 ॥ ७८ ॥ अथ मंत्र यंत्रोपाशनादि ॥ ऊफा हस्ता श्विनी कर्ण विशाखा मृग भे हनि ॥ शुभे सू-
 र्य्य युते श्रालं मंत्र यंत्र त्रता दिकम् ॥ ७९ ॥ अथ वीर साधनम् ॥ सघाई भरणी मूले मृगेशं
 सै बुधे घटे ॥ सुखे सुक्तेऽदने शुद्धे सिद्धिर्वीरभि चार्योः ॥ ८० ॥ अथौषध करणं तत्सेवनं-
 च ॥ हस्त त्रयेऽनुराधायां मूले पुष्ये प्रव त्रये ॥ मृग भे रेवती युगमे पुर्नर्व स्तो वि जन्म मे
 ॥ ८१ ॥ ज्ञेस्तु सुक्तेज्य सूर्य्यां वासरे सति घावपि ॥ द्विष्व भावे शुभे लगने शुद्धे घृनि

नृति व्यपि ॥ ८२ ॥ भैषज्यं शुभदं प्रोक्तं योगे चा पुष्य द्वायिनि ॥ अथ स्रोत्वादनम् ॥ विश्रावा
 कृत्तिका मूले धनिष्ठा प्चि करे सुगे ॥ ज्येष्ठायां भाद्र भे सौन्द्ये वासरेयु रस क्रिया ॥ ८३ ॥
 अथ स सेवनम् ॥ हस्त त्रयेऽश्विनी पुष्येऽनुराधां त्ये श्रुति त्रये ॥ पुनर्भे मृग शीर्षेऽर्के भौमे
 ज्ये रस भक्षणम् ॥ ८४ ॥ अथ वात रोगा दे तैलोप सेवनम् ॥ हित्वा श्लेया मघा मूले विश्राद्र
 भरणी हृयम् ॥ मंदे ज्ञे ज्ञे स्थिति स्तेले तृतीयादि त्रिके तिष्ठौ ॥ ८५ ॥ अथ रक्तविमोक्षणं विरे-
 कवसनौ ॥ हस्त त्रयेऽश्विनी पुष्ये शत भे रोहिणी हृये ॥ अवलो चानुराधायां ज्येष्ठायां र-
 क्त मोक्षणम् ॥ ८६ ॥ गुरु भौमा र्क वारियु काथ्यं शुभतिथौ तथा ॥ विरेको वमनं शुक्रे चं
 दे चै वीरु भावियु ॥ ८७ ॥ अथ तप्त लोह राहः ॥ शत चित्रा श्विनी मूले विश्रावा कृत्ति-
 कार्दभे ॥ ज्येष्ठा श्लेया कुजेऽर्केऽग क्रूरे लोहाग्नि भैषजम् ॥ ८८ ॥ अथ रोगोत्पत्तौ नक्ष-
 त्रवशा त्कबदिन संख्या ॥ अश्विनी कृत्तिका मूले ज्व रंती नव वासरः ॥ रोहिण्या मुत्तरा भा-
 दे पुनर्वसोश्च पुष्य भे ॥ ८९ ॥ ऊफायां वासरः सप्त मघायां विंशति स्तथा ॥ शत भं

भरणी चित्रा ग्रहे चैकादश स्मृताः ॥ ६० ॥ धुनिद्याद्यो विष्णोस्त्वाद्यो हस्त मपुष ५५५
 ॥ मासं मृगशिरायादि कृत्स्न दंत्यानु राधयोः ॥ ६१ ॥ श्रीशुक्लान्मुक्त्यादिते रुक्ते स्सुखी स्वा
 चरनेतरम् ॥ अथ रेगोक्तो नैष्ठ फलम् ॥ पूर्वात्रयं तथा अश्लेषा ज्येष्ठा मृगशिरा स्थिति भेद्वपि ॥
 रोगोत्पत्ति भवेद्यस्य मरणा तस्य निश्चितम् ॥ ६२ ॥ अत्र शंतिः ॥ अश्लेषा रूपं कनकेन
 यत्वा तस्मिन् मंत्रे प्रच सुगंध पुष्ट्यैः ॥ वत्सा धतैर्गुगुलु पूष दीप नैवेद्यतां वृत्त फले प्रच स-
 म्यक् ॥ ६३ ॥ पूर्जां च कुत्वा मपचाशनाय द्विजाय दद्यादनुजगदीवाय ॥ अथ रेगोक्तो
 नैष्ठयोगः ॥ अश्लेषा मरणी चूले स्वाती पूर्वार्द्धे तया ॥ प्रत भे पाप वास्व प्राति पद्म दृश्ये
 दिने ॥ ६४ ॥ चतुर्दश्या तथा षष्ठ्या पूर्णिमायां चरीतुयः ॥ सनरे मृत्यु माज्ञोति स्वर्ध
 येनापि रक्षितः ॥ ६५ ॥ अथ रेगोक्तु पद्म वेदोप ज्ञानं प्रश्न लगनात् ॥ मेधे तु धित् दोषस्या ल्हु
 न्नाणेऽन्न विवर्तिता ॥ व्ये ख देवतोद्भूत दूः स्वप्नो नेत्र रुक्ज्वरः ॥ ६६ ॥ महा माया भवे
 क्षेपं दूहे चैवान्नि लज्वरः ॥ कर्कटे षण्किनी दोषो मीनं हास्यं च रोदनम् ॥ ६७ ॥ सिंहे ज

ले प्रेत दोषो वै मनस्ये हिमज्वरः ॥ कन्यायां खेटो दोषो व्यथा क्रोधोऽरुचिर्भवेत् ॥
 ५६ ॥ दुर्लाभो क्षेत्रपालस्य दोषस्तंति पीडनम् ॥ नागदोषोऽलिभेदा हो देहोऽस्मि
 न्बुद्धिनाशनम् ॥ दोषो धनृषि देहो त्यः श्लोकौ दब्धे रुजाज्वरः ॥ मकरे चंद्रिका दोषो
 देवभंगो ज्वरोऽनिनः ॥ २०० ॥ मलिन प्रेत दोषश्च देहदोषा घटो भवेत् ॥ दोषो मीने-
 तु व्योमिन्याः ज्वरिथानस विभ्रनः ॥ १ ॥ तल्लगने तत्र ज्वरे वा दोषं फलमुदाहृतम् ॥ ल-
 ग्नेऽथने व्यये सूख्यं क्षेत्रपालस्य दूषणम् ॥ ३ ॥ आकाश देव्या जने तु लगने खलुऽहं
 मे व्यये ॥ हाक्षणे दशमे भौके प्राकिन्या दूषणं मद्रम् ॥ ३ ॥ वन देवी भवो दोषस्तप्त में हा-
 दशे बुधे ॥ यामित्रे हादशे जीवे देव दोषो निगद्यते ॥ ४ ॥ जले वासने मे शुक्रे दोषो वा-
 र्देवतोद्भवः ॥ ग्राने एचरे व्यये चास्ते दोषस्त्यादात्य वातजः ॥ ५ ॥ यामित्रे हादशे रा-
 हो बुगतिर्जाति दूषणम् ॥ व्यये धर्मे तृतीये च षष्ठे पाप ग्रहो यदा ॥ ६ ॥ हतो गरीज-
 ले एतन्ने तस्य दोषः कुलोद्भवः ॥ ग्रानौ जले कुजे ग्रहो खैवं प्रजः ॥ ७ ॥ ग्रहो

च विकृतौ नद्ये शान्ति पूजा द्विजा चर्चनैः ॥ दशमस्ये बुधे मार्ग दीपः प्रेत भवो गुरो ॥ ८ ॥
 १०० शुक्रे दीपस्तु देवोत्थः पापेन्दुः शान्तिनी भवः ॥ स्वर्गोत्रगोत्रजो दीपः परस्त्रे परोद्भवः
 ॥ ८ ॥ शत्रु क्षेत्रे शत्रुक्षेपो मित्रे स्वजन संभवः ॥ अथख्यादि वारे दीपः ॥ कुदृष्टि संभव
 स्सूर्ये पितृ दीपो निशा करे ॥ मंगले शाकिनी दीपो व्योम देवी भवो बुधे ॥ १० ॥ गोत्र
 देवी भवो जीवे जल देव्यास्तु भागवि ॥ प्रेत पीडा शनौ सर्व शान्त्या शान्ति सुपेति तत् ॥
 ११ ॥ साध्या दीपस्तु क्षीपर्क्षे स्वेच्छे स्वीच वलान्विते ॥ असाध्या विवले नीचे स्थितं शत्रु
 गृहं गति ॥ १२ ॥ साध्या सीस्य गृहे दीया वलिभिः केंद्र संस्थितैः ॥ असाध्याः खेचरैः पापैः
 केन्द्रैर्गर्वल शान्तिभिः ॥ १३ ॥ यद्दीपः पूजनं तस्य कुर्यात्तद्दीप श्रान्तये ॥ जल देव्या जले
 व्योम देव्या व्योम्नि जलं त्यजेत् ॥ १४ ॥ शाकिनी हाकिनी भूत दीप तच्चरणो तथा ॥
 तदुद्देशेन हृद्दीप चत्वर धारये हृलिम् ॥ १५ ॥ गोत्र देव्युद्भवे दीपे कुल देवी प्रपूजयेत्
 ॥ पितृ दीपे तु कर्तव्यो नारायण वले विधिः ॥ १६ ॥ प्रेत प्राहुं त्रिपिंडाख्यं विस्तीर्ण-

रा मेव च ॥ अथ दीपदानायापरः क्रमः ॥ आत्मना मासुरं चैव दूत स्यैव तु रोगिणः ॥ एकी कृत्वा
 त्रिगुणितं नवभिर्भागा साहरेत् ॥ १७ ॥ शीघ्रे यद्द्वे द्वे ४ मू १ भूतः द्विके सप्त तथै प्रवरः
 ॥ त्र्यष्टमे पितरश्चैव वारणां के ग्रहज्ञा भवेत् ॥ १८ ॥ अथ सर्पदंशेनेष्टम् ॥ विशाखा कृ-
 त्तिका मूले रेवत्या द्रं मघा सुच ॥ ऋक्षी प्लेषा मिधाने च सर्वदंशो न जीवति ॥ १९ ॥ अ-
 धरेण विमुक्त स्नानम् ॥ मघा पुनर्वसू स्वाती रोहिणी शूक्तरत्रये ॥ अश्लेषायां च रेवत्यां भार्ग-
 वे चंद्र वासरे ॥ २० ॥ नक्षत्राया इरोग निम्बुक्तः शुभे चंद्रे तथैव च ॥ ऋक्षायां रवि भौमा-
 र्कि वासरे चरलग्नगे ॥ २१ ॥ दुष्ट चंद्रे तथा विख्यां पाताद्ये दूषिते हनि ॥ रोग मुक्तो न
 रः स्नाया दानं कुर्व्यादनेतरं ॥ २२ ॥ अथ रक्त मोक्षणं स्नानं च ॥ पुष्ये हस्ते तथा श्र्विन्यां
 श्रवणे रोहिणी द्वये ॥ चित्रा द्वयेऽनुराधा ख्ये ज्येष्ठ्यायां गुरु वासरे ॥ २३ ॥ भौमेऽर्के रक्त
 मोक्षं स्यात् रोगयुक्ते स्नानमाचरेत् ॥ अथ रोग मुक्तस्य वहिर्गमनम् ॥ सहारे गमनोक्तं धैसति-
 धौ शोभने दिने ॥ सहर्गने रोग मुक्तस्य वहिर्निर्गमनं शुभम् ॥ २४ ॥ अथ ह्ये लिके त्स्वस्ना-

नुर ॥ राजा पुरोपि स चंद्रे शोभन क्षे सुभे तिथौ ॥ होलिका नंतरं खाया द्विसंहरद्विने प्रजा
 २५ ॥ अथ मूलक्रिया ॥ ज्येष्ठा पूर्वा भरणी पूर्वा मूला श्लेषा मघा शिधे ॥ जया शृणो सुसहार सांकीशी
 षेदियेगके ॥ २६ ॥ सत्वेतैः केच मे स्साकेः मल्ल नीडा शुभा वहा ॥ अथ सर्पग्रहणम् ॥ भ्राण्या
 र्शिमघा श्लेषा पूर्वा ज्येष्ठा रव्य मूलके ॥ क्रूरे इन्हि केचुगेः पापैः हित्वा काल महि गृहः ॥ २७ ॥
 अथ नरायण मधुना दसनम् ॥ हनिका रोहिणी पुष्ये स्वाती हस्ते श्रव ह्ये ॥ मृगे ऽर्के रवि बुलकत प्रस्त
 गोनर वाजिनाम् ॥ २८ ॥ अथ मनुबंधः ॥ शुभरा रोहिणी स्वाती मृगे ऽर्के मंगले गुरे ॥ सेतूनां वधन
 शस्तं सुभे लग्ने सुभे क्षिति ॥ २९ ॥ अथ नवरा कृत्यम् ॥ लवणा रम कृत्यतु भरणो रोहिणी श्रवे ॥ शने
 वीरे त्वा श्रेष्ठो जन्म रंशे क्षने वले ॥ ३० ॥ अथ जिन चार्वात्ता खड क्रिया ॥ ऊषा श्रिनी मृगे स्वाती पुनर्भे
 प्रवृणा त्रये ॥ जया शृणो सुयुक्ते ऽजे वुभे हनि चरो ह्ये ॥ ३१ ॥ चाचकि जिन पाखरंढ मण्डली करण शु-
 भम् ॥ अथ शंभु धनत कृत्यम् ॥ चित्रा मृगे रोहिणी पुष्ये शुभे श्रवणा त्रये ॥ शुभा हे ऽर्के च शंभु धनत कृ-
 त्यं ससीरितम् ॥ ३२ ॥ अथ तैलिकं यंत्र कृत्यम् ॥ धनिष्ठा श्रिकर चित्रा शुभा पुष्य भेतथा ॥ ज्येष्ठा याच

पुनर्वसो रेवत्या शुभवासे ॥ ३३ ॥ तैल यंत्रक्रिया शस्ता हित्वा ऋक्ता कुजावाप ॥ ३३ ॥
 अकारकृत्यम् ॥ पुनर्वसु ह्ये हस्त त्रयेत्येरोहिणी मृगे ॥ ३४ ॥ अनुराधा अवी ज्येष्ठा संख्ये
 सोम्य वासे ॥ तदा च रेवते प्रोक्ता दुर्भ कार क्रिया बुधैः ॥ ३५ ॥ अथ काष्ठाश्लेष कृत्यम् ॥
 हस्त षट्के ऽध्विनी पुष्ये रेवत्या अनरा त्रये ॥ पुनर्भे रोहिणी युग्मे सूत्र धारि क्रियोत्तमा ॥ ३६ ॥
 ॥ अथ खर्णकारकृत्यम् ॥ अथ त्रये ऽध्विनी पुष्ये मूले हस्त चतुर्थये ॥ कान्तिकायां पुनर्वसोः शु
 भे लने तिया वषि ॥ ३७ ॥ हेम कार क्रिया शस्ता हित्वा बुध शने श्रुते ॥ अथ चर्मकारकृत्यम्
 ॥ शुक्रार्द्ध शनि वोरु चर्म कार क्रिया शुभा ॥ यसु पूर्वो द्विदे वाग्ध्रियेष्ठा केन्दव वासे
 ॥ ३८ ॥ अथ लोहा प्रममणानां कृत्यानि ॥ स्वानो ज्येष्ठा ह्ये मूले चिन्नाद् अरणी त्रये ॥ मणि लो
 हा प्रसनां कृत्यं पाप चान्द्रि स्थि रोस्ये ॥ ३९ ॥ अथ नापितक्रियां ॥ ज्येष्ठा हस्त त्रये करणत्रि
 तये ऽध्वि मृगे ऽन्यभे ॥ पुनर्वसु ह्ये हित्वा ऋक्ता षष्ठ्ये मी तिथिः ॥ ४० ॥ स शूरे ना
 पितानां चक्षुरादि सकला क्रिया ॥ अथाभीरंजन कृत्यम् ॥ क्षिणत्वायां पुनर्भे ऽन्ये ज्येष्ठा

हस्ताश्विनी मृगे ॥ पूषा कर्ण त्रये पुष्ये द्वेऽर्केऽङ्गे वलव क्लिया ॥ ४१ ॥ अथ चौरक-
 ल्यम् ॥ विशारवा कृत्तिका पूर्वा मृलाद्वा भरणी मघे ॥ अश्लेषा ज्येष्ठयो मंद भौमयो प्रशकु-
 ने वले ॥ ४२ ॥ लग्ने वा दृशसे भौमे चौर्यं सद्रव्यलब्धये ॥ अथ प्रेतसहः ॥ अत्यक्ष शव
 संस्कारे दिनं नैव विशेषयेत् ॥ अशौच विनिवृत्तौ चेत्युनः संस्क्रियते मृतः ॥ ४३ ॥ सं-
 शोध्यै वदिनं ग्राह्य मूर्द्धं संवत्सराद्यदि ॥ प्रेत कार्यागिरा कुर्वीत श्रेष्ठं तत्रोत्तरायणम् ॥
 ४४ ॥ कृष्णपक्षश्च तत्रापि वर्जयेत् ॥ दिनत्रयम् ॥ चतुर्थाष्टमगी चंद्रे द्वादशे च विवर्ज-
 येत् ॥ ४५ ॥ प्रेत कृत्यं व्यती पाते वै धृतौ परिधि तथा ॥ कारणे विधि संज्ञे च प्रेते प्रचरदि-
 ने तथा ॥ ४६ ॥ अथो दृश्या विशेषेण जन्म तारा त्रये तथा ॥ जन्म दृशे कोन विंशतिज-
 न्न तारा त्रयन्त्विदम् ॥ ४७ ॥ नक्षत्रे तु न कुर्वीत यस्मिन् जातो भवेन्नरः ॥ न प्रीष्टपद-
 योः कार्यं तथा ग्नेये च भारत ॥ ४८ ॥ दूरुणेषु च सर्वेषु प्रत्यारंत्वि विवर्जयेत् ॥
 भरण्याद्वा मघा श्लेषा मूलं त्रिचरणानीच ॥ ४९ ॥ प्रेत कृत्येषु दुष्टानि धनिषाद्यं च पंचकं

म् ॥ फाल्गुणी हितवे रोहिण्य नुराधा पुनर्वसु ॥ १० ॥ आषाढे हे विशाखात्रभानि
 हि चरणानि च ॥ एतानि किंचिदुद्यानि संभवे सति वर्जयेत् ॥ ११ ॥ चतुर्दशतिथि-
 नस्य भद्रो सुकारवासरो ॥ सिते ज्येष्ठे रस्ते मिते द्वात्रिंशद्विंशतौ ॥ १२ ॥ प्र-
 क्तपक्षे च सत्ये ज्येष्ठे पुनर्दहनं सुत्तमम् ॥ वसुन्तरे दत्तं एव नक्षत्रेषु द्विजन्मसु ॥ १३ ॥
 ॥ पौल्लवस्तेष्वथैव दहनोत्कलनाशनम् ॥ गुरुं मार्गवयोर्मध्ये पापमासं मलि-
 स्तुचि ॥ १४ ॥ नातीतः पितृभेधस्तथा गोदावरो विना ॥ अथ लक्ष्मिदित्थं तानाव-
 लावलं ज्ञानार्थं गुणैः ॥ सहस्रं गुणं सुखं च दृश्यते गुणो वली ॥ तारापथिंशु गुणो योगो ह्य-
 त्रिंशद्विंशतः ॥ १५ ॥ तदहं करणं विद्या ह्यारस्त्वष्ट्रगुणः स्मृतः ॥ द्विविदिकुल-
 संभूतस्यैव संगृहे ॥ शिरो मणौ समाप्तैषेकादशोय प्रभाशुभा ॥ १६ ॥
 संग्रहशिरो मणौ सुहृते कथनं नामैकादशरीशभा ॥ १७ ॥ अथ सकृत् प्रकरणम् ॥ ए-
 कान्तिर्न च बाहुलं बोद्धी दीर्घनाशिका ॥ षष्ठियोजनविस्तीर्णा संक्रातिस्तु स्त्रिया ल्यतिः

॥ १ ॥ संक्रांति भौम वारे स्वाहो रात्या भरणी मघे ॥ पूर्वात्रये च नक्षत्रे ऋद्राणां सुखदा
 स्यता ॥ २ ॥ सोम वारे ऽभिजि तुष्ये ऽश्विनी हस्त्ये ऽश्विनो भास्वतः ॥ संक्रांतिः कथिता ध्वो
 क्षी विशां सौख्य प्रदायिनी ॥ ३ ॥ प्रवणारि त्रिभे स्वातो पुनर्वसोः कुजे हनि ॥ या भवेत्स -
 तु चौराणां सौख्य दात्री महोदरी ॥ ४ ॥ बुधा हेया च रेवत्यां मृगे चित्रा सुराधयोः ॥ सा
 तु मंवाकिनी नाम्ना नृपाणां सौख्य वद्धिनी ॥ ५ ॥ वृहस्यतो यदा जाता रोहिण्यां चोत्त-
 रात्रये ॥ तदा मंवाभिधा ज्ञेया विभ्राणां हित कारिणी ॥ ६ ॥ भृगो वारे विशारवायां कुं-
 निकायां च या भवेत् ॥ सा तु मिश्रोति विख्याता पशुसां प्रीति दायिनी ॥ ७ ॥ शनी मूले
 तथा दीयाम प्रलेवा ज्येष्ठयो रपि ॥ या भवे ज्ञाक्षसी सा स्यात् अंत्य जानां सुखा वहा
 ॥ ८ ॥ आष ऽन्हि ज्येष्ठा के राज्ञो द्वितीये हति वै द्वि जान् ॥ तृतीयैवाश्वयुजात्मत्य संक्रां-
 तिः शूद्र वर्ण कान् ॥ ९ ॥ प्रति याम क्रमादौरो विशाचान् रास सानून दान् ॥ पशु पा-
 ल गणं हति प्रभति सर्व लिंगिनः ॥ १० ॥ अथ सद्वा तरेम् ॥ वृश्चिके लव भे सिंहे कुम्भे

विष्णुपदं स्मृता ॥ षड्शीति मुखा मीने कन्या मिथुन धन्विषु ॥ ११ ॥ प्रीतिं यास्या यना क
 के मकरे चोत्तरायणा ॥ विषुवाख्या तुला भेषे संक्रांति स्समुदाहृता ॥ १२ ॥ अथ क्रूर सो-
 म्य परत्वेन फलमाह ॥ रवि रविज भौम वारे संक्रांतौ दिन कस्य तन्मासि ॥ पित्त कफानिल
 जामं यनर पत्ति कलह स्व वृष्टि श्च ॥ १३ ॥ बुध गुरु सित चंद्रा हे सति संक्राता व-
 नां मय न्दृणां ॥ क्षिति पति निकर क्षे संस्य वि वृद्धि विधि स्मिंरां पीडा ॥ १४ ॥ यस्य
 जन्म क्षे सासाद्य रवि संक्र मणं भवेत् ॥ तन्मासा भ्यं तरे तस्य रोग क्षे श धन क्षयाः ॥
 १५ ॥ अज कन्या भं षे कर्कि रा संक्रांतौ यदि नचे हर्षम् ॥ आसय मरणं भू र्धुदुमन
 धं त्व वृष्टि श्च ॥ १६ ॥ वृष वृश्चिक तुला मकरे वृष्टि स्या त्संक्रम विषये ॥ विस्फोटा-
 मय तस्कार पीडा वृष्टिः कृशानु भयम् ॥ १७ ॥ अथास्थि संक्रमे शंतिः ॥ तगर हुरो रुह-
 पत्रे रजनी सिद्धार्थ लोघ संयुक्तैः ॥ त्मानं जन्म नृ क्षे रवि संक्रांतौ नृणां शुभम् ॥ १८
 ॥ अथ पुण्य समयः ॥ प्रागूर्द्धा दशं पूर्व तो षडे वनि स्तह त्ययः पूर्वत स्त्रिंश त्वीड प्रा पूर्व तो ऽथ

पतःपूर्वाः परास्त्युदर्श ॥ पूर्वाः षोडश चोत्तरा ऋतु भुवः पञ्चत्वा त्ववेत्ताः पुनः पूर्वाः षोड-
 श चोत्तराः पुन रथो पुरायास्तु मेयादितः ॥ १८ ॥ अथार्थः ॥ नेषे प्रागृद्धे च दश घटिकाः
 पुराय कालः १ द्वये पूर्वाः षोडश ३ मिथुने पराः षोडश ३ कर्के पूर्वस्त्रिंशत् ५ सिं-
 हे पूर्वाः षोडश ५ कन्यायां पराः षोडश ६ तुलायां प्रगृह्य दश ७ वृश्चिके पूर्वाः षोड-
 श ८ धनुषि पराः षोडश ८ मकरे चत्वारिंशत् पराः १० कुम्भे पूर्वाः षोडश ११ मीने पराः
 षोडश १२ पुरायाः षोडश नाड्यस्तु पराः पूर्वास्तु संक्रमात् ॥ त्रिंशत्कर्कटके पूर्वस्त्रिंशत्
 रिंशत्परा मृगे ॥ ३० ॥ मध्याह्नादुत्तरपुराय त्राडित श्री यात्तु संक्रमे ॥ निशीथा दृष्टका
 लेत्तु गध्याह्नात्प्राक्पूर्वे हानि ॥ ३१ ॥ चेत्ति शीथे द्वादशपुराय पर पूर्व विभा गयोः ॥ अथा-
 यनयोर्विशेषः ॥ सूर्यास्तमन सध्याया यदि सौम्या यनं भवेत् ॥ तदेदया दहः पुराय पूर्वदि-
 श्पूर्वतो यदि ॥ ३२ ॥ अथ संध्या लक्षणम् ॥ सङ्घाति स्तमना त्संध्या घटिका त्रय संमिता ॥
 तथैवाज्ञे इयान्नात् घटिका त्रय संमिता ॥ ३३ ॥ अस्ता दृष्टे च मकरे रात्रौ च संक्रम रवेः ॥

तदोत्तरदिने पुण्यं मध्याह्नात्प्राक् प्रकीर्तितम् ॥ २४ ॥ यदा सूर्यो दद्यात्पूर्वः कर्क संक्रम
 रो रविः ॥ तदा पूर्व दिने पुण्यं तद्वद्वे तत्परे हनि ॥ २५ ॥ सांसे विसु पवे प्राप्ते मध्येतु विपुवा
 निधि ॥ षड् शीतिमुखे सोम्ये ऽग्ने पुण्ये तदुत्तरम् ॥ २६ ॥ अथ एतौ स्नान स्नान निधिः ऽपि विशेषः
 ॥ एतौ स्नानं न कुर्वीत दानं चैव विशेषतः ॥ नेमिचिकित्तु कुर्वीत स्नानं दानं च एतिसु ॥ २७
 ॥ सुतु जनने संक्रांता बुध एगे सूर्य चंद्र को नित्यम् ॥ एत्रा वधि कर्त्तव्यं स्नानं दानं विशेषे
 षतो नृणां च ॥ २८ ॥ अथ संक्रांति मुहूर्त्त लक्षणं च ॥ पुनर्वसु विशाखा च एहिणी चोत्तरा ह
 वतु ॥ सुभिक्षं तत्र संक्रांतौ वाण वेद मुहूर्त्त काः ॥ २९ ॥ भरण्या ईशता श्लेषा स्वा
 ती ज्येष्ठा जघन्य भं ॥ संक्रांतौ तत्र दुभिक्षं मुहूर्त्त वाण भूमिताः ॥ ३० ॥ शेष भाणि समा
 रथानि संक्रांता वृद्धं साम्यता ॥ मुहूर्त्तं खिंशति शोक्ता फलं चंद्रो द्यौः ऽपि तत् ॥ ३१ ॥

अथ कर्के मेष विशेषपकाः

स	च	म	उ	ह	सु	श
१०	३०	४०	१०	१०	१०	१०

अथ कर्के मेष विशेषपकाः ॥ अर्कादि वारे संक्रांतौ कर्के स्याद् विशेषे
 पकाः ॥ विशेषे न स्वा गजाः सूर्याः धृत्ये ऽथ्य वश सायकाः ॥ ३२ ॥

नेट सुञ्जी रविनीगे तैलिले च चतुःपदे ॥ किं सुञ्जे कोलवे तिद्यन् शकुनी संक्रामित प्रगु-
 मः ॥ ३३ ॥ गरदि पंचके मध्य प्र्योप विद्या ऽर्घवधरो ॥ अथ संक्राते वाहनानि ॥ सिंही
 व्याघ्रो वराहश्च खरेभ महियो हयः ॥ श्वाजोगैः कुक्कुटो बाहाः संक्रातेः कन्यशो व-
 वात् ॥ ३४ ॥ अथ वस्त्राणि ॥ श्वेतं पीतं हरित्यां तु रत्नं श्यामं च मेचकम् ॥ चित्रं कंबलदिङ्गे
 घृतनिभं क्रमत्तौ ऽदम् ॥ ३५ ॥ अथ सस्त्राणि ॥ भुशुंडी च गदा खड्गो दंडः कीदृंड तो
 मरे ॥ कुंतः पाशो ऽकुशो ऽरत्नं च वारा श्वैवायुधं क्रमात् ॥ ३६ ॥ अथ अस्थ्याणि ॥ अन्नं-
 च पायसं भैक्षं पक्वान्नं च पयो चधि ॥ चिन्नान्नं गुड मध्वाज्यं शर्करा मक्षरा क्रमात्
 ॥ ३७ ॥ अथ विलेपनानि ॥ कर्तूरी कुंकुमं चैव चंदनं शृङ्गे रोचना ॥ यावको तु मदे वापि ह-
 रिष्णो जनको ऽ गुरुः ॥ कर्पूरं प्रचेति विज्ञेयं संक्राते श्व विलेपनम् ॥ ३८ ॥ अथ जातयः
 ॥ देवो भूतो रगः पक्षी पशुरेणो दिजः क्रमात् ॥ क्षत्रियो वैश्व सूक्ष्मे च संकरे जातय-
 स्त्विमाः ॥ ३९ ॥ अथ पुण्याणि ॥ पुन्नाग जाति वज्रुलं केतकी विल्व मर्कजम् ॥ इर्वाजाम् ॥ २१०

स्त्रिका पुष्टं पाट लाच जया क्रमात् ॥ ४० ॥ अथाभरणानि ॥ नूपुरं किंकिणी मुक्ता विडुमं के-
 काणं मणिमं ॥ गुंजा वण्टिका नीलं वज्रं भूया गरुत्मकम् ॥ ४१ ॥ अथमाला ॥ प्रवाल
 मुक्ता रजतं मणिस्तथा गो मेदं नीलं च सुवर्णं शोभम् ॥ काष्ठयं तथा ताम्रकं लोहकं-
 च विभर्ति साधै गलके सुशोभितम् ॥ ४२ ॥ अथवर्षाणि ॥ वाला कुमारिका रंडा मध्या
 प्रौढा प्रगल्भिका ॥ दृष्ट्वा वंध्याति वंध्या स्यादं सूता योगिनी वयः ॥ ४३ ॥ योगिनी स्थि-
 त कायान स्संक्रांते रागमी मतः ॥ चंद्रस्थदिष्टि दृष्टिं स्स्यात् गमनं वारदिक् स्तृतम्
 ॥ ४४ ॥ अथदृष्टिः ॥ चंद्रे गुरो दृष्टि विदिक् कृशणो सूर्ये शिते नै क्कति काणंगो दृक् ॥ धा-
 त्री सुते दक्ष्य वने निरुक्ता बुधे शनी रुद्र दिशे सणं भवेत् ॥ ४५ ॥ अथगमनम् ॥ मंदे चं-
 द्रे गगस्ती म्ये बुधे भीमे च वारुणे ॥ रवौ शुक्रे गमो यास्ये गुरो प्रागगमनं स्तृतम् ॥ ४६
 ॥ मुखसंक्रांतेः ॥ रवौ संक्रमणे पूर्वे मुखं जीवितु चोत्तरे ॥ प्रत्यङ् मुखं शनो मोमे शोभेद्
 क्षिणतो मुखम् ॥ ४७ ॥ ववे पूर्व मुखं प्रोक्तं बालवेयम दिडुमुखम् । कोलवे पश्चिममु-

११३ नाड्यो राम शुराग रवे ३३ एथ विधोः षट् दोः पलै र्युक् द्रुयम् ३२६ भौयस्याधि पले
 र्युतानव ३४ विदो युक्ता पले स्वाग्निभिः षट् नाड्यो ६३० ५ ट गजा ८८ गुरोरथम्
 गोर्नन्दाः पलै रथभिः ६८ पुरयाः स्युः खन्त्याः १६० शनै रुभयता रां स्पृ क्षयोः सं-
 क्रमे ॥ ५६ ॥ अथाधिमात ह्यथ मात्तौ ॥ अ संक्रांति रसां तोयो मासश्चेत्सोऽधि मासकः ॥
 परमासा ह्युो द्वेयः प्रायश्चित्त्रादि सप्त सु ॥ ५७ ॥ द्विसंक्रांतौ क्षया ख्य स्वात्कदा
 चित्कार्ति कत्रये ॥ युग्माख्य स्वतु तच्चा क्दे ह्यधि मास ह्यं भवेत् ॥ ५८ ॥ मलमास इ
 ति द्वे योग हित स्वर्व कर्म सु ॥ अथ ताणदि वलादन्येषां वलम् ॥ तारायां क्लत श्रंङ्गः वलं
 सूर्यस्य चंद्रतः ॥ सूर्यतस्सर्व खेदानां वलं द्वेयं शुभा शुभम् ॥ ५९ ॥ द्विवेदि कुल स-
 भूत सर्यू छत संग्रहे ॥ शिरो मणो समाक्षे षा ह्यदशीयं प्रभा शुभा ॥ ६० ॥ - इति श्री
 संग्रह शिरो मणो संक्रांति कथनं नाम द्वादशी प्रभा ॥ १३ ॥ अथ गोचर प्रकरणम् ॥

मशोः इत्येकं स्थान फलानि आचो रवेः ॥ ममो हानिर्दं नो गोदेन्यं सीत्यं गु

॥ पापं वैरं सुखं हानीं राहुं केल्वीः फलं त्विदम् ॥ २० ॥ अथ शुभ फलकाग्रहाः
 ॥ शुभा एका दशो सर्वत्रिषष्ट दश गो रविः ॥ यत् त्रिंशत्स्यो धरा बुधो राहु केतु शनि प्रचराः
 ॥ २१ ॥ दश सप्त त्रिषड्काद्य संस्थिताश्चंद्रमाः शुभः ॥ शुक्ल पक्षीतु नवमो द्वितीयः
 पंचमोऽपिच ॥ २२ ॥ दिगष्टाशिव चतुस्संस्थो गोचरे शुभदो बुधः ॥ बृहस्पति-
 शशुभः प्रोक्तो द्वि पंचनव सप्तगः ॥ २३ ॥ एक द्वि त्रि चतुःपंच नवाष्ट व्याय गो भृगुः ॥
 अथ ग्रहाणां क्रमबंधः तत्रादौ रविः ॥ षष्ठं द्वादश गो विध्ये दशमं नूर्यगो गृहं ॥ तृतीय नदसै-
 सूर्यं लाभस्थं पंचम स्तथा ॥ २४ ॥ द्वितीय स्सप्तम श्रंद्रः पंचमं पंचम स्तथा ॥ षष्ठं ह्य-
 दश गोविध्ये दष्ट को लाभ संस्थितम् ॥ २५ ॥ षष्ठमौम शनि केतुनाम् ॥ तृतीयं द्वादशं व-
 यं नवमोऽथ लाभगम् ॥ विध्ये तं च सगो मौमं राहु केतु शनि प्रचरम् ॥ २६ ॥ अथ
 बुधस्य ॥ द्वितीयं पंचमं तुर्थं तृतीयो नवमो रिगम् ॥ आद्येऽष्टमं बुधं स्वस्थ मष्टमोति
 मन्थायगम् ॥ २७ ॥ अथ शुरोः ॥ द्वितीयं गुरु रंत्यस्थः पंचमं तुर्थं गोऽष्टमम् ॥ लाभ

११६

गं सप्तम त्रि स्थो नवमं दशमो गृहः ॥ १८ ॥ अष्टम्यो ॥ भार्गवं चाद्य मष्टस्यः त्रिगामा
 घोरि गो त्यगाः ॥ खस्थ सूर्थ्यं च लाभस्यो नवमं त्रिगाम्यगम् ॥ १९ ॥ द्वितीय सप्तमः
 खेतो नवमः पंचमं तथा ॥ पंच गं चाष्ट गं विद्वेत्त्र मवेध च द्वादशतः ॥ २० ॥ अविद्वेषु
 भद्रः खेतो नवेध स्नात पुत्रयोः ॥ निध स्थान गतो पीछो विद्वेषु च स्वविलो भूतः ॥ २१

चंद्रस्य										बुधस्य												
६	१०	३	१२	३	७	१	६	११	१०	१	३	६	१२	६	३	१	४	६	८	१०	११	
१२	४	६	५	६	२	५	१२	८	४	१	१	४	१२	५	३	६	५	३	६	१	८	१२
शनि वर्ज्य										शुक्र वर्ज्य												
जीवस्य										अथ अविमगेन जन्मतो गृह												
५	२	६	११	७		१	२	५	११	३	१२	३	१२	३	१२	८	५	३	११	६	११	११
४	१२	१०	८	३		८	७	१०	४	५	११	३	११	६	११	५	३	११	६	११	५	११

तो वा वेध गृहाना ॥ त्रिमादि
 विंध्यो मध्ये खेत स्त्री के
 धको अवेत् ॥ अन्यत्र ज-

न्म राश्रीस्तु विज्ञेयो वेध्य वेधको ॥ २२ ॥ अथाष्ट वर्गानि सरिया गृह फलम् ॥ स्वाष्ट वर्गे द्विधा
 खेतो ऽधि कारे स्वगा राशिरागः ॥ तदा गोचर दुष्टे ऽपि श्रेष्ठो नाल्य करे स्वगाः ॥ २३ ॥ अ-
 थ गृहाणां निः फलत्वम् ॥ सत्फलो वीक्षितः पापैः सोम्ये दृष्टो ऽप्य सत्फलम् ॥ ता बुभौ नि
 फलो द्वेयो गोचरे जात के ऽपि च ॥ २४ ॥ सत् क्षेत्र गतः खेतो नीच गोप्य स्त गोः पि-
 वा ॥ निः फलस्तो ऽपि विज्ञेयः शत्रु दृष्टो ऽपि ता दृष्टः ॥ २५ ॥ अथ गृहाणां एषि भोग
 मानम् ॥ मासे शुक्रो बुधः सूर्यः सार्द्ध मासे महीसुतः ॥ शुरु खं त म स्सार्द्धे शनि स्सार्द्धे
 बृक द्वयम् ॥ २६ ॥ अथ शने विचारः ॥ ऋक्षे यत्र शनि स्थितो भवति तद्वक्त्रे सद्य योज-
 येत् वाहो दक्षिणे के ततो भ चतुरः षट् पादयो विन्वसेत् ॥ पंचो रस्य षट्पदार्थः
 आन्यथ करे वामे ऽथ शीर्षे त्रयं युग्मे लोचनयो र्द्वयं गुर गते जन्मार्द्धे शोक्त फलम् ॥ २७ ॥
 मुखे हानिर्धयो वाहो अम श्चां प्रो धनं हृदि ॥ कुक्षे वा मल्लके गज्यं नेत्रे सौरख्यं म-
 ति गृदे ॥ २८ ॥ मुखाच्चरति गुह्ये च गुह्या सथाति लोचनम् ॥ लोचनान्मस्त्रकं याति म-

स्त का ह्यम ह ल्ल कम् ॥ २६ ॥ वाग हस्तः ३, हृदयं हृदया चरणा हृदयम् ॥ पङ्क्त्या दक्षि-
 ण हस्तं च शानि चक्रे विचारयेत् ॥ ३० ॥ एक नासोत्तरं वर्षं दिनानां दशकं तथा ॥
 प्रत्येक सृष्ट्वा क्रव्य शनिर्गच्छति सर्वतः ॥ ३१ ॥ सार्द्धं वर्षं द्वयं राशि मेकं सकल
 संमतम् ॥ त्रिंशद्वर्षाण्यभि व्याप्य राशि चक्रे भवेच्छनिः ॥ ३२ ॥ एवं सौरे गीतिं ज्ञा-
 त्वा फलं त्रूया द्विचक्षणाः ॥ अभीष्ट फललाभाय विना प्राया शुभस्य च ॥ ३३ ॥
 शने हिं फलं मोक्तं स्वर शास्त्रादिसंमतम् ॥ रिक्क १२ रूप १ धन २ भेषु भा स्करिः सं-
 स्थितो भवति यस्य जन्म भात् ॥ लोचनो दरपदेद्यु संस्थितिः कर्णो हरे रविज लोक जे-
 र्जनैः ॥ ३४ ॥ स्थान भेषु पुन रुच्यते बुधैः सार्द्धं सूर्यसमा सुभा स्करिः ॥ तत्र चक्र
 मनवद्य मुच्यते मानुजा कृतिपदं सुनीरितम् ॥ ३५ ॥ ज्ञानने दिन शतं प्रकीर्तितम्
 १०० हानि रत्र बहुधा प्रजायतेः दक्षिणो तु भुज के चतु शतं वासराणि विजयोरणां
 गने ॥ ३६ ॥ षट् शतं चरणा युग्म के पुनः अंति रत्र सततं दिगंतरे ॥ जाणरेषु शर

५०० संख्य के भवेत्त्वाभ एव धन धान्ययो स्सदा ॥ ३७ ॥ दक्षिणो हारं भुजे चतुःश-
 तं द्युः खदं शिरसित च्छत त्रयम् ॥ राज्यदं भवति नेत्रयो द्वयोः द्विः शतं च सुखदं
 प्रकीर्तितम् ॥ ३८ ॥ गृह्य गंतं वनु तच्छत द्वयं दुःखदं सुनिवैः प्रकीर्तितम् ॥ चक्र-
 मे तद व लोका कीर्तये त्साई भूधर शतोद्भवं फलम् ॥ ३९ ॥ अथ चरणादि विचारः ॥ जि-
 न्मां २ ग ईरुदे ११ यु सुवर्ण पादं द्वि २ पंच नैरे रज तस्य पादम् ॥ त्रिं सप्त दिके तान्त्र पदं
 वदंति वेदा य साँर्क्यि हलौह पादम् ॥ ४० ॥ लोहे वित विना शस्यात्सर्व सौख्यं च को-
 चने ॥ तान्त्रे च सम ताज्ञेया सौभाग्यं राजते भवेत् ॥ ४१ ॥ अथ शनिवाहनम् ॥ यामले-
 मन्द क्षी च्छशि १ वेद ४ तर्क ६ विशिखा ५ अक्ष्य ४ ग्न्य ३ य ८ पक्ष २ क्रानाच्छा गो १
 श्वी २ अथनो गजोहि साहियोः श्वी च्यो वायसः ॥ हानिं वैर अयं भ्रमो धन च्यो सा
 नाल्यको भूयतेः सौख्यं रोग च्यो नरस्य वस तो मंदस्य वाहा च्यमी ॥ ४२ ॥ सपा-
 र्द्विदिनं चंद्रः प्रायः खेट भ भोग कः ॥ अथ गुरुणां फल समयः ॥ राशे राशे कुजः स-

यो मध्ये युक्तं दृहस्पती ॥ अंत्ये चंद्रः शनिर्गोहे फलदः सर्वदाबुधः ॥ ४४ ॥ त्र-
 यः पंचदिना त्वं शीतरश्मिर्बही जयात् ॥ भौमोषष्ठाह का दर्वाक्रियुक्तद्वी एत-
 वासरात् ॥ ४५ ॥ गुरुर्मासद्वयश्चैवथराभासाद्युशनेश्वरः ॥ राहुर्मासत्रयादस्य राशे-
 स्तु फलदः स्मृतः ॥ ४६ ॥ एशिनक्षत्रसंधिस्थाः फलदा भवमेख्ययोः ॥ एशिनक्षत्रयो-
 र्देशे का दशर्षदत्रिगः ॥ ४७ ॥ अथजन्म एशितो गृहणोक्तम् ॥ गृहणोक्तजन्म आच्छेदं
 त्याद्यतुर्यस्यजन्म क्षेत्तु मृति भवित् ॥ जपात् सुवर्णो गोदानात् शंते श्वादर्शनाच्छुभ-
 म् ॥ ४८ ॥ अथ विषमस्थे ग्रहे विकर्षीनि ॥ आर्षेत् कालचर्ष्यात्तूरदेश गन्धे नृपैः ॥ दुष्टवा-
 जि गजा रोहे गमनं परमन्दिरे ॥ ४९ ॥ न कार्यं साहसं कर्म विषमे युग्रहे शुच ॥ अथ
 ग्रहणान्दनानि ॥ थेखिताः खेचरे दुष्टाः दशगायां त्वाष्टवर्गके ॥ जपदानादिनाते स्युः प्रश-
 स्ता लानतोऽपिवा ॥ ५१ ॥ सारिकाक्षं धेनु गोधूमहेमं तान्नं गुहो बुजम् ॥ चंदनं चांवरं

रक्तं देयं भास्वान्बुदे चैपैः ॥ ५२ ॥ बुद्ध्या शेष्यं सिंते वल्लं शंखं वंशं स्थतं दुलान् ॥ कर्ष-
 रं गो-युगं दद्याद् न कुंभं विधो भुदे ॥ ५३ ॥ प्रवालं हेम गोधूमान् रक्तं वासोऽरुणं वृषम्
 ॥ करवीरं गुडं ताम्रं यमणभौम तुष्टये ॥ ५४ ॥ कांस्यं नीलां वरं हेम गज दंतं गरुत्मक
 ॥ सुद्धाज्यं सर्वपुण्यं च दद्यात्प्रीत्यै बुधस्य च ॥ ५५ ॥ हरिद्राम्बुः शितो हेम पीतं धान्यं
 तथा वस्त्रम् ॥ लवणं पुण्यं राग प्रत्न देयो वाचस्यते भुदे ॥ ५६ ॥ धेनुश्चित्रा वं चाज्यश्वे
 ताश्वो हेम तंदुलाः ॥ सुगंधं रजतं वल्लं देयं सुप्रीतये भृगोः ॥ ५७ ॥ तिला स्तैलं तथा
 आखानिन्द्रनीला सितां वस्त्रम् ॥ कृष्णां गां महिषी लोहं स्वर्गं च दद्याच्छ ने भुदे ॥ ५८ ॥
 गोमेदं वुरगं खड्गं नील वल्लं च कांचनम् ॥ स्वर्णं तैलं तिलान् दद्यात्सै हि केय नुदे नृपः
 ॥ ५९ ॥ कस्तूरी कमलं वल्लं च्छागो वैडूर्यं कांचने ॥ तिला स्तैलं महीपालैः प्रदेयं के-
 नु तुष्टये ॥ ६० ॥ अथ ग्रह दुःख हरमौषधी लानम् ॥ एलाय यिम धूसीरलाच पुष्याज्ज कुंकु-
 मैः ॥ स्नानं मन शिप्रला देव सारु मारिचि तुष्टये ॥ ६१ ॥ पंच गन्धे भवानां बु शंख स्कन्दि

क शुक्तिभिः ॥ कुमुदे स्मिञ्चितेः खानं चंद्र वीषा पनुत्तये ॥ ६३ ॥ हिं ग्वलू विल्व फलि
 नी मांसी वं कुल चंदनेः ॥ रक्त पुष्पै र्वला मिश्रैः खानं भौमार्ति नुत्तये ॥ ६३ ॥ गोमयाक्ष
 त मुक्ताभी रो च्चना मधु हेमभिः ॥ फल मूलै र्द्युतं खानं बोधनार्ति विनाशनम् ॥ ६४ ॥
 ॥ मालती कुशुम श्वेत सर्प पक्षी च संयुतैः ॥ पल्लवै र्भेदयं त्याश्च खलाया इरु मुदि च्चपः ॥
 ६५ ॥ खला मन शिशला मूल फलं कुकुम वारिभिः ॥ खानं शुक्र कृतां वाधां नाशये-
 त्येव भू मुजाम् ॥ ६६ ॥ वला लाजा जनेः कृष्ण तिलै र्लोध्र घने रपि ॥ शत पुण्या न्विते-
 खलाया नंद वाधा पनुत्तये ॥ ६७ ॥ अथ गृहाणां दोष शान्तये सामान्यौषधी खानम् ॥ लाजा कुष्ठ व-
 ला मिश्र च्च त्रियं गुधन सर्यपैः ॥ इव सारु हरि द्रुभिः पुंका लोत्रै रणं संयुतैः ॥ ६८ ॥ वारि
 भिः खानं मुक्तं हि प्रोक्तं वान पुरस्सरम् ॥ एतस्सामान्यत स्सर्व गृह पीडा पशान्तये ॥
 ६९ ॥ अथ गृह प्रीतये ख्लादि धारणम् ॥ शुक्रै र्दो रजतं चैव विद्रुमं भानु भौमथीः ॥ क्व स्यहेम
 शने लोहिं गुरो र्मृत्का फलं नरः ॥ ७० ॥ प्रीतये धार येवं गे लाजा वर्त्तन्त तो न्ययोः ॥ अथन-१२३

वग्रहमुद्रिका ॥ सागिां वं तरणो र्मध्ये प्राच्यां वज्रं भृगो विंधोः ॥ अग्नेयां मौक्तिकं यास्यं प्र-
 बालं संगलस्य च ॥ ७१ ॥ गो मेरुं राक्षसो राहोः पञ्चसं नीलकं प्रानैः ॥ वायो वैहृथ्यं
 कं केतौ उदीच्यां पुष्यकं गुरोः ॥ ७२ ॥ गारुत्मकं तथै शान्यां सोम पुत्रस्य तुष्टये ॥
 सुद्रिकायां नरै अर्थ्यं मथवा एथ गे वहि ॥ ७३ ॥ अथ ग्रह पीडोपशमनोपायः ॥ पालनाहु-
 रु वाक्यानां देव वाह्याणा वंदनात् ॥ नो कुर्वीति ग्रहाः पीडां दुष्टस्थान स्थिता अपि ॥
 ७४ ॥ द्वि वेदि कुल संभूत सर्यू कृत संग्रहे ॥ शिरो मणौ समाप्तेषा प्रभेयंच त्रयोदशी
 ॥ ७५ ॥ इति श्री संप्रह शिरो मणौ गोचर कथनं नाम त्रयोदशी प्रश्ना ॥ १३ ॥ अथ
 संस्कार प्रकरणम् ॥ अथ संस्कार प्रकरणो ज्ञाक्षे लो दर्शनम् ॥ वैश्रवणे फाल्गुणो माघे सागारव्ये अ-
 वणाश्विने ॥ पक्षे शुक्ले पुभा हेच सहि जग्ने तथा दिवा ॥ १ ॥ श्रुति त्रये ऽनुराधायां रेवती
 द्विसये मृगे ॥ हस्त त्रये च रोहिण्या युष्य मे चोत्तरा सुच ॥ २ ॥ सित वस्त्रे शुभं स्त्रीणां
 प्रथमं ऋतु दर्शनम् ॥ मध्य ज्येष्ठे पुनर्वसो मूले चान्यत्र निवितः ॥ ३ ॥ अष्टम्यां वा ॥

१३
 १४
 १५
 १६
 १७
 १८
 १९
 २०
 २१
 २२
 २३
 २४
 २५
 २६
 २७
 २८
 २९
 ३०
 ३१
 ३२
 ३३
 ३४
 ३५
 ३६
 ३७
 ३८
 ३९
 ४०
 ४१
 ४२
 ४३
 ४४
 ४५
 ४६
 ४७
 ४८
 ४९
 ५०
 ५१
 ५२
 ५३
 ५४
 ५५
 ५६
 ५७
 ५८
 ५९
 ६०
 ६१
 ६२
 ६३
 ६४
 ६५
 ६६
 ६७
 ६८
 ६९
 ७०
 ७१
 ७२
 ७३
 ७४
 ७५
 ७६
 ७७
 ७८
 ७९
 ८०
 ८१
 ८२
 ८३
 ८४
 ८५
 ८६
 ८७
 ८८
 ८९
 ९०
 ९१
 ९२
 ९३
 ९४
 ९५
 ९६
 ९७
 ९८
 ९९
 १००

१३ ॥ केन्द्र कोण स्थिते सौम्ये पापेचत्रिषड्वायगे ॥ पुं लग्ने पुन्नवाशौ च तथा पुंग्रह वी-
 क्षिते ॥ १४ ॥ चित्रा पुनर्वसूष्य माष्विभं मध्य संसृतम् ॥ नियेके श्रेष धिल्लानि संत्या-
 ज्या न्य शुभानि च ॥ १५ ॥ अथ जन्म मंसीमंते निधिदं ॥ वशिष्ठः ॥ बालान्न भुक्तौ व्रत बंधने च
 राजा भियेके रवलु जन्म धिल्लाम् ॥ शुभं त्व निष्टं सततं विवाह सीमंत यात्रा दिष्टु मंगलेषु ॥
 १६ ॥ मास त्रपुक्त कार्थ्येषु सूदत्वं गुरु शुक्रयोः ॥ न शेष रुन्मले मासे गुर्वीदि त्यादिकंत-
 षा ॥ १७ ॥ अथ पुंसवन सीमंतोन्नयने ॥ द्वितीये वा तृतीये वा मासि पुंस वनं संसृतम् ॥ मासे
 षष्टे ऽष्टमे वापि गर्भ सीमंत कं विदुः ॥ १८ ॥ पुनर्वसू द्वये मूले अव्रणो ष्टग हस्तयोः ॥
 गुरुभौमार्क वारिषु प्रोक्तं पुंस वनादिकम् ॥ १९ ॥ रेवत्यां त्र्युत्तरे ऽप्ये के प्रुक्ते चंद्रेषु धे-
 जगुः ॥ मासे श्रे सवले चंद्रे लग्ने पुंसासके शुभे ॥ २० ॥ सौम्ये ऽर्केन्दु त्रिकोण स्थे पा-
 पे लाभे त्रिषड्भुके ॥ अथ मासेष्वरः ॥ मासे ष्वरा भृगुभौमि गुरु स्वर्थेन्दु सूर्यजाः ॥ बुधो-
 लग्न पति श्वन्दुः सूर्य्य श्वैते यथा क्रमम् ॥ २१ ॥ अथ संस्कारे विशेषः ॥ विवाहे गर्भसंस्कारः २२

३२ ॥ अत्रि विद्या अपि ॥ भूवां वरादि कार्येषु भर्तुरेवैदवं वलम् ॥ २२ ॥ गर्भधा-
 नादि संस्कारे तथा न्न प्राशने शिशोः ॥ न तत्र गुरु मुक्ता स्तमन् प्रासादि दूषणम् ॥
 २३ ॥ अथ विलुग्ना ॥ सीमंतोद्धं शिते पक्षे रोहिण्यां अवगो तथा ॥ द्वादशे सप्तमे घले
 ह्यर्चि गर्भ पुष्टये ॥ २४ ॥ अथ सति का ग्रह प्रवेशः ॥ अग्नि त्रयोत्तर हस्त त्रये पुष्या नु
 र्गयोः ॥ पुनर्भे रोहिणी युग्मे रेवती द्वितये तथा ॥ २५ ॥ शुभाहे प्रश वाघुक्ता सूति
 कां मंदिरं विशेषत् ॥ अथ जात कर्म ॥ जात कर्म क्रियां कुर्यात्पुत्रायुः श्री विद्वद्भ्ये ॥ य-
 ह दोष विनाशाय सूत का शुभ विच्छिदे ॥ २६ ॥ कुमार ग्रह नाशाय पुंसां सत्ववि-
 द्भ्ये ॥ एकादशे न्हि विप्राणा क्षत्रियारणा त्रयोदशे ॥ वैश्यानां योदशे नाम आसा

शूद्र जन्मनः ॥ २७ ॥ चैत्रादि मास नागानि वैकुंठे ऽथ जनार्दनः ॥ अपेन्द्रो य-
 त् प्ररुयो वासुदेव खिविक्रमः ॥ २८ ॥ योगीशः पुंडरी काक्षः कृष्णो नंतो ऽच्युत-
 ज्ञया ॥ चक्र धारीति चैतानि क्रमादाहुर्मनीषिणः ॥ २९ ॥ मार्ग शीर्षे विशाला

क्षीपौये लक्ष्मीश्च देवता ॥ माघेनुरुक्मिणी प्रोक्ता फाल्गुने धात्रिर्नामिका ॥ ३० ॥
 चैत्रे मासिरसा देवी वैष्णवे मोहिनी तथा ॥ पद्माक्षी ज्येष्ठ मासेतु ग्राधाढे कमलेति
 च ॥ ३१ ॥ कांति मती श्रावणे च भाद्रेतु अप रजिता ॥ पद्मावती श्राश्विनेतु राधादेवी
 तु कार्तिके ॥ ३२ ॥ मित्रा दिल्य मघोत्तराश्रतं भिषक् स्वाती धनिष्ठा च्युत प्राजे प्राश्रिष्ण
 प्रांक पौलदिन कृत्युष्ये तुराश्रेतु स्थिरे ॥ छिद्रं पंच दंश्री विहाय नवमी पुंसे ॥
 द्यमे भागवि ज्ञाचार्या मृत पाद भाग दिवसे नामानि कुर्व्यु शिश्रशोः ॥ ३३ ॥ अ-
 मा संक्राति विष्ट्यां तु प्राप्त काले ऽपि ना चरेत् ॥ श्रमं तं ब्राह्मणं स्याद्द्वर्मां तं क्षत्रियस्य
 वा वैश्यस्य धन संयुक्तं शूद्रस्य प्रेय्य संयुतम् ॥ ३४ ॥ मास नामं गुरोर्नाम दद्याद्बालस्य
 वैपिता ॥ देवालय गजा प्वानां वृक्षाणां वापि कूपयोः ३३ शसर्वा पराणां परयांनां चि-
 न्तार्थं यो धितो नृणां ॥ ३६ ॥ काव्यानाञ्च केवीनाञ्च पष्पादीनां च सर्वसः ॥ राज
 प्रसाद वस्तूनां नाम कर्म विधिष्यते ॥ ३७ ॥ तदक्षरादि कं नाम यस्मिन् स्थिते दद

क्षरम् ॥ ये श्रीक्षाडुःत्रणा चर्णाना माक्षी संतति नहि ॥ नैव वृन्नि तदा द्वेया भजडास्त्रे
 यथा क्रमम् ॥ ३८ ॥ अथ जनन समये दुष्टकालः ॥ तत्राद्यवशुक्त मूलम् ॥ जेखांत्ये घटिका युरंगं
 मूलाक्षौ घटिका द्वयम् ॥ अयुक्त मूलमेव तस्याद्वित्येवं नारदो ब्रवीत् ॥ ४२ ॥ वशिष्ठोक्तं त-
 योरत्याघयो रेक द्विनाडिकम् ॥ अंगिरा घटिका मेका अन्ये पंचाष्ट तत्रसु ॥ ४३ ॥ जानं
 शिशुं त्यजेत्तानो नयश्ये दष्ट द्वायनम् ॥ अथ मूलजनने पादफलम् ॥ आद्ये पिता नाश्र सुभ्रैति
 मूल पादे द्वितीये जननी तृतीये ॥ धनं चतुर्थे ऽथ शुभो ऽथ श्रंत्वा सर्वत्र सत्स्यादहि भे
 विलोमम् ॥ ४४ ॥ दिवा जातस्तु पितरं रात्रौ तु जननी तथा ॥ आत्मानं संध्यो हीति नास्ति
 गंडो निरासयः ॥ ४५ ॥ मूलादि पादो यदि रात्रि आगे तदात्मनो नास्ति पितुर्विनाशम्
 ॥ द्वितीय पादो दिन गो यदि स्यान्त मातुरल्यो ऽपि तदास्ति दोषः ॥ ४६ ॥ माघा पादा-
 ष्चिने भाद्र पद मूलं वशे द्विवि ॥ कार्तिके प्रावरो चैते यौधे मासे तु भूतले ॥ ४७ ॥ वैशाख-
 रे फाल्गुणे ज्येष्ठे मार्गे पाताल वर्जितम् ॥ भूतले वर्तमाने तत् द्वेयो दोषो ऽन्यथानहि

४८ ॥ अथ मूलवृक्षम् ॥ मूलं स्तंभं त्वचा शारवा पत्रं पुष्यं फलं शिखा ॥ मुनयो ऽद्यौ दिशो
 रुद्रा सूर्याः पंचाध्ययो ऽग्नयः ॥ ४९ ॥ मूले तु मूलनाशः स्यात् स्तंभे वंश विनाशनम्
 ॥ त्वचि मातु भवे क्लेशः शारवायां मातुलस्य च ॥ ५० ॥ पत्रे राज्ञ्यं विजानीया त्पुष्ये मे-
 त्रि परं स्मृतम् ॥ फले च विपुला लक्ष्मीः शिखाया मल्यजीवितम् ॥ ५१ ॥ मूलस्य घटि
 कान्यासो मूर्द्धि पंच नृपो भवेत् ॥ मुखे सप्त मृतिः पित्रोः स्तंभे वेदा महाबलः ॥ ५२ ॥ वा
 क्यो रथे वली पाण्यो त्तिस्त्रो हल्यान्वितो भवेत् ॥ हृदि खेटा भूप मंत्री नाभौ द्वौ ब्रह्मवि
 द्भवेत् ॥ ५३ ॥ मुखे दृशति कामी स्याज्जानुनोः परमहा मतिः ॥ पादयोः षट् मृतिस्त
 स्य प्रोक्तवान्कमलाशनः ॥ ५४ ॥ अथ कन्याजनने गविभागः ॥ चतस्रो नाडिकाः शीर्षे कु-
 र्वन्ति पशुनाशनम् ॥ मुखे षड्धनहानिः स्यात्कंठे पंचधनागमः ॥ ५५ ॥ कौटिल्यं हृद
 ये पंचवाहो विंशतिगमंततः ॥ वेदाः पाण्यो रंध्याधर्मं वेदा गुह्येति कामिनी ॥ ५६ ॥ ज्येष्ठ
 रागुलनाशश्च जंघयोर्युगनाडिका ॥ ज्येष्ठभात् विनाशश्च चतस्रो जानुयुगमके

५० ॥ पादयोर्दशनाड्यश्च तत्र वैधव्यमादिशेत् ॥ इति मूलप्रसूतायाः मुनिभिः फल
 मीरितम् ॥ ५८ ॥ अथाश्लेषाफलम् पुत्रकल्पयोः ॥ मूर्द्धि पंचसुराज्यासिर्भुले सप्तपितृस्यः
 ॥ नेत्रे द्वे जननीनाशो ग्रीवायां स्त्रीभुलंपटः ॥ ५९ ॥ स्कंधे वेदागुरोभक्तिः हस्तेऽष्टौ च व-
 ली भवेत् ॥ हृदये कादशभिश्चात्मघाती संजायते नरः ॥ ६० ॥ स्त्रीवाग्नाभौ भ्रमः ष-
 ङ्गि गुरे नवतयोधनः ॥ पादे पंचधनं हति साय्या देतफलं क्रमात् ॥ ६१ ॥ अथाश्लेषा
 वृक्षः ॥ फलं पुष्यं दूलं प्रांखात्वालतास्कंध एव च ॥ सार्यवल्यां च प्राक्षांकस्वरविश्व-
 र्कसागरः ॥ ६२ ॥ नाडिकास्तद्भवे वाले फलद्वेयं यथाक्रमम् ॥ श्रीः श्रीराजभयं हा-
 निस्मात् पित्रात्मसंक्षयः ॥ ६३ ॥ अथ ज्येष्ठापादफलम् ॥ प्राधे पादेऽग्रजं हंति ज्येष्ठा
 याननृवं द्विके ॥ तृतीये जननीं हंति स्वात्मानं च तुरियके ॥ ६४ ॥ पुनः ज्येष्ठा द्वे
 जननीमाता द्वितीये जननीपिता ॥ तृतीये जननीं भ्राता स्वयं माना चतुर्यके ॥ ६५ ॥
 ॥ अत्मानं पंचमे हंति षष्ठे गोत्रक्षयो भवेत् ॥ सप्तमे चोभयं कुलं ज्येष्ठभ्रातरस्य ॥ ६६ ॥

मे ॥ ६६ ॥ नवमे स्वसुरं हंति सर्वं हंति दशमं शकः ॥ निर्ऋत्यभोद्भूत सुत सुता वाञ्छि
 प्रादवश्य स्वसुरं नि हंति ॥ तदं त्य पादे जनितो निहंति तस्योल्कमेणाहि भवेत्कलत्रम्
 ॥ ६७ ॥ सुरेयता राजनिता धवा गजं द्विदेव ताराजनिता च देवरम् ॥ पुंल्लेखे जनि-
 तः सुत स्तथा स्वस्या गजं हंती न पुत्रिका यदि ॥ ६८ ॥ मूल जा स्वसुरं हंति व्याल
 जा च तदं गजाम् ॥ माहेन्द्र जा गजं हंति देवरंतु द्विदेव जा ॥ ६९ ॥ धवा गजं हंति
 सुरेन्द्र जाता तथैव पत्या भगिनी पुमांश्च ॥ द्विदेव जा देवर माशु हंन्याद्वाय्यी नृजामाशु
 निहंति ससुः ॥ ७० ॥ पत्य गजाम गजं वाहंति ज्येष्ठा र्क्षितः पुमान् ॥ तथा भाय्यी स्वसा
 रं वाश्याल कं वा द्विदेवजः ॥ ७१ ॥ कन्यका देवरं हंति विशाखां त्य ससुद्गवा ॥ आ
 च पाद त्रये नैव आद्य भेतु पुमान् भवेत् ॥ ७२ ॥ नहन्या देवरं कन्या नृसा मिश्र द्विदे
 व जा ॥ तदृक्षां नोद्भवा चर्ज्या इष्टा वृश्चिक पुच्छवत् ॥ ७३ ॥ चित्रा चर्द्धे पुष्य मध्ये
 द्विपादे पूर्वषाढा धिल्ल पादे तृतीये ॥ जातः पुत्रश्चोत्तरर्द्धे विधत्ते माता पित्रोर्ध्रीतरं

५७ ॥ पादयोर्दंशनाह्यश्च तत्र वैधव्यमादिशेत् ॥ इति मूलग्रन्थलायाः मुनिभिः फल
 मीरितम् ॥ ५८ ॥ अथाश्लेषाफलम् पुत्रकन्ययोः ॥ सूर्द्धिपंचसु राज्यासिर्मुखे सप्त पितृस्यः
 ॥ नेत्रे द्वे जननी नाशो ग्रीवायां स्त्रीबुलंपटः ॥ ५९ ॥ स्कंधे वेशागुरो मक्तिः हस्तेऽष्टौ चक-
 ली भवेत् ॥ हृदये कादश भिश्चात्मघाती संजायते नरः ॥ ६० ॥ स्त्रीवात्राभौ अमः ष-
 ट्त्रिंशद्विंशतिरुद्वेगधनः ॥ पादे पंचधनं हति साय्या देतुफलं क्रमात् ॥ ६१ ॥ अथाश्लेषा-
 वृक्षः ॥ फलं पुष्यं दलं शण्वांत्वल्गलता स्कंध एव च ॥ सार्धं वल्यां दश्रुणां क स्वस्विष्वा-
 र्कसागरः ॥ ६२ ॥ नाडिका लङ्घवे वाले फलज्ञेयं यथा क्रमम् ॥ श्रीः श्री राजभयं हा-
 निस्मात् पित्रात्म संक्षयः ॥ ६३ ॥ अथ ज्येष्ठापादफलम् ॥ आद्ये पादेऽग्रजं हति ज्येष्ठा
 या मनुजं द्विके ॥ तृतीये जननी हति स्वात्मानं च तुरियके ॥ ६४ ॥ पुनः ज्येष्ठा द्वे
 जननी माता द्वितीये जननी पिता ॥ तृतीये जननी आता स्वयं माना चतुर्थके ॥ ६५
 ॥ आत्मानं पंचमे हति षष्ठे गोत्र क्षयो भवेत् ॥ सप्तमे चोभयं कुलं ज्येष्ठ आतरमष्ट

मे ॥ ६६ ॥ नवमे स्वसुरं हंति सर्वं हंति दशं शुकः ॥ निऋत्यभो इत सुत स्वता वाधि
 प्रादवश्य स्वसुरं नि हंति ॥ तदं त्य पादे जनितो निहंति तस्योत्क्रमेणाहि भवेत्कलत्रम्
 ॥ ६७ ॥ सुरेशता राजनिता धवा गजं द्विदेवता राजनिता च देवरम् ॥ पुंशं हंति जनि-
 तः सुत स्रथा स्वस्या गजं हंती न पुत्रिका यदि ॥ ६८ ॥ मूल जा स्वसुरं हंति व्याल
 जा च तदं गजाम् ॥ माहेन्द्र जा गजं हंति देवरंतु द्विदेव जा ॥ ६९ ॥ धवा गजं हंति
 सुरेन्द्र जाता तथैव पत्न्या भगीनी पुसांश्च ॥ द्विदेव जा देवर माशु हंन्या द्वाय्या नृजामाशु
 निहंति सनुः ॥ ७० ॥ पत्न्य गजाम गजं वाहंति ज्येष्ठा सतिः सुमान् ॥ तथा माय्या स्वसा
 रं वाश्यालकं वा द्वि देवजः ॥ ७१ ॥ कन्यका देवरं हंति विशाखां त्य ससुद्गवा ॥ आ
 द्य पाद त्रये नैव साध भेतु पुमान् भवेत् ॥ ७२ ॥ नह्न्या देवरं कन्या तुसा मिश्र द्विदे
 वजा ॥ तदृक्षां तो इवा चर्ज्या दुष्टा वृश्चिक पुच्छवत् ॥ ७३ ॥ चित्राद्यर्द्धे पुष्य मध्ये
 द्विपादे पूर्वाषाढा थिल पादे तृतीये ॥ जातः पुत्र श्वोत्तर्द्धे विधत्ते माता पित्रोश्चांतरं

बालनाश्राम् ॥ ७४ ॥ द्विमासं चोत्तरा दोषः पुष्ये चैव त्रिमासिकः ॥ पूर्वा पादाद्यमे
 मासि चित्रा पारमासिकं फलम् ॥ ७५ ॥ नवमासं तथा श्लेषा मूले चाष्टकवर्षकं
 ॥ ज्येष्ठा पंचदशे मासि वर्जितं मुत्र दर्शनम् ॥ ७६ ॥ व्यतीपातं गहानि स्स्यात्परि
 धे मृत्युमादिशेत् ॥ वैधृती पितृहानि स्स्यान्मृच्छेन्दाबंधतां व्रजेत् ॥ ७७ ॥ मूले
 समूलनाशस्स्यात्कुलनाशो धृती भवेत् ॥ विकृतांगो च हीने च संध्ययो रुभयो
 रपि ॥ ७८ ॥ पर्वण्यपि प्रसूतो च सर्वा रिष्टभयप्रदः ॥ तद्वत्सदन्तजातश्च पाद
 जा तस्तथैव च ॥ ७९ ॥ तस्माच्छंतिं प्रकुर्वीत गृहाराणां क्रूरचेतसाम् ॥ पूर्णानिन्द्र
 ख्यो स्तिथ्यो स्संधिर्नाडी हूयं तथा ॥ ८० ॥ गंडांतं मृत्युदंजन्म यात्रो ह्यह व्रनाः
 दिषु ॥ कुलीरसिंहयोः कीटचापयोर्भीनमेषयोः ॥ ८१ ॥ गंडांतं मंतरालं स्याद्द
 टिकाई मतिप्रदम् ॥ तिथिगंडम् ॥ कृष्णां चतुर्दशी षोढा कुर्व्यादादौ शुभं स्मृतम् ॥ द्वि
 तीये पितरं हंति तृतीये हानिमातरं ॥ ८२ ॥ चतुर्थे मातुलं हंति पंचमेवंशनाशनं ॥

षष्ठे च धन नाशः स्यादात्मनी वंश नाशनम् ॥ ८३ ॥ अथैतेषां दानं ॥ तिथि गंडे ख्य नङ्गा हं नक्ष
 त्रे धेनु रुच्यते ॥ कांचनं लग्न गंडे तु गंड दोषी विन श्यति ॥ ८४ ॥ उत्तरे तिल पात्रं स्यात्सु
 ख्ये गोदान सुच्यते ॥ अजा प्रदानं त्वाङ्के स्यात्पूर्वा पाटे तु कांचनम् ॥ ८५ ॥ उत्तरातिथ्य
 चित्रासु पूर्वा पाटोद्भवस्य च ॥ कुर्याच्छंतिं प्रयत्नेन नक्षत्रा कारजां पुनः ॥ ८६ ॥ य-
 द्ये कस्मिन् धिसि जायंते दुहितरोऽथवा पुत्राः ॥ पितुं रंत कारा हे ते यद्यपरे श्रीति रत्नुला
 स्यात् ॥ ८७ ॥ एकस्मिन्नेव नक्षत्रे भ्रात्रोर्वापित् पुत्रयोः ॥ प्रसूतिश्च तयोर्मृत्युर्भवे-
 देकस्य निश्चिन्तम् ॥ ८८ ॥ ग्रहणो चंद्र सूर्यस्य प्रसूतिर्यदि जायते ॥ व्याधिः पीडा तथा
 स्त्रीणां आदौ तु ऋतु दर्शनात् ॥ ८९ ॥ अकाल प्रसवानार्यः कालातीत प्रजास्तथा ॥
 विद्वत् प्रसवाश्चैव युग्म प्रशवकास्तथा ॥ ९० ॥ इमानुवाच मुमुक्षुश्च अजा तव्यं जना
 स्तथा ॥ हीनांगा अधि कोणाश्च जायंते यदि वास्त्रियः ॥ ९१ ॥ पशवः पक्षिणाश्चैव तथै-
 व च शरीररूपाः ॥ विनाश त्तस्य देशस्य कुलस्य च विनिर्दिशेत् ॥ ९२ ॥ निवर्त्तयेत् ॥ १३३

नगरं च तत्र शान्तिं समाचरेत् ॥ अथ त्रिकोणः ॥ सुतत्रये सुता चै तस्या च त्रये वासुतो
 यदि ॥ माता पित्रीः कुलस्यापि तत्रानिष्टं महद्भवेत् ॥ ८३ ॥ स्तेदुष्टकालाः ॥ गंडांतः प-
 रिधः प्रल्लं व्यतीपातो ऽथ वैदृतिः ॥ मूला श्लेषार्थं ना ज्येष्ठा जंम पंतो ऽर्क संक्रम
 म् ॥ ८४ ॥ गंडयोगो मृति भद्रा व्याघातो ह्यथ वासराः ॥ कृत्वा चतुर्दशी पात स्त-
 तस्मो दरजन्म भम् ॥ ८५ ॥ तथाव मद्दिनं नैष्टं जन्म काले शिशोः श्लेषः ॥ तद्दोष
 परिहाराय शान्तिं कुर्व्याद्यथा विधि ॥ ८६ ॥ अथ जन्म समये द्वादश भाव फलम् अथ तनुस्या
 नस्य ॥ लग्न रियतो दिनकरः कुरुते गपीडां पृथ्वी सुतो वितनुते रुधिर प्रकीपं ॥ छाया सु-
 तं प्रकुरुते वङ्ग दुःख भाजं जीवेन्नु भार्गव बुधाः सुख कांति दाः स्युः ॥ ८७ ॥ अथ
 धन स्थानस्य ॥ दुःखा वहा धन विना प्रकरः प्रदिष्टा विन्ने स्थितारवि प्रनेश्वर भूमि पुत्राः
 ॥ चंङ्गे बुधः सुरगुरु भृगु नंदनो वानाना विधं धन चये कुरुते धनस्थः ॥ ८८ ॥ अथ सह
 जस्थानस्य ॥ भानुः करोति विरुजं रजनी करोपि कीर्त्या युतं क्षिति सुतः प्रचुर प्रकीपम् ॥ ८९

॥ अष्टदिं बुधस्सुधिषणो सुविनीतवेषं रत्नीणां प्रियं गुरु कवी रविजस्तृतीये ॥ २३६ ॥

अथ सुहृत्स्थानस्याद्वादित्य भौम धनयः सुखवर्जितां गं कुर्वन्ति जन्मनि नरं सुचिरं चलु-
र्धे ॥ सोमो बुधः सुरगुरु र्भृगु मन्दनो वा सौख्या न्वितं च नृप कर्मरतं प्रधानम् ॥

॥ २०० ॥ अथ सुतस्थानस्य ॥ पुत्रे रविः प्रचुर कोपयुतं बुधश्च स्वल्या त्मजं प्रनिधरा तनु-
जावपुत्रं ॥ सुक्रैन्दु देव गुरवः सुत धाम संस्थाः कुर्वन्ति पुत्र बहुलं सुखिनं सुरूपम्

॥ १ ॥ अथ पितृस्थानस्य ॥ मातंड भूमि तनुजौ हत प्रानु पक्षं पंगु नरं रिपु गृहेष्वति पूज-
नीयं ॥ काव्येन्दुजौ मति विहीन मनल्प रोगं जीवः करोति विकलं मरणं प्रशंकाः ॥

॥ २ ॥ अथ जाया स्थानस्य ॥ तिग्मां प्रु भौम रविजाः किल सप्त मस्या जायां कु कस्मीनि-
रतो तनु संत तिंच ॥ जीवेन्दु भागवि बुधा बहु पुत्र युक्तो रूपा न्वितां जन मनो हर रूप

शीलां ॥ ३ ॥ अथ मृत्यु स्थानस्य ॥ सर्वे गृहा दिन कर प्रसुरा नि तांतं मृत्यु स्थि ता-
नि तनुते किल दुष्ट बुद्धिम् ॥ शस्त्राभिघात परिपीडित गात्रयष्टिं सौख्ये विहीन ज-

ति रोगगणौ रूपे तम् ॥ ४ ॥ अप्रधर्मस्थानस्य ॥ धर्मस्थितारवि शानैश्चर भूमिपुत्राः कु-
 र्वन्ति धर्मरहितं विव्रतिं कुशील ॥ चन्द्रो बुधो भृगु सुतः सुरराजमंत्री धर्मं क्रिया
 सुनिरतं कुरुते मनुष्यम् ॥ ५ ॥ अथ कर्मस्थानस्य ॥ आदित्य भौम शनयः किल क-
 र्मसंस्थाः कुयुर्नरं बहु कर्म रत्नकुपुत्रम् ॥ चंद्रः सुकीर्तिं मुशना बहुवित्तयुक्तं रू-
 पान्वितं बुधगुरू शुभ कर्म भाजम् ॥ ६ ॥ अथ लाभस्थानस्य ॥ लाभस्थितो दिन क-
 रो नृपलाभ युक्तं नारापतिं बहु धनं क्षितिजः क्षिती शम् ॥ सौम्यो विवेक सुभगं च ध-
 नायुषज्यः सुक्रः करोति सगुणं रविजः सुकीर्तिम् ॥ ७ ॥ अथ व्यपस्थानस्य ॥ सूर्यः क-
 रोति पुरुषं त्वय गो विशीलं कारणं शशी क्षिति सुतो बहु पाप भाजं ॥ चंद्रांगजोगत-
 धनं धिषणः कृशांगं सुक्रो बहु व्यय करं रविजः सुतीव्रम् ॥ ८ ॥ राहु केतुफलं सर्वं म-
 न्दवत्कथितं म्बुधैः ॥ अथ मृत्युयोगः ॥ चंद्राष्टमं च धरणी सुत सप्तमं च राहु नवं च शनि
 जन्म गुरुस्तृतीये ॥ अर्कस्तु पंच भृगु षष्ठ बुधश्च तृथे जातो न जीवति नरः प्रवृत्ति सं-

तः ॥ २९ ॥ अथ स्त्रीहंतायोगः ॥ षष्ठे च भवने भौमो राहुः सप्तम संभवः ॥ अष्टमे च यदा
सौरि स्तस्य भार्या न जीवति ॥ २० ॥ अथ पराक्रमयोगः ॥ मूर्त्तो शुक्र बुधौ यस्य केन्द्रे
चैव बृहस्पतिः ॥ दशमो गार्को यस्य सद्नेयः कुल दीपकः ॥ २१ ॥ अथ दुर्बलयोगः ॥
नैव शुक्रो बुधो नैव नास्ति केन्द्रे बृहस्पतिः ॥ दशमो गार्को नैव सजातः किं करि-
ष्यति ॥ २२ ॥ अथ जातिचंश्र काकयोगः ॥ धन स्थाने यदा सौरिः सैहिके चो धरात्मजः ॥ शु-
क्रो गुरुः सप्तमे च त्वष्ट मौरवि चंद्रको ॥ २३ ॥ ब्रह्म पुत्र पदे वापि वेश्यासु च सदा रतिः ॥
प्राप्ते विंशति मे वर्धे म्लेच्छे भवति नान्यथा ॥ २४ ॥ अथ मातृ पितृ नाशक योगः ॥ षष्ठे च
द्वादशे राशौ यदा पाप ग्रहो भवेत् ॥ तदा मातृ भयं विद्या चतुर्थे दशमे पितुः ॥ २५ ॥ अ-
थ मृत्युकारक योगः ॥ अर्को राहु कुजः सौरि लंघे तिष्ठति पंचमे ॥ पितरं मातरं हंति आतरं
संशिशुक्रमात् ॥ २६ ॥ लग्न स्थाने यदा सौरिः षष्ठे भवति चंद्रमाः ॥ कुजस्तु सप्तमे
स्थाने पिता तस्य न जीवति ॥ २७ ॥ पाता लस्था यदा राहु श्वेदुः षष्ठाष्ट मे पिच ॥ पाप

॥ ३० ॥ गुरुः कर्कच नत्रेच मीन कन्ये रसितस्य च ॥ मंद्स्त्वु लायां मेवेच कन्या राहु ग्रह
 स्थे
 स्य च ॥ ३८ ॥ राहु युग्मे तु चापेच तमी वंत्के तु जं फलम् ॥ प्रोक्तं गृहाराण मुच्चत्वं नी
 चत्वं च क्रमाद्बुधैः ॥ ३९ ॥ अथ जन्मलग्न फलम् ॥ मेवे दैन्य सुपैति गर्वित वृषे ना नामति
 मन्मथे शूरः कर्कट के धृतीच वनपे कन्या च साया न्विता ॥ सत्यं चैव तुलेत्व लो मलि

अथ ग्रहण मुच्चत्वनीच व्यञ्जानार्थ चक्रम्

गह	सूर्य	चंद्र	भौम	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	राहु	केतु
उच्च	मेघ	वृष	मकर	कन्या	कर्क	मीन	तुला	मिथुन	तुला
नचि	तुला	शुक्ल	कर्क	मीन	मकर	कन्या	मेघ	धन	मेघ

न ता पापा न्वितं वै धनु मूर्खत्वं मकारे घटे
 च तुरता मीने ल्व धीरा मतिः ॥ ३० ॥

अथ स्त्री जातकम् ॥ अथ तनु स्थानस्य ॥ मूर्तौ
 करोति विधवां दिन क्लृजश्च राहु र्विन

ए तनयो रवि जो हरिद्रां ॥ शुक्रः शशांक तनयश्च गुरुश्च साध्वी मायुः क्षयं च कुरुते
 त्रच सर्वरीशः ॥ ३१ ॥ अथ धन स्थानस्य ॥ कुर्वति भास्कर शनैश्चर राहु भौमा दारि-
 द्रा दुःख मतुलं नियतं द्वितीये ॥ वित्ते श्वरी मविधवा गुरु शुक्र सौम्या नारीं प्रसूत तनया

कुरुते शशांकः ॥ ३३ ॥ अथ सहज स्थानस्य ॥ सूर्येन्दु भौम गुरु शुक्र बुधा स्वतीये कुर्बुः
 रित्रयं बहु सुतां धन भागिनी च ॥ सत्यं दिवाकर् सुतः कुरुते धनाढ्या लक्ष्मी ददाति
 नियतं किल सैहिकेयः ॥ ३४ ॥ अथ सुहृत्स्थानस्य ॥ स्वल्पं पयो भवति सूर्य सुते चतुर्थे दोर्भा
 ग्य मुषा किराणः कुरुते शशी च ॥ राहुर्विन्द्य तनया क्षिति जो ल्यजीवां सोरव्यान्वितं
 भृगु सुरेज्य बुधाश्च कुर्बुः ॥ ३५ ॥ अथ सुतस्थानस्य ॥ नद्यात्मजां रविकुजो खलु पंचमस्थो
 चंद्रात्मजो बहु सुतां गुरु भागवौ च ॥ राहुर्ददाति मरणं रविजस्तु रोगं कन्या प्रसूति नि
 रतां कुरुते शशांकः ॥ ३६ ॥ अथ रियुस्थानस्य ॥ षष्ठ स्थिताः प्राणि दिवाकर राहु भौम जी-
 वास्तथा बहु सुतां धन भागिनी च ॥ चंद्रः करोति विधवा मुशना हरिद्रं वेण्यां शशांक
 तनयः कलह प्रियां च ॥ ३७ ॥ अथ जायास्थानस्य ॥ सोरजीव बुध राहु रवीन्दु शुक्रा र्बुः
 प्रसह्य मरणं खलु सप्त मस्थाः ॥ वैधव्य वंधन मयं क्षय वित्तनाश व्याधि प्रवास मरण
 नियतं क्रमेण ॥ ३८ ॥ अथ मृत्युस्थानस्य ॥ स्थाने द्यमे गुरु बुधौ नयते वियोगं मृत्यं

भृगु सुतश्च तथैव राहुः ॥ सूर्यः करोति विधवां धनिनी कुजश्च सूर्यात्मजो बहु सुतांप
 ति वल्लभांच ॥ ३९ ॥ अथ धर्मस्थानस्य ॥ धर्मस्थिता भृगु दिवा कर भूमि पुत्र जीवाः सु-
 धर्म निरतां शशिश्रुः सुभोगां ॥ राहुश्च सूर्य तनयश्च करोति वंध्यां नारी प्रसूत तनयां-
 कुरुते शशांकः ॥ ४० ॥ अथ कर्मस्थानस्य ॥ राहुर्न भस्थ लगतो विधवां करोति पापे परां
 दिन कारश्च शनैश्चरश्च ॥ मृत्युं कुजो र्थ रहितां कुटिलां च चंद्रः शेषाग्रहा धन वती बहु
 वल्लभांच ॥ ४१ ॥ अथ आयुस्थानस्य ॥ सायि रवि बहु सुतां धनिनी शशांकः पुत्रान्वितां क्षि-
 तिसुतो रविजो धनाढ्यां ॥ आयुर्वमती सुरगुरु भृगुजः सुपुत्री राहुः करोति सुभगां सुखि-
 नी बुधश्च ॥ ४२ ॥ अथ व्ययस्थानस्य ॥ अंत्ये धन व्यय वती दिन रुद्र रिशं वंध्यां कुजः प
 ररतां कुटिलां च राहुः ॥ साध्वी सितेज्य शशिश्रुा बहु पुत्र पौत्र युक्ता विधुः प्रकुरुते व्यय
 गोदिनां धां ॥ ४३ ॥ अथ अष्टोत्तरी दशाक्रमम् ॥ आर्द्रा पुनर्वसुः पुष्य ज्ञान्लेपा तुरवेदशा ॥
 मघा पूर्वोत्तरा चैव चंद्रस्य च दशा तथा ॥ ४४ ॥ हस्तो विशाखा चित्रा च स्वाती भौम दशास्तु ॥

ता ॥ ज्येष्ठा नुराधा मूले च सौम्यस्य च दशा बुधैः ॥ ४५ ॥ अभिजि च्छ्रवणाः पूषा ऊषा
 चैव शनेर्दशा ॥ धनिष्ठा शत तारां च पूर्वा भाद्र पदा गुरोः ॥ ४६ ॥ उभा पूषा ध्विनी का
 ल राहो ष्टैव दशा स्मृता ॥ कृत्तिका रोहिणी चोक्ता मृगाः शुक्र दशा बुधैः ४७ एषां भानां क्त
 भैरौव ज्ञेयाः सूर्योर्दि का दशाः ॥ क्रूरजा अशुभा भोक्ता शुभास्यात्सौम्य खेतजा ॥ ४८
 ॥ अथ महा दशा वर्ष संख्या ॥ सूर्यस्य षड्वर्षाणि इंद्रोः पंच दशैव च ॥ भौमस्य वसु वर्षाणि
 अथि चंद्र बुधस्य च ॥ ४९ ॥ मंदस्य दश वर्षाणि गुरो ष्टै को न विंशतिः ॥ राहोर्द्वादशान्व
 र्षाणि शुक्र स्यैको न विंशतिः ॥ ५० ॥ अथांतर्दशा क्रमः ॥ महा दशा स्व स्व दशा वृ निघ्रा-
 भक्ताः स्ववाहू र्गशिभिः समाद्याः ॥ अंतर्दशास्यु र्गि ने च राणां त देव आवो हि महा
 दशा स्थान्त्र ॥ ५१ ॥ अथ विशेषे त्तरि दशा क्रमम् ॥ नयनो न जनोर्भूमिक हृत् क्रमशो के लुडु
 जा गुरू र्यः ॥ शनि चंद्र ज केतु भागवाः परि शेषा तु दशाधि पा स्ततः ॥ ५२ ॥ अस्तु
 दिग्गिरयो धृति नृपाति धृति भेघ ह्या नखाः समाः ॥ क्रमतो हिमता अथादिमा जग्नि

चंद्रस्य मघा-पूर्वांका उत्तरांका-				भौमस्य हस्त चित्रा सात्विशका-				बुधस्य अनुराधा ज्येष्ठा मूल															
वर्ष	मास	दिन	घटी	फल	ग्रह	वर्ष	मास	दिन	घटी	फल	ग्रह	वर्ष	मास	दिन	घटी	फल							
सूर्य	०	४	२०	०	अशुभ	चंद्र	०	१	०	शुभ	भौम	०	७	३	२०	अशुभ	बुध	२	५	३	२०	शुभ	
चंद्र	०	१०	०	०	शुभ	भौम	१	२	१०	०	बुध	१	३	३	२०	शुभ	शनि	१	६	१६	४०	अशुभ	
भौम	०	५	१०	०	अशुभ	बुध	२	४	१०	०	शनि	०	८	२६	४०	अशुभ	गुरु	२	११	२६	४०	शुभ	
शनि	०	११	१०	०	शुभ	शनि	१	४	२०	०	शुभ	१	४	२६	४०	अशुभ	गुरु	१	१०	२९	०	अशुभ	
गुरु	०	६	२०	०	अशुभ	गुरु	२	७	२०	०	शुभ	०	१०	२०	०	अशुभ	शुक्र	३	३	२०	०	शुभ	
शुक्र	१	०	२०	०	शुभ	गुरु	१	८	०	०	अशुभ	१	६	२०	०	शुभ	रवि	०	११	२५	०	अशुभ	
शुक्र	०	८	०	०	अशुभ	शुक्र	२	११	०	०	शुभ	०	५	१०	०	अशुभ	चंद्र	२	४	१०	०	शुभ	
शुक्र	१	२	०	०	शुभ	रवि	०	१०	०	०	अशुभ	१	१	१०	०	शुभ	भौम	२	३	३	२०	अशुभ	
शुक्र	६	०	०	०	०	संवत् १५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	संवत् १५	०	०	०	०	०	०

चि. आदि. पु. पु. स्लेपा.

३३

मस्यि भस्या घटिका स्वमाहताः ॥ ५२ ॥ भभोगेन भक्ताः फलं भक्त पाक स्वदूना दृशा साभवे
 १४५ द्वाग्य संज्ञा ॥ षषविंशोत्तरी क्रम कोष्ठकः ॥ कृत्तिकादि क्रमे रीच क्षेत्रा विंशोत्तरी दृशा ॥ अंत

सूर्ये स्वमंदर्वर्षे ईक्ष्मि व		चंद्रस्य मंदर्वर्षे रोहि			भौमस्य मंदर्वर्षे ७ मृगशिरा			शुक्रो मंदर्वर्षे २०			गुरोः मंदर्वर्षे मू १६				
मंदर्वर्षे		हस्त श्रवणा १०			चित्रा धनिष्ठा			आर्द्रा स्वाति प्रतभिष			पुनर्विशा पूर्वा भा				
नाम	वर्ष	मास	दिवस	नाम	वर्ष	मास	दिन	नाम	वर्ष	मास	दिन	नाम	वर्ष	मास	दिन
रवि	०	३	१८	चंद्र	०	१०	०	भौम	०	४	२७	राहु	२	४	१२
चंद्र	०	६	६	भौम	०	७	०	राहु	२	०	१८	गुरु	२	४	१४
भौम	०	४	६	राहु	१	६	०	गुरु	०	११	६	शनि	२	३	१२
राहु	०	१०	१४	गुरु	२	४	०	शनि	१	१	६	बुध	०	११	६
गुरु	०	६	२८	शनि	१	७	०	बुध	०	११	२७	केतु	२	८	०
शनि	०	११	१२	बुध	०	५	०	केतु	०	४	२७	रवि	०	६	१८
बुध	०	१०	६	केतु	१	७	०	शुक्र	१	६	०	चंद्र	१	४	०
केतु	१	४	६	शुक्र	१	८	०	रवि	०	४	६	भौम	०	११	६
शुक्र	१	०	०	रवि	०	६	०	चंद्र	०	७	०	राहु	२	४	१४

१ ॥ १४३ ॥ अथ रवि दशा फलम् ॥ दैर्घ्यं तं च निज वं ध
 १४४ ॥ विद्योग दूःखं उद्देग रोग भय चौर भवा च पीडा ॥ पूर्व स्थितस्य निरिवल स्वपत्नस्य नाशो-

प्रदोः गंदर्वधन् १७		बुधस्य गंदर्वधन् १७		शुक्रस्य गंदर्वधन् २०		गुरुस्य गंदर्वधन् २०		शनि		चन्द्र		
नाम	वर्ष	गम	दिन	श्री	ज्येष्ठा	मंदर्वधन्	रेवती	श्रद्धा	दिन	घटी	मूल	आश्विनी
शनि	३	०	३	०	युध	२	४	२०	०	०	केव	०
बुध	२	०	२	०	कौ	०	११	२०	०	०	शुक्र	२
केतु	२	२	२	०	शुक्र	२	२०	०	०	०	एष्य	०
शुक्र	३	२	०	०	गुरु	०	१०	६	०	०	चंद्र	०
शनि	०	११	१२	०	चंद्र	२	५	०	०	०	भौम	०
चंद्र	२	७	०	०	भौम	०	११	२०	०	०	राहु	२
भौम	२	०	२	०	राहु	२	६	२२	०	०	गुरु	३
राहु	२	१०	६	०	शनि	२	३	६	०	०	शनि	३
गुरु	२	६	१२	२	गुरु	२	८	२	०	१७	बुध	२
											केतु	२

भूतर्षणफलम् ॥ हेमादिभूतिवरवाहनयानलाभः शत्रुप्रतापवलहृदिपरंपराच ॥ ब्रह्म
 न्मदानशयनासनभोजनानि नूनं सदा शशिशि दशागमने भवति ॥ ५५ ॥ अथभीमस्य
 अंतर्दृशाफलम् ॥ भूपालचौरभयवन्हिकृताचपीडासर्वाङ्गि. रोगभयदुःखसुदुःखि
 ताच ॥ विंताज्वरश्च बहुकष्टदरिद्रयुक्तस्थ्यात्सर्वदाक्लेशदशाजनने भवति ॥ ५६ ॥
 अथगृहेः अंतर्दृशाफलम् ॥ हीनो नरो भवति बुद्धिविहीनचित्तसर्वाङ्गि. रोगभयदुःखसुदुःखि
 ताच ॥ पापानि वंधुबहुकष्टदरिद्रयुक्तं गृहोर्दृशाजननकालदशाभवति ॥ ५७ ॥
 अथगृहेः अंतर्दृशाफलम् ॥ राज्याधिकारपरिवर्धितचित्तदृष्टिं धर्माधिकारपरिपालन
 सिद्धवृद्धिं ॥ सद्विग्रहेपि धनधान्यासमृद्धिताच स्याद्विवातागुरुदशागमने भवति ॥ ५८ ॥
 अथग्रनेः अंतर्दृशाफलम् ॥ मिथ्यापवादबंधबंधनसर्घहृलिस्त्रिंशे च वंधुवचने बुचं
 युद्धबुद्धिः ॥ सिद्धं च कार्यं नपियत्र सदा विनष्टं स्यात्सर्वदा शनिदशागमने भवति ॥
 ५९ ॥ बुधस्य अंतर्दृशाफलम् ॥ दिव्यागनामदनसंगनकेलि सौख्यं नाना विलासमभिराग

१ संक्षिप्तनीतिरामैः ॥ हेमादि रत्न विभवा गम कौश्र ध्यानं स्यात्सर्वदा बुध दशा गमने भवं
 ति ॥ ६० ॥ अथकेतोः शंतदशा फलम् ॥ भाव्या वियोगजनितं च शरीर दुःखं द्रव्यस्य हा
 निरति कष्ट परं परात् ॥ रोगाश्च वंधु कलहश्च विदेशता च केनोदशाजनन काल
 दशा भवति ॥ ६१ ॥ अथ शुक्रस्य ज्ञत दशा फलम् ॥ आरामं वृद्धिं परि सर्वशरीर वृद्धिं प्रवेतात
 पत्र धन धान्य समा कुलं च ॥ आयुः शरीर सुत पौत्र सुखं नराणां इत्थं च भार्गव दशा गमने
 भवति ॥ ६२ ॥ अथ योगिनी दशा फलम् ॥ स्वर्क्षपिना कि नयनेः संयोज्यं वसुभिर्भजित्
 ॥ योगि न्यद्यौ समाख्याता शून्य पातेन संकटा ॥ ६३ ॥ अथ योगिनीनां नामानि ॥ संगला पिं-
 गला धान्या आमरी भद्रिका पित्त ॥ उल्का सिद्ध संकटाच्च योगि न्यद्यौ दशाः स्मृताः ॥ ६४
 ॥ अथ वर्ष संख्या ॥ एक द्वित्रीणि चेदाश्च पंच षट् सप्त मानि च ॥ अष्ट वर्षाणि हि भवे नंगला
 यस्तनु क्रमात् ॥ ६५ ॥ अथ दशायाः फलम् ॥ संगला संगलानंद यशो इविण दायिनी ॥ पिंगला
 तनुते व्याधि म्मनसो दुःख संभ्रमी ॥ ६६ ॥ धान्यां धन सुहृद्द्वेषु रूप सीमनिनी करी ॥ आ

मरी जन्म भूमि मी आमये त्सर्वतो दिशं ॥ ६७ ॥ भद्रिका सुख संपत्ति विलासवश्यायिनी
 उल्का एज्य धना श्रेय हारिणी दुःख कारिणी ॥ ६८ ॥ सिद्धा साधयते कांक्ष्यं चूणां वै सु-
 खदा भयेत् ॥ संकटा शंकर व्याधि मरण लेश कारिणी ॥ ६९ ॥ अथ एणवर्षसंख्या ॥ रंविदि-
 न नख संख्या चंद्र नाव्यो मवारौः क्षिति तनय गजा ष्वी चंद्रजः षट् प्रशाश्र्व ॥ प्रनिरस
 गुण संख्या वाचयति नागवालो नयन युग कैरहुः सप्ततिः शुक्र संख्या ॥ ७० ॥ जन्मना
 विंशतिः सूर्ये तृतीये दश चंद्रमाः ॥ भौमश्चतुर्थे चाष्टौ च पंचे बुध चतुर्थके ॥ ७१ ॥ सप्त-
 मं दश सौरिः स्या नवमे चाष्टमे गुरोः ॥ दशमे राहु विंशत्या तदूर्ध्वे तु भृगोर्दशे ॥ ७२ ॥ प्र-
 यफलम् ॥ पंचा भोगो नृतापक्ष सौख्यं पीडा धनं क्रमात् ॥ नाशः शोकश्च सौख्यं च जग्न्य ह्य-
 र्य दशा फलम् ॥ ७३ ॥ अथ गहाणां दिनदृशा प्रकारः ॥ तिथि वारं च नक्षत्रं नामाक्षरसमन्वि-
 तं ॥ नवभिश्च हरेद्भागं श्रेवं दिनदशो ह्यते ॥ ७४ ॥ रवि चंद्रौ भौम राहु गुरु मंद बु के सितौ ॥
 क्रमेणैका दशा ब्रूयाः फलं पूर्वोक्तं ने वहि ॥ ७५ ॥ जगत् ॥ चतुर्गणा जगन्नाशतिश्चित्रार

समन्विता ॥ नवभिस्तु हरेद्भागं श्रेष्ठं दिनदशोच्यते ॥ ७६ ॥ रवीच श्लोकसंतापो श्र-
 शंके क्षेमलाभको ॥ भूमिपुत्रे तु मृत्युः स्याद्बुधे गङ्गा विवर्द्धनं ॥ ७७ ॥ शुरो वित्तं भृगो सोऽं-
 यन्नो पीडा नतं शयः ॥ राहोच घात पातौ च वै, तो मृत्युर्दश फलम् ॥ ७८ ॥ अथ स्तनयानम् ॥
 अन्न प्राशन नक्षत्रे दिवसो ह्य राशिशु ॥ जात कर्म्मोक्त नक्षत्रे अवाण् ॥ त्रय पुनर्वसो ॥ ७९ ॥
 ॥ त्यक्त्वा स्वती स्तन्यपानं शुभं प्रोक्तं शुभं हनि ॥ एक त्रिंशद्दिने चैव पयश्रं खेन पाययेत् ॥
 ८० ॥ अथ सूतिकाक्तायः ॥ भैवज्यगदिते धिले वारे दुर्व्योग वज्जिति ॥ आरोग्य हेतु वे क्ताधः
 सूतिकायाश्च ताच्छिशोः ॥ ८१ ॥ अथ सूतिकापथ्यम् ॥ अन्नाश नोक्त नक्षत्रे शुभाहे सांशुमा
 लिनि ॥ हिल्वा ऋक्तां च दुर्व्योगं सूतिका पथ्य मीरितम् ॥ ८२ ॥ अथ पंचमी पक्षी पूजा ॥ जन्म
 तः पंचमे घले जीवंत्याः पूजनं निशु ॥ षष्ठे गन्धि वष्टि का पूजा गीतैर्जागरणादिभिः ॥ ८३ ॥
 ॥ अथ सूतिका स्नानम् ॥ हस्ते मृगोऽनुराधायां रोहिण्यां रेवती दूये ॥ उत्तरा नितये स्वती जीवार्क
 कुज वासरे ॥ ८४ ॥ सूती स्नानं प्रशासं स्याद्द्विहाया इत्रियं अक्षम् ॥ विशाखां भरणी मूलं

चित्राख्यं कृतिकां संधां ॥ ८५ ॥ ऋतुतां बुधं शनिं यथी द्वादशी मष्टमी न्त्था ॥ अथार्भक-
 स्य दंतोत्पत्तौ फलम् ॥ उपरि प्रथमं यस्य जायंते च शिशो द्विजाः ॥ दंतैर्वा सिंह यस्य स्याज्ज-
 न्म भार्गव सत्तम ॥ ८६ ॥ स्वात्मानं प्रथमे आसि द्वितीये चानुजां स्तथा ॥ तृतीये भ-
 गिनी तुर्थे मातरं पंचमेऽग्रजान् ॥ ८७ ॥ निहन्या द्वाशनोत्पत्तौ सद्ंत स्वर्भकोऽखि-
 लान् ॥ षष्ठादौ लभते भोगानूर्द्धं पंक्तावसत्तदा ॥ ८८ ॥ दंतानामष्टमे मासि षष्ठे-
 मासि ततः पुनः ॥ दन्तायस्य च जायंते माता वाग्मियते पिता ॥ ८९ ॥ बालको मृत्य-
 ते तत्र स्वयमेव न संशयः ॥ अथ दंतनिर्मुक्तिः ॥ प्रथमं दंत निर्मुक्ति रूद्धं बालस्य चेद्भ-
 वेत् ॥ क्लेशाय मातुलस्ये ह तथा प्रीक्ता महर्षिभिः ॥ ९० ॥ अथ जलपूजा ॥ पुनर्वसू ह्ये-
 हस्ते मृगे मूलानुराधयोः ॥ अवे गुरो बुधे चंद्रे सत्तिथौ जल पूजनम् ॥ ९१ ॥ गुरो शु-
 क्रेऽस्तमे चैत्रे पौषे च मलमासके ॥ मास पूतौ विशुद्धा हेन कुर्याच्च जलाच्चैनम् ॥
 ९२ ॥ अथ शेला रोहणम् ॥ खट्वारे हस्तु कर्त्तव्यो द्वाशमे द्वादशे दिवसे

॥ १ ॥ तत स्तृतीये कर्तव्ये मासि सूर्यस्य दर्शनम् ॥ चतुर्थे मासि कर्तव्यं शिशोः प्र-
 इत्यदर्शनम् ॥ २ ॥ तैत्रेयुष्य पुनर्वसौ प्रथमभेद्योलेऽनुकूले विधौ हस्ते चैव सुरेश्व-
 रे च मृगभेत्तार सुशस्ता सुच ॥ कृत्वीन्निःक्रमणं शिशोर्बुधगुरुशुक्रेश्वरिक्केतियोक्-
 न्याकुंभतुला मृगा रिभवने सौम्यग्रहा लोकिते ॥ ३ ॥ अथ कटि स्रजभूस्युपवेशनम् ॥ पुष्य
 हस्ताश्विनी मूले श्रुतरे रोहिणी मृगे ॥ ज्येष्ठाया सनुराधायां शुभाहे मासि पंचमे ॥ ४ ॥
 कुजे शुद्धे तमभ्यर्च्य वारहं धरणी भुवि ॥ कटि सूत्रमथो वद्भुवा लंकं चोपवेशयेत् ॥
 ५ ॥ पुस्तकं लेखनीं प्राल्खं तथा रोष्यं च कांचनम् ॥ तस्मिन्काले यवा दत्ते तद्बृत्त्या जीव-
 नं शिशोः ॥ ६ ॥ अथान्नप्राशनम् ॥ द्युग्नेषु मासेषु च षष्ठमासात्सोवत्सरे वानियतं शिश-
 नान् ॥ अद्युग्ममासेषु च कन्यकानां नवान्नसंप्राशनमिष्टमेतत् ॥ ७ ॥ रेवती हित-
 ये पुष्ये पुनर्वसुव नुराधयोः ॥ श्रवणादि त्रये हस्तत्रितये रोहिणी मृगे ॥ ८ ॥ कर्णवैधं
 तथा पानं क्षुरकम्बिन्निभोजनम् ॥ पट्टबंधनचौलान्नप्राशने चोपनायने ॥ ९ ॥ शुभं १५३

१२४

जना नक्षत्र मशुभं त्वन्य कर्मीणि ॥ उत्तरा शु विष्टुद्धे च दशमे शुभ वासरे ॥ १० ॥ गोश्व
 कुंभं तुला कन्या सिंह कर्क नृ युग्म काः ॥ शुभदा राशय श्र्वेते नमी नमेष वृश्चिकाः ॥
 ११ ॥ हित्वा ऋतं तथानंदा मथमी द्वादशी तथा ॥ तिथेः क्षय मसां वारान् शनि भौमा-
 र्क संज्ञकान् ॥ १२ ॥ जन्म राशि विलग्नाभ्यां नैधने श्रे च वर्जयेत् ॥ संपूर्णे न्द्रभया
 द्दभ्यो मध्ये दुः पूर्ण संज्ञकः ॥ १३ ॥ विनष्टे न्द्र भयादभ्यो म्मध्ये ऽसौ क्षीण सञ्ज्ञकः
 ॥ ॥ अथ तांबूल भक्षणम् ॥ सार्द्ध मास द्वये दद्यात्तां वूलं प्रथमं शिशोः ॥ कर्पूरादि क्रसं
 मिश्रं विला शाय हिताय च ॥ १४ ॥ मूलार्कं तिष्य कर चित्र हरीन्द्र भेषु यौले तथा मृग
 शिरो दिति वासवे बु ॥ अर्केन्दु जीव भृगु वीधन वासरे बु तांबूल भक्षण विधि म्भूनि-
 भिः प्रदिष्टः ॥ १५ ॥ अथ कर्णवेधः ॥ मासे षष्ठे सप्तमे वाद्यमेवा वेध्यौ कर्णौ द्वादशे वो-
 दुश्रे ऽन्दि ॥ मध्ये नान्हः पूर्व भागेन रात्रौ नक्षत्रे द्वे द्वे तिथी वर्जयेत् ॥ १६ ॥ रेव-
 ती हितये पुष्ये पुनर्वसु नुराधयोः ॥ अथवा द्वितये चित्रा मृगे हस्ते शुभे तिथौ ॥ १७ ॥ १५

१५

आरुध्य जन्म दिवसं याचन्निंशदिनं भवेत् ॥ जन्म मासः सविद्वियोषज्जितस्सर्वकर्मसु १५५

॥ हित्वा वमं चैत्र पौषौ जन्म मासं हरे प्रशयम् ॥ युगमाब्दं जन्म दिक् चैकोन विंशतारां
 यथा क्रमात् ॥ १८ ॥ द्वेज्य शुक्रेन्दुवारेषु शस्तं विषम वर्षके ॥ सुतौ शुद्धे त्रिकोरोऽ
 थ केन्द्रे शुभ गृहान्विते ॥ १९ ॥ स्वयद्देगुरुसुक्तेवा त्रिषष्टे कादशेऽशुभे ॥ गुरौ लक्ष्मे
 ऽधवा कुर्यात्कर्णवेधं शुभावहम् ॥ २० ॥ कर्णवेधोक्तने शस्तं कन्याया द्वाणवे-
 धनम् ॥ अथाब्दमुहूर्तम् ॥ प्रतिवर्षं तु जन्माहे स्त्रिया दुत्सव पूर्वकम् ॥ गणेशं वा स-
 मभ्यर्च्य देवताश्चिरजीवितः ॥ २१ ॥ कृत्वा युष्यं च विध्युक्तं कर्मदानान्यनेकशः
 ॥ वध्वा मंगलसूत्रं च भुक्तामिष्टं द्विजैस्सह ॥ २२ ॥ अथ चूडाकर्म ॥ जलाशयसुरारा
 मप्रतिष्ठा व्रतवन्धनम् ॥ अन्या धानं विवाहं च चौलं राजाभिषेचनम् ॥ २३ ॥ शु-
 र्भागवियो रस्ते बाल्यवाङ्कयो रपि ॥ केतुद्वयेऽपि वै न स्यादिति विद्वत्स्य संमतम्
 ॥ २४ ॥ दृशद्देपश्चिमे बाल्यं पंचाहं वाङ्कं भृगोः ॥ प्राच्यां तु त्रिदिनं बाल्यं पश्चिं वाङ्कं

कमुच्यते ॥ २५ ॥ पक्षं बाल्यं च बार्द्धक्यं गुरोः स्थाज्यं शुभे सदा ॥ दशगहं बाल्यवार्द्धक्ये
 जरे सप्तान् मूचिरे ॥ २६ ॥ अहं चावश्यं के कृत्ये केचिद्भागवजावयोः ॥ शुक्यो गुरुः प्रा-
 क्यरतश्च बालो विध्येदशावति यु सप्त रात्रम् ॥ वंगेयुद्गुरोषु च षट् च पंच शोषे तु देशे
 त्रि दिनं निषिद्धम् ॥ २७ ॥ अथ शुक्योदयास्तमानम् ॥ प्राच्यानेत्रेषु दिग्घ खान् २५२
 दृश्यो भवति भाग्विः वसु शैल ७८ मिता स्तत्र यातो ऽस्त्वं नैव दृश्यते ॥ २८ ॥ ख-
 वाणाश्च मितान् घखान् २५० प्रतीच्यां दृश्यते शृगुः ॥ तत्रै वार्क कर गृप्तो न वाहा
 निन दृश्यते ॥ २९ ॥ अथ गुरुदयास्तमानम् ॥ प्रायो वाचस्य तिस्र्मासं भवती क्षरागो
 चरः ॥ प्राच्या सुष्यते मासं याति पश्चात्तु वत्सरान् ॥ ३० ॥ अथेन्दोर्बालवृद्धत्वम् ॥ दृ-
 ष्त्वमिदो स्त्रि दिनं दिनार्द्धं बालत्वमस्तत्त्वमहर्ष्य च ॥ हिनोक्तमेकं दिवसं प्प्राशु
 त्वमित्येतदिदोस्तदशुक्तमेव ॥ ३१ ॥ अथ केतूदयम् ॥ त्रि प्पि रवाश्च त्रिताराश्च रक्त
 लोहितरप्रमयः ॥ प्रायश्च त्पूतरा माशं सचन्ते नित्यमेव हि ॥ ३२ ॥ केतो रस्तदिना २५६

दूर्जं सप्त रात्राणि वर्जयेत् ॥ ब्राह्मणुन्नोद्गमे वर्ज्यं सप्त रात्रादि मंगलम् ॥ ३३ ॥ ब्रह्मसु-

तस्य निशि खोवर्णे स्त्रिभिर्युगांतकरः ॥ अनियत दिवसं प्रभुषो विज्ञेयो ब्रह्म दंडारव्यः

॥ ३४ ॥ केतो रस्य दिनां दूर्जं सप्ताहं मंगलं त्यजेत् ॥ यावन्केतुं ह्यस्ता वदुद्गस्तमयोहि

सः ॥ ३५ ॥ केतुं ह्ये सप्त दिना नि चोर्द्धं विहाय रात्रादिषु गर्हितानि ॥ दिनानि श्रेयाणि-

शुभानि चूनं वदन्ति रैभ्य प्रमुखा शुनीका ॥ ३६ ॥ चैलं संवत्सरे पूर्णे त्रि तथा द्विषमे चरे-

त् ॥ सौम्याद्यने विचैत्रेषु क्षेज्य शुक्लेन्दु वासरे ॥ ३७ ॥ अथ स्याद्ब्राह्मण स्याकै क्षत्रिय-

स्य कुजे हनि ॥ मंदाहे वैश्य शूद्राणां चै लोक्त तिथिभद्रियु ॥ ३८ ॥ हस्ताश्वि विस्रु

पौषानि अविद्या दित्य पुष्यभम् ॥ सौर्यचित्रे तथा क्षौरे उत्तमान वतार काः ॥ ३९ ॥

श्रीरायुचराणि वायव्य रोहिणी वारुणं तथा ॥ क्षौरे षण्मा ध्यमा प्रोक्ता श्रेषा ह्यदप्रग-

हिताः ॥ ४० ॥ क्षौरे जन्म लग्नं शुभम् ॥ कृषिं प्रयाणं क्षौरे च विवाहः प्राशनं तथा ॥ श्रि

शोर्वत्सं च शानं च जन्म राशौ शुभं भवेत् ॥ ४१ ॥ पाल्म राशुद्दये षष्ठे ह्यहश्रेनिधने

तथा ॥ शत्रुक्षेत्रे च नीचे च क्षौरं नैव प्रशस्यते ॥ ४२ ॥ सेवे दुःखो सुगेन्द्रे च वृद्धि
 के व्ययनं भवेत् ॥ एजा वीधे च धनुषि शुभयुक्तेन पुष्यति ॥ ४३ ॥ विषयशरत्रजलेषु
 रैः पीड्यते मरणान्वितः ॥ क्षौरं मृत्युघने लग्ने शुभयुक्तेऽपि मरुतः ॥ ४४ ॥ यामित्रे
 भाल्लरे क्षौरं मृत्युस्त्याङ्गमिजे तथा ॥ शुक्रं सौख्यविना शस्त्रान्तरं भाग्यं घने श्रे
 ॥ ४५ ॥ लग्ने रवेदेव लोपेते चंद्रं तारां वलान्विते ॥ ज्येष्ठे ज्येष्ठस्य नो भासे मार्ग
 शीर्षेऽपि के चन ॥ ४६ ॥ सूक्तो मर्तारि गभिरया चूडा कर्त्तुं न कारयेत् ॥ पंचमा
 व्यात्मागथोर्द्धं गभिरया मपि कारयेत् ॥ ४७ ॥ यस्य नागालिकं कृत्यं तस्य माता
 रजस्वला ॥ तदा मृत्युमवाप्नोति पंचमं दिवं संविना ॥ ४८ ॥ विवाहो तस्य कार्थेषु
 माता चैव रजस्वला ॥ वैधव्यं जायते तत्र चृणाथ्योः पारिणीहने ॥ ४९ ॥ अथाक्षरा
 रंभः ॥ सौम्यायने शुभे मासि स्वाध्यायदिवसे शुभे ॥ रवौ जीवि बुधे शुक्रे लग्ने रवेदव-
 ला न्विते ॥ ५० ॥ रेवती द्वितये पुष्ये पुनर्वसुनुराधयोः ॥ आर्द्ररिख्ये श्रवणे हस्ते स्वातो

चित्राभिधेतथा ॥ ५२ ॥ हेरं वांवेच वाग्देवी तथा भ्यर्च्यैष्ट देवताः ॥ पंचमाब्देनरः
 कुर्यात्त्रिप्यारंभं बुधः सवा ॥ ५३ ॥ अथोपनयनम् ॥ आयोडश द्वाह्न रास्यसावित्री
 नाभिवर्त्तते ॥ आह्वादिंश द्वाह्न वंधोर चतुर्विंशति द्विजः ॥ ५३ ॥ अल ऊर्द्ध त्रयी-
 व्येते यथा काल मसं स्मृताः ॥ सावित्री पतिता ब्राह्मी भवत्यपि चं गर्हिता ॥ ५४ ॥
 कश्यपः ॥ ऋतौ वसंतं विष्णोणां ग्रीष्मे राक्ष्णां सरद्यथ ॥ विशं मुखं च सर्वेषां ह्युजानां
 चोपनायनम् ॥ ५५ ॥ साधारणं च मासेषु माघादिषु च पंचसु ॥ विनर्तुना वसंते न
 क्लृप्तपक्षे गलग्ने ॥ ५६ ॥ अपराह्णे चोपनीतः पुनः संस्कारमर्हति ॥ त्रिधा विभज्य
 दिवसं तत्राद्यौ कर्म्मचैदिकम् ॥ ५७ ॥ द्वितीये मानुषं कार्यं तृतीयेः शत्रुषु येत्कम् ॥ चं
 लभेऽति शस्तः स्यात् क्षययोगी श्लेत्तरे ॥ ५८ ॥ शुक्लपक्षे भवेद्यज्वा स्वभेनुंगोति
 शेषतः ॥ वर्द्धमानोऽपि वापूर्यः चन्द्रो यदि विलयतः ॥ ५९ ॥ निःसं करोति त्रिभिर्नलग्नगः क्षयते
 गिराम् ॥ शशास्वाधिपतिवारश्च शशास्वाधिपवलं शिशोः ॥ शशास्वाधिपतिलंगं च भित्तयं दुर्लभं त्र-

६० प्राखेण गुरु शुक्राणां मौढ्ये वाल्ये च वाङ्मते ॥ ६१ ॥ नैवोप नयनं कार्यं वर्यो
 प्रो दुर्वले स्मृते ॥ प्रच्युनी चाधि शत्रुस्ये स्वांशे वास्वो च भागने ॥ ६२ ॥ प्राखे शे वा
 गुरौ श्रुक्ते न नीचं फल मस्युते ॥ जन्मी वये जन्म सुतार का सु मासे तथा जन्म तिथौ
 च राशौ व्रते न विप्रो ऽल्य परि श्रुतो ऽपि राद्रौ विशेषः प्रथितः पृथिव्याम् ॥ ६३ ॥ म
 भीष्ट मे गर्ग पराशरथैः फलयद्भुक्ते व्रत वंधने तु ततो ऽधिकं जन्म सु तार का सु मासे ऽथ
 वा जन्म निवाड वानाम् ॥ ६४ ॥ जन्म क्ष मास लगना दो व्रते विद्याधि को व्रती ॥ आद्य
 गर्भे तु विप्राणां क्षत्रा दीना मना दिने ऽथ वा लस्य बल हीनो ऽपि शांत्या जीवो बल प्ररः
 ॥ ६६ ॥ यथोक्त वत्सरे कार्यं मनुक्ते नोप नायनम् ॥ वृत्ते ऽपि वर्षे न गुरु वली चे च्छा
 त्या प्रशस्तं व्रत वंध कर्त्स ॥ अनुक्त वर्षे सुवल प्रदो ऽपि नैवेत योरब्द वलं गरीयः ॥ ६७
 ॥ व्रत वंधे निवाहे च श्रुति द्यायां विशेषतः ॥ गोचरे शौव क्तव्यं वेधादिक म काराणाम्
 ६८ ॥ वैभ्रसु ॥ व्यये पक्षे स्त्रिगे व्रतेः स्वगे नंदै सुखे शरैः ॥ एधे रुद्धे ईहे विद्धि गरुः ॥

गण्ड्युद्धो सुभो ॥ १ ॥ अथ वर्गविशुद्धये गुरु शीता सुभानुसु ॥ वनो ह्य
 हो तु कर्तव्यो गो चरेण कश चन ॥ अष्टवर्गोरा ये शुद्धा स्ते शुद्धा सर्व कर्म्मसु ॥ १ ॥
 ॥ १३ ॥ यद्ये चैला दरे ॥ १ ॥ विप्रस्य पीड शब्द पर्याहृविष्णु तप भूशुजान् ॥ विप्रस्य
 दष्ट भे गर्भ तो ॥ १ ॥ विप्रस्य पीड शब्द पर्याहृविष्णु तप भूशुजान् ॥ विप्रस्य
 नो तु चतुर्विंशद्गौरा काल उदाहृतः ॥ १४ ॥ निजवर्गो रा शरावेषा भास्व हागी श्क-
 रेत्सु ॥ धीर्ज वत्सु द्विजातीनां व्रतबंधः शुभा वहः ॥ १५ ॥ अथवर्गेशिः ॥ जीव शुक्लो
 तु विप्रेशीश्च शुजां रवि भौस जौ ॥ विप्रोऽज्ञो न्नुश्च सुद्राणां अल्यजानां पतिः शनिः ॥ १६
 ॥ अथवैराधीपः ॥ ऋग्वेदे शो गुरुः प्रोक्तो यजुषां भार्गवः पतिः ॥ साम वेदे च्वेदे भौमः पति
 श्रायर्वयो बुधः ॥ १७ ॥ अथ गुर्वीदिवलम् ॥ गुरु सूर्यं चलं ज्ञेयं विवाहे यदि व क्ष्यते ॥
 चंद तारे चलं पूर्व मुक्तं रासं चलोः शुभम् ॥ १८ ॥ अथमासादिः ॥ आघात्यं च शुभासिधु १६

शुक्ले जीवन् भागवि ॥ केचिन्नु क्लृप्त पक्षे ऽपि प्रथम त्रिलवे जगुः ॥ ७६ ॥ अथ त्रिथयः
 द्वित्र्ये कादशदिकं च द्वादश प्रमिते तिथौ ॥ अश्विनी मृगं चित्रासु हस्ते स्वात्वां च श्र
 क्रमे ॥ ८० ॥ पुष्ये च पूर्व फाल्गुण्यां श्रवणे पौष्णभे तथा ॥ वासवे शत तारासु व्रतबंधः
 प्रशस्यते ॥ ८१ ॥ अथ प्रतिवेदं नक्षत्राणि ॥ मूले हस्त त्रये सार्व्य सैके पूर्वा त्रये तथा ॥
 अश्विनौ ध्यायिनां कार्थ्यं मेखलावं धनं बुधैः ॥ ८२ ॥ पुष्ये पुनर्वसौ पौष्णे हस्ते मंत्रे अ-
 प्रांक्तभे ॥ औषेवु च प्रशस्तं स्याद्यजुषां औजिवंधनम् ॥ ८३ ॥ पुष्य वासव हस्ता-
 श्वशिव करोन्नरात्रयम् ॥ अशस्तं मेखलाबंधे वदूनां साम गायिनाम् ॥ ८४ ॥ मृगं नै-
 त्राश्विनी हस्ते रेवत्य निति वासवम् ॥ अथर्व याहिनां शशोभ गणो ऽयं व्रताप्यंसे ॥
 ८५ ॥ नय साधारणी नक्षत्र विरेवः ॥ पुनर्वसौ व्रतं नक्षं शतभे केच नैतिच ॥ अथ व्रते नि-
 थिद्गम् ॥ क्लृप्त पक्षे शूनौ राशौ अश्वेगे वा गल गृहे ॥ अनाध्याये ऽपरस्मि वानं कुर्वाद्म
 तवंधनम् ॥ ८७ ॥ अथानाध्यायः ॥ संक्राति र्युग मन्वादी द्वितीया ज्येष्ठ शुक्लगा ॥

चैत्र कृत्वा तृतीया च द्वादशी माघ शुक्ल जा ॥ ८८ ॥ प्रति पक्षे ऽष्टमी चैव चतुर्दश्याः
 दिनत्रयम् ॥ अनाध्याया दूर्मेव ज्या स्वाध्याय व्रत वंधयोः ॥ ८९ ॥ अथ प्रदीपः ॥ च-
 नुधी प्रथमे यागे यास युग्मे त्रयो दशौ ॥ सप्तमी सार्द्धं यागे च प्रदीपे षस्त्वा न्निष्ण मुखे
 ॥ ९० ॥ अथ गलग्रहाः ॥ सप्तम्या स्थितयं चैव त्रयोदश्या श्वतुष्टयम् ॥ चतुर्थी चैकतः
 प्रोक्ता अथा वेते गलग्रहाः ॥ ९१ ॥ अथ लग्नवलम् ॥ त्रि ३ षट् ६ संस्थाः खलाः रेवे १०
 र्कचन्द्रौ द्वि २ धन ७ ख १० त्रि ३ गः ॥ सौम्याः केन्द्र त्रिकोणस्थाः १।४।७।१०।११।
 ५। लाभे सर्वे व्रते शुभाः ॥ ९२ ॥ जीवेन्नु भृगु लग्ने ण व्रते नेद्या षडष्टगाः ॥ शु-
 क्रेणु व्यय गौने द्यौ खला लग्नाष्ट पंचगाः ॥ ९३ ॥ व्रते सौम्या षशुभाः प्रोक्ताः षड-
 षांत्य विवर्जिताः ॥ शुक्ले स्वर्क्षो च गंश्वंक्षे लग्ने श्रेष्ठो रविः क्वचित् ॥ ९४ ॥ द्वौ-
 ज्य शुक्रांशु गो लग्ने चंद्रः शस्तो व्रते नतः ॥ नान्यत्राथ निजां श्रेष्ठः पुनर्वसु श्वे शु-
 भः ॥ ९५ ॥ अथ केन्द्रस्य खेट फलम् ॥ भूपा अथी चरिणक् वृत्तिः शस्त्र मृत्यात्त्यकी भनः १६३

॥ पंडित श्वार्थ वानूस्लेखसेवीकेन्द्रेऽर्कितः क्रमान् ॥ ४६६ ॥ अथ व्रतयोगः ॥ ल
 १६४ ग्ने गुरु भृगुः कोणो घृत्को श्रेऽब्जे व्रते शुभः ॥ गुरु श्वंद्रो भृगुर्नेद्यो रवि भौमाकि
 संयुतः ॥ ४६७ ॥ अथ चैत्रश्रावणम् ॥ गोचराष्टकवर्गाभ्यो यस्य शुद्धिर्नलभ्यते ॥
 तस्योपनयनं कार्थ्यञ्चैत्रे मीनगते रवौ ॥ ४६८ ॥ हरौ सिंहांशगो जीवे नीचर्क्षे नीच
 भागणे ॥ भौजीवंधः शुभः प्रोक्तं श्वेत्त्रे मीनगते रवौ ॥ ४६९ ॥ अथात्र मातुः राजोद्दीप्ये
 विधेयः ॥ मातूरजस्वला दोषो नादी आद्धोचरं तथा ॥ श्रावण्यके व्रतं चैलं श्रगत्या
 कुर्व्यात्करग्रहम् ॥ २०० ॥ अथ केशंशत समावर्तं ॥ चैलीकृतसन्धे वाथ्यं केशंशतं षोडश
 श्रावके ॥ व्रतवंधोक्तकाले तु रामावर्तं न मीरितम् ॥ २०१ ॥ अथ राज्ञां क्षुरिकाबंधनम् ॥
 व्रतोक्तमाप्तित्यादौ विचित्रे सवले कुजे ॥ विभोमे क्षुरिकाबंधं प्रारिषवा ह्यन्नह
 भुजाम् ॥ २०२ ॥ द्विवेदि कुलसंभूतसरयूदतसंग्रहे ॥ शिरोसणो समाक्षेया प्र
 मेयं हि चतुर्दशे ॥ २०३ ॥ इति संग्रहशिरोसणो संस्कारकथनं नाम चतुर्दशीप्रभा ॥ १६६

संश्लि ॥ २४ ॥ अथ विवाह प्रकरणम् ॥ यो पा धर्मा र्थं कामानां साध्वी चेत्सा धनं भवेत् ॥ श्री
 १६५
 लं लग्नव प्रातः स्याः शुभं लग्नमथोद्भवे ॥ १ ॥ देवज्ञं सुदिनेऽय्यर्च्यतां ब्रह्म
 श्री फलादिभिः ॥ विद्यायगंतयोः पुच्छे द्विवाहं वरकं न्ययोः ॥ २ ॥ प्रदीपना
 द्विगी २० प्रा ११ गिन ३ चारा ५ श्रेल ७ रिथते विधी ॥ सद्यः परिणयो जीव हृष्टे स्थे दूर
 कन्ययोः ॥ ३ ॥ गौ तुला कर्क लग्ने वा शुभे क्षित युते तथा ॥ विधय क्षीप्र गौ शुक्र
 चंद्रे चेत्यश्रयतस्तनुम् ॥ ४ ॥ वलिनो वरदो तन्नस्त्रीप्रदो सप्तभांश्रगौ ॥ चंद्रेषु ६
 द्यमे पापे लग्ने वा चूनगे कुजे ॥ ५ ॥ लग्नेऽज्ञे वा चूनभौमे वैधव्यं चाद्यमेऽब्दे के
 ॥ लग्नाच्च पंचमे पापे नीचस्ये शत्रुवोक्षिते ॥ ६ ॥ साकन्या मृतवत्ता स्या दधवा
 कुलटा भ्रवम् ॥ द्यूने सेंटु भृगोरंडा भौमे वा कुलटा शनी ॥ ७ ॥ सुशीला शुभ-
 गा जीवे बुधे च प्रश्न लग्नतः ॥ चन्द्रः षष्ठेऽद्यमे षष्ठे वाहुले सग शशिशः ॥ ८ ॥
 क्षेरे क्षिते विवाहस्य भंगदः परि कीर्तितः ॥ बाहू संतान संयुक्ता योपि त्स्विरसमा

संश्लि ॥ २४ ॥ अथ विवाह प्रकरणम् ॥ यो पा धर्मा र्थं कामानां साध्वी चेत्सा धनं भवेत् ॥ श्री

व्रजेत् ॥ ९ ॥ तां विलोक्य तथा पत्यं तस्य मन्त्रे वदेत्सुधीः ॥ शंख भेद्यो दिना-
 १६६ दश्चेत्प्रश्ने स्थान्यंगलं सदा ॥ १० ॥ वायसस्य शृगा लासि र वश्चेत् शुभं भवेत्
 ॥ दंपत्योरंतरा भैत्री विवाहेन सुभा वहा ॥ ११ ॥ जुंजा वर्ग लथा वर्गो वश्यं ता
 राथ यो निजा ॥ गृह मैत्री गणो राशि मैत्री नाडीति चेदश ॥ १२ ॥ अथोत्तरवला
 प्रचेति विज्ञेयात्सु परस्परम् ॥ गुराणाधिक्ये समुद्ग्रहः कर्तव्यो वरकन्ययोः ॥ १३ ॥
 अथ जुंजा प्रीतिः ॥ पौष्णादिकं यद्बुभुशंति पूर्व मार्गदिकं द्वादश मध्य भागम् ॥ पौरुंद-
 राद्यं नवकंभचक्रं परंच भागं गण काः विदग्धाः ॥ १४ ॥ पूर्व भागे पतिः श्रेष्ठो मध्य-
 भागे च कन्यका ॥ परभागे च नक्षत्रे द्वयोः प्रीति र्मर्ही यसी ॥ १५ ॥ अथ वर्ग प्रीतिः ॥
 अर्चवर्गो गरुडः प्रोक्तो मार्जारस्तु क वर्गिकः ॥ चवर्गः केशरी दोयो षड्वर्गः कुकुरः स्तु-
 तः ॥ १६ ॥ तंवर्ग स्तव्यं संब्रु स्यात् पवर्गो मूल को मतः ॥ चवर्गो हरिणा ल्यश्च
 श्ववर्गो मेघ उच्यते ॥ १७ ॥ गरुडो राग यो वैरं तथा मेघ शुनो रथि ॥ अथश्चा स्तु वि- १६६

डालस्यात् प्रादूल मृगायो स्तथा ॥ १८ ॥ स्वर्गा त्यचम प्रशत्रु प्रचतुर्थो मित्र सं-
 ह्रकः ॥ उदाशीन स्तृतीय स्तु वर्ग भेद स्त्रियो च्यते ॥ १९ ॥ वर्गारित्वे मह हुरुह
 वर्गे क्वे शीति रुतमा ॥ कान्यका वरथो र्स्त्रेव स्वासि सेवक यो रथि ॥ २० ॥ अथ वर्गानी-
 तिः ॥ मीनालि कर्कटा . विप्राः क्षत्री मेघो हरि ईनुः ॥ तुला इंदु घटाः शूद्राः लषक-
 न्या मृगा विशः ॥ २१ ॥ नोत्तमा मुद्ध हे त्कन्या ब्राह्मणी च विशेषतः ॥ मृयते हीन द-
 एश्च ब्रह्मणा सदृशो यदि ॥ २२ ॥ वर्षा श्रेष्ठा च यानारी तस्या भर्तानि जीवति ॥ य-
 दि जीवति चेद्भर्ता तदा पुत्रो न लभ्यते ॥ २३ ॥ अथ वस्य प्रीतिः ॥ युग्मं कुंभ स्तुला कंन्या
 प्राग्दलं धनुषो द्विपात् ॥ पराई धनुष श्रेव पूर्वदिं स्मकरस्य च ॥ २४ ॥ केशरी ह-
 ष भाख्य श्व मेघ श्रेते चतुः पदाः ॥ मृगोत्तरं दलं मीनो जल चांशे प्रकीर्तितः ॥
 २५ ॥ कर्कटः कीट संज्ञश्च एश्चिकस्तु सरी स्तपः ॥ सिंहं विना वशा स्सर्वे द्वि पदा-
 नां चतुः पदाः ॥ २६ ॥ भक्ष्या जल चरस्तेषां भय स्थाने सरी स्तपाः ॥ २७ ॥ अथ-

शिवाय नारमेती ॥ कन्या भंवर आङ्गण्यं च धूम्रा हर भक्षया ॥ नव हृच्छेष भेनेयं सप्त यं वत्रि
 संख्य के ॥ ३८ ॥ अथ योनि मेत्री ॥ अश्विनी प्रातः अश्या भौ महिषो स्वाति हरत वै ॥
 पूर्वा धनि यो सिंहः भरण्या न भयो गजिः ॥ ३९ ॥ कृत्तिका सुख्ययो मंत्रिः सुख्या
 द्या पादयोः कपिः ॥ ऊषा भिजि ज्ञयो वभ्रू रोहिणी मृग शौरहिः ॥ ४० ॥ मृगानुरा
 धयो रेणः श्वा मूलाद्रा अयो स्वया ॥ पुनरश्लेषयो रंतु राखुः पूजा मया ह्वयोः ॥ ४१
 ॥ विशाखा चित्रयो व्योमि गौ रुफोत्तर भाद्रयोः ॥ मैत्री वैर विचारथ भानां प्रोक्ता स्तु-
 योनयः ॥ ४२ ॥ गो व्या घंगज सिंह मन्थ महिषं श्वैरां च वभ्रू रंगं वैरं वानर भेद
 कंच सुमहत्त द्व द्वि लाली नु रम् ॥ ले कानां व्यव हारतो ऽन्य दपि च द्वा त्वा प्रबला
 दि दंन्दम्पत्यो र्दंष भृत्य योरपि स ए वज्यं सुभ स्या र्थिभिः ॥ ४३ ॥ अपग्रहयेती ॥ क्षि
 त्वाणि शुभरोः कुजेज्य शशिनः श्रुक्ता कं जो वै रिलो लौम्य श्चा स्य सनो विधो दुधर
 वी मित्रे न चास्य द्विषत् ॥ श्रेयाश्चास्य समाः कुजस्थ सुहृद श्वं ज्जेज्य सूख्यां बुधः

शत्रुः शुक्र शनी समौ च शश भृत्सूनुःसिताहस्करौ ॥ ३४ ॥ मित्रे चास्यरिपुः
 प्राणी गुरु प्रा निक्षमाजाः समाः गीघ्यते स्मिन्नाण्यर्कं कुजेन्दवी बुधसितौ शत्रूत्समः
 सूर्यजः ॥ मित्रे सौम्य शनी कवे शश शिरवी शत्रू कुजे ज्यौ समौ मित्रः शुक्र बुधौ श
 नेः शशिरवि क्षमाजाः द्विवोऽन्यः समः ॥ ३५ ॥ संपत्यो राशिपो मैत्री मिथ स्या-
 च्छोभननादा ॥ अहिते त्वहितं विद्यात्समेवै मध्यमं स्थतम् ॥ ३६ ॥ अथ गौत्रीफल
 म् ॥ नवर्गवर्गो नंगणो नयोनि द्विहाशे नैव षडष्टकेवा ॥ तारा विरुद्धे नवपंचमेवा
 मैत्री यदां स्याच्छुभदो विवाहः ॥ ३७ ॥ अथ गणमैत्री ॥ हस्तस्त्वती शुक्तिः पुष्योऽनु
 राधारवती ह्ययम् ॥ पुनर्वसु न्दग श्रेष्ठः प्रोच्यते देवतागणः ॥ ३८ ॥ तिस्रः पूर्वाउत्त-
 राश्च तिस्रोऽप्यार्द्राश्च रोहिणी ॥ भरणी च मनुष्याख्यो गणेशः कथितो बुधैः ॥ ३९ ॥
 ॥ कृत्तिका च मघा ज्ञेया विशाखा शततारका ॥ चित्रा ज्येष्ठा धनिष्ठा च मूलं रक्षोग
 णः स्मृतः ॥ ४० ॥ स्वगणो परमा प्रीति स्मिन्धमा देवमर्त्ययोः ॥ मर्त्यराक्षसयोर्मर्त्युः

कल हो देव रक्षसाः ॥ ४१ ॥ राक्षसी तु यदानारी पुरुषो मानवो भवेत् ॥ विवा-
 हिताष्टमे मासि सा च भक्षयते पतिं ॥ ४२ ॥ अथ गणेशोपापवादः ॥ मैत्र्यां राश्रीं प्रयोरं-
 श स्वामिनीं वरकन्ययोः ॥ न तत्र गणेशोपस्थाद्विवाहश्चुभदीमतः ॥ ४३ ॥ रक्षो-
 नाचु गणानारी चैतदी द्वाहनंतयोः ॥ योनिमैत्र्यादिना कार्थ्यमिदं गर्गादि भावितम्
 ॥ ४४ ॥ अथ राशिकूटम् ॥ राश्योः षड्वाष्टके मृत्युस्त्रिकोरो त्वनपत्यता ॥ नैप्रखं द्विद्वाद-
 रीं द्वेयं सौख्यमन्यत्र चोभयोः ॥ ४५ ॥ कुमार्यां विषसाद्राशोः षष्ठं तु वरभं न स-
 त् ॥ समाद्राशोः शुभं षष्ठं विपरीतमसत्सृतम् ॥ ४६ ॥ वरस्य पञ्चमे कन्या कन्या
 यानवमे वरः ॥ एतन्त्रिकोराकं गार्होपुत्रपौत्रसुखा वहम् ॥ ४७ ॥ अथ कूटापवादः ॥
 प्रोक्ते तुष्टमकूटेऽपि राश्यो रेकाधिपत्यके ॥ गैत्रं त्रिपनयः श्रेष्ठो ह्येकनाडी न चैतयोः
 ॥ ४८ ॥ तुलाव्यभयोर्म्भिनसिंहयोः कुंभकन्ययोः ॥ धनुः कर्कटयोर्नक्तशुभमयोश्चा-
 लिभेषयोः ॥ ४९ ॥ प्रीतिः षड्वाष्टकं चैतन्नदन्यत्वाज्यमेव हि ॥ ५० ॥ राशिदो वैरभावे

अपि मैत्री चेत्स्यात्तदंश्रयोः ॥ नाडी वश्येत्तु ताराणां शुद्धा बुद्धहृन् संसृतम् ॥ ५१ ॥ आ-
 मिनी जन्म नक्षत्रा द्वितीयं पति जन्म भम् ॥ न शुभं भर्तु नाश्राय कथितं ब्रह्म या मले
 ॥ ५२ ॥ अथ नाडी शुद्धिः ॥ ज्येष्ठा मूलाश्वि भार्गव्या ह्यं शत भिया ह्वयम् ॥ उत्तरं फाल्गु
 णी युगमगाद्या नाडी यमीरिता ॥ ५३ ॥ चित्रा पुष्योऽ नुराधा च धनिष्ठा भरणी श्रुगाः
 ॥ पूर्वा पादोत्तरं भाद्र पूफाषा मध्य नाडिका ॥ ५४ ॥ रोहिणी कृत्तिका ज्येष्ठा मघा स्वा
 ती ह्वयन्तथा ॥ रेवती चोत्तरायादा श्रवण श्र्वांत्य नाडिका ॥ ५५ ॥ दंपत्योरेक नाडी-
 स्थे ऋक्षे नेष्टः करग्रहः ॥ मध्य नाडी गति मृत्यु स्तस्मात्तं सर्वं धा त्यजेत् ॥ ५६ ॥
 अथ नाडी दोषापवादः ॥ राक्ष्येके भिन्न भेष्ये के अन्य राशौ तैकमे ॥ भिन्नेऽघ्नौ न ह्ये
 दोषा गण नाडी भकूट जाः ॥ ५७ ॥ अथैकमेऽपि विशेषः ॥ विष्णवायाद्भिष्वः पुष्यो रो-
 हिराशुत्तरं भाद्र पात् ॥ रेवती च मघा श्र्चं नेतरं श्र्चं क मे ह्योः ॥ ५८ ॥ अथ नाडी वि-
 षये विशेषः ॥ उक्तं नारदेन ॥ चतुस्त्रिंशं द्विभौ स्याथाः कन्यायाः कमशौऽपि भात् ॥ ५९

वन्दि भा विंदु भा न्नाडी त्रि चतुः पंच पर्वसु ॥ गणयेत्संख्यया चैकनाड्यां मृत्यु
 नै संशयः ॥ ५६ ॥ एकनाडी विवाहश्च गुणैः सर्वैस्समन्वितः ॥ वर्जनीयः प्रय-
 त्नेन दंपत्यो निर्धनंयतः ॥ ६० ॥ गर्गः ॥ चतःपात्कन्यका ऋक्षे गणये साञ्चिना
 दिकम् ॥ त्रिभंसं व्यापसब्धेन भिन्नपर्वशुभावहम् ॥ ६१ ॥ कन्यका मंत्रिपा-
 त्चेत्स्याद्गणयेत्कनिकादिकम् ॥ चतुर्भिः पर्वभिस्तद्द्वदभिजित्तरकान्वितम्
 ॥ ६२ ॥ कन्यकां द्विपात्चेत्स्याद्गणयेत्सौम्यभादिकम् ॥ पंचभिस्त्ववरो हेतुपं-
 चमां गुणिवर्जितम् ॥ ६३ ॥ चतुर्नाडी ल्यहल्यायां पांचाले पंचनाडिका ॥ त्रि-
 नाडी सर्वदेशेषु वर्जनीया प्रगलतः ॥ ६४ ॥ अथनाडीविचारे चंडेश्वरः ॥ पृष्टम-
 ध्ये शुभसमीचतःभोगः क्रोडिवनितादित्तवियोगः ॥ मध्यरेखे भवति विवाहे उ-
 भयोर्मरणं वदति वराहः ॥ ६५ ॥ अश्व्यादिनाडीवेधर्क्षक्रमात्पृष्टद्वितीयकम्
 ॥ याम्यादि तुर्थ्यं च कृतिकादि द्विषष्टकम् ॥ ६६ ॥ अर्केन्दुजक्षोणि तनूज

सं शि जीवाः केतुः सितो राहु शंशंकश्लोः ॥ जन्मादि नाडी त्रितये शुभा स्स्युः शुभेशुभं
 १७३ स्याद शुभेऽ शुभं च ॥ ६७ ॥ तद्यथा अर्कः १। १०। १६ बुधः २। ११। २० भौमः ३।
 १२। २१। गुरुः ४। १३। २२। केतुः ५। १४। २३ शुक्रः ६। १५। २४। राहुः ७। १६। २५
 चंद्रः ८। १७। २६। शनिः ९। १८। २७ अथ नाड्यादि दोषे दानानि ॥ हेमाज्य रत्नगो
 दानं सत्व्युज्जय जप स्तथा ॥ कुय्या दावश्य को द्वाहे नाडी दोषा पनुत्तये ॥ ६८ ॥ ता
 सन्दि द्वाद्दशे दद्या त्सुवर्षा च्च षडष्टके ॥ गोयुगान्वव पञ्चाख्ये त्वर्यां वर्यादि दोषजे
 ॥ ६९ ॥ हेमान्नं वसनं धेनुं सर्व दोषा पनुत्तये ॥ ७० ॥ अथ वश्यादिगुणाः ॥ एकै क
 द्द्वितौ द्वेया वर्यादीनां गुणाः क्रमात् ॥ विवाह षुभदस्तेषां गुरो त्वष्टादश्रा-
 थिके ॥ ७१ ॥ अथ जन्म कालिक भौमवोषः ॥ लग्ने व्यये च पात्राले यासिन्ने चाष्टमे
 कुजे ॥ कन्या भर्तु विनाशाय भर्ता कन्या विनाशकः ॥ ७२ ॥ एवं विधे कुजे
 संस्थे विवाही न कदाचन ॥ कार्यो वा गुणवाहुल्ये कुजे वा तादृशे ह्योः ॥ ७३ ॥ १७

संस्थिः ॥ अथ त्रिविधो विषययोगः ॥ कन्यायां सूर्य भौमार्कि वारेषु तिथि भद्रा प्रता सिधम्
१७६ ॥ अश्लेषा क्रांतिका चेत्या तत्र जाता विवांगना ॥ ७४ ॥ अथ द्वितीयः ॥ तनुर्लम्बे
रिपु क्षेत्रे संस्थितः पाप खेचरः ॥ हो सौम्या वपियोगे ऽस्मिन्संजाता विष कन्यका
॥ ७५ ॥ अथ तृतीयः ॥ लग्ने शनैश्च रोयस्या स्तुते ऽकोनवमे कुजः ॥ विषाख्यासा-
पिनो द्वाहा त्रिविधो विष कन्यका ॥ ७६ ॥ अथ कन्या दोषापवादः ॥ सावित्र्यादि ज्ञतं
कृत्वा वैधव्य विनिवृत्तये ॥ अश्वत्थादिभिरुद्वाह्य द्वाहां चिरजीविने ॥ ७७ ॥
अथ जन्म कालिक रुय नक्षत्र फलम् ॥ मूल जाश्व सुरं हति ज्येद्या जा स्वध वा गुजम् ॥ क
न्यका तु विशाषो त्यानिहन्या देवरंस्वकम् ॥ ७८ ॥ अथ्यापवादः ॥ अश्लेषा प्रथमः
पादः पादो मूलांति मस्तथा ॥ विशाषा ज्येष्ठ श्री राघ स्त्रयः पादा ष्शु भां वहाः ॥
७९ ॥ इति वधूवरयो र्मला पक विधिः ॥ अथ वाग्दानम् ॥ धरणि देवो ऽद्य वा कन्यका
सोदर ष्शुभ दिने गीत वाद्यादिभिस्संयुतः ॥ वरद्वतिं वस्त्र यजू यवी तादिना क्रव

पुते वर्न्हि पूर्वात्रिये राचरेत् ॥ ८० ॥ अथ कार्यविशेषे जन्म नामस्त्वयोः प्रधानता ॥ अ-
 ज्ञात जन्म नो नृणां नामसे परि कल्पयन्ता ॥ तैर्नैव चिंतयेत्सर्वे राशि क्लृप्तं हि जन्म
 वत् ॥ ८१ ॥ जन्मभं जन्मधिस्तेन नामभं नामाधिस्तितः ॥ व्यत्ययेन यदा योज्यन्ते
 म्यत्योर्निधनं प्रदम् ॥ ८२ ॥ देशं यामग्रहद्युत व्यव हरि रणो ज्वरे ॥ दाने मंत्रे च से-
 वायां का किन्यां वर्गयोजने ॥ ८३ ॥ पुनर्भे मेलने द्वेषा नाम एतौः प्रधानता ॥ अ-
 तोन्यत्र विवाहादौ प्राधान्यं जन्म मस्य हि ॥ ८४ ॥ अज्ञात जन्म धिस्तेन नामभादेव
 चिंतयेत् ॥ जाया पत्यो भकूटाद्यं गोचराख्यं खिलं तथा ॥ ८५ ॥ एकस्मादिह दस्यत्यो
 रद्वौ ते जन्मभे तथा ॥ जन्ममाहुरु शुद्ध्यादि मेलनं नामभातयोः ॥ ८६ ॥ अथ विवाह
 संवत्सरदि शुद्धिः ॥ गर्भजन्मदिना ह्यपि हाय नात्पंचमात्यम् ॥ आदशाब्दं तु कन्याया
 विवाहः समवत्सरे ॥ ८७ ॥ विशेषः ॥ षडब्द मध्ये नो हास्या कन्या वर्ष ह्वं यतः ॥ सो
 मो भुंक्ते ऽथ गंधर्व स्तितः पञ्चाहुताशनः ॥ ८८ ॥ अष्ट वर्षा भवेद्गौरी नव वर्षा-

च रोहिणी ॥ दश वर्षा भवेत्कन्या अत ऊर्ध्वं रजस्रला ॥ ८६ ॥ गौरीन्द्वल्ल-
 लोक सावित्रं रोहिणीं दत्त् ॥ कन्या दद्वल्ल लोकमतः परमसद्गतिम् ॥ ८७ ॥ मासत्रया
 दूर्ध्वमयुगमवर्षे युग्मे तु मासत्रयमेव यावत् ॥ विवाह शुद्धिं प्रवदन्ति सन्तो वात्स्याह-
 योगगविराहमुख्याः ॥ ८९ ॥ विशेषः ॥ ज्ञेया गुरुवला गौरी रोहिणी आनुमहला ॥
 कन्या चन्द्रवलो द्वाह्या ततो लग्नचलेतरा ॥ ९३ ॥ अथ विवाहे गुरु रविचन्द्रवलम् ॥
 गुरोर्वलनु कन्याया वरस्याथ चलं रविः ॥ ग्राह्यं परिणये प्राज्ञैः चलं चन्द्रात्तथो
 मयोः ॥ ९३ ॥ अथ कन्यावरयो गुरुवलम् ॥ कन्याया गृहशुद्धिश्च दशवर्षावधिस्तु
 ता ॥ दशवर्षव्यतिक्रान्ता कन्या शुद्धिविवर्जिता ॥ ९४ ॥ तस्यास्तारस्तु लग्नानां
 शुद्धौ पाणिगृहोमतः ॥ जन्मराशे गुरुः श्रेष्ठः पंचमो नवमो द्विगोः ॥ ९५ ॥ एकाद-
 शः सप्तमस्थः कन्यायाश्च वतो व्रतम् ॥ त्रिषददशायगोमध्ये नेष्टस्तु व्योःष्टमो
 ऽत्यगः ॥ ९६ ॥ एकया पूजयामध्यस्तुर्व्योऽन्त्यो द्विगुणाच्चया ॥ कालानि क्रमरो-

धनात् ॥ ९७ ॥ गुरुस्त्वोच्चैस्वमीत्रे वास्वभे वगोत्तमेऽपि वा
 धर्मोऽत्योऽपि न चारिस्थश्शुभोऽप्यसत् ॥ ९८ ॥ वक्राति चारगोवा
 यस्मिन् राशे समागतः ॥ तद्वाशिजं फलं धत्ते जीवो नो परराशिजम् ॥ ९९ ॥
 कन्यायाः विशेषः ॥ नष्टात्मजा १ धनवती २ विधवा ३ कुशीला ४ पुत्रान्विता ५ परता
 ६ सुभगा ७ विपुत्रा ८ स्वामिप्रिया ९ विगतकोशधना १० धनाढ्या ११ वंध्या १२
 भवेत्सुरगुरौ क्रमशो विवाहे ॥ १०० ॥ कस्यचिन्मते विशेषः ॥ अष्टमे द्वादशे वापि च-
 तुर्थे वा दृहस्यते ॥ पूजा तत्र न कर्तव्या विवाहः प्राणनाशकः ॥ १०१ ॥ षष्ठे जन्म
 निदेवे ज्ये तृतीये दशमेऽपि वा ॥ भूरिपूजा पूजितश्च कन्यायाश्शुभकारकः ॥ १०२
 ॥ एकादशे द्वितीये वा पंचमेऽपि वा ॥ नवमे च सुराचार्ये कन्यायाः कथित-
 श्शुभः ॥ १०३ ॥ अथ वरस्य रविवलम् ॥ तृतीयः षष्ठगश्चैव दशमे कादश स्थितः
 रविः शुद्धो निगदितो वरस्यैव करग्रह ॥ १०४ ॥ जन्मस्थे च द्वितीयस्थे पंचमेऽपि सप्तमेऽ

पिवा ॥ नवमे आस्करे पूजां कुर्व्यात्प्राणि ग्रहोत्सवे ॥ १०५ ॥ चतुर्थे वायुसे चैव ह्य-
 दशे आस्करे स्थिते ॥ वरः पञ्चत्व मान्नोति कृते प्राणि ग्रहोत्सवे ॥ १०६ ॥ कालाति
 क्रान्ते विशेषः ॥ रविस्त्रिषट् वर्षणयस्यो वरस्यो द्वाहने शुभः ॥ मध्यः पंचहि सप्तैक
 नवगः पूज्योत्तमः ॥ १०७ ॥ हिरव्योद्वादशस्तुर्योऽथाष्टमस्त्रिगुणार्चनात् ॥
 अधोभयोश्चंद्रवलम् ॥ ग्राह्यप्रागुक्तमुद्वाहे द्वयोश्चाद्रमसंवलम् ॥ १०८ ॥ अथजन्म
 मासादि बोधा पवादः ॥ स्वजन्म मास र्क्षतीथि क्षणेषु वैनाशिका दृष्ट गणेषु चैवम्
 ॥ नो द्वाह मात्मा भ्युदया भिकाक्षी नैवाद्य गर्भ हितयं कदाचित् ॥ १०९ ॥ जन्ममा
 सादि के ज्येष्ठे विवाहो वरकन्ययोः ॥ आद्य गर्भ भवो नैशो नानाद्य जनयोस्तयोः ॥
 ११० ॥ त्रिज्येष्ठं नेष्ट मुद्वाहे द्विज्येष्ठं मध्यमं स्मृतम् ॥ कृत्तिका स्थैरवौ केचि त्रिज्येष्ठं
 तु शुभं जगुः ॥ १११ ॥ अथकेया विन्मते विशेषः ॥ नेष्टं त्युद्वाहनं केचि ज्येष्ठयोस्तु परस्पर
 म् ॥ पुत्रो द्वाहात्तु षणमासान् नो कन्याकर्पीडनम् ॥ ११२ ॥ सुडनाम्मुडनेवापि - १

कुले सप्तमती ऽन्यथा ॥ सीमन्तो द्वाहनं चोत्तं केशान्तं व्रतबंधनम् ॥ ११३ ॥ गुरु
 मंगलमेतत्स्यात्तदन्यत्सु मंगलम् ॥ गुरु मंगलतो नेष्टं परमासात्सु मंगलम् ॥
 ॥ ११४ ॥ शुभत्रयं तथा पित्र्यं कृत्यं स्वीयं कुलेन सत् ॥ सहोदर प्रसूतानां आत्तरा-
 गालं कुर्व्यादब्द भेदे ऽथवा पुनः ॥ ११६ ॥ चतुर्दिनान्तरे वापि संकटे तु दिनान्तरे ॥
 एकाहे ऽपि प्रकुर्वीत सरिन्निरि गृहान्तरे ॥ ११७ ॥ तथा मण्डपभेदेन लग्नभेदे य-
 थोदितं ॥ यमयोस्तु विशेषो ऽयं कार्यां स्वर्गां सह क्रियाः ॥ ११८ ॥ एकोदशसु-
 द्यन्नमेकस्मै कन्यका ह्वयम् ॥ नदेयं न च देये च सोदराभ्यां सहोदरे ॥ ११९ ॥ वि-
 वाहनिश्चया दूर्ध्वं कुले वध्वा वरस्य च ॥ पित्रा देर्मरिणो याते विवाहो नतथो ष्यु-
 भः ॥ १२० ॥ अथ वा वत्सरा दूर्ध्वं मास षड्वादथो ऽपि वा ॥ नासोर्ध्वं सूनूकान्तो वा-
 शान्त्याशस्तः कारग्रहः ॥ १२१ ॥ अथ विवाहे शुभमासाः ॥ मेघ वृश्चिक कुम्भेशु मका

१२२ ॥ वैशाखः शुभः ॥ रवौ पाणि ग्रहः श्रेष्ठः युग्मे विष्णुशयावधि ॥ १२२ ॥ वैशाखः फाल्गुणो माघो ज्येष्ठ श्रैते शुभ प्रदाः ॥ मासा उद्धहने मार्गो मध्यो ऽन्ये त्व शुभामताः ॥ १२३ ॥ वृश्चिके मकरे मेघे विधमाने दिवा करे ॥ कार्तिकः पौष चैत्रो वा विवाहे त्वेव शोभनाः ॥ १२४ ॥ मार्गशीर्षे धनुष्यर्के मीनार्कः फाल्गुणे शुभः ॥ सौरा-
 व्रत विवाहादौ मासः सर्वत्र शस्यते ॥ १२५ ॥ चान्द्रो मासस्तु विंध्यादे भगो दक्षि-
 णाके मतः ॥ योगस्तयो विवाहादौ शोभन स्सौर चान्द्रयोः ॥ १२६ ॥ अथ विवाहे तिथिवार नक्षत्राणि ॥ षष्ठी दशो ऽष्टमी ऋक्ता कृष्ण पक्षान्त्य पञ्चकम् ॥ शुक्लाचेत्य तिपन्नेष्टा तिथयो ऽन्येतु शोभनाः ॥ १२७ ॥ सौम्या वाराशुभामध्या स्सूर्य्य मन्द कुजा धमाः ॥ रोहिण्यां व्युत्तरे मूले ऽनुराधारेवती मृगो ॥ १२८ ॥ वृत्ते स्वाती मृगा क्षीरां शोभनं कर पीडुनम् ॥ सत्पूर्वा पूर्व फाल्गुण्यां चोत्तरे च्छं ततो न स-
 त् ॥ १२९ ॥ पुष्योपि काम्योषि त्वाच्छापमाप प्रजापतेः ॥ अथ विवाहे दश महा १८०

१८१
 शि-
 दोषाः ॥ लता पातो युतिर्वेधो यामित्रं बुधपंचकम् ॥ एकार्गली पग्रहो चक्रांति
 साम्यंततः परम् ॥ १३० ॥ दग्धा तिथिं च विज्ञेयं दश देवा महावलाः ॥ एतान्दे-
 यान्यरित्यज्य लग्नं संशोधयेद्बुधः ॥ १३१ ॥ अथलता ॥ नक्षत्रं द्वादशं भानुस्त-
 तीयं लक्षया कुजः ॥ षष्ठ्यं स्त्रीवीड्य मस्मन्दे हन्ति दक्षिणतस्सदा ॥ १३२ ॥ वामे-
 न सप्तमं चान्द्री नवमे सिंहिका सुतः ॥ हन्ति भं पंचमं शुक्रो द्वादशं पूर्णचन्द्रमाः
 ॥ १३३ ॥ रवेर्लजा हरेर्द्वितं कुजस्य कुरुते च्युतिम् ॥ बृहस्पतेर्वन्धुनाशं शनैः कुं-
 ध्यां त्कुल क्षयम् ॥ १३४ ॥ बुधस्य कुरुते त्राघं लत्तारहोर्विनाशनम् ॥ शुक्र-
 स्वदुःखदा नित्यं त्राघदाच कलानिधेः ॥ १३५ ॥ अथयातः ॥ सूर्य्य युक्ताच्च नक्ष-
 त्रा वेद्युपातो विधीयते ॥ मघा प्लेषाच्च चित्राच्च सानुराधाच रेवती ॥ १३६ ॥ श्र-
 वणोपि च षड्द्वीयं पातदुष्टं निगद्यते ॥ अश्विनी मवधिं कृत्वा गणयेत्लग्ननावधिं
 ॥ १३७ ॥ पावकः पवमानश्च विकारी कलहोपरः ॥ सत्युः क्षयश्च विज्ञेयः

पात षड्दस्य लक्षणात् ॥ १३८ ॥ पतिन पति लो ब्रह्मा धातेन पतितो हरिः ॥ धाते-
 न पतित इष्टम्भु स्तस्मात्पातं विवर्जयेत् ॥ १३९ ॥ अथ युतिदोषः ॥ यत्र राशौ
 भवेच्चन्द्रे ग्रहस्तत्र बदा भवेत् ॥ युति द्वाय स्तदा द्वीथो विना शुक्र शुभा शुभः ॥
 १४० ॥ रविणा संयुतो हानि भौसे न निधनं प्राप्तिः ॥ कुर्वन्ति मूलनाशं च राहुके
 तु शनैश्चराः ॥ १४१ ॥ अथ वेधः ॥ वधू प्रवेशने दाने वरणे पाणि पीडने ॥ वेधः
 पंच श्लाकाख्योऽन्यत्र सप्त श्लाकाकः ॥ १४२ ॥ रेखाः पंचोर्द्ध गतिर्यथैव
 रेखे च कोणाथोः ॥ चक्रं पञ्चशलाकाख्यं विवाहे वेधसाधनम् ॥ १४३ ॥ ईशा
 द्वितयरेखा तस्मा भिजि त्कतिका दिकम् ॥ लिखेत्सव्य क्रमात्तत्र ग्रहा देया यथाय
 यम् ॥ १४४ ॥ एकरेखा स्थितो विद्वादिन नाया देयो गृहाः ॥ विवाहे तत्र मांसवुन
 जीवति कदाचन ॥ १४५ ॥ अश्विनी पूर्व फाल्गुण्या भरणी चानुराधया ॥ अभि-
 जिच्चापि रोहिण्या कृत्तिका च विशाखया ॥ १४६ ॥ मृगश्चोत्तराश्विने पूर्वाषाढात-

संश्लिष्याद्भ्या ॥ पुनर्वसुश्च मूलेन तथा पुष्यश्च ज्येष्ठया ॥ १४७ ॥ धनिष्ठया तथा ज्येष्ठे
 १८३
 षामघापि श्रवणेन च ॥ रेवत्युत्तर रोहिण्या हस्ते नोत्तर भाद्र पात्र ॥ १४८ ॥ स्वा
 त्या शत भिषा विद्वा चित्रया पूर्व भाद्र पात्र ॥ विद्वान्येतानि वज्र्यानि विवाहे भानि-
 को विदेः ॥ १४९ ॥ रविवैधे च वैधव्यं कुजवैधे कुल क्षयः ॥ बुधवैधे भवेद्बुध्या प्रव-
 ज्यर्षी गुरुवैधतः ॥ १५० ॥ अपुत्रा शुकवैधे च सौरे चन्द्रे च दुःखिता ॥ परपुरुषरता
 राहो केतो स्वच्छन्द चारिणी ॥ १५१ ॥ अथ श्रीमित्र देवः ॥ चतुर्दशं च नक्षत्रं यामित्रं
 लग्नभात्सृतम् ॥ शुभयुक्तं तदिच्छंति प्रापयुक्तं च वर्जयेत् ॥ १५२ ॥ चन्द्रश्चान्दी
 शुक्रजीवौ यामित्रं शुभकारकम् ॥ स्वर्भानु भानु मंदाशयामित्रे चाशुभप्रदाः ॥
 १५३ ॥ चंद्राद्वालगतौ वापि ग्रहा वज्र्याश्च सप्तमे ॥ तत्र स्थिता ग्रहानूनं व्याधिवे-
 धय्य कारकाः ॥ १५४ ॥ अथ बुधपञ्चकम् ॥ धार्ज्या त्रिषु १५ मीस १३ दशा २० सु ८
 वेदा ध संक्रान्ति तो जात दिने प्रप योज्याः ॥ ग्रहे विभक्ता यदि पञ्चकं स्याद्द्विगस्त- १५५

याग्निर्नृपचौरमृत्युः ॥ १५५ ॥ अल्प्यच्च ॥ तिथिवाग्मलग्नां कोरसाग्न्यजा-
 खवेर्युक् ॥ नन्दपप्रपंचशेषेरुक्वन्दिहात्चौरमृत्युद्वत् ॥ १५६ ॥ शेषैके-
 नवभिर्भक्तैः पंचशेषेः सशल्यकं ॥ अथदाक्षिणात्यप्रसिद्धपंचकं ॥ शुक्लाद्यास्तिथयो
 यातालग्नाख्याभाजिताग्रहेः ॥ शेषेष्टद्विचतुस्तर्कभूमितेवाणपचकं ॥ १५७
 रोगाग्निर्नृपतिश्चौरैर्मृत्युश्चेति यथा क्रमात् ॥ प्रसिद्धं दक्षिणात्यानां शुभे का-
 र्ये विवर्जयेत् ॥ १५८ ॥ रोगचौरैर्त्यजेद्भ्रात्रो दिवा राजन्यपंचकम् ॥ संध्य
 योर्मृत्युदंत्याज्यं सर्वदा वन्दिहपंचकम् ॥ १५९ ॥ रवौ रोगं कुजे वन्दिहः शनौ
 च नृपपंचकम् ॥ वर्ज्यं युनः कुजे चौरं बुधवारोचमृत्युदम् ॥ १६० ॥ नृपा-
 रण्यं नृपसेवायां गृहगोपेऽग्निपंचकम् ॥ याने चौरं व्रते रोगं त्यजेन्मृत्युं करं
 ग्रहे ॥ १६१ ॥ लग्ने पूर्णवलोपेते नदोषः पंचकस्यच ॥ १६२ ॥ अथैकार्गलदो-
 षः ॥ योगांके विषमसैके साष्टाविंशति के समे ॥ तदाई संख्यमं मूर्द्धि चक्रे १८

खाजूरि के न्यसेत् ॥ १६३ ॥ अथैतस्योदाहरणं ॥ व्यतीपाते अमश्लेषाव्या-
 घाते च पुनर्वसुः ॥ अतिगंडे नुराधा च मूर्द्धिभं परिधेमघा ॥ १६३ ॥ विष्कुंभे-
 चाश्विनी पुष्यो वज्रो चित्रानु वैधृती ॥ तथा मूलेसुगो गंडे मूलभं मूर्द्धि कीर्ति ॥
 १६४ ॥ चोगो ध्वे तेवु संभूतिर्नान्येव्ये कार्गलस्य च ॥ अथैतस्य चक्रम् ॥ एका चोर्द्ध
 गता रेखा तिर्यक् कार्व्यात्रयो दश ॥ मूर्द्धिभं मूर्द्धि विन्यस्य साभिजित्तत्तनीन्य-
 सेत् ॥ १६५ ॥ एकागल्लो मिय अथैक रेखा गश्चे द्विधूरविः ॥ विवाहादि शुभकार्ये
 नेष्ट स्त्वे कार्गलाभिधः ॥ १६६ ॥ अथोपपण्येयः ॥ सूर्यभात्यंत्वमे विद्युन्तक्षत्रेषु
 लमष्टमे ॥ चतुर्दशे शनेः पातः केतु रखा दशे तथा ॥ १६७ ॥ ऊनविंशे भवेदु-
 ल्कानि घनित्त्वे द्विविंशती ॥ अथो विंशति केकं पश्चतुर्विंशे च वज्रकः ॥ १६८ ॥
 दिक् सप्त तिथि तत्वारव्य स्वर्ग संस्थानि आनि च २०।१७।१५।२४।२१ ॥ एता-
 न्यपि जगु अथोपगृह क्षणीति केचन ॥ १६९ ॥ पुननाश करी विद्युच्छूलः पुन वि- १२५

नाशकः ॥ शनेः पतितो वंशघातः केतोर्देवनाशकः ॥ १७० ॥ द्रव्यनाशकरी
 चोक्ता निघण्टो वंधुनाशकः ॥ कंपः कंपयते नित्यं वज्रस्त्री व्यभिचारिणी ॥ १७१
 ॥ उपग्रहेषु लतायां तथा चण्डा युधा बह्व्ये ॥ ग्रहोऽस्ति यत्प्रसाणांशो विद्वांशस्त
 त्रमाणाकः ॥ १७२ ॥ अथक्रांति साम्यदोषः ॥ ऊर्ध्वस्तिस्त्रास्तिरस्त्रिलो मध्ये मीनं लिखे
 द्धुः ॥ सूर्ये चन्द्रमसोर्दृष्टे क्रांति साम्यं निगद्यते ॥ १७३ ॥ मीनः कल्पकया
 युक्ता मेघस्सिंहेन संगतः ॥ मकरे च वृषः क्रांतिः चायोऽपि मिथुने न च ॥ १७४
 कर्क वृश्चिकयो र्बेधो वेधश्च तुलकुंभयोः ॥ क्रांति साम्ये कृतो ह्यहे न जीवति कः
 दाचन ॥ १७५ ॥ अथ दग्धा दोषः ॥ द्वितीया धन मीने बुचतु
 धी दयकुंभयोः ॥ मेघकर्कटयोः षष्ठी कन्यायां मिथुनेऽष्टमी ॥
 १७६ ॥ दशमी वृश्चिके सिंहे द्वादशी मकरे तुले ॥ एतास्तु तिथ-
 यो दग्धा प्रशुभे कर्मणि वर्जिताः ॥ १७७ ॥ अथ दशदोषाः ॥

११	१२	१३
१०	क्रांति	२
९	सा	३
८	७	४
	६	५

तिथ्यंग वेदैक दिगून विंशप्रसृत्यं भवाद्या दश विंश संख्याः ॥ दृष्टो हुना सूर्ययुतो
 हुना च योगा दमी च दश योग दोषाः ॥ १७८ ॥ मरुत्मेघाग्नि भूपाल चौर मृत्युरु-
 जो शनिः ॥ कलिर्हीनिर्दशो ह्यहे दोषा स्त्याज्या सदा बुधैः ॥ १७८९ ॥ योगां
 के विषमे सैके समे सव सुलोचने ॥ दली कृत्वा ष्विनी पूर्व दश योग मुदा हतम् ॥
 १८० ॥ दश योगे महा चक्रे प्रमादाद्यदि विध्यते ॥ ऋरे सौम्य ग्रहे वीपि संपत्यो रे-
 क नाश्रनं ॥ १८१ ॥ अथ दश दोषापवादः ॥ गुरो लग्नाधिपे शुक्रे सर्वोर्थे लग्न केन्द्रो ॥
 दश दोषा विनं प्र्यंति यथाग्नौ तूल एशयः ॥ १८२ ॥ गुरुणा भृगुणा वापि संयुतो
 दृष्ट मेव च ॥ दश योग समा युक्त मपि लग्नं शुभावहम् ॥ १८३ ॥ एकार्गलो पग्रह
 पात लत्ता चामित्र कर्तय्यु दया स्तदोषाः ॥ नश्यन्ति चन्द्रार्क वलोप पन्ने लग्ने यथा
 कश्चिदयेतु दोषाः ॥ १८४ ॥ उपग्रह क्षुद्रु क्वाल्कि केषु कलिंग वंगेषु च पाति
 ततम्भम् ॥ सौराष्ट्र साल्वेषु चलति तं भंत्त्यने च विद्धं किल सर्व देशे ॥ १८५ ॥

शिल्पा मालव के देशे यातः कोशल के तथा ॥ एका गलिन्तु कल्मीरे वेधं सवत्रं व-
 र्जयेत् ॥ १८६ ॥ युति दोषो भवेद्गोडे यालिन्न स्य तु या सुने ॥ वेधये वस्तु विं व्या-
 र्खे देशे नान्येषु केचन ॥ १८७ ॥ अथापरः यशघंटयोगः ॥ शैला क्षुद्रनयः सूर्ये ७।
 ५। ४। चन्द्रे षट् द्वेद ४ पवर्ताः ॥ ७ ॥ भौसे वारण ५ ग्नि ३ नेत्राणि २ सोम्ये
 वेदा ४ क्षि २ वायवः ५ ॥ १८८ ॥ गुरु वारे ग्नि ३ चन्द्रे १ भाः ८ शुक्रे नेत्रा २ द्वि ७
 वन्हयः ३ शनौ चन्द्रे १ भ ८ तर्काः ६ स्युः कुलिको या मघं एतकः ॥ १८९ ॥ अ-
 र्द्धप्रहरं सञ्ज्ञां स्तान्मंगलेषु विवर्जयेत् ॥ निधनं प्रहरार्द्धे तु निस्स त्वं यमघंटके ॥
 कुलिके सर्वनाशः स्यात् रात्रा वेतेन दोषदाः ॥ १९० ॥ अथ कर्त्तरी दोषः ॥ इविया
 व्ययथी १२ र्त्तना चञ्चा द्या पा पखे चरी ॥ यदि स्यातां तदा द्वेया कर्त्तरी दोष कारि
 का ॥ १९१ ॥ अथ महा कर्त्तरी ॥ धने क्रूर गृहो वक्त्री व्यथे मार्गी भवेद्यदि ॥ सामहा-
 कर्त्तरी द्वेया प्रयत्नात् विवर्जयेत् ॥ १९२ ॥ अथ दोषा पवादः ॥ धने मार्गी व्यथे व-

श्रीवक्रोवामार्गगावुभौ ॥ लग्नेवाद्वादशे सोम्यो यदि चेत्कर्त्तरी नसा ॥ १२३ ॥
 मृक्तजीववृधेः केन्द्रकोणगैः सानदुःखदा ॥ कर्त्तरी कालिकायासौ शत्रुनीचक्ष्णो
 याद ॥ १२४ ॥ अथवासासितौ तन्न दोषः कर्त्तरी भवः ॥ अथापरो दोषः ॥ मर्मवेधः कंट
 कश्च शूल्यं क्षिद्रं चतुर्थं कम् ॥ एतद्दोषं चतुष्कंच परित्याज्यं प्रयत्नतः ॥ १२५ ॥
 लग्ने पापे मर्मवेधः कंटको नवपञ्चमे ॥ चतुर्थे दशमे शूल्यं क्षिद्रं भवति सप्तमे ॥
 १२६ ॥ मणाम्मर्मवेधे स्यात्कंटके स्यात्कुलक्षयः ॥ शूल्ये च नृपते भीतिः पुत्र
 नाशश्च क्षिद्रके ॥ १२७ ॥ मासान्ते दिने मे कंतु तिथ्यन्ते घटिका द्वयम् ॥ नक्ष-
 त्रान्ते घटी त्रीणि विवाहादौ विवर्जयेत् ॥ १२८ ॥ अथ नक्षत्रविषघटिकाः ॥ खवा-
 णाश्च जिनास्त्रिंशत्खवेदा मनवः कमात् ॥ स्वर्गस्त्रिंशत्खवात् नत्ताः खरामाविंश

अ	भ	क	रे	म	श	पु	पु	पु	पु	म	म	पू	उ	ह	चि	स्वा	वि	शु	ज्ये	मू	पू	उ	अ	ध	श	पू	उ	रे
५०	२५	३०	४०	१४	२५	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	२९	३०	१४	१४	१०	१४	५६	२५	२५	१०	१०	१०	१०	३०

तिर्धृतिः ॥ १४६ ॥ भूनेत्राः खयमाः शक्राः मनुकाः श्वाश्चतुर्दश ॥ षट्पञ्चाश-
 ज्जिनाश्चैव विंशतिश्चकक्रुष्टिः ॥ २०० ॥ धृतिर्भूपाजिनारिंशत्तद्विभ-
 द्घटिकाः सृताः ॥ आभ्यश्चतुष्टयं त्याज्यं घटिकानां विद्याभिधम् ॥ २०१ ॥
 सर्वर्षघटिकाभिश्च प्रोक्तैर्षघटिकाहताः ॥ बध्याभक्ताः स्फुटा नाड्यस्तथास्युर्वि-
 षनाडिकाः ॥ २०२ ॥ अथतिथिविघटिकाः ॥ तिथिवाणाष्टसप्तगुपञ्चवेदांग-
 धराः ॥ दिग्बन्धुर्कमनुस्मभृहस्रवो घटिकाः क्रमात् ॥ २०३ ॥ आभ्यो घटीच-
 तुक्च विषंप्रति यदादितः ॥ अथवारविषघटिकाः ॥ नखयुगार्कद्विक् सप्तवारा-
 त्वमिताः क्रमात् ॥ आभ्यो नाडी चतुष्कंच विषन्तद् विवासरात् ॥ २०४ ॥ ति-
 थिविषनाडिकाचक्रम् ॥ सुवीधनार्थम् ॥ अथवारविषघटीचक्रम् ॥ अथ विषनाडी दोषापवादः ॥

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	
१५	५	८	७	६	५	४	६	७	१०	३	१२	१४	७	८	१०	२०	२	१२	१०	७	५	२५			

कोणा ६। ३ स्ता ७ ध्वि ४ नभः १० संस्थः सुहृत्तीम्ये क्षितो ऽपिवा ॥ सद्ग्राशवा-
 विभुः स्वांशे लभेवा केन्द्र १०। १। ४। ७। कोणागः ६। ५। ॥ २०५ ॥ निह्न्याद-
 खिलं दोषं विपनाही समुद्भवम् ॥ अथ ग्रह दृष्टिः ॥ तृतीय दशमे पादे त्रिको-
 णे ऽग्नि द्वयं ग्रहः ॥ पश्येत्तुर्थे ऽष्टमे पादत्रयं पूर्णान्तु सप्तमे ॥ २०६ ॥ पूर्णान्तु त्रिदश-
 मंशः पंचमं नवमं गुरुः ॥ भौमीष्टमं चतुर्थं त्रयं सप्तमं सकला ग्रहाः ॥ २०७ ॥ अथ लज्ज
 शुद्धिः ॥ लग्ने लग्न लवे वापि लग्नांशे शयुते क्षिते ॥ लवे श शुभ मित्रेण दृष्टे वा स्वामिना
 शुभः ॥ २०८ ॥ धूनांशे पून लग्ने वा धूनांशे शयुते क्षिते ॥ धूनांश पति सन्मित्र दृष्टे व-
 ध्वा शुभं स्मृतम् ॥ २०९ ॥ लग्ने शो लग्नमंशे शः स्वांशं पश्यति वामिथः ॥ तहरस्य
 शुभञ्ज्ञेय मन्यथानैव शोभनम् ॥ २१० ॥ धूनें शेशः तथा स्वांश पति धूनांशमीक्षते
 ॥ तन्मिथो वा तथा वधाः शुभन्वितरणानि ॥ २११ ॥ नीच राशि गते शुक्रे शत्रुक्षे-
 त्र गते पिवा ॥ भृगु षड् स्थितो दीषो नास्ति तत्र न संशयः ॥ २१२ ॥ अस्तगे नीच गोभौ-

मीशान्नु क्षेत्रगते ऽपिवा ॥ कुजाष्टमो द्वयो दोषो न किंचिदपि विद्यते ॥ २१३ ॥ गुरुरेको
 ऽपि केन्द्रस्थः शुक्रो वा यदि वा बुधः ॥ हरे स्मरति र्थथा हति तद् दोषा रिन्नकोणगाः ॥ २१४
 लनोपग्रह चण्डीश चन्द्र या मित्र स भवान् ॥ तत्केन्द्रो गुरु हन्ति सुपस्यः पन्मगानिव ॥
 २१५ ॥ सङ्कर राशे रशुभो नवाष्टः प्रोक्तस्स पापो ऽपि विलस्य संस्थः ॥ त्रिकोण केन्द्रेषु
 गुरुः सितो वायदा तदा साव शुभो ऽपि शस्तः ॥ २१६ ॥ यत्रैकादशगः सूर्यो दोषानाश्र
 ययुस्तदा ॥ स्मरणा देवरुद्रस्य पापजन्म प्रातो द्ववम् ॥ २१७ ॥ वर्गोत्तमगते लग्ने स-
 र्वदोषा लयं ययुः ॥ चन्द्रे वाप्यथ वाये ऽपि शीर्षमे कु प्रारितो यथा ॥ २१८ ॥ सुहूर्त्तल-
 ग्नयङ्गुर्ग कु नवांश एहो द्ववाः ॥ ये दोषा स्तान्निहंत्येव यत्रैकादशगः शश्रिः ॥ २१९
 ॥ नक्षत्र दोषं कु नवांश दोषं गंडांत दोषं च मुहूर्त्त दोषम् ॥ विरुद्ध पंचांश विरुद्ध दोषं
 निशान्त करो लाभं गतो निहंति ॥ २२० ॥ त्रिकोणो केन्द्रे वा मदन रहिते दोष शतकं हरे
 त्सौम्य प्रशुक्रो द्विगुण मपि लाभं सुरगुरुः ॥ अवे दायकेन्द्रे गप उय लवे शो यदि तदा

समूहे दोषाणां दहनं द्वे तूलं श्रमयति ॥ २२२ ॥ अथ पञ्चधादित्याज्यलग्नानि ॥ दिने सदा
 न्या चषमेव सिंहाः रात्रौ च कन्यासिधुनं कुलीरः ॥ मृगस्तु लालिर्वधिरो पराङ्गि संस्था
 सुकुब्जा घटधन्विमीनाः ॥ २२२ ॥ दिवान्धो वरहंता च रात्र्यं धाधननाशकाः ॥ दुः
 खदो वधिरो लग्नः कुक्को वंशविनाशकः ॥ २२३ ॥ अथ होलाष्टकम् ॥ शुक्लाष्टमीं समाप्त
 म्य कालगुणस्य दिनाष्टकम् ॥ पूरिणीमा मवधिं कृत्वा त्याज्यं होलाष्टकं प्रभुभे ॥ २२४ ॥
 सेरावत्यां विपाशायां शतद्वी च त्रिपुक्करे ॥ होलाष्टकं विवाहादौ त्याज्यं मन्यत्र शोभन
 म् ॥ २२५ ॥ राश्रयो मास शून्याश्च लग्नं कारणो धपंयुयत् ॥ तत्याज्यं मालवे गौडेना
 न्यत्रा शुभदं एतत् ॥ २२६ ॥ हन्यादिनाई जन्देश्यं तिथिस्ति सदा वमोद्भवम् ॥ गुरुः
 केन्द्रगतः शून्यतिथिजं लाभग प्रशुभः ॥ २२७ ॥ अद्यायनर्तुमासोत्थाः पक्षनिष्ठवृ
 क्षसंभवाः ॥ कारणोधवधिरोद्भूता दग्धलग्नतिथेर्भवाः ॥ २२८ ॥ अकालजाश्चनी
 हारविद्युत्याताश्च संभवाः ॥ पौर्वेषे प्रतीसूर्य्यं शक्रत्वापध्वजादयः ॥ २२९ ॥ दोष

प्रदा मंगलेषु कालजाश्चेन्नदीषदाः ॥ वृषभौ वृश्चिको मीनः कन्या मकरकर्कटाः ॥
 २३० ॥ लग्नेष्वेतेषु नो दीपो जन्मतो ह्यष्टमे ध्वषि ॥ अथ शुभनवांशाः ॥ कन्या युग्म तुला
 धन्वि नवांशाश्शुभदा ग्रहाः ॥ विवाहे न्येतु मीनस्य नवांशाः शुभदा जगुः ॥ २३१ ॥
 अथ मंगदाग्रहाः ॥ लग्ने षडेने श्वरः सूर्यो लग्नारिर्निधने शशी ॥ लग्ने ऽष्टमे मही सन्नुरष्ट-
 मे बुधवाक्यती ॥ २३२ ॥ एतु सुख्ये विलग्ने वानिधनारिगतो भृगुः ॥ द्यूनेतु रवेचरास्व-
 र्वे विवाहे मंगदाः स्थिताः ॥ २३३ ॥ कुजः खेद्वादशे मन्वे लग्ने शो निधनारिगः ॥ त-
 तीये भार्गव श्वन्द्रे व्यये नैते ऽपि शोभनाः ॥ २३४ ॥ अथ रेखा प्रसंग्हाः ॥ त्र्यायाष्टयत्
 सुरविकेतु तमो ऽर्कपुत्राः त्र्यायारिगः क्षिति सुतो द्विगुणाय गी हाः ॥ सप्त व्ययाष्टरहि-
 तौ द्वि गुरू सितोष्ट त्रि द्यून षट् व्यय गृहान्यरिहृत्प्रशस्तः ॥ २३५ ॥ अथ दिनज्ञानम् ॥ छा-
 या पादो रसो पेतो एक विंश शतं भजेत् ॥ लब्धां कै घटिका द्वेया शेषां के च पलाः
 स्थिताः ॥ २३६ ॥ अथेष्टकालाह्ननायनम् ॥ सायनार्कस्य भवानि निजोदय विनाडिकः

खत्रि भक्ता भवेद्भोग्य कालो लब्ध पलात्मकः ॥ २३७ ॥ सौधोऽभीष्ट घटी स्यञ्च
 तदग्रम निजीदयः ॥ शोधाः शेष खरा मधान शुद्ध तिष्ठि भाजितम् ॥ २३८ ॥ ल-
 धमं श्रादिकं योज्यं मेधादौ शुद्ध राशिभिः ॥ अयनांश विहीनाय विलग्नं तत्स्फुटं
 भवेत् ॥ २३९ ॥ भोग्य कालेन शुद्धिं श्रेदिष्ट कालः पलात्मकः ॥ खरा मघ्नो हृतस्त्री
 योदये नाहिल वादिकम् ॥ २४० ॥ योज्यं सूत्र्यं स्फुटं लग्न मयनांश विवर्जितः ॥
 रात्रीष्ट कालतो वापि सषड्कार्काच्च पूर्ववत् ॥ २४१ ॥ अथास्यष्ट लग्नादिष्ट काल ज्ञानम् ॥
 य स्फुटः ॥ २४२ ॥ यद्ये कर्षेत्तु लग्ना क्तैतियोर्भागान्नैर्हृतः ॥ स्वीयो दयः ख-
 रा माप्तीऽभीष्ट काल स्फुट तदा ॥ २४३ ॥ अथ प्रप्रस्तयोगः ॥ शुभै स्तनुगतैः खेटै र
 शुभैर्निधनी पंगैः ॥ ध्वजीयं परिणी तात्र युवती प्रिय वल्लभा ॥ २४४ ॥ कुजेऽ
 के लामरी षष्ठे शनौ चन्द्रे द्वितीयगे ॥ धर्मस्थे खेचरे रन्यैः श्रीवत्सोयोग उन्नमः ॥

२४५ ॥ यदि स्यात्कन्यका लग्ना तृतीये चन्द्र वाकथी ॥ पञ्चमेश्वरानन्दो योग-
 श्रानन्दकृत्सहि ॥ २४६ ॥ लाभेऽर्केऽरिग्रहे भौमे दुश्चिकेऽथ श्राने श्ररे ॥ यो-
 गो यमई चन्द्रारव्यस्तत्रोत्ता शुभगासती ॥ २४७ ॥ गुरो धर्मैबुधे भूतौ लाभे भू-
 गजाभिधः ॥ परिरणी ताहि वा माक्षी साध्वी धर्मार्थिदायिनी ॥ २४८ ॥ खतूर्यनव
 भौ स्सौन्धिः शंखोयं शुभ कृत्सदा ॥ अथनेष्टयोगः ॥ पापाचक्रस्य पूर्वार्द्धे पञ्चदशिसो-
 म्यरवेचराः ॥ विवाहे चक्रयोगोयं तद्गूढा स्त्रैरिणी भवेत् ॥ २४९ ॥ सर्वैः केन्द्र गतैः
 पापैः वापीयोगोऽतिनिन्दितः ॥ सौम्ये लभे व्यये वित्ते पापैः कोटरण्डकोऽप्यसत् ॥
 २५० ॥ भौमे द्वादशशेषे शुक्रे तुर्ये श्राने श्ररे ॥ कुठारेऽयं समारव्यातः शुभवल्ली
 विदारणः ॥ २५१ ॥ व्यये केन्द्रविगो शुक्रे रिपो मन्देऽद्यमेविधौ ॥ योगस्थ्यात्कूर्मना
 मायमत्रोदाभिः क्षुकी भवेत् ॥ २५२ ॥ रवौ लभे व्यये मन्देऽद्यमेऽब्दे मुशला बुधः
 ॥ तत्रोदाया कुमारीसा कुलमारी भवेद्भुवम् ॥ २५३ ॥ अथ गोपूतिकलमं ॥ विष्टयादि कुलि

क काल विद्ध भूपाय युक् तथा ॥ लघ्नाद्यारिगतं चन्द्र लघ्ने गोधूलिकं त्यजेत् ॥ २५४ ॥
 ॥ नान्यो गोधूलिके चिंत्यो दोषाश्चण्डा युधाह्यः ॥ प्रयद्यन्ते यत सर्वे गोरजो भिस्स
 संततः ॥ २५५ ॥ यत्र चैकादशु श्वन्ने द्वितीयो वा तृतीयगः ॥ गोधूलिकस्मविद्वे-
 य रश्रेषा धूलिसुखाः स्थताः ॥ २५६ ॥ कुलिकं क्रोति साम्यं च मूर्त्तौ षट्पादग प्रशासी ॥
 पंचगोधूलिके त्याज्या अन्ये दोषा प्रशुभा बहाः ॥ २५७ ॥ पाव द्विंशते निशि पञ्चिमा
 यां पश्ये तृतीयं रवि विंव भागम् ॥ तस्यात्परं नाडिक युग्म मेके गोधूलिकालं मुनयो व-
 दन्ति ॥ २५८ ॥ अर्द्ध स्नातूर्व मयूर्द्ध घटि काई तु गोरजः ॥ शनौ सार्के गुरो चास्ति उ-
 भयत्रान्य वासरे ॥ २५९ ॥ स कालो मंगले श्रेया न्विवाहादौ शुभ प्रदः ॥ अर्द्ध विंवा-
 त्पंके चिद्वृटी ह्यमिदज्जगुः ॥ २६० ॥ निराघेसाद्ध विवेर्किपिंही भूतेहि सांग के ॥ मेघकाले
 तु पूर्णस्ति प्रोक्तं गोधूलिकं शुभम् ॥ २६१ ॥ प्राच्यानां च कालिं गानां मुख्यं गोधूलिकं स्त
 तम् ॥ गंधर्वादि विवाहियु वैश्यो द्वाहेतु योजयेत् ॥ २६२ ॥ विप्रेषु घटिका लाभे द्वातव्यं-

संज्ञि
२६८

गो रजोनुधैः ॥ सकीर्यो गोरज स्वस्तं परेषु दितयं सुभम् ॥ २६३ ॥ महा दीयान्यरित्य-
ज्य प्रोक्तान् धिसादि केषुच ॥ कावेहो रजोयावतावल्लगं शुभायहम् ॥ २६४ ॥ अ-
थ गृहवशात् ज्ञानम् ॥ सूर्या सति स्त्री च विधौ स्तथा राहितं सुतो ज्ञान्च सुखं गुरो र्भ ॥ अ-
धर्म स्सिता वर्क सुतां च वेष्टम जूयात्स मुद्वाह विधौ स्व युक्त्या ॥ २६५ ॥ लग्नो देहः
॥ २६६ ॥ सुखं स्वोच्चो दिते ज्ञेयं दुःखं नीचास्तगादिभिः ॥ अथावश्य दे राज्ञा खड्ग विवाहः
॥ चंद्र पञ्चांगतं शुद्धे सौम्याय न विवाह से ॥ राज्ञो गो धूलि दे लग्ने खड्गो हाहः अ-
शस्यते ॥ २६७ ॥ अथ हीन जालीनां विवाहे विशेषः ॥ अनुकृति धि आसर्षे संकीरणां प्रु-
अप्रदः ॥ विवाहो धन पुत्रायुः प्रीति सौख्य करो भवेत् ॥ २६८ ॥ अथ मूढादीनां स्त्रि-
या पुनर्विवाहः ॥ मूढादीनां विवाहर्षे पुनरुद्हनं रित्रयः ॥ राज्ञो बुद्ध्यां नितत्रास्ति ति-
धि मासादि दूषणम् ॥ २६९ ॥ सूर्य भादेव ७ नेत्रा र्श्चि ३ भू १ चन्द्रा र्श्चि रसा ६

२६८

नयः ३ ॥ भू १ राम ३ संमितास्तार गंधर्वीदि विवाहके ॥ २७० ॥ नैश्याः श्रेष्ठाः
 क्रमा देतास्त्रिपद्यां गदिता बुधैः ॥ २७१ ॥ अथ विवाहंगकार्यं ॥ कार्थ्यं विवाहका-
 र्थीगा विवाहोदित भेजनेः ॥ विवले ऽपि विधौ हित्वा त्रिषष्ट नवमं दिनम् ॥ २७२
 ॥ चित्रा विशाखा शत तारकाश्विनी ज्येष्ठा भरण्यौ शिवभाञ्चतुष्टयम् ॥ हित्वा
 प्रशस्तं फलतैलवेदिका प्रदानकं कंडुन मंडनादिकम् ॥ २७३ ॥ मूलेस्तु रुद्र
 श्रवणार्कपोहा विण्वेश चित्रा नलरेवतीषु ॥ संस्थापनं कंजिककुंडिकाया वारे
 रवेभूमि सुतस्य शस्तम् ॥ २७४ ॥ अथ तैललेपने दिन संख्या ॥ सेषादि गण्धिजातानां
 कुर्यात्तैलादि लेपनम् ॥ श्रेल दिग्वाण दिग्वाणान्सप्तंगेषु प्ररेष्विषु ॥ २७५ ॥
 वाण शैलेषु घलेषु क्रमात्कैश्चिद्वितीरितम् ॥ अथ वेदिका निर्माणम् ॥ हस्तोच्छ्रिताचतु-
 र्हस्तैश्चतुरस्रां समंततः ॥ स्तंभैश्चतुर्भिस्सुश्लक्ष्णैर्वाम भागो स्वसम्पन्नः ॥ २७६ ॥
 ईशान्यां स्थापयेत्स्तंभं सिंहादि त्रितये रथौ च्छ्रिकादि त्रिभे वाथौ नैत्रतया कुंभतस्त्रिभे

॥ वृषात्रयं तथा मेघो स्तंभ स्वातस्तथैव हि ॥ २७७ ॥ अथ विवाहानंतरं मंडपोद्घासनम्
 ॥ मण्डपोद्घाशनं कार्यं समेत्त शुभभेतिथौ ॥ षष्टं तु विषमं नैष्टं मुक्ता सप्तमं पंचमौ
 ॥ २७८ ॥ उत्पत्तात्सह पात दग्ध तिथि धिर्दुष्टां श्रुत्योगो स्तथा चन्द्रे ज्योशन
 सामथा स्तमयनं तिथ्याः क्षयर्द्धी तथा ॥ गंडानं सच विष्टि संक्रम्य दिनं तन्वं प्रथास्तं
 तथा तन्वं श्रेष्ठ विधून याद्यग्निगुणान्या पस्य वर्गो स्तथा ॥ २७९ ॥ सेन्दुः क्रूरवगी
 द्यां प्रा सुदया स्ता सुद्धि चंडा युधान् खार्जूरं दश योग योग सहितं यामि च तत्ता-
 भिधम् ॥ वाणो पग्रह पाप कर्त्तार तथा तिथ्य क्षयो गोत्थितं दुष्टं योग मथाद्द्वयामक्रु-
 लिकाद्यान्वार दोषानपि ॥ २८० ॥ क्रूरं क्रांत विमुक्त भंग्रहण भंयत्क्र गन्तव्य भंने
 गोत्पान हतं च केनु हतं संध्यो दितं संतथा ॥ तद्वच्च ग्रह भिन्न युद्धगत भं सर्वीनि मा-
 सं न्यजे दुद्धहे शुभ कर्म्य सुग्रह कृतान् लग्नस्य दोषानपि ॥ २८१ ॥ द्विवेदि कुल
 सम्भूत सरसू कृत संग्रहे ॥ शिरो नगौ समाज्ञेवा प्रभा पंच दशी शुभा ॥ २८२ ॥ इति २०

श्रीसंग्रहशिरोमणौ विवाहकथनं नाम पंचदशीप्रभा १५ ॥ अथ वधुप्रवेशप्रकरणम् ॥ १ ॥
 स्यो द्वाहदिवसात्प्रेष्ये वाष्यष्टमे दिने ॥ वधुप्रवेशस्संपत्तौ दशमेऽथ सप्तमे दिने ॥ १ ॥
 वधुप्रवेशं कार्थ्यं स्पृच्छमे सप्तमे दिने ॥ नवमे च शुभे वारि सुलग्ने शशि नो वले ॥ २ ॥
 विवाहमारम्य वधुप्रवेशो युग्मे दिने षोडश वासरान्नः ॥ ऊर्ध्वन्ततोऽद्वेऽयुजि पंच
 मांतपुनः पुरस्तान्नियमो नवास्ति ॥ ३ ॥ अत्राण द्वितये मूलेऽनुराधा रोहिणी ज्ये
 ॥ हस्तत्रये मघा पुष्ये त्र्युत्तरे रेवती द्वये ॥ ४ ॥ प्रवेशो शुभदो वध्याः सोमे शुक्ले शुभे
 शनौ ॥ नद्यो बुधे कुजाक्षौ तुनेष्ट्योरिक्ता तिथिस्तथा ॥ ५ ॥ विवाहात्प्रथमे यौव
 ञ्चायादौ चाधिमासके ॥ नसा मर्तृमहे तिखे चैत्रे तात गृहेऽपि च ॥ ६ ॥ ज्येष्ठे पति
 ज्येष्ठमथाधिके पतिं हन्त्यादिमे मर्तृमहे वधुः शुचौ ॥ अथ शुं सहस्ये अशुं क्षये
 तनुं तातं मधौ तातमहे विवाहतः ॥ ७ ॥ इति वधुप्रवेशम् ॥ अथ द्विरागमनम् ॥ विवाहा
 द्विषमे वर्षे कुंभे मेवालिंगे रवौ ॥ वलिन्यके विधौ जीवे शुभा हे चाश्विनी सुगे ॥ ८

रेवती रोहिणी पुष्ये त्र्युतरे अवरात्रये ॥ हस्तत्रये पुनर्वसु स्तथा नूला नुराघयोः ॥ ६
॥ कन्या मीन तुले युग्मद्वये प्रोक्तं वलान्विते ॥ लग्ने यस्य दलाक्षीणां द्विरागमन मि-
न्ते ॥ १० ॥ सन्मुखं दक्षिणे शुक्ले नो गच्छेत्तु कदाचन ॥ गर्भिणी तु विगर्भा स्यान्वधो

यता मियात् ॥ ११ ॥ वालकश्च विपद्येत विमोहादपि चेद्वजेत् ॥ भौसाकिं व
वार वृत्ता षष्ठी च निन्दिते ॥ १२ ॥ द्वादश्यमासदा वज्या द्विरागमन कर्म्म
णि ॥ दीपोत्सवे देयापवादः ॥ अस्तं गते गुरौ शुक्ले सिंहस्थे वा दृह्यस्यते ॥ दीपोत्सव दिने चै
व कल्या भर्तृग्रहं विप्रोत् ॥ १३ ॥ स्वभवनपुरप्रवेशे देशानां विभ्रमे तथोद्वाहे ॥ नूत

प्रतिशुक्लं विचारणं नास्ति ॥ १४ ॥ एक ग्रामे पुरे वापि दुर्भिक्षे राज वि
हेतीर्थ यात्रायां प्रति शुक्लं न दृष्यति ॥ १५ ॥ पित्रागारे कुचकुशुमयो

चदि स्यात् प्लुशुद्धिर्न भवति खेः सम्मुखी वाथ शुक्लः ॥ शुद्धे लग्ने
तिथौ चन्द्रतार विशुद्धौ स्त्रीणां यात्रा भवति सफला भवितुं स्वामि सच्च ॥

॥ १६ ॥ कश्यपेषु वशिष्ठेषु भृगवत्र्यंगिरसेषु च ॥ भारद्वाजेषु वत्सेषु प्रति शुक्रं न
 द्रुष्यति ॥ १७ ॥ विवाहे गुरु शुद्धिश्च भृगु शुद्धिर्द्विरगमे ॥ त्रिगमे राहु शुद्धिश्च च
 न्द्रशुद्धिश्चतुर्गमे ॥ १८ ॥ आद्यर्के भ्रमते राहुः पूर्वाश्लदिक् चतुष्टये ॥ सराहुर्द-
 क्षिणे त्याज्य स्तृतीय गमने स्त्रियः ॥ १९ ॥ गमोक्तिथ्यादिवु कारयेद्बुधो वध्वा
 तृतीयं पतिवैभ्रसनी गमः ॥ तत्रालितस्त्रिभिः संस्थिते रवौ प्रागादि राहुर्न भ्रु-
 भोग्रदक्षे ॥ २० ॥ गेहात्पुराच्चान्यग्रहे पुरे वा देशे तृतीये च वधू प्रवेशे ॥ युद्धे ऽ
 लिगेहा त्रिभगेन सूय्ये प्रागादि राहुर्न भ्रुभोग्रदक्षे ॥ २१ ॥ मार्गादि केषु त्रियुमा
 स्सु पूर्वाद्याभ्यां तथा फाल्गुणतः प्रयाति ॥ ज्येष्ठा त्रतीची चिन्दिश्र मुत्तरस्यां भाद्रादि
 केषु त्रियु याति राहुः ॥ २२ ॥ सौरेन मासेन विचिंत्य मेतत्सार्गाद्यथा वृश्चिकत-
 त्तथैव ॥ त्रिभिस्त्रिभी राशिभिरिन्द्रदिक् तो ककुषु राहु प्रचति सृष्ट्वि हेति ॥ २३
 ॥ सिधादि राशीषु चतुर्षु गते पतं गेभ्या वत्स्य पूर्व ककुभः क्रमतः प्रयाति ॥ राहुः

ककुप्सु च तृप्तसु च वर्जनीयो ह्यंगेषु कर्म्मसु ससन्मुख दक्षिणस्थः ॥ २४ ॥ अ
 ग्रेत्र राहो वैधव्यं दक्षिणे सुखदो भवेत् ॥ पृष्ठे पुत्रवती नारी वामे दो भग्यवर्द्धि
 नी ॥ २५ ॥ छागे नर्क्ष १ शरं भृक् ४ राशियु गते पूर्वे भृगो छां १० गनास्थे २६
 याम्ये वरुणा लये घट तुलायुग्म र्क्ष ११०३ संस्थेऽसुरे ॥ सौम्येऽन्तान्य च कर्क
 ने च १२१४ धव गृहे वध्वा स्तृतीये गसे वामः पृष्ठ गतः शुभो मुनिवैर्भूसासिकः
 कीर्तितः ॥ २६ ॥ आदित्य हस्तेऽन्त्य मृगाश्वि भेत्रे तथा अत्र विद्या स्वपि वात पित्रे
 ॥ वध्वा स्तृतीये गमने प्रशस्तं स्याद्यो गिनी शूल तमे विश्रुद्धौ ॥ २७ ॥ न सन्मुख
 स्थे न च दक्षिण स्थे यात्रा तृतीया पति साधनेद्या ॥ वध्वा स्तृतीये गमने स्व भर्तुर्गु-
 हे सुवोरसु तिथौ प्रशस्तम् ॥ २८ ॥ वत्सोऽयं वाम भागे गुर्दक्षिणे पुरुषस्थ च ॥
 उभयोः पृष्ठे प्रो च शोभनं यामले मतम् ॥ २९ ॥ अधविशेषः ॥ त्रिआसं मासि
 कं चैव त्रिपक्षं द्विसुहूर्तकम् ॥ चतुर्विधं गतिं राहो म्भुनीनां चाग्नि भाषितम् ॥

॥ ३० ॥ गृह्णांसि त्रिमासं च वधूयात्रा सुमासिकम् ॥ गृह प्रवेशे त्रिर्षष्टं युद्ध
 काले ऽर्द्धयामिकम् ॥ ३१ ॥ द्विवेदि कुलसंभूत सरयू कृतसंग्रहे ॥ शिरोमणौ
 समाप्तौया प्रभेयं योडशी शुभा ॥ ३२ ॥ इति संग्रह शिरोमणौ वधू प्रवेशे द्वि-
 रागमनादि कथनं नाम षोडशी प्रभा १६ ॥ अथान्याधानम् ॥ सौम्यायने विशा-
 यायां कृत्तिका रोहिणी श्रुगे ॥ त्रुत्तरे रेवती ज्येष्ठा पुष्ये ऽग्न्या धान मिष्यते ॥ १ ॥
 कुजे ऽर्के ऽजे गुरौ शुक्रे नो नीचे ऽस्तं गति ऽरिभे ॥ नी ऋक्तायां तिथी कर्क लगे नै-
 व मृगा त्वये ॥ २ ॥ अग्न्या धानं प्रकुर्वीत नेन्दे लय गति ऽपि च ॥ त्रिकोणोपचये
 केन्द्रे सूर्य जीव कुजेन्दुषु ॥ ३ ॥ शेषे चापचये शुद्धे रंध्रे ऽग्न्या धान मुत्तमम् ॥ लभे
 जीवे धनुर्गेवा धूने ७ ख १० वाजगे कुजे ॥ ४ ॥ चन्द्रे वा त्रियडा यस्थे सूर्ये वा दीक्षि
 तो भवेत् ॥ यस्य चा धान लग्नस्थे चंद्रे वा भृगु नंदने ॥ उपैति तस्य जातो ऽग्नि निर्वा
 रो सततं कुले ॥ ५ ॥ द्विवेदि कुल संभूत सरयू कृत संग्रहे ॥ शिरो मणौ समाप्तौया प्र-

तिः ॥ ताभ्यामुपचयं संवायातुस्या द्वैरिसंक्षयः ॥ ३ ॥ जयो लगनेऽथ सद्दुर्गे भवे
 च्छीर्षेदियेऽपि वा ॥ शुभैर्युक्ते क्षिते वापि शुभायात्रा चरोदये ॥ ४ ॥ स्थिरोदये
 गमो नस्याच्छुभैर्दृष्टेयुते शुभे ॥ द्विस्वभावोदये गपैर्युक्ते वाथ निरीक्षिते ॥ ५ ॥
 प्रस्थितोऽपि निर्वर्ते तनिर्जितोऽरिजनैः पुनः ॥ रस्ये भूमि तले दृष्टे शुभे मांगल्य
 वस्तुनि ॥ ६ ॥ अत्यादरेऽपि चेत्प्रश्ने जयो लान्तोऽपि जायिनाम् ॥ भृगौ लगनेषु
 धेतुर्ये सहीत्येऽर्के सुते गुरो ॥ ७ ॥ लाभैर्गुरैः शत्रून्जित्वाभ्येतिनृपो गृहम्
 । लगने भौमेथवा मन्दं सुते जीवेऽथवा रवौ ॥ ८ ॥ लाभै कस्मिणी वाचने शुक्रोऽ
 ऽपि विजयो भ्रवम् ॥ लगने भौमे न्युयुक्ते वादिने शतनुजे क्षिते ॥ ९ ॥ चंद्रवानि
 धनेऽस्तस्थे भास्करे लगनवर्तिनि ॥ षोडशैर्षुन लगनाष्ट दिवुको यगते गृहेः ॥
 १० ॥ एभिस्त्रिभिश्च दुर्योगैः प्रष्टुर्मंगो न संशयः ॥ कोणे भौमा हुधे ज्या किंशु
 का वेषु चतुर्ष्वपि ॥ ११ ॥ एकश्चेद्गमनं न स्यात्सूर्यीद्वा कोणजे विधौ ॥ नयेद्ग

स्वदिशं सोऽत्रयः खेटो वलवौ स्तयोः ॥ १२ ॥ अश्लेगस्य दिशी शाल्वेदः पंचमगो
 यः ॥ वीभूया हल युक्तस्त्वा माशं नयतेऽसौ ॥ १३ ॥ अथ संक्रांति यात्रा ॥ मेघसिं
 ह धनुः संस्थे यात्रा शस्तां शुभालिनि ॥ कुंभ नक्रोगनायुगम राशि संस्थे तु मध्य-
 मा ॥ १४ ॥ कर्कालिनीनगेऽर्के तु यात्रा दीर्घतमा मता ॥ विशेषोऽपि ॥ यात्री ज-
 सिंह तुरगो यगते वरिष्ठा मध्या शनैश्चर बुधो शन सौ रवे ह्यु ॥ भानौ कुलीर ह्यषट्
 अश्रकगेऽतिदीर्घा शस्तश्च देवल मतेऽथ निष्टुगोऽर्कः ॥ १५ ॥ अर्द्धयामावशे-
 षाया रात्रे र्याम प्रमायातः ॥ अष्टास्वपि क्रमादिषु अमरां आस्वतः स्तृतम् ॥
 १६ ॥ अङ्कगिणी दिग् विणा विमुक्ताय स्यां रविस्मिधति सागदीप्ता ॥ प्रभूमिताया स्व-
 तिया दिने शः शेषाश्च शान्ताश्च दिशो भवंति ॥ १७ ॥ दग्धादिगेशी ज्वलिता दि-
 गैन्दी धूमा न्विता वानल दिक्च भति ॥ इत्येव जेवं प्रद्गाएषु केन भुंक्ते दिशं ता-
 मिहति गम रस्मिः ॥ १८ ॥ लग्नस्ये बरुणा शं हि बुक स्थे दक्षिणां रवौ यायां व-

भासप्तदशी शुभा ॥ ६ ॥ इति श्रीसंग्रहशिरोमणावगत्या धनकथनं नाम स-
 प्तदशी प्रभा २७ ॥ अथ राजाम्भियेकप्रकरणम् ॥ उदितेऽब्दे गुरो शुक्ले विचित्रे चोत्तरायणे
 ॥ जन्मं शेषास्वके गेश्रौ भौमे बलान्विते ॥ १ ॥ रोहिणी हितये पुष्ये ज्येष्ठा
 यां च्युत्तरतथा ॥ रेवती युगले हस्ते चित्रायां श्रवणेऽपि च ॥ २ ॥ तिथौ वारे शुभे
 ऽर्केऽपि कुर्वाद्भजाभिषेचनम् ॥ स्थिरे चोपये लग्ने जन्म भान्मस्तकोदये ॥
 ३ ॥ शुभे युक्ते क्षिते वापि पापदृश्योगवर्जिते ॥ धनकेन्द्रत्रिकोणारव्यरहितैः
 पापखेचरैः ॥ ४ ॥ सोम्यै रषष्टगैस्सर्वैर्व्ययमृत्युविवर्जितैः ॥ केन्द्रत्रिकोणा
 ऋसोम्यै रसोम्यैः षट्त्रिलामगैः ॥ ५ ॥ सुहृत्त्वर्क्षोच्चगैः खेटैः नीचाराति
 भवर्जितैः ॥ राजयोगो चिते लग्ने कुर्याद्भज्येऽभिषेचनम् ॥ ६ ॥ पापैस्तनी
 रुक्निधने मृतिः सुते पुत्रार्तिरर्थव्ययगैर्दरिद्रता ॥ स्यात्त्वेऽलसो भयपदोद्यु
 नाम्बुगैः सर्वं शुभं केन्द्रगते प्रशुभग्रहैः ॥ ७ ॥ गुरुलग्नकोणो कुजारौ मितः

रवेः स राजा सदा मोदते राजलक्ष्या ॥ तृतीयाय गौ सौरि सूर्योऽखबंधोऽगुरुश्चेद्दरि-
 त्रीस्थिरा स्यान्नुपस्य ॥ अथ युवराज्याभियेकः ॥ युवराज्याभियेकस्या दभिये कोक्तमा-
 दिषु ॥ अथ पुत्राभिविन्यस्याभियेचनम् ॥ स्वज्ञाति रत्नस्तस्थाने पुत्राभावे कुलोद्भवम्
 ॥ नोचिंत्यास्तिथि वाराद्यास्तत्कालमभियेचने ॥ ९८ ॥ राजचिन्हधारणम् ॥ चामरं
 छत्रदोलादिपीठसिंहासनादिकम् ॥ यदाभियेककेसर्वेविदध्याच्छेभनेहनि
 ॥ १० ॥ द्विवेदि कुलसम्भूतसरयूकृतसंग्रहे ॥ शिरोमणौ समाज्ञेया प्रभाद्यथा-
 दृशी शुभा ॥ ११ ॥ इति श्रीसंग्रहशिरोमणौ राज्याभियेककथनं नामाद्या-
 दृशी प्रभा १८ ॥ अथ यात्राप्रकरणम् ॥ विद्वान्जातजन्मनोरत्नां ज्ञात्वा शुभफलोदयम्
 ॥ योज्या यात्रा शुभे प्रशस्ता प्रश्नाद् ज्ञातजन्मनाम् ॥ १ ॥ अथ प्रश्नलग्ना यात्राया
 प्रशुभाशुभफलम् ॥ जनुयो लभशशौ वालभेऽस्ते वातदीश्वरे ॥ ताभ्यां चोपच-
 यंलग्नं तदा रत्नां जयो ध्रुवम् ॥ २ ॥ जन्मतोलपभे शत्रोः स्तूर्यैः स्ते वातयोः ॥

तिः ॥ ताभ्यामुपचयं भवायातुस्त्याहैरिसंज्ञयः ॥ ३ ॥ जयोलगनेऽथ सच्चर्गो भवे
 च्छीरोदयेऽपि वा ॥ शुभैर्युक्ते क्षिते वापि शुभायात्राचरोदये ॥ ४ ॥ स्थिरोदये
 गमो नस्याच्छुभैर्दृष्टेयुते शुभे ॥ द्विस्वभावोदये पापैर्युक्ते वाथ निरीक्षिते ॥ ५ ॥
 प्रस्थितोऽपि निर्वर्ते तनिर्जितोऽरिजनैः पुनः ॥ रस्ये भूमि तले दृष्टे शुभे मांगल्य
 वस्तुनि ॥ ६ ॥ अत्यादरेऽपि चेत्प्रश्ने जयो लान्नोऽपि जायिनाम् ॥ भृगोलगनेषु
 धेतुर्ये सप्तोत्थेऽर्के सुतेगुरो ॥ ७ ॥ लाभगौरपरैः शत्रून्जित्वाभ्येतित्थुण्योऽरुहम्
 । लगने भौमेथवामन्दे सुतेजीवेऽथवा रवौ ॥ ८ ॥ लाभे कस्मिणी वाचन्द्रे शुक्रेऽ
 ऽपि विजयोऽभवत् ॥ लगने भौमेन्दुयुक्ते वादिनेऽतनुजे क्षिते ॥ ९ ॥ चंद्रैवानि
 धनेऽस्तस्थे भास्करे लगनवर्तिनि ॥ पापैर्वाधून लगनाष्ट हि वुको पगतै र्हैः ॥
 १० ॥ एभिस्त्रिभिश्च दुर्योगैः प्रष्टु र्भंगी न संशयः ॥ कोणे भौमाहुधे ज्यार्किषु
 वेयुचतुर्थेऽपि ॥ ११ ॥ एकश्चेद्भ्रमं न स्यात्स्थी द्वाकोणो विधौ ॥ नयेद्गु

१२ ॥ अश्विगम्यदिशा ॥ १२ ॥ अश्विगम्यदिशा ॥ १२ ॥ अश्विगम्यदिशा ॥ १२ ॥
 १३ ॥ अथसंक्रांतियात्रा ॥ १३ ॥ अथसंक्रांतियात्रा ॥ १३ ॥ अथसंक्रांतियात्रा ॥ १३ ॥
 १४ ॥ कुम्भनक्रोगनायुगमराशि संस्थेतु मध्य-
 मा ॥ १४ ॥ कर्कालिमीनगे ऽर्केतु यात्रा दीर्घतमा मता ॥ विश्वोद्योदपि ॥ यात्राज-
 सिंहतुरगोपगतेवरिखा मध्याश्राने अरबुधोशनसो रद्वेष्टु ॥ भानौ कुलीरद्वेषद-
 श्रकगे ऽतिदीर्घाशस्तश्च देवलमते ऽधनिष्टुगो ऽर्कः ॥ १५ ॥ अर्द्धयामावशे-
 धाया रात्रे र्य्यामप्रमायातः ॥ अष्टास्वपि क्रमादिशु चमरांभास्वतः स्तृतन् ॥
 १६ ॥ अङ्गारिणीदिग् विणा विसुकायस्यो रविस्तिष्ठति साग्रदीप्ता ॥ प्रभूमितायास्व-
 तियादिनेशः शेषाश्च शान्ताश्च दिशो भवंति ॥ १७ ॥ दग्धादिगेशीज्वलितदि-
 गेन्द्री धूम्रान्विता वानल दिक्प्रभाते ॥ इत्येव भवं प्रद्वाराष्ट केन भुङ्क्ते दिशं ना-
 मिहतिग्मरस्तिः ॥ १८ ॥ लग्नस्थे वरुणा शंङ्गिषुकस्थे दक्षिणारवौ यायाव-

॥ सप्तमगे पूर्वाश्रामे ब्रूणा संस्थिते सौम्याम् ॥ १८ ॥ अथ तारतिथ्यादिष्टुभिः ॥ ता-
 रत्रिपंचसप्ताद्या ऋक्तासा पूरिणिमाष्टमी ॥ शुक्लाद्या द्वादशी षष्ठी हित्वा चंद्रव-
 ले गमः ॥ २० ॥ एथक् तिथिफलम् ॥ कृत्वा च प्रति पञ्चैका नो शुक्ला गमना दिव्यु ॥
 द्वितीया कार्यसिद्धौ स्यात्तृतीया क्षेमसंपदे ॥ २१ ॥ चतुर्थी लेशदाज्ञेया लाभ
 दा पंचमी तथा ॥ व्याध्यति दायिनी षष्ठी सप्तमी भक्ष्य भोज्यदा ॥ २२ ॥ रोगदा
 चाष्टमी ज्ञेया नवमी मृत्युदा सदा ॥ दशमी लाभदानित्यं हेमदैका दशी स्मृता
 ॥ २३ ॥ प्राणहृद्वा दशी प्रोक्ता सर्वसिद्धत्रयोदशी ॥ शुक्ला चतुर्दशी नेत्र्या कृत्वा पक्षे
 विशेषतः ॥ २४ ॥ पूर्णिमा मध्यमा प्रोक्ता त्याज्यो दशैश्च सर्वदा ॥ तिथीनां फल
 मेतद्विचिन्त्यैः मने बुधैः ॥ २५ ॥ अथ शुभवारः ॥ सार्वभौमः ॥ शनिश्चौपचयश्चर्या
 विद्यासे ॥ आत्रा श्रेया बुधे मध्या लोके प्राप्ते तु न क्वचित् ॥ २६ ॥ रवौ सूर्यो द्ययाया
 दुपकाले शनौ नरः ॥ भौमे शुक्रा सदान्यत्र वारे कैश्चिद्वितीरितम् ॥ २७ ॥ अथो- २१०

चिह्नममथ्यमाधमनक्षत्राणि ॥ ध्रुविस्या अवरुणो हस्तो ऽनुराधारेवतः इत्यम् ॥ दृगः पुनर्वसुः
 पुष्यः श्रंखान्येनानिजानि च ॥ २८ ॥ मूलं पूर्वात्रयं ज्येष्ठारोहिणी धनतारका ॥ उ
 त्तराणान्त्रयोयाने सध्या न्येतानि मानि च ॥ २९ ॥ चित्रात्रयं मघाश्लेषा कृत्तिकाद्रि
 भरण्यापि ॥ वज्र्या न्येतानि धिस्तानि यात्रायां जन्मभं तथा ॥ ३० ॥ अश्रुवश्य केनक्षत्री
 णां त्याज्य घटिकाः ॥ पूर्वासु योढ श्रेवाद्या कृत्तिका स्वक विंशतिः ॥ मघा स्वैका दश त्याज्या
 भण्या सप्त नाडिकाः ॥ ३१ ॥ स्वात्यश्लेषा विशाखा सुज्येष्ठा याश्च चतुर्दश ॥ याया ह्य-
 ग्न वले शेष नाडी ख्यावश्य के सति ॥ ३२ ॥ मंगतरम् ॥ कृत्तिकायो मघा स्वात्यो रेके पू-
 र्वं हलं जगुः ॥ उत्तरार्द्धं च चित्राया भरण्य श्लेषयो रपि ॥ ३३ ॥ सर्वे स्वाती मघा त्या-
 ज्यो सन सो मत मीदृशम् ॥ ३४ ॥ अथ नक्षत्र विशेषे विजययात्रा ॥ संप्रस्थायानुराधायां
 स्थित्वा ज्येष्ठाभिधेततः ॥ मूले गच्छेन्महीपालो यदि स्याच्च जयो भवम् ॥ ३ ॥ हस्ते
 प्रस्थाय वा स्थित्वा तत्रैव स्वाति चित्रयोः ॥ विशाखायां ब्रजन्भूपो विजयं लभते भ्रवं ॥ २११

॥ ३६ ॥ प्रस्थाय मृग शीर्षे वा स्थित्वा द्रियोत्ततो व्रजेत् ॥ पुनर्वसो ग्रही षालो लभते
 च जयञ्जियम् ॥ रेतत्याम्युद्यमे वापि धनिष्ठायां ग्रही श्वरः ॥ उधित्वा स्वीय शिवि-
 रे रत्नौ गच्छन् जयत्यरीन् ॥ ३७ ॥ अथ दिक् प्रलम् ॥ दिग्दूल्लं पूर्वादिगभागे ज्येष्ठ्यायां श-
 नि सोमयोः ॥ पूर्वं भाद्रपदे याभ्यां तथैव गुरुवास्तरे ॥ ३८ ॥ रवौ शुक्रे च रोहिण्यां
 पश्चिमायां त्यजेद्बुधः ॥ उदीच्या मुत्तरा फाल्गुणाय भिधे मंगले बुधे ॥ ४० ॥ अथ विदि-
 क् प्रलम् ॥ ज्ञानेयां च गुरौ चन्द्रे नैऋत्यां रविशुक्रयोः ॥ ईशान्यां चंद्रजे वायौ मंग-
 ले गमनं त्यजेत् ॥ ४१ ॥ अथ दिक् प्रलम् परिहारः ॥ सूर्यं वारे घृतं प्रास्य सोम वारि दधत्स्त-
 षा ॥ गुडमंगारके वारे बुधवारि तिलान्यपि ॥ ४२ ॥ गुरुवारि दधि प्रास्य शुक्लवा-
 रे यवानपि ॥ साषान्मुक्त्वा शने वारे गच्छन्मूलेन दोषभाक् ॥ ४३ ॥ अथापरः ॥ तां-
 वूलं चंदनं मृच्च पुथ्यं दधि घृतं निलाः ॥ वारमूलहरण्यर्कात्स्मरणादपि वानिश्चि-
 ॥ ४४ ॥ अथ समय विशेषे त्वान्यानि मानि ॥ पूर्वोक्ते रोहिणी धिले विष्णवा कृत्तिका हरः ॥ २२२

॥ मध्यान्ह समये ज्येष्ठा श्लेषाद्वाद्वा मूल भक्त्या ॥ ४५ ॥ अपराह्णे परित्याज्या रामने
 चाश्विनी सदा ॥ चित्रान्त्यमनुराधा च यामिन्याः प्रथमं शके ॥ ४६ ॥ मध्येऽंशुके
 त्यजेत्पूर्वा त्रितयं भरणी मघा ॥ आन्ते पुनर्वसू स्वाती धनिष्ठा श्रुत तारका ॥ ४७ ॥
 अथ सर्वकाले श्रेष्ठ नक्षत्राणि ॥ अश्वी बुधयो मृगी हस्त श्रेष्ठ्या यात्रा सुसर्वदा ॥ ४८ ॥ अथ
 युद्धयात्रायां विशेषः ॥ राहु भुक्ता निजरक्षारिण जीव पक्षस्त्रयो दश ॥ मृतपक्षस्तु भोग्या
 निकर्त्तरी तदधिष्ठितम् ॥ ४९ ॥ ततः पंचदशे ग्रहस्तं चित्यं युद्धे गमादियु ॥ जीव-
 पक्षश्शुभो द्वेयो मृतपक्षस्त्वशोभनः ॥ ५० ॥ मृतपक्षाच्छुभं ग्रहस्तं ग्रहस्तं भारक-
 र्त्तरी शुभा ॥ मृतपक्षे सहस्रांशौ जीवपक्षे विधौ स्थिते ॥ ५१ ॥ यात्रायां विजय
 स्तत्र विपरीते पराजयः ॥ उभौ चैज्जीवपक्षस्थौ यात्रा तत्रापि शोभना ॥ ५२ ॥
 चेदुभौ मृत्युपक्षस्थौ रविन्दूतत्र कष्टदा ॥ याथिनो जयदश्चंद्रो जीवपक्षे व्यद-
 स्थितः ॥ ५३ ॥ भानुमान् जीवपक्षस्थे स्स्थायिनो विजयां वहः ॥ अथशकुलकुल कुलाङ्ग

लगणः ॥ आदेशकुलम् ॥ धनिष्ठाभरणी स्वाती हस्तोश्लेषा पुनर्वसूः ॥ रोहिणीश्रु-
 तंरचान्त्या नुराधा वियमा तिथिः ॥ ५४ ॥ सूर्येन्दु गुरु मंगराख्यवागश्चैव गणोऽ-
 कुलः ॥ अत्र संग्रस्थितोरजा शत्रून्जयति संगरे ॥ ५५ ॥ अथकुलगणः ॥ पूर्वाश्रि-
 नी मघा पुष्यः छत्तिका अवरोण मृगः ॥ चित्राज्येष्ठा विशारवा च कुज श्रुक्रौ चतुर्द-
 शी ॥ ५६ ॥ अष्टार्काश्रिमितास्ति थ्यो गणोऽयं कुलसंज्ञकः ॥ संग्रहं या यिनोभं-
 गस्यायिनोऽत्रजयो भवेत् ॥ ५७ ॥ अथ कुलाकुलगणः ॥ अभिजिन्मूलमाई चिन्वा-
 तमंबुधवासरः ॥ द्वितीया दशमी षष्ठी कुलाकुलगणस्त्वयम् ॥ ५८ ॥ राज्ञस्त्वय-
 स्थितस्वानसंन्धि भवति वैरिणा ॥ अथनामादिवर्णवर्णानैसर्गिको वर्णस्वः ॥ कच्छडाधन-
 वानां स्यादकारोवर्त्मजः स्वः ॥ खजद्वानससानान्तुस्वरद्वकारोच्यते ॥ ५९ ॥ ग-
 भतापयथावर्णादकारस्वभाजिनः ॥ घटथा फरशवर्णा एकारस्वसञ्ज्ञकाः ॥
 ६० ॥ चट्टदा वल्हृश्रैवाशोकारः कथितस्वः ॥ नाम्नियश्चादिभोवर्णस्वहृश्राब्ज ॥ ६१ ॥

पुञ्जस्त्वः ॥ ६१ ॥ अथतिथिस्वरः ॥ अकारदिस्वरः पंच नंदाद्यास्तिथयः क्रमात् ॥
 निजस्वरतिथेर्द्ध्यावालप्रभृतयस्वरः ॥ ६२ ॥ आद्यो वालः कुमारोऽन्योपुवा वृद्ध-
 स्तथाभृतः ॥ इषस्त्राभ करस्त्वाद्यः कुमारस्त्वर्द्धलाभदः ॥ ६३ ॥ सर्वास्मिद्धिपुवाकु-
 ष्यद्विद्धौ मध्योऽधमोऽन्तिमः ॥ अथपथिराहुचक्रम् ॥ विशारवापुष्यमश्लेषाः नुराधा-
 ष्चिप्रतामिधम् ॥ धनिष्ठे तानि धर्मेस्यु अन्तेऽस्मिन्वथिराहुके ॥ ६४ ॥ भरणी
 प्रवणोज्येष्ठा मघा स्वाती पुनर्वसू ॥ पूर्वभाद्रपदैतानि भान्यर्धे गार्दिता निच ॥ ६५ ॥
 चित्रार्द्रा छत्तिका मूलं पूर्वा फाल्गुणि काभिजित् ॥ तथा भाद्रोत्तरैतानि काले धिला
 नि सप्तच ॥ ६६ ॥ उत्तरा फाल्गुणी हस्तो रोहिणी रेवती मृगः ॥ पूर्वाषाढा ह्येकोक्षे
 भान्येतानि बुधाजगुः ॥ ६७ ॥ धर्मर्क्ष संस्थिते सूर्ये चन्द्रे मोक्षार्थ गण्युभः ॥
 सूर्येर्क्षे भास्करे चंद्रः प्रशस्तो धर्म मोक्षगः ॥ ६८ ॥ सूर्ये काम क्षिगि षष्ठो भो
 क्ष धर्मार्थ गण्युभः ॥ मोक्षधिस स्थिते सूर्ये चंद्रा धर्म गण्युभः ॥ ६९ ॥

स	पुष्य	श्ले	षि	शु	ध	श	धर्म
भ	पु	म	स्वा	ज्ये	श्र	रू	अर्थ
क	आ	रू	चि	सू	अ	उ	काम
र	रू	उ	ह	रू	उ	रे	मोक्ष

सधान्यत्रा शुभो द्वेषो सान्नायां शुभमी-
 म्भुभिः ॥ अथ गोरक्षक मतेन तिथिचक्रम् फल
 न्न ॥ मासे शुक्लादिके येषे तिथिः प्रतिप
 दादितः ॥ द्वितीयोद्यास्तु माघे म्यु स्स्त
 तीयाद्यास्तु फाल्गुने ॥ ७० ॥ एवं चान्ये

सु मासेयु तिथ्यो द्वादश सञ्चुकाः ॥ त्सेख्याश्च क्रेत्रयो द्रष्ट्या सविहायति
 थि त्रयम् ॥ ७१ ॥ तृतीयादित्रये तत्र त्रयोदश्यादिके फलम् ॥ यानि प्राच्या
 दिकाद्या सुवक्ष्ये द्वादशधा क्रमात् ॥ ७२ ॥ सौरव्यं भून्यं धनार्तिश्च लामोला
 भीभयं धनम् ॥ कष्टं सौरव्यं कलिर्मृत्युः भून्यं प्राच्यां फलं क्रमात् ॥ ७३ ॥
 लेशो नैश्वं व्यथा सौरव्यं इव्यासिलभिपीडने ॥ सौरव्यं लाभः कष्ट सिद्धिः ली-
 भस्सौरव्यन्तु दक्षिणो ॥ ७४ ॥ भयं नैश्वं प्रियासिश्च भव्यं इव्यं मृतिर्इनम् ॥

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	सौख्यं	लेश्या	भीति	अधीगम
२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१	शून्यं	नीश्वं	नेष्वं	मिप्रता
३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१	२	इत्यक्ते	दुखं	इश्याप्तिः	अर्थः
४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१	२	३	लामः	सौख्य	मंगलम्	वित्तलामः
५	६	७	८	९	१०	११	१२	१	२	३	४	लाम	द्रव्याप्ति	धनम्	सौख्यम्
६	७	८	९	१०	११	१२	१	२	३	४	५	भीति	लामः	मृत्युः	अधीगमम्
७	८	९	१०	११	१२	१	२	३	४	५	६	लाम	कष्ट	इत्यलामः	सुखम्
८	९	१०	११	१२	१	२	३	४	५	६	७	कष्टम्	सौख्य	लेश्यालामः	सुखम्
९	१०	११	१२	१	२	३	४	५	६	७	८	सौख्यं	लामः	कार्यसिद्धिः	कष्टम्
१०	११	१२	१	२	३	४	५	६	७	८	९	लेश्या	काश्यात्सिद्धिः	अर्थः	धनम्
११	१२	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	मृत्यु	लाम	इत्यलामः	प्रत्यम्
१२	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	शून्य	सौख्य	मृत्यु	अन्त्यतकष्टम्

लेश्यालामो धंसिद्धिस्त्वं लामो मृत्युश्च पश्चिमे ॥ ७५ ॥ धनं मिश्रं धनं लामः

शि शैरव्यं लाभसुरवं सुखम् ॥ कष्टं ब्रह्मत्व शून्यत्वं कष्टमुत्तरदिकृ फलम् ॥ ७६ ॥
 ८ ॥ अथ सर्वकयोगफलम् ॥ तिथिनक्षत्रवैरव्यं सप्ताष्टारिनविभाजितम् ॥ आदि
 शून्येऽतिपीडास्यान्मध्य शून्ये अयं तथा ॥ ७७ ॥ शून्येत्ये वपुषो रोगो मृत्यु-
 शून्यत्रये भ्रवम् ॥ जय श्वाधी गमस्सौरव्यं श्रेषे च स्थानकात्रये ॥ ७८ ॥ चिं-
 त्यमेतद्धियात्रादौ सुक्ताद्यास्त्रिधयोऽत्रतु ॥ अथाइलभगो त्याज्यौ ॥ यात्रायंत्रह-
 लं प्रवाह समरे चौर्ये च संधौ तथा कूपारामतडागबंधन विधौ पापद्धिदुर्गि-
 हे ॥ अन्धे भोक्तृ रसाधिरोहण विधौ त्याज्यं सदैवाइलं यत्नान्नात्रशुभेषु मंगल
 विधौ दोषो नतस्तद्वचिन् ॥ ७९ ॥ रविमात्साभिचान्द्रे सप्तभिर्द्वा र्द्वि ७ श्रेष
 के ॥ आइलोऽथत्रि र्पत् ६ श्रेषे अमो ने श्रेगमे त्विमौ ॥ ८० ॥ अथप्रस्तो हैव
 योगः ॥ चंद्रं सूर्यं माशुक्तं पक्षादि तिथिवासरेः ॥ नवाप्तं सप्तश्रेषेतु हैरवस्य
 च्छुभोगमे ॥ ८२ ॥ अथषवाइलव्यः शुभयोगः ॥ सूर्ये भाद्रणये च्चांद्रं त्रिगुणं तिथि

संयुतम् ॥ सप्तभिस्तु हरेद्भागं त्रि श्रेवं स्याद्दुवाडकम् ॥ ८२ ॥ गमे शुभं सदा
 द्वैर्भेद्यवाङ् हेरवात्सदा ॥ अथ टेलकम् ॥ सूर्य्य आङ्गरायै च्चाङ्गं तिथि वारं च ति-
 मित्रतम् ॥ सप्तभिस्तु हरेद्भागं पञ्च श्रेष्वेतु टेलकम् ॥ ८३ ॥ अथ गौरवम् ॥ सूर्य्य
 भाङ्गराये च्चाङ्गं तिथि वारं च मिश्रितम् ॥ अर्कं संख्ये हरेद्भागं नव श्रेष्वेतु गौर
 वम् ॥ ८४ ॥ अथ श्रे गौरवं दद्यान्निर्गमे हेरवन्तथा ॥ तस्करे टेलकं दद्याद्दुवाङ्
 सर्वकर्मसु ॥ ८५ ॥ अथ मेवादीनां घातचंद्रः चंद्रघाती लाघवत्वेन ॥ मेष कन्या घट हरी
 नक्र युग्म धनुर्दृषाः ॥ मीन सिंह धनुः कुंभा घात चन्द्रा अजादितः ॥ ८६ ॥ युद्धे
 चैव विवादे च कुमारी पूजने तथा ॥ राजसेवावाहनादौ घात चंद्रं विवर्जयेत् ॥
 ८७ ॥ तीर्थे द्वात्रा विवाहान्त प्राशनोपनयादियु ॥ मांगल्य सर्व कार्थेषु घात
 चन्द्रं न चिंतयेत् ॥ ८८ ॥ जन्मस्थो मेष राशे स्स्था द्रुव भस्व तु पंचमः ॥ नवमे
 गिथुन खेन्दुः द्वितीयः कर्कटस्य च ॥ ८९ ॥ षष्ठस्तु सिंह राशे श्व कन्याया दश ॥ २१

मस्सृतः ॥ तृतीयत्तुदुलाराशे वृश्चिकस्य च सप्तमः ॥ ६० ॥ चतुर्थीधन्विनो
 द्वेषो मकरस्याष्टमस्तथा ॥ कुंभस्थैकादशः प्रोक्तो मीनस्य द्वादशः स्मृतः ॥
 ६१ ॥ घातचंद्राद्रेवज्याद्यात्रायां राजदर्शने ॥ विवादे वाहना रोहे युद्धे भे-
 यज्यसेवने ॥ ६२ ॥ विवाहादिभ्युभेऽन्यत्र नैते चिंत्या मनीषिभिः ॥ अथमेया
 दीनाघातक्षीणि ॥ मेवेमघाद्वेषे हस्तो मियुने स्वाति रुच्यते ॥ कर्केटचानुराधारव्यं
 सिंहे मूलं प्रकीर्तितम् ॥ ६३ ॥ कन्यायां श्रवणो द्वेषस्तुलायां शततारकाः ॥ वृ-
 श्चिके रेवती धिष्णंभरणी धनुषि स्मृता ॥ ६४ ॥ मकरे रोहिणी कुंभे चार्द्राश्ले-
 षातु मनिगो ॥ एतानि घातधिष्ठानि जन्म राशे र्क्षरस्यच ॥ ६५ ॥ अथ घातवाराः ॥
 मेवे रविर्बुधः कर्क मियुने चन्द्र एवच ॥ कन्या दृषभसिंहेषु शनिः स्यान्मकरे कु-
 जः ॥ ६६ ॥ धनु वृश्चिक मीनेषु शुक्रोऽथ तुलकुंभयोः ॥ जीवश्चेज्जन्म राशौ
 च घातवारा बुधे स्मृताः ॥ ६७ ॥ अथ घाततिष्ठयः ॥ शेषवृश्चिकयोर्नन्दु भद्रा

मिथुन कर्कयोः ॥ जया सिंह धनुः कुंभे रिक्ता च तुल कुंभयोः ॥ १८७ ॥ कन्या वृषभ-
 मीनेयु पूर्णा घात तिथि स्मृता ॥ अथ घात तिथीनां त्याज्य घटिकाः ॥ कार्त्थ्य ५ त्या वश्यके
 नाडी यद्दं घात तिथौ बुधैः ॥ आदिंशं शं परित्यज्य नो निंद्या श्रेष नाडिकाः ॥ १८८ ॥
 ॥ अथ घात लग्नानि ॥ मेघ गोकर्कद तौलि नक्र मीनां ग नालयः ॥ धन्वि कुंभौ युग्म
 सिंहौ घात लग्नानि मेघ भात् ॥ १९० ॥ अथा वश्यके घात चन्द्र नक्षत्र पाद स्त्याज्यः ॥ मे-
 धेनु कृत्तिका द्यौः द्विदृषे चित्रा द्वितीयकः ॥ युग्मे शत तृतीयोऽद्विर्म घाया ष्यापि
 कर्कटे ॥ १९१ ॥ धनिष्ठा घात तथा सिंहे श्रिय श्वाद्रा तृतीयकः ॥ तुले मूले द्विती-
 योऽधिरलो रोहे स्तृतीयकः ॥ १९२ ॥ पूभा तुर्थोधनुः संक्षे मघा तुर्थो मृगे तथा ॥
 कुंभे मूल चतुर्थोऽधि मीनि प्रभा तृतीयकः ॥ १९३ ॥ त्याज्या घात विधौ चोक्त पादा
 आवश्यके बुधैः ॥ अथ सूर्यादयो घात ग्रहाः ॥ अथ सूर्यः ॥ वेदाद्या केशु नंदे हुरसदिक्
 शैल संमिताः ॥ रुद्र नेत्रामि संख्या श्व घात सूर्यास्तु मेघतः ॥ १९४ ॥ अथ चंद्रः ॥ २२

सिन्धुशैलेषु वेदाष्टेष्वंके संमिताः ॥ ह्यदशेषु मिताघातवोधनः क्रमतस्त्वजात् ॥
 १०७ ॥ अथगुरुः ॥ रसनेत्रेषु शैलेषु वन्दिनागार्कसंमिताः ॥ नरेन्द्वि त्रिसं-
 रख्याताघातेज्या मेघतः क्रमात् ॥ १०८ ॥ अथशुक्रः ॥ शैले दिग्बन्दिनागार्कवेद
 नरेन्दुभिर्मिताः ॥ आशाश्च वारादकसंख्याघातशुक्रस्तु मेघतः ॥ अथशनिः
 नैश्वरः ११० अथलीलांघातचन्द्रः ॥ भूनागाद्यंके वेदाग्निरसाख्याशाशिवेशु
 भिः ॥ सूर्येभ्यश्च प्रमितामेघाद्घातचन्द्रो मृगीदृशाम् ॥ १११ ॥ अथचंद्रवातः ॥ ति-
 थिंपंचगुराणीकृत्यतथैकेनचसंयुतम् ॥ रुद्रनैत्रेहिरेद्भागंचन्द्रवासस्त्रिधाभवे
 त् ॥ ११२ ॥ एकशेषेवसे त्वर्गेद्विकेपातालमेवच ॥ तृतीयेमृत्युलोकेश्च
 च्चवासस्त्रिधाभवेत् ॥ ११३ ॥ स्वर्गलोकियदाचंद्रोह्यमृतत्रियदृशनिः ॥ मृ-
 त्युलोकियदाचंद्रस्सर्वकर्मसुसिद्धिर्ः ॥ ११४ ॥ पातालोचजद्वचंद्रः पंचक- ११३

शि स्मारी दिवञ्जयेत् ॥ वास्तौ पुरुष नाशाय होमे हगनिः प्रजायते ॥ ११५ ॥ कू-
 ३४ पाद्विजलं नस्या न्नि रन्ना सीदिनी भवेत् ॥ यात्रायां कार्यं हानि स्यान्नभि प्या
 रुद्र भाषितम् ॥ ११६ ॥ अथ चद्रांगवासफलम् ॥ शिरः प्रदेशे गुण ३ पंच ५ जन्म १
 षट् ६ नदं ४ दृष्टे हृदि सप्त ७ रुद्रैरिष्या १२ ८ वेदे च शिरः प्रदेशे करे च दिग्-
 १० युग्म ३ विधुर्नृ देहे ॥ ११७ ॥ कालम् विधु इच्छार्थं लाभं शिरो भाग के स्या-
 च्छुभं हस्तप्रदेशे च दृष्टे च प्रहन्यम् ॥ परे युद्धकारी करे सर्व लाभं प्रकुर्व्या च्छे प्री
 मानवानां फलं च ॥ ११८ ॥ अथ सन्धुलचन्द्रफलम् ॥ करण भगण द्दोषं वार सं-
 आति दोषं तिथिज कुलिक दोषं योगिनी मूल दोषम् ॥ रवि स्तिन कुज दोषं या-
 मथामार्द्ध दोषं हरति मकल दोषं चन्द्र मा सम्मुखस्यः ॥ ११९ ॥ अथ द्वादशचंद्रफ-
 लम् ॥ पारिा ग्रहे रूची सुरते ऽभियेके निषेक यात्रा जत बंधने च ॥ इतोपवासाद्वि-
 गर्ग पूर्वैः प्रीक्त प्रशुभौ द्वादश गो हिमांशुः ॥ १२० ॥ अथ चन्द्रवासफलम् ॥ अथ शि- ३४५

हृदयसंस्थः पूर्वस्यां दिशि चन्द्रमाः ॥ दक्षिणस्यं वशे नित्यं कन्या वृषभन
 क्रगः ॥ १२१ ॥ तुला मिथुन कुंभस्थः पश्चिमायो निशाकरः ॥ कर्क वृश्चिक
 मीनेषु गतस्तिष्ठे तयोत्रे ॥ १२२ ॥ सन्मुखेऽङ्गेऽर्धलाभाय सुखसंपन्नं द-
 क्षिणे ॥ पृथगे निधनं यातु वमिभागे वसुक्षयः ॥ १२३ ॥ अथ तत्कालचंद्राः
 दक्षि ॥ नाड्यस्सप्तदश प्राच्यां याम्यां तिथिमितास्ततः ॥ ततस्स्वर्गमिताऽत्र
 त्यनुत्तरस्यां नुषोडश ॥ १२४ ॥ पुनस्सप्तदश प्राच्यां दक्षिणस्यां चतुर्विंश
 पश्चिमे नखसंख्या ता उदीच्यां पंचभूमिताः ॥ १२५ ॥ वारह्व्यं अमे चैन्दुस्त्व
 वासस्थानतः क्रमात् ॥ एक एशि स्थितोऽपी हतद्विप्राजं फलं दिशेत् ॥ १२६
 ॥ अथ योगिनी वासस्तकलच्च ॥ नवमी प्रतिपतिर्ध्योः प्राच्यां तिष्ठति योगिनी ॥
 अग्नि कोरोत्ततीया यामे का वष्यां तथैव हि ॥ १२७ ॥ त्रयोदश्यां च पंचम्यां
 दक्षिणस्यं च योगिनी ॥ द्वादश्यां नैर्दते क्षीया चतुर्ध्या मधि सर्वदा ॥ १२८ ॥

दि २६

६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
२९	३१	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३

चतुर्विंशं च षड्विंशं च यच्चिन्मायां दिशि-
 भवम् ॥ वायु कोरो तु तत्रम्यां पूर्विसा
 च तथा दक्षिणादिदिशि द्वितीया दशमी दिने ॥ अमास्या-
 द्वे च सप्तम्यां यो गिनी भवेत् ॥ १३० ॥ यो गिनी सन्धुर्वी द्यूते गयेद्यु
 ल यो गिनी ॥ अशुभा वाम भागस्था पृष्ठे दक्षे जय प्रदा ॥ १३१ ॥ अथ तात्का-
 रायुस्त्वदिशः कथितः क्रमात् ॥ १३२ ॥ यामाई नोग कालोऽस्या स्तिथौ
 दिग्भ्रमणान्तथा ॥ तत्काल यो गिनी त्रैवा जयदा पृष्ठ दक्षिणो ॥ १३३ ॥ अथ
 कालपार्श्वे ॥ उत्तरस्यां रवे वीरे वायो चन्द्र दिने भवेत् ॥ औसवारे प्रतीच्यां तु नै-
 र्दल्यां बुध वासरे ॥ १३४ ॥ अमा प्रायां गुरवे व वन्दे दिशि शुभो दिने ॥ प्रा-
 च्यां दिशि शनि वीरे कालः प्रोक्तो महर्षिभिः ॥ १३५ ॥ कालस्याभिमुखः

पाशो वैपरीत्यं तयोर्निर्निशि ॥ तावुभौ सन्मुखौ त्याज्यौ वाम दक्षिण गौ शुभौ
 ॥ १३६ ॥ अथयामार्दराहुः ॥ इन्द्रवायुश्चमरुद्रतोर्याग्निशशाश्रीमारुते ॥ यामार्दमु-
 दितो राहुर्भृत्येवंदिगल्के ॥ १३७ ॥ सूर्यो दयात्कामे रौवंदिने द्वेषयथोनि-
 शि ॥ अथसुहृत्तत्सकराहुः ॥ वृंशतकप्ररुच्छक्ररक्षश्चंद्रानलांभसाम् ॥ दिशि
 अमत्यंगुर्नीडी ह्यमानं दिवानिधमम् ॥ १३८ ॥ ज्योऽत्रवेदिशंगशस्तु मुहुतो
 ऽयन्दिवानिशि ॥ १३९ ॥ अथरहोऽफलम् ॥ द्विविधः पृथंगोरहुः शुभदो दक्षि-
 रोऽपिच ॥ मत्तैद्योगिनिका युक्तस्तदा युद्धे जयो भवम् ॥ १४० ॥ वामगस्म-
 न्मुखस्याज्यो आत्रा युद्धे जये सुना ॥ अथपरिघदंडः ॥ कृत्तिका तश्च तर्दिस्तु सप्तम
 पच पूर्वतः ॥ अपरिबं लघये नैव वायव्या नल दिग्गतम् ॥ १४१ ॥ प्राचीमुख
 ग्गुरिमि रत्रयाया लाग्गुरिकैश्चो डुभिरप्युदीचीम् ॥ तथैव आख्यास्य परा-
 न्त्रिते भैर्याम्या अथैश्चाव्यरं प्रयायात् ॥ १४२ ॥ अथा वप्रयके परिघोस्त्रपनम् ॥

शिंशि कृत्ये ऽत्यावभृयके गच्छे द्विलंघ्यापि च पारिधम् ॥ कृत्वा वप्रयंभूल प्रुद्धिंदि-
 २५२८ रलग्नस्य ससानृपः ॥ १४३ ॥ पुष्य हस्तानुराधाश्चे सर्वदिग्मनं सुभम् ॥
 १४४ ॥ पुष्याश्विहस्तमैत्राणि पौस्तवैश्व सौम्यभम् ॥ वासवं सर्वदिस्वा
 पुष्यात्रायां शोभनानिहि ॥ १४५ ॥ अथ वक्रग्रहस्य वारादित्याज्यम् ॥ ग्रहः केन्द्र
 गतो वक्त्री लग्नं वा वक्त्रि वर्गगम् ॥ वक्त्री खेटस्य वारे वा तन्नयातु विना शनम्
 ॥ १४६ ॥ अथायनानुकूलम् ॥ दिवा सौम्यायने सूर्य्यायादुत्तरपूर्वयोः ॥ चंद्रे
 सौम्यायने रात्रौ प्रोक्ता यात्रा तयोर्दिशोः ॥ १४७ ॥ सूर्य्यायायने गच्छेत्त्र
 त्यग्दक्षिणायोर्दिवा ॥ दिशयो स्वेतयोश्चान्द्रे रात्रौ यास्यायनं गते ॥ १४८ ॥
 उभौ सौम्यायने यायात्तथा चोत्तरपूर्वयोः ॥ तोचेद्याम्यायने प्रत्य ग्याम्ययो-
 स्तु दिवानिशम् ॥ १४९ ॥ अन्यथा गमनेन्दुणां भवे हन्धोवधो ऽपि वा ॥ अथ
 त्रिविधः शुक्रः ॥ यत्रो देति भृगो र्यत्ना तां दिशं सम्मुखी त्यजेत् ॥ भागवाधिष्ठितो

राशि दिशिवायत्र लग्नतः ॥ १५० ॥ कृत्तिका दिवु दिग्द्वारभे बुयत्र स्थितो
 ऽपिवा ॥ त्याज्या साषि दिश्राय स्मात्सन्मुखस्त्रि विधौ मतः ॥ १५१ ॥ अथष्टु-
 क् दोषापवादः ॥ रेवत्यां मेघगे चंद्रे अवत्यंधो भृगोः सुतः ॥ यात्रा दोनैव दोषाय
 सम्मुखो दक्षगो ऽपिवा ॥ १५२ ॥ भृगवादि गोत्र जातानां न दोषः प्रति शुक्र
 जः ॥ अथ गमने शुक्रस्त्रास्त्रादि दोषः ॥ विवरो विजिते नीचे विक्रिते वासिते ऽस्तरो
 ॥ शत्रु क्षेत्र गते वापि तदंशे तन्निरीक्षिते ॥ १५३ ॥ भौमांशे भौम संयुक्ते संदां
 शे संद संयुते ॥ यात्रा नैव प्रकर्मव्यालस्यार्थुर्वल हानिदा ॥ १५४ ॥ अथबुधोऽ
 पिसन्मुख स्त्याज्यः ॥ अनुकूले बुधे यायादित्यंभूते ऽपि भागिवि ॥ सन्मुखस्ये बुधे
 सर्वे दृष्या रवेता शुभा अपि ॥ १५५ ॥ असामान्य यात्रायां शुक्र दोषा भावः ॥ प्रति शु-
 क्रदि दोषो ऽयं नूतने गमने नृणां ॥ राज्ञां विजय यात्रायां नान्यथा दोष संह
 ति ॥ १५६ ॥ अथावश्य के तीर्थयात्रायां न दोषः ॥ अर्द्धोदयो मरागा दो पुरययोगे तु-

दुर्लभे ॥ तीर्थाधीतु सुखं याथा कालेव्य स्वादि केच्यपि ॥ १५७ ॥ अथ मार्गगु-
 र्गुणकृत्वात्तेनथैव ॥ जीव एषा माहूने युक्तो वा बाणसंख्येऽस्त्वगोद्यदि ॥ तत्रैव निव-
 सेद्राज्ञाया वदभ्युदितो भवेत् ॥ १५८ ॥ सस्त्रुख ख्यं इज्जीयन्न मार्गं कथ्यो हितो
 यदि ॥ यावदस्ते गत स्तस्त्रिंस्तावत्तत्रैव संविशेत् ॥ १५९ ॥ अथ यात्रायां लनवि-
 चारः ॥ नभादौ त्याज्य लग्नानि ॥ कुंभ कुंभांशुं कौत्याजौ सर्वथा यत्नतो बुधैः ॥ तत्र प्र-
 यातु नृपते रथं नाशः पदे पदे ॥ १६० ॥ नीने मीनांशुं केयानुः यथा वक्रो धनदा-
 तिः ॥ निगिह्य गमने कौञ्चिन्मीनं दृश्चिक कर्कटाः ॥ १६१ ॥ लग्नस्थावानवां-
 प्रस्थाः प्रीक्ता राज्ञां जयार्थिनाम् ॥ भूभुजां जन्म लग्ने वा जन्म राशे च लग्नगे
 ॥ निधने निधनेंशे वा गमनं निधनायते ॥ १६२ ॥ वैरिणो जन्म राशे स्तु वैरिणे
 वा तदीश्वरे ॥ यात्रा काले विलग्नस्ये सापि यात्रा विषायते ॥ १६३ ॥ अथ पु-
 भलभानि ॥ जन्म राशे लग्न गते तदीशे वा विलग्नगे ॥ अमीष्ट फलदा यात्रा राशे

शश्वेच्छुभग्रहः ॥ १६४ ॥ लग्नेवर्गोत्तमे चंद्रे यात्रीत्वा कार्यसिद्धये ॥ अंशोर-
 शो नरं शेषवा नौ कायानं प्रप्रस्यते ॥ १६५ ॥ जनौ य प्रशुभयुगा शिर्वैशि संज्ञो
 ऽथवा भवेत् ॥ स्वाधनाभिधनस्यो वास राशि लग्न ग प्रशुभः ॥ १६६ ॥ अथ
 श्रीर्षोदये लग्ने यात्रा सर्वार्थदायिनी ॥ राजयोगोचिते लग्ने प्रप्रल्ला व सुधाशु-
 जान् ॥ १६७ ॥ अथ दिशाग्रयः ॥ शेषादि रा प्रयोदिष्टु चतुर्वर्षिच पूर्वतः ॥ त्रि-
 क्रमा इणकैः प्रोक्ता एते द्विग्वारसंज्ञकाः ॥ १६८ ॥ दिग्द्वारमे लग्नगते मद्य-
 स्ता यात्रार्थदात्री जय कारिणी च ॥ हानिं विनाशं रिपुतो भयं च कुर्व्यात्तथा-
 तन्त्रीतलोमलग्ने ॥ १६९ ॥ अथ दिग्गणाः ॥ सूर्यः सितो भूनि सुतो ऽथ राहुः श-
 नि प्रप्रशी ब्रश्च बृहस्पतिश्च ॥ १७० ॥ आख्या दिलो दिष्टु विदिष्टु चापि दिष्टु मधी-
 रः क्रमत्त प्रादिष्टाः ॥ १७१ ॥ दिग्गोदस्वीय दिक्षं स्थो लालाटी कथितो
 रः ॥ लग्नादी संन्मुख स्थान्यो गने रत्सु करिष्यतः ॥ १७२ ॥ अथ लग्नादीस्यथम

दूद्वेयं गमादिषु ॥ जयंती सिद्धिदा देया राक्षसी व्याधिदायिनी ॥ १८७
 ॥ तारिणी कार्थ्यं कङ्कैयां संहारी मृत्युदा सदा ॥ साधारिणी शुभा सम्य-
 गैरावती शुभप्रदा ॥ १८८ ॥ महोवला राज्यदात्री कालारव्या भयदा स-
 दा ॥ १८९ ॥ अथयात्रावा जन्मफलं च ॥ जन्मभादिनभंगरायं नवभिर्विभिजे द्वित-
 म् ॥ श्रेयतोवाहनं प्रोक्तं गर्धभादिनरस्य वै ॥ १९० ॥ गर्दभः तुरगो हस्ती मे-
 षो जंबुकं सिंहकौ ॥ काको मयूरं हंसो च नवैते नरवाहनाः ॥ १९१ ॥ राशभे
 धनहानि स्याद्बललामस्तुरंगमे ॥ लक्ष्मी प्राप्तिर्गजे सम्यङ्मेवे च सरंगं भवेत्
 ॥ १९२ ॥ जंबुके ह्यायुषो हानि राघुर्द्विस्तथा हरो ॥ काके तु कलहश्चैव मयूर-
 सुखसंपदा ॥ १९३ ॥ हंसे मियान्मभोजी स्याद्बाहानानां फलं त्विदम् ॥ अथया-
 त्रा दृशा ॥ जन्मर्क्षाच्च चतुर्गुरांयं तिथि वारसमन्वितम् ॥ नवभिस्तु हरेद्भागं ३ः
 श्रेष्ठं यात्रा दृशा भवेत् ॥ १९४ ॥ रविश्चंद्रः कुजो राहुः जीवामंदो बुधस्तथा

॥ केतुशुक्रः क्रमाद्द्वियं बुधैर्य्यात्रा दशाफलम् ॥ १९५ ॥ भास्करे प्रोक्तस-
 तापौ चंद्रे लक्ष्मी वरंगना ॥ भौमेशल्लभ्यं हानी राहो मंगो ऽथ वंधनम् ॥
 १९६ ॥ जीविलाभं शुभा प्रज्ञा मन्दे मन्द गतिर्भवेत् ॥ शुक्रे सर्व सुखं द्वये
 जयं चागममेवच ॥ १९७ ॥ अथ यात्रायां श्रेष्ठ नेष्टा ग्रहाः ॥ हित्वा सप्तमं गोशुक्रं के-
 द्रे कोणो शुभा शुभाः ॥ पापाश्रोप चये प्रास्ता याने नो दशमः प्राग्निः ॥ १९८
 ॥ चन्द्रस्तु गमने नेष्टो लग्ना रिब्यय रन्ध्रगः ॥ द्यूनषष्टाष्टरिः फस्थो लग्ने प्रो-
 ऽपिनशोभनः ॥ १९९ ॥ सुरेश स्याहितो लग्ने सत्वेतो ऽपिन प्रोभनः ॥ पा-
 पो ऽपिचेत्सुहृत्तस्य तनौ भव्यफलप्रदः ॥ २०० ॥ जनने जन्म लग्ने श्राजन्म
 राश्री प्रवरोदये ॥ सुहृच्चैत्कर्मगः रेवेतो नेष्टो पीड्यो विलग्नगः ॥ २०१ ॥ अथ-
 लग्नादिभावानां संज्ञाः ॥ लग्नाज्ञावाः क्रमाद्देह १ कोश २ धानुष्क ३ वाहनम् ४
 मंत्रो ५ रिद्धिर्मीर्ग ७ आशुश्च ८ हृत् ९ व्यपारा १० गम ११ ब्ययाः १२ ॥ २०२ ॥

दिने प्राधिष्ठितो राशिर्यदा लग्नगतस्तदा ॥ आतुर्दृष्ट्युप्रदः प्राच्यादिशि सूर्यो
ललाटगः ॥ १७३ ॥ सूर्यस्य राशितस्तस्मात्प्रादेशे लग्नगो गृहे ॥ एकादशे
वाग्नाग्नेयां दिशि शुक्रो ललाटगः ॥ १७३ ॥ ललाटगः कुजो यास्ये दशमे
लग्नगो गृहे ॥ लग्नगो नवमे राशा वष्टमे वापि नैर्द्धते ॥ १७४ ॥ ललाटग
स्सैर्द्धके यो यातुर्द्रीक्षिन्नधनप्रदः ॥ लग्नगो सप्तमे राशौ शनिः प्रत्यगलला
टगः ॥ १७५ ॥ षष्ठराशौ लग्नगते पंचमे वापि चन्द्रमाः ॥ ललाटगो वा
शुदिशिया तुर्मृत्युप्रदस्तदा ॥ १७६ ॥ चतुर्थराशौ लग्नस्थे बुधस्सौम्ये ल
लाटगः ॥ राशौ तृतीये लग्नस्थे द्वितीये चन्द्रपूजितः ॥ १७७ ॥ ललाट
गश्चन्द्रमौलेर्द्विशियातुर्विना प्रादः ॥ इत्थं ललाटगो लग्ने सम्भुरेव गभनः
त्यजेत् ॥ १७८ ॥ दिगीशे केन्द्रगे गच्छेन्नतु ललाटिगे क्वचित् ॥ अथोक्तं
मये लग्नाद्यलाने समयनिषेधः ॥ १७९ ॥ उषः कालो विना पूर्वगो धूलिः पश्चिमा

विना ॥ विनोत्तरं निशीथ स्सन् यानि चास्यां विना भिजित् ॥ १८० ॥ पूर्वा-
 के तूत्तरंगच्छे न्मध्यान्हे पूर्वतो ब्रजेत् ॥ अपराह्ने ब्रजेद्यास्यां मर्दरत्ने तु प-
 ष्चिमात् ॥ १८१ ॥ अथ सजीवनिर्जीवयान्ना ॥ सूर्य्यभादिनभंगणयमष्ट मि-
 त्तानि ॥ निज भादिन नक्षत्रं पञ्चमं मेलयेत्समं ॥ १८२ ॥ द्वाद-
 शमो श्रेष्ठं यात्रालु कथ्यते ॥ रूप १ पक्ष २ गुरा ३ द्वीधे ७ दिक् १०
 विषाधिकम् ॥ १८३ ॥ वेद ४ रुद्रो ११ ग ईमातंग ८ मन्द-
 ॥ सजीविवे गणयेत्सामं यात्रा युद्ध विवादिकम् ॥
 अथ यात्रानाम ॥ ति-
 त्तानि मया ॥ नसुभिश्च हरेद्भागं श्रेष्ठं यात्रा च
 ॥ साधारि
 ॥ साधारि
 ॥ साधारि
 स्थाने स्थिताः ॥
 ईषितंतिं करेति सत ॥
 त्रोजनयति श्वगुजो धर्म्म चामार्थ लान् ॥

अथ द्वादशभाव फलम् ॥ राहुः क्षमाज दिवा करेन्दु रविजास्तं प्रस्थितो लभगाः क्षु
 त्क्षामि विवाद कांश्च कुरुते रोगाश्च नाना विधान् ॥ जीवस्सोम सुत स्तथैव
 भृगुजो यात्रो दय स्थो नृणां सा यात्रा धन धान्य लाभ शुभदा पुरये हिंसा ल-
 भ्यते ॥ २०३ ॥ वित्त स्थाने नृपाणा मसुर गुरु विधौ सर्व कार्यार्थ सिद्धिं वल्बो
 पेत्श्च जीवो हृदि सुख मबुले शत्रु पक्ष क्षय च ॥ मन्दो मार्गेषु दीर्घ स्थिति सु-
 त सहितः कोश हानिश्च भानु श्वेदः कुर्वान् चरेद्द्रः प्रियजन सहितं राहु रुद्भ्यं
 कारी ॥ २०४ ॥ प्रस्थाने भूमि लाभं क्षिति सुतरविजो आनु नासं प्रयुक्तो मुरु
 श्वेदोत्सजो वै सुर गुरु रथ वाशी तरश्चि र्यवाच ॥ आतुः स्थान स्थितस्थान्
 वर गमने सर्व कामार्थ सिद्धिं राहु प्रशन्नो विनीशं सुख यति सततं प्रस्थितः
 पार्थिवो ऽपि ॥ २०५ ॥ सौरव्य स्थान गतो ददाति विपुला भोगान्द्गो रात्मजः
 प्रात्रूणां क्षय मीहिते सुर गुरुः सौरव्य तथा च्छेद्भजः ॥ हानिं चित्त गते करोति रवि-

संश्लिजः क्षिग्धक्षयं चंद्रमा राहु भूमि सुत स्तथा र्क सहितः कुर्वीति दुःखं महत् ॥

२०६ ॥ जीवः पुत्रार्थं लाभं जनयति भृगुजः सर्व कार्यार्थे सिद्धिं प्रीतिं चैवाव-
शेषं सुत धन सहितं पुराय मारोग्य कर्तुम् ॥ सूर्यं श्रद्धे महिजो दिन कर तनयः
सैहिकेयः प्रयुक्तो सर्वते पंच मस्था स्सनत मय करः पार्थिवानां प्रयागो ॥ २०७

॥ बद्धे भानुर्नराणां दिन करतनयो भूमि पुत्र स्तथैव प्रीतां प्रुद्धैत्यसंज्ञी रजनि
कर सुतः सैहिकेयो ऽथ जीवः ॥ कुर्वन्सर्वार्थं लाभं यद्यपि हृदि गतं साध्यते स-
र्व कार्थं तत्रै को भूमि पुत्रो ऽप्य रिवल मथनं सर्व सिद्धिं इदति ॥ २०८ ॥ नि-

त्यं षुक्र दिवा करार्क तनया श्रद्धं स्तथा भूमिजः छिन्नं प्रानुत्रराणां शनयति च चर-
मे स्थाने स्थिताः सप्तमे ॥ सौम्यो भिन्न सया गमं सुर गुरुः कार्यार्थे सिद्धिं परा-
राहुर्दुर्षितं करोति सततं यान्ना सुया भिन्न गः ॥ २०९ ॥ श्यारोऽय सोमपु-

त्रो जनयति भृगुजो धर्म वासार्थं लाभं जीवो रक्षत्य शेषं सुत भिव जननी-

यात्रिकं नैधनस्थः ॥ चन्द्रो वंधं विधत्ते जनयति सचिना शत्रुयद्धेऽपि सं-
 रथो राहुश्चेद्भूमिपुत्रो हि मरि पुतनये क्षिप्रमर्थस्य नाश्रस् ॥ २१० ॥ शुक्रो
 ऽति सौरव्यनवमै बुधश्च जीवो विधत्ते सुखसंपदर्थम् ॥ चन्द्रश्च सौरिस्तह
 भूमिजश्च कुर्वति पौराः पुरुषस्य दोषम् ॥ २११ ॥ कर्मस्थाने गतोऽर्कः प्र-
 चुरधनकरः पुष्टिदः प्रीत रस्मिः जातस्संगम काले जयति रिपुबलं सौम्य
 शुक्रो च सौरव्यम् ॥ नित्यं यात्रा स्थितानां भवति भयकरः सर्वकार्येषु
 भौमो राहुर्वैरन्तथोयं जनयति सततं दीर्घकालं तथार्किः ॥ २१२ ॥ भृगुसुत
 बुधजावैश्चन्द्रसूर्यार्किभौमैर्ब्रजति यदि नरेन्द्रः क्षिप्रमेकादशस्थैः ॥ सज
 यति रिपुवर्गं स्वेच्छयानि विशंकरं विचरति गजराजो यूथमध्ये यथेष्टम् ॥ २१३
 ॥ क्षितिजरवि सितार्कसैंहिकेयो नराणां जनयति कुलनाशं श्रेष्ठभृत्यस्वमे-
 दम् ॥ जनयति रिपुसौरव्यभृत्यहानिं च कष्टं यदि बुधगुरुशुक्राहादप्रस्था-

॥ लग्न गते भृगु पुत्रे स्युः प्रभालभा इव सर्वे ॥ २३२ ॥ उदये रविर्द्युति सोरि
 ॥ २३३ ॥ ग प्रभा प्री दशमे ऽपि ॥ वसुधा पति र्यदि याति विषुवाहिनी वससेति ॥ २३३
 ॥ मन्दि कुजे तनी रवे ऽर्के षुक्ते च विदित्ताभगे ॥ संज्ञान्भूयाति प्रभाभून्विजि
 त्यश्रियमस्युते ॥ २३४ ॥ मन्दरो ज्ञिबहा दस्थो बलिनी द्येज्य भार्गवाः ॥
 प्रयारो भूपते र्यस्य वसुधा तस्य हस्तगा ॥ २३५ ॥ लग्ने जीवे विधी द्युने च
 तुर्ध द्वे तथा भृगौ ॥ पापा स्त्रिगो र्मा ही पालः प्रास्थितो लग्ने भते श्रियम्व ॥ २३६
 ॥ जाभे ऽर्के रवे बुधे षुक्ते दुश्चिक्ये भूमि ते शानो ॥ द्युने ऽखे तनुगे जीवे प्र-
 स्थितस्य भवे ज्ञायः ॥ २३७ ॥ लग्ने ऽखे वागुरो सूर्ये षष्टे द्योतय गते प्रा-
 नो ॥ सुते द्वे हि बुके षुक्ते राजा हंति गये विद्वन् ॥ २३८ ॥ बलिनी च्छुते
 लग्ने केन्द्रे जीवे ऽथ निर्वले ॥ त्रिषडं त्यांको चन्द्रे संज्ञान् श्रियमा द्युया
 त् ॥ २३९ ॥ अशुभं रवो रन वाटमर स्थे द्विदुक सहोदर लाभ महस्वः ॥

श्रीः कविरिह केन्द्र गणीः पति ह्यो वसु चय लाभ करः खलु योगाः ॥ २३० ॥ रि

२३१
शुलभ कर्म हिवुके प्राशिक्षे परि वीक्षिते शुभन भोग मनेः ॥ व्यय लभ्य मन्य
य ग्रहं शु ज्ञयः परि वर्जिते च ग्रथ नाम धरेः ॥ २३१ ॥ लगने यदि जीवः पा
पा यदि लाभे कर्मण्य पि चेद्रा ज्या धिग मस्वयात् ॥ दूनं बुध शुक्रौ चन्द्रे
हिवुके वा तह स्फलं मुक्तं सर्वैर्मु नि वर्यैः ॥ २३२ ॥ षडाद्याद्य गते शुक्र जीवा
क्षीर्गमने जयः ॥ तुर्थ्य वोश न सिद्धे च मन्दे चन्द्रे च तत्फलम् ॥ २३३ ॥ बु
ध भार्गव यो रत्न ध्याति कुमुद वांधवे ॥ तुर्थ्यस्ये ऽङ्गे जयन्माषु गमने ऽ रीन्म
रे श्वरः ॥ २३४ ॥ लगना १ स्ता ७ र्था ६ म्बु ४ वन्हि स्थे षष्ठांके ज्यांर बुधां
र्कजैः ॥ योगो ऽयं क्रमतः प्रोक्तो गमने जय दी बुधैः ॥ २३६ ॥ षट् ६ त्रि ३ रत्ना
१० री ६ न्दु १ वेदे ४ षा ११ संस्थिते तथेना स्थितिः ॥ रे चरैः क्रमतो जीव वारेषो
गोऽय सुतमः ॥ २३६ ॥ जीवे ऽर्के ऽ रि गते भौषे त्रिगो रंघ्र गते दृशो ॥ द्ने द्नु

पश्चिने च शुभा जाजा भू भुजां जय दाधिनी ॥ २३७ ॥ शुक्रार्की ज्या स्त्रि नृत्य स्थि
 २४२ प्राचुस्थे वन्द भूमिजे ॥ याजा भूमि भुजां प्रास्ता प्राचुहंद विदादिषी ॥ २३८
 ॥ एको द्वीज्य सितेषु पंचम तपः केंद्रेषु मीग स्तथा द्वै चैते व्यधि योगा एवु स-
 कला योगाधि योग स्सहनः ॥ योगे क्षेम मथाधि योग गमने क्षेमं रिदृणां
 वषं चाधी क्षेम यशो ऽ वनिञ्च लभते योगाधि योगे व्रजन् ॥ २३२५ ॥ पंच-
 मेद्वी रविः षष्ठे वर्हते नवमे गुरुः ॥ भाग्य योगाभिधि योगे निहन्ता वैरिणां
 सदा ॥ २४० ॥ गुरुः केन्द्रे त्रिकोणे वा रवि लभिच कर्षीणि ॥ कल्याणा योगो
 भूपस्य यातुः कल्याणा कृद्भवेत् ॥ २४१ ॥ दिगीशो दिग्बली चैत्या स्त्रिमे प्रा
 स्य सुहृदादि ॥ विजयो नाम योगो ऽयं यातो राजा जायी भवेत् ॥ २४२ ॥ सह-
 ञ्च स्थान गो भौमो भाग्यस्य ष्ट सह स्पतिः ॥ स्त्रिन्ता मणि सप्ता एवो ऽयं यादु
 स्संकल्प पूरकः ॥ २४३ ॥ लगने शुक्र पराशी वंधो कर्म स्थाने गुरु र्यदा ॥ २४२

गोन्द्रयोगो विख्यातो यातु सर्वाय साधकः ॥ २४४ ॥ लगने भौमो गुरुः छि-

द्रे षष्ठ स्थाने च भास्करः ॥ मृत्युक्षय समारव्योयं सर्व प्राचू निवर्हाः ॥

२४५ ॥ आपोक्तिं मगते चन्द्रे केन्द्रस्थे सुर पूजिते ॥ योगःकेन्द्र द्वाति ख्यातो वा
तुख्यार्थ सिद्धिदः ॥ २४६ ॥ चन्द्रोदये गुरु आस्ते लग्ने वा सुर पूजिते ॥ योगः

पारवतो यातुः शुक्रे वा लग्न केन्द्रो ॥ २४७ ॥ प्रवले यदि योगो ऽस्ति गन्धने स-
र्वसिद्धिदः ॥ २४८ ॥ रविः षष्ठे स्थित शिखरे तृतीये भूमि नन्दनः ॥ यिना किं यो-

गो विख्यातो यातु विजय कारकः ॥ २४९ ॥ ज्ञान्योन्य क्षेत्रगा वै कक्षेत्रे वा क-
विभार्करो ॥ मृत्युयोगो ऽय माख्यातो यातु मृत्यु प्रदायकः ॥ २५० ॥ उच्चक्षे-

त्रगत श्वन्दो ह्य क्षीणाश्चर विगुरुः ॥ संजीवन समारव्यो ऽयं मृत्युयोगा पदार्-
कः ॥ २५१ ॥ एकस्य गो जीव शुक्रो स्यात्तामन्यो न्य सप्तगो ॥ भयं करारव्यो-

यो गो ऽयं यातु भीति प्रदः स्वतः ॥ २५२ ॥ उच्च मूल निकोरोषु वर्तेते गुरुया

गीतौ ॥ अथ याभिधयो गीयं भयं करविनाशनः ॥ २५३ ॥ आर्यो प्रो ब्रय
 गो नीचः पुत्रस्थाने प्रोनेश्वरः ॥ विदारिक समारव्योऽयं यातुः पत्नी निह
 न्यसौ ॥ २५४ ॥ मार्गो प्राः शनि संयुक्तः सप्तमेऽस्तं गतो ग्रहः ॥ विदारिक
 मिसं मन्ये यातुः पत्नी विनाशकम् ॥ २५५ ॥ सप्तमे चन्द्रमास्तस्मात्सप्तमे
 नीच रवेचरः ॥ कुटुंब हारको योगो यातुः श्रिय तमां हरेत् ॥ २५६ ॥ दुर्बलो
 यदि मार्गो प्रो निचसे त्याय मथ्यागः ॥ पाप कुंजरयो गोयं यातुः पत्नी निह
 न्यसौ ॥ २५७ ॥ मार्गो प्रास्तप्तमे भानुः पञ्चमे क्रूर रवेचरः ॥ विदारिका रव्य
 हवासौ आर्यो मरिचं न येत् ॥ २५८ ॥ खोच्च मूल त्रिकोण स्थः सोम्यः पा
 प विवर्जितः ॥ ज्ञानन्दारविधो गीयं धर्मो गौवजया वहः ॥ २५९ ॥ उद
 या रिन भस्तलगो दिन क्वद्यथ शीत करैः ॥ न भव न्यरयोऽसि मुरवा हरिणा इ
 व के प्ररिणाः ॥ २६० ॥ द्रोसितेन सहितेऽस्त गो विधो बंधुगे प्रवसता मही

शुजा ॥ संगरेरिपु गणौ विकीर्ष्यते तूल राशिरिव मानरिभ्रना ॥ २६१ ॥ स्त्र-
 तिं विन सहजेषु संस्थिताः शुक्र चन्द्र सिततिमस रश्मयः ॥ यस्य यान समये
 रणं गणेतस्य यांति शूलभाङ्गवारयः ॥ २६२ ॥ यो याति जीवे तनुरो महीशः
 क्रूरस्थिते व्योम्न षवाय संस्थेः ॥ तस्यामतस्संयति वैरि सेनां प्रीति नृपाणा
 भिवना स्थिरा स्यात् ॥ २६३ ॥ जाभादिदुश्चिक्य गतौ यमारो वलान्विताभा
 गोवर्जावसोभ्याः ॥ यस्य प्रयागो विलयं प्रयान्ती तस्य द्विषस्सर्वरसं प्रयाप्सु
 ॥ २६४ ॥ लाभ विक्रमसुखस्थिते कंठकस्थगुरुराग निरीक्षिते ॥ दूनरं प्रभ
 ववर्जितैः खलैः स्यात्ततोऽभिमतसिद्धिभाक्नुपः ॥ २६५ ॥ सौम्यग्रहैः केन्द्र
 तपस्सुतस्थैः क्रूरैः स्त्रिजाभारिगतैर्गताये ॥ क्षोषानलप्रशान्ति सुपैति तेषां
 विरोधि नारो नयनां वृषातैः ॥ २६६ ॥ एकोऽपि जीवाकं कुजाकं जानां स्वोच्च-
 विलमे स्वग्रहे यदीन्दुः ॥ यातस्य यान्त्यत्र पराः प्रशाशां महाकुलानी वशुदं-

शिवभेदः ॥ २६७ ॥ चन्द्रेऽस्तमे देवगुरौ विलम्बेक्षुन्नयोः कर्मणिणालाभगोऽर्के

४६ ॥ सौराद्यो र्धादिगयोऽथ यातो न्यपस्वभृत्या निवशान्तिप्रबुद्ध ॥ २६८ ॥

सोच्चस्थे लम्बगे जीवे चन्द्रे चाप गते यदि ॥ गतो राजा रिप्सुहानी पिनाकी क्षिप्र-
रं यथा ॥ २६९ ॥ शुक्ले त्रिकोणे वेन्द्रस्थे लम्बे चन्द्रेऽथवा रक्षी ॥ रात्रुन्मन्ति-
गतो राजा ब्रह्मद्वेषः कुलं यथा ॥ २७० ॥ पापास्तनीये हिवुके स्थितक्षी जीवो-
विलम्बे मगलां कनोऽस्ति ॥ यस्योद्गतस्यापि वलं रिप्सुणां कृतं कृतमेविव यथा-
तिनाशम् ॥ २७१ ॥ यस्योदयास्तारिचतुस्त्रिसंस्थाः शुक्लोऽगिरां गारक-
सौम्यसौराः ॥ द्विषद्वलं रक्षी बदनानि तस्य ह्कां तानि कान्गान विशोकयन्ति
॥ २७२ ॥ पूर्वाक्षि यो गो धन गो वृधश्चेच्छ्प्रांकसूर्यो च दशाय संस्थो ॥ प्र-
स्थित्वा तस्यालि कुलोप गीता नाना वनस्था हिरदा भवन्ति ॥ २७३ ॥ त्रिष-

चन्द्रेऽवलः वृधो वली च भो च त्रिषण्वान्येव भवतस्तदायोगः ॥ १ ॥

५०
 शि शान्यवान्त्येव्युचलप्रप्राप्रां को बुधो वली यस्य गुरुश्च केन्द्रे ॥ तस्यारिषो वा भ
 रणोः प्रियाणि प्रियाप्रियाणां जनयन्ति सैन्ये ॥ २७४ ॥ केन्द्रेऽप गते न वीक्षिते गु
 रणा रवायतु र्यंगे सिते ॥ यथै रन वायु सप्तगो वंसु किं तन्न यदा शुभान्दुषः ॥
 २७५ ॥ षष्टाय गो षुक्क बुधो प्रयाणे सुरेष्वा पूज्यो ग गते यदि स्यात् ॥ रिपुः प्रणा
 रां विषयेषु सौख्यं प्राप्नोति कीर्तिं विपुलां च भीमाम् ॥ २७६ ॥ दुष्प्रियकालाभारि
 गते ऽर्कं पुत्रे चतुर्थे गे दैत्य गुरो प्रयाति ॥ तदा युमान्स हिरदैन्द्र यानं कीर्तिं यप्र
 स्सिद्धि सहस्र मेति ॥ २७७ ॥ केन्द्र स्थाने सुरपति गुरो कंठकस्थे ऽ सुरेज्ये कि
 द्रे सौम्ये प्रवसति यदा त्वद्यमेन्दु र्यदि स्यात् ॥ येषां क्रूर रिपु सहजगाराहुके
 त् च मूर्त्ता वापुः कीर्तिन्द्र विणा भगुलं तैल भन्ते यप्रश्र ॥ २७८ ॥ मूर्त्तौ पुत्रे
 सुरपति गुरो छिद्र गे वा त्रिकोणे केन्द्र स्थाने प्रनिरवि कुजा लाभगा वा यदि स्थुः
 ये मूपा यानि प्राञ्चं विपुल धन मयो सैन्य नाशं विपुलां कीर्तिं शुद्धं यप्रश्र प्रमधि

स्वस्ते सुरवादा ब्रजन्ति ॥ २७२६ ॥ दोषासंस्थे सुरपतिगुराभावात् ॥
 स्वस्ते चन्द्रे ब्रजति यदि वा कार्ययोगा स्थितीषुः ॥ प्राज्ञोत्थुग्रं कनक तुसां ॥ २७२७ ॥
 षष्ठे चन्द्रे कोष्ठाभायुः कीर्तिजयति चतस्रमत्र मातंगादृथम् ॥ २७२८ ॥
 प्यारत्नादि कोष्ठाभायुः क्रीर्तिजयति चतस्रमत्र रहिते च्च शुभमर्हेषु ॥ २७२९ ॥
 जगन्नारि कर्महिबुंकंशु शुभे स्थितेषु द्यूनात्पल्लवराहिते च्च शुभमर्हेषु ॥ २७३० ॥
 तुर्ययन्त भवति प्रतरे त्समुद्रं यथ प्रमनापि किमुत्तारिसभागमेषु ॥ २७३१ ॥
 ॥ एकात्तरं धीन्मृगुजा त्कुजादा शोभ्ये स्थिते सूर्यसुताहुरोर्वा ॥ २७३२ ॥ निरन्तरं यदि भवने-
 नेऽरिर्नेचिराद्गतस्य वेद्याधिको भूत्वा द्वे च्चरस्य ॥ २७३३ ॥ प्रियासतो यदि च्च भवति पृथ-
 वुपंचसु महाः स्थिता दिवसकोणावर्जिताः ॥ २७३४ ॥ प्राक्पालं स्थे मूहेः पश्चिम दिशि
 स्तदापान्त्व लभिदिवा सुकन्तति ॥ २७३५ ॥ प्राच्यां त्वमभ्यस्थे रत्नरदिशि ऋद्धीशान् स्थे र्दक्षि-
 ष्ट गालं शपरकपालं स्थेः ॥ प्राच्यां त्वमभ्यस्थे रत्नरदिशि ऋद्धीशान् स्थे र्दक्षि-
 मुक्तादीमाहासो राञ्जीवाहावृथः सकानो रत्नीय स्थाने यत्र कुत्र स्थातदायोगः

६
 ण दिशि ॥ २८४ ॥ बुधभागेव नथ्यगते हिमगो हिवुकोपगते च नृपः ॥ प्रवि-
 श्रेत्सुरुहृत दिशं यदिवात कृतः पुरुहृतयमं प्रति ॥ २८५ ॥ सितेन्दुजोचतुर्थगो
 निशाकरश्च सप्तमे ॥ यदातदा गतो नृपः प्रशाः स्वरीन्वि तारणात् ॥ २८६ ॥ शु-
 क्क वाक्यति बुधैर्द्वन संस्थैः सप्तमे प्राशि निलग्न गर्त उर्के ॥ निर्गतो नृपति रिति क-
 नार्थो वर्धन्ते यद्दरीन्वि निरुह्य ॥ २८७ ॥ सूर्येन्दु वल वर्जितो वल युतो लभे-
 प्राजन्ते पूर्वरो पाताले दशमे पिवा प्राशि सुतो लग्न स्थितो वाक्यतिः ॥ षट् स-
 शायमवाज्जिते बुभृगुजः स्थानेषु यस्थ स्थितो यातु स्तस्य न विद्विषोरणा सुरवे-
 तिरुन्ति योषा द्रव ॥ २८८ ॥ सौरे भौमे लग्नगो उर्के रव मध्ये कर्म राधाये भार्ग-
 वे चन्द्रजे वा ॥ याथाद्दू पप्रशनु गेहं निरुन्तुं दहं प्रात्रुं काल वक्त्ररचैद्यः ॥ २८९
 ॥ शुरे विलभे यदिवा प्राशाके षष्ठे रवो कर्म गते उर्के युजे ॥ सित द्वायो वर्धु सु-
 तस्य योश्च यात्रा जनित्री वहिता निधने ॥ २९० ॥ त्रिनिधन तनु सप्तमारि सं-

रेखाः कुजसित जीव बुधा रवि श्य यस्य ॥ खल जन जनिते ५ व लोका यात्रा न भव
 नितस्य चिण्य प्रात्रु सेना ॥ २६१ ॥ कुज रविज युते रिभे गतानां जल महजा यग
 ते स्मिता र्क जीवैः ॥ परवल मुष याति नाश माशु श्रुत भ धनस्य कुट्टं च चित्त येव
 ॥ २६२ ॥ भृगु पुत्र महेन्द्र गुरु रमिने सहितो यदि भं युग पत्य जतः ॥ क्ष गुरु यदि
 न वांश क मे क गतो समरे ५ मर राडिव भाति तदा ॥ २६३ ॥ सिंहाति तनय युता न्न
 वांश जे यदि शत मे भृगु जीष वा गुरुः ॥ शत गुण मय हन्य रे वलं विषं भिव काय
 मस्य क्य षो याम् ॥ २६४ ॥ स्त्री चो पयो जीव कुजार्क वर्गे रेभि र्विच भि र्वा कथिते रे
 कलने ॥ राक्षः प्रणाशं समुपैति प्राशुः सौरव्य हि भाय्यस्य तथा धनस्य ॥ २६५ ॥
 शतांश का इर्द्ध मव स्थिते बुधेय मारय स्तत्र गतस्य भूरुतः ॥ प्रं याति नाशं समरे ५
 द्विष हलं य धार्धि भावो यगतस्य गौरवम् ॥ २६६ ॥ सिंह राज तोलि सिधुना शुगा क
 कंठो च स्वै शान्चिता भवति यस्य शानि श्य लने ॥ तत्सेनिकाः परवलं क्षय यन्ति या

२४१
 तुर्यस्य विह्व चारण च द्वं संस्थाः ॥ २४९ ॥ अथ समग्रानां ॥ गुरोर्वीथ्यकेन्द्र
 २४२
 युते बुधे वा भृगु नन्दने ॥ विजयो नाम योगोयं यातुर्विजयदः सदा ॥ २४८ ॥
 स्वराणि गोबुधे लगने सिते वा सुरवन्दिते ॥ नंदावर्तकयोगो यातु रिस्यार्थसि
 द्दिदः ॥ २४९ ॥ स्वां प्रा संस्ये बुधे लगने शुभे वा देव प्रार्थने ॥ प्रां व संज्ञा क्ययोगो
 गो यातुः कीर्ति प्रदः सदा ॥ ३०० ॥ स्वरां प्रो स्वां प्रा गो सौम्ये लग्नस्ये वा भृगोस्तुते
 ॥ जीवे वा ज्ञानयोगो इयं यातु प्रप्राप्तु विना प्रा कृत ॥ ३०१ ॥ अग्निभिन्नां प्रा गो सौ
 म्ये सिते वाथ सुरार्चिते ॥ लग्नगो भात योगो इयं प्राप्तां संधि कृत्सदा ॥ ३०२ ॥
 यत्रै का दशाग श्वन्दो भानुर्वा प्रवज प्रभुभः ॥ अथ योगो नाम योगोयं अग्निभिन्नां वि
 ना प्रा कृत ॥ ३०३ ॥ त्रिकोणो गो शुभे रवेते सवले वा द्वितीयो ॥ कल्याण सञ्ज्ञो
 योगो इयं याथिनां संगाल प्रदः ॥ ३०४ ॥ यत्र स्त्री च्छात श्वन्दो लग्ना देका दशे
 स्थितः ॥ जयन्तो नाम योगो इयं प्राप्ता पक्ष विना प्रा कृत ॥ ३०५ ॥ वर्गि जगते

२४३
 २४४
 २४५
 २४६
 २४७
 २४८
 २४९
 २५०
 २५१
 २५२
 २५३
 २५४
 २५५
 २५६
 २५७
 २५८
 २५९
 २६०
 २६१
 २६२
 २६३
 २६४
 २६५
 २६६
 २६७
 २६८
 २६९
 २७०
 २७१
 २७२
 २७३
 २७४
 २७५
 २७६
 २७७
 २७८
 २७९
 २८०
 २८१
 २८२
 २८३
 २८४
 २८५
 २८६
 २८७
 २८८
 २८९
 २९०
 २९१
 २९२
 २९३
 २९४
 २९५
 २९६
 २९७
 २९८
 २९९
 ३००
 ३०१
 ३०२
 ३०३
 ३०४
 ३०५
 ३०६
 ३०७
 ३०८
 ३०९
 ३१०
 ३११
 ३१२
 ३१३
 ३१४
 ३१५
 ३१६
 ३१७
 ३१८
 ३१९
 ३२०
 ३२१
 ३२२
 ३२३
 ३२४
 ३२५
 ३२६
 ३२७
 ३२८
 ३२९
 ३३०
 ३३१
 ३३२
 ३३३
 ३३४
 ३३५
 ३३६
 ३३७
 ३३८
 ३३९
 ३४०
 ३४१
 ३४२
 ३४३
 ३४४
 ३४५
 ३४६
 ३४७
 ३४८
 ३४९
 ३५०
 ३५१
 ३५२
 ३५३
 ३५४
 ३५५
 ३५६
 ३५७
 ३५८
 ३५९
 ३६०
 ३६१
 ३६२
 ३६३
 ३६४
 ३६५
 ३६६
 ३६७
 ३६८
 ३६९
 ३७०
 ३७१
 ३७२
 ३७३
 ३७४
 ३७५
 ३७६
 ३७७
 ३७८
 ३७९
 ३८०
 ३८१
 ३८२
 ३८३
 ३८४
 ३८५
 ३८६
 ३८७
 ३८८
 ३८९
 ३९०
 ३९१
 ३९२
 ३९३
 ३९४
 ३९५
 ३९६
 ३९७
 ३९८
 ३९९
 ४००

लभे शुभे वाथवलाचिन्ते ॥ शुभग्रहयुतैःकेन्द्रेयोगोऽयं सिद्धिदायकः ॥ ३०६ ॥
 पथे वायु गते सूर्ये ताम गेहरसच्चकः ॥ योगो महारणे प्राञ्चपक्ष क्षयकरस्सदा ॥
 ३०७ ॥ उच्चस्थे लाभगे शुभे त्रिषथे देव पूजिते ॥ सुदप्रानो महा योग प्रपञ्चु ध्वंस
 करोरणे ॥ ३०८ ॥ लग्नान्ये केन्द्रे चन्द्रे लग्नस्थे देव पूजिते ॥ महाशंखाव्यो-
 योगः प्रति पक्षाच्च मानदः ॥ ३१० ॥ भूसुते स्त्रीचगे लाभे मृगा कुम्भ गते यमे ॥ नं-
 द्यावर्ताह्यो योगो रणे प्राञ्चु त्तराण नलः ॥ ३१० ॥ मेघगे भास्करे षथे लाभगे स्त्री
 चगे यमे ॥ नक्षत्रपाद योगोऽयं प्राञ्चु मेघा तिलोरणे ॥ ३११ ॥ भीमि स्वर्गाशि
 गे लग्ने सौम्ये केन्द्रे त्रिकोरणे ॥ युष्य योगोऽति विषिन कुटारःसंगरां गणे ॥ ३१२
 ॥ एकांतरे गते लग्ना च्छुभ रवेदेऽथवा शुभे ॥ वापी योगास्त्व रिज्ञान तिचिरेषु
 दिवा करः ॥ ३१३ ॥ श्रावणके तथा याने सौम्येऽस्ति निधनेऽपिवा ॥ ब्रजिद
 कोदयेऽस्ति वामथान्हे वायु शंकितः ॥ ३१४ ॥ प्रभ्रष्टयुति तारका स्फुट

तदी प्राची भवे न्निर्मला त्वीष इत्तु विलोहितान भवत्वा हर्षे स्सदा वांछिता
 ॥ नो वारं न तिथिं न चापि कारां लभनं न चापि क्षते हत्वा दीषि सहस्रकंचपमुखा
 नूषा करो त्युन्नतिम् ॥ ३१५ ॥ मध्यं व्योग प्रयाते स्फुरद न लनि भेके परै रार्क
 विंवे क्षया साध्वी व कांता प्रचलति पुरुषे यन्न तत्याद लमा ॥ तावत्सौरिर्न्म
 विधिः कुञ्जकत मयुभं नैव ऋक्षं न योगः स्वमाना रोग्य संपत् स्थिति मष्यु-
 वतिं तन्न गन्ता लभेत ॥ ३१६ ॥ अथ मथान्हे किंचिद्विशेषः ॥ अंगुल्यो विंशतिः सूयैर्भ्र
 कुस्सोमे च षोडश ॥ कुजे पंच दशंगुल्यो बुधवारे चतुर्दश ॥ ३१७ ॥ त्रयो दश
 गुरो वारै रादशा क्तेज शुक्रयोः ॥ शंको मूर्ध्नि यदा क्षाया मथान्हे च प्रजापते ॥
 ३१८ ॥ तदा चाभि जि दारव्या ता षटिका च सदा बुधैः ॥ अन्न कार्याणि सि ध्यांति
 सर्वा नीह क्तानि च ॥ ३१९ ॥ जातो ऽभिजिति राजा स्या द्या परे स्थिरुत्तमा ॥
 या चत्सिंहर वरोग गन तल गतं भानु विंदंच नासं या वन्यो दिष्टु श्रंतिं जजाति

२८ ॥ ५ ॥ स्थावराण्येके त्वजोत् ॥ ३३३ ॥ अहं पौलोत्साहं माघे दिने नैकेन फाल्गुणे ॥ चै-

त्रे घटी दृश्यं दीपो नाथं गर्भं समुद्भवै ॥ ३३४ ॥ श्रावस्यं तु सूर्या चंद्रमसो विंच्च-

कत्वा हेम मये तदा ॥ दत्त्वा भूमिपतिव्याघात्कार्यं ५ तथा वषट्कारं क्वं सति ॥ ३३५

॥ अथे कश्चिन्दिने निर्गमप्रवेष्टयोर्दिचारः ॥ महीपतेरेक दिने पुरात्पुरे यदा भवेतां गभन प्रवे-

ष्टकीं ॥ भवारपूल प्रति शुक्रयोगिनी विचारये नैव कदापि पाहेतः ॥ ३३६ ॥

यद्ये कस्मिन्दिने महीपते निर्गम प्रवेष्टो स्तः ॥ नहि विचार्य स्वधिया प्रवेष्टका-

लो नयात्रिं कस्तत्र ॥ ३३७ ॥ प्रवेष्टानिर्गमश्चेव निर्गमाच्च प्रवेष्टानक्ष् ॥ नवमे

जातु नो कुर्याद्विष्टे वारे ति था वपि ॥ ३३८ ॥ अथ यात्रा विधिः ॥ अग्निं द्रुत्वा देवतां प्र-

जयित्वा नत्वा विद्यान सूधित्वा दिगी प्राम् ॥ दत्त्वा दानं ब्राह्मणेभ्यो दिगी प्रोध्यात्वा-

चिने भूमिपालोऽधि गच्छेत् ॥ ३३९ ॥ अथ नक्षत्र रोह दम् ॥ कुल्माषा तिलतंदुल्या-

नपि तथा माषांश्च गाव्यं च धित्वा ज्यं द्रुगध मथेणामं समपरं तस्यैव रक्तं तथा ॥ तत्र

षि त्पाय समेव चाष पललं मार्गच्च प्रणान्तथोषाष्टिकयंच घृतं व यूषमथवाचि
 २७ त्रोंडजान्स न्कलम् ॥ ३४० ॥ कौर्म सारिक गौधिकंच पललं षणल्वं हविथ
 हयादक्षे स्यात्स्यै रान्न मुद्रमपि वाथिदं जवाना तथा ॥ मत्स्यान्न रवतु -
 चिनिता न्न मद्य वादथ्य न्न मेवं क्रमाद्द श्यामस्यभिदं विचार्यमतिमान्भक्षे तथा
 लोकयेत् ॥ ३४१ ॥ अथ दिग्दोहरम् ॥ आज्यं तिलोदनं मत्स्यं पयश्चापियथा
 क्रमम् ॥ अथयेद्दीहदं दिश्य मायां पूर्वादिकां जजेत् ॥ ३४२ ॥ अथ चारदोहर
 म् ॥ रसालोपायस काजी मुक्ष दुग्धं तथा दधि ॥ पय इतं तिला न्नंच मस्ये

म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म
म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म	म

रसाला प्रकारा दधि मरीचि कर्पूर एला संस्पृहा लोके प्रिरवरियाणि २

द्वारदीपदत्त ॥ अथ निधि होहस ॥ अर्कं पत्रं भवेद्यातु भिष्यं सत्रं हु लीदकम् ॥ तली
 धानायासविर्जं वागुस्थाननः परम् ॥ ३४३ ॥ पंचम्यां तद्विष्यं स्यात्पृथ्यां व
 वादनीदकम् ॥ अथपुत्रभुक्तिं स्वपृथ्यां मारुभ्यां वीजं पूरकम् ॥ ३४४ ॥ नवभ्यां
 य पातस्थानं गोमूत्रं च ततः परम् ॥ सकादश्यां जवान्याद्वादश्यां पापं स भवेत्
 ३४५ ॥ अथोदश्यां गुडं लिखं सधिरं स्थाप्य हुद्देशे ॥ धुनो दनं भवेद्द्वीजं पंचदश्यां
 विद्यासतः ॥ ३४६ ॥ पक्षयो लभयोश्चिदं याजा योगे विधिः स्मृतः ॥ ३४७ ॥ कार
 ते दोहदे इत्यं भद्यां मध्यं दिवावर्षित् ॥ भक्ष मास्वाद्यसं याथाद भस्या भव ली

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
शंकरपत्रम्	गजामंडल	एतम्	सुदम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्	सुदविषयम्

निधि होहस

दिलि होहस

द्वार दीपदत्त

कथेत् ॥ ३४८ ॥ दीह दस्याप्य लभेत् ध्यात्वा नदी ह दं चजेत् ॥ अथ प्रसंगाद्देहजस
 रविचारः प्रमत्ते ॥ यदुक्तं सारतत्त्व द्वै ररस्य याभलादिषु ॥ वक्ष्ये हृदयोपयुक्तं च सं-
 क्षेपाद्भ्रमनादिषु ॥ ३४९ ॥ नाडी डावा मगा चान्दी विंगला दाक्षिणा रवेः ॥ सुदु-
 न्नाशं भवीमिष्या सातु यौगीन्द्र गोचरा ॥ ३५० ॥ अथ तिथि परत्वे स्तरेभ्यः ॥ शुक्ले श-
 नि परारम्भा दादौ चन्द्र तिथि त्रयम् ॥ ततस्तिथि त्रयं सूर्यो द्वितीयै चं पुनः पुनः
 ॥ ३५१ ॥ ततो न्यस्य तथा चैवं तिथौ दादश संक्रमे ॥ कृत्स्नेतुं प्रथमं सूर्यं स्मृत
 श्रान्दोऽन्य द्दुक्तं वत् ॥ ३५२ ॥ निज नाड्यु दद्याद्दुक्तः पंच स्वीय स्वरो द्युः ॥ अ-
 थ कार परत्वेन निज स्वरो द्युः ॥ अथ सूर्य्य स्मरणो द्वि का भानु जीव धरात्पजाः ॥ धानि-
 भार्गव चंद्र द्वाः ग्रीका चन्द्र स्वरा दूमे ॥ ३५३ ॥ स्व स्व वारे स्मरा रस्यो न्यदुक्तः पंचो-
 दया द्वेः ॥ निज स्वरो दिनं कायं स्व वारे स्व स्वरो द्ये ॥ ३५४ ॥ काले सूर्य्यं स्व
 स्वन्दोः स्वरे चंद्र मसो रवेः ॥ उद्देशात्स्वा युभं हानिः स्वैस्वे काले रवि संशु भयम् ॥

३५५ ॥ अथ प्रातस्त्वरर्ध्वं गुत्थानम् ॥ प्रातर्निर्वाणं सप्तमुत्तिष्ठेत्स्वारंभस्य स्वरं राह्वि ॥
 अयने दक्षिणे ऽञ्जस्य स्वरेणोवाहरे रवेः ॥ ३५६ ॥ निजस्वरो दये कार्ये न भवेत्सो
 ऋवत्तदा ॥ प्राणायामादियत्नेन वाहयेत्स्वरं सुधीः ॥ ३५७ ॥ अथ चंद्रस्वरकल्पम् ॥
 प्रवेशे द्वादशान्नाप्यक्ष्वत्स्वा लंकारधारणम् ॥ संधिश्युभानि कार्याणि कार्याणि
 त्नु स्वरो दये ॥ ३५८ ॥ योश्चिकं श्रान्तिकं ग्रीति योषधं चरंसायनम् ॥ योगाभ्यासा
 दिकं कर्म सिधेत्सर्वं स्वरे विधी ॥ ३५९ ॥ आन्ते शोके विधीते च मूर्च्छिते ज्वरिते
 पित्तं च ॥ सज्जनस्य प्रबोधे च चन्द्रनाडी प्रवाहयेत् ॥ ३६० ॥ अथ सूर्यस्वरकल्पम् ॥ कु
 र्यात्सूर्यस्वरे युद्धं व्यवहारं च भोजनं ॥ मेधुनं विग्रहं धूलं स्नानं भंगं भयन्तथा ॥
 ३६१ ॥ विहिंसां सारणं शस्तं मोहनोच्चारनं वसं ॥ सूर्यनाड्यामिथात्सिद्धिमत्युप
 कर्माचारिवलम् ॥ ३६२ ॥ संदायि भोजनादूर्ध्वं वष्यार्धं योषितामपि ॥ सूर्यना
 ड्यां नरकुर्ष्यात्सयत्नेनापि सर्वदा ॥ ३६३ ॥ आलिंगने प्रसंगे यो वष्यार्धं प्रायने

१६ त्विषः ॥ चन्द्रस्वरं स्वसूर्येण सकामस्तु पिवन्भवेत् ॥ ३६४ ॥ अथ वहन्नाडीस्वरकल्पम् ॥
 १७ पूर्णा नाडी स्थिते पूर्णकार्ये सिध्यति पुच्छके ॥ शून्यनाडी स्थिते शून्यं संक्रान्ते ऽपि न सि-
 ध्यति ॥ ३६५ ॥ अग्ने दत्त्वा जजेद्दीप्तान्पूर्णा नाड्याः पद्मत्रयम् ॥ प्रवेष्टुं समये नाड्यात्र-
 यार्घं सर्वसिद्धिदम् ॥ ३६६ ॥ दूरे युद्धे स्वरं शून्यः समासन्ने रवेः शुभः ॥ यायी सूर्य्य
 स्वरं जतास्थायी चन्द्रस्वरे जयी ॥ ३६७ ॥ शिक्तामंगपुरः कृत्वा वहन्नाड्यां स्थितो ज-
 येत् ॥ शून्यभागो स्थित प्रशान्तुर्हन्यते नात्र संशयः ॥ ३६८ ॥ गुरुशुक्रबुधे नृनां वास-
 रे वा मनाडिका ॥ सिद्धिश्च सर्वकार्येषु शुक्लपक्षे विशेषः ॥ ३६९ ॥ प्रशिप्रवाहे गश-
 नादि प्रसंसं सूर्य्यं प्रवाहे नहि किंच नाऽपि ॥ प्रशुर्ज्जयस्या हृद्मान भगोरिहै च भा-
 गो विफलं समस्तम् ॥ ३७० ॥ अथ स्वरपत्त्रेन तत्त्वोदयः ॥ तत्त्वानि पंचभूतपक्षे जो वायु
 र्नाभः क्रमात् ॥ एकैकस्य घटीभोगः पंचघट्यात्मके स्वरे ॥ ३७१ ॥ अथ तत्त्वानां प्रचारः
 श्याहुत्वं चहे हापु एतेन अ चतुरं गुलः ॥ माहे योऽर्का गुलो क्षेयो वारुणः षोडशं गुलः

सि ॥ विभीषणो शुभं कार्यं यं न कार्यं सुनन्दने ॥ ३८६ ॥ याम्ये भवे न्नारण कार्यमप्य-
 सो सोम्ये सभाया मृप वेथानं स्यात् ॥ र्ना सि वनं भार्गव के सुहृर्हे सा विन्नि नाभिन प्रप-
 ट सुविधाम् ॥ ३८७ ॥ अथ मुहूर्त्तौ दयं कार परत्वेन ॥ उदये रौद्रमादित्ये भेजं सोमै प्रकी-
 र्त्तितम् ॥ जयदवं कुजे वारे तुरहेदं बुधे तथा ॥ ३८९ ॥ रावणञ्च गुणो ज्ञेयं भार्ग-
 वे च विभीषणम् ॥ प्रानो याम्य मुहूर्त्तञ्च दिवा रात्रि प्रयो गतः ॥ ३९२ ॥ अथ
 मुहूर्त्तौ गत्वेन गुणोदयम् ॥ गुरु सोमदिने सत्त्वं रज प्र्यागार के भृगो ॥ रवौ मन्दे बुधे
 वैव तमो नाडी चतुष्टयम् ॥ ३९४ ॥ सत्त्वं गौर रज प्रथ्यास तामसं कृत्स्न मेव च
 ॥ इम दणमिष जानीया त्सत्त्वा दीना यथो दितम् ॥ ३९४ ॥ अथ सत्त्वादि गुणानां फ-
 लम् ॥ सत्त्वेन साधवे त्सिद्धिं रजसा धनसं पदात् ॥ तमसा साधये न्योक्षं दानि ज्ञेयं
 सदा बुधैः ॥ ३९५ ॥ सत्त्वे रजसि सगत्कार्यं मथवा प्रुभ मेव च ॥ तमसा वेदभे-
 दादि साधयेन् मोक्ष मार्गिकम् ॥ ३९६ ॥ अथ मुहूर्त्तौ गत्वेन रेखा ज्ञानम् ॥ षडन्यं न-

५ भः रवादिभिरेव वर्णैर्विभ्रं धनुर्व्युत्पन्न गणार्थि पाद्यैः ॥ मृत्युं तथा पादप्रमादिद-
 र्शैः श्रीविश्वनामायुत सध्वंसिद्धिः ॥ ३६७ ॥ अक्षतध्वोद्धरेरेका कालरेखा
 जयं भवेत् ॥ विप्रमावर्तं कन्नन धून्ये धून्यमिति क्रमान् ॥ ३६८ ॥ अथरेवाक-
 लम् ॥ धून्ये नैव भवेत्कार्यं विप्रमावर्तं के भवेत् ॥ कालरेखा मृत्यु करी सर्वसि-
 द्धिस्तथा भूते ॥ ३६९ ॥ धनुर्मौन कर्कटानां घातं सत्वे विनिर्दिशन् ॥ तुलालि-
 ल्य मेघानां घातो रजासि निश्चितम् ॥ ४०० ॥ कन्या भिशुनसिंहानां कुम्भ
 स्वभकरस्य च्च ॥ घानस्नापनं सवेलायां विपरीतं शुभावहम् ॥ ४०१ ॥ ध-
 नुः कर्कटमौनारव्या गोरवर्णाः क्रमो दितः ॥ त्वे मेघे तुलायां च दृश्विके स्या-
 मवर्णता ॥ ४०२ ॥ भिशुने मकरे कुम्भे कन्यासिंहे च हस्तता ॥ गोरश्च मय-
 ते सत्वे प्रथमवर्णं रजोगुणो ॥ हस्तं तामस वेलायां मयते नान्न संशयः ॥ ४०३
 ॥ यस्मिन्वर्षे भवेन्मासो गौराण्यिक्यस्तथा क्षयः ॥ मासेन गृह्यते मासस्सर्व

कार्यादि साधने ॥ ४०४ ॥ माघ फाल्गुण चैत्र शुक्ल दशमे आचरणे तथा ॥ नभः
 स्पे सासि वाराणां मुहूर्तानि यथा कथ्यते ॥ ४०५ ॥ रुद्र प्रोक्त भिदञ्चान्ध्रिवा
 ये रुद्राय मने ॥ गोधनीयं प्रयत्नेन सद्यः प्रत्यक्ष कारकम् ॥ ४०६ ॥ रवौ नभः के
 प्राद्व विद्य यज्ञौ गण्डिन्य नाशानभश्चात्तु गभी ॥ रात्रौ च्छिहो युगलं नभोय त्त
 द्दसीया लंको दर राम सञ्ज्ञौ ॥ ४०७ ॥ सोमे हरि विभ्रपति स्तुरेशः शून्यं च गोरी सुत

रा	शे	मे	चा	ज	वे	तु	श	रा	वा	वि	सु	या	शे	भा	रा	शे	मे	चा	ज	वे	तु	श	रा	वा	वि	सु	या	शे	भा	रा	शे	मे	चा	ज	वे	तु	श	रा	वा	वि	सु	या	शे	भा	रा	शे	मे		
०	३	४	४	०	०	०	०	४	४	४	४	०	०	०	४	४	४	४	०	०	०	४	४	४	४	०	०	०	४	४	४	४	०	०	०	४	४	४	४	०	०	०	४	४	४	४	०	०	०

विद्यु संज्ञौ ॥ पदं निशायां रवस्य विद्यु शून्यं सुरसं च नाशयता विद्यु नाथौ ॥ ४८

मे	चा	ज	वे	तु	श	रा	वा	वि	सु	या	शे	भा	रा	शे	मे	चा	ज	वे	तु	श	रा	वा	वि	सु	या	शे	भा	रा	शे	मे	चा	ज	वे	तु	श	रा	वा	वि	सु	या	शे	भा	रा	शे	मे	
४	४	०	०	०	४	४	४	४	०	०	०	४	४	४	४	०	०	०	४	४	४	४	०	०	०	४	४	४	४	०	०	०	४	४	४	४	०	०	०	४	४	४	४	०	०	०

शीत रवौ ३६६

श्रीः श्री पति पादशुभांगनायपरास्स्याङ्गनायसिद्धिः ॥ रात्री तु कार्त्वी हरिभूत्यवा

२३०

रु	उ	क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

श्री गोविन्द गौरी सुवभूत्यसिद्धिः ॥ ४१८ ॥ गुणेश्वरिभूत्ययुगां सुरेशः श्री विष्णु राजोपगा
 नंतथाप्रीः ॥ निशंभिद्रैत्यारिखकामुर्कंचपदेसुतारिः स्वयुगां पुनः श्रीः ॥ ४१९ ॥

गुर	ए	इ	उ	क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

शुक्लेश्वरं चापसरिन्दभभ्यंनंदीदरः केद्रवभूत्यपादम ॥ नक्तं च युगं नृहरिः स्वयुगां नृ

रु	उ	क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

२ सिंहायुष्मं गगनं च युग्मंम् ॥ ४२० ॥ प्रतीपदं श्री नैवभो नकंशः खं श्री प्रदं विष्णु न श्री हं
 २ रिः पर ॥ एतौ पदं खं पदं नंदं खं न गंजा ननो गोपति शून्य पादः ॥ ४२१ ॥

शनि	या	श्री	भा	सा	रे	श्रे	भै	चा	ज	वै	तु	जा	रा	वा	वि	सु	श्री	भा	शा	शे	श्रे	भै	चा	ज	वै	तु	जा	रा	वा	वि	सु	या	श्री		
दिवा	न	त	स	स	र	र	त	व	म	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र
	७	६	०	०	०	६	५	०	६	७	६	५	०	६	७	६	५	०	६	७	६	५	०	६	७	६	५	०	६	७	६	५	०	६	७

ज्येष्ठे मासे तथा धादे तथै वच मलि म्लुच्चे सूय्यदि वारं संश्रोभ्याः सुहृती नि क्रमा त्विभाः ४२६

गवि	ते	श्रे	भै	चा	ज	वै	तु	जा	रा	वा	वि	सु	या	श्री	भा	शा	श्रे	भै	चा	ज	वै	तु	जा	रा	वा	वि	सु	या	श्री	भा	शा	श्रे	भै	चा	ज	वै	तु	जा	रा	वा	वि	सु	या	श्री		
दिवा	न	त	त	स	र	र	त	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र
	०	०	६	६	०	७	७	०	०	०	६	६	०	७	७	०	०	६	६	०	७	७	०	०	६	६	०	७	७	०	०	६	६	०	७	७	०	०	६	६	०	७	७	०	०	

अर्कं शून्यं च कश्चिद्भुग पद युगलं खं हरि विष्णु चापम् ॥ रात्रौ प्रान्ती प्रा युग्मं युगलं हरि युगं युग

शनि	श्री	चा	ज	वै	तु	जा	रा	वा	वि	सु	या	श्री	भा	शा	श्रे	भै	चा	ज	वै	तु	जा	रा	वा	वि	सु	या	श्री	भा	शा	श्रे	भै	चा	ज	वै	तु	जा	रा	वा	वि	सु	या	श्री					
दिवा	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र	र	त	व	स	स	र		
	०	०	०	०	६	५	०	६	७	६	५	०	६	७	६	५	०	६	७	६	५	०	६	७	६	५	०	६	७	६	५	०	६	७	६	५	०	६	७	६	५	०	६	७	६	५	०

१. हंसं धर्म्यम् ॥ ४२३ ॥ सोमे चाप ह्यं नो नृहरि रव्युगलं पीतवासश्च धूम्यम् ॥ चाप हं-
 २. दं नि प्रायामज पद रवमजं चाप यथे प्रापादम् ॥ ४२४ ॥ भौमे धूम्ये च हंसो युगागाम

०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

हरित्रीणि चापानि सिद्धिः ॥ नक्तं द्युसं हि धूम्यं युगागाम पदं श्री रवचापं हरिश्च ॥ ४२५ ॥ शिप्ये

०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

श्रीविष्णवायां ऽद्य हरिणा पीतैः पद्मनाभश्च पादः ॥ दोषा द्यो सिद्धि द्युसं हरि रवगजसु खोः क-

०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्य षडत्येच कृष्णः ॥ ४२५ ॥ जीवे विश्वे प्रव चापो गगन मज्जित रव संघ्न पार्श्वे नृसिंहः ॥ रा-
 श्री नोखं शुशरि गिगन युगान जी विश्वे चापंघ्नियुग्मम् ॥ ॥ शुक्रे युगं शुशरि गिगन यु-

गगनो विश्वे चापंघ्नियुग्मम् ॥ तद्गान्त्री युग्म नोपी प्रति युग गगनं श्री वरः खं परे श्रीः ॥ ४२५

सुक्र	वि	सु	या	सो	भा	सो	शे	श्वे	शे	चा	ज	वे	तु	ज	रा	वा	सु	या	सो	भा	सा	शे	श्वे	मै	चा	ज	वे	तु	ज	रा	वा	वि	सुक्र
र	र	न	न	स	स	र	र	त	त	स	स	र	र	त	न		स	स	र	र	त	त	स	र	र	त	स	स	र	र	त	स	र
०१०	६	६	६	६	०	०१०	०१०	०१०	६	६	०१०	६	६	०	०१०	६	६	६	६	६	६	०	०१०	६	६	६	०	०	०	०	०	०	०

मंदे श्री युगस सिद्धिः रव हरि हरि नभः शोरी खंसिद्धि खंवा ॥ नंदं श्री युगस सिद्धिः खंवा युगाल हरि श्री गिगो विंद

प्रा	नि	या	सा	भा	सो	शे	श्वे	शे	चा	ज	वे	तु	ज	रा	वा	सु	को	भा	सा	शे	श्वे	शे	चा	ज	वे	तु	ज	रा	वा	वि	सु	प्रा	नि
र	र	न	न	स	स	र	र	त	त	स	स	र	र	त	न		र	र	त	त	स	स	र	र	त	स	स	र	र	त	स	र	र
६	०१०	६	६	६	०	०१०	६	६	६	०	०१०	६	६	०	०१०	६	६	६	६	६	०	०१०	६	६	६	०	०	०	०	०	०	०	

अथ यात्रा विधिः ॥ देव महा द्वाशुभ सदान्द रव शुद्धा न्युरव्य काले न शुरुदा द्वा ॥ प्राशुद्ध
 विधं विधानु मतः पश्यन् प्रद राव नभंगाल भेयात् ॥ ४२७ ॥ उद्वल प्रथम नलव दक्षि-

१३

रां चिं ह्यनिंशत्पदम शिवात्पदिस्य पानम् ॥ आरो हेतिस घृतहेमता आभात्रं पत्वा दीमा
 णा दवरायच प्रगा च्छेत् ॥ ४२८ ॥ केशिश्च तु दक्षिणं पाद नये दत्वा ज्ञेयं दिति ॥ शोक्तं
 तचु स्व कालोक्तं रश्च श्वैव भवेत्तदा ॥ ४२९ ॥ प्राच्यां राजं रयं यात्यं प्रतीत्यां तु गान्ध-
 न् ॥ उदीच्यां शिविको भूषस्स मारुहा वजन् जयेत् ॥ ४३० ॥ दिश्युक्तं वाहना भावे ध्या-
 त्वा तद्वाहनं व्रजेत् ॥ अथ सागमन विलंबे गति निमित्तेन प्रस्थानम् ॥ प्रस्थाने आह्वयणा दीनां य-
 द्वास्तत्र तथा शुधम् ॥ मध्यामल फलं चैव प्रशस्तं दृढि कारणात् ॥ ४३० ॥ अदत्तातप-
 न् अभ्यजन्नामरांश्च विभूषणोऽस्मीक्ष्य गजां वराणि ॥ अंशो लिङ्गकारत्वं रथाश्च चारान् प्र-
 ध्याश नाद्यं भज सस्त्वभीष्टम् ॥ ४३१ ॥ ॥ धृत प्रस्थान कोचापि स्वयं सं प्रदियंतोपि वा ॥
 नतोऽपि गतने चित्तं सच्चन्द्र प्राकुनादि कम् ॥ अथ प्रस्थितस्य गमन विधिः ॥ अथ मेऽन्दि-
 त्पथः क्रोशं द्वितीये ह्यनि योजनम् ॥ कोश वद्धं तृतीयेऽन्दि यथे च्छु न्ततः परम् ॥ ४३२ ॥
 ॥ अथ प्रस्थित विलंबे दिन निर्णयः ॥ प्रस्थाने भूषति स्ति हेतुं कन्न दशा रादि कम् ॥ सप्त रान्तं

तुसागतः पचाह प्राकृतो जनः ॥ ४३३ ॥ अथ द्विक्रतत्वेन प्रस्थानं ॥ प्राच्या मृगानि भुनयः प्रवह-
 न्ति सप्त प्राया भतीव शुभदानं दिन्मनिपंच ॥ श्री एषे च पश्चिम दिशि स्थिति नायकाना प्रस्था-
 नकेषु दिपसह्य मुन्नरस्थानम् ॥ ४३४ ॥ अथ प्रस्थान प्रमाणम् ॥ गेहा देहा अत्रापि गम स्तर्हि यान्ते-
 ति गार्गसीभ्यस्ती यांतरमपि भृगु वर्ण विच्छेष मानम् ॥ प्रस्थानं स्यादिति कथयते ऽ सीभरहा-
 जरावं यागा कार्या वहिरिह पुरास्था दृशिष्टो चवीति ॥ ४३५ ॥ प्रस्थान मत्र धनुषां हि प्राता-
 निपंच के चि च्छत ह्य मुप्रानि दर्शो व चान्ये ॥ संप्रस्थितो यद्वह मन्दिः प्रया नो गंत व्यदिष्टु त-
 दपि प्रयते न कार्थम् ॥ ४३६ ॥ यात्रायां प्रयत्न तस्या ज्यानि ॥ दात्रा हा तूर्ध्व तस्स पुरात्रं रत्नी से वचं-
 त्यजेत् ॥ अथ क्लेशे न्युप श्ये करात्रं तु सर्व धै वहि ॥ ४३७ ॥ दुरधं त्याज्यं पर्व मेव त्रि रात्रं-
 र्शीरं त्याज्यं पंच रात्रं तु पूर्वम् ॥ शीघ्रं तीखं दासरे ऽ स्मि न्च निश्च त्याज्यं यत्ताडू नि पालेन नून-
 म् ॥ ४३८ ॥ भुक्ता गच्छति यदि चैते ल गुड धार अह्न नां सानि ॥ विनि वनीने सरुणाः र्शी-
 ष्टिज मव मान्य गाच्छो भरात् ॥ ४३९ ॥ अथ यदि क्लेशे यति पुष्य स्नाता समाजसं कल्वा

दुदितो वाचद्वन्त्रभते मनो रथान् चिरकोलेन ॥ ४४० ॥ ज्ञपयान्नाकाले पुनः सुग २५ १ १
 नायति ॥ प्राथम्यं च वज्रं यनिर्गच्छन्नसंभरेति सिद्धिः करः ॥ स्वल्पेति ऽप्यधिष्ठाः म-
 नोदजगत्जीव स्वकाश्र ॥ ४४१ ॥ मागासि र्निवर्तयकाम्यते मूढदुर्त्यते मोहान् ॥ वात्रो
 न्नेच्छन्निदुष्याः क्षुण्णकाशित भेदि धर्दैश्च ॥ ४४२ ॥ प्राथम्यं हरेण प्रकुन्वति ॥ प्राहित्य हो-
 रे प्रकुन्वते सभुखं रथी पुन बुक्ता कलशं च दृश्यते ॥ द्यात्ये विशागो नगनं च वाय संदृष्टाः क-
 गं वाचकरे नृगाश्च ॥ ४४३ ॥ चंद्रहारे मृगश्रैव फलं वा कुलभंदधीः ॥ राजकी धीत वर्यो-
 ण नापितो दय्यराण चित्तः ॥ ४४४ ॥ भौम हारेण प्राङ्मुखं काय भारं न पुंसकम् ॥ वरीक-
 च प्राकुर्न मन लाभो न्मनो मदीन्मनः ॥ ४४५ ॥ सौम्ये हारे द्विजश्रैव शवत्सगोः गृह-
 ध्यते ॥ नारी सुवासिनी दासो तद्ये दक्षे मृगस्तथा ॥ ४४६ ॥ हारो देव गुरो प्राप्या सा-
 पत्या रत्नी गुरो भवेत् ॥ पूरा कुम्भं द्विज श्रैव स्ववत्सगोः प्रदर्शनम् ॥ ४४७ ॥ भृगु हो-
 रे सदा प्रोक्त स्व कुनश्च विशेपतः ॥ नारी सकल प्रा चेव सपदि द्विज दर्शनम् ॥ ४४८ ॥

शान्तं ह्येव सद् नाराजात्मा दुर्भगा दर्शनम् ॥ काष्ठ पाषाण भारश्च सविज्ञेयो न संप्रायः
 ४४४ ॥ अथ महशुकुन्तम् ॥ लम्बे वाक्यति शुक्राणां ब्राह्मण स्स न्युरवास्त्रियः ॥ बुधशु-
 क्रौचकेन्द्रस्थो लक्ष्मणोः महप्रथते ॥ ४५० ॥ चंद्रः सूर्यश्च भवति दशमस्थो यदा
 धवा ॥ दीपादशौ सुभनसौ रजकीशौ तवाससा ॥ ४५२ ॥ सुतस्थाने यदाशौभ्यो द-
 यो दृष्टस्तु सस्मुरवः ॥ चन्द्रो गुरुश्च सहजे स्वानीवावास आगमाः ॥ ४५२ ॥ सर्वे कर्मा-
 यनयो भारद्वाजो हिजाकुलः ॥ चापस्थ दर्शनं वास्या ह्यसंगोऽत्यंतदुर्लभम् ॥ ४५३
 ॥ शदिस्थो राहु शौरो च सहजस्थो कुमारिका ॥ प्रौढानां शुभभगानां च दर्शनं सर्वका-
 मदम् ॥ ४५४ ॥ यथे ततीये कर्माये भौमश्चेत्कलं भवेत् ॥ दासो वैश्यासुरासां-
 लाभश्चेव सुनिश्चितः ॥ ४५५ ॥ सहाष्टपंचमेयस्य जीवो ज्ञो तात्र वहीते ॥ आदर्श-
 पुष्यं मांसादि सुरादर्शश्च लाभदः ॥ ४५६ ॥ राहु भौमश्च यन्दर्शय लभनाद्यदिततीयगाः
 ॥ उद्दुतं गोमयं पश्येच्छीघ्रं लाभं धनंश्चीत् ॥ ४५७ ॥ अथ यज्ञाया पुनः प्राहुनानि ॥ दधि-

श्री
राज्ञो वाजी रथो धेनु स्रवत्सा तु विप्रोत्ततः ॥ भवतो हृषोऽन्यत्सोऽपि हृद्दे कप्रोत्तदाशु-
भः ॥ ४६७ ॥ वर्णी स्वयिन्न सुस्त्री वंदर्थां हंसो मयूरकः ॥ नकुलश्च भ्रूहाजश्चाथ

पद्मगस्तथैवच ॥ ४६८ ॥ चित्तोत्साहकरं वस्तुषु भान्ये तानि दर्शनात् ॥ अथ पुन
वस्तुविशेषः ॥ कीर्तनाच्छ्रवणं भ्रष्टं भ्रवणा तु विकोकनश्च ॥ दर्शनात्स्यर्शनं चैवां
दध्यादीनां गमादिषु ॥ ४६९ ॥ शुभदं दर्शनं येषां तथि वाद्य तथा नृपः ॥ कत्वाद्-
क्षिणतस्सर्वा न्नाच्छन्सिद्धि मवाप्नुयान् ॥ ४७० ॥ नापदुःप्रकुंजाः ॥ कार्पासं कृत्वा भ्रा-
न्यं च लोहकारश्च रोदनम् ॥ लोहं च रक्तपुष्पं च गुडमौलं धुतन्तथा ॥ ४७१ ॥ पि-
रथा कटुणा न कारिणो भस्मा स्थिजदणं तुषः ॥ वायारी न्धन च्चस्मिणि मधुसो वन्दिशे
षधम् ॥ ४७२ ॥ मत्तो वातः रक्तलो हिलो मुंदि तश्च द्रुमुश्चिजः ॥ जटिलश्च तन्मा
रोणी संन्यासी मालिनोरियुः ॥ ४७३ ॥ रवंजो नरको गह्वानश्च तैलाभ्यज्ञोऽथ गार्धि-
रणी ॥ काषाय वस्त्र धारी च्च सुक्त केपीऽथ भाषा वाद् ॥ ४७४ ॥ चंभ्या च्च रं रं रं रं रं रं रं रं रं

चौरः तंही पान पलायनम् ॥ रवरोय महिषा रूढाः कुवाक्य भवरां तथा ॥ ४७३ ॥
 कृष्ण सव्यो ऽथ मंडूक प्रभारदो गाम प्रह्वरः ॥ कृपणाः पतिनो ज्यंगः कुड्वी ऽभ्यो वधिसे
 जडः ॥ ४७६ ॥ ग्राह् वासश्च विपवा स्वर्ण कारो रज स्वला ॥ उपानत्क दे मां गाशः
 पुरीषं च वसा चरणम् ॥ ४७७ ॥ तथा रजो वती पुष्यं कृष्णो च्छ महिषी दृकः ॥ स्व
 गेह रहनं सुहं माञ्जरिं स्व कुले कालिः ॥ ४७८ ॥ गोक्षुतं प्राणिना संगश्चिरः श्रो
 त्र प्रकंपनम् ॥ अञ्जरि मार्ग रोधप्रव सवलं रिक कुंभकः ॥ ४७९ ॥ एतद्गुः प्राकु
 ना याने सर्व क्षार्थ्य निर्वेय काः ॥ अथ गद्गा पण कुनानि ॥ सर्व दिक्षु क्षतं भ्रिंयं गो क्षुतं धर
 णा प्रदम् ॥ अफलं तच्छुतं वाक्यं चद्र पीन सके तवैः ॥ ४८० ॥ अष्टकसिं धिक्का
 र्थ्य शुभाक्षिका ॥ शोषये यान सारो हे विवां दे रायने ऽयने ॥ विद्यारिषे गंलन वापि क्षुतं
 सन्नसु प्रोभनम् ॥ ४८१ ॥ क्षिप्त्वा विज्ञान सध्या रियां मार्ग रोधो क्षुते र्वचः ॥ मा
 ज्जरि माहिवं सुहं शुनः कर्ण प्र कम्पनम् ॥ ४८२ ॥ अति धूसा न्वितो वान्हिः वेहेते सरण प्र

संक्षि- २८२ अथ दुःशकुनावाप्ततस्याज्याः ॥ एतद्दुःशकुना दामिं कृत्वा च च्छुभुर्नोत्तरम् ॥ अहं-
 द्या स्वते गेयाःशकुना दक्षिणे शुभाः ॥ ४८४ ॥ अथकेयां चिन्वीर्जनं केया चिदर्शनं शुभमपुमं
 च ॥ प्रशुजाहकं गोधानां सर्व्यं सूकरयो रधि ॥ कीर्त्तनं शुभदं नाश्यांनो रतन्व च दर्श
 नम् ॥ ४८५ ॥ अरुवा नरयो व्यर्नि दर्शनं चरुतं शुभम् ॥ नाम संकीर्त्तनं प्रोखं द-
 क्षिणे च रवरस्य नः ॥ ४८६ ॥ अथवाप्रभागे शुभाः ॥ वाश्यांनो कोकिला पक्षी पीत कीर्त्त-
 को रला ॥ पिंगला क्लृप्त्का श्रेया शिवा पुरुष साक्षिना ॥ ४८७ ॥ मथ्या न्हो चुरत -
 प्रोक्षो चाष वधुच दाम्य गो ॥ रवरोक्षु कप्रगा लानां वानि पृष्टे शुभरस्वनः ॥ ४८८
 अथ दक्षिणभागे शुभा ॥ श्री कण्ठो वानरो भाषः खिक्कारः पिक्क कौरुरुः ॥ प्राम्भस्त्रो
 वायसः श्रेयो र्थी संज्ञा श्रापि दाक्षिणे ॥ ४८९ ॥ नच श्वी सग वच्छ लः संथ्या
 यां दक्षिणा शिपारवी ॥ प्रदक्षिणा गताः श्रेयाः याने तु सग पक्षिणाः ॥ ४९० ॥ दिक्-
 माश्वेद ति श्रेयाः व्रज नो भूपते र्भृगाः ॥ वाम दक्षिणा गाः श्रेयाः सग वधुपतत्रि-

णाः ॥ ४६१ ॥ अथ विशेषः ॥ प्रणाला सार मे वाश्च दक्षिणा हाम गा प्रभुभाः ॥ पूर्व
 दिगामने पूर्णवदनः शंकरः पिकः ॥ ४६३ ॥ वाम गो दक्षिणाः काक प्रभुभोऽन्यत्र
 गमेऽन्यथा ॥ चाव पूर्णानो ज्योत्स्नि विधत्ते पदितो रणाम् ॥ ४६३ ॥ अन्योन्य
 विजय स्तवु काकश्चेन्नरणं भवम् ॥ अथधुनश्चेष्टा विशेषः ॥ श्रीर्षी दरहनुर्घाणा हत्कं-
 णरस्कन्धपृष्ठकम् ॥ अथादक्षिणे नपादेन काराड्डये रमना दिद्यु ॥ ४६४ ॥ लाभंक्षे-
 मंजयन्दत्ते दक्षिणां गं विशेषतः ॥ वाम पादेन सर्वस्य नाशं श्रीकं फलस्य च ॥ ४६६
 विष्टापं कादिलिप्तो गं श्रवणा स्कालनं क्षुतम् ॥ दन्त प्रकाशानं निज्ञानस्यं कुर्वन्मु-
 निप्रदः ॥ ४६७ ॥ नृत्य क्रीडोत्सवाद्यं प्रवा विदधन्चि लिहन्सन् ॥ अस्त्रन्मोसं चि-
 तास्थः सन् सह गच्छन् जयप्रदः ॥ ४६८ ॥ अथ प्रवेष्टे प्रकृन्वत्यथः ॥ प्रवेष्टे निम्न गो-
 त्तरि नष्ट संवीक्षं तो भये ॥ दृष्टाना ड्याः प्रवाहे च द्यूते भेषज्य कर्मरिगा ॥ ४६९ ॥ द्रुष्टे
 ते व्यत्यथा ज्ञेयाः प्राणुक्ता अकृन्नाश्चये ॥ वामे च दक्षिणे च सं प्रोक्ताः अकृन्नाश्चये ॥

॥ ५०० ॥ वैपरीत्येन विन्नेयाः प्रवेष्टं नृपते वृषेः ॥ यात्रोत्ता प्राकुनाये च त एव नृ-
 पदर्शने ॥ ५०१ ॥ अथ प्राकुनानां कियता कालविशेषं नैर्वल्पमाह ॥ नगरं ५ रायया ह्या-
 नाराया ग्रामसंस्थिताः ॥ दिवा च रेन प्रवर्ध्यां न च नक्तं च रोदिवा ॥ ५०२ ॥ हं-
 द्रो रोगादिस्तस्तत्र कलहामिषकांक्षिराः ॥ आपयांतरिनामज्ञानग्राह्याः प्राकुना-
 क्चिन् ॥ ५०३ ॥ रोहिताश्याजवालेयकुरंगो वृमृगाश्चाः ॥ निःफलाः शि-
 थिरिन्नेयाः वसन्ते काककोकिलो ॥ ५०४ ॥ ननुभाद्रपदे ग्राह्या प्रशकराश्च वृकाद-
 यः प्ररद्याश्चादगोत्रौंचाः प्रावर्णो हस्तिचातको ॥ ५०५ ॥ व्याधुर्ध्ववानरहीषिसहि-
 षासविलेप्रायाः ॥ ५०६ ॥ हेमन्ते निःफला द्वेयावालाः सर्वेषु ज्ञानुषाः ॥ प्रभ-
 नशुक्लहुमकंदकीयुप्रसप्रानभस्मास्थितुषानलेषु ॥ ॥ प्राकारशर-
 न्यालयजर्जरीयुसौम्याः शिपायः प्रकुनः प्रकल्पः ॥ ५०७ ॥ वरप्रदे दुर्ज्जनकालसर्पौ-
 वरं क्षिपेद्याप्रमुखे स्वमंगाम् ॥ वरंतरे ह्यारिनिधिं भुजाभ्यां नोले चये दुःशकुनं क-

संक्रि
दापि ॥ ५०८ ॥ अथ वायोः शुभा शुभशुकनम् ॥ शुभदो दक्षिणे षष्ठे मन्द प्रशीतोऽथ शर-

२८४

रतः ॥ प्रचराद्द स्वभुरवो वामेभंगद स्वम रादिवु ॥ ५०९ ॥ आद्ये पशुकुने स्थि-

त्वा प्राणानेका दश ब्रजेत् ॥ द्वितीये षोडश प्राणां स्वतीये न क्वचिद्ब्रजेत् ॥ ५१०

॥ याने दुप्रशुकुनं त्याज्यं स्वर्षन्दत्वा ब्रजेत्सुखम् ॥ स्थित्वा स च्छुकुनं भूयो हृदा

हृदो ब्रजेत्युनः ॥ ५११ ॥ विरुद्धे शुकुने पादौ प्रच्छान्त्वा च स्य भूषतिः ॥ स्थित्वा स च्छ-

क्षीर वृक्षा भ्यो भूयः स च्छुकुने ब्रजेत् ॥ ५१२ ॥ अथ त्याज्य दोषाणां संग्रहः ॥ सिध्दा-

र्षायन मासा हर्षवांशूला दय प्रये ॥ सशुख स्थो भुगु रसो म्यो भुगो वीक्रादि क-

न्सथा ॥ ५१३ ॥ ललाटी परिवो दराहः रज स्वस्र क मुद्गवं ॥ मृत पक्षोऽर्कीषदरि-

का स्तिथयः पाप वासराः ॥ ५१४ ॥ षष्ठ वाम गत श्र न्द्रेऽभिजिष्या व्योभपुंस काशः ॥

जन्म राशिरा भसो रं द्वे लयेने प्रचु भतीऽरि भम् ॥ ५१५ ॥ रिपु राशिरा भयो र्त्नीं लयां-

शो कुंभ मीन गौ ॥ लान धृष्टो दयं षष्ठ दिगक्ष च प्राणि स्तुखम् ॥ ५१६ ॥ चूर्ने शु-

क्रस्तथाकेन्द्रे वक्रो वक्रगा वासराः ॥ सतेऽन्ये ऽपि विवाहोक्तायोगानेष्टाप्रयत्ना
 के ॥ ५२७ ॥ अथान्नशुद्धयात्रावसाधुतम् ॥ अथोवक्रैऽथ नक्षत्रैर्वरिचोपचवावहे
 ॥ चंद्रताणवलोपेने कुम्भरश्मि वास्वरे ॥ ५२८ ॥ कालजोदिरभवेवापि स्वस्व
 पूर्णवले स्वरे ॥ योगिनी कालदिक् प्राल्ल चंद्रताण नुकूलके ॥ ५२९ ॥ दृष्टा
 षामष्ट वर्गोवा गोचरे लाभगेरदौ ॥ शुद्धोक्तजयदेयोगे प्रोभने देहजे स्वरे ॥
 ५३० ॥ धृतं कार्यं किनो दाय धनलाभाय भूतये ॥ ५३१ ॥ अथयुद्धे धृतिस्वरभू-
 तलम् ॥ पूर्वदि तश्चतुर्दि क्षुनदाद्यास्तिथयः क्रमात् ॥ मध्ये पूर्णो द्दर्शयंच ह्यका
 राद्याः स्वरास्तथा ॥ ५३२ ॥ दिक्निधेस्वरतश्चैव घटीषट्कप्रमाणतः ॥ तत्रास्त्रा
 लिकस्वरो द्दोयो दिक्स्वरस्तत्त्ववेदिभिः ॥ ५३३ ॥ बालप्रभृतयोऽवस्थास्ते-
 षां दोषाः क्रमाद्बुधैः ॥ पूर्णो जयस्वरे श्मिनाले द्याना ज्ञतयो भवेत् ॥ ५३४ ॥
 दूषणान्तः कुम्भरे च दृष्टे अंगो घृतो मृतिः ॥ स्वयंस्वरबलोपेन दिग्निस्थित्या धारा

शुभादीनां निजपंचम वैरिणा गच्छे ॥ ८ ॥ स्वधर्मात्पंचम प्रशुच्यनुर्ध्रञ्जानि निजकः
 ॥ तृतीयो निजसंच्छस्यारूदाश्रीनीहिनीथ कः ॥ २५ ॥ नाथ प्राथ कथो वर्यो वैके स्यादु
 त्तयोत्तमः ॥ २६ ॥ अथ काहिणी ॥ स्वधर्मां हि गुरणी कस्य पर वर्गेरायो जयेत् ॥ अष्टमिस्तु हरे
 श्वांगं यो ऽधिकस्तस्यैतर्णा भवंत् ॥ दस्यं का किर्षिका धिको निवसे न्यगिरनरः ॥ २९ ॥
 अथ षोडशकं शिरः ॥ ग्रामस्य भागं नवथा विधाय मध्ये हरिर्न्यक्रवृको ऽथ युग्मम् ॥
 पूर्वादिती वृद्धिक मीन कन्या कर्का धनु स्तो ल्य ज कुम्भ जाश्च ॥ २३ ॥ वसेचुरर्थाहंन
 रानतज वासे तथा हानि रिहा रिवलस्य ॥ युवा स्वदिग्भागा गताश्च वर्गासौ पर्णसु-
 रव्याः कथिताः क्रमेण ॥ २३ ॥ अथ षः ॥ मध्ये ग्रामस्य गोदृन्दन क्रोसिं हारव्य राश-
 यः ॥ मीनालि कन्यकाः पूर्व दक्षिणे कर्कराशिकाः ॥ २४ ॥ धन्विनः पाश्र्वे मेख
 तुला कुंभा स्तथो जरे ॥ नोवसे युर्नरा स्सौरव्य धन लायात्म जा धिनः ॥ २५ ॥ दू-
 नतेय भुवा वर्गा वलिद्याः पूर्वतः क्रमात् ॥ स्वदिग्भास्य महं प्रोढं पञ्चम्या दिशि

सञ्चि मृत्युदम् ॥ १६ ॥ अग्ने चतुर्थं कोरोषु वसे युही न जानयः ॥ विप्राश्चास्तु दिशस्त्विम

२८३
श्चैवासस्तु ह्येष्वनः ॥ १७ ॥ अथ द्वाविचारः ॥ अथ स्वर्गो अथा कृत्स्नवर्गः ॥ क्रमतोऽहं चारणा रसा हं

श्चि ४ सज्ञे ७ स्तु १ गुणा ३ धिवनोच ३ अष्टग्रामदिग्दर्शयितां क योरो मूर्ध्या दृशे प्रावसु

भक्त प्रोधात् ॥ १८ ॥ दृष्ट्यन्तु भोगा वुध सौरि जीवास्सिंही सुतो वै अष्टगुजः क्रमेण

॥ षट् ई वाणा चंज्ञा १५ च सप्तौ ८ धर्माश्च नाप्रा १० नवेन्दो ११ को १२ कुय मा-

२१ स्तथे ल्यम् ॥ १९ ॥ स्वस्वे युवर्ष प्रमितेषु तेषां दशा फलं तन्न निवास्तिनां च ॥

नहुत्त ए हुत्त तो दशो प्रा फलं विकल्पं च दशा क्रमेण ॥ २० ॥ अथ दशा फलम् ॥ च-

द्वि म चित्तः परि पूर्ण विनो वन्द्या भित्तो वह्न सौरव्य युक्तः ॥ रोर्गा भित्तो वंहुद्र

व्य युक्तो ज्व रा न्विग स्मर्द सुरवा न्वित अद् ॥ २१ ॥ यद्य दृश सौम्य फलानि लक्ता

तत्त दृशोक्तं सकलं शुभं स्यात् ॥ अथ सत्फलानां फल भेत दैव दशो क्शी त्या त्व स-

दन्वरीत्या ॥ २२ ॥ अथ वर्ण परत्वेन भूषि विचारः ॥ प्रवेता भूमिस्तु दिप्राणां रक्ता शक्ता

भराभुजात् ॥ विश्रं पीनाथ प्रशासासिभ्रं तरस्य च ॥ २३ ॥ याभूः कुशा
 ह्याशर संयुनाच दूर्वाच्चिताका प्रायुताः ऋभ्रेण ॥ माधुर्य्य युक्ताच कथा विवका
 ल्नाकट्टी प्रशस्ता हिजवय्यतीवा ॥ २४ ॥ प्रागादिप्रवराभूतिः स्रञ्जादीनां धुभा
 क्रमात् ॥ सर्वदिक्रधणभूमिर्विप्रादीनां गृहादिद्यु ॥ २५ ॥ अथ प्राल्लज्ञानम् ॥ प्र
 हस्यथिरिडकां चैव कृत्वा वै न व खंडिकात् ॥ तेषु तेषु च भागेषु पूर्वदि क्रम
 तीवुधः ॥ २६ ॥ तिरवे हकच तावर्णाएह साश्व पयस्तथा ॥ मथ्यान्तं ऋजना
 शुच्छं द्राक्षरागसुद्य भैवच ॥ २७ ॥ क्षत्रियान्ति च गग प्रल्लं वै प्रथा द्वै गराण स्तथा
 ॥ प्रश्लक्लभिति स्त्रा ल्या प्रजावरादि संतदा ॥ २८ ॥ पूंसी फलास्तता दीश्व गृही
 ल्या संन्रं संश्रितान् ॥ प्राक्षिपे च्चव कोष्टे युस्विष्ट कोष्टे विचक्षणः ॥ २९ ॥ गृहप्र
 श्नाक्षरं पूर्वदि यदि वर्णादि संतथा ॥ प्राल्लं तद्विप्रिजानी यान् हयाद्यै र्मिथ्यां वदेत्
 ॥ ३० ॥ वकारं मानुषं प्राल्लं पूर्वस्यां साह हस्तके ॥ मृत्युदं मनुजां नन्न वासिनां

नमिः जलनितं रवनि त्वा सं पूरये त्पांशु भिरा शुनस्य ॥ सं पूरयित्वा भिकता सुधेतः
 २५ पांशु र्यादा तद्गृह मुत्र सं हि ॥ ४० ॥ समे समं न्यूनतरे सत्सो नं न कारये दून गृहं क
 दा चित् ॥ तद्गर्त मध्ये जल पूरितं स्या न्नि श्रा मुखे पूर्यां जले ऽप्य प्रातः ॥ ४१ ॥ शु
 भ भव दे च्छुभ्यति चे द्विदुःखं भवे न्निवासे सतत ज्ञानाम् ॥ स्थिरे जले वै स्थिरता
 विधेया स्या द्दक्षिणा वर्तं जलेन सौख्यम् ॥ ४२ ॥ क्षिप्रं जलं प्रोषयती ह रवातो
 मृत्पृष्ठे हि वा मेन जलं न कर्तुः ॥ रवाते यदि प्रमा ल भते हिरण्यं तथा ष्ट काष्ठं च समृद्धि
 रत्न ॥ ४३ ॥ इत्थं हि इत्थ्या णि सु रवा नि धने ता आदि धानु र्यदि तत्र हृद्धिः ॥ विषी
 लि का द दुर का हि चे त्स्या द्द सं न्न तत्रा विल का र्थ्यं हानिः ॥ ४४ ॥ तुवा स्थि ची
 राणि तथैव भस्वादां शानि सार्थ मरणा प्रदा स्युः ॥ दरादिका दुःखे रव दे हि द्दान्नी क
 र्यां सर वाति ददाति रोगम् ॥ ४५ ॥ काष्ठं प्रदायं यदि रोगा दृद्धिः कलि र्भवे त्व
 र्य रत्नं च के ल ॥ लोहं न कर्तु र्भे रणं प्रशसं विचार्य वास्तुं प्रवदति नद्वाः ॥ ४६ ॥

तत्र विभ्राश्रवाला स्तराणी सवाजा ॥ ४७ ॥ वेप्रयासु वेषारज की सुवत्या दद्याद्दिचे-
 तत्र सुवर्णो दृष्टिः ॥ अन्ये ऽपि चेन्भंगल वादिनःस्य भवन्ति तत्रैव सुसंगलानि ॥
 ४८ ॥ ददाति कश्चिद्भ्रुविरां फलं चैतदा हिरायादि समृद्धयस्त्युः ॥ अथ समभ्रुगो-
 दिक्शोभनम् ॥ दिक् शुद्धि रहितं गेहं प्राणादो वाजला प्रायः ॥ कुर्याद्भ्रानिं सृतिं त-
 स्मादादौ दिक्शोभनं चरेत् ॥ ४९ ॥ द्विघ्रायामसितं सूत्रं द्विघ्रां प्रांत योर्दृढ-
 म् ॥ कृत्वा यामे ततीयै ऽद्यो चिन्हं तत्कथं णापि च ॥ ५० ॥ विस्तारार्द्धं तु को-
 णार्धं क्षेत्रस्य मध्य सूत्रतः ॥ ग्रान्ते प्रंकुद्वये पाशौ कृत्वा षोडशर्षणाभिधम् ॥ ५१ ॥
 चिन्हं माकृष्य कोणार्धं चिन्हं प्रंकुनिधापयेत् ॥ एवं कृते चतुःकोणाः स्विष्टक्षेत्रे भ-
 वंति च ॥ ५२ ॥ अथ गहस्य ज्ञायाः ॥ ज्ञायः क्रमाद्भ्रुजो धूम्रः सिंहः श्वा वषभः रवरः ॥ ग-
 जो भ्यां क्षद्रमे देया प्राक्षौर्गह्रादि कर्मसु ॥ ५३ ॥ विस्तारं श्रुयिते क्षेत्रे स्वायामे ऽप्या-

रंशि र्वाश्रिते ॥ शेषे ध्वजादिक आद्यः प्रशस्तो विषमो ऽरिबलः ॥ ५५ ॥ प्राचीनो च
 स्त्रिभ्रयायाः ध्वज आद्याः क्रमतस्त्रियमे ॥ सर्वदिक्षु ध्वजे वश्रं सिंह प्रादस्त्रिलोत्रे
 ॥ ५५ ॥ आद्यां वृधे गजे यान्ये पूर्वयोः शुभ मालयोः ॥ ध्वजे प्रत्यङ्मुखं वापि सिंह कु
 र्याद्दुदङ्मुखम् ॥ ५६ ॥ दक्षिणाभिमुखं नागो गेहे प्राची मुखवृत्ते ॥ द्वात्रिंशद्दत्तकं
 या वदे का दशायवात्परम् ॥ ५७ ॥ चिन्त्यमायादिकं तावन्नो चिन्त्यमधिके ततः ॥
 अलिं द्वादि शुक्लाणो वा संदिरे वा चतु र्भुवे ॥ ५८ ॥ आयादिकं तु नो चिन्त्यं तारो मासा
 दिकं तु न ॥ विश्वेयो ऽपि ॥ ध्वजे प्रतीची मुख मप्रजाना मुदङ्मुखं भूमिभृतां च सिंह ॥ वि
 शं वृधे प्रावदनं गजे तु शूद्रस्य याम्या नन मा मन्ति ॥ ५९ ॥ अथ आयानां प्रयोजनम् ॥ ६०
 वषं सिंह गानं चैव रवुं दे कर्षद कादयोः ॥ द्विपः पुनः प्रयोक्तव्यो वापी कूपपरस्सु च ॥ ६०
 ॥ मृगेन्द्र नासने दद्यात्प्रयने शु गजं पुनः ॥ वषं योजनपत्रिषु च्छनादि शु पुन र्धजम्
 ॥ ६१ ॥ अग्निदेवस्य सु सर्वेषु महेशे वन्तु पञ्चविंशत् ॥ पूर्वो नियो जये त्केचि तस्थानं रं

शिञ्जादि जातिषु ॥ ६२ ॥ खरो वेप्रयाग्रहे प्रतोष्यांस्तु प्रधापि कुटीषु च ॥ दृष सिंहर
 १ ॥ अज ध्यापि प्राप्ता ह पुरथै प्रमनि ॥ ६३ ॥ गजाथेवाध्व जाये वाणा जानां सदनं शुभम्
 ॥ अथालयं ध्वजाये च खराये तपमे ऽपि वा ॥ ६४ ॥ अमंत्र प्रस्तत्र वस्त्राणां तपये वा
 ध्वजं ऽपि वा ॥ पादुको पानसौ कार्थ्ये सिंहख्ये ऽप्यथ वा ध्वजे ॥ ६५ ॥ उक्ता नाम व्य-
 नुक्तानां सर्वेषां च ध्वजाः शुभः ॥ अथ यथासंभे नियेधमाह ॥ नीचे प्राशु गते जीवे शुक्ले चन्द्रे
 ऽथ वारवो ॥ निर्मितं सदनं सध्वद निनि स्व त्व माशु यात् ॥ ६६ ॥ अस्त दोषो ऽत्र न-
 मास्तः प्राति दैवसिको वृषेः ॥ नासि दोषस्तदा चन्द्रे न भैत्रे ऽज्ञस्य नीचता ॥ ६७ ॥
 यदाथ लब्ध अष्टक्षेत्रे च गन्त क्षेत्रे च चन्द्रमाः ॥ प्रलाका सप्तकं देयं कानि कादि क्रमेण
 च ॥ ६८ ॥ वाम दक्षिण भागे तत्र प्रस्तं प्राग्नि कारकम् ॥ अग्र पृथेन दानव्यां पृथी
 स्ते क्लेश भान्तनः ॥ ६९ ॥ अष्टस प्रचन्द्रस्य वास्तोश्च अग्र पृथेन प्रस्यते ॥ पुरस्ये
 रक्षणे वास्तोः खनिः स्याद्विधुभे सृतिः ॥ ७० ॥ अथ क्षेत्र फलाण्यनम् ॥ विस्तृति प्रो गृह्णा

शिवायामोक्षयक्षेत्रफलं चरेत् ॥ राशि कृतादिकं सर्वदं पत्योरिव चिंतयेत् ॥ स्वेषु मंत्रैक
 १२६ नाडीस्यं चिन्तयेत्सततं बुधः ॥ ७२ ॥ देशे गमिषुरेगहे प्रभो मित्रेऽन्यत्रो विरिति ॥ स-
 कनाडीप्रशस्ता स्याद्विरुद्धाभिन्नानां द्विका ॥ ७३ ॥ गेह गेहे प्रथो र्मैत्र्यो र्दरणीया-
 त्तु विवाहवत् ॥ गेहे प्रालयमैक्ये तु मृत्युदं तद्गृहं स्मृतम् ॥ ७४ ॥ काष्ठपाषाणयो-
 र्वाह्यमिष्टिकानां तदद्भैकम् ॥ मृत्तिकागर्भमात्रं च्चद्वानी ग्राह्यपराशरः ॥ ७५ ॥ अथेष्ट-
 र्शयो धनम् ॥ त्रिभिस्त्रिभिर्वै प्रमनि कृत्तिकाद्याहृच्छेदयुगादिभजानि श्लोकः ॥ प्राज्ञो-
 र्भयं राजभयं च मृत्युः सुखं प्रवासी च नव प्रभेदाः ॥ ७६ ॥ त्रिकोणाभं क्षीं धवापि षडष्ट-
 भं वा भौक्यं नशस्तं महत्त्वाभिर्नो प्रच ॥ द्वारक्षकं षड्दिगर्क्षकं च स्थितिर्न चैरे रूप-
 योहितस्स्यात् ॥ ७७ ॥ अथपिण्डज्ञानम् ॥ एकीनिते षड्दीहताद्विनिधयो १५२ स्त्या-
 निते श्याय हतेन्दुजागैः ॥ युक्ता धर्मे प्रचापियुता १७ विभक्ता भूयापि धिभि २१६
 प्रशोधनितोऽहि चिह्नः ॥ ७८ ॥ अस्मार्थः ॥ यदेव नक्षत्रं व्यवहारनाम्ना विवाहो-

धिनाशुभदंस्यात् ॥ तदेवं स्वैयं कल्पम् यश्च जार्द्योये विषमभा
 यईस्मितः स्यात् तस्य देव्यायः कल्पः ॥ ताभ्याश्चिस्ता राया मज्ञानम् यथानोत्तक
 वस्य अनुराधानक्षत्रस्य रोहिण्या सहस्रे ज्ञापकः संभवति तस्यै वृभं रोहिणी कल्पि
 तम् ॥ तत्संख्या ४ सको नितेष्ट र्क्षिसू ३ अनेन हितिथ्योः १५२ हताः ४५६ दूष्यायः
 सिंहः कल्पितः लतीयः ३ रूपो नित दूष्यायः ॥ अनेनेन्दु नागाः ८१ गुणिताः १६२
 युताः ६१८ वनेष्व १७ युताः ६३५५ पाष्विभिः २१६ विभक्तः शेषे २०३ दूदमेव
 क्षेत्रफलम् ॥ गृहस्य दूष्याय नक्षत्र भवम् ॥ पिएडम् ॥ अषक्षेत्रफलाहैर्ध्विस्ताज्ञा
 नम् ॥ भक्ते क्षेत्रफले स्वैष्ट विस्तारिणा च दीर्घता ॥ स्वैष्ट दीर्घतया भक्ते विस्तारो वेष्ट
 नः स्फुटः ॥ ७६ ॥ अथ कल्पितैर्ध्वैर्ध्वं अनेन भक्ते लब्धो विस्तारः ७ अथ कल्पित वि
 स्तारिः ७ ॥ अनेन भक्ते लब्धं देर्ध्वम् २७ ॥ अथ कथा दंष्ट्रा ज्ञानम् ॥ गृह नक्षत्र संख्या के
 नागतये व्ययो भवेत् ॥ भुवादिनाम वर्णेष्व युक्ते क्षेत्रफले तथा ॥ ८० ॥ त्रिभिः-६०

नदंऽप्राकाशे विप्रकः नो कं नृपः क्रमात् ॥ इन्द्रभूर्धोऽसुभ्रावंशी यमो नैद्यो गृहो दि
 न्दु ॥ ८१ ॥ अथ भुवादिगोहृत्पागक्षरज्ञानम् ॥ अथ यत्तन्मन्त्रं द्वाक्षराभिधम् ॥
 श्रेषानि त्र्यक्षराणि स्युः सप्तमञ्चतुरक्षरम् ॥ ८२ ॥ अथ भुवादिगृहाणि ॥ अक्षयधन्य
 श्रयन्नन्दं स्वरं कंठं मनोरमम् ॥ सुसुखं दुर्भरि खञ्जिं रियुदं विनदं तथा ॥ ८३ ॥
 नाश्रुनाक्रन्द विपुले विजयञ्चेति षोडश ॥ अथ भुवादिगोहृत्ज्ञानम् ॥ दिक्षु पूर्वादिग-
 रप्रालाभुवाभूर् १ द्दो २ कृता ४ गजाः ८ प्रालाभुवाङ्कः संयोगः सिकीवे प्रसभुवादि-
 कम् ॥ ८४ ॥ अथ क्षेत्रफलादायाद्यानयनम् ॥ गो २ क २ स्वी २ ई ८ शुण ३ ८ ८ नाग-
 ८ जलविधुज्यालं ८ हंसं सुफलम् नागा ८ कं ७ क २ दिवाकरा १२ ८ ८ भ २ ७
 तिथी १ ४ यौगोः ५ ७ खसूर्यो १२ ० भजित् नायं चारमथां प्राकं धनमृणं नारं ति-
 थिं चिंतयेद्योगं चाद्दु रित्ती हृश्रीध कपर्दे भगो हते तां त्रिकैः ॥ ८५ ॥ अथैतेषां प्रयोज-
 नम् ॥ अथायः ॥ विषमाय प्रभुभाये देव समाय प्रसो क दुःखदः ॥ अथ चारः ॥ सूर्या

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
धुम	धुम	धुम	धुम	धुम	धुम	धुम	धुम	धुम	धुम	धुम	धुम	धुम	धुम	धुम	धुम

रवादाप्रयथाः सदा
 वन्दिभयप्रदाः ॥
 ८६ ॥ अश्विन्यादि
 त्रयं मेवे मघातस्त्रि

तयं ह्ये ॥ मूलाखयं धनुर्व्यवहरे भेषे षण्णाशिशु ॥ ८७ ॥ गृहस्थागतनक्षत्रेन हि
 राप्रयात्मकं यदि ॥ तन्नवांशावशात्तत्र ज्ञातव्यं सर्वदा गृहम् ॥ ८८ ॥ धनस्योप्येव
 ॥ धनाधिकं गृहमृद्धे निर्द्वेनं गृहणाधिकम् ॥ नक्षत्रस्य ॥ विपत्तस्य विपत्तारा प्रत्यपी
 प्रति कूलदा ॥ निधनाख्यातारकातु सर्वदा निधनप्रदा ॥ ८९ ॥ द्वािदुःखं तृतीयर्ष
 पंचमर्षे यथाः क्षयम् ॥ आयुःक्षयं सप्तमर्षे कर्तुं भाद्यदि सप्तमम् ॥ ९० ॥ तिथि
 प्रयोजनम् ॥ सर्षा ऋत्नांच वर्जयेत् योगानामपि द्दुःखयोगाः नक्त्याः ॥ आयुःप्रयोज-
 नं तावत्कालं गृहस्थितिः ॥ अथ वर्णपरत्वेन गृहशुद्धिः ॥ द्वात्रिंशदस्याधिक विंशति पञ्च

पञ्च सर्वसाधारणीविज्ञान सारणी										वक्रम्	
	अंगुल्यः	हस्ताः	अंगुल्यः	हस्ताः	अंगुल्यः	हस्ताः	अंगुल्यः	हस्ताः	अंगुल्यः	हस्ताः	
००	००	२६	२०	६६	२०	२६	००	६०	२०	३०	१०० १०० १००
००	००	३२	००	२०	००	६६	००	६०	००	३०	
००	२२	३३	००	६०	२०	३६	००	६०	२०	३०	१०० १००
००	००	६६	००	३६	००	३३	००	३३	००	२३	
००	२०	३२	००	०२	३६	३२	२०	६६	२०	६६	१०० १००
००	००	२२	००	३२	००	३२	००	२०	००	००	
००	२०	३३	००	३३	२०	२०	००	६६	२०	३०	१०० १००
००	००	३३	००	२३	००	२०	००	३३	००	३०	
००	३०	३३	३०	६६	३०	३३	३०	६६	३०	३०	१०० १००
००	००	३३	००	३३	००	६६	००	२६	००	३३	
००	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	१०० १००
००	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	
००	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	१०० १००
००	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	
००	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	१०० १००
००	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	
००	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	१०० १००
००	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	००	३३	

अथ सर्वसाधारणीविज्ञान सारणी

३५
३५

संशुभनुर्मर्गोष्ठाः ॥ वृषभ्य कन्या मकरोऽथ वैश्वः शूद्रा तुला शुभमपला भवानी ॥ २७ ॥ सा

त्याङ्गुलं ज्ञास्यता राशि सद्य चोदङ्गुलं स्थिति प राशि कन्याम् ॥ वैश्या र्कं जानां यम दिङ्गु-
लं हि शूद्रा भिधाना मथ पश्चिमं स्यात् ॥ २६ ॥ अथ शर विचारः ॥ पूर्वार्थे प्राणान्याग्नेय दक्षि

रानी यात् ॥ द्वा राशि नैऋत्या दीनि पश्चिमानि वा योष्व ॥ २६ ॥ अथ पूर्वार्थे दिक्षु द्वा राणां फलम्

अनल भयं १ सुत जन्म २ धनता ३ नीरुद्र तोलाभः ४ क्रोध परता ५ नृतत्वं ६ क्रौर्ब्यं ७ चो-

र्यं च ८ पूर्वैरा ॥ १०० ॥ अत्य सुतत्वं १ त्रेष्वं २ नीचत्वं ३ भक्षणा नासिः ४ ॥ रौद्रं ५ कृतज्ञ ६

मथनं ७ सुत वीर्यं ८ च ८ याम्येन ॥ १०१ ॥ सुत पीडा १ रिपु वृद्धिः २ धन मुतासि ३ स्वमस्त-

गुण संपत् ४ ॥ धन संपत् ५ वृषति भयं ६ धन नाशः ७ रोग ८ द्रव्येव धन वंधो ॥ १०२ ॥ वंधो १

रिपु वृद्धि २ र्द्धि सुत लाभः ३ स्वमस्त गुण संपत् ४ ॥ पुत्र धनासि भर्षे ६ सुतेन दोष ७ स्त्रियो

नै भ्रजम् ८ ॥ १०३ ॥ अथे प्राण्यदि यनुं फलानि १ दुःखं २ शोको ३ धना सिद्ध ३ नृप पूजा ४ म-

हृदयम् ५ स्त्री जन्म ६ पुत्रता ७ द्वा द्विः ८ प्राच्यां द्वा फलानि च ॥ १०४ ॥ निधनः १ वंधनं २ नीति

३०३

३ पुत्रासिश्च ४ धनागमः ५ यशो लब्धिर्दशैरभयं ७ व्याधिर्भोतश्च दक्षिण ॥ १०५ ॥ नश्य
 स्त्रीदूषणं चैव लक्ष्मी प्राप्तिर्द्विनागमः ॥ सौभाग्यं धनलाभश्च दुःखं शोकश्च पश्चिमे ॥
 १०६ ॥ प्रात्रुद्विर्माहदुःखं क्षानि स्वस्य सुखागमः ॥ प्राग्दुःखं प्रात्रुवाथा चोत्तरस्यां दि
 श्चिक्नमात् ॥ १०७ ॥ अथ संक्रान्तिपत्तेन ग्रहद्वारनिश्चयः ॥ कुर्भेऽर्कफाल्गुणे मासे धावणे कर्क
 सिंहयोः ॥ पौषे नके ग्रहं कुर्यात्सर्वपश्चिमदिङ्मुखम् ॥ १०८ ॥ मार्गते लालिगे भार्गो वैशाख
 वै वृषभाजयोः ॥ दक्षिणोदङ्मुखं श्रेष्ठं मंदिरं नैऋतमन्यथा ॥ १०९ ॥ पूर्णिमातोऽष्टमीया-
 वत्पूर्वास्यं वर्जयेद्ग्रहम् ॥ उत्तरस्यं न कुर्वीत नवम्यादि चतुर्दश्या ॥ ११० ॥ इयमाया व्याहृ-
 ती यावत्पश्चिमास्यं विवर्जयेत् ॥ नवम्यादौ दक्षिणास्यं यावच्छुक्लचतुर्दश्या ॥ १११ ॥ न-
 वभागं ग्रहं कुर्यात्सं च भागं च दक्षिणे ॥ त्रिभागं सुतरे त्याज्यं श्रेष्ठं चारं विनिर्दिशेत् ॥ ११२ ॥
 तिथिं पंचगुणी कल्पनाया साक्षर्युगे र्धुतम् ॥ शिवनेत्रे हेरे ज्ञानं श्रेष्ठांके फलमादिशेत् ॥
 ११३ ॥ एकेन लभते राज्यं द्वितीये सुखं संपदम् ॥ शून्ये च मरणं प्रोक्तं ग्रहद्वारं भेदित्ये षत्पञ्च
 ३

१००
 शिः अथ गंगारथे लग्नविचारः ॥ द्विस्त्रिभावे स्थिते लग्ने शुभैर्कक्षां त्यगे भूहः ॥ पाप लग्नात् ॥ १९८ ॥ शु-
 १९९ ॥ अथ गंगारथे लग्नविचारः ॥ १९९ ॥ अथ गंगारथे लग्नविचारः ॥ लग्ने शुभे रक्षी युये द्यूने चरे भा-
 गवे सुखे ॥ मन्दे त्रिगो कृतं तिथे त्वदिरं प्रारदां प्रतम ॥ १९० ॥ ततः शुके महास्थे ५
 के पद्ये भोमे सुते गुणे ॥ सभा रक्षं गृहं तिथे द्वाय नानां प्रत ह्यम ॥ १९० ॥ सूर्ये लग्नाभ-
 गते शुके तनो नभसि चन्द्र जेभीहं वयं प्रता युयं निर्विनं नृचैर्भवेत् ॥ १९० ॥ चतु-
 र्धं वाक्यातो लाभे भोमे मन्दे च विदिधिः ॥ अश्रिति हायना युय्य भारक्षं मन्दिरं स्थतम-
 ॥ १९० ॥ शुके स्वीचे तनो वाधि जीवि पात्ता लगे ५ धदा ॥ लाभगे वा प्रनो स्वीचे संपद्यु-
 ङ्गि चिरं गृहम् ॥ १९० ॥ लग्नस्थे स्वस्तीगे चन्द्रे केन्द्रे जीवे ५ धरे वचरेः ॥ स्त्रीश्चापि त्रांश-
 र्गहं लक्ष्म्या युक्तं स्थिरं भवेत् ॥ १९१ ॥ अथ नेहयोगः ॥ नीचांशे स्थे स्तथा रवेर्देर्वि-
 नं मन्दिरं स्थितम् ॥ रवेर्देर्वे को हि रवे द्यूने परांशे स्थोद्य मथ्यागः ॥ १९१ ॥ कुर्यात्प्रिप-
 पापीनं लग्ने शोचदि निर्दलः ॥ अथ नक्षत्र गृह वशादिशेषयोगः ॥ पूर्वाषाढो जरा युये रवे-

संनि पा रोहि चवे सुगे ॥ जीव युक्ते सुरो वीरे गोहो राज्या र्थि पुत्रदः ॥ ११३ ॥ विप्रारावादीर्ध
 ३५५ निर्या च्छि प्रत चित्रा स्थि ते भुगो ॥ अशु वार कृतं वेप्रमथन धान्य सुत प्रदम् ॥ ११४
 ॥ पूर्वा धादा मया हस्त पुव्य मूलान्यगे कुजे ॥ कुजे न्हि निस्त्रिनं गेहं भस्म सा दीनिना
 भवेत् ॥ ११५ ॥ उका हस्ता धिनी चित्रा रोहिणी मृगो बुधे ॥ बुधे ऽन्हि भंदि रा रक्षः
 सुख युत्रार्थे सिद्धये ॥ ११६ ॥ अरणी स्वात्य नूरा धा ज्येष्ठा दूभा ह्ये प्रानो ॥ प्रा नि वार
 कृतं वेप्रम रक्षो रदूत युतं भवेत् ॥ ११७ ॥ संधे चैत्रे ह्ये ज्येष्ठे आथादे कर्कटे रवौ
 ॥ सिंहं आइ र्पदे तोलि ना धिने का त्तिके ऽलिनो ॥ ११८ ॥ पौषे नके तथा माधि मक
 रे कुं भगो ऽपि च ॥ प्रकुर्या न्मंदि रं विद्वान्मा न्यैः कौश्चिदि ती रितम् ॥ ११९ ॥ कृत्स्न
 पक्षा द्यो मासा विद्नेया ह्यत्र सुरिभिः ॥ अथ मृदा रंभसमथ ध्यां द मास परत्वेन ॥ प्रोको ध्या
 न्यं मृति प्रपु हनी इव्य हृदि विनाशो बुद्धं भृत्य क्षति रथा धनं श्री ध्व व न्हे र्भ्यं च ॥
 लक्ष्मी प्राप्ति भवति भवना रंभ कर्तुः क्रमेणः चैवा दूचे मुनि भिरिति फलं वास्तु प्रा -

३०६
 त्रि
 त्रयोपदिष्टम् ॥ १२० ॥ त्यक्त्वा चतुर्दशैः षष्ठी चतुर्थी मध्यमी मगाम् ॥ नवमी च रविं भो-
 सं गृह्णारंभो विषयं च के ॥ फलं च ॥ दारिद्र्यं प्रतिपत्कुर्याच्चतुर्थी भूनाहारिणी ॥ अष्ट-
 म्युक्त्वा दनं चैव नवमी प्रत्यद्यातिनी ॥ १२१ ॥ दर्शराज भयं क्षेत्रभूति दारविना प्रान-
 म् ॥ १२२ ॥ विषयके दति ॥ रुगानल तृप चौरस्य तु सञ्ज्ञक पंचक रहिते ॥ पुथ्यस्योऽनु-
 राधायां भनिद्या युगल्लोने ॥ हस्तत्रये च रोहिण्यां रेवत्यां गृह्णारभेत् ॥ १२३ ॥ ह-
 तिका मन्दिरं कुर्यात्सुनर्भेऽभिति ति श्रवे ॥ १२४ ॥ अथभूमिसूत्रम् ॥ प्रद्योतना न्यं च-
 नगां कसूर्यन वेन्दुष द्विंश सितानि भाति ॥ श्रेते महीनिवे गृहं विषयं तद्गता वा पीद-
 ननं न प्रस्तम् ॥ १२५ ॥ अथ गृह्णारंभे वस्त चक्रम् ॥ शीर्षं दृषे गोह विधा विनक्षी द्वाहोऽ-
 निगं भिश्चाधिभिरगपादे ॥ शून्यं युगेः पश्चिम पादजातेः स्थैर्यं गुरोः षष्ठ गतेर्द्वेना-
 षिः ॥ १२६ ॥ लाभो युगे दक्षिणा कुक्षिपातेः पुच्छेऽतिदभिस्सप्त पतेर्विजाशः ॥ वा-
 भे युगे निर्द्वेनता च कुक्षी पीडा च पत्युर्मुखे गोत्रिभिश्च ॥ १२७ ॥ अथैतरेव पुनः स्वयी

संक्षिप्तयेत् ॥ राविभास्वद्वेनेयानि शुभान्येकादशाद्युभात् ॥ इषाशेषाण्यनियानिसान्भिजिह्व
 ३०० यवास्तुनि ॥ १२८ ॥ अथखलतम् ॥ अथोमुखैर्भैर्विदधीतखातंशिलासथैवोर्द्धमुखैश्चपद-
 म् ॥ तिथ्यङ्मुखैर्द्वारिकापाददानं गृहप्रवेशोऽमुदुभिर्दुर्वर्तैः ॥ १२९ ॥ अथसौर्यासांभैरेकादशा-
 स्तोमुखंशुक्लंकादिच ॥ दद्यात्कादित्रयंवेद्यां सिंहदिगाणयेद्गृहे ॥ देवालयेचभीनादि तद्वा-
 गेमकारादिकम् ॥ १३० ॥ दर्शानतःसर्थातिकालसर्थाविहायस्यैंगणयेद्विद्विष्टु ॥
 श्रेयोऽस्यवास्तोर्मुखमथशुक्लंत्रयंपरित्यज्यखनेच्चतुर्थम् ॥ १३१ ॥ कन्यासिंहैवु-
 लायां सुजागपतिमुखं ग्रामुकोणेऽग्निखानंवायव्ये स्यात्तदास्यं त्वलिपुनमकरे दर्श-
 खानं वदन्ति ॥ कुंभे मीने च भेषे निर्वृतिदिशि मुखं खातवायव्यकोणे चाम्भेःकोणे मुखं
 वैद्वयगिष्ठुनगते कर्कटे रक्ष्वात्तम् ॥ १३२ ॥ ऊर्ध्वभागत्रयं जज्ञाप्यथोभागत्रयं तथा ॥
 मध्ये वीडशरस्रसाणां खननं तत्र शोभनम् ॥ १३३ ॥ अथशान्दमासाहारनिश्चयाद्यवास्तुभि-
 र्हे ॥ खाते भाद्रपदाहास्तुः क्रमान्मासत्रिषु त्रिषु ॥ प्राणाश्रादिशशेरो गेहाहारं शीर्षदि-

शिः शिः स्तम् ॥ २३४ ॥ वास्तो प्रशीर्षे दिशो दीपं पुच्छं समुत्तव दिगा तम् ॥ अथ वास्तोर्नामि
 २०८ कुंशो स्वानि प्रकुरेणाम् ॥ अथा विप्रति कान्भास्तु पुच्छात्सप्त दशां सत्यजेत् ॥ २३५ ॥ अ
 शोत्तयादशा स्वातं वासभोगे च मथतः ॥ गेहास्ये सुहर्षे च नशा कुन्दत्वात्स दशानाम् ॥
 २३६ ॥ चतुर्हस्त प्रमाणान्नुखात्वा गर्भं समं ततः ॥ कुभोर्दके प्रशोचयेयुः प्राणित्पादपुर
 त्तरम् ॥ २३७ ॥ ततर्दृशानं दिग्भागो साक्षतं रत्नपंचकम् ॥ साज्यं कुभ स्थिरकत्वावा
 स्तु पूजन पूर्वकम् ॥ कुम्भो परिशिलान्यासः कर्तव्य सादनन्तरम् ॥ २३७ ॥ अथ द्वारशा
 ख्यायेः ॥ अष्टिबन्धा भुजरा हस्तपुष्पा भुजिभुजो युत्र ॥ रोहियायां स्वाति भेत्ये च द्वारशाखा
 प्ररोपयेत् ॥ २३८ ॥ अथ द्वार चक्रम् ॥ सूर्यभावेदं प्रशीर्षे स्थिते प्रच धनसंपदः ॥ गेह
 स्यो द्वासनं तस्मादष्टभिः कोणा संस्थितैः ॥ २३९ ॥ प्राग्वा स्वष्ट भित्ते तस्माद्भनं सौरव्य
 भवेद्दहे ॥ देह ल्यान्तु चिधि द्विष्टे मृत्यु र्देह पते भवेत् ॥ २४० ॥ चतुर्भिर्मध्यगैस्तस्मा
 द्द्वय लाभः सुखं भवेत् ॥ एतच्चक्रं विचार्या दी द्वारं कुर्यात्त्वमश्निरे ॥ २४१ ॥ कस्याचि

३०८

न्तं विप्रोषः ॥ कृतः काराधि युगमन्त्रेन संतकश्च्यारिभिः कारसमुद्रसूर्यभादिनहीनस्त
 तः क्रमात् ॥ धनागमं विनाशसौर्य चंघनं स्मृतिः क्षतिः शुभं न स त्पुरव पद क्रमा क्लृप्तं वि
 चक्षणेः ॥ १४३ ॥ अथ गवाक्ष निर्णयः ॥ पूर्वैर्दिता न्यशास्ता सुगवास्तदिष्टु कारयेत् ॥
 अथ हारस्थानि र्व्यन्तानि र्णयः ॥ आयागे नवधामने द्वारमुका प्रमान्तः ॥ प्राच्या तु र्यक्ती
 ये चारुद्र कोणादिधीयते ॥ १४३ ॥ यास्यां षष्ठे चतुर्थे वा तुरीयेऽश्रेयपंचमे ॥ उशीच्यान्वा
 यनी च्यां वा सव्यमार्गेण धीमता ॥ १४४ ॥ अथ हारस्थोचता ॥ गेहोच्चस्य चतुर्धा र्णो दिग्गु
 णो द्वार उच्छ्रयः ॥ अथ गेहोचता ॥ दिस्तारचौड श्रेभगाश्वतुभिर्मर्त्यः करैर्युतः ॥ गेहो
 चं तन्मिंतं क्षेत्रं न्यूनान्धिक्यमसत्सुतम् ॥ १४५ ॥ विस्तारतुल्य प्रमितिं गृहस्य चोच्छ्रय
 ताभ्यं नारभू प्रदेष्टान् ॥ गृहोपरि स्थस्य गृहस्य तद्द्विस्तार इत्सोच्छ्रयता विधेया ॥
 १४६ ॥ अथ हारसौ वेध विचारः ॥ कोणाभागी भूमि द्वार कर्द मस्तमभू र्गहाम् ॥ देवात्पत्रक
 पाषां वेधो द्वारेऽथ सम्भुवे ॥ १४७ ॥ अथ वेधापवादः ॥ गेहोच्चदिशुणाधिक्ये शान्तरे भूमि

३१० । सति ॥ नैव कोणादि को वेधो भिति मार्गान्तरे ऽपि च ॥ १४८ ॥ कलम् ॥ कर्षे नाप्रसारे

भवति विनाशो देवता विद्मे ॥ स्तंभेन स्त्री दौषः कुल नाशे ब्रह्मणो ऽभिमुखे ॥ १४९ ॥

उन्मारस्त्वय मुद्दुदिते ऽथविहिते स्वयं कुल विनाशः ॥ मानाधिक्येन भय व्यसन देभी

तिदन्तीचे ॥ १५० ॥ द्वारं द्वारस्यो परि यत्न न्म शिवाय शोकदाय च ॥ अग्नि लिखः सुभ्र

यं कुब्जाः कुल नाश नाय भवति ॥ १५१ ॥ पीडा कस्मति विततं अग्नि न्यूनं भवेद भवाय

॥ वासै वितत प्रवाशो दिव्यास्ये इत्युचिः पीडा ॥ १५२ ॥ दृशानादियु कोणेषु संस्थि

ना वाह्यतो गृह स्थिताः ॥ चर की विदारिना माय पूतना पाप राक्षसी चेति ॥ १५३ ॥ प्रजि

ना भ्रूणानि दादे व्योमत्स्य मांसाश्र वादिभिः ॥ अन्यदा विघ्नकारिण्यो वासिना तु विना

वत्सिम् ॥ १५४ ॥ अथा गण ज्ञानम् ॥ ज्ञा गणा याम विस्तार वेकी कल्प गृहे भजेत् ॥ आ

गी १ विचक्षणो ऽभीरुः ३ कल ही ४ दान भवान्दृपः ६ ॥ १५५ ॥ कीव प्रथो रो दुधनी

१५६ ॥ अमान् व फलं तिदि ॥ अथ हव विचारः ॥ उद्गारादिलवसिद्य विप्रा दीना इक्षिणो नै

३११
 व ॥ १५६ ॥ अथ धीदृश मह निर्माणम् ॥ प्राचीतः क्रमतस्नातपावः शय्या च प्रास्नम् ॥
 भोजनस्यान्नभांडार देवतानां महं स्सुतका ॥ १५७ ॥ मथनाज्यपुरीषारव्यविद्याभ्या
 संश्रुचां क्रमात् ॥ रतिभयज्ययोः सर्वथाकस्तनमथ्यागमहाः ॥ १५८ ॥ अल्पत्वेवाभु-
 वोऽशक्तेरनादीश्वमहाभुधः ॥ प्राक्तेभुवोऽनुसारेण प्रकुर्वीत यथास्ति ॥ १५९ ॥ उ-
 त्तरत्नपटाद्यं तु स्थानं नुल्ल्यादि कंततः ॥ क्षालनं पितृपादानां गेहा दाक्षिणातस्सदा ॥
 १६० ॥ अथ चित्रारभः ॥ हस्तत्रयेऽनुराधान्त्ये मगोऽधिवन्यां प्रवत्रये ॥ पुनर्भेरोहिणी
 पृथ्ये पूर्वायादाभिधितया ॥ १६१ ॥ नंदायांच भुभे वारे प्रकुर्याद्भ्राज वैश्वनि ॥ चित्रं-
 नाना विधं रस्यं शिल्पी रामाप्रणं विना ॥ १६२ ॥ अथ गेहोपस्करणा नुल्ही कल्पम् ॥ पूर्वाद्भि
 रोहिणीपृथ्ये उत्तरा चित्रये धिवभे ॥ स्थितिर्मज्ञानसस्येया गेहोपस्करणे स्सह ॥ १६३ ॥
 सूर्यार्क्षाद्रसभैर्वधो नृपसुरवं वेद र्क्षसंख्योऽसुरवम् ॥ तारात्राय मितारमाहि रुभयोश्चु-
 ल्ल्यां सदा प्रारवयोः ॥ मध्ये पंच भवेद्गृहे प्रारमणी नाप्रोऽनिके चाख्ययस्तत्तं स्यात्सनात ॥ ३११

विचार्य मतिमान् चल्ही गृहे स्थापयेत् ॥ २६४ ॥ अथ यह समाप्त कलम् ॥ मन्त्रिवालये ५

र्षिना प्रो धूर्त गृहे सुत वधः समीपस्थे ॥ उद्देशे देव कुले चतुःपथे भवति चाकीर्तिः ॥

२६५ ॥ चैत्यं भयं गृहं कृतं चल्मीके स्वकुले विपदम् ॥ गतिं यातुं पिपासा कुम्भीकारे

धनविनाशः ॥ २६६ ॥ अथ ग्रहं गणेशुभवस्थाः ॥ पुं गणेशुपकोऽशोकः पियली दाक्षिणी

मी ॥ चकुलात्तिलको द्वाशापि चुमंदोऽमरा जपाः ॥ २६७ ॥ नारिकेलं तथा ज्ञाती पाद-

लागेद्द मक्षिका ॥ मक्षिका प्राग्वंधकाः पनसः सरसी रुहम् ॥ २६८ ॥ एते ग्रहं गति च-

क्षाः शरीरव्यामंगलप्रदाः ॥ अथ गेहप्रदेशात्प्रतिदिशं वक्षारोपणम् ॥ न्ययोर्धरोपयेत्प्राच्यां-

गेहाद्याभ्यामुदं चरम् ॥ उदक्त्वा खंच कर्कशुः प्रतीच्यां कुंच राप्रान्तम् ॥ २६९ ॥ अथ

ग्रहं गणेशुभ्रुभवस्थाः ॥ मातुलुंगं खुदीरं भादुरिसा च वसहुम् ॥ एते ह्यस्वप्रदाने हे संजा-

नारोपिता अपि ॥ २७० ॥ अथ केषां चिन्मते सर्वेषु वक्षा अंगणे निवृत्ताः ॥ केचिद्दुर्चुर्न चारोप्यो-

निजवासग्रहं गणेशु ॥ कोऽपि वक्षो यतः स्वर्गदुसोपि न शुभो गतो ॥ २७१ ॥ अथ पुराणम् ३१२

प्राकारदीनां निर्माणे स्त्र साधनम् ॥ प्राकारपत्तनग्रामनिर्मितो स्त्र साधनम् ॥ प्रयास्तः
 स्याच्छुभे कालेनेहारम्भोक्तभादिसु ॥ १७१ ॥ अथदेवालयमहाधारम् ॥ गृहारम्भोक्त
 नस्त्रैर्मठं कुर्यात्तु साधिवैः ॥ सर्वदेवालयनेस्तु पुनर्मन्त्रवर्णाच्चिन्तैः ॥ १७२ ॥
 अथजेन्यालयप्रपादरीणाकारम् ॥ पूर्वादिभरणीधिसिरोहिरायांचास्थिरोद्देशे ॥ शुभाहेजे
 न्यगेहस्यप्रपादयोःकतिप्युभा ॥ १७३ ॥ अथरूपखननप्रदेशः ॥ सेष्वयंयुन्नहाति-
 ष्यस्त्रीनाशो निधनं भवेत् ॥ संपच्छत्रुभयं सौराज्यपुष्टिः प्रागादितः क्रमात् ॥ १७४ ॥
 कृपेकृते मध्यदेशे धनहानिर्हिवास्तुनि ॥ अथजलाशयारम्भः ॥ अनुशथा मघाहस्तिरे-
 वनीयूजरात्रये ॥ रोहिणीयुगलिपुत्र्ये धनियं द्वितये तथा ॥ १७५ ॥ पूर्वावाहासि
 धेभेन्यपुमैनासि शुभेदिने ॥ वापीक्षुपतडागानामारम्भः कश्चित्तौ बुधैः ॥ १७६ ॥
 अथरूपारंघारफलम् ॥ रविचारेजलं नास्ति सोमे पूर्णजलशब्देत् ॥ बालुकाशोमचारिदु
 बुधे वदुजलं भवेत् ॥ १७७ ॥ गुरौ च मधुरं लोपं दुक्तेक्षारं प्रजायते ॥ शोने चरिजलं ना- ३३

संक्षि ल्पि कीर्तिं वारजं फलम् ॥ १७८ ॥ रोहिण्यवस्थां भूमिभात्सूर्यभाच्च राहोऽग्रसाङ्गण्य
३१४ तैकूपचक्रम् ॥ यस्मिन्काले सर्वमेतत्प्रशान्तस्मिन् भौनिर्जले सज्जलत्वम् ॥

१७९ ॥ अथ रोहिण्यवस्थात्कूपचक्रम् ॥ रोहिण्यादिलिखेच्चक्रं यावन्नियतिचंद्रमाः ॥ एकं भू-
द्येद्वयं पूर्वततयं चादिनकोणके ॥ १८० ॥ यास्येव वाणसंज्ञं स्थाने ऋत्ये रसयेव च

॥ पश्चिमे शुभालं वायो युगं च त्रय सुतरे ॥ १८१ ॥ ईशाने त्रिणि द्वातव्यं ब्रह्म ऋसाइनु
क्रोभात् ॥ तथैश्रीश्रं जलं स्वाहु पूर्व भूः सौ च खंडजम् ॥ १८२ ॥ आग्ने यो सजलं प्रोक्तं

यास्ये च निर्जलं भवेत् ॥ नैऋत्ये सजलं प्रोक्तं पश्चिमे क्षारमेव च ॥ १८३ ॥ वायव्ये चै-
व पाषाणं सुतरे च तसुइवत् ॥ ईशाने कद्रुकं वारिकूपचक्रं विचारयेत् ॥ १८४ ॥ अथ भौ-

गभात्कूपचक्रम् ॥ प्राग्निश्रियुत्रिद्विधगुणाद्वयः वयजलं च सुसिद्धिरभंग दम ॥ रु-
जमसिद्धिपशोऽर्थप्रसिद्धिदं जलविभंग करः कुंजभादिति ॥ १८५ ॥ अथ सूर्यभात्कूपच-

क्रम् ॥ सजलं खंडजले सजला जले शुभजलं लवणं च भिलाजलम् ॥ लवणां शुभक-

३१

सन्धि राहुभादिनि नवफलानि विदुस्त्रिनयोद्भिः ॥ १८६ ॥ अथ राहुभाक्त्पचक्रम ॥ राहुअरक्षा-

३१५

त्रायभूर्वत्रयमत्रौतनः क्रमात् ॥ मध्येचत्वारिदेयानि फलं वाच्यं शुभाशुभम् ॥ १८६ ॥
 पूर्वप्रोक्तकरोराहुः श्रेयैव्यां जलसंपदा ॥ दक्षिणेस्वामिमरणं नैऋत्येदुःखदायकम् ॥
 १८७ ॥ पश्चिमेसजलं शोकं वायव्ये वायुका तथा ॥ उत्तरे निर्जलं वारिर्दृशानेव स-
 मुद्रवत् ॥ १८८ ॥ मध्ये स्वल्पजलं वाच्यं नान्यथा रुद्रभाषितम् ॥ नस्त-
 त्रवारो तिथि संप्रयुक्तौ वेदाहत न्नद्राकेनकार्यं ॥ एकावधिष्टे च जलं हिनागोद्वाभ्यांश्च
 प्रोथे सलिलं हि स्वर्गो ॥ त्रिषट्त्वं श्रेयैशुवि संस्थतो चं प्रजापतीनां त्वननेजला प्रायः ॥ १८९ ॥
 अथ क्रमे निर्भरविचारः ॥ वर्तमान तिथि वार तारका वारि रारि सहिता वस्त्रुता ॥ प्रोथ तुल्य-

संदिग्धज्ञानः	भोमभातः	सूर्यभातः	राहुभातः
दक्षिण	१	५	३
पश्चिम	३	३	३
वायव्य	३	३	३
उत्तर	३	३	३

दिशि पर्वतः क्रमात् निर्भरो भवति
 कृपकर्मणि ॥ १९० ॥ अत्रिष्टि-
 न्या श्रेयैश्च तिथिभिश्च

संक्षिप्तमन्त्रम् ॥ चतुर्भित्तु हरिज्ञानं भेदांके फलमादिशेत् ॥ १२१ ॥ सके ज्ञान्तरादि विद्या-
 ३३६ तद्विदोपालालभेवच ॥ त्रिभिः क्षारं विजानीयाच्चून्ये प्रसूयं विनिर्दिशेत् ॥ १२२ ॥ अथ
 नेवारिचक्रम् ॥ निर्वारि हूर्वत स्त्रीणित्रीणि च सत्यतः ॥ मध्ये च त्वारि पिसासि रण्डुभाङ्ग
 राये ह्युधः ॥ १२३ ॥ मध्ये पूर्वजलं सोरव्यसुतरे धनवर्द्धनम् ॥ प्राप्य नैवदत्वयोर्दुर्द्वयं अथ
 मरुतोपरे कक्षम् ॥ १२४ ॥ अथेयकारमाः सुभालेपथ ॥ उत्तराश्विभवे पुष्ये ज्येष्ठा न्ये रो-
 हिणी करे ॥ स्थिरे इंद्रे ५ र्के गुरो मन्त्रे दृष्टिकारं भ्राणं चरेत् ॥ १२५ ॥ तथा रोहि सुधाले
 पः दृष्टिकारं भ्राणं दित्यु ॥ १२६ ॥ अथ दृष्टिकाचक्रम् ॥ दृष्टिचक्रं प्रवक्ष्यामि भीषणं चक्रं च
 प्रयत्नतः ॥ पंचत्रीणि त्रिकं पंच सप्तपंचावनी जभात् ॥ १२७ ॥ शुभाशुभं क्रमेणो
 व दृष्टिका स्थापने मतम् ॥ अथाग्निदानम् ॥ सप्तपञ्च मुनिर्द्वंद्वं पंचभिः प्रोक्तं जामरु-
 जभिति सुखाग्निः ॥ स्थापने ऽग्नि किल दृष्टिका गृहे भौमभादिति बुधाः प्रवदन्ति ॥
 १२८ ॥ अथ तद्भागचक्रम् ॥ सूर्यभा चन्द्रभंया वरुणादे त्सर्वदाबुधः ॥ दिक्षु दिक्षु ह्यं ३३६

संवि- न्यस्य मध्ये पंच निध्या जयन् ॥ १२४ ॥ षड् च चारवाह च फल न स्या वचनम् ॥ इव स्या

३१७

वारि शोष स्यात् प्राप्ते यथा सलिल वद् ॥ २०० ॥ दहिणास्यां वारि नाशो नैर्दृत्वा मसूत

ञ्जलम् ॥ पश्चिमायां जलं खादु वायव्या वारि शोषणं ॥ २०१ ॥ उत्तरस्यां स्थितं तो-

य भेषान्या कुस्मिन् जलम् ॥ मध्ये पूर्णं जलं दुग्धं वारि चामृत मेव च ॥ २०२ ॥ तडा-

गेषु सर्वेषु चक्रभे तद्दि चारयेत् ॥ द्विषेदि कुल संभूत सारसू क्तन संग्रहं ॥ शिरो मणौ

समाहेया प्रभेयं विंशति प्रशुभा ॥ २०३ ॥ द्वाविंशौ संग्रह शिरो मणौ चारसू क्तमुत्तं

नाशु विंशतिः प्रभा ॥ २०४ ॥ अथ ग्रह प्रवेश प्रकरणम् ॥ प्रवेशो नव गेहस्य कृत्वा स्वोभ्या-

यने दृषः ॥ आरभ्यो दि त म्नासे ऽपि कृत्वा प्राग्वास्तु हजनम् ॥ १ ॥ माघ फाल्गुणौ वैश्या-

ख ज्येष्ठा शस्ता नवे गृहे ॥ प्रवेशो प्रावणो भार्गो कार्तिके ऽपि प्रशस्यते ॥ २ ॥ पुनर्विनि-

भिनो जीर्ण गृहे युक्त स्तथै वहिं ॥ प्रवेशो प्रज्ञान गेहस्य प्रस्तादि प्रवि चारणात् ॥ ३ ॥

शुक्ले चास्तु राधायां रेवत्यां रोहिणी हृद्ये ॥ चित्रायां प्रवि शेहे हं द्वार भेतु वि शेषतः ॥

॥

शशि ४ ॥ दारभेति ॥ यस्मिन्नाहे प्रवेशः कर्तुं भिद्यते तस्य यस्यान्दिशिसुरवं तदिदं श्चैः

३८ पूर्वादिषु चतुर्दिक्षु सप्त सप्तानलक्षित दत्त्याद्युक्तेः सद्बुधुव नक्षत्रैः प्रवेशं नं स्यात् ॥
यदि गद्दर मंदिरं गृहं गृहं रत्न क्षेत्रं स्यात्स प्रवेशो न सर्वे रिति वक्षिद्योक्तेः ॥ अर्कनिना-
र्यादिति रत्न विष्णु ऋषिप्रविष्टं नव मंदिरं यत् ॥ अर्कत्रयात्तत्परहस्तयातं शेषेष्टुधि-
स्त्रेषु च सत्सु दं स्यात् ॥ ५ ॥ अथ जीर्णं गृहं प्रवेशः ॥ धनिष्ठा हितये पृथ्ये च्युत्तरे रोहिणी द्यौ-
॥ चिन्नास्वात्पानुराथान्ये प्रवेशो जीर्णो मन्दिरे ॥ ६ ॥ अथ प्रवेशे अन्यनक्षत्रफलम् ॥ अवरणा-
दित्रये ऽभिवन्त्यां स्वाती पृथ्ये तथा कोरे ॥ पुनर्वस्यैः पुनर्यात्रा राजानाशो प्राताभिधे ॥
७ ॥ पूर्वात्रये भरण्यां च विष्णोस्वाया म्यधुक्षयः ॥ ज्येष्ठा ऋसेषारव्य मूलार्द्र कुमारे ना-
शमाशुयात् ॥ ८ ॥ कान्तिकायान्दहे देहे प्रवेशे नव मन्दिरे ॥ तथा यात्रा निवृत्तौ च भूयानां
फलमीदृशम् ॥ ९ ॥ अथ वारफलम् ॥ गुरुशुक्र बुधारव्ये शु वासरेषु सुरार्थदम् ॥ प्रवेशे
तु शनी स्थैर्यं किञ्चि चौरभयमभवत् ॥ १० ॥ वशिष्ठः ॥ नवप्रवेशे स्यात्काल शुद्धिर्न हन्त

११ ॥ नित्य धाने गृहे जीर्णे प्राधाने परि धानके ॥ वधुप्रवेशे मांगल्ये नमो ह्य गुरु शुक्र-
 योः ॥ १२ ॥ अथ प्रवेशे त्याज्यः ॥ चैत्रो मासः कुजाको च ऋतुा दग्धा तिथि स्वभा ॥ दुष्ट च
 न्ना द्दमे वज्र्यानि वगेह प्रवेशे ॥ १३ ॥ अथ लग्नवलम् ॥ चरे लग्ने चरांशे च प्रवेशे न धु-
 भानहः ॥ धुभांशे न द्युते चोप चय स्थेऽपि चरेऽपि सत् ॥ १४ ॥ शुभैः केंद्र त्रिकोणा यद्वि-
 शेषे राय त्रिपद्योः ॥ पौषेऽभ्युद्वेऽद्यमे तुर्थ्ये रवि र्जन्माष्टमिंशके ॥ १५ ॥ शुभे भकूटके मे-
 हे विधाया द्देहि जन्मनः ॥ जल पूर्णा घटं दीपं वेद यो चैर्गृहं वि शेन ॥ १६ ॥ रश्मासु जा-
 दनादाया तं च स्वर्के स्थितं क्रमात् ॥ पूर्वांशदि मुरवं गेहं विशे ह्मको भवे द्दि ॥ १७ ॥
 अष्टम पंचम द्वितीये का द्दश स्थाने भ्यः पंच सु स्थानेषु स्थिते रको सति प्राग्दनादि भेदि
 र प्रवेशे कतुर्वा मो रवि र्द्वेषः ॥ यथा ॥ यस्मिन् लग्ने गृहं प्रवेशः कर्तुं विद्यते तस्माद्दष्टमं
 रत्स्थानं ततः पंच सु स्थाने वर्के सति पूर्वांशेषु रवि गृहे प्रवेशः कर्तुः वाप्य सुदुर्घः स्यात् ॥

५२ तथा लग्नात्पंचमस्थानं ततः पंचसुस्थानेषु रवौ स्थिते दक्षिणाभिमुखे वा मोऽर्कः ॥
 ५३ तथैव लग्नाद्यद्वितीयस्थानं ततः पंचसुस्थानेषु रवौ स्थितः पश्चिमाभिमुखे वा मोऽर्कः
 तथैव लग्नाद्यद्वितीयस्थानं ततः पंचसुस्थानेषु सूर्यो स्थिते उत्तराभिमुखे एहे प्रवे-
 प्रकर्तुं चाग्निः सूर्यः ॥ अथ गृहद्वारवर्णानि धर्मः ॥ प्रवेशे प्राङ्मुखे पूर्णानि द्वायाभ्यां मुखे
 शुभा ॥ अद्वा प्रत्यङ्मुखोऽथोदङ्मुखे गेहे तथा जया ॥ १८ ॥ अथ गेहे तत्प्रवेशे च विशेषः ॥
 वेप्रसकृत्यं दिवा प्रसंतं प्रवेशो रजनी क्वचित् ॥ सती नृद्वर्कवले यान्नाहादृष्यां नभुंगोनि-
 श्चि ॥ १९ ॥ अथ गृहप्रवेशे कलप्रचक्रम् ॥ अर्कभाङ्गमिते १ चक्रे च निहदाहः प्रवेशने ॥ उदा-
 सोऽधिभित्तैः ४ ग्राह्यां याभ्यां जाभोऽधि ८ संभितैः ॥ २० ॥ पश्चिमेऽधिभित्तैः १४ स्वर्क्षीर-
 दसंदभित्तैः १७ कलिः ॥ नाशो युगमितैः २१ र्मध्यैऽधः कण्ठत्रि २४ त्रिभैः २७ शुभम् २१ ॥
 ण्यतदेव स एयति ॥ भाव्यदोऽसूर्य्यभात्यया ईद्वविष्णोश्चैव भानि पदद ॥ कुम्भचक्रे च रिष्टा-
 नि गेहे प्रविशतां नृणां ॥ २३ ॥ अथ प्रवेशे प्राविधिः ॥ यद्योक्तसमये प्राच्या विताने स्तोत्रोच्यु-

तम् ॥ वेदमंगलनिर्घोषे संप्रविश्य गृहं शुभम् ॥ २३ ॥ शिखितं गणान्तं च ॥
 धि विद्धं पुरोधसम् ॥ पूजयेच्च यथा देवं हेम रत्ने स्तथां वीरेः ॥ २४ ॥ कृत्वा गतो द्वि-
 ज्वरानथ पूर्णकुंभं दध्य क्षतान्न दत्त शुष्य फलो परोभम् ॥ दत्त्वा हिरण्यवस-
 नानितथा द्विजेभ्यो मंगल्य प्रान्ते नित्यं स्वयं हे वि श्रेष्ठ ॥ २५ ॥ गेहोक्तं होम-
 विधिना बलि कर्म कुर्यात् प्राणद वासु प्राम्ने च विधि र्गुणैः ॥ सन्नैर्ये द्विज-
 वरानथ मध्यभोज्यैः शुक्लां वरः स्वभवनं प्राविशे त्व रूपम् ॥ २६ ॥ अथ प्रवेशे लि-
 विधः ॥ अपूर्वसंज्ञः प्रथम प्रवेशो यात्रा वप्राने नु स पूर्व सञ्ज्ञः ॥ इन्द्राभय त्व मि-
 भयो द्विजात स्त्वेवं प्रवेशे लि विधः श्रद्धिः ॥ २७ ॥ आत्मोदितभै र्भयैः कार्थ्या पूर्व प्रवे-
 शकः ॥ पूर्वा पूर्वो भिवनी मूल श्रवो पतैः का स्थितैः ॥ २८ ॥ स पूर्व स्तू तै रा चिन्नाऽनु-
 रा धा रेवती मृगे ॥ रोहिण्यां कथितः प्राज्ञैः प्रवेशे लि विधो गृह ॥ २९ ॥ अथ वासु पूजा दि-
 कं विना प्रवेशे निषेधः ॥ यद्वास्तु पूजा रहितं त्व दत्तं त्वलिं त्वना क्तं च यद्दं वि रूपं ॥ कथाद ही-

सन्नि नं नविश्रेय नस्तत्सर्वापदाभालयमेव तत्स्थान् ॥ ३० ॥ अथ चातुःशतम् ॥ अथात्स-

३१ वे मृगो मूलोऽनु राधान्ये करत्रये ॥ पुनर्भेभ्युत्तरे पुष्ये रोहिताया मध्विभे तथा ॥ ३२

॥ कास्तो रभ्यर्त्तनं शंखं वलिदानपुरसम् ॥ अथ नवदुर्गपुरप्रवेशः ॥ रोहिणी रेवती र-

स्तत्रये पुष्ये श्रवत्रये ॥ अनुराधोत्तरे नव्ये पुरे दुर्गे प्रवेशनम् ॥ ३३ ॥ अथ कितस्य प्रज्ञोः

पुरप्रवेशः ॥ विषाखा क्रांतिका इभीत्तरे षाढं भिधे तथा ॥ शनो ज्याङ्कं कितस्यारवि-

त्रयी नगरं विशेत् ॥ ३३ ॥ द्विवेदि कुल संभूत सरयू कृत संग्रहे ॥ श्रितो मरुगो सभा-

द्वेषा प्रभेयं चैक विंशतिः ॥ ३४ ॥ क्षति श्री संग्रह श्रितो मरुगो गृह प्रवेश कथनं ना-

भसक विंशतिः प्रभा २३ ॥ अथ देवालप्राप्तिप्रतिष्ठाप्रकरणम् प्राप्ता दानप्रयोः कार्या प्रतिष्ठा

चोत्तरायणे ॥ तथा जला शंखा रामोत्सर्ग प्रणस्तो विचैत्रके ॥ १ ॥ चैत्रो मासः प्रति

ष्टायां चतुर्धैके शिवदितीरितः ॥ शुक्लपक्षेऽनुराधान्ये पुनर्भे रोहिणी मृगे ॥ ३ ॥ अ-

वत्रयोत्तराहस्तत्रये पुष्ये विधीं पुरी ॥ स्ववाक्षणा नक्षत्रनिधिषु स्थापनं स्मृतम् ॥ ३

१ ॥ विश्वारि देव सुरव्यानां विलम्बे शुभ लोकेते ॥ अथ देवताविशेषेण नक्षत्र विशेषः ॥ चि-
 स्तोः पूर्वदिने भेत्वा नुराधाशिवयोः शिवम् ॥ रोहिण्यां भवरो ज्येष्ठापुष्ये चाभिजि-
 दीरितम् ॥ ४ ॥ विधिवासवयोस्सम्यक्प्रतिष्ठापनमाद्युक्तेः ॥ ५ ॥ भाजोर्हसिऽनु-
 राधायां कुबेररक्षन्द्योरपि ॥ मूर्त्तेरुत्प्रादि कानां च भवरो सुगतस्य हि ॥ ६ ॥ देवत्यां ध-
 र्महेरं वफणि प्रथम राक्षसाम् ॥ यक्षभूता सुराणाञ्च वारदेव्याः स्थापनं स्मृतम् ॥ ७
 व्यासाग रुच्य यक्षाणाञ्च चाल्मीके पुष्यरो तथा ॥ यत्र सर्वेषो यान्निधिहिते वाञ्छ तत्र
 च ॥ ८ ॥ सर्वेया भेवरो हि राधा मुत्तरा जितये तथा ॥ धनिष्ठाया हि गोप्यानां प्रतिष्ठाप-
 नमीरितम् ॥ ९ ॥ अथ देवविशेषे लयविशेषः ॥ सिंहं सूर्यः शिवो हनुं लये स्थाप्य लिखा-
 यां हरिः ॥ कुम्भे वैधाश्वरे सुद्धाः द्यौरो देव्यस्त्रिपुरेऽरिवलाः ॥ १० ॥ गणा परिचरु रसो
 यक्षभूता सुराणां प्रथम फणि सरस्व त्यादि कानां च पीक्षे ॥ भवसि सुगत नाभ्यो ज्ञा-
 सर्वे लोकपालां निगदित मरिवलानां स्थापनं हि स्थिरेषु ॥ ११ ॥ अथ चार फलम् ॥ प्रति-

३५ ॥ अथ देव विशेषेण मात्मनम् ॥ याभ्यायनेऽपि चाराह भाल भेरव वा मन्वान् ॥ महि
 त्तुष्ट्या तथा क्षीमा वन्हि दा वरदा हृदा ॥ श्रानन्द दायिनी कल्प स्था स्थिन्य कर्षिदि वा से
 पा सुहृन्त्री च नृसिंहं स्थापयेद्बुधः ॥ १३ ॥ विशेषः ॥ आवरणे स्थापयेत्स्त्रिंशत्मा चिदने
 जगदं विकास् ॥ मार्ग प्रीर्षे हृदि वैव यैथे सर्वासु केचन ॥ १४ ॥ अथ प्रतिष्ठायां लघु
 लम् ॥ केन्द्रकोणद्विजा मस्थैः शुभैः पापेभ्य मेन्दुभिः ॥ आचारिणोभूतैः प्रवर्था प्रदा
 देवाः प्रतिष्ठिताः ॥ १५ ॥ हि वैदि कुलसंभूत सरयू कन संग्रहे ॥ शिरो सरणो समाहो
 वा प्रमेयं च द्विविंशतिः ॥ १६ ॥ दूति श्रीसंग्रह शिरो मणौ प्रतिष्ठा कथनं नाम
 द्वाविंशतिः प्रथा २३ ॥ अथ मिश्र प्रकारम् ॥ तत्रादावंग सुराणा फलम् ॥ १ ॥ दृष्टी
 लं वक्ष्ये दक्षिणांग समुद्रवं ॥ पुरुषाणान्तु तद्द्वयं चास भागे मयी दृशाम् ॥ १ ॥ दृष्टी
 लाभ शिरस्य स्थाने धन लाभो ललाटके ॥ शिवाक्षिः स्याद्बुवो र्मभ्ये च्चुवो य्यु म्पे सुखा
 वहा ॥ २ ॥ शुभा चार्त्ता श्रुतौ कर्णे लोचने शिष्य दर्शनम् ॥ हर्कोणा भागयो र्त्वि र्स्मीर

धः पश्मरिण सज्जग्यः ॥ ३ ॥ गणहृदेशे त्रिजपासौ रव्यं नाश्यानां गंधजं सुखम् ॥ उन्नरो-
 हेतुवान्वाद श्रुतवनं चाधरे त्रिजपाः ॥ ४ ॥ हनुदेशे भयञ्जेयं सुरते मधुरभोजनम् ॥ भू-
 षासिः कंठदेशे स्यात्तृतीयायां त्रिषु जं भयम् ॥ ५ ॥ द्वीपः पराजयः दृष्टे स्तन्ये सिन्धु-
 सभा गमः ॥ त्रिषासिर्दक्षिणदेशे स्यान्मध्ये वाहोर्द्वीपागमः ॥ ६ ॥ दक्षिणासिः कोविद्यासि-
 जयं वससि भूवम् ॥ प्रमोदं च वलं कदां पाप्ये श्रीति मनुक्षमम् ॥ ७ ॥ स्थानात्प्रवल-
 नं नाभौ कोशो वृद्धिस्थान्यके ॥ कोशसि रुद्रे नाप्यज्जघने पति सं गमः ॥ ८ ॥ स्त्रिगु-
 दं वाह नासि स्यात्तु लिंगे योषित्समा गमः ॥ दृष्टे शुभ्रलाभप्याभ्युदयो वसि देश-
 के ॥ ९ ॥ ऊरौ सदा ससां प्राप्ति त्रिषु संधिस्तु जायुनि ॥ क्वचिद्भानिरुजं चायां स्थाना-
 सि प्यस्यो परि ॥ १० ॥ पादाभौ लाभदं यानमङ्ग-स्फूर्तिफलं त्विदम् ॥ दामभ्युं तां-
 फलं चै तद्दुधै क्षीयं विपर्ययात् ॥ ११ ॥ नारीणां दक्षिणांगे स्यादङ्ग-स्वस्फूर्ती तथाः
 ॥ अंगस्फूर्तिः समाक्षया लांक्षयां मध्यं कास्त्रिणाः ॥ १२ ॥ कर्णादूतिर्दक्षिणो पाणी-

मन्त्रि- नृपाणां ज्ञापका रूढता ॥ अन्वेषां स्नाभृदापाह तस्त्रे गज्जन् कारिणी ॥ १३ ॥ अथ पक्षीप-

३५ तनमूलम् ॥ तत्राशुभाशुभनिधिचारनक्षत्राणि ॥ भू१ नेत्रा २ श्मि ३ शशां ४ गा ६ श्या १० विद्या

१३ दित्त्वे १२ श् १२ संसिताः ॥ तिथय प्रशुभदा पक्षीपतिऽन्यास्त्य शुभामताः ॥ १४

॥ सौम्या वारा प्रशुभा प्रोक्ताः पापाद्दुष्ट फलप्रदाः ॥ पुष्याशिव रोहिणी वृहदं पुन र्थी पक्षी-

क्षत्रयम् ॥ १५ ॥ धनिद्या न्यानुराधा रव्यं प्रतभंच शुभप्रदम् ॥ वृत्तोऽन्याङ्गनिधिद्वया-

नक्षत्री पावे नृपां सदा ॥ १६ ॥ दक्षिणाग्रेऽरविस्त्रे पुंसां वा मांशो च मृगा दृशाम् ॥ नाभौ ह-

द्युर्दौ चैव मरुतके हनु वाज्जिते ॥ १७ ॥ पक्षीपात प्रशुभो क्षेत्रे सती न्यङ्गच प्रीतिभुजम् ॥

यत्फलं प्रतने पक्ष्याः शरदारो हरोऽपि तत् ॥ १८ ॥ शरदस्य प्रपति च चक्ष्मा रोहिं दृष्या फ-

लम् ॥ स्नातव्यं स्वर्धनि पक्ष्याः शरदस्य सवा ससा ॥ १९ ॥ जन्म क्षे मृत्यु योर्धे च द-

र्ये विद्यादि हृषिते ॥ लग्ने पाप युगे चन्द्रेऽद्युमे रिष्टं प्रजापते ॥ २० ॥ तत्र प्राणि ज्ञ-

पंक्षीसं रुद्रं मृत्यु ज्ञेयादिकम् ॥ पंच गव्य युवं स्नानं दुग्धा इन्द्रया वलोकनम् ॥ २१ ॥

अथ खड्गन दृष्टिफलम् ॥ विरतं ब्रह्मणि कार्यं सिद्धिं रतुला प्राक्ते हुताद्यो भयं याम्ये रेगभ
 यं सुगारिकल हो विनं समुद्रालये ॥ वायव्ये वरवल्गयान भयनं दिव्यांगना चोत्तरे
 दृष्टाने मरणं न्युतं निगदित न्दिग्गलक्षणं खड्गने ॥ २२ ॥ अथांसमीपेण जमस्तके वा
 सूर्या दवे वारणा सन्निधौ वा ॥ आकाशा मार्गे गहने कने वा धन्यो नरः पश्यति खड्गदृष्ट
 म् ॥ २३ ॥ अथ खंनन प्रकुने वशंत राजः ॥ अर्धवे धु गोषु गज वाजि महो रगेषु राज्य भद्रः
 कुपालदः शुचि प्रादृसेषु ॥ अस्मास्थिकाष्ट न विव दन्ति जल्लुक केषु सद्यो ददाति
 अराणं खलु खं जरीटः ॥ २४ ॥ यः कंधणेदः शिरसा समंतात् विभर्ति कापञ्च समंत
 भद्रः ॥ आकाश वद्यो गल मान्न रुस्यः श्रितान नो भयः खलु कार्यनाशः ॥ २५ ॥ सा
 र्थो हरिद्रा रस सन्निधौ द्यो गो मूत्र भाभः खलु खंजनो भयः ॥ सर्वत्र कार्यं विपुलांच ल
 क्ष्मी समंत भद्रः प्रददाति भद्रम् ॥ २६ ॥ खरोरु के वीव च पृष्ट यानः छिदं
 स्य पक्षो विदधाति मृत्युं ॥ पक्षे विपुन्व न्दिव संस्थ चान्ते लक्ष्मी मतो वान शुभः कदा

किंचित् ॥ ३७ ॥ यादृश्यवस्थाशक्नुनेरमुष्यशुभापुभावाप्रत्यवेतिहदृशा ॥ स्वस्था
 ३८ धितादृश्युपलक्षणायातद्विस्तिरेणालमिहापरिण ॥ ३८ ॥ अथक्षतम् ॥ श्रीषष्ठ्याथ-
 यनंवादेवाहनेशंयनेऽशने ॥ वीजवर्षवृषेःशोक्तंशोभनंसप्तसुक्षुतम् ॥ ३९ ॥
 मृत्युर्वन्दिभयंहानिसुखिर्देव्यागमस्सुखम् ॥ केशोऽर्थागमनंशोक्तंदिष्टुक्षि-
 षाफलंक्रममात् ॥ ३९ ॥ अत्रोहाहाणम् ॥ यामार्द्धेसञ्चकाद्यातोद्विज्ञेयुंचषष्ठ्यदृष्टुष्य-
 क्र ॥ शोषेऽर्द्धेप्रहरेशार्च्याद्वितीयेऽग्निदिशिक्रमात् ॥ ३९ ॥ तृतीयेयाम्यतश्चैव
 फलमुक्तंविचक्षतैः ॥ वामेचष्टहेषुभदंफलंचस्यादक्षिणोऽग्नेफलमत्रचिंत्यम् ॥
 ३९ ॥ स्थानोपविष्टस्यदृष्ट्याक्षुरंस्याद्दृशत्कृतंभ्रजेभ्यभवच्चदृष्ट्वात् ॥ स्याद्भोजने-
 वाशयनेतथादौस्थानंलेष्टोभनमत्रेनान्यत् ॥ ३९ ॥ अत्यर्थनिघंशुलमत्रवाच्यं-
 तद्गर्भवत्याश्वकुमारिकायाः ॥ मेषस्यकर्तुःप्रमदाजनानांस्याच्चर्मिकायाश्चयं-
 शाकन्याः ॥ ३९ ॥ मयोजनेयत्रेक्षतेऽपिजातंक्षुरंक्षणात्तद्विनिहन्त्यवाश्वम् ॥

३६
३३
३३
कार्योत्सुकित्वापि मनागपीत्यंतस्माद्दुपेक्ष्यंनविचक्षणेन ॥ ३५ ॥ होमसूजाशन-
सोमधर्मान्नेचभवेद्युतम् ॥ सविश्रंषंतदाकार्यंपुनर्याद्युत्तुजायते ॥ ३६ ॥ अथ

खानफलम् ॥ वामान्दिशं दक्षिणाभूमिभागा इच्छन्प्रयाणे शुनकः प्रशस्ताः ॥ वाम-
प्रदेशात्सपुनः प्रवेशे प्रशस्यते दक्षिणाभागागामी ॥ ३७ ॥ मूर्त्तंचकृत्वाधिसुखं प्र-
यातियोजगारुक्कः शुभदस्सपुंसाम् ॥ कार्येषु सर्वेष्वपि सर्वकालं नमून्प्रयन्ती शु-
नकी प्रशस्ता ॥ ३८ ॥ वजेत्सुस्ताद्यदि मूर्त्तयित्वा सर्वैव नस्तिथ्यति कार्योत्सिष्टम् ॥
मिथ्यानभोज्यं यदि गो मयेतु षुष्केन शस्तंसज्जले प्रशस्तम् ॥ ३९ ॥ ज्ञायति रुष्टो
ऽभिसुखो यदि प्रवाक्रीडाभ्यकुर्वन्त्वि लुठभ्यति ज्ञाम् ॥ शीघ्रं नदानीं भुवमभ्वगानां-
भुवं प्रभूतो भुन धान्य जाभः ॥ ४० ॥ नृणां प्रयाणे भवनागसेवा प्रवानो रमन्ते यदि स
प्रमोदाः ॥ तदेष्टकार्ये ऽपि भवेत्प्रमोदः समागमश्च स्वर्जनैः ससंस्थान ॥ ४१ ॥
प्रवाधे पुरस्तादवनी विलिख्य यातुर्भुखं पश्यति चेत्तदानीम् ॥ तत्रैव देशे इ विना ३३

संक्षिप्तं स्वलाभं वृज्जनि कार्यं न हि संश्रयोऽत्र ॥ ४२ ॥ फलं गृहीत्वा सहसा निवासं-
 ३० प्रवाधे विश्रेज्जल्यति पुत्रलाभम् ॥ योऽभ्येति दृष्ट्वाभिमुखं प्रयातुः प्रीष्टप्रकु-
 र्याद्दिनथान्यलाभम् ॥ ४३ ॥ अथ काकप्रकुनानि ॥ वामेन गत्वा विनिवृत्य मार्गि-
 काको यदा दक्षिणा भागा गस्स्यात् ॥ यातुः प्रकुप्याद्विनकार्यसिद्धिं क्षेमंचसि-
 द्धिं पुनरागमंच ॥ ४४ ॥ कृत्वा रवंयः पुरतः प्रयाति पुरस्थितोऽधो गृहमादधाति
 ॥ करद्वयते यद्यद् द्विहोऽंघ्रिनाश्राः पुंसां तदा भीष्टफलन्ददाति ॥ ४५ ॥ केके सि-
 हस्यो धाति यो धिदास्ये धीनाथं कोको भिति प्राब्धिसंस्थान् ॥ अपत्यलाभः कुकु-
 हे न्यनेन गन्तं फलं केके कदल्पनेन ॥ ४६ ॥ कोको भितीदंसुखलाभमासीत्कुं-
 निनादः शिवसंगमाय ॥ मैत्र्याप्तये स्यात्कदवीव प्राब्धं कश्चेव वारणी धनहानि-
 कर्त्री ॥ ४७ ॥ अथ काकसर्पफलम् ॥ मस्तके वायुसस्य श्रेदिशदिघ्नं मरणं कालीः ॥ क-
 स्यां स्वान्धे महाम्भिति रिये शोयांग केवधि ॥ ४८ ॥ यो धितं मस्तके भर्त्री ॥ १ ॥

सुतस्य च ॥ तत्र काकस्य र्शे शेषा भता ॥ लुहाधो वाप्यसिद्धन्तभस्य दध्यादियोगतः
 ॥ ४६ ॥ काकस्य र्शे निदीषाय ह कस्माद्दण्डान्तदा ॥ वणमासाभ्यन्तरे मृत्युः काक
 मेषु न द्रष्टेने ॥ ५० ॥ दिवा वाप्यदिवा रात्रौ यः पश्येत्काक मेषु नम ॥ संनरो मृत्यु
 प्राप्नोति ह्यथवा स्थान नाशनम् ॥ ५१ ॥ काक यात ज्ञातं यद्वा विदधीता यवत्स
 रम् ॥ पितृ त्सेवा न्द्विजान्नज्ञया प्रत्यहं वा भिवा दयेत् ॥ ५३ ॥ जितेन्द्रियो जितक्रो
 धस्तस्य धर्म परा दणाः ॥ तद्दोष प्राम ना र्था यज्ञान्ति कर्म समा र्भेत् ॥ ५३ ॥
 कर्मातो वायसः पत्नी प्रारदो मूर्द्धि चेत्येतत् ॥ वणमासाभ्यन्तरे तस्य स्वाभिने वा
 मृतिस्तदा ॥ ५४ ॥ अथ विंगला ॥ एहो परि एह हारि विंगला यस्य रोदिति ॥ हानि
 स्तस्य गृहस्यैव न शुभा तस्य सा स्मृता ॥ ५५ ॥ शान्नायां दिशि वक्षेद्यु शुभे
 द्यु यदि विंगला ॥ रौते भव्यं तु तत्रेति नाप्युभं तत्र भावितम् ॥ ५६ ॥ पृथिव्यां
 कीचि कीचां तिचि लिचीति जलोद्भवम् ॥ प्रादितं शुभकृद्द्वैपं विंगलाया वृथा

विदुः ॥ ५७ ॥ अथोक्तः ॥

गृहस्थो परिभाष माणो दुःस्वायसस्त्या त्वत्तु

३३

सत्युवेच ॥ गृहस्थनाश्राय चक्षराणां त्सायं च राक्षो हि गुणानुबंधी ॥ ५८ ॥ अ-
हं गृहहारि चरत्युत्तको हरति चौराः इविंशं प्रसह्य ॥ तस्मिन्मन्त्रे शो निशि शो-
सयुक्त स्तदशेष नाश्राय वलिः प्रदेयः ॥ ५९ ॥ धूम्र प्राक् स्स्यात्सदाशान्त रज्यः
गृहग्ल प्राक् स्नादप्र श्वेदवेद्यः ॥ अन्ये प्राक् निदिता श्ववेद्याः पूर्वार्चार्थैः सु-
द्यभितस्य चोक्ताः ॥ ६० ॥ शान्ता यान्दिशि दृक्षेद्यु गामादुरे च प्रावितः ॥ धूम्रा-
स्या तसर्व लोकाणां मृद्धि दृद्धि सुरवा र्थकर ॥ ६१ ॥ अथ सप्तारिष्टज्ञानम् ॥ यस्य स्-
र्य स्वरोऽजसंधोदप्रहं व हे तदा ॥ सद्यो मृत्युस्ततो न्यूनो न्यूनो ह मिति मासकं ॥
६२ ॥ एवं वायु स्वरे सौख्यं तथोन्नोशे मृतिः क्षणान् ॥ यस्य चन्द्रायते सूर्यं अर्ध-
न्द्र सूर्यायते तदा ॥ ६३ ॥ अहो ह्यं त्रयं तस्य षण्मासाभ्यं तरे मृतिः ॥ निष्प्रभं
आस्करं पश्ये न्युयते दशभिर्दिनैः ॥ ६४ ॥ जागृत्य प्रयति यः स्वप्नं सोऽपि वर्षं न

जीवति ॥ नदिन्देत्कार्यं धैर्यं चानाश्रयं रसनाभुवम् ॥ ६५ ॥ मेदुं चामनपथ्यचः
 रामासात्स न जीवति ॥ मणिबंधं ललाटस्थं यहिस्रस्त्रं नपथ्यति ॥ ६६ ॥ योदुं कथिधि
 नाहेनुः श्राको वा हति दीक्षिमान् ॥ कृश्यां गस्सूलदेहः स्यात्सरक्तस्सन रवोऽपि वा-
 ६७ ॥ ततद्वा मेक्षणो वापि मासपटुं न जीवति ॥ भुवं विक्षोः पदं वैवास्वती मातृ सं-
 हलम् ॥ ६८ ॥ भमालां चंद्रां चिन्ह मपथ्य नैव जीवति ॥ कफो मज्जनि यस्या शु-
 पं कार्शो खंडितं पदं ॥ ६९ ॥ स्नातस्य प्रागुरु शुष्ये चूनानि स्याच्च मूर्द्धनि ॥ नो सुभुक्तौ
 धनिंधने स्थूलदेह कृशस्तथा ॥ ७० ॥ अथसंगम शुभचिन्हं ण जिह्वाशोफः प्रकं पथ्य तां-
 दूले राग हीनता ॥ वाणी मगद्वापस्य तस्य मृत्यु रणो भवेत् ॥ ७१ ॥ अथबृहज्जप ल-
 षणम् ॥ प्रफुल्लित वपुः कायो रोमांश्ची स्थिरदराधरः ॥ धैर्योश्चेतस्व मुत्साही विजयो
 सरणो भवेत् ॥ ७२ ॥ अथ कृपा पुरुष दर्शन प्रकारं ललकलं च ॥ प्रातः पृथु गते सूर्यो र्ना-
 त्या प्रत्युद्गुर्वी नरः ॥ तिष्ठ न्याना विधे र्देशे पथ्ये च्छायां निजां नतः ॥ ७३ ॥ इत्कं र-

विदुः ॥ ५७ ॥

ततो द्वागत्वे परस्वच्छाया पुंषु मात्मनः ॥ ७४

सत्यवेत्तव्यं चेतसं मुखे प्रवेत मीक्षिते ॥ यावददं सुखं क्षेमं विजयं प्राप्नुयात्तदा ॥

॥ हृदि तस्मिन्निशे हीने मास धदं न जीवति ॥ विकर्णे ह्यायनं चैकं व्यंसे वै सवन्ना-

सत्त्वं ॥ ७६ ॥ सरं अहर्दयं सव दशं मासान्वि हलके ॥ विपर्यये त्रीन्त्युरैकं वै व्यास्ये

भासं हि जीवति ॥ ७७ ॥ हिदेह दर्शने मृत्युः सद्य एव न संशयः ॥ भिन्न नाशो विपर्यये च

बंधुनाशो विहलके ॥ ७८ ॥ आत्मनाशो विपर्यये स्यात्सर्वाभावे कुलं क्षयः ॥ दुर्भिक्षं

क्षं क्षरुणं देशे कर्तुरेव पण्ड्युरेव ॥ ७९ ॥ विदरे भूषके रुक्षे भिन्ने छिन्ने विघात नमः ॥

पीते रज्जोऽरुणे हानिः कृशे मृत्युः प्रजायते ॥ ८० ॥ अथ सव दर्शने फलम् ॥ आद्ये यास्त्रे नि-

श्रिस्वन्नो वर्धेण फलं दो भवेत् ॥ द्वितीये मास पद्मेन त्रिभिर्मासै स्तृतीयके ॥ ८१ ॥ आ-

तस्सद्यफलः स्वन्नः क्षात्वा सुप्या न्नचेन्नरः ॥ शेषं चिंतींश्च वा व्यर्थं लिप्या चैव दिवे स्थि-

ता ॥ ८२ ॥ अथ शुभ फलदा स्वन्नाः ॥ सद्गजा ज्ञास्यणा देवाः सिद्धिः शंभुर्विकेन्नरः ॥ गुरुः भवेत्तां

॥ ८३ ॥ अथ शुभ फलदा स्वन्नाः ॥ सद्गजा ज्ञास्यणा देवाः सिद्धिः शंभुर्विकेन्नरः ॥ गुरुः भवेत्तां

॥ ८४ ॥ अथ शुभ फलदा स्वन्नाः ॥ सद्गजा ज्ञास्यणा देवाः सिद्धिः शंभुर्विकेन्नरः ॥ गुरुः भवेत्तां

संधि स्वराजरी तेषां चेद्दर्शनं शुभम् ॥ ८३ ॥ प्रासाद गुरु शैलानां भवेत्तोक्ष भज वाञ्छि नाम् ॥ दर्शनं रोह-
 णं लाभः रसिंह स्या रोहरां तथा ॥ ८४ ॥ ध्वजं क्षत्रं सुवर्णाक्षरत्न रौप्य दधी निव ॥ पव गोधू-
 मसिद्धार्था फलं दीपश्च कान्यका ॥ ८५ ॥ श्री धंदा क्षत दूर्वा प्रत्न दूर्ध्वराः पुष्पिती द्रुमः ॥ ला-
 र्थेवा दर्शने नैकां लाभस्तैरुत्थां भवेत्तु शः ॥ ८६ ॥ भोजनं रोदनं वीणा वादनं नौ भरो हराम् ॥
 ॥ भ्रमस्या गमनं विद्या लोपनं प्रालम्भी रितम् ॥ ८७ ॥ आरुढो वीहि जागर्ति सपुष्यं फलितं,
 द्रुमम् ॥ दंष्ट्रः श्वेतलाहि नादंक्षे करे स्या त्स महोपनः ॥ ८८ ॥ रुधिरत्नान पाने च सपुष्यं दंष्ट्रो मृ-
 ति निर्जः ॥ श्रव्या हर्म्य प्रानं गानं ज्वलनं स्वधिर पिच्छदा ॥ ८९ ॥ रक्त भ्रावी जर्जलेः स्नानं सराणं
 भांस भक्षणम् ॥ सुरायाः पयसः पानं प्रशस्तं पायसाशनम् ॥ ९० ॥ कदली कल्प वृक्षाश्च नी-
 र्थं गंगादिं क स रित् ॥ तोराणां भूषणं राज्यं स्वां नै प्रत्न प्राम वेद्यनम् ॥ ९१ ॥ वैद वाधादि निर्धोषा
 न्नी नि सराणं तथा ॥ दंष्ट्रो वृश्चिक कीटानां तडा गो दान दर्शनम् ॥ ९२ ॥ पीतं रक्तं फलं पुष्यं स्वप्ने प्राप्नोति क्रो-
 नर ॥ लभते सोऽचिरात्स्वरां पद्यराग मणिं तथा ॥ ९३ ॥ ज्यो दूते रागो वादि पुरु हूत ध्वजे साराषु ॥ आत्मनोत्पं ॥ ३३

संस्मृतं नं श्रीर्धवत्सं रावमनुजमम् ॥ ९४ ॥ अभिविचं करो विभो वासुत्रधारणम् ॥ कुरुते म-
 हिकी व्याधी गोसिंही स्तन्यपानकम् ॥ ९५ ॥ स्वनाभौ तणा वृक्षांश्च पुण्याणां मुद्गवसा-
 ध्या ॥ भुवो भूमि धरस्यापि क्रमेणोक्षेपणोऽप्युभः ॥ ९६ ॥ मणिशोचस्य शैष्याणां पात्रेयो
 भोजिनीदले ॥ योऽश्नानि पाय सं स्व क्षे सराज्य मधि गच्छति ॥ ९७ ॥ गौर्लिङ्गी चास-
 रणो राजा पिता भिन्नं च देवता ॥ यद्भूते सद सत्स्वने ततश्चेव प्रजायते ॥ ९८ ॥ पूजितं शिव
 लिंगं च देवता वा तद्यादिधा ॥ खने हृद्या प्रयच्छंति नराणां विपुलं धनम् ॥ ९९ ॥ त-
 क्ता तकास्थि कर्णा सं श्वेतं सर्वं पुनं मतम् ॥ सर्वं कृत्स्न मस हित्वा गो देवास्व गज हिजान् ॥
 ॥ १०० ॥ अथासुभ स्वभाः ॥ तैला भ्यक्तोऽद्यदि ग्वासा आरुढं महिषं रवम् ॥ उद्दं कृत्स्नं वृ-
 धं चास्य पाभ्यां गच्छन् जीवति ॥ १०१ ॥ पाकस्थाने वने उक्त पुण्यां द्वे सति का गृहे ॥
 विकलां गो विशे त्स्वने सोऽप्युभिर्विप्रयुज्यते ॥ १०२ ॥ जपद्द्वं तियं स्वने शृं गिनो श्रुं प्रि-
 णोऽपि वा ॥ वानरो वा वराहो वा भवे द्राज्य कुलांतकः ॥ १०३ ॥ जतुकों कु मसिं दूर्य-

तद्वीर्यस्य मन्दिरं ॥ यत्तान्ततरत्तस्य गदिरं ॥
 गान्धेयुत्तरा पुष्या हुमोद्गमः ॥ खरोद्गकपि सूर्याधि ध्यानं खेहस्य भक्षणम् ॥ १०५ ॥
 कजुधेराण्णुना मय्या कर्दुशैर्गोभयेन च ॥ खेहेनवपुषोलेपः कर्दुशैर्विनिमज्जन-
 म् ॥ १०६ ॥ प्रातोदरदंतहस्तानां जिह्वायाभ्यां त्रयोस्तथा ॥ एते श्लोकप्रदास्वप्ना-
 दृष्ट्या हानिकरा अपि ॥ १०७ ॥ स्वप्ने सान्देशजनं भीतं क्रीडितं स्कोदितं तथा ॥ हृसितं
 भूषितं स्तोतो वहन्नीरै रथो गुतम् ॥ १०८ ॥ सूर्येन्दुभ्यश्च ताण्ड्यां प्रातस्त्वस्य चित्ता-
 पिषा ॥ रज्जा छेदः शिरोभागे कांस्यचूर्णस्य धारणं ॥ १०९ ॥ प्रवेशो जननी गर्भे ह-
 द्भेतेतदस्थिदम् ॥ कारवीरमथो कंच लतापाशेन वंधनम् ॥ ११० ॥ कृत्वां वरधरा-
 योषा लिंगानं मृत्युकारणम् ॥ भारुह्य सुषिपता नृक्षान्यो विचिंत्य निजं वपुः ॥ १११ ॥
 भूषयत्यरुणैः पुष्यैस्सोऽपि प्राणैर्विपुष्यते ॥ धृतरक्षां वराशिलशो हृत्प्यासाञ्जोतिमान-
 वः ॥ ११२ ॥ द्यस्तु भूमितं मात्मानं व्याप्तं धृतेन वै क्षते ॥ भस्माज्य लोहलाभं च सच ल-

संलि
स्व्या विद्युज्यते ॥ ११३ ॥ शोह कुक्कुट भाज्जिर गोधावभुभुजंगमाः ॥ जभुका वृश्चि-

३८
दंशाभ्र हृद्यास्वनेन शोभनाः ॥ ११४ ॥ रत्न इत्याशुधोपानत शय्या भूषाभ्र शोधि-

ताम् ॥ सवस्त्रादि द्विय वस्त्रुना महा रोऽर्धनाशकः ॥ ११५ ॥ विवाहोत्सवयो रथो-

के भ्रंशोवानखके शयोः ॥ कशद्यवयवानांतुक्षेदने स्वन्नश्रांशकः ॥ ११६ ॥ वृषजं-

प्रम श्रुके श्रानां नोन्नं रुक् रवंजनंतथा ॥ कूप गर्तदरिध्यांत विवेद्युन शोभनम् ॥

११७ ॥ कपोतप्रयेन गुद्याद्या ऋक्ष कौशिक वायशाः ॥ प्रदगाल प्राशक स्वानी हृष्टाः

स्वनेन शोभनाः ॥ ११८ ॥ प्राक्कुली कशरान्तानां गुड पूषादि भक्षणात् ॥ गोभृशं-

चोस पानीयं स्वने पीतं न शोभनम् ॥ ११९ ॥ रत्ने पुरुष मन्त्रे वा श्रवन्सुत्यु मवाशुयात्

रत्न हृष्टानि वासांसि पुष्याणि च विभर्तियः ॥ १२० ॥ पितृकार्यं प्रकुर्वीणो मृचने स

न संशयः ॥ भूलभेत पिशा चार्थैः प्रवपचैस्सह संगतः ॥ १२१ ॥ आहूतो वाप्यतै-

र्थाभ्यां स्वल्पाहै विप्रते पुंसः ॥ असूर्यं दिवसं रात्रिं विचंज्ञंगत तारकाम् ॥ १२२ ॥ व्युं

संश्रियोऽकीलजां पश्येत्स्वनेसोऽपि विनश्यति ॥ सीसपितृलकसीरं कांसताभ्यायस्वपुः ॥

शर्ष

१२३ ॥ प्रुक्क दृक्षीषधं शिलपी दृष्ट्या प्र्वेतेन शोभनाः ॥ प्रासा दक्षत्रभूर्मीद्रधिरव
शशां ध्वजस्य च ॥ १२४ ॥ पतनं प्राक्क चापस्य नराष्टस्य विनाशो क्त ॥ तारकीला
दृलाक्षाननिंदा क्रोशो दि संभवः ॥ १२५ ॥ विद्या द्वाज्य भयं दृष्टि प्रंती के शो दि वि-
द्ववात् ॥ अथ स्वप्न फलशब्दवत्सा ॥ ये दृष्ट्या स्वप्नति स्वप्नाः स्वस्यैव फलदाभ्यते ॥ १२६ ॥
परं प्रति चते तस्य फलदा किंचि द्वात्मनि ॥ अथ दृष्ट स्वप्न दर्शन दीप शान्तिः ॥ दृष्टे त्वा लोकि-
ते स्वप्ने निवेद्यो ब्राह्मणा यतत् ॥ आश्रिभिर्स्त्रियो विवेनेः पुनः सुय्या न्नेरे प्रवरः ॥ १२७ ॥
नद्र्याश्च पुन स्वप्नं संत्सा यात्पुण्य वारिभिः ॥ मृत्युञ्जय जपो होमः प्रांतिस्व स्वप्नयना-
दिकम् ॥ १२८ ॥ सेवा स्वत्य भवां प्रातर्दानं स्वर्गादि शक्ति च ॥ अवरण मभारता दीनां स्व-
वरोध शशान्तये ॥ १३० ॥ अर्थात्पानाः ॥ उत्पाना त्स्त्रिविधा ज्ञेया दि विभो मां तरिक्ष जाः ॥ भेषु
दिव्या स्तथा दृक्षध्वजा दावन्तरिक्ष जाः ॥ १३१ ॥ भूर्भो भौमाः क्रमा हुत्र मय्य मात्य फ-

संखिलप्रदाः ॥ अथोत्पत्तानां संग्रहः ॥ भूमिकंपोदिशांदाहोनिघातो धूलिवर्षाणि ॥ उत्कीपा-
 तस्तरुच्छेदोनभसो हृष्टिरस्यनाम् ॥ १३३ ॥ अंधकारोदिवा विद्युत्प्रातोऽथर्तुष्विपर्य-
 यः ॥ प्रकृतिप्रसवोजन्तो रधीनो प्रच विपर्ययः ॥ १३३ ॥ ग्रहाणां वायुतिर्युद्धं स्वका-
 लेयत्रं जायते ॥ वर्षाकालं दिग्भाविंशोरकीन्दोः परिसंहतम् ॥ १३४ ॥ स्यात्कस्मिन्सुस्य
 लाईत्वं खगसं ग्रहणाद्दृश्यम् ॥ धालस्त्री द्विजवर्षाणां वधः पीडाजनस्य च ॥ १३५ ॥ प्रा-
 शादस्य च देवस्य ध्वंसः पातोऽथ जस्य च ॥ ग्रहाः वक्रातिचारस्थाः सर्वे वास्वर्षिणा खगाः
 १३६ ॥ सर्वेऽप्येकर्षिणाः खेटाः एकर्षेऽर्किं दृहसती ॥ शुक्लपक्षे भुगो रक्तो दृथो वा-
 के तु दर्शने ॥ १३७ ॥ सुभ्रालं रवगंधर्हिस्थं द्यादिमं दर्हिं दर्शनम् ॥ चंद्राभ्यां भान्यु-
 द्भवोऽकस्मात् जले धूभादिकं भवेत् ॥ १३८ ॥ उखलु खगवत्प्रादिचलनं स्फोटनं तथा
 ॥ प्रतिभायाः प्रकंपो वा हसनं रोहनं तथा ॥ १३९ ॥ भुवो विवरत्प्राद्या उत्याता स्वप्-
 रेऽपि च ॥ ग्रंथां तराञ्चते द्वेषाः फलमेवां द्वीस्यथ ॥ १४० ॥ अथोत्पत्तानां यत्तुर्विध-

नाडलानि ॥ कृत्तिकाभरणीपुष्यं मघाश्र्वाविश्राविका ॥ पूर्वाफाल्गुणिके तानिभानि

सहाशि मंडलम् ॥ मूलाश्र्लेयाश्र्ताहो न्योत्राभद्रपदस्तथा ॥ पूर्वाषाढाशिधैतानि

सप्त चारुण मंडलम् ॥ १४१ ॥ युज्योफाथिनी हस्तं त्रितयं चूणार्धकं ॥ चायु मंडल

सञ्ज्ञानिभानि सप्त स्थूतानि च ॥ १४२ ॥ श्रमिजिञ्चोत्रास्वादाचुराथा भवणाद्

थम् ॥ ज्येष्ठाच रोहिणीभानि सप्त चैन्द्रस्य मंडलम् ॥ १४३ ॥ भद्रपादि महोत्पाताज्ञा

यंते भगमंडले ॥ ततस्त्वभाक्जद्रव्यं जतुदंशं चपीडयेत् ॥ १४४ ॥ द्विजिभरडलकेनद

ततस्थाननिवासि नाम् ॥ छिन्ने खंड फलं सति दूरेनासि फलं स्विसम् ॥ १४५ ॥ इवे

ते भवत्चपीते तु दृष्टिमील गुणे रजः ॥ कक्षे भूष क्षयो धूम्रं नीहारः परिव भवेत् ॥ १४६

प्राविट् कालं विना न्यत्र परिधि श्चेत्तदा स्विसम् ॥ तस्मिन्काले तु दृष्टिः स्यात् परिधौ-

रुसतादिते ॥ १४७ ॥ अफाले फले पुष्यारणे सुदये धान्यं नाशानम् ॥ जलाद्द्वेषे स्थले क-

द्विर्भवेत्तौ परि कीर्तिता ॥ १४८ ॥ स्त्रीवये चाति दुर्भिक्षं विप्रकाले वधेऽपि नत् ॥ देयधं

संक्षिप्तं च देशस्य राजध्वंसः प्रजायते ॥ १४३ ॥ सर्वग्रासे ग्रहे सर्ववस्तूनां च ग्रहध्वंसात् ॥ १४४ ॥
 ३४३ भिक्षं कुर्वते खेटाभोगाद्यावन्नगामिनः ॥ १४० ॥ अतीचारगतास्सर्वे स्वर्गस्वोच्चग-
 ताभ्यति ॥ ज्ञेयाभव्यफलाप्तैकएशियादेशनाशकाः ॥ १४१ ॥ स्थानामस्तोदयो
 प्रुक्तपक्षे वैज्ञानिवस्यच ॥ राजयुद्धं तथा घोरं हृष्टिः स्यात् नितंर ॥ १४२ ॥ जीवार्क
 पुत्रयो योरोहुभिर्क्षिं विग्रहस्तथा ॥ संग्रामश्चातिहुभिर्क्षिं जायते मुशालोदये ॥ १४३
 ॥ अथकेतवः ॥ मुशाला कृत्तिधूसाभादीर्घपुच्छनिभाश्रयै ॥ तथाश्वेनशिरवाकारा
 विग्रहो तो निभाश्रयै ॥ १४४ ॥ द्रव्याद्याः केतवस्सर्वे राष्ट्रभंगकारमताः ॥ धू-
 मके तूदये मृत्युर्जायते हृष्टिदीपतेः ॥ १४५ ॥ शिरवाः श्रोतोनिभाः केचिच्छोभ-
 नाः परिकीर्तिताः ॥ शितः खिन्धोऽल्यको दीर्घः प्रीद्योऽतीव प्रुभश्रदः ॥ १४६
 ॥ वह्निभीश्रिरक्ताभो ह्रस्ववर्णो भृतिप्रदः ॥ शक्रध्वजसमीनेष्टः धूम्रवर्णोऽपि-
 तद्विधः ॥ १४७ ॥ नेयो द्वित्रिचतुःश्रुला दुर्यन्तिः कथिता वुधैः ॥ रक्तपंक्तिनिभे स्व-

लार्वाणि प्रागपरोदये ॥ १५८ ॥ नृपनाशस्तथैशान्यां नैलात्मभूमिहर्षता ॥ नाशकल्काधि-
 तस्य ग्रन्थस्योद्योतारकाप्रभः ॥ १५९ ॥ कवंधसहश्रोषाम्याहुः रवदभूमिचारिणाम् ॥
 यावद्विषसमुत्पातः समुदेति नृभः स्थले ॥ १६० ॥ तावन्मासं फलन्वति मासैर्बर्षाणि संव-
 देत् ॥ अथान्योन्यातफलानि ॥ आरण्यपशवो ग्रामे चेद्विश्रंते निजच्छया ॥ कुर्वन्ति च गृ-
 हं धूल्यभुङ्क्वकीचगृहं विशान् ॥ १६१ ॥ वल्मीकं क्षौद्रजालं वा यस्य सद्य निजायते
 ॥ तदा गेहपतेर्नृशः कथंते वा गृहं गते ॥ १६२ ॥ द्यादिचंद्रार्कविंवे स्याद्देवाभी-
 तीरणे कृतिः ॥ गहाभावे फलं नेष्टं द्यादिजीवे तु शोभनम् ॥ १६३ ॥ अरणी विवरोद-
 शे नृपनाशो रियो भयम् ॥ त्रयोदशदिनः पक्षो पस्मिन्नब्दे मर्वतदा ॥ १६४ ॥ प्रजा ना-
 शोऽथ दुर्भिक्षं तथा भूमिभुजां क्षयः ॥ अथ निर्घातस्फुरतकलंच ॥ प्रचण्डवातसंज्ञान निर्घा-
 तपतनं भुवि ॥ पक्षिदीप्तेऽरुणे नेष्टं नृपहाभारकोरदये ॥ १६५ ॥ निर्घातप्रचंडशब्दोऽ-
 धाच्छन्तो नाशयेद्दिशम् ॥ यैरचैरद्विजान्यै प्रयान्न्याद्यांसेः क्रमाद्विवा ॥ १६८ ॥

वा न्य ज्ञानार्थिना हरे ष्व प्रथा क्रमात् ॥ यागिन्यां धान्यपेषाच्च स्तभ्वै रमत्तु
 रंगान् ॥ १६८ ॥ अथो ज्ञानक्षरान्तकलत्रं ॥ धरणीं प्राणसंचारघोररात्रासनिर्भरता ॥
 रत्नरत्नदा विद्युज्ज्वलती दीर्घवक्षणा ॥ १७० ॥ अत्यसुच्छामिभानहृदि हस्ताव
 सपत्रगा ॥ तिर्यग्भूर्धृगतां प्रवेता रक्तलम्बी तु तारका ॥ १७१ ॥ ऊर्कातुवि विधाका
 राकृत्सुच्छति दारणा ॥ अथद्विषाहफलम् ॥ द्वादहाहः पीतवर्षे ष्वे हूमि पालंनिहं-
 तितः ॥ अथिवर्णो निजं देशं चरणित्तरतः क्रमात् ॥ १७२ ॥ भूचोऽत्यप्रमतां कुर्या
 दहसो देशांतु निर्द्वैतम् ॥ प्राच्यां भूमिभुजा न्हन्या देशान्यां विदिषाः क्रमात् ॥
 १७३ ॥ वैश्यान् शिलय विद्वेष्यो राजत्तरगान् क्रमलत्वद्य ॥ निशि स्वर्षनिभः सव्य-
 वायो रवेदिभस्ते शुभः ॥ १७४ ॥ अथशकंपफलम् ॥ भूकंपो या जती चरणिन् क्रमाह्न्यादि-
 वा निशि ॥ चाद्यमंडलजो भूप्रयास्यां तु भयधंतथा ॥ १७५ ॥ यामान्म सुदकं वह्नि मंडल
 स्थो निहंतिथे ॥ चन्द्रभराडलथो र्भूयो स्वधा गुर्जरदेशकान् ॥ १७६ ॥ भूपालोऽथीन-

॥१७॥ देवीयाश्च ततां माहताज्ञवः ॥१७॥ १७॥ अथ च्छेत्स्य क्त्वां मयु ॥ १७॥
 ३४५ न्युपभी स्तथा ॥ भयंतहि शिशुभूजाभेनस्त्रिन्द्रक्षे रुजां मयु म् ॥१७८॥ रजं स्मृर्योद
 ये व्योम छास्येद्विभ्य हं यदा ॥ तदा रोगाः श्रभूता स्व्यु निर्मायाने तुभूप हन् ॥ १७९ ॥
 ॥ नित्यं रात्रि हयं नीभवं शुद्धयं त्रिचवुर्दि नम् ॥ पश्चाहं चेद्दयं धोर मृते कालं च शैश्चिर
 म् ॥ १८० ॥ अथ गंधर्व नगरं तफलं च ॥ गंधर्व नगरं हंति वरा निश्वेतादि वराकिम् ॥ क्र
 मात्सर्व हि क्षोभूपा मात्य सैन्यपुरोहितान् ॥१८१॥ स्वभूजं निर्वृते कुक्या दायु धानि
 निभं मयम् ॥ अथैवा मृतानां फलपाक सम यः ॥ षड्विष्मसिर्भुवः कंथी जायते फ
 लशुकवत् ॥ १८२ ॥ दिरासहे विकृतौ सूर्तौ केतु निघति यो र्चिभिः ॥ रजोऽथि वषीषे
 सदा उत्सते ॥ न्य नहायनात् ॥१८३ ॥ अथ दृष्टि विकृति सत्कल्पम् ॥ अकाले रं कन्व पा
 त्तिश्र सप्ताहं व्यभके ष्विच ॥ वर्धणे कारजो वृष्टौ नैभवं मासादिभिर्मृतिः ॥ १८४ ॥
 भयमंगार केद्वान्यैः फलाद्यैस्स्यान्न संश्रयः ॥ देष्टनाशः सुको र्णां वृत्क वृष्टौ

प्रजायते ॥ १८५ ॥ दीर्घे सूर्यो प्रतीपं स्यात् क्वादिने भीति रीतिगतः ॥ दंड चोपेऽनिवृष्टि स्यात् ॥
 द्यो भिचराङ्गं शुदीपिते ॥ १८६ ॥ अथपक्षिमृगादि विवृति सत्फल गपि ॥ ग्रामारया रतस्थानी-
 रस्थल जायु निषण चराः ॥ प्राणिनो व्यत्ययं जानां स्व चक्रं पीडयं त्यमी ॥ १८७ ॥ खेभ्या
 कालेऽथ दीक्षा यादिशो मार्गे पतत्रिणाः ॥ त्रोप्रांति जंबु का दीनां संघाहारे चतद्विश्रि
 ॥ १८८ ॥ विहंगा विधिति व्यस्त चक्रायां तद्वत् सततः ॥ कुक्कुटोऽस्ति च गोर्नृकं ह्यसती
 रैति कोकिलः ॥ १८९ ॥ रवरा ऋष्या नोऽथवा स्वैरं प्रकीर्तिते परस्परम् ॥ दृत्यादि विवृत्तौ
 ध्वे पीडा भवति भूयसी ॥ १९० ॥ मार्घे बुधं तु महिषी भ्रा वणे वडवा दिवा ॥ सिंह गावः
 प्रसूयंते स्वाभिर्नो मृत्यु दायिकाः ॥ १९१ ॥ अथान्येऽप्यशुभोत्पत्ताः ॥ अस्थि क्षिपति गेहेभ्या
 सन्धुरवोऽस्ते चोदिति ॥ यस्य तद्देह नाशः स्यात् परमासा भ्यन्तरे तदा ॥ १९२ ॥ ऐति-
 मूर्यो द्ये श्वाचे द्वाभांते सूर्यदिङ्मुखः ॥ भूष नाश सदा चास्ते कपी शानाश मायुयुः
 ॥ १९३ ॥ संभहारनिपातश्चेद्भुभोत्पति विनाग्निना ॥ युद्धाने वाल का स्वैरं कायलो-

वः परस्परम् ॥ १६४ ॥ तदाभूय भयङ्गोरं विज्ञेयं दीर्घदक्षिणिः ॥ अंगनावालका मन्ना-
 इयंते यन्त्वभावतः ॥ १६५ ॥ सत्यं तज्जायते तस्माद्गुढा चैयं सरस्वती ॥ अथोत्पन्नदोषाण्यका-
 रः ॥ स्वस्व प्राणन्या महोत्पाना विनश्यति च सर्वप्राः ॥ सहाहाभ्यन्तरे वृक्ष्यां षुभायै
 वनदुःखदाः ॥ १६६ ॥ अथोत्पानानामुपहारः प्राणित्य ॥ धूमकेतुर्मही कंयोदिग्दाहो धूलि
 वयर्णम् ॥ भुवो गर्वाश्व निघाताज्जला पातादयोऽपरे ॥ १६७ ॥ यस्मिन्देशे प्रजायंते म-
 होत्पाना महाभयाः ॥ प्रजापीडाभवेत्तत्र विनाशः पृथिवीपते ॥ १६८ ॥ तदा प्राणान्ति
 विधातव्या देशे प्राप्ते पुरेऽखिलैः ॥ प्राणन्या दोषा विनश्यति त्वन्यथा दोषमद्भुतम् ॥
 इत्युत्पानाः ॥ अथ महर्षकाण्डम् ॥ तत्रादोषयं राजादिविचारः ॥ चैत्रमासि स्थिते पक्षेऽर्क्षे द्ये प्र-
 तिपतिद्यौ ॥ यो वासरस्स राजा स्यात् तस्मिन् वर्षे ततः फलम् ॥ १६९ ॥ मेषेऽर्के स्वप्न-
 वे शोयो चारो मंत्री सकथ्यते ॥ चापे धान्यपतिर्द्वेषः ॥ आर्द्रियां जलदाधिपः ॥ १७० ॥
 रसाधिपः सुलायां स्यात्कर्के प्रास्यपीतस्तथा ॥ मकरे स्वर्षरत्नादिनी रसे प्रोक्तैः सुतः

मि ॥ २०१ ॥ अथ विशेषकायनयनम् ॥ प्रागेन्निघ्नै हते शौले लब्धं स्थाप्यं प्रथक् क्वचित् ॥ श्रे-
 षं द्विजं शरैर्युक्तं चरिस्थान्च ततः युनः ॥ २०२ ॥ लब्धं प्राकं प्रकल्प्यैव कर्तव्या शौलं च द्वि-
 या ॥ तस्मान्निघ्नं तथा लस्य सुद्यमः प्रांतिरेव च ॥ २०३ ॥ क्रोधोदंभोऽद्यभिन्नत्वमुत्सवः
 पापपुण्यकैः ॥ अथप्रकाशान्तराण्युपायानयनम् ॥ प्रागे वेदै हते शौले भक्तौ लब्धं च पूर्वव-
 त् ॥ श्रेषे च द्विगुणे सैकं क्षुधा तस्मात्सुबुद्धि का ॥ २०४ ॥ आलस्य सुद्यमः प्रांतिः क्रोधो-
 लोभोऽथ वेदकः ॥ दंष्ट्रोऽद्य भैद्युनं चोर्व्यं रसनिःपतिरेव च ॥ २०५ ॥ फलनिःपतिरुत्सा-
 हः पुण्यं पापं तथैव च ॥ सर्वनिःपतिरित्येवं संपत्तिश्च यथा क्रमात् ॥ २०६ ॥ अथोपत्वानय-
 नम् ॥ प्राकं श्यायगुणः रवेदैर्भक्तौ लब्धं च पूर्ववत् ॥ द्विजं श्रेषं त्रिभिर्द्युक्तं मुग्रत्वं च र-
 सोद्भवः ॥ २०६ ॥ कलोलोत्पत्तिस्तथा ल्याधिरोगनाशस्तथैव च ॥ आचारश्चाप्यनाचारोश्च
 निर्जन्म्यततः परम् ॥ २०७ ॥ चौरौ पशुमनं वन्दे भीति रग्नि शसक्तमात् ॥ अथ प्रालभाधानय-
 नम् ॥ प्रागे त्रिघ्नै हते नदैर्ह्यं स्थाप्यं तद्भुक्तवत् ॥ द्विघ्नै श्रेषं त्रिभिर्द्युक्तं प्रालभो मूलक

7 विस्तथा ॥ दैविकं पीतं ताभ्रं च स्वचक्रं परचक्रं कम् ॥ २०६ ॥ अथ प्रकारांतराण्यप्रलभाद्यन्यनम् ॥

388 शैलघ्नो नवहृच्छाकः शेषद्विभंयुतं त्रिभिः ॥ प्रालभो मूषको दैवं पीतं ताभ्रं स्वचक्रं क-

म् ॥ २०६ ॥ परचक्रागमश्चैव क्रमादिवं च पूर्ववत् ॥ अथोद्दिशादिप्रायानयनम् ॥ प्राक्किंवात्तौ

नगैरंधैरीशैर्निघ्नेषुषक्पुषक् ॥ सप्तभक्तावशेषयत्तद्विभं पंचयुतं क्रमात् ॥ उद्दि-

जः श्वेदजश्चैव जरायुप्रभवो हुजः ॥ २१० ॥ अथ युगानां प्रमाणम् ॥ द्वात्रिंशति सहस्रैश्च

युक्तं लक्षचतुष्टयं ॥ प्रमाणां कलिर्वर्षाणां प्रोक्तं पूर्वैर्महर्षिभिः ॥ २११ ॥ युगानां कृत

मुख्यानां क्रमान्मानं प्रजायते ॥ कलिर्म्यानं क्रमान्निघ्नं चतुस्त्रिंशतिस्तथा ॥ २१२

कृतमाहं ११२८००० त्रेतायाः १२९६६००० द्वापरमानं ८६४००० कलिमानं ६३२००० ॥

अथ गतकलिभानुम् ॥ स्वगाशैलेन्दुरामादौ प्राक् ऽद्यास्तीकलेर्गताः ॥ तैर्विहीनैक-

लेर्म्यानं शेषे शेषकलेर्भिर्गतिः ॥ २१३ ॥ अथ भर्मानयनम् ॥ स्वाभ्याभ्यां कैश्च वेदेष्व-

कलिशेषस्समायुतः ४ कलिमानेन संभक्ताद्यस्त्रिभ्यं भर्म्स्यवसः ॥ २१४ ॥ प्राक्कादैव

श्री युतं जाव राशिभिस्तद्दृतेऽपके ॥ लब्धं पुरा यत्नूत न्यूना विभ्रतिः पापशुच्यते ॥ २१५ ॥

१० जाय व्यपानपनार्थं भुवांकाः ॥ रस ईस्तिव्यो १५ गजा ८ प्रशैल चंद्रा १७ नंदे रव १८ स्तथा ॥

सर्गा २२ दिशः १० क्रमात् द्वेयारव्यादीनां भुवा इमे ॥ २१६ ॥ निज राशि युगे वर्ष स्वामिनी-

भवयोग के ॥ त्रिंशे वारा युते भक्ते तिथिभिः शेष संमिते ॥ २१७ ॥ आया स्सुखिज गुणो लब्ध-

शराद्ये तिथिभिर्हति ॥ शेषे व्ययोः क्रमात्स्व स्य राशिनं कथिता वृषैः ॥ २१८ ॥ अथ प्रकालु-

भिक्षज्ञानम् ॥ एके त्रि शैहते वारोः शैले भक्तेऽथ शेष के ॥ क्रमान्मध्यं सुभिषां च दूर्भि-

क्षं च सुभिषकम् ॥ २१९ ॥ महर्षं समता द्वेयां चैक तो शेर वं नुरे ॥ अथ मंत्रसात्सुभिषादि-

ज्ञानम् ॥ त्रिंशे संवत्सरे वृत्ते शरैर्भक्तेऽथ सप्तभिः ॥ चतुर्दशिते शेषे सुभिषां विपुलं

भवेत् ॥ २२० ॥ त्रिंशे वके च दूर्भिषां षट्भू संख्ये च मध्यमम् ॥ षड्ये नुरैर वं द्वेयं फलं

वर्षे वृषैः सदा ॥ २२१ ॥ अथा परः प्रकारः ॥ द्विप्र संवत्सरो रामे ईतो भक्तो नगो स्तथा ॥ शेषे-

वारा भिने युगे सुभिषां ह्यपनं भवेत् ॥ २२२ ॥ वेद चंद्र भिते द्वेयं दूर्भिषां खे नुरै रवम् ॥ २२३ ॥

सकि सा नलमिने मध्यमै तदर्ध फलं बुधैः ॥ २२४ ॥ अथ राजा दीनां वर्धे संक्षे पाकलम् ॥ राजा माल्य-
 ३५१ नृपत्तीनां वञ्चिसंक्षेपतः फलम् ॥ गुरुशुक्रादयोऽधीयाः संति चेज्जनसौख्यदाः ॥ २२५ ॥
 मुपिहं प्रोभना वृष्टिर्देखास्वयं प्रकुर्वते ॥ यानि शैमी प्रकुर्वते दुर्भिक्षं विग्रहं भयम् ॥
 २२६ ॥ अल्पसौरव्यप्रदः सौम्यस्त्वल्पदुःखप्रदो रविः ॥ फलं सविस्तरं चैवां विज्ञेयं संहि-
 नादिषु ॥ २२७ ॥ अथ दीप मालायां नद्योगकलम् ॥ यदि भवति नद्याचि त्कार्तिके नष्टचंद्रे यानि-
 रविबुज वारस्वति चायुष्मयोगे ॥ गगन चरपशूनां जंगमस्था वराणां नृपति जन्वि-
 नाशो राज्यभंगस्तु चोक्तः ॥ २२८ ॥ अथाप्लेणपि ॥ दर्शे चायुष्मतो स्वातौ पापाहेमासि का-
 शिके ॥ प्रदेशे चैत्रजापीडा राजबुद्धाद्युपद्रवाः ॥ २२९ ॥ अथ ज्येष्ठश्रति पदादि योगः ॥ ज्ये-
 ष्ठशुक्ल तिथा वाद्ये चन्द्रे ज्येष्ठगु वासरे ॥ सुमिहं प्रोभना वृष्टिर्दुर्भिक्षं पाप वासरे ॥
 २३० ॥ अथाषाढहितीया नवमी योगः ॥ आषाढे शुक्लपक्षे च हितीया नवमी दिने ॥ चन्द्रे
 ज्येष्ठगु वारे स्यात्सु वृष्टिश्च समर्चना ॥ २३१ ॥ बुधे सायं रवौ तापः कुजे वृष्टिर्न जायते ॥

प्राणिवारे प्रजा पीडा दुर्भिक्षं रौखं तदा ॥ २३२ ॥ अथ प्राणिचारफलम् ॥ गुर्जरैः ५ औ प्राणी-
 पीडा प्रभा सा दुदयो वृषे ॥ मरुस्थले च युग्मे र्क्षं कर्कं का प्रसीर मंडले ॥ २३३ ॥ प्राक म-
 स्थे च सिंह र्क्षं कन्यायां मालवे तथा ॥ तुलादित्रि एधि र्क्षं च दुर्भिक्षं जन पीडनंम् ॥
 ॥ २३४ ॥ सुभिक्षं च मृगे कुंभे मीने सर्वं प्रजा स्थयः ॥ अथ कूर्म चक्रम् ॥ कूर्म चक्रे प्राणि र्भ-
 ध्ये ततः प्राच्यादिशु क्रमात् ॥ २३५ ॥ नाप्रयेत्क मतो देशान् कृत्तिकाद्यैस्त्रिभिस्त्रिभिः ॥
 निजाधिष्ठित भे ईं प्रानं तर्वेदिशुत्वाः स्वतः ॥ २३६ ॥ सागथाद्या न्कलिं गा दीनां धंति क मु-
 ख्यं तथा ॥ ततो को कन पीडा दीन् सिंधु सौराष्ट्र कादि कान् ॥ २३७ ॥ पौलिनंद चीन का-
 र्थांश्च कुरु का प्रसीर भत्स्य कान् ॥ खल वाल्ही क पातांश्च नव खंडानि भौस्तथा ॥ २३८ ॥
 दद्यात्प्राधिष्ठिता देशे प्रादीश्या न्यां यमदि गा तान् ॥ अथ ग्रह चार वषा न्च र्धादिः ॥ मेषे गुरौ
 सुभिक्षं च सुवृष्टि श्च सुखी नरः ॥ वषे गुरौ स्वल्प वृष्टिः प्रजा पीडा च विग्रहः ॥ २३९ ॥ अना-
 वृष्टिः प्रजा नाशो रौखं मिथुने गुरौ ॥ कर्के गुरौ महा वृष्टिः प्रह्वन्न भंगो मह र्धाता ॥ २४० ॥

कश्चि सिद्धे गुरौ सुभिषं च सुदृष्टिश्च प्रजासुखं ॥ कन्या गुरौ रोग पीडा दुर्भिषं स्वल्प जन्म च ॥

२४२ ॥ तुले गुरौ स्वल्प प्रास्यं बहु क्षीरं प्रजायते ॥ अलो जीवे च दुर्भिषं राजं चौर रणा

इयम् ॥ २४२ ॥ चापे गुरौ सुधा दृष्टिः शुभं प्रास्यं सुखी जनः ॥ दुर्भिषं भकरं जीवे राजशु-

द्धं पशु क्षयम् ॥ २४३ ॥ कुंभे गुरौ सुभिषं च धातु मूलं महर्षता ॥ दुर्भिषं दक्षिणे दे-

शेनान्य देशे भवे गुरौ ॥ २४४ ॥ अथाषाढी पूर्णि विचारः ॥ आषाढी पूर्णिमायां च वाय-

व्ये यदि मारुतः ॥ मशका मूषका कीटा जायंते शलभा स्तथा ॥ २४५ ॥ आषाढी पूर्णि-

मायां चैद लिखो वानि नैव हते ॥ अना दृष्टि र्धान्य नाशो जलं कूपेन दृश्यते ॥ २४६ ॥ आ-

षाढी पूर्णिमायां स्याद्दुर्जरे यदि मारुतः ॥ धर्मं शीला स्तथा लोका धनं धान्यं ग्रहे ग्रहे ॥

२४७ ॥ आषाढी पूर्णिमायां चैदीशाने यदि मारुतः ॥ सुखिनो हि नदा लोका शीतं वाद्यम-

होत्सवैः ॥ २४८ ॥ अग्नि कोणे वान्नि भीतिः पाश्र्वमे च जला इयम् ॥ अन्यत्र यदि वायुस्य

सुभिषं जायते सदा ॥ २४९ ॥ आषाढां भास्करा स्ते सुर पति ककुभो चानि वानि सुदृष्टिः ॥

संकी

३५६

प्रास्य ध्वंसं प्रकुट्यांश्चिदह नदि प्रो मन्द च छि र्भिन ॥ नैऋत्या मन्त्र नाशो वरणा व-
 ३५६ हुजलं वायु ना वायु कोपः को वेर्यां च भवति वसु मती त द्दृश्या न कीरो ॥ २५७ ॥ सर्व मा-
 से प्रसि माया मृषि कंपो यदा भवेत् ॥ उक्ता तारा वज्र पालः परिधिः राशि सूर्य्य योः ॥
 २५९ ॥ ध्रुव केतुः शक्र चापं ग्रहणं बहुधा तथा ॥ तदा सकल वस्तुना ज्ञायते च महर्षि-
 ता ॥ २५३ ॥ अथ प्रतिभासे दर्प कलम् ॥ शुभ वार न्विते दर्शे सुभिस्तं च प्रजा सुखम् ॥ पाप वा-
 रा न्विते सुः खं तदा धान्य महर्षिता ॥ २५४ ॥ रावि वारेण संयुक्ता यदा स्या त्यौष ज्येष्ठयोः ॥
 अमा वा स्या तदा षड्या रंड मुंदा च जायते ॥ २५५ ॥ चैत्रस्य शुक्ल पंचम्यां पूर्वा वा युर्दना गमः ॥
 भाद्रे गुणत्रयं मौल्यं प्रा स्या ना ज्ञायते तदा ॥ २५६ ॥ ज्येष्ठस्य शुक्ल पंचम्यां दृष्टिः पश्चिम सांस्-
 तः ॥ तदा चतुर्गुणं मौल्यं धान्यानां कार्त्तिके भवेत् ॥ २५७ ॥ आवणे शुक्ल पंचम्यां दृष्टि र्वा-
 तो दिन इयम् ॥ दक्षिणे पश्चिमे क्षेत्रे दुर्भिक्षं धान्यसंक्षयः २५८ ॥ अथ ग्रह चारवसा त्सर्व वस्तुनां म-
 हर्षता ज्ञानम् ॥ यदि तिष्ठति भौमस्य क्षेत्रे कोऽपि ग्रहस्तदा ॥ ५ ॥ परमासंनुष धान्यानां

३५६

जायते च महर्षता ॥ २४६ ॥ शुक्रक्षेत्रे कुजे मासं ह्ययं सर्व महर्षता ॥ चंद्रे नदिनाथे च स-

र्वे गोऽशुभं तदा ॥ २४७ ॥ प्रानौ राहो सर्व धान्य महर्ष राज विग्रहः ॥ शुक्र क्षेत्रे च चंद्रे च-

चंद्रे क्षेत्रे शुभो स्तुते ॥ २४८ ॥ पायंडानां भवेद्द्विर्धान्यानां च महर्षता. सवि क्षेत्रे शुभोऽपुत्रे प-

शलां च महर्षता ॥ २४९ ॥ बुध क्षेत्रे प्रानौ चन्द्रे सर्व धान्य महर्षता ॥ शुक्र क्षेत्रे गुरो भौमे कर्षा-

सादि महर्षता ॥ २५० ॥ भौम क्षेत्रे प्रानौ राहो ताभ्या दीनां महर्षता ॥ शनि क्षेत्रे प्रानौ रा-

हौ शुभिक्षं चंद्र भास्को ॥ २५१ ॥ पशुनाशे धान्य च्छि मुडादीनां महर्षता ॥ गुरु क्षेत्रे द्वात्रिं-

राहौ पशुनाश रत्नरा क्षयात् ॥ २५२ ॥ भौमे राजविरोधश्च बुधे च्छिश्च भूयसी ॥ भौम क्षे-

त्रे यदा संति राहु भौमार्क भार्गवाः ॥ २५३ ॥ वरा मासं शुद्ध कर्षा स द्यतस्विर महर्षता ॥ मंद-

क्षेत्रे यदा संति मन्दराहु बुधास्तथा ॥ २५४ ॥ चतुःपदानां नाशश्च द्विपदानां च जायते ॥

भौम क्षेत्रे यदा संति शुक्र भौम निष्ठा कराः ॥ २५५ ॥ तदा मुक्ता पशूनां च शंखस्य च महर्ष-

ता ॥ शुक्र भौमो गुरु क्षेत्रे प्रजा पीडा च जायते ॥ २५६ ॥ ग्रह राशि समायोगे फलमेतन्न-

कीर्तिर्वत् ॥ अथ राशिं परत्वेन गृहोदयफलम् ॥ चंद्रोदये कुजक्षेत्रे नृषधान्यस्य चंद्रयः
 चंद्रोदयो भृगुक्षेत्रे स्वल्पवृद्धिक्रियादिके ॥ २७१ ॥ मृजापीडा बुधक्षेत्रे सोमशुक्रोदये
 भवेत् ॥ एवं क्षेत्रे तुला वृद्धिः शानि सोमभृगुदये ॥ २७२ ॥ चंद्रक्षेत्रे राहुचंद्रबुधा-
 ना सुदयो यदि ॥ धरणसांस्याच्चहुभिद्विमतिवृष्टिश्च जायते ॥ २७३ ॥ अदितो बुधक्षे-
 त्रे च यदि राहुशनिश्चरौ ॥ पशुक्षयः मृजापीडाधान्यानां च महर्षिता ॥ २७४ ॥ बु-
 क्रक्षेत्रे सोमसूर्यसूर्यपुत्रोदयो भवेत् ॥ उदयास्तमनं पीडा जायते च महर्षिता ॥
 यदोदयः शानि क्षेत्रे भौमभास्कारयो भवेत् ॥ दृतानां च तदा वृद्धिर्दृष्टानां रक्तवा-
 ससांम् ॥ २७५ ॥ यदा समुदयं याति शानि क्षेत्रे शनौ प्रचरः ॥ तदा तृणानां काष्ठानां लो-
 हानां च महर्षिता ॥ २७६ ॥ अथ नक्षत्रस्थितग्रहवसानमहर्षितात्तानं ॥ शुरुर्ध्वदा विप्रास्वा-
 यो तदा धान्यमहर्षिता ॥ मंगलस्य च कालस्य शनौ सर्वत्र मंगलम् ॥ २७७ ॥ अग्नि-
 वरुणो यदा र्शयां शानि रये तदा भयम् ॥ बुधभाद्रे च दुर्भिक्षं सुभिक्षं भृगु नंदने ॥

संक्रि ॥ २७६ ॥ सुनिष्ठं चानुराधायां यदि श्रेयग्रहाः स्थिताः ॥ कल्याणं चैव सौभक्ष्यमस्
 २७० ॥ कर्प्यासा वहवो संदे भौमे कटकपीडनम् ॥ दुर्येति लाश्र्यमा
 षाश्र महर्धं वर्षकालतः ॥ २८१ ॥ सूर्ये सर्वाणि धान्यानि महर्ध्याणि भवंति च ॥ प्रु-
 क्रेच महती वर्षा प्रस्थानि सकलानि च ॥ २८२ ॥ मूले गुरौ कुलत्यानां मुद्गाणां च
 दुधा भवेत् ॥ भौमे मूलस्य चापस्य दुर्येच सर्वसंपदः ॥ २८३ ॥ पूर्वाषाढा गतिभौ-
 मे पीडा स्यात्पशुपक्षिणाम् ॥ केतो महर्धता धान्ये पूर्वाषाढ गति भवेत् ॥ २८४ ॥
 उत्तराषाढ के जीवे गुडानां च महर्धता ॥ भौमे च प्रुष्यजातीनां जायते च महर्धता
 ॥ २८५ ॥ अग्निजिन्नाकिनक्षत्रे यदा ख्याया सुतो भवेत् ॥ सर्वप्रस्थानि जायते सुधि-
 र्धं च कुजे तथा ॥ २८६ ॥ श्रवणे च यदा जीवं स्तदास्युः सर्वसंपदः ॥ दुर्ये नाशश्च भू-
 पानां प्रानो भूरि उसी रकः ॥ २८७ ॥ कृत्तिकायां च रोहिण्यां यदा जीवो हि तिष्ठति ॥
 मध्यमा जिव प्रस्थानि तदा वहि प्र मध्यमा ॥ २८८ ॥ आर्द्रायां मृगा शिषे च यदा च च

स्थितिः स्थितिः ॥ सुभिक्षुं च सुदृष्टिश्च प्रजानां च महाशिवम् ॥ २८ ॥ पूर्वाल्पाणि
 हृद्ये हस्ते मघायां च यदा गुरुः ॥ सुभिक्षुं च सुदृष्टिश्च प्रजानां स्याद्दशेनाता ॥ २९ ॥
 चित्रास्वात्योर्षदा जीवस्तदा चित्राः पयोधराः ॥ विचित्राणि भवन्त्येव प्रस्यानि च
 क्वचित् क्वचित् ॥ २९ ॥ विप्रारावा मैत्रयोर्जीवि धान्यं वर्षा च मध्यमं ॥ ज्येष्ठा मूले मास
 युगं विष्टिर्मास इत्येव च ॥ २९ ॥ पूर्वाषाढा ज्ञायादृष्टिस्तो यद्दिदृहस्यतिः ॥ तदा रेणं
 सुभिक्षुं च सुदृष्टिश्च प्रजायते ॥ २९ ॥ अनाद्यदृष्टिश्च दुर्भिक्षुं रेवत्यां संस्थिते गुरौ ॥
 धनिद्यायां च शुक्रे च पीडा भवति हस्तिनाम् ॥ २९ ॥ कुराकक्राताः रेवटा स्सौम्याः य-
 दानि चारणाः ॥ तदा भूपक्षयो युद्धं जगद्गौरभयादितिम् ॥ २९ ॥ अथैकमासे पंचवारफल
 म् ॥ शुक्लाद्ये मास कं पंच पाप रेवटस्य वासराः ॥ प्रजा पीडा भवेत्तत्र धान्यस्यापि म-
 हर्षता ॥ २९ ॥ मासे पंच शुभा वारा यद्ये कस्मिन् प्रजायते ॥ सुभिक्षुं सर्व प्रस्यानां तदा
 च सुखिनो जनाः ॥ २९ ॥ पौषे पंच प्राणि श्वेव माद्ये पंच रवि स्तथा ॥ फाल्गुने पंच भोम-

अथ महतीनां प्राणवर्कवलम् ॥ २४८ ॥ अथ चंद्रस्य षट्को नति सत्फलम् ॥ चंद्रो यामान् चतुर्भिः ॥
 नभेषु गोऽभ्युदितो मतः ॥ समष्टुंगो वृषे कुंभे शेष भेषूत्तरे न्तः ॥ २४९ ॥ याम्यो न्तरे
 च दुर्भिक्षं विरुद्धं स्यात्समे विधौ ॥ सुभिसं सौम्यदिग्भागे चो न्तरे मृगालां वृत्ते ॥ ३०० ॥ पृ-
 लाकारे विधौ भीतिः शोदितो महतां रुजः ॥ अथ प्रति मास संक्राति वसात्समर्ष महर्ष ज्ञानम् ॥
 सुभिसं संक्रमे सौम्ये चारेऽधिक सुहृत्तर्के महर्षं पाप चारे वा मुहूर्तं चाक्षुर्भिते ॥ ३०१ ॥
 पूर्व संक्रम भाद्विनिमिते च संक्रमे रवेः ॥ सुभिसं स्याच्चतुःपंचमिती भेतु महर्षिता ॥ ३०२ ॥
 पश्ये भे संक्रमे चाति दुर्भिसं रौरं च भवेत् ॥ अथ शैष्येणारद धान्यनिःपति ज्ञानम् ॥ वृषे संक्रम
 रोगान्तोः केन्द्रं स्वां त्य गतै ष्युभैः शारदी धान्यनि यति रुज माहायने मता ॥ ३०३ ॥ पापे
 रैवं स्थितैः स्व ल्या मित्रैर्मि श्रा प्रकीर्तिता ॥ पापा धूनं गते न प्रये ह्यन्य न भवि प्रास्य क्रम् ॥
 धूनं प्राच्यु गते पापे नि यति स्व ल्यिका भवेत् ॥ दृश्यं वृषिक संक्राती विक्षेपं गीष्म
 धान्यकम् ॥ ३०५ ॥ चापादि त्रितये सूर्ये सौम्ये र्युक्ते स्थिते ग्रहेः ॥ सरज्ञान्यं

शिवसमर्पस्यात्प्रसन्नान्धान्यजीविभिः ॥ ३०६ ॥ पार्थयुक्ते स्थिते धान्यं महर्षिः ज्ञायते ॥ शिव-
 लम् ॥ एवं मेपाद्विगे शैथ्ये धान्यं ज्ञेयं विचक्षणैः ॥ ३०७ ॥ अथ संक्रान्तिवशाद्दर्शयौर्ण-
 मास्योत्पत्ताद्विवसात्धान्यादीनां समर्पमहर्षिज्ञानम् ॥ शैथ्ये प्रसन्नं रतनीमूलं रसधा-
 न्यं शृणुतादिकं ५ हेमाद्यं ५ तुरगो दं वस्त्रं ७ मण्डिकाकाचं २६ वु १० धान्यं के ११ ॥
 ३०८ ॥ मूलं च १२ क्रमो ज्ञेयं मेपाद्यं केयाली स्थिते ॥ दर्शयौ कौर्ण्ये मायां चैव पर-
 गोः ति वर्धयाम् ॥ ३०९ ॥ परिवेषस्तथा दंड उक्ता पाता ह्युपदेवाः ॥ जायतेऽत्र तदति-
 या वस्तूनां च महर्षिता ॥ ३१० ॥ शैथ्ये शैथ्ये स्थिते ज्ञेया उत्पत्तिः ५ नमहर्षिता ॥ अथ वृक्षादि-
 पत्रपुष्पफलाद्यैर्धान्यादिनिष्पत्तिज्ञानम् ॥ वृक्षादीं वृक्षभिः पुष्पैर्महावृष्टिः प्रजायते ॥ पत्रै-
 रस्वल्पतरावृष्टिः पूर्वाभिश्च त्वयोः धिकाः ॥ ३११ ॥ मधुके वृक्षे गोधूमाज्जवाऽस्युर्दत्तौः
 पत्तौः ॥ सुभिर्द्विजागानिर्वैः स्थाच्छालं वृक्षे शालयः ॥ ३१२ ॥ अथ त्वया दधिकं धा-
 न्यमन्तुनादधिकं जलम् ॥ शैथ्ये सा शैथ्ये प्राजायतेऽत्रोदं वाजं वृते स्थिताः ॥ ३१३ ॥ दूर्ध्वं

सन्निहोः खदिरैः रोगः कुटजैः परिकीर्तितः ॥ इतिसर्पकांडसमाप्तः ॥ अथ दृष्टिज्ञानार्थमेघगर्भज्ञानम् ॥
 मार्गशुक्लादितो द्वेष्यो मेघगर्भसमुद्भवः ॥ फाल्गुणो ताम्रवर्णा कौत्सि तथा आञ्ज ख-
 रानिलात् ॥ ३१४ ॥ चैत्रे तु परिशेषे दृष्ट्या वायुनावाभ्रैरवया ॥ अथकेयांचिन्मतात्रे
 केचिन्मार्गादिमासेषु शोचुर्गर्भस्य लक्षणम् ॥ गर्जनात्पवनात्तोयवर्षसादिषु-
 तोऽथवा ॥ ३१५ ॥ अथशुभगर्भलक्षणानि ॥ श्वेतनीलांडुजा आच्च न च्चातिविगल-
 ज्जलाः ॥ प्रास्तगर्भश्चितेमेघा उदगीप्राणपूर्वजाः ॥ ३१६ ॥ घुष्टिं प्रयांति ते ग-
 र्भैः चिद्युद्घाताभिवर्जितैः ॥ भाद्राषाढद्वयोत्पन्नाविप्राखोत्थावहूदकाः ॥
 ३१७ ॥ अथगर्भधारणादिना दृष्टिज्ञानम् ॥ दृष्टिगर्भाहमारथ्यपक्षे विष्व १३ क्षिप्तै-
 र्भवंत् ॥ रात्रिगर्भे दिवा दृष्टिदिक्पागर्भे निशिरस्यता ॥ ३१८ ॥ अथप्रकाशंरेणगर्भाहृ-
 ष्टिज्ञानम् ॥ आरथ्यैकादशी कृत्वां कृत्वा दोषाधमासके ॥ द्वादश स्वपिष्वसिषु विद्युद्घाता
 र्भे गार्जितैः ॥ ३२० ॥ रोहिण्यादिषु सूर्यास्यभेषु दृष्टिर्भवेत्कमात् ॥ अथपुनरन्यत्र-

मन्त्रिकारणमेषगर्भज्ञानं हृदि ज्ञानं च ॥ मूलक्षेत्रे भास्करे याने तदा रथ्यदशा हकम् ॥ ३२० ॥
 विद्युद्भादिना गर्भे यत्र तत्र दिने भवेत् ॥ क्रमादाद्दीदिने क्षत्रे भानो हृदिः प्रजा-
 यते ॥ ३२१ ॥ अथ प्रकारं रेण ॥ मूलभाङ्गणियावद्देवु वैकादश स्वपि । पीषमास्
 दिनक्षेषु गर्भस्त्वभादिना भवेत् ॥ ३२२ ॥ तत आर्द्रादिके सूर्ये क्रमाद् हृदिः प्रजायते ॥
 पुनः प्रकारं तस्म ॥ अग्निन्यादिदृष्टिस्थितेषु चैत्रे दश सुवेद्भवेत् ॥ अभादिकं तदा गर्भः
 अर्द्रादौ हृदि दः क्रमात् ॥ ३२३ ॥ मेषाऽकीदिन नारथ्य द्वेयमेव मन्त्रादिना ॥ अथ लाना-
 न्यतो हृदि ज्ञानम् ॥ यदि साभ्रं नभो मध्यं सुभिष्वा चापि मेऽवके ॥ यद्यभ्रं दृश्यते व्यो-
 म्नि चैकादशं त्रुका त्रिके ॥ ३२४ ॥ आयादे मासि हृदि श्रुतदा भवति भूयसी ॥ आ-
 गादस्यां यदा विद्युद्दृश्यं प्रावणे तदा ॥ ३२५ ॥ पीये कले दशम्यां चै हृदि भीद्भवे
 तथा ॥ सप्तम्यां माघ शुक्लस्य भवेद्भादिकं यदा ॥ ३२६ ॥ ज्येष्ठे कले न चै हृदिः सुहृ-
 दि र्बहुला मता ॥ अथ न्येष्ट शुक्लाष्टम्यादि दिन चतुष्टये चायुफलम् ॥ ज्येष्ठेऽष्टम्या तु

शुक्लायाश्च तुरुदिवसेषु च ॥ आवणादो क्रमादृष्टिर्मेघे प्राज्ञैः संमीरणैः ॥ ३३७ ॥

अथ स्वात्यादियु वृष्टौ आवणादावनायतिः ॥ ज्येष्ठे चतुर्थ्यधिसिधुस्वातीमारभ्य वर्षणौ ॥ क्रमा-

च्छ्रावणके वृष्टिर्नर्भवे नत्रतत्रज्ञ ॥ ३३८ ॥ अथाषाढशुक्लद्वितीयादिदिनचतुष्टयफलम् ॥

आषाढे आसि शुक्लायां द्वितीयायां प्रवर्षणम् ॥ तृतीयायां पुनोवायुर्मेघः पूर्वेच्चदिशतः

॥ ३३९ ॥ चतुर्थ्यां जलदः प्राच्यां दक्षिणौ यदि मारुतः ॥ पंचम्यां पूर्वदिग्गोषस्तदाप्रा-

वणा मासतः ॥ ३३९ ॥ ध्रुवं वृष्टिः शुभाक्षया नृमान्मासचतुष्टये ॥ चतुर्थ्यदिने ज्येष्ठे

यदि वृष्टिर्निर्गतम् ॥ ३३९ ॥ तदा स्यादति वृष्टिश्च धान्यनाशः प्रजायते ॥ धान्य-

प्रत्यभवे श्रायो ह्यहेतुभिस्समीरितम् ॥ ३३९ ॥ तृतीया पंचमाषस्यैषद्युदक्पूर्वजो मरु-

त् ॥ तदास्य धान्यनिष्पत्तिर्वहुला वृष्टि रुज्जमा ॥ ३३३ ॥ अथ आवणाशुक्लपंचमीफल-

म् ॥ पञ्चम्यां आवणौ शुक्ले द्वाहं वृष्टिर्भवेद्यदि ॥ धान्यफलप्रभवे द्वायुर्दुर्भिस्त्रिं जायते

तदा ॥ ३३४ ॥ अथ सूर्यस्य रेवत्यादि भेषु वृष्टिफलम् ॥ रेवत्यां वर्षणो तोषं न प्रयेद्धान्यम्

संक्रान्तिर्भवेत्
रु

माध्विभे ॥ अरायां तद्वयं वृष्टिः कृत्तिकायां न चैन्न वेत् ॥ ३३५ ॥ रोहितायां गर्जने वृष्टि
 इयं भास इत्यो नरम् ॥ मृगशीर्षे यदा न स्याद्वृष्टिर्भूयो बह्वदका ॥ ३३६ ॥ अथ संक्रान्तिदिनं
 वृष्टिफलम् ॥ संक्रान्ति दिवसे वृष्टौ मार्गकार्तिकयोर्द्वयं ॥ वर्षान्तमभ्यसं क्षेपं पौषे
 माघेऽति चोत्तमम् ॥ ३३७ ॥ शुभिसंचसुभा वृष्टिः फल्गुणादि चतुष्टयं ॥ रोगस्त्वार्था
 दमासं स्याच्छूवणे वृष्टिरुत्तमा ॥ ३३८ ॥ भारे रोगस्तदा सौख्यमाध्विने वर्षयो भवे
 त् ॥ ३३९ ॥ अथ कार्कण्डफलम् ॥ सवृक्षे कार्कणी हे स्यात्त्रनीच्या वृष्टिरुत्तमा ॥ उद-
 र्यास्ये भवेन्मध्ये नैऋता वांति मास्तुता ॥ ३४० ॥ अल्पवृष्टि रथो क्षेया सद्व्यं स्या-
 च्छिवेऽनिले ॥ मध्ये मध्याऽथ वृक्षा मे वहुला वृष्टि रीरिता ॥ ३४१ ॥ इति भीतिर्महा-
 घोरा नोडि सर्वदिशां गते ॥ नोडि संकट के भीति रसानां जायते भुवम् ॥ ३४२ ॥ प्रागुद-
 कपश्चिमा ईस्ये सुवृष्टिः कैश्चि दीरिता ॥ अथ हि हि भांड फलम् ॥ स्थिते दूच्च प्रदेशे वृष्टि-
 दिभांडे पृचोत्तमा ॥ वृष्टिः संजायते मासै रथो वक्रांड संख्यकैः ॥ ३४३ ॥ निम्न प्रदेशासंख्ये

शुक्लत्या वृष्टिः प्रजायते ॥ वृष्टिर्नैव भवेन्मासैश्चोर्द्ध्वक्राण्डसंख्यकैः ॥ ३४४ ॥
 अथ रोहिणी चक्रम् ॥ द्वावृष्टारं लिखेच्चक्रं भेष संक्रान्ति भादिनः ॥ चतुर्द्विष्टुसमुद्राश्व-

पर्वत	तट	संधि	मधुद	संधि	तट	तट	पर्वत	प
प	५	४	३	२१९	२८	२७	२६	प
त	६						२५	त
स	७						२४	सं
सं	८						२३	सं
सं	९०						२२	सं
त	२१						२०	त
प	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	प

चतुःकोणेषु पर्वताः ॥ ३४५ ॥ समुद्रपाश्व-
 यो रथौ तटस्तच्छैलयोस्तथा ॥ मध्यो रथो
 संधयोः स्तत्र साभिजिह्व गणान्यसेत् ॥
 ३४६ ॥ द्व्यंक्ष्यं समुद्रेषु तथैकैकं तटादिषु ॥ रो-
 हिणी संस्थिता यत्र क्षेत्रं वृष्टिफलं तथा
 ॥ ३४७ ॥ तदेषु शोभना वृष्टिर्महावृष्टि-
 स्तु सागरं ॥ अना वृष्टिर्गिरी देशे स्वंदे वृष्टि-
 स्तु संधिषु ॥ ३४८ ॥ अथ सप्तनाडी चक्रम्
 एकतिकादि लिखेच्चक्रं साभिसप्तनाडिकम् ॥ चंडावाषुस्तथा चन्द्रैः सौम्यानी राज-

मं. लासना ॥ ३४६ ॥ नाडीनां सप्त नामानि ज्ञेयान्येतानि पंडितैः ॥ क्रमानुसार्क भोमे

३४६ ज्य सुक्र ज्ञाज्ञास्तदी प्रराः ॥ ३५० ॥ अथैतदेवस्य यति ॥ चंडारव्याभरणी हृद्

अथसप्तनाडीचक्रम्				
चंडा	याता	वति	भो	नील
रु	रे	य	गा	शु
वि	सा	चि	ह	व
भा	ज्ये	मू	व	उ
म	ज	रे	ज	प्र
प्रा	ख	म	व	शु
				चं

विशारवा हितयप्रनेः ॥ ज्येथाभिव रोहिणी स्वाती वायु

नाडीरवेःस्तता ॥ ३५१ ॥ चिन्नामूलं मृगा त्यच दहना

रव्या कुजस्य च ॥ शर्वायाहा करो भार्गु सौम्या नाडी दह

स्पतेः ॥ ३५३ ॥ पूभोपाच पुन धिसिंजफानी रा भृगो

ता ॥ पूफा प्रता भिजि तुष्यं जलानाडी बुधस्यसा ॥

॥ ३५३ ॥ श्रव हयं मघा प्रनेवा इंसेरमृत नाडिका ॥ अ

चैतासुग्रह संस्थिते फलम् ॥ असायद्यं क नाडी स्थाः सौम्याः

नादा प्रथा तथा ॥ तैभ्यो नाडी फलं वाच्यं सरसदा वि च क्षणेः ॥ ३५४ ॥ चंडा नाड्या महा

वातान् वातनाड्या तेषां निजस्य ॥ चान्हे नाड्यां स्थितादाहं सौम्य नाड्या महा अंक ॥

॥३५५॥ नीरनाड्यां पयां दृष्टिं जलनाड्यां च वरिणाम् ॥ कुर्वन्त्याहतनाड्यां च मही-
 दृष्टिं नभश्चरः ॥ ३५६ ॥ एकोयं निजनाडीस्थो हस्ते ततस्त्रजं गहः ॥ कुजस्युसर्वना-
 दीषु स्थितो नाडी समुद्भवम् ॥ ३५७ ॥ आर्द्राद्यर्द्रागते सुख्ये नाडीको फलमुच्यते ॥ च-
 यंनके च नाडीस्थाः प्राणसोम्याश्च खेचराः ॥ ३५८ ॥ मिश्राश्चंद्रसमायुक्तास्ताहिने
 दृष्टिरुत्तमा ॥ तोयराशिगता मिश्रास्ता वदृष्टिं प्रकुर्वते ॥ ३५९ ॥ पावनीयो प्राणश्चंद्र-
 केशलाः स्वल्पदृष्टिदः ॥ शशिश्रैः खेचरैः सोम्यपौषे विद्वां यदाश्रयी ॥ ३६० ॥ पावनी
 यंच तदातुच्छं भान्यादीनां च नाशानम् ॥ यस्यवेदस्य नाडीस्था विद्युस्ते न गृहेण च
 ॥ ३६१ ॥ युक्तश्चे दृष्टिदो क्रोयो यदि क्षीणतरो नहि ॥ चंद्रः पीयूषनाडीस्थः शिश्रैः
 खेचरैश्च संयुतः ॥ ३६२ ॥ त्रिचतुःपंच सप्तार्द्रशुभदृष्टिप्रदो मतः ॥ जलनाडीस्थिते
 चंद्रे मिश्रखेचरसंयुते ॥ रिगाहृत्प्रत्यहसुदृष्टिः पञ्चाहं ज्ञापते शुभम् ॥ नीरना-
 ड्यां गते चंद्रे शिश्रैः खेचरैश्च संयुते ॥ ३६३ ॥ पावनीं तदिदं दृष्टिं वृंहतो या भवेद्दृश ॥ ३६०

॥ लि नाएत्ये जलर्थाप्येनाडी स्याः खंचराः क्रमान् ॥ ३६४ ॥ धृत्य १८ के २३ रस ईसखा
 ३६८ कान्वासरा न्वहुदृष्टिदाः ॥ सौम्या नाडी स्थिताः सर्वत्र्यहं दृष्टि प्रदाः खगाः ॥
 ॥ ३६५ ॥ चंद्रवाद्यग्नि नाडी स्याः महावाता तप प्रदाः ॥ योगे शुभाधिके नाडी नि
 र्जला सजल प्रदाः ॥ ३६६ ॥ योगे क्रूरधिके क्षेत्रासजलानि र्जला बुधैः ॥ सौम्य नाड्यां
 स्थिता पापा भ्रना दृष्टि कार मताः ॥ ३६७ ॥ शुभां स्तोत्रांशकाश्रे स्थु स्स ल्य दृष्टि प्र-
 दास्तदा ॥ एक नाडी स्थिता भौमजीव चंद्र मसौ यदा ॥ ३६८ ॥ वारिष्णां भवे ल्य धीव-
 हु दृष्ट्या तदा खिला ॥ भृगु सौम्यौ परै कत्र स्यातां जीवां चिन्वती तदा ॥ ३६९ ॥ दृष्टि-
 स्याद्दहुला कस्मा चंद्र योगे विप्रो वतः ॥ भृगु चंद्र मसौ पापैः खे चरे र्यादि संदुर्गो ॥
 ॥ ३७० ॥ तदा खल्ये द का दृष्टिः जल योगे मह ल्यपि ॥ इति सप्त नाडी फलम् ॥ अथ
 शुक्र स्थिति वशा इह भिना वना च दृष्टि ज्ञानम् ॥ मघादि पंच चिह्न स्थः शुक्रः प्रागुदितो ऽनि-
 षाम् ॥ दृष्टि कृत्य श्चि मा प्रास्थः स्वत्यादि त्रितये स्थितः ॥ ३७१ ॥ वैपरीत्य भितो-

१६६
 जातो भृगुः कुर्यादवर्षणम् ॥ कुर्यातां बहुलां वृष्टिं वृष शुक्रौ च संयुतौ ॥ ३७२ ॥
 समुद्रं प्रोपितुं गङ्गास्त योरंतां तौ रविः ॥ शुक्रात्सप्तम गश्रं द्रो वृष्टि रस्त्याच्छुभोक्षितः
 ॥ ३७३ ॥ मंदादिद्वन्द्वन कोणस्य श्रंद्रमा वृष्टि क्तदा ॥ गृहाणा मुदये चास्ते राश्य
 नार्गतेऽयने ॥ ३७४ ॥ संयोगे वापि पक्षांते प्राये वृष्टिः प्रजायते ॥ उदयास्तमनं शु-
 क्रौ वृषश्च वृष्टि कारकः ॥ ३७५ ॥ चलत्यंगारके वृष्टि र्त्रिधा वृष्टि प्रश्नैश्चरे ॥ चारि-
 पूर्णां नदी कृत्वा पश्यात्संचलते गुरुः ॥ ३७६ ॥ शुक्रे चाल मिते मंदे त्रिविधैः पितृजा-
 यते ॥ भीमा क्री एक राशौ चेद न्योन्यं सम सप्तमौ ॥ ३७७ ॥ अथास्मि रवि नक्षत्र प्रवे-
 स्तीपुंयोगो दौ वृष्टि क्षानम् ॥ स्त्रीसंज्ञानि दृशार्द्रौ तो भानि प्रोक्तानि कोविदैः ॥ विषण-
 र्वादिभयं स्त्रीवंपुंसं ज्ञानीतराणि च ॥ ३७८ ॥ रवे र्द्विस्त प्रवे शस्य काले चंद्रार्कयो-
 र्मे ॥ स्थिते च यादृशे स्यातां विज्ञेयं तद्दृशत्कालम् ॥ ३७९ ॥ स्त्रीपुंसौ स्तुमहा वृष्टि-
 रल्या स्त्री स्त्री वयोः कार्त्तव ॥ अत्र भ्रष्टाया स्त्रियोः पुंसोः स्त्री वयोर्वा न किंचन ॥

३००
 ३८० ॥ तीयं चारविलम्बे च वृष्टि योगे यदा रवेः ॥ नक्षत्रं च प्रवेशास्स्था तदा वृ-
 ष्टिस्तु प्रीभना ॥ ३८१ ॥ निशायामर्द्धरात्रे चारवे न्यक्ष प्रवेशने ॥ बहुतो यास्तु वृ-
 ष्टिस्त्यादन्यथा नैव जायते ॥ ३८२ ॥ अथ सूर्यर्क्षे चंद्रक्षीतो वृष्टिज्ञानम् ॥ आर्द्धदिपंचम-
 प्रभारं वत्यादिचतुष्टयम् ॥ पूर्वाषाढा चतुःकंच चंद्रक्षीणि चतुर्दश ॥ ३८३ ॥ प्रोक्ता-
 णिरविधिस्तानि विज्ञेयानि मनीषिभिः ॥ सूर्ये चंद्रर्क्षे गो वृष्टिश्चंद्रे सूर्यर्क्षे गो सं-
 ति ॥ ३८४ ॥ पूर्वादिपंचके सूर्ये चंद्रे चंद्रर्क्षे गोऽपि च ॥ उभौ चंद्रर्क्षे गोस्त्यातां स्वत्या-
 वृष्टिस्तदा भवेत् ॥ ३८५ ॥ तावेव यदि सूर्यर्क्षे तदा वृष्टिर्न जायते ॥ अथादकप्रणालाम्
 युग्मा ३ जं १ गो २ मत्स्य १२ गते प्राशंके भानुर्था कर्कटके प्रयाति तदा प्रातादु-
 १०० हरि ५ काश्र्मुके २५ इदं ५० तुले १७ यं कन्या २ भुग १० योरपि तिः ८० ॥ ॥
 कुलीर ४ कुंभालि ११ ८ गते यदा स्यात्पृथ्वि प्राकादं २६ भुवि वारिप्रातः ॥ ३८६ ॥ अर्द्ध-
 पर्वत भागेषु तद्द्वे मारुते गतम् ॥ तद्द्वे याति मेदिन्यां चारुहेरा च भाषितम् ॥ ॥

शि श्रात योजनमुतुंगं सहस्रं विसृतं ततः ॥ आदकस्य प्रमाणे ऽयं चाराहेरा च आयितम्
 १ ॥ ३८८ ॥ अथ रवि नक्षत्र वाहनम् ॥ दिनेषु आत्सूर्य भवं हि घसं विगण्य सप्तोदुतमर्क
 वाहनम् ॥ भवे तु रंगः प्राणकश्च शूक रः प्राचान को गो भ्महि यश्च र्दुर्दः ॥ ३८९ ॥
 अथ वर्षा काले सद्यो वृष्टि लक्षणानि ॥ नभः काकोड भंगो हक निभंति ति रसं निभम् ॥ प्रां-
 त्यो जला वासे घास्यु गिरि क्क ज्जल सन्निभाः ॥ ३९० ॥ जल जंतु समा कार मूलाभा
 स्व्य गा अपि ॥ गिरयो ऽजन संकाशा सवाय्या प्रिव नर्तनम् ॥ ३९१ ॥ शुभ्रनेत्र
 निभः क्षीद्र सन्निभः स लिल ह्लुतः ॥ सन्निधौ परि वेषा क्य थ्यं द माशा प्र वृष्टि कृत् ॥
 ॥ ३९२ ॥ विकृति र्ब्रवणो वाला स्ते तु बंधो द्य प्राः पथि ॥ जले मीनो र्क्क वो रा वो भे कानो
 नीरसं जलम् ॥ ३९३ ॥ ब्यालानो मेषु नं ह्रसा द्यारो हः पशव स्तथा ॥ मक्षिकान् लम्पतां
 याति सांडा स्या स्तु पि पीलिकाः ॥ ३९४ ॥ उत्सृष्टाश्च गृह्णा द्रा वो ने क्खंति गन्ननं वहिः ॥
 खनंति भूतलं प्वानो गाज्जाराः पशवः स्तुरैः ॥ ३९५ ॥ स्त्रिया न्यं कुरा थ्योर्दं प्रार दारो

१
 १६१ । नरो ॥ तृणाग्ने वृश्चिका रोहो गवा मूर्द्धनि रीक्षणाभ् ॥ ३२६६ ॥ पक्षिणां धूलिभिः
 रत्नान्प्रदीप्ते मेघ गर्ज्जनिम् ॥ अग्नि दण्डा कलिर्मघः शतः प्राची भवो मरुत ॥ ३२६७ ॥
 नृत्य निदं धनुः संध्या रागो ऽधो मेघ गर्ज्जनिम् ॥ प्रागुदक् सैव दिक् कृया तारका सौ
 दामिनी तथा ॥ ३२६८ ॥ मध्ये तीव्रात पश्चा न्हिनरा निह्रालवो भ्रमाम् ॥ विक्षेया ल
 क्षणैरेभि स्सद्यो वृष्टि र्धना गमे ॥ ३२६९ ॥ नो माधे हिम वर्षाणि न मरुत श्रद्धां स्तथा फा
 ल्युने चेत्रे वृष्टि विवर्जितं नृ गगनं मेघेन पूरणै रविः ॥ वैश्राखे नवनी पलस्य पत
 नं ज्येष्ठे न चराडो रवि वृष्टि स्स त्प तरा सदैव कथिना वर्षा सुनित्यं बुधैः ॥ ३३०० ॥
 धृति र्द्यि का एडाः ॥ अथो पश्रुति प्रकृताः ॥ गणाधीशं प्रपूज्या दौ कार्या तस्मै निवेद्य च ॥
 साक्षतं स फलं तोयं पात्रभासाय संव्रजेत् ॥ ४०१ ॥ उपश्रुते श्रवा याथा च एडा ल्पदि
 म्हे वहिः ॥ निश्रि सुश्रु जने तत्र स्थित्वा सुत्वा क्षतान् क्षिपेत् ॥ ४०२ ॥ अथो पश्रुति
 मन्त्राः ॥ ॐ उपश्रुति र्महा लक्ष्मी श्रवा एडाल म्हे वाशिनी ॥ यन्मया चिंतितं कार्या सत्यं ॥ ३०२

वदसुरेष्वरि ॥ ४०३ ॥ ब्राह्मणानां प्रातं दत्त्वा कर्पिलानां प्रातत्रयम् ॥ तेन कर्पेन लिङ्गा-
 सि यदि सत्यं न भायसे ॥ ४०४ ॥ पंचानां पांडुपुत्राणां ज्येष्ठो भ्राता युधिष्ठिरः ॥ ते-
 न सत्येन धर्मं न सत्यं झूहि न सोऽस्तुते ॥ ४०५ ॥ भवत्या विहितं सर्वं सर्वकार्यं वि-
 शेषतः ॥ द्यूतकाश्रुणुयाद्दृष्ट्वा वाकात्रया च्चिताम् ॥ ४०६ ॥ प्रक्षिप्य च ज-
 लं तत्र समागच्छेत्स्वमालयम् ॥ तद्वाक्यस्यानुसारेण फलं क्षेत्र्यं प्रथार्षितः ॥ ४०७
 ॥ वारविशेषे तोषश्रुतिनिवासः ॥ चांडाली भवने सुख्यं चन्द्रे नाष्ठित मन्दिरे ॥ रजकया
 मन्दिरे भौमे बोधने वैश्य मन्दिरे ॥ ४०८ ॥ ब्राह्मणी मन्दिरे जीवि भार्गवे पण्ययो-
 धितः ॥ दाश्या द्वारिशा नो यायाच्छ्रेतुं चीपं श्रुतिं प्रुभाम् ॥ ४०९ ॥ जष्वखुवंश
 दिशकुनाः ॥ खुवंशस्य दुर्गायाः पाठस्य निवासस्य च ॥ पूजितं पुस्तकं पुष्ये राक्षि-
 तैश्च फलादिभिः ॥ ४१० ॥ शानो संस्थाप्य संपूज्य प्रातरैव त्रिलोकयेत् ॥ कुमा-
 र्युक्त प्रमाणेन निःकास्य श्लोक मुत्तमम् ॥ ४११ ॥ विज्ञेया प्रश्नकुनां स्तस्माद्यथार्थ

३१७
 वचनाहिते ॥ अविस्मर्त्तान् पूर्वार्द्धं स्तवर्गे तरुं चमः ॥ स्तुति लिङ्गुर्जितश्रुत्वा
 ३१८
 प्रकृते च शुभावहः ॥ ४१२ ॥ अथागविद्याप्रवृत्तः ॥ शिरो मूलं कर्णं नेत्रं स्पृष्ट्वा पृच्छ
 तिवे ज्ञानः ॥ सुवर्णधनधान्यान्नालाभस्तस्य नसंप्रप्यः ॥ ४१३ ॥ स्कंधर्गोवाकए
 हस्तस्य शोलाभो हिङ्गुः रत्नतः ॥ कुक्षिनाभिसमालंभे भक्ष्ययानादि सिध्यति ॥
 ॥ ४१४ ॥ जंघा लिंगा कटि स्पर्शे कन्यालाभस्तुतोद्भवः ॥ जानुशुल्कपदस्पर्शे महान्
 लोभाः प्रजायते ॥ ४१५ ॥ केशस्पर्शे भवेन्मृत्युः फलादि स्पर्शेने शुभम् ॥ तृणां गार
 कसंस्पर्शे काप्यंसिद्धिर्नै जायते ॥ ४१६ ॥ काष्ठपंकपदस्पर्शे ग्रहपीडामनोभयम्
 ॥ भृगा रामान्नभांजादिस्पर्शे सिद्धिः प्रजायते ॥ ४१७ ॥ शून्या लये स्मरणे वाशु
 र्ककाये क्षते तरो ॥ गुल्मवन्नाथमस्थाने त्रस्ते लोभाः प्रजायते ॥ ४१८ ॥ देवगेहे
 नदी तीरे दिव्यस्थानेषु भवेत् ॥ शुभदिक्षु स्थिते सिद्धिर्विद्वुन प्रजायते ॥ ४१९ ॥
 वस्यंगविद्या ॥ षण्णसर्वप्रशनिर्णयः ॥ प्रत्याह काले फलनामवर्णनक्षत्रनिष्पन्ननिधिचार
 ३२०

शिः चक्षिः ॥ योगेश्वरपुत्रानवनीश्वरैर्भक्तान्शिफलं प्राहृष्टया तन्जः ॥ ४२६ ॥ एकावशेषे
 ३७४ ये इविलास्य धान्यराशेस्तथा स्यात्सदनस्यलाभः ॥ नैत्रावशेषे सुजनस्यसंगोभ्रातु-
 स्सुतस्यैवविनाशनंच ॥ ४२७ ॥ त्रिशेषकेनेत्रशिररेरेदुःशोड्वौवस्त्रविनाशनंच
 ॥ वेदावशेषे नृपदर्शनस्यादश्वस्यलाभो नृपतेः सकासात् ॥ ४२८ ॥ प्रागवशेषे
 निजवस्तुहानिः त्रियावियोगस्सुतबंधुनाशः ॥ रसावशेषे रथवाजिलाभोरियोभयं
 चौरभयंतथा स्यात् ॥ ४२९ ॥ स्वरावशेषेरिषुभिश्चयुद्धे जयोभवेद्दासजनस्यला-
 भः ॥ वस्त्रस्यलाभः ऋपतश्च लाभो मातंगशेषे च कलत्रलाभः ॥ ४३० ॥ नवावशेषे
 मरसका लाभः स्वसकाहानिः पुरराजहृजा ॥ दणावशेषे नृपतेः सकाशाद्दण्डश्च वा-
 च्यः स्वसुतस्या नाशः ॥ ४३१ ॥ भवावशेषे कृषितीक्ष्णलाभो लाभश्चियायाः पृथिवीप्रलाभः
 ॥ सूर्यावशेषे राजशेहाणस्याद्दुल्पस्य लाभस्तु विदेशगस्य ॥ ४३२ ॥ विद्यावशेषे बह-
 इरदेशेयानंतथाक्षेपामृतंच प्राप्तत् ॥ दंडावशेषे बहुराज्यस्यस्तथाधनाधिः स्वजनेन

संघः ॥ ४३३ ॥ एवं ह्येतेषु त्वप्रानस्य लाभो धनस्य लाभश्च गृहस्य लाभः ॥ भूषा-
 ३०६ वप्रोपे वप्रनेन मंत्रं लाभस्तु तस्मात्त्वजने प्रतिष्ठा ॥ ४३४ ॥ यथा तद्रूपस्य मतविशेषा
 त्वपथके स्सम्यग्दः प्रतिष्ठम् ॥ विचार्या वाच्यं गणकेन साधुना साधुद्वेन सुतरा च प्र-
 सत् ॥ ४३५ ॥ अथ नक्षत्रप्रश्नः ॥ मघादिभ्यर्था मातं च समीपे वस्तु दृश्यते ॥ हस्तादि-
 वसु पर्यन्ते मन्य हस्ते च दृश्यते ॥ ४३६ ॥ प्रुतता गद्य मातं तु स्वगृहे वस्तु दृश्यते ॥ अग्रा
 दिप्रार्थ्य पर्यन्त महदं दृशां तथा ॥ ४३७ ॥ तिथि चारं च नक्षत्रं ग्रहेणा समन्वितम् ॥ दिक्
 संख्या या हतं चैव सप्तभिर्विभजे त्वूनः ॥ ४३८ ॥ एकेन भूतले द्रव्यं द्वयं चेद्भांडं संस्थितम् ॥
 तृतीये जल मध्यस्य मन्तरि ह्ये चतुर्थके ॥ ४३९ ॥ तृणस्थं पंचमे तत्स्थानं षष्ठे गो मय
 मध्यगम् ॥ सप्तमे भस्म मध्यस्य मिल्ये तत्र प्रुत्स ह्यणाम् ॥ ४४० ॥ अथ गण प्रश्नः ॥ म ति-
 थिप्रहर सपुंक्तं तास्का चार मिथितम् ॥ अग्निभिस्तु ह्येद्भागं प्रोथं सत्वं राजसमः ॥ ४४१ ॥
 फलं ॥ सिद्धिस्तात्कालिकी सत्वे राज सातु विलं वतः ॥ तमसा निःफलं कार्यं क्वातव्यं प्रश्न

किं कोविदैः ॥ ४४२ ॥ अथांगतकप्रयः । तिथिप्रहरसंयुक्ता तारका चारमिथिरता ॥ सप्तभि-
 स्तुहरेज्ञायां श्रेयंतु कलमादिश्रेत् ॥ ४४३ ॥ फलं ॥ एकश्रेयंतथास्थाने द्वितीयेप-
 थिवर्तते ॥ ततीयेऽर्थार्द्धमांगेतु चतुर्थे शासनादिश्रेत् ॥ ४४४ ॥ पंचमे पुनरावृत्तिः
 यथे व्याधिमुतं चरेत् ॥ अयं क्षेत्रं सप्तमे वै चैतस्यस्तस्य लक्षणात् ॥ ४४५ ॥ अथ
 गर्भियाप्रयत्नः ॥ तिथिनयाजवधुं शुभसाक्षरं मूनिद्युतं त्रिगुणं मुनिभाजितम् ॥ स-
 कलप्रास्त्रविचारविचक्षणे विषमपुत्रसमेखलु कान्यका ॥ ४४६ ॥ अथनयपशुल-
 भप्रयत्नः ॥ शुभरिभात्मवभेधु वनेस्थितंतदनुषद् सुचकर्षिपथे स्थितम् ॥ अचल-
 ७ भेद्युगतं गृहयागतं ह्यगतं गतमेव हृतं त्रिदु ॥ ४४७ ॥ अथसामुद्रिकगीता ॥ वि-
 शालसालवद्धाशिवशो ब्राह्मकरो द्विदम् ॥ सुहृत्वमस्तके नाभिर्मिथिरा नाशिको-
 न्यता ॥ ४४८ ॥ शिव्यदंतत्वच्छः केशाः प्रयागाः स्थिरथाप्रकुंचिताः ॥ नेत्रांतेऽरुणो-
 स्तिभं निखालं कृष्णतारकम् ॥ ४४९ ॥ दक्षावनाधिपुरोवाशीषधगंभीरनिःश्वनः ॥

१७८
 सफेण मूत्रकी धन्यो नरो नोत्पलपार्श्विकः ॥ ४४७ ॥ नरो माल सुखो धन्यो नारी पितृ मूलीत
 या ॥ रक्त मोट मुखं पाणि पाद युगम तलं तथा ॥ ४४८ ॥ श्रोत्रार्थ धैर्यं गांभीर्यं महारंभ
 यशः श्रियः ॥ प्रसन्न वंदनो वंशेण भिमानो प्रिय स्तन्यवाक् ॥ ४४९ ॥ नीतिमान् गुरुवाक्
 स्थः शुचि ईक्षोऽप्य पाण्भी ॥ इत्यादि गुराः सपत्नो नरो भजति भाग्यवान् ॥ ४५० ॥ रखा
 यात र्जनी याता तिर्यक्सा पुष्य संज्ञका ॥ त र्जन्यं गुरुयो र्मैथ्ये तिर्यक्से भवत्यं स ज्ञका
 ॥ ४५१ ॥ मणि वं धत रे भवत्यरेखा मूलं हिरया त्रिया ॥ सारेखा पितृ वंशेण व्या व्युत्तिना गेह
 सेख्यदा ॥ ४५२ ॥ सभा योगावती चैया थिल वंश वि वर्दिनी ॥ अशुः कनिष्ठयो र्मैथ्ये रेखा
 कांत कला क्रिया ॥ ४५३ ॥ कर्मांत्ये गतारेखा सातु मातुल वर्तिका ॥ सूर्या भाव्य वसुः सूर्य
 लाभा तुल्ये व मन्यतः ॥ अंशु मुख मूल रेखा शि विज्ञेया सन्न विवृथेः ॥ रक्षसाभिः कल्पका पु
 त्र स्थूला भिष्ट तथा विधा ॥ ४५४ ॥ अश्विना भिन्न रेखा भिस्सन्न निर्दिधे जीविनी ॥ रेखा या
 ना भिका मूल यशः पुण्या विधा तुसा ॥ ४५५ ॥ धन रेखा तु सायाता अशिका वं धानु सभ्य -

ना ॥ स्याच्चैद्विंशतिपूणासोद्वरेत्वातुरार्ज्यदो ॥ ४५६ ॥ मांभिरास्तुं द्दशः स्थिग्धाः प्रु
 ३०६ भद्रामनुपिंगलाः ॥ दक्षिणोतुकरेपुंसां वामाक्षीणां तुं वामके ॥ ४६० ॥ अग्रमुष्टस्तज
 वीयस्यसर्भवेद्भज्यभाग्रः ॥ श्रीवत्साप्वर्यादर्शोद्भवस्तंभगिरिस्तजः ॥ ४६१ ॥
 हस्तिच्छत्रोतुजाः कुंभः श्रीहस्तः कुलिशं कुश्रम् ॥ अंगारो व्यजनं वीणाजवीमत्स्या
 दिकं तथा ॥ ४६२ ॥ कार्पादतलेयस्यसर्भवेद्भ्रूणिपतिः ॥ खल्वादस्तुधनीविद्वान्दं
 तुरस्संहतांगुलिः ॥ ४६३ ॥ धनाढ्यो ल्यवयः शोक्त उदारो विरलांगुलिः ॥ तिलः धाव
 तलेहस्तेनाश्रायां हृदि गोचरः ॥ ४६४ ॥ हृदि प्रजनने भाले धनभाग्र्यप्रदो नृणास् ॥
 रेखाः कारतले चैत्युरुक्ताभ्यस्त्वधिकालथा ॥ ४६५ ॥ रस्सस्स्व्यासिताः क्षिन्नालदारका
 च्चदरिद्रा ॥ स्थूलं प्रजंनं दीर्घं केशं वानैकधारकम् ॥ ४६६ ॥ यस्यं चैत्सदरिद्रः रस
 त्प्रुभलक्षणावानपि ॥ दरिद्रः कारयुग्मेन कंडूयति शिरस्तुयः ॥ ४६७ ॥ अथस्त्रीणां
 विशेषः ॥ शुभानि यानि चिन्हानि पुंसां प्रोक्तानि स्त्रिभिः ॥ तान्येव योपि तां योत्र विशेषः प्रो

चर्गावृत्तः ॥ ४६८ ॥ नदं दूवि कदं भालं विमालं श्री नरुतं तथा ॥ यादं गुलि ह्यं चं लं ग-
 न मने नस्य प्रो ह्य चम ॥ ४६९ ॥ धर्या लवि भवा नारी धर्या राश मदि नदि धा ॥ दीर्घ लि क
 हंति भर्गि र्दीर्घ भाला नुं देवरथ ॥ ४७० ॥ तुष्टा दीर्घा दरी नारी चरुं हंति निश्चि तभ
 लस्य गुह्य तथा मृत्क नितं वा पति धा ति नी ॥ ४७१ ॥ कुलं दीर्घ मला हंति निः स्या नि द
 स नाशिका ॥ दृष्टु नाशा भवे च्छं डी दुर विता क मठी दरी ॥ ४७२ ॥ हसि ने गर्तं गं द्या या-
 दुः शीला सा प्रकीर्तिता ॥ मिल दू द्यु ग ला वर्त के र्ण भाला ल्य नाशिका ॥ ४७३ ॥ दीर्घ
 शेषा च्चि नं गा बालं वोषी विकरा लिका ॥ दूर्या धै र धु भे च्चि हे र्मुक्तां नारी परि त्यजेत् ॥
 ॥ ४७४ ॥ अथ र्क्षा णं शु भ चि ह्ना नि ॥ विमाल लोच ना तन्वी प्रया मा मधुर आ धि रणि ॥ उज्ज
 लं व क चा गौरी प्रलक्षण गात्रा मनो हरा ॥ ४७५ ॥ हंसे भग मना मृही चं द्र वक्रा नितं विनी ॥
 सुच रित्रा ल्य हरा च गूढ गुल्फा क शी दरी ॥ ४७६ ॥ जषु ह स्तां द्विका कं वृषी वा वृत्ती न्यत
 स्तनी ॥ दूर्या दि ल क्ष णो पि ता सुभ गा सुत्रि णी वृत्ता ॥ ४७७ ॥ अथ सा वा न्यत प्रप्रु भ ल क्ष ण नि

अथि श्चिर्चितवचनं चेत श्चोन्नतं शुभमंगं वपुः ॥ पापभीरुमति श्चैस्त्रिं चिन्है रर्थैश्च योविताम्
 २५ ॥ ४७८ ॥ अथापरवि न्हानिर्त्वा प्रसोरशुभानि ॥ हस्त छेदी श्चिणानां सुविज खलिरवनं पादशो
 रल्प पूजा ॥ दंता नामूल्यशौ च्यांव सन्न मलिनता रुक्षता धूर्द्धजा नाश्रुहे सम्यग् चापि नि
 श्चा वि वसन पायनं शा सद्दसावलीकं स्वांगे परि च वा द्यं विज रति हर ने के श्च व स्यापि
 लक्ष्मीम् ॥ ४७९ ॥ द्विवेदि कुल संभूत सरयू कृत संग्रहे ॥ शिरोमणौ समाह्वयं त्रयोविं
 प्राति का प्रभा ॥ ४८० ॥ इति श्री संग्रह शिरो मणौ मिश्र कथनं नाम त्रयो विं
 प्रातिः प्रभा २३ अथ तिथयो विधुक्त कर्मा नुयान फल सिद्ध्यर्थं तदंगत या नि र्णीयते ॥ अत्यंता
 प्राज्ञ प्राख्यां विधिः ॥ नहुक्तं ममांसायां ॥ विधिरत्यं तम प्राज्ञो नियमं पाक्षि के सति ॥ तत्र
 चान्यत्र च प्राज्ञो परि संख्येति गीयते ॥ १ ॥ सच विधिर्वेद वाक्यं स्वति पुराणा दि वाक्यं
 २ ॥ तत्रार्गः ॥ सविधि स्थि विधः प्रवर्त को निवर्तकश्च ॥ प्रवर्तकस्तु ॥ दर्शे स्तात्वापिल
 २५

संश्रु भ्यो यो दद्यात्कृत्स्नतिलोदकं ॥ अन्नंच विधिवद्दद्यात्संतति स्तेनवर्द्धने ॥ ३ ॥ निवर्त-
 कस्तु ॥ आमादांच नगच्छेत् प्राप्न कालम्पि स्थियम् ॥ आमांवास्यायां नाथी धी नना ॥
 पयेदिति ॥ ४ ॥ तिष्ठिनक्षत्रवादि साधनं पुण्य पापयोः ॥ प्रधान गुण भाद्विजम्
 खा तंत्रेण तेस्तमाः ॥ ५ ॥ भूतश्च तिथयो विध्यं गत्वेन निश्चित्याः ॥ तत्र कालिध-
 यः ॥ इति पदाद्याः षोडश एव तत्रा होरात्रेण सूर्य मंडला चंद्रस्य प्रथम कला नि-
 र्गमे षुक्ल प्रति पद्मवति ॥ एवं द्वितीया होरात्रेण द्वितीया कलानिर्गमे द्वितीया भव-
 ति ॥ एवं तृतीया द्यो इहृद्याः ॥ एवं पंच दशे ना होरात्रेण पंच दश्याः कलायाः
 निर्गमे सूर्याच्च न्नमसो रत्यं त इरा सूर्यिना ॥ एवं भस्मां पूर्यिमायां संष्टुमिंडलस्य
 न्योः षोडशे ना होरात्रेण एक कलाया रवि मंडल प्रवेशे कृत्स्न प्रति पत् भवति ॥
 एवं ऋगेण द्वितीयाद्याः ॥ एवं त्रिंशत्तमे ना होरात्रेण पंच दश्याः कलायाः प्रवेशा
 सूर्या चंद्र मसो रत्यं त सन्नि कर्षादि मावा स्या भवति ॥ नन्वेवंति धीनां विध्यं गत्वे-

३३ विनविधि नैव सिद्धत्वात् तन्निर्णयस्याप्रयोजनम् ॥ सत्यं ॥ षष्टिर्घातकालमर्ककालावधि
 ३३ नानां स्थित्यानां संपूर्णत्वेनानिर्णयत्वेऽपि यत्र तिष्ठेद्दृष्टिः सौ भवतस्तत्रैकस्यास्थित्ये
 द्विनह्य व्यापित्वेन तस्यैव कर्मकृत कर्तव्यमिति संशये ॥ अत्रयं निर्णयः
 कर्तव्यः ॥ मानिश्चिजिभा ॥ पूर्वो ह्यर्थः हिंसा चेति पूर्वः समातिथिः ह्यर्थः तद्विद्विः हिंसा-
 क्षयः ॥ यथाह कौथयः ॥ पूर्वो ह्यर्थस्तथा हिंसा त्रिविधिं तिथि लक्षणं ॥ पूर्वो ह्यर्थो परो
 पूर्वो हिंसा स्यात्पूर्वकालिकी ॥ तत्र तिथ्यानां वेधनिर्णयमाह ॥ सर्वोस्तिथयः पक्षद्वयेऽ-
 पि सामान्येन पूर्वया परया च तिथ्या त्रिभिर्महर्षैर्विज्ञास्युः ॥ यथाह शैब्यः ॥ पक्ष-
 द्वयेऽपि तिथयः स्थितिं पूर्वास्यो ज्ञायते ॥ त्रिभिर्महर्षैर्विज्ञांति सामान्योऽयं वि-
 धिः स्थितः ॥ न त्वयं वेधतिथिस्त्यामान्यवियये न भवति ॥ तथा च ज्ञानं ॥ नामो ह्यद-
 शनादीभिर्दिकैश्च दशाभिस्तथा ॥ भूतोऽष्टादशनादीभिर्द्वेष्यत्पुत्रांतिथिम् ॥
 मासम् ॥ अयं विप्रोय वेधयत्तरतिथिविधयः ॥ सामान्यवेधस्तु त्रिभुर्हर्ष एव पूर्वति-

कर्मविधिः ॥ तदुक्तं कोर्मि ॥ चतुर्दशी पंचमी च तथा च दशमी तिथिः पूर्वातिथिंश्च
 ३५ जयंति विधिरिव सुहृत्तं कैः ॥ अयं च त्रिसुहृत्तं दिवेधः उदयादूर्ध्वं पूर्वतिथ्या अस्त
 मसात्पाद् परतिथ्या चेत्यवगम्यते ॥ कृतः वचनवलादेव ॥ देवलः ॥ उदय चैव स
 वितायां तिथिं प्रतिपद्यते ॥ मातिथिस्तसकला द्येया दानाध्ययनकर्मसु ॥ साति
 थिस्तद्द्वेरात्रं यत्रास्तं याति आस्करः ॥ उदिते देवतं भर्तौ पैत्र्यं चासं गनिरवौ ॥
 त्रिसुहृत्तं महोपासातिथिर्वैह्व्यकव्ययोः ॥ अतः उदयात्त्रिसुहृत्तं व्यापिन्यां देवतं
 कर्म ॥ अस्तमया त्रिसुहृत्तं व्यापिन्यां पितृकर्मका व्यय्य एकभक्तजनादिषु भिनोपेध
 स्य विचारः ॥ सकादशौ ज्ञतादिषु च तिथयोऽवश्यं हास्यवद्व्यापिनिर्णयोः ॥ अथ तिथ्या
 नां षट्कालात्त्वत्पटी निर्णयते ॥ सूर्यसिद्धंति ॥ दक्षिः प्राणो विनाडी स्यात्तत्पद्यता भाना
 उच्यते ॥ आस्यार्धः ॥ दशभुर्वक्षरौ ज्ञाणा कालः प्राणाः ॥ कं कं कं कं कं कं कं
 द्दि ॥ विनाडी कला तस्याः साधकः ॥ स्तोत्रं यथा ॥ लोकक्षेमायासीन्मत्स्यः कृ

मः कालः शुक्तिः ह्ये इत्वा कारे रामो रामः ह्यस्यो वौद्धः कल्कीवेत् ॥ सर्वानाकारं
 जाना रूपं नानानाभानं योगिभ्यो देवानां देवं वंदे तं गोविंदम् ॥ षष्टि कलाभि
 र्भोगो षटी अन्योऽपि प्रकारः शंभवे ॥ तावस्य षड्भिः परैर्भोजनम् ॥ त्रिंशद्गुल
 वित्तरस्युच्छ्रितं चतुरंगुलम् ॥ स्वर्गभावेन ह्यत्वा च चतुरंगुलकंदिकां ॥ मध्यभागे
 तथा विहं षटिकानुप्रजायते ॥ तदंशेणामसा पात्रं यावत्कालेन पूर्यते ॥ सकालोष
 टिकायास्तु पूर्वार्थाद्यै रदाहृतः ॥ एकभक्तादि व्रतां गत्वा देकभक्तादि व्रतानां स्व
 रूपं कालश्च निरूप्यते ॥ तत्र तानि ॥ इतान्येकभक्तनक्तायाचितोपवासभेदेन चतु
 र्दश भवंति ॥ तत्रैकभक्तं नाम दिनाह्नं रूपं मथ्यान्सादुपरि नियमेन भोजनम् ॥ दि
 नाह्नं समयेऽतीते शुभ्यते नियमेन यत् ॥ एकभक्तमिति त्रैलोक्यतस्तस्मादिदं व
 द् ॥ तत्रैकभक्तस्तु मथ्यान्हव्यापिन्यासेव ॥ तदाहौषधयनः ॥ उदयेतु यदास्तस्य
 इत्नक्तस्यास्तमयेति षिः ॥ मथ्यान्हव्यापिनी ग्राह्या एकभक्तव्रतेति षिति ॥

शंभुः कालोऽत्रपंचविधः ॥ प्रातःसंगवभयान्हापरान्हासायान्हाभेदान् ॥ पश्चादभ्यासः ॥ सुहृ-

त्वं त्रितयं प्रातस्तावानेवतुसंगवः ॥ मध्याह्नरित्रसुहृत्सयादपरान्हाशतादृशः ॥

सायान्हात्रिसुहृत्सयासर्वकर्म्मसुगर्हितः ॥ एवंत्रयोदशंगिघटिकाभारभ्यासाद्याद-

शीघटिकायावत्सुषट्घटिकाधिकीसभ्यान्हाः ॥ तत्राप्युत्तरस्त्रिघटिकात्रये-

एकभक्तं कर्त्तव्यं ततः सख्यास्तपय्यन्तंगोणः ॥ तत्रपूर्वद्वेष्याभिरपरिद्वेष्याभिसन्नाषोष्णेया-

द्विस्तत्रापि सान्यं वैषम्यमिति घटपक्षाः ॥ तत्राद्यथौरसंदेशस्य ॥ तृतीयेतु पूर्वोद्भि-

गोणसूत्रव्याप्तिः सत्त्वात्पूर्वेति ॥ माधवः ॥ युगवाक्यान्त्रिसयिः ॥ इतिहेमादिः ॥ च-

तुर्थपक्षे परैदसंकल्पकाले सत्त्वादिति कौचित्तं ॥ गोणकालव्याप्तिश्चतुर्थपक्षे स-

त्वात् ॥ वैषम्येणांप्राप्त्याज्ञोयाधिकासाग्राह्यासाभ्युपूर्वा ॥ अयंचत्वंत्रैकभक्तनिर्यु-

॥ अन्त्यांगोऽप्युवासप्रतिनिधीतदनुसारेणनिर्युः ॥ तथाचोक्तं ॥ कर्म्मणोपस्थयः

कालः तत्कालव्यापिनीतिधिः ॥ तदाकर्म्मणि लुपीतज्ञाससृष्टीनकारणाम् ॥ अय-

संक्षि
त्वं ॥ योषस्य विहितः कालः कर्मणः स्तदुपक्रमे ॥ विद्यमानो भवेदंगो नो ज्जितः

३२७

प्रक्रमणोतु दूर्येकभक्तनिर्णयः ॥ अथ नक्तनिधिनिर्णयः ॥ नक्तं नाम दिवा प्राणवर्ज्यपि
त्वा रत्रोभोक्तव्यमिति ॥ दिवा रात्रि व्यापिन्या मेव तिथो कार्यार्थः प्रदोषव्या
पिन्या मेव ॥ तथा च स्कंदे ॥ दिवा रात्रिद्वतं यच्च एकमेव तिथोः स्मृतम् ॥ तथा श्रुभय
व्यापिन्यां बुद्ध्या देवं द्वतं द्वती ॥ अत्रोभयव्यापिन्या मेव ॥ तथा च कौर्म ॥ प्रदोषव्या
पिनी यत्र त्रिमुहूर्ता यदा भवेत् ॥ तदा नक्तं द्वतं दूर्यत्स्याध्यायस्य निषेधवत् ॥ वस्तु
क्लि र्ध ॥ प्रदोषव्यापिनी गण्यतिथिर्नक्तं द्वते सदा ॥ प्रदोषस्तु ॥ उदयात्प्राक्तनी
संध्या षटिका त्रयसिध्यते ॥ सायं संध्या षटिका अस्ताहुपरि भास्वतः ॥ त्रिमुह
र्तं प्रदोषस्याज्ञाना वस्तं गते सति ॥ नक्तं तत्रतु कर्तव्यमिति प्रास्वस्य निश्चयः ॥
इति महान्ते व्यासोक्तिः ॥ ननु षड्षटिकात्मके प्रदोषे अर्थाद्यदीनयं संध्या कालः ॥ स
दति अस्य जज्ञस्मिन् षटिका त्रये नक्तं द्वतं निमित्तं भोजनं प्राप्स्यति ॥ तस्मिन्का-

त्वे भोजनाभावादिति निविद्धम् ॥ तथा च स्वतावधि ॥ चत्वारो भावि कर्मणिः संध्यायां
 परिवर्जयेत् ॥ आहारं भेषुनं निद्रां स्वाध्यायं च चतुर्थकम् ॥ संध्या काले भोजन
 नियमे नैव त्रिघटिकात्मक संध्या प्रयत्ने संध्या नाम दिन एभ्योः संधौ चया प्रनादि
 क्रियैव श्रेया ॥ संधिश्च खंडमार्गदोषलक्षितः कालस्तस्यात्यत्वात्त्रिघटिकाया-
 श्चवितत्वेन स्वल्पकाले कर्तुं मशक्यत्वात् ॥ अत्रार्थवाधे सति संध्याशब्देन सं-
 धिशब्दः ॥ पूर्वापरो वा क्रिया पर्याप्तः कालो लक्ष्यते ॥ यतः लक्ष्यते ॥ प्रातः स्वसंध्यासं-
 नस्तत्रामथ्याह्ने मध्यभास्करा ॥ ससूर्यापश्चिमा संध्या संध्यात्रयमिति ता ॥ अ-
 तो सुराव्यकाले संध्या वंदनं देवान् कृतं तत्र गौण काले घटी त्रयात्मके कर्तव्यता-
 मभ्यनुज्ञापनार्थं संध्या गार्जितादिना विहितान्मथ्यनादि परश्च नक्तं तत्र विहि-
 तं भोजनं न क्षत्र दर्शने एव कर्तव्यम् ॥ तथा च भविव्यं ॥ शुद्धर्शनं दिनं नक्तं प्रवदन्ति
 मनीषिणः ॥ नक्षत्र दर्शना नक्तं महं मन्ये गणाधिप ॥ नक्षत्र दर्शनादिति त्यप

संक्षिप्तोपे पंचमी ॥ अतश्च नक्षत्र दर्शनं प्राप्य नक्त विहित भोजनं विधेयमित्यर्थः ॥ सुहृ-
 त्त्वं नोदिनं तु यति परम् ॥ यदाह देवलः ॥ नक्षत्र दर्शनात् नक्तं गृहस्थानां स्वतंत्रुषैः ॥
 यत्ते हि नाद्यमे भागो तस्य रात्री निश्चि यते ॥ सौर नक्त विषये तु ॥ आत्मनो द्विगुणां च्छा-
 यां यदा संति यते रविः ॥ सौर नक्तं विजानीयात् नक्तं निशि भोजनम् ॥ इति दृशिं-
 हशुणो ज्ञातस्सुमं वृत्ति र्षि ॥ नि मुहुर्त्तस्य गे वाहि निश्चि ता वती ति थिः ॥ तस्यां सौ-
 रं भवेन्नक्तमह न्ये वतु भोजनम् ॥ तथा च स्कंदे ॥ नक्तं निशायां कुर्वीत गृहस्थो वि-
 धि संयुतः ॥ यति श्च विषवां चैव कुर्वीत तत्स दिवा कर्त्तव्यमिति ॥ युत्र वांस्तु रात्रा वै-
 व ॥ हरिनके विशेषः ॥ कालादर्शे स्कंदे ॥ उदयस्था सदा पूज्या हरिनक्तं जते ति थिः ॥ अ-
 न्य नक्तं तु संक्रांत्या दौ रात्रा देव ॥ निषेधस्य राग प्राप्त भोजन गो चरत्वेन वाप कल्पा-
 त् ॥ दिन दय व्याहो परा ॥ उभयो र्यं दिवा ति थ्योः प्रदोष व्यापिनी ति थिः ॥ तत्रोत्तरं तु
 नक्तं स्याद्गुभयं चापि सायतः ॥ इति कालादर्शे जावालि वाक्यम् ॥ अल्प पक्षे तु एक भक्त वर्त्ति र्षी

पान्निशेषो मदन खे गारुडे ॥ दृदिव्य भोजनं स्त्रीयास्तस्य माहारं स्नापयन् ॥ अग्निं द्वा-

१७० यं मधः शब्दानक्त भोजी घडा चरेत् ॥ अग्निं कार्थ्यं व्याहृति होमः ॥ इति नक्त विधि-

निर्ययः ॥ प्रसंगान्नक्षत्रवत कालः ॥ तत्र सूर्यास्तमय व्यापिनि वक्षत्रं नक्षत्रव्रतं कार्थ्यं अ-

शयवां त्यंत क्षय गामि नक्षत्रं दिनद्वये व्यस्तकाल व्यापिन भवति ॥ तस्यार्द्र रात्राद्

वीक् चन्द्र शुक्लेन सत्रे कार्थ्यम् ॥ तदुक्तं विष्णु धर्म ॥ उपोषितव्यं नक्षत्रं यस्मिन्नस्त-

मिवा इति ॥ शुभ्यते यत्र वाता राशि शीथे प्राशिनो मह ॥ माधवीये स्तरे च ॥ तत्रै कोप-

यसे दृक्षेयं निश्रीयां रथो भवेत् ॥ उपवासेय दृक्षं स्यात्तद्धि नक्तै क भक्तयोः ॥ इति न-

क्षत्रवत निर्ययः अथा याचितव्रत निर्ययः ॥ न विद्यते याचितं यस्मिन्नभ्यवहरणे तद्

याचितम् ॥ अथ वहारथ ॥ भस्य भोज्य लेह्य देय चोप्य भेदेन पंच विधः ॥ तत्र ॥ दं-

नेरेव खंड विन्वा यां निगी र्थ्यते तद्गृक्ष्यम् ॥ यदंतरं खंड व्याति रेकेण मुख व्यापारेण नि

गी र्थ्यते तद्गोज्यम् ॥ लेह्यं न्नास जिह्वा गृहीत्वा यदंतरं गिर्यते ततः श्येयं प्रसिद्धं नीर १७०

१७०

श्चिदि ॥ चोषं नाम इव्यां तर्गतं सारं ॥ इति न मुख व्यापारिणा वा गृहीत्वा याद्दत्तत असा-
 रमन्यत्यज्यते ॥ यथा अफले क्षुरं डादिः ॥ अस्य च सामान्यत एक भस्म रूप त्वात् ॥
 एक भक्त वदेव मथ्यान्व व्यापिन्या मेव तिथौ सति संभवे विधेयं ॥ पर प्रार्थन या दिने-
 भोजना संभवे सति ॥ एतौ वा प्र प्रार्थन या र्भोक्त व्यम् ॥ अन्यथा ॥ भोक्षेह मेव तिसं-
 कल्प भंगः स्यात् ॥ एतेषां मेकं भक्तादि व्रतानां खंड तिथिं विहाया खंड तिथा विदोप-
 क्रम समाप्ती कुर्यात् ॥ या तिथी रुद्धार भ्यादिनाद्द्व्या विनी भवेत् ॥ सारं खंड तिथिभः ॥
 तस्यां व्रतानां प्रारंभ समाप्तिं च न कुर्यात् ॥ पक्षह सत्यज्ञतः ॥ उदय स्थार विद्या-
 दिन भवेद्दिन प्रथगा ॥ ता खंडज्ञान व्रतानां सा तत्रारंभं समाप च विदति ॥ अथ व्रत परिभा-
 वा व्रताधिकारिणो मदन स्त्रे भविष्ये ॥ अनप्रय स्तुये विप्रास्त्रे वां श्रेया विधीयते ॥ व्रतोप-
 वास निवर्धये न्यां नादां चै स्त्रयां नृप ॥ उप वासं तु शम मिज्ञा स्त्राण परत् ॥ अत एव देवलः ॥
 आहि तामिर नञ्चुं प्र व्रसा चारी बु ते त्रयः ॥ अश्वं त एव सि अन्ति नेषां र्शिदि र्न प्र-

तम् ॥ एका रथ्या खणितु प्राक् च्छूद्र स्या प्यधिकारः ॥ यथा ॥ भूद्री वर्णभ्रनुर्धं रपि-

वर्णत्वाद्भर्ममर्हति ॥ वेदमंत्र स्वथा स्वाहा वषट्कारादिभिर्विनेति ॥ व्यासः ॥ आद्यास्तु ॥

वैश्व भूद्रयोर्द्वैरात्र्यधिको पवास निर्वेधः ॥ यत् ॥ वैश्व्याः भूद्राश्च ये मोहाहुपा वासं

प्रकुर्वते ॥ त्रि एत्रं पंच एत्रं वातेषां सुद्धिर्न विद्यते ॥ इति हेमादिः ॥ एवं स्त्रीणामपि तु स्कंदे

नास्ति स्त्रीणां पृथक् यज्ञो न व्रतं नाप्युपोषणम् ॥ भर्तुं भ्युपूषये वेना लोका निष्टान्

व्रजंति हि ॥ अन्यथापि ॥ यदेवैश्वो यच्च पित्रादिकैश्वः कुर्याद्भर्तुं भ्यर्त्तनं सत्क्रियां

च ॥ तस्य सार्द्धं साफलं नान्यचित्ताना रीभुंके भर्तुं भ्युपूषयेव ॥ आदित्यपुराणे ॥ नारी

खल्वननुज्ञाता भर्त्सा वापि सुतेन वा ॥ विकलं तद्भवेत्तस्यायत्करो त्थोर्द्धैरिह कम् ॥

शौर्द्धैरिह कं पार लो किकं तद्भर्तुं रनुज्ञा विषयं ॥ अत्र विशेषो हरिवंशे ॥ ज्ञानं च का र्यं रि-

रसस्ततः फलमवाप्नुयात् ॥ ज्ञाता स्त्री प्रात रृत्याय पतिं विज्ञापयेत्सती ॥ तथा च ॥

गृही त्वैर्ह्वयं पात्रं सकुशं साक्षतं तथा ॥ गोभृगं दक्षिणं सिन्धु प्रगृहीयाच्च तज्जलम् ॥

श्रीदुवर्तासभय ॥ ततोभर्तुस्सती दद्यात्स्नातस्य प्रयत्नस्य च ॥ आत्मनश्चाभिर्ये क्तु
 श्वततत्रिभारसिततज्जालम् ॥ उपवासेषु कर्तव्यमेतद्वि व्रतकेषु च ॥ सर्वव्रतेषु संकल्प
 विधिश्च ॥ भारे ॥ गृहीत्सौद्वंरं पात्रं चारि पूर्णं मृदद्भुत्सः ॥ उपवासं तु गृह्णीयाद्यद्वासं-
 ल्यये दुग्धः ॥ हस्तेनैवेत्यर्थः एवं यथाविहितकाले व्रतारंभः ॥ व्रतारंभे च विशेषो नृदा-
 रत्ने ॥ सत्यव्रतदेवलो ॥ अभुक्त्वा नागराहारं स्नात्वा च न्यसनाहितः ॥ सूर्यार्थे देवताभ्यश्च
 निवेद्य व्रतमाचरेत् ॥ भविष्ये व्रतकर्तुर्निधमाः ॥ सप्तमा सत्यं दद्यादानं शौचं लिङ्गिद्यन्निग्रहः ॥
 देवप्रजापि हवनं संतोषस्तेषु वर्ज्यं नम् ॥ सर्वव्रतेषु यं धर्मस्तस्मान्धो दशधा स्थितः ॥
 ॥ अग्निहोमस्तदैवत्यो व्याहृतिश्चेमो वा ॥ विष्णुधर्मः ऽपि ॥ तज्जप्यजपनध्यानं संत्का-
 याप्रवणादिकम् ॥ तदर्पणं च तन्नामकीर्तनं च प्रवणादयः ॥ उपवासकृताप्येते
 गुणाः प्रोक्ता मनोविधिभिः ॥ कौर्म ॥ वहिर्गोमांस्त्यजान् स्वृतिं पतितं च राजस्रज्जाम् ॥
 न स्पृशे न्नाभिभाषे तने क्षेपे त व्रतवासरे ॥ पृथ्वी चंद्रे द्ये ऽग्निपुराणे ॥ स्नात्वा व्रतवता-

ॐ सर्वं धर्तव्यं व्रतसूतैः ॥ धृत्याः सुवर्षं भव्याद्याप्रशक्त्या वैभूमि प्राणविना ॥ उपो होम
 रं ध्वसामान्यं व्रतानां दानमं वच ॥ चतुर्विंशद्वाह्येण वापंच वा एक एव वा ॥ विप्राह
 त्या यथा प्राग्ना तेभ्यो दद्याच्च सस्त्रिणाम् ॥ अत्र विप्रा द्दति शुक्लिंगनिर्देषा त्पुंसां स
 वभोज्या नतुस्त्रियः ॥ व्रतसूतैः यो व्रतदेवता प्रतिमाः ॥ प्रतिमा स्वरूपं मदनत्वे ॥ अनुक्त
 इव्य तत्संख्या देवता प्रतिमा नृप ॥ सौवर्णी राजती तात्री दृष्टजा मतिर्की तथा ॥ चि
 त्तजापिटलेखोत्था निजकितानुरूपतः ॥ आमाद्यात्पलपर्यंतं कर्तव्या प्राद्यवर्जि
 तैः ॥ तत्रैवभासे ॥ आज्यं इव्यमनादेशे जुहोतिषु विधीयते ॥ मंत्रस्य देवतायाश्च प्रजा
 पतिरिति स्थितिः ॥ मंत्रानुक्तौ समस्तव्या इति रूपो मंत्रः ॥ प्रजापतिश्च देवतेति ॥ कल्प
 तरुः ॥ अनुक्त संख्याय तस्याच्छतयद्योत्रं भवेत् ॥ उपवासं द्विजः च त्वाज्ञास्त्रिणां
 च भोजनम् ॥ द्वादशैनास्य सगुणा उपवासो विधीयते ॥ व्रतोद्यापनानुक्तौ पृथ्वी चंशे द्येनांदि
 पुराणे ॥ कुर्याद्दद्यापनंतस्य समानो यद्दुदितुषु ॥ उद्यापनं विना यत्रुतद्भूतं निःफलं-

संधि भवेत् ॥ यदि चोर्थापनं नोक्तं व्रतानुश्रुतं ॥ किंता नुसारतो ह्यथा हनुकोद्या-
 ३६५ पने व्रते ॥ गाश्वैव कान्चनं दद्याद्द्वतस्य परिपूर्त्तये ॥ अशको नास्तीये ॥ सर्वेद्यामप्यन्ता-
 भेतु यथाक्तं करणं विना ॥ विप्रवाकां स्मृतं शुद्धं व्रतस्य परिपूर्त्तये ॥ दद्याद्विप्रवचो
 यस्तु गृह्णाति मनुजः शुभम् ॥ अदत्त्वा दक्षिणां पापः स याति नरकं भुवम् ॥ भारते वोदर
 नंदे देवीश्रुणे ॥ व्रते च तीर्थेऽध्ययने आर्द्धेऽपि च विशेषतः ॥ यान्त्रभोजनाद्देवि यस्या
 नंतस्य तत्कलम् ॥ आर्यये ॥ नित्यस्नायीमिता हारो गुरुदेव द्विजा च्चैकः ॥ क्षारं-
 क्षौद्रं च लवणं मधुमांसानि वज्जयेत् ॥ क्षारस्तु तत्रैवोक्ताः ॥ तिलमुद्गाहते शिभ्यं प्र-
 स्ये गोधूमकोद्भौ ॥ धान्यं कदेव धान्यं च प्रमी धान्यं तथैव च ॥ स्विन्न धान्यं तथा
 पण्यं मूलं क्षारं गणाः स्मृताः ॥ गोधूमान्ननु तत्रैव प्रशस्तम् ॥ त्रीद्विषद्विक-
 मुद्गाश्च कपालाः सतिलं पयः ॥ प्रयासाकाः प्रालिनी चारः गोधूनाद्या व्रतेहिनाः ॥
 कृष्णं दालावहंता कपालं कीज्योत्स्निकाः त्यजेत् ॥ चरुसैक्ष्यं प्रक्तं कणाः प्राक्तं दधि- ३६६

१६६
 चि- घृतं मधु ॥ प्रथमा माकाः शालिनी चारः पावकं मूलं तदुल्लम् ॥ हृदिव्यं जत नक्ता द्वावभि
 कार्यादि के हितम् ॥ मधुभांसं विहायान्यद्वते च हितमीरितम् ॥ शमी धान्यं भावादिः
 पालं की मध्यक्षेत्रे पोद् इति प्रसिद्धा ॥ ज्योतिषका की प्रातकी ॥ मिताक्षर्यां गो तमः
 चरुभै श्य प्रकृ कणा यावक शाक पयो दधि ॥ धृत मूल फलोद कानि हंवी व्युत्तरे सर प्र-
 शस्तानि ॥ पयो दधि घृतं च गव्य मिति ॥ गृहीत जतस्योतु मदन रत्ने तु व्रज लेपः ॥ पूर्व जतं
 गृहीत्वा योना चरे त्काम शोहितः ॥ जीवन् भवति चांडा लो मृतः श्या चाभि जायते
 ॥ प्रायश्चित्तं तु शब्दी चंद्रोदये ॥ आग्नेये गारुहे ऽपि ॥ औषात्प्रमादा स्त्रोभा द्वा जत भंगो भवे
 दधि ॥ दिन त्रयं नक्षुं जी त मुंडनं शिर सो ऽथवा ॥ यचु ॥ प्रायश्चित्तं ततः कृत्वा पुनरे
 व व्रती भवेदिति वचनं ॥ ज्ञाति क्रान्तमपि जत कार्थ्य मेवेति ॥ शूल पाणिः ॥ तन्मभ्येतु
 जत श्रेय सत्वे क्लेपम् ॥ एतच्च शकं विषयं ॥ अष्टौ तु काल हेमाक्षे पुराणां तरे ॥ उ-
 पवासा समर्था श्वेदे कं विषं तु भीजयेत् ॥ ता वद्गनादि वा दद्याद्भूक्तश्चेद्विग्रहं तथा ॥

१५
 १६
 भुक्तः कृत भोजनः ब्राह्मण भोजनं विनोति श्रेयः ॥ सहस्र समितां देवीं जपेद्ब्राह्मण
 संयमान् ॥ कुर्याद्ब्राह्मणसंख्या कान् यथा प्रह्वयानु योनः ॥ इति षुद्धित्वे मात्से ॥ उप-
 वासे व्य शक्तानां नक्त भोजन मिथ्यते ॥ मदन त्वे वाय वीये ॥ इत्या साती पवास स्थ फलं-
 प्राप्नोत्य संशयम् ॥ अणुर्कं देवलः ॥ ब्रह्म चर्यं तथा श्रे चं सत्य मामिष वर्जनं ॥ इति
 ध्वेता नि चत्वाशी द्या नीति विनि श्रयः ॥ मात्से ॥ तस्या त्वाती पवासेन स्नान मभ्यं गापू-
 र्च कम् ॥ वर्जनीयं शयत्ने ज्ञत भं तत्परं नृप ॥ नियमः त्नु तत्र स्या न्दीवर्गीयाः ॥ अथ
 स्त्री ज्ञतं य विप्रो या उच्यते ॥ तत्र हेमाद्रौ ज्ञत कां दे गारुडे ॥ यो धालं कार तां वृत्ति शुष्य भाल्यानु
 सिपनम् ॥ उपवासेन दुष्यति दंत धावन मज्जन मिति ॥ इदं च सभर्त को पवास विषयम् ॥
 अंजनं च सतां वृत्तं कुंकुमं रक्त वाससी ॥ भार्ये स्त्रोप वासापि अवे धव्य कारं यतः ॥ वि-
 धवायति भार्येण कुमारी वाय दृक्ष येति ॥ विसुधर्कः सि ॥ सर्वेषूपवासे नृप मात्वा ष-
 सुवासिनी ॥ भार्ये इत्त वखाणि कुशुमानि सितानि च ॥ विधवा पृक्त वसन मेकं मे-
 १६

र्वाहधारयेत् ॥ मनुष्य ॥ पुष्पा लंकारवर्णाणि गंधधूपान्त्रलेपनम् ॥ उपवासिन इत्यती-
 र्थं त्यादि ॥ मदनस्नेह्यासोः वि ॥ दंतधावनद्रुष्यादि व्रतेषु स्थानद्रुष्याति ॥ यद्यपीदं संकीर्ष-
 वास विषयं प्रतीयते ॥ तथापि शिष्टाचारानुभवात् ॥ सौभार्याद्यर्थं क्रियमाणा नवरात्र-
 त्रिरात्राद्युपवासविषयमेव ॥ नत्वेकादश्यादिविषयम् ॥ असकृज्जलपानाच्च सकृत्तो-
 वृत्तभक्षणान् ॥ उपवासः प्राणश्रेयसदिवास्वापान्च भेषुनात् ॥ इत्यपणकैदेवलेन ॥ तत्रनि-
 वेधात् ॥ नचास्यपुंविषये सावकाशत्वात् ॥ स्त्रीणां तां दूलादिशयं प्राप्तत्वात् ॥ तां दूला-
 दिप्रापकास्यैवेकादशीतरविषयत्वेनैव परीत्यस्यापि सुवचत्वात् ॥ हरिवंशे ॥ अंजनं-
 रोचनां चैव गंधाः सुमनसस्तथा ॥ इति चैवोपवासे च निरत्यमेव विस्वर्जयेत् ॥ शिरसोऽ-
 म्यंजनं सौम्यं नैव मेतत्प्रास्यते ॥ नपादयोर्नृणां तस्य स्निहे नैति स्थिति स्मृता ॥ तत्रैव ॥
 अशुप्रपातो रोषश्च कलहस्य कृतिस्तथा ॥ उपवासाद्गताद्वापि सद्यो भ्रंशयति चित्रयम् ॥
 रत्नियमित्युपलक्षणम् ॥ शिवधर्म ॥ दानं ज्ञानं तियमं ज्ञानं ध्यानं हुतं जपः ॥ यत्ने-

नापि कृतं सर्वं क्रोधे तस्य दया भवेत् ॥ अथ सतकाशे निर्णयः ॥ तत्र श्रावस्त्या प्रोच-
 योः सर्वस्वार्थकार्थं निवृत्तिर्निबंधेषु स्य शैव ॥ गौडास्तु क्षताश्रोत्रादपितामाहुः ॥
 जानुर्द्वैक्षतज्जिजातिनित्यकर्म्मन्चाचरेत् ॥ नैमिति कंच तदधश्च वदकोनचाच-
 रेत ॥ त्यतकेचसमुत्पन्ने ज्वरकर्म्मणि भेषुने ॥ धूमो हरे तथा वांती नित्यकर्म्मणि सं-
 त्यजेत् ॥ इत्येमुकेत्यजिरेण च नैव भुक्तापि किंचन ॥ कर्म्म कुर्यान्नरो नित्यं सूतके श्व-
 के तद्येति ॥ कालिकापुराणात् वस्तुतय ॥ पूर्व देवी पूज्योपक्रमान् न्यात्र विषयत्वमस्येति
 युक्तं भर्तृभिः ॥ तथा हेमाद्रौ पाद्ये ॥ गार्भिणी स्तुति कादिश्च कुमारी वाथ रंगिणी ॥ यदा श्रु-
 द्धान्दान्येन कारयेत्प्रयत्ना स्वयमिति ॥ तेन यस्मिन्नर्त्तयत्पूजायुक्तं तदन्वयेन कारये-
 त् ॥ प्रायः नियमान्स्वयं कुर्यात् ॥ अहित्वे विष्णुः ॥ बहु कालिकसंकल्पो गृहीतश्च चुराद्य-
 दि ॥ सूतके श्वतके चैव वर्तते नैव दुष्यति ॥ सतत्काभ्यपस्य ॥ नित्यं त्वनाश्च मिति
 कार्या मिति ॥ गौडाः ॥ मंदनले ॥ पूर्वसंकल्पितं यच्च जतं सुनि यत इतैः ॥ तत्करीव्यं भरेः

सर्वि धारयत् ॥ मनुर्मप ॥ पुष्पा लंकारवरत्राणि गंधधूपाज्वलेपनम् ॥ उपवासन इत्याती
 १५६ त्यादि ॥ गहनस्ते व्यासोः पि ॥ दंतधावन पुष्यादि व्रते य्य स्थान इत्यादि ॥ यत्पीदं सर्वेषु
 वास विषयं प्रतीयते ॥ तथापि प्रियुषा चारानुभतात् ॥ सौभारया चार्थं क्रियमाणानवरात्र
 त्रिरात्राद्युपवासविषयमेव ॥ नत्वेकादश्यादि विषयम् ॥ असक्तज्वलपानाच्च सक्तता
 वृत्तभक्षणत् ॥ उपवासः प्रणश्येत्तदिवास्वापाच्च भेषुनात् ॥ इत्यपारं क्वेद्वलेन ॥ तन्ननि
 धेधात् ॥ नचास्य पुंविषयं सावकाशत्वात् ॥ स्त्रीणां तां वृत्तादि राग प्राप्सत्वात् ॥ तो वृत्ता
 दि प्रापकस्यैवैकादशी तर् विषय त्वेनैव परीत्यस्यापि सुवचत्वात् ॥ हरिवंशे ॥ अंजनं
 रोचनां चैव गंधाः सुमनसस्तथा ॥ व्रते चैवोपवासे च नित्यमेव विस्वर्जयेत् ॥ शिरसोऽ
 भ्यं ज्ञानं सौम्यं नैव भेतत्प्रस्यते ॥ नपादयोर्न्याशास्य स्निहे नीति स्थिति स्सुप्तता ॥ तर्नैव ॥
 अशुभप्राप्तौ रोपश्च कलहस्य क्वति स्तथा ॥ उपवासाद्गता ह्यापि सद्यो अंश्रयति शिष्यम् ॥
 रत्रियमित्युपलक्षणम् ॥ शिवधर्मो ॥ दानं व्रतानि नियमं ज्ञानं ध्यानं हुतं जपः ॥ यत्ने-

संप्र
 वेत् ॥ तत्रैव ॥ त्वयं कर्तुं मशक्तश्च कारयेत्पुरोधसा ॥ इदं च सर्वं वर्णसाधारणं भावं प्रेषा
 त् ॥ जपस्तपस्तीर्थसेवाप्रव्रज्याजपसाधनम् ॥ विद्वैत्संपादितं यस्य सपन्नंतस्य तत्फ
 लम् ॥ अत्रविशेषमाह त्रिकांडभंडनः ॥ काम्ये प्रतिनिधिर्नास्ति नित्येनेमिति केचनः ॥ का
 म्येषु प्रकमा इदं केचिन्निति धिं विदुः ॥ न स्यान्निति धिर्नमंत्रस्वामिदैवादि
 कर्मसु ॥ सर्वकालयो न्यस्ति नाशे रप्रिरेवसा ॥ नाधिप्रतिनिधानव्यं निविद्वं
 स्तु कुत्रचित् ॥ हिरण्यकेषि सर्वे ऽपि ॥ न स्वामि त्वस्य भार्यायाः देशस्य कालस्याग्नेर्द
 वतायाः कर्मणाः प्राक्स्य च प्रतिनिधि विद्यत इति ॥ अथ ब्रह्मादि सन्निपति निरर्थकः ॥ तत्र
 तिथिद्वयसन्निपति ॥ तत्रोक्तं दानहोमादि क्रमेणानुद्वयमविरोधात् ॥ इदं पूर्वार्थं
 द्येव ॥ एकमध्ये ऽन्यकामः कर्मरिभस्तु न भवत्येव गुणफलादने ॥ यद्ब्रतानि क
 र्ममात्रमनं गेन व्यदधान शेषस्सर्वत्र साम्यतः ॥ शिष्टास्तु ॥ कार्तिक रत्नानादि म
 ध्ये लक्ष होम तुलाभारत अवरणादि प्राचरंति तन्नित्यमध्ये काम्यं मध्ये तु चित्य म् यन्नैके

शुद्धज्ञानार्जनविदञ्जिनिषत् ॥ माधवीयेकैर्मोऽपि ॥ कार्थीष्ववासे प्रशान्ते स्वतण्डनस्य
 ४० के ॥ तत्र काम्यव्रतं कुर्याद्दिनाञ्जनविदञ्जितमिति ॥ एतेन सांगेऽधिकारात् इत्यां गद्व
 पूजादि कार्यामिति वर्द्धमानोक्तिः परास्ता ॥ प्रारब्धपूजादि कार्यामेव तत्रैव वि श्रेयं वक्ष्या
 मः ॥ एवं जस्त्रलापि ॥ यत्सत्यज्ञतः ॥ प्रारब्धदीर्घतः पुंसां नारीणां यद्भ्रजो भवेत् ॥ नतजापि
 व्रतस्य स्याद्दुप रोधः कदाचन ॥ तद्व्रति निधिना कारयेत् ॥ तदुक्तं नरनरत्वे मात्स्य ॥ अंरा
 रातुरजो योगो पूजामन्येन कारयेत् ॥ अतिनिधयश्च निर्णय मते ॥ पेशे नक्तिः ॥ द्वायार्थीपत्यु
 र्धतं कुर्यात् भाव्यायाश्च पतिर्द्धतम् ॥ असागंधैः परस्ताभ्यां जत भंगो न ज्ञायते ॥
 स्वार्हेऽपि ॥ दूत्रांवा विनयो पेतं भगिनी भ्रातरं तथा ॥ स्वामभवाद एवाभ्यं चाहरे वा नियो
 जयेत् ॥ कात्यायनः ॥ पितृभ्रातृभ्रातृपति गुर्वर्धच वि श्रेषतः ॥ उपवासं प्रवृत्तारः पु
 र्यं प्रात गुणमभवेत् ॥ मदनरत्ने प्रभास खंडे ॥ अर्त्वा पुत्रपुरोधाश्च आता पत्नी सरवापि च
 ॥ यात्रायां धर्म कार्थ्येषु जांयते प्रतिहस्तकाः ॥ एभिः कृतं महारिव स्वयमेव कृतं भ-

एवं द्वादश्यां मासो पवासश्चाद्द्विप्रदोयादिदुर्ज्ञेयम् ॥ एवं काम्यनेमिप्रति कान्त्यन्वा ॥ ६ ॥ ८ ॥

२०३

वलावलं स्वयम्बूह्यमिति दिक् ॥ इति व्रत परिभाषा ॥ अथ व्रतोपवासादिदुर्तिथीनां साधारणानि-

रण्यः ॥ अथ शुक्लपक्षे द्वितीया तृतीया युक्ता तृतीया द्वितीया युक्ता ॥ चतुर्थी पंचम्या पंचमी च

तुर्थ्या षष्ठ्या सप्तमी सप्तम्या षष्ठी ॥ अष्टमी नवम्या नवम्यष्टम्या ॥ एकादशी द्वादश्या द्वा-

दश्ये कादश्या ॥ चतुर्दश्या पौर्णमासी पौर्णमास्या चतुर्दशी ॥ अभावास्या प्रतिपदा प्रतिप-

दमावास्यायेति ॥ तद्वक्तृनिगमे ॥ युग्माभियुगाभूतानि षण्णमन्योर्वसु रंध्रयोः ॥ रुद्रेण द्वादशी

युक्ता चतुर्दश्या तु पूरुषिमा ॥ प्रतिपदा षष्ठी मावास्यातिथ्योर्धूमं महाफलम् ॥ व्यस्तमेतत्

महादोषं प्रवदंति मनीषिणः ॥ इति ॥ युग्मं द्वितीया अग्निहृतीया शुभं चतुर्थी भूतं पंचमी

षट् षष्ठी मुनिः सप्तमी वसुष्टमी रंध्रं नवमी रुद्रे कादशी नन्वत्र वाक्येषु शुक्लपक्षे एव कथं

पश्यते तदुच्यते ॥ चतुर्दश्या च पूरुषिमेति प्रतिपदा वासुदेति ॥ उभयोः साहचर्याच्च

एतयोर्द्वयं पक्षे असंभवात् ॥ इत्येकादशी युता नवमी युता वाकार्या ॥ संपूर्णदश

पंक्ति भक्तादौ विराधस्तत्र प्राथम्यादेक भक्तकार्यम् ॥ नक्तं तु परेषु स्त त्रिथी गणैः कार्त्तव्यम् ॥

४०२ समकाली न विरुद्ध ज्ञानादौ त्वेकम् स्वयं कृत्वा न्यङ्गार्थादिनाकार्त्तयेदिति माधवः ॥ यत्र तु

शिव रात्र्यादौ तर्धिमध्ये पारणायां हि भोजनं प्राण ॥ भूताद्यस्योर्दिवा भुक्ता रात्रौ भुक्ता च
पर्वणि ॥ एकादश्यां दिवारत्रौ भुक्ता चांद्रायणं चरेत् ॥ इति तन्निषेधश्च तत्र परया वैध-

त्वाद्दि वैव भोजनम् ॥ निषेधस्तु रागप्राण भोजन विषयः ॥ एवमष्टम्यादि नक्तं व्रते संक्रां-
त्यादौ रात्रौ संकष्ट चतुर्थ्यां च रात्रौ भोजनम् ॥ यत्र त्वष्टम्यादौ तु दिवा भुज्जि निषेधः ॥ सं-

क्रमे च रात्र्या निति निषेध इत्यम् ॥ तत्रोपवास एव कार्यः ॥ यद्यपि पुत्रिणां उपवासो ऽ-
पि निद्रः ॥ तथाप्युपवास निषेधे ऽपि किंचिद्भक्ष्यं प्रकल्पयेत् ॥ इति वचनात् ॥ किंचि-

द्भक्ष्यं पितृपवासः कार्यः ॥ चांद्रायण मध्ये एकादश्यादौ तु भोजनमेव कार्यम् ॥ चां-
द्रायणस्य कान्य त्वेन नित्यवाधकत्वात् ॥ अवाधेन गत्यं तरा संभवाच्च एकादश्यामेका-
न्तरेपवासादि पारणायां जलपारणं कृत्वा उपवसेत् ॥ अपोवा असित मनसितं चेति श्रुतेः ४०२

शिष्येधव्यवस्था माह ॥ गर्गः ॥ विधिः पूज्यतिथौ तत्र निर्बधः कालके इति ॥ पूज्यत्वं च क्र-
 ३२ स्मिन्नुद्यानयोग्यत्वम् ॥ एवं च खंडतिथौ पूज्यत्वं निर्णयं यदा तु शमावास्या द्वितीय-
 या च प्रातिपदोर्थो गस्तदा मासु नैव ग्राह्या ॥ तदुक्तं निर्णये ॥ युग्माग्निपुगाभूतानां परासु-
 न्योर्वसु रंधयोः ॥ रुद्रेणा द्वादशी युक्ता चतुर्दश्या तु पूर्णिमा ॥ प्रातिपद्यप्यमावास्या
 तिथ्यो र्युगमं महाफलम् ॥ अत्र पूर्वतिथिस्तु तत्र विद्वैवत्रज्ञानु पूर्वविद्वैव ॥ चैत्र-
 कृष्णप्रातिपदिवचं सारंभः ॥ तत्र चैत्र कृष्ण प्रातिपदि पूर्व विद्यायां विभूति वंदनादि कर्म-
 कर्त्तव्यं ॥ होलिकानंतरत्वेनैव ॥ होलिका समीपं गत्वा तद्गुस्म गृहीत्वा ॥ पशनीयोगं सं-
 न्न ॥ ॐ वंदितासि सुरेदेरा ब्रह्मराणा प्रकरेण च ॥ अतस्त्वन्धारश्चिभूते कृतिदा
 भव ॥ सर्वद्वनमात्रमुकुलं च प्राप्सवीयात् ॥ गोमंयो पलिने श्रुचौ देशे कृतस्त्वल्प-
 यनः ॥ प्राशनमंत्रः ॥ श्राद्धमन्त्रं वसुतस्य चाकंदकुसुमं तव ॥ सर्वद्वनं विवाभ्यद्य सर्व-
 कामार्थसिद्धये ॥ चैत्रशुक्लप्रातिपदिवत्सारांभः ॥ सा चौरदय व्यापिनी ॥ यथा चैत्रे मासि जग-

सखि नी कार्या पूर्वा पराया यत्ना ॥ युक्ता नृदिता यस्माद्यत स्मा सर्वतो मुरवीति ॥ पुराणा स-
 ४४ सुत्रये ॥ संपूर्णा दृशनी कार्या भिलिता पूर्वया यवेति ॥ तिथेः क्षयवृद्धिभ्यां पूज्यतामाह ॥ त्रिमु-
 हूर्त्वा विकर्त्तव्या याति थि वृद्धि गामिनी ॥ परमुहूर्त्वा विकर्त्तव्या याति थिः क्षय गामिनी
 ॥ वृद्धि गामिनी स्वल्पा ह्यय गामिनी महती पूज्यतेति ॥ ब्रह्मवैवर्तेऽपि ॥ तिथिद्वासादिशु-
 रमानां वृद्धिज्ञास विधी तथा ॥ ज्ञत प्राद्व लिभागेन विज्ञातव्यो व्यवस्थिगी अपि ॥ अत-
 श्वतिथि क्षय वृद्धिभ्यां पूज्य तथा ज्ञतादि कं कर्त्तव्यमिति दिक् ॥ अप्यत्रति परादि वि श्रेष-
 तिथि निर्णयः ॥ विप्रति पन्तानां वाक्यानां परस्पर विरोध परिज्ञासे निरुत्थयः ॥ यदुक्तं ॥ तत्वे-
 विप्रति पन्तानां वाक्यानामिति तरेतरम् ॥ विरोध परिज्ञासे ज्ञतत्व निरुत्थय दर्शनम् ॥ अथा-
 ही प्रति पन्ति र्णीयते ॥ साच यदि सुख्यो ह्यय मारभ्य युजरुदय पथ्यन्तं भवति तदा सा संपू-
 र्णव्या न्नि संसेहं का र्या र्हा ॥ नदुक्तं ज्ञाने ॥ इति पंचमं भूतयः सर्वादिदं व्या सोदया इवेः ॥
 संपूर्णा इति विख्याता हरि वासर वर्जिताः ॥ हरि वासरः सन्नास्यपी र्वं ज्ञातिथी मृचि थि नि-

शि
 पंच पूर्वयुतैव कार्या ॥ तत्र देवलः ॥ पूर्वविद्देव कतंब्या प्राव रात्र वल हिनम् ॥ अत एव
 ॐ
 केः ॥ देवलैःपि ॥ प्रातिपद्यर्षा संयोगे क्रीडनतु गवां मतम् ॥ परविद्देव्युपःकुर्व्या त्रुत्र दार
 धनक्षय मिति ॥ पुराण समुच्चयेऽपि ॥ गवां क्रीडा दिने यत्र रात्रौ हर्षयंत चंद्रभाः ॥ सीमो र
 जा पशून्हंति सुरभी पूजकांस्तथा ॥ तत्रैव वार्षिक जय परजय हेतु त्वेन द्यूतं कार्यम्
 ॥ स्कारे यथा ॥ प्रातर्गोवर्द्धनः पूज्यो द्यूतं चापि संमाचरेत् ॥ ज्ञासे ॥ प्रातिपदि जयो यस्य
 तस्य संवत्सरे जयः ॥ अतो वर्ष परे क्षार्थ द्यूतं चैव सप्ताचरेत् ॥ ॐ गो व
 र्द्धन धराधार गोकुल त्राण कारक ॥ बहुबाहु कृत ह्यय गवां कोटि त्रैशो भव ॥ लक्ष्मी
 र्था लोक पालानां धेनु रूपेण संस्थिता ॥ द्यूतं वदति यद्द्वार्थं मम पापं व्यपो हतु ॥
 अग्रतस्सन्तु भेगा वो गावो मे सन्तु पृक्तः ॥ गावो मे हृदये सन्तु गवां मध्ये वसा भ्यहस
 ॥ अत्रैवा पराहे ॥ कुशकाशा निर्मित मार्ग पाली पूर्वस्थां ग्राम तस्तज हृत्सादिद्यु निव
 द्य सर्वे वणां स्तस्या स्तले स्थे पुः ॥ तदुक्तं स्कां दे ॥ ततोऽपराह्ण समये पूर्वस्थांदि

ॐ इत्याससर्ज प्रथमे हनि ॥ शुक्लपक्षे समं तनुदासूर्यो द्ये सति ॥ दिनद्वये व्याप्ता व्या-
 ३० शो पूर्वैव ॥ चण्डिकासर्जने तु अमायुक्तैव ॥ तदुक्तं कालिकापुराणे ॥ अमायुक्तै वसं ग्राह्याः प्र-
 तिपञ्चदिकामर्जने ॥ ज्येष्ठशुक्लश्रतिपरिदशहरारंभः ॥ भाद्रशुक्लश्रतिपरिदशिनव-
 म् ॥ यद्दत्तं त्रस्रैवेवै ॥ रुद्रव्रतेषु सर्वेषु कर्तव्या समसुखी तिथिः ॥ श्रित्वेन शुक्लश्रतिपरिदश-
 एत्रारंभः ॥ साचपूर्वाह्ने पूजयेच्छिवाम् ॥ अत्र कर्मकालव्यापिन्येव तिथिर्गृह्यते ॥ क-
 र्मणोपस्थयः कालस्तत्कालव्यापिनी तिथिरित्युक्तेः ॥ अत्र शुक्लश्रतिपत्सु पूर्वैवोपो-
 व्या ॥ त्रिशुहृती न्यूनत्वेऽपि पूर्वैश्चैव शुभमवाक्यात् ॥ प्रातरावाहयेद्वी प्रातरेव विस-
 र्जयेत् ॥ अत्र सति संभवे श्रतिपत् आदिनाडी षोडशकं त्यक्त्वा कलशः स्थाप्यः ॥
 अद्याः षोडशनाड्यस्तु लब्धाद्यः पूजयेच्छिवाम् ॥ कलशस्थापनं तत्र हरिष्टं जायते क्षु-
 वम् ॥ देवीपुराणोक्तेः ॥ रात्रौ तु तान्त्रिकेषु ॥ मास्ये ॥ न रात्रौ स्थापनं कार्थ्यं न च द्रुं भाशि-
 धेवनमिति ॥ अथ कार्तिकशुक्लश्रतिपत् ॥ साच तिथिदृष्टे तद्व्यव्यापिनी गीत्तीडा द्ये इ-

भाव ॥ मार्गपालीनिवह्नीयात्तत्रुंये संस्ये ऽथपादये ॥ कृष्णकाशमयीदिव्यात्नव-
 केर्वह्निभिर्मुने ॥ कतेहोमे द्विजेन्द्रस्तुवशीयान्मार्गपालिकाम् ॥ नमस्कारततःकु-
 र्यान्मंत्रेणानेन सुव्रतः ॥ ॐ मार्गपालिनमस्ते स्तु सर्वलोक सुवव्रदे ॥ विधेयैः पु-
 नराद्यैः पुनरेहि व्रतस्य मे ॥ इति पूज्यनी राजनमपि कृत्वा ॥ चतुर्वर्गिस्तांसमुह्नां
 द्वेद्युः ॥ स्कंदे ॥ मार्गपालीसमुह्नाभ्यनी रुजःस्युः सुखात्विताः ॥ अथ तत्रैवयदिकाकर्ष-
 णमपि काव्यम् ॥ तदुक्तमादित्यपुराणे ॥ कृष्णकाशमयीशुभ्यान्कृष्णकाशमयीदृढाम् ॥
 नवांगारोकनो राजा हीनवर्णास्तथा न्यतः ॥ गृहीत्वा कषयेषुत्ता यथा सारं सुहृर्मु-
 हः ॥ जयोऽत्रहीनजातीनां क्षेयो राज्ञस्तु वत्सरात् ॥ जयचिन्हसिद्धं राजा वि-
 दधीत प्रयत्नतः ॥ अत्रैव राजा स्वयह स्यांतः ॥ वक्ष्यमाण लक्षणां वलिपंचरंगके-
 रालिव्यसपरिवारः ॥ योऽप्योपचारैर्वलिंपूजयित्वा तत्कील्यर्थं यथा प्राक्तिस-
 नंवावर्षे ॥ तदानमस्तप फलं भवति ॥ अन्येऽपि स्वस्तु गृहे तं हुत्वाः पश्यथाया-

वलिमालित्व पूजयेद्युः ॥ तथा च स्कादे ॥ यद्स्यां दीयते दानं स्वल्पं वा यद्विधा बहु
 ४३३ ॥ नदक्षयं भवेत्सर्वविशोः प्रीतिकरं परम् ॥ अन्यमासि प्रतिपत्सु व्रतादि विभे-
 द्यो न प्रसिद्धः ॥ यदि कश्चित्स्यात् तदा पूर्वा विज्ञाया मेव कार्यमे वेति सिद्धान्तः
 इति प्रतिपत्तिरर्थः ॥ अथ द्वितीयानिर्णयते ॥ द्वितीयातिथिरुपवासादिषु तृतीयायु-
 नैव संग्रहा ॥ युगसु वाव्यात् ॥ तत्र चैत्रशुक्लद्वितीयया ॥ चमा पूजा शिव पूजा च हि प्र-
 जा च कार्या ॥ तदुक्तं भविष्योत्तरे ॥ चैत्रं शुक्लं द्वितीयावा सुमा पूज्या फलार्थिभिः ॥ शिव
 पूजादि पूजा च कर्तव्या सुनि सत्तम ॥ इति चैत्रद्वितीया जपश्रावणादि कृत्वा द्वितीया सु च
 तूर्ध्व ॥ अथ अन्य व्रतस्य सा पूर्वा कृत्वा कृष्णी दृढव्रत्या सा विधीयते इति ॥ काशत्रयोद-
 शी रंशात्रयोद्या पर्व संयुता ॥ दृढव्रत्या अथस्य श्रावणा द्वितीया ॥ कृत्तिसंवर्गोक्तिः का-
 तिक शुक्लद्वितीया यमद्वितीया ॥ साऽपराह व्याप्तिर् ॥ अस्यां यशुना रजानं कृत्वा य-
 मं पूजयेत्तर्था ये च ॥ अग्निनीभिर्वा तरेभोजनीयाः ॥ अगिन्यश्च दत्त्वा लंकारदिभिः

सत्कार्याः ॥ तथा च खांदे ॥ ऊर्जं शुक्ल द्वितीयाद्या म परान्हे ऽर्चयेद्यमसु ॥ स्नानं कृ-
 त्वाभानुजायो यम लोकं न पश्यति ॥ तर्पणं च ॥ यज्ञोपवीति नाकार्यं प्राचीनावीति
 नाथवा ॥ देवत्वं च पितृत्वं च यमस्यैव द्विरुपता ॥ कान्तिके शुक्ल पक्षस्य द्वितीयाद्यां
 तु नारद ॥ यमो यस्तु न यापूर्वं पूजित स्वगृहे ऽर्चितः ॥ अस्यां निज गृहे विप्रनभो क्लृप्तं
 ततो वृधैः ॥ स्नेहेन भगिनी हस्ताक्षो क्लृप्तं पुष्टि वर्द्धनम् ॥ दानानि च भेदे यानि भगिनी
 भ्यो विधान विद ॥ सर्वा भगिन्य स्सं पूज्याः अभवति प्रतिपत्नकाः प्रतिपन्नकाः कृत्रिणाः
 ॥ अस्यां च भगिनी भिर्भानुरग्युर्द्वये चिरजीविनः पूजाकार्याः ॥ ते च ॥ अथ वत्था
 मावलिर्व्यासो हर्दसांश्च विभीषणाः ॥ ऊपः परशु रामश्च सप्तैते चिरजीविनः ॥ इमा
 न्यून्यन्नातु राशिखं प्रार्थयेत् ॥ इति यम द्वितीयाः ॥ पक्षद्वय गता सुचतुर्विंशति संख्या-
 ख पिहितथास्तु सर्वोपचारै र्वक्ष्या पूज्यः ॥ इति द्वितीया निर्णयः ॥ अथ तृतीया निर्णयते
 सर्वास्तृतीया रंभा व्यतिरिक्ता चतुर्थी युते व ग्राह्याः ॥ खांदे ॥ द्वितीययानु संयुक्तानव

तीयाकदाचन ॥ कर्तव्याव्रतिभिरस्तानधर्म कामार्थतत्परैः ॥ अस्ववैवर्ते ॥ रंभा
 धियाकदाचन ॥ अन्येषु सर्वकार्येषु गणयुक्ता प्रशस्यते ॥ अथ चैत्रशुक्ल
 तृतीया ॥ आंदोलनाख्या ॥ तत्र प्रंकरे मांसं पूज्य रात्रौ जागरणं दक्षिणा दानमपिका-
 र्यं ॥ तदुक्तं देवीपुराणे ॥ तृतीयायां यजेद्देवीं प्रंकरेण समन्विताम् ॥ सौवर्गी चतुष्टायो
 री राजत प्रप्रंकरस्तथा ॥ चतुर्भुजश्च देवोऽसौ हिरभुजा पार्वती भवेत् ॥ कुंकुमागार
 कर्पूरस्नगांधधूपदीपकैः ॥ संपूज्यांदोलयेदस्तस्मिन्मातुष्टये सदा ॥ रात्रौ जागरणं
 कार्यं प्रातर्देया च दक्षिणा ॥ इयं वन्द्यादिरुषि ॥ इति चैत्रशुक्लतृतीया अथ वैशाखशुक्लतृ-
 तीयाक्षयतृतीया ॥ साधूर्वाह्निव्यापिनी ॥ नादीये ॥ हे शुक्ले हेतया कर्षं युगादी क्व-
 यो विदुः ॥ शुक्ले पूर्वाह्नि कीर्त्या कर्षं चैवापरान्हकी ॥ देवीपुराणे ॥ तृतीयायां तु
 वैशाखे रोहिण्यक्षे प्रपूज्य च जलकुंभप्रदानेन शिवलोके महीभते ॥ अथ ॥ एषध
 र्मवदोदनी वस विष्णु शिवात्मकः ॥ अस्य प्रदानात्तद्यंतुषित रोऽपि पिता महाः ॥ गं ५१

ॐ श्रीरुद्रक तिलैर्भिर्भ्रं सान्नां कुंभं सदृशिएण म् ॥ पितृभ्यस्त्वं प्रहृष्ट्या तिलपितृभ्याश्चुपति
४२५ यदु ॥ सा चैयं पूर्वान्ह व्यापिनी ॥ विष्णुपुराणेऽपि ॥ पानीयमप्यत्र तिलैर्विभिर्भ्रं ह्या

तिलभ्यः प्रयत्नो मनुष्यः ॥ भ्राह्मं कृतं तेन समाः सहस्रं रहस्यमेतन्मुनयो वदन्ति
भास्ये ॥ कृतं भ्राह्मं विधानेन मन्वादिषु युगादिषु ॥ ह्यायनानि हि सहस्रं पितृणा
न्तस्मिं देभवेत् ॥ गोभिलः ॥ वैष्णवस्य तृतीयांशः पूर्वाविद्धं करोतिवै ॥ ह्वयं देवान
पह्लुंति काव्यं च पितृस्तथा ॥ पूर्वान्हेतुं सदा कार्यां शुक्ला मनुयुगादयः ॥ परेतु
अपरान्हः पितृणा भित्यादि वचना क्प्राह विधाय परान्ह व्यापिन्येव ग्राह्या ॥ हि
षुक्ते इत्यादि वाक्यतः ॥ पूर्वान्ह प्राक्सु कुनपपूर्वादर्परः ॥ गोभिल वचनं तु वि
श्रुदेशेन क्रियमायानवर्षाणादि परतया व्याख्येयमित्याहुः ॥ सा चैयं कल्पनाव
सतीव भाति ॥ अपरान्हः पितृणा भित्यादि वचनस्याक्षयतृतीयातिरिक्त विषय-
त्वेनापि व्याख्यानसंभवात् ॥ मलमासयति तृभयत्र भ्राह्मं चंद्रिकायाम् ॥ यो

गार्दिकं मासिकं च श्राद्धं चापत्याक्षिकं ॥ मन्वादिं कं तैथिकं च कृत्यान्मासदेयेऽपि
 च ॥ अपरपक्षोऽत्र कृत्वा पक्षो गृह्यते ॥ महालयस्य मले निषेधात् ॥ नारदीये विप्रयोः
 चि ॥ वैश्राखे शुक्लपक्षे तु तनीया गेहिणीयुता ॥ दुर्द्धभा वृषवारिणसो मेनेव युता-
 यदा ॥ रोहिणी वृषयुक्तापि पूर्वविद्धा विवर्जिता ॥ भक्ष्या कृतापि सांघातः हंतियु-
 रायं पुरा कृतम् ॥ इत्यक्षयततीया ॥ ज्येष्ठशुक्लततीया रंभासा ॥ पूर्वाश्रां गुरा हनस्कंद
 वाक्यात् ॥ तथा च भावित्ये ॥ ज्येष्ठशुक्लततीयायां पतिपुत्रफलाधिनी ॥ नारि सूर्यो
 दये स्नात्वा सती व्रतपरायणा ॥ तत्र व्रतनियमं गृहीत्वा ॥ चतस्रसुकुंडेषु स्थंडिले
 वृत्ताभीन्संस्थाप्य रंभोभास्कार इति पंचाग्निमध्ये वैदिकायां रंभा स्तंभोपशोभि-
 तोपुष्पमंडपिकां कृत्वा तत्र सर्वशक्तिमयी देवी श्रावाह्यसर्वोपचारैर्नोमोऽन्तेर्नामपं-
 त्रैर्देवीसंदृज्यसूर्यास्तमयपर्यन्तचित्सेत् ॥ त्रासृणाश्च प्रणवादि नमोऽन्तेर्भक्तैः
 शोभाय इत्यादि जुहुयात् ॥ ततो द्विजसं पत्यं च नुष्यांभोजयित्वा पथाश्रावणाश्राचा

कर्तव्यं यि दक्षिणां दत्त्वा गृहमा व्रजेत् ॥ इति भाद्रशुक्ला तृतीया हरितालिका ॥ सा शुद्धर्तमा-
 ४६ चाधिपरेव ॥ शुद्धर्तमात्रसत्वे ऽपि दिने गोरी व्रतं परेति ॥ माधवः ॥ द्वितीयां श्रेष संयु-
 कां या करोति विमोहिता ॥ सा वैष्वथ्य मवाप्नोति प्रवदंति मनीषिणाः ॥ इत्याणस्तं वः ॥
 श्राधा मधुश्रावणिका कज्जली हरितालिका ॥ चतुर्थी मिश्रिता स्त्रीभिर्द्विवा नक्तं वि-
 धीयते ॥ तृतीया नभसः शुक्लामधुश्रावणिका स्यता ॥ भाद्रस्य कज्जली कृत्वा शु-
 क्लानुहरितालिका ॥ इति शिवो द्वासोऽथ ॥ तस्यां गोरी मूर्तिं विधाय संपूज्य गुडापूपनैवेद्यं
 दद्यात् ॥ भविव्ये ऽपि ॥ गुडापूपास्तु ता तव्या मासि भाद्रपदे तथा ॥ तृतीया शुक्लपक्षस्य
 सर्वपापहरा स्यता ॥ माघशुक्ल तृतीयायां गुडस्य लवणस्य च ॥ दानं श्रेय स्कारं राजन-
 स्त्रीणां च पुरुषस्य च ॥ गुडेन तु यत्ते देवी लवणेन स्वयं शिवः ॥ इतस्तृतीया चतुर्थी
 युतै वैतिसिद्धांतः ॥ इति तृतीया निर्णयः ॥ अथ चतुर्थी निर्णयते ॥ सा चोपवासादिषु गणेशे
 चतुर्थी कुंड चतुर्थी बहुला चतुर्थी जनव्यतिरिक्तेषु पंचमी युतै वद्यम वाक्यान् ॥ अथ

चैत्र शुक्ल चतुर्थ्यां ॥ गणेशं लङ्घुकादिभिरभ्यर्च्य सर्वाङ्कामानवाप्नोति ॥ देवीपुण्ये ॥ ग-
 णेशो कारयेत्पूजां लङ्घुकादिभिरादरात् ॥ चतुर्थ्यां विप्रनाशाय सर्वकामसमृद्धये ॥
 स्त्रीभिर्ज्यैष्ठ्यशुक्लचतुर्थ्यामुमा पूज्या ॥ ब्रह्मपुण्ये ॥ ज्यैष्ठ्यशुक्लचतुर्थ्यां तु जाता पूर्वमु-
 मासती ॥ तस्मात्सा तत्र संपूज्या स्त्रीभिस्सोभाय दृढये ॥ उपहरैश्च विविधैर्भक्ति-
 त्योत्सवादिभिः ॥ होमैः पर्याभिर्वस्त्रैःश्च पत्रपुष्पैस्सुगंधिभिरिति ॥ आचरणकृत्तचतुर्थी
 संकष्टचतुर्थी सा चंद्रोदयव्यापिनी ॥ स्कंदे ॥ आचरणे वह्नौ पक्षे चतुर्थ्यां च विभूदये-
 ॥ तस्मिन्दिने व्रतं कारय्यं संकष्टारवं सुरेश्वरि ॥ इति दिनद्वयेन द्वाहाहावव्याप्तौ पूर्वव-
 षात्तद्विज्ञे गणेश्वर इति वाक्यात् ॥ अथ भाद्रशुक्लपदचतुर्थीश्रवाख्या ॥ तत्र स्नानदाना-
 दिकं गणेशपूजनंच ॥ अनंतशुण्यदं साविधा भविष्ये ॥ श्रियाशांता सुखा राजन् चतु-
 र्धा त्रिविधा ख्यतेति ॥ भाद्रशुक्ले श्रितावाभाधे शांता शुक्लचतुर्थिका ॥ भौमवारशु-
 का सा चैत्सुखानामप्रकीर्तिता ॥ सविवारशुका सा हि प्रोक्ता प्रहा चतुर्थिका ॥ गणेश-

प्राप्रतेतु ॥ पूर्वैव चतुर्थी तु त्वर्गायार्था अहा शुण्य फल प्राप्त ॥ कर्त्तव्या अतिभिर्द्वैत्य शरण-
 नाथ सुतोषिणीति ॥ गोविंदायै ॥ नाग इनेतु मध्यान्ह व्यापिन्त्येव ॥ शुभं मध्याह्निनेत्र
 तत्रोपोष्य फलाणि भ्रूयन् ॥ क्षीरिणा स्वाप्य पञ्चान्यां पूजयेत्प्रयत्नो नर इति ॥ देव लोके : भाद्र
 क्ख चतुर्थी बहुला सा पूर्वैव ॥ भाद्र शुक्ल चतुर्थी मध्याह्न व्यापिनी ॥ पूर्वोत्तर मर्दिने मध्या-
 न्ह व्याप्ये परैव ॥ माघ वीथे दृहस्त्याति ॥ चतुर्थी गणा नाथ स्व भातु विज्ञा प्रष्टस्यते ॥
 मध्यान्ह व्यापिनी चैस्त्यात् परा चैत्र परैऽह नि ॥ भाद्र शुक्ल चतुर्थी चन्द्र दर्शने नि-
 विध्यते ॥ तदाह नाकैरुदयः ॥ भाद्रे मासि धिते पक्षे चतुर्थी स्मार्ति योगिनी ॥ भिष्यामि-
 षापं कुर्वते तस्मात्पर्ये नतं तदा ॥ प्रमादा दृष्टान दीप प्रांतये विष्णु शरणे ज्ञे संज्ञं-
 जयेत् ॥ सिंहः प्रसेन भवधी त्सिंही धान्यवता हतः ॥ सुकुमारि कि मारोही स्त वक्षे प-
 स्स्य भनक्तः ॥ माघ शुक्ल चतुर्थी तिल चतुर्थी ॥ साप्रदोष व्यापिनी ॥ काशी खंडे ॥ माघ शुक्ल
 चतुर्थी तु नक्त इत परा यणाः ॥ येत्वा दूंदे : र्द्विष्यंति तेऽर्था स्सुर सुर इहा म ॥

क्षिप्रिणव वाभिर्क्षीयानां चतुर्थी प्राप्य तापसी ॥ शुक्लान्दतिलान्गुडैर्वर्ध्यां प्राप्रनीयास्त
 ० दुक्कान्त्रती ॥ तापसी साधीमः ॥ अत्रैव सदा शिवं कुंद पुष्ये रथ्यर्द्धालक्ष्मी प्राप्नोति ॥
 क्षीर्गंधका ॥ कुंभेशुक्लचतुर्थ्यां तु कुंद पुष्येः सदा शिवम् ॥ संपूज्य यो हि न तापरी संप्रा-
 षोति श्रियं नरः ॥ इषमेव कुंड चतुर्थी ॥ साध मासे तु संज्ञाने चतुर्थी कुंड संज्ञका ॥ सात्
 पोष्या सुर श्रेय ततो राज्यं भविष्यति ॥ इति चतुर्थी निर्णयः ॥ अथ पंचमी निर्णयः ॥ सातु पं-
 चमी चतुर्थी युतैव गार्होपवासादिषु ॥ महाह जाबालिः ॥ प्रतिपत्पंचमी चैव उपोष्या
 ध्वसंयुता ॥ चैत्र शुक्ल पंचम्यां नागान्युज्य स्त्रीरादि नैवेद्यं देयम् ॥ देवी पूरणे भूषि ॥ पं-
 चम्यां पूजयेन्नागान नं ताद्या न्यहोरात्रान् ॥ क्षीरं सर्षपं स्तुने वेद्यं देयं सर्व सुखावह
 ष् ॥ नागस्वस्त्रं मास्ये ॥ नागा ध्यैव तु कर्तव्याः स्वह्रस्वेतक धारिणाः ॥ अथ स्वस्त्र्यां कृति-
 स्त्रियां नाभेरुद्धं नुपौरुधी ॥ पृणाश्र सूई कर्तव्या हि जिव्वा वहवोऽसभाः ॥ विषमं नि-
 ना चत् ॥ प्रावण शुक्ल पंचमी नाग पंचमी ॥ नाग पंचमी सा पर विश्वा ॥ चमत्कार विंता मरणे ॥

ॐ श्री पंचमी नाम पूजायां कार्या यथी समन्विता ॥ इति ॥ तस्या मधि नाम पूजा प्रादराद्भु-
 १२८ क्त पंचम्यां गोमयेन हारस्यो अथोः पाण्डुर्योः ॥ नानान्वितिरव्य ॥ इति पूर्वोक्तस्य
 ध्येः संपूज्य नाम प्रीत्ये ज्ञास्रणा श्रीजयेत् ॥ तस्य सत्यं भयं न भवति ॥ अद्विद्ये ॥ इति-
 शेष फल मन्त्रे वर्णायम् ॥ आद शुक्ल पंचमी तस्यै पंचमी ॥ सा च मध्याह्न व्यापिनी ॥ सा-
 शीतः ॥ पूजा इतेशु सर्वेषु मध्याह्न व्यापिनी सिद्धिः ॥ वैश्वं सभ्यकार्कवीत गोमये चो-
 पलेपिताम् ॥ रंगा बलि समा युक्तं नाना पुष्य समन्विताम् ॥ तत्र मस्र चटवीन् रिव्या-
 भक्तियुक्तः प्रपूजयेत् ॥ अर्घं च दद्यात् ॥ तत्र मंत्रः कारयथोऽत्रिभरं ह्राजो सिद्धा सि-
 चोऽथ गीतमः ॥ यमदमिन र्वष्टिष्ट प्रसहेते ऋषयः स्मृताः ॥ मस्र ऋषी न्यूज्या कृष्ट-
 म् स्युत्पन्न प्राजा हरिणो पोष्य मस्र वयोरिण जस माचरेत् ॥ सर्व प्राप विनिर्मुक्तः ॥
 सर्वा न्कामानवाप्नोति ॥ श्याश्चिनशुक्ल पंचमी ॥ तत्र नामां कुश मय सिंहाणी सहितं घृ-
 तादिभिः स्नापयित्वा संपूज्य नैवेद्यं दद्यात् ॥ यथा च भविष्ये ॥ तथा चाप्यं पूजे मासि-

पंचम्यां कुरु नंदनं कृत्वा कुशासयं नागाभिर्द्वालया सह पूजयेत् ॥ घर्तोरुकेन प्रयसात् ॥
 पयित्वा विशंपते ॥ गोधूमैः पयसा क्षिप्तैः भक्षैश्च विविधैस्तथा ॥ पूजयेत्कुरुशार्दूलन
 स्यां प्रंथाद्योत्प ॥ नागाः शीता भवंतीह श्यांति मात्रीति वै प्रभो ॥ इति ॥ माघ शुक्ल पंचमी
 श्रीपंचमी स्तुच्यते ॥ तत्र च भद्रन पूजा ॥ वसंतोत्सवश्च ॥ तदेव पुराणसमुच्चये ॥ माघ मासे न्य
 श्रेष्ठ शुक्लायां पंचमी तिथौ ॥ एति कौभौतुसंपूज्य कर्तव्यस्सु महोत्सवः ॥ दानानि च भ्र
 दयानि तेन तु यानि काथवः ॥ इति वसंत पंचमी ॥ पक्ष इत्यगतासु सर्वासु पंचमी शु ति
 थि पति त्वेन नागा एव पूज्याः ॥ इति पंचमी निरुथिः ॥ अथ षष्ठी निरुथिपते ॥ सातु स्कंद त्र
 तादन्यत्र पौव युग्म वाक्यात् ॥ अतः सप्तमी विद्मैव ॥ तथा च बृहस्पतिः ॥ नागा विद्वां
 तुयां षष्ठी सुषोध्यती हमानवाः ॥ इति श्रेष्ठ स्स संतानं तेषां नश्यति पूर्वज्ञैः ॥ अतः
 नागा विद्वान कर्तव्या षष्ठी चैव कदा चन ॥ अत्र षण्णसुहर्तात्मको वेधः ॥ नागोद्वादशा
 नाडीभिर्दृष्यत्पुनश्चिथिश्च ॥ तेन षण्णसुहर्तं नून पंचमी योगो दूर्ध्वैव ॥ अथाढ शुक्ल-

सक्तिं पथीमा पूर्वा ॥ लहरं ॥ कलाषयी स्तं द पथी शिव रात्रि क्षतुर्दृष्टी ॥ एताः पूर्वयु-

४२० ताः कार्यास्तिथ्यन्ते पारणं भवेदिति ॥ अत्र पंचम्याम्बु पोथ्य कुमारः पूज्यः ॥ तथा वाराहे

॥ आघादे शुक्लषयी तु तिथिः कौमारिका इष्टता ॥ कुमार उर्ध्वये तत्रो पोथ्य पूर्वतु पं

चमीम् ॥ इयमेव सूर्य्ययथी ॥ अत्र स्तंत्वा भास्करं पूज्य गव्यं प्राश्य महाफलं प्राप्यते ॥

शुक्ले भार्गवे षड्यां स्तंत्वा भास्करं पूज्य ॥ प्राशनं पंचगव्यान् अथ भिष फल प्रद भिति

॥ भाद्रपद षष्ठी कला कविला ॥ भौमे रोहिणी व्यतीपात योगा युक्ता ॥ तत्र भास्करं पूज्य वि-

त्वा विनाय कपिलां दद्यात् ॥ अरण समुच्चये ॥ भाद्र मासि सिते पक्षे भानो चैव करे स्थिते

॥ पातयु चैव रोहिण्यां सा षष्ठी कपिला भवेदिति ॥ भाद्र कला षष्ठी चंद्रमासेनेत्यर्थः

॥ भाद्र कला षष्ठी चंद्र षष्ठी ॥ सा चंद्रोदय व्यापिनी गार्गा ॥ उभयत्र चंद्रोदय व्यापि-

न्यां पूर्व विदेव ॥ यदुक्तं ॥ नदद्भाद्र पदे मासि षड्यां पक्षे स्थिते तरे ॥ चंद्र षष्ठी जतं कुम्भ-

व पूर्व वैधः प्रशास्यते ॥ चंद्रोदये यदा षष्ठी पूर्वाहे चो परे स्थिति ॥ चंद्र षष्ठी शिते पक्षे

४२०

संधिः सैवो पोष्या प्रयत्नत इति ॥ सैव ह्यथ यी ॥ सा सप्तमी युतेति दिवो दासः ॥ स्याथां धनशु-
 ल्लपंचम्यां देव्याः स्नापि तायाः ॥ सप्तम्यां पूजार्थं षड्यां । त्र्येष्ट्या नक्षत्रयुक्तोप्राप्तं-
 भवे केवलान्यां वृक्षानि मंत्राणं कार्यं च ॥ नत्राथं मंत्रः ॥ ॐ एवणास्य कथा र्थाविरण्यस्या
 नुग्रहभ्यन्व ॥ भ्रकाले ब्रह्मणा वेधो देव्या स्वयि ततः पुरा ॥ क्वी शैल शिर रवेऽजातः
 श्रीफल श्रीनिकेतन ॥ तेन व्यां भ सुभ्रागच्छ पूज्यो दुर्गा स्वरूपतः ॥ इति ॥ अथ द्वाविं-
 दशश्रु यथी ॥ तत्र भौम युतायां वन्हिं संपूज्य वन्हि महो त्सवं कार्याम् ॥ तदेव मात्स्ये
 वृश्चिकार्के शुक्ल षष्ठी भौम वारेणा संयुक्ता ॥ ब्रह्म षष्ठी तु साधोक्ता सर्व पाप हरति वि-
 तस्यां स्वपिति वै वन्हिः पूर्व न्यो पोष्य वै दिने ॥ षड्यां वन्हिं सम अभ्यर्च्य कुर्याद्दन्हि
 महोत्सवम् ॥ इति । वृश्चिकार्के कार्तिके मासीति कालादर्शे ॥ अथ मार्गशिर शुक्ल ष-
 ष्ठी ॥ तस्यां तारकं स्कंदो हतवान् ॥ अतः स्कंदं संपूज्य शानादि कृत भक्षयं भवति ॥
 भाविक्ये ऽपि ॥ येयं मार्गशिरै जासि षष्ठी भ्रात सत्तम ॥ पुण्यया पापहरणं न्या शिवा-

प्रांता गुरु त्रिया ॥ खान दानादि कं कर्म्म तस्या भक्ष्य भक्षुने ॥ इति षष्ठी निरुपिः ॥ अथ
 सप्तमी निरुपिः ॥ सप्तमी षष्ठी युते चोपवासादिषु ग्रह्याः ॥ युग चाक्यात् ॥ अथ
 सप्तमी कर्त्तव्या सप्तमी नाष्टमी युता ॥ पतंगो पासनाथेह षष्ठा मादुरूपो ब्रह्म ॥ पतं
 गः सूर्यः ॥ पुराणोत्तरि ॥ षष्ठा श्वैक कलायन्नतन्न संनिहि तोरुपिः ॥ मत्र क्रतु शतं शु-
 एय मष्टभ्यां पाशो न च ॥ षष्ठी च सप्तमी चैव शनि श्रेये यदाष्टमी ॥ त्रिष्टया नाम
 सा द्वेषा त्रिष्ट शैका दशमी यथा ॥ पूर्व विद्वैव कर्त्तव्या सप्तमी इति सिध्दं रे रि-
 ति ॥ अतः सप्तमी षष्ठी युते चोपवासादिषु ग्रह्याः ॥ अथ चैत्र शुक्ल सप्तमी सूर्य पूजा ॥ इमन कार्दि
 शिः कार्या ॥ देवी पुराणे ॥ भास्करस्य तु सप्तम्यां पूजां इमन कार्दिशिः ॥ कत्वा प्राप्नो-
 ति भोगा दीन्विना तारि र्महा तयाः ॥ वैशाख शुक्ल सप्तम्यां ॥ गंगा पूजा ॥ तथा च अहो वैशा-
 खे शुक्ल सप्तम्यां जङ्गना जङ्गवी स्वयम् ॥ क्रोधा स्तीता पुन स्वयं कर्त्तव्या ॥ अथ
 ॥ तान्न पूजयेद्वैवी गंगां गगन केवला भिति ॥ इयं पूर्वाह्न व्याधिनी ॥ अत्रैव निवसस्यमी

सिद्धं कुर्यात् ॥ भविष्येऽपि ॥ तृतीयां सप्तमीं वीर तच्छृणुष्यात्तोमम ॥ निंब पत्रैः स्तुता
 २३ यानु पापघ्नी शोक नाशिनी ॥ अथाषाढ शुक्ल सप्तमी ॥ तत्र सूर्यं वर्जुलं मंडलैरक्त गांध शु-
 व्यादिभिः पूज्य नैवेद्या दीन र्थायेत् ॥ वटुकं त्रकांडं पुराणं ॥ अथाषाढ शुक्ल सप्तम्यां विषु स्वाभ्या-
 म आस्कारः ॥ जातः पूर्वा सुत स्नातों तत्रोपेथ्य यजे तमदा ॥ रथ चक्रा कर्तौ रस्ये मंडले तत्र धा-
 मदम् ॥ मरुथै र्भोज्ये स्तथा यैः पुथ्यै र्द्विपेने रिति ॥ अथाश्विन शुक्ल सप्तमी ॥ देवी पूजा-
 यां पर्युता गाह्या ॥ तथा च भवियं ॥ युगाद्या वर्ष्य द्द्विश्च सप्तमी पार्वनी प्रिया ॥ रवे रस्त्य सी
 क्षने न तासु तिथि शुभता ॥ वर्ष्य द्द्विर्ज्ज्म तिथिः ॥ अत्रैव दूल युक्तायां केवलायां चापं
 चस्यां स्नाथिनां देवीं विल्लादिभिः पूजयेत् ॥ अत्रैव पुलक स्थापन मुक्तम् ॥ मूल ऋदक्षे
 सुगधीश पूजनाया सरस्वती ॥ पूजयेत्सत्यहं देव या वहै सव मृक्ष कम् ॥ नाभ्यापुत्रे न्नाच
 लिखे न्नाधीयात कदाचन ॥ पुस्तके स्थापिते देवि विद्या कामो द्विजो तम ॥ दत्ति ॥ मार्गशु-
 क्त सप्तमी मिन सप्तमी ॥ तत्र पूर्व दिने उयोष्य कृत वपनः स्नात्वा ॥ रविं सं पूज्या ॥ पश्चाद्गाह्या-

४५. एतन्मो जयेत् ॥ स्वयं सप्तम्यामृष्ट्यां च मधुसु तमिष्टान् भुञ्जीत ॥ अथ नाथ शुक्ला रघु सप्तमी

॥ अस्यां रत्नान फलं महदिति विश्वेः । सैवा चला सप्तमी ॥ जयंती च ॥ तदुक्तं भविष्ये ॥ माघ

स्य शुक्ल पक्षे तु सप्तमी यान्ति लोचन ॥ जयंती नाम साश्रीका सर्व प्राय ह्य तिथि रिति ॥
स्थिति चंद्रिकायामपि ॥ सूर्यग्रहा तुल्या च शुक्ला माघस्य सप्तमी ॥ अरुणोदय वेलायां

त्रत्नानं महा फलम् ॥ अस्यामेव सूर्य पूजा ॥ माघे मासि स्थिते पक्षे सप्तमी कोटि भास्करा

कुर्यात्स्थाना धेदा नाभ्यामायुष्य संपदः ॥ इति अर्षहनमन्त्रश्च ॥ यद्यजन्म कृतं

प्रापं मया जन्म सुसप्तसु ॥ तन्मे रोगं च शोकं च आस्की हंतु सप्तमी ॥ इत्यमेव पुन्यभन

स्तोत्रेण यदि वारिणा च युक्ता महती ॥ तत्र सूर्य मर्चयेत् ॥ तसहं गर्भः ॥ रवि वारिणा युक्तायां

सप्तम्या मुत्तरायणे ॥ पुनश्च ध्येय नक्षत्रे पूजयेच्च दिवा कार्त्त ॥ पुं नाम नक्षत्राणि गोत्रेणोक्तानि

॥ पुन्याम श्रवणाषाढो तिथ्यो हस्त पुनर्वसू ॥ मूलं शीत पदं चानुराधा मृग शिराश्चिनी ॥
अत्र गंगा खानि फलाधि कपध ॥ तथा च मात्से ॥ अरुणोदय वेलायां शुक्लां माघस्य सप्तमीम् ॥ ४५४

गंगायां यदि लभ्येत सूर्या पर्वशताधिका ॥ अन्यत्रापि ॥ सोमवारं त्वमावास्या भानुर्द्वार
 च सप्तमी शंकारक्षदिने प्राणा चतुर्णी व्या चतुर्दश्या ॥ अष्टिवर्षसहस्राणि तत्कक्षी लभ
 ते फलम् ॥ षष्ठी च सप्तमी योगे वार श्रेष्ठं शुभालिनः ॥ योगोऽयं पृथ्वीनामसहस्रा
 र्क्षी भूरे त्सम ॥ इति ॥ इति सप्तमी निर्णयः ॥ अथाष्टमी निर्णयते ॥ सा ह्यस्मात्पूर्वा शुक्ला परा
 शुक्लपक्षे अष्टमी चैव शुक्लपक्षे चतुर्दश्या ॥ पूर्वविज्ञानकर्तव्या भक्तव्या परसंयुतेति नेम
 म् ॥ अस्मिन्पक्षे ऽष्टमी चैव कृष्णपक्षे चतुर्दश्या ॥ पूर्वविद्वैव कर्तव्या परविज्ञानकुत्रचि
 त् ॥ इति भविष्ये ॥ उक्तं वना दन्येषु सप्तमी युते वेत्यविशेषः ॥ ब्रह्मपुराणे ॥ अष्टम्या नव
 मी शुक्ला नवम्या चाष्टमी युता ॥ अर्द्धनाश्वराशया उमा माहिष्यरी त्रिभिः ॥ अष्टम्यां
 प्राप्यते रुद्रानवम्यां शक्तिरुच्यते ॥ इत्यो योगो तत्संज्ञात्तदंजायां तु महाफलम् ॥
 अथ चैत्रशुक्लाष्टमी क्षणिकोकाष्टमी ॥ तस्यां पुनर्वसु युतायाम प्रोकाशौ कालिकाः प्राप्स्य
 ॥ तदुक्तं लिंगपुराणे ॥ क्षणिको कालिकाश्राशौ ये पि वंति पुनर्वसौ ॥ चैत्रे मासि क्षिताष्ट-

स्यां नते श्लोक मवाह्युदिरिति ॥ माथनमंत्रश्च ॥ त्वा मश्लोकनरा मीष्ट मधुभास समुद्भव ॥
 ४ मं पिनामिश्लोक संतप्तो माम श्लोकं सदा कुरु ॥ अत्र देव्या महा पूजा पि का र्था ॥ तद्वक्तं भास्
 रणे ॥ प्रारत्काले महा पूजा क्रियते या च चार्थिकी ॥ चार्थिकी त्पनेन संवत्सर स्यादो चैत्र
 शुक्ल भति पत् क्रमा दृष्टं सी पथ्यं तं त्रीय सां रणा पूजा विधीयते ॥ अतश्च प्रारद्द संतप्तो ह्यु
 ल्प एव दुर्गो त्सवः कार्थः ॥ अथ वैश्या एव शुक्ला दृसी ॥ तस्या दुर्गे विनेः श्राद्ध फल रसन रजा
 त्या अथ ए रव्या देवी मांसी चालक चारिणि रजा पथेत् ॥ पुनः प्रारद्द रक्षीर नैवेद्यं दत्त्वा द्वा
 स रणा न्कुमारी भोजयित्वा पारणां कुर्यात् ॥ देवी पुराणे ॥ सह कार फलैः रजा नं वै शारदं
 स दृभी दिने ॥ श्रात्मनो देवतां रजा प्य मारुती चालक चारिभिः ॥ तेषां फल कर्ष्यं रक्ष्यं
 चैव प्रदापयेत् ॥ प्रार्द्धं रक्षीर नैवेद्यं कन्या विप्र सुभोजनम् ॥ आत्मनः पारणां तद्दृ
 क्षिणां प्राकिलो ददेत् ॥ सर्वती र्था निवेकं सत्र नेनाज्ञोति भागव ॥ इति अथ जपेष्ट
 शुक्ला दृसी ॥ तत्र शुक्लां देवीं पूजयेत् ॥ तद्वक्तं ब्रह्मंडे ॥ शुक्ला दृस्यां पुरा जाता शुक्ला दे

श्री महाशाना ॥ चथाय दान वेदाणां शुक्ल पक्षे ततो यज्ञे दिति ॥ अथा पाद शुक्लायमी ॥ त-
 ओषोषितम् ॥ हरिद्रा तोयेन रक्तात्वा महिषघ्नी नाक्षी देवीते नैव स्वापयित्वा ॥ पूजाका-
 र्या ॥ यदुक्तं देवीपुराणे ॥ अष्टस्यां च यदाथादे निशानोयेन मानवाः ॥ स्वयं स्वात्वा च-
 कथुरै प्रचंदने स्तां विलेपयेत् ॥ धूपचंदन कथुरैर्वालकैः शितसिलहकैः ॥ अर्घ्या
 श्वशर्करा पूर्णान्नान कानि शुभानि च ॥ साययेत्कव्यकाविभ्र भोजनं चात्मन-
 स्तथा ॥ शक्तितोदक्षिणां दद्यात् महिषघ्नीं च कीर्तयेत् ॥ दीपमालाकृते नैव सर्वा-
 न्कामान्प्रयच्छति ॥ अथ भाद्र कृत्वायमी ॥ साहिधा अष्टमी जयंती च ॥ सा चार्द्ध रात्र-
 व्यापिनी ॥ विषुधर्म्मोत्तरे ॥ रोहिणी सहिता कृत्वा भासि भाद्रपदे ऽष्टमी ॥ सप्तम्या भर्द्ध-
 रात्राधः कलयापियदा भवेत् ॥ अन्नजातो जगन्नाथः दोल्युभी हरिरी प्रवरः ॥ तमेवो
 पवसेत्कालं सत्र कुर्याच्च पारणाम् ॥ अर्द्ध रात्रे तु यो वीऽयं तदा पत्युदये सति ॥ वशिष्ठोऽ-
 पि ॥ अष्टमी रोहिणी शुक्लानि प्रयच्छेत्प्रयते यदि ॥ सुख्यकालं स्वविद्वेष स्तत्रजातो हरि-

स्वयमिति ॥ एवं चर्षुः सुभ्यो सुरैव वा निशीथ व्याज्ञो कर्म काल व्याज्ञा व्याज्ञो सैव ॥ द्विन ह्ये व्या-
 ज्ञा व्याज्ञो तु परेव ॥ संकल्प काले सत्त्वाधिक्याम् ॥ ब्रह्मवेदोऽपि ॥ वर्जनीया प्रयत्नेन सद्-
 मी सहिताष्टमीति ॥ एवं रोहिण्यापि ॥ यदि पूर्वसुरैव निशीथ योगस्तदा सैवो यो व्या ॥ का-
 र्या विद्यापि सप्तम्या रोहिण्या सहिताष्टमीति पाद्यात् ॥ इति मयूखादिभागः ॥ वयं त्वालो-
 चयामः ॥ सप्तमी विद्या सर्वथैव वर्जनि प्रयोजिका ॥ वर्जनीया प्रयत्नेनेत्युक्तवाक्य-
 व्काव्याविद्यापि सप्तम्येति ॥ पाद्यं तु ॥ यत्र सप्तम्या मेव संपूर्णरोहिणी योगस्तद्वि-
 पयं यत्र तु अष्टम्यां सुहृत्तमपि रोहिणी तदा सैव प्राज्ञा ॥ तद्वक्तव्यं वैतं ॥ वर्जनीया
 प्रयत्नेन सप्तमी सहिताष्टमी ॥ सत्त्वज्ञापिनकर्तव्या सप्तमी सहिताष्टमीति ॥
 ॥ स्कंदे ॥ सप्तमी सहिताष्टम्यां भूत्वा ऋक्षं द्विजो तमः ॥ प्राजा पत्यं द्वितीये ऽन्दि शु-
 हर्त्वा हि भवेद्यदि ॥ तदाष्टया भिर्कां द्वैषं प्रोक्तं व्यासादिभिः पुत्र ॥ पाद्येऽपि ॥ सुहृत्तं व्यापि
 संशुक्ता संपूर्णा साष्टमी भवेत् ॥ किं पुनर्नवमी युक्ता कुल कोटि विमुक्तिददा ॥ न नृक-

र्मा कालस्य प्रावल्यात्पूर्वद्युरेव ॥ निर्धाया व्याधौ सैव प्रासा मैवम् ॥ तस्य प्रातिप्रदि-
^{४३} क प्राप्तेरादाधात् ॥ तथाहि ॥ विष्णुहस्तस्य प्राज्ञापत्यर्क्षसंयुक्ता ललेनभसिधाद्यमी ॥ शु-
 र्वतमपिलभ्येतसैवोपोय्या महाफला ॥ वह्निश्रुणे ॥ कृत्वाष्टस्यां भवेद्युन्नकले कोशे
 हिरणां स्मृतां ॥ जयंती नामसा प्रोक्ता उपोय्या सा प्रयत्नतः ॥ क्वांरे ॥ उदये चाष्टमी किंचि-
 न्नवमी सकला यदि ॥ भवेद्युवुधसंयुक्ता प्राज्ञापत्यर्क्षसंयुता ॥ अपि वर्ष प्रतिनापि
 लभ्यते यदि वानवेति ॥ ननु उदये चाष्टमी किंचिदिति स्कंदवाक्याद्दुदय प्रावृत्तं चं-
 न्द्रो दयो ग्राह्यः ॥ ताणपत्युदये सतीति मूल काल्यनात्पाद्यवा इति चैन्न ॥ उदय प्रा-
 वृत्तसूर्यातिरिक्तो दयपरतायाः क्वाण्यदृष्टत्वात् ॥ किंचैवंनिप्रीये चाष्टमी किंचिदिति
 वाक्यात् ॥ अथि च ॥ उदय प्रावृत्तस्य चंद्रो दयपरत्वे नदानी महाम्याः ॥ कर्म काल व्याप्त
 त्वेन निरसं स्थिधनया तसि सन्ने ववाक्येन वमी सकला यदीत्युक्ते वैयर्थ्यापत्तेः ॥ नच शो-
 हिणी योगस्य वुधयोगा वत्प्राप्रस्व मात्र परता ॥ अन्यथा समा नवाक्यो पातत्त्वात् ॥

श्री कदाचिद्गोहिणीयोगाभावेन ॥ चययोगोर्नेतोत्तराद्गुरुणापत्तेरिति चान्यम् ॥ गान्नापत्वं
 द्वितीयं हि सुहृतीर्द्धुर्भवेद्यत्सीति ॥ स्कंदे ॥ वाक्येन गुरुणा प्रयोजकत्वाच्चगभात् ॥ सप्र-
 क्षाधि न कर्तव्या रोहिणी संहिताद्यमीति ब्रह्मवैवर्ते वाक्येन सप्रक्षायीत्युक्ता ॥ अ-
 क्षयोगस्य निर्णय कत्वाच्चगभात् ॥ भवेत्तु बुध संयुक्तेति स्कंदवाक्येन संभावार्थं लिङ्-
 लकारेण तु शब्देन च ग्राह्यस्य परतया स्फुटं प्रातीति रिति हिक् ॥ इदं च व्रतं नित्यम् ॥ जन्मा-
 द्यमीदिने प्राप्ते येन भुक्तं द्विजोत्तम ॥ त्रैलोक्यसंभवे पापं तेन भुक्तं नशं सय इति स्कंदे
 तदकारणे प्रत्यवाय श्रवणात् ॥ भाविये ॥ श्रावणे बहुले पक्षे कृत्स्नजन्माद्यमीव्रतम्
 न करोति महाप्राज्ञव्यालो भवति कानने ॥ वत शब्देनापि पूजा गृह्यते ॥ तत्रैव ॥ अहो-
 रात्रे तु रोहिण्यां पदा कृत्वाद्यमी भवेत् ॥ तस्याभयत्वेनं शोरेर्हन्ति पापं त्रिजन्मजन्म ॥
 वसुधैव कुटुम्बकम् ॥ अष्टम्यामथ रोहिण्यां न कुर्यात्प्राणं क्वचिद् ॥ हन्यात्पुनः कृतं कर्म
 उपवासात्तिर्जतफलम् ॥ तस्मात्प्रयत्नतः कुर्यात्त्रिभिर्भाते च प्राणात् ॥ उभयान्तोसु-

भक्तिः स्वयः कल्पः ॥ एकतरालु गौणः ॥ वक्ष्ये चर्हि ॥ सर्वेष्वेवापचासधुदवां पारंणाभयतः ॥
 ५३ इति अथ भाद्र शुक्लाष्टमी ॥ दूर्वाष्टमी सा शुक्लापि पूर्वाविष्टे च ॥ अविद्येऽपि ॥ शुक्लाष्टमी-
 ति चिर्यात् मासि भाद्रपदे भवेत् ॥ दूर्वाष्टमी तु साक्षेया नोत्तरासाविधीयते ॥ इदं च न-
 तं भाद्र शुक्ले श्रगास्त्योदय संभावनायां भाद्र कृत्से षष्ठकार्यम् ॥ तथा स्तोत्रे ॥ शुक्ले भाद्र-
 पदे मासि दूर्वासञ्ज्ञा तथाष्टमी ॥ सिंहाके सा च कर्तव्या न कन्यार्के कदाचन ॥ सिंहास्थे-
 सोत्तमा सूर्येऽनुदिते मुनि सत्तमे ॥ श्रगास्त्याभ्युदिते पूजायां दोषश्च तत्रैवाक्तः ॥ श्रगा-
 स्त्युदिते तान पूजयेद्दसुत्तो ज्ञवाम् ॥ वैधव्यं पुत्रशोके च दश जन्मनि पंच च ॥ दूर्वाष्टमी
 सदा त्याज्या ज्येष्ठा मूलर्क्षे संयुता ॥ परविश्वयथा कृत्वा मुनिप्रशान्ता तयोऽत्रदीत् ॥
 सेदृक्षे पूजिता दूर्वाहंत्य पत्यानि नान्यथा ॥ भर्तुराशुर्हरा मूर्ते तस्या तां परि वर्जयेत् ॥
 अत्र प्रातिवर्षं म पूजने दूर्वाया वैधव्यादि शेषा विहिताः ॥ यदा पुनर्ज्येष्ठादि विरहितेन
 संभवति ॥ तदा दूर्वाश्रयार्थं कामकं कार्याम् ॥ तदुक्तम् ॥ सुहृते रीहिरोगेऽष्टम्यां पूर्वावा-

परिवापरा ॥ तूर्वायमीतु साकाय्या ज्येष्ठा मूलंतु वर्जयेत् ॥ रोहिणो नवमी सुहर्तः ॥ पर
 विज्ञानियेधे ऽपि यदि वा परेति पर विज्ञानिधानं पूर्वस्यां ज्येष्ठा मूल युक्तायां परस्यां कर्म
 कालव्यापिन्यां परापि कार्यातिज्ञापना र्थम् ॥ अतश्चस्यां पूर्व विज्ञान्यां ज्येष्ठा मूल रोहि
 ताया भया स्त्या नुरदये सिंह स्थे सावितरि तूर्वा मभ्यर्च्य भूमि पक्षमन्त्रं भोक्तव्यमेवं कृतं
 ॥ नारी सप्त जन्मनि पति पुत्र विरहं नाप्नोतीति दिक् ॥ अथाचिनः कलायमी ॥ तत्र दोष
 चतुष्टयरोहितायां महा लक्ष्मी ज्ञतं कार्थम् ॥ तत्र चन्द्रोदय काल व्यापिन्या भवे ॥ चं
 दोदये एव पूजाञ्छिदि विधानात् ॥ सप्तमी पुष्य संयुक्ता कर्तव्या चाचिनायमी ॥ चं
 स्वदेऽसितं पक्षे वहूले ष्ठी जने शुभम् ॥ तत्र सप्तमी संयुक्तेति विशेषणं बहुलायु स्यात्
 वपुष्य संभवात् ॥ तथा ॥ अर्द्धरात्रमति कृत्य वर्तने योऽतएतिथिः ॥ तदा तस्यां तिथौ
 कार्थं महा लक्ष्मी ज्ञतं शुभम् ॥ इराणा समुपयेऽपि ॥ पूजनीया प्रयत्नेन अष्टमी प्राद्वपिदि
 यः ॥ दोषे अत्र तुभिस्सैन्य कार्थं संपत्करी तिथिः ॥ दोषा अत्र त्रै वीकाः ॥ पुत्र सोभायस-

संक्षि- न्यायुन्निधिनी सा प्रकीर्तिता ॥ तस्मात्सर्वं प्रयत्नेन त्याज्या कन्या गतिरदो ॥ कन्या
 ४३ स्थरविनिधेयः ॥ प्रारंभ समये स्वबोधव्यः ॥ तथात्रिदिने चावमे चैव अष्टसंज्ञीप-
 चासयेत् ॥ पुत्रद्वीनवमीविद्यास्वद्वीहस्ताईरीरदो ॥ धर्मश्रीत्रिदिने प्रोक्ता त्याज्या चै-
 नावमे सति ॥ स्वश्रीधनहेति यावत् ॥ त्रिस्थगवमौ पूर्वोक्तावेव ॥ एतद्वोष्ववर्जानमु-
 पक्रमाद्यापनयोरेव प्रायेण ज्ञातव्यं ॥ अन्यथा षोडशवर्षं साध्यं तस्य अंगदो-
 षसंभवे ऽकारणं प्रसज्येत ॥ अन्यदपि सति संभवे दोषवर्जनम् ॥ नतु नियमं न तथा-
 चोक्तं शिवाऽर्चनं भाद्रपदे सितारथमी प्रारब्धकन्यामगते च सूर्य्य ॥ सनापयं चन्नति-
 शो च यावत् सूर्य्यं अथ पूर्वार्द्धगतो युवत्याः ॥ नवमी वेधनिषेधो ऽपि परदिने चंद्रीद्वया
 र्द्वार्कद्वेया ॥ चंद्रीद्वया इर्द्धगामिनी त्रिमुहूर्ताष्टमी चेत ॥ त्रिमुहूर्तव्यापित्वे त्तुरे-
 व नवमीविद्यापि कार्या ॥ तदुक्तम् ॥ पूर्वादापरदिदा चाग्रहा चंद्रीद्वये सति ॥ त्रिमुहूर्-
 तीपि सा पूज्या परतश्चोर्द्धगामिनीति ॥ चंद्रीद्वया इर्द्धगामिनी त्रिमुहूर्ताष्टमी चैतदाः ॥ ४३

प्राक्कार्या न चैतद्वैवेति ॥ इति महात्मनी निर्यायः ॥ अथाभिवनश्रुत्वाष्टमी निर्यायः ॥ सा च नव-
 मी भूते बहुर्गोपवासादिशुभ्राहा ॥ महमी विद्वानुनकार्या दीषश्रवणात् ॥ तदुक्तं ॥ पुत्रा-
 न्द्रहंति क्षुत्सुहंति हंति राद्रुसराज कम ॥ हंति जातान जातौंश्र सत्तमी सहित्वाष्टमी
 ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन महमी सख्य संयुता ॥ वर्जनी याष्टमी चैव भुवीराज्यभभी प्सुभिः
 शन्यन्नाभि ॥ नूलेनापि हि संयुक्ता सदा त्याज्याष्टमी बुधैः ॥ दूर्यादि वाक्यैर्न्यवमी विद्वा-
 यमी कार्थ्येति सिद्धम् ॥ यत्तु भद्रं भद्रा च भद्रा हं नाव योरं तरं काचिन ॥ सर्वसिद्धिं ब्रह्म-
 स्यामि भद्रं या मर्चिता प्यहम् ॥ भद्रया भद्र काल्या प्रथम्या दर्शनं क्रिया ॥ तस्माद्दे-
 सतमी विद्वा कार्या दुर्गाष्टमी बुधैः ॥ इति ॥ विदित्यक्ता महाष्टम्यां भसपूजां करोति यः
 तस्यापूजा फलं न स्या तेनाहमवमानिता ॥ इत्यादि सप्तमी वेधवि धा यिक वाक्यं ॥ तदु-
 यत्र तिष्ठि ह्रासात् इति ॥ यद्विने अष्टमी विरह तत्र साव काशं ॥ तदुक्तं एति संग्रहे ॥ यदासू-
 यो ह्ये न स्या न्नवमी चा परे इति ॥ तदाष्टमीं प्रकुर्वीत सप्तम्या सहितां चरेति ॥ दुर्गोत्सव प्रकरणे ४३६

संस्मि ॥ उवरास्तिव्ययो यत्र क्षयं याति नगार्थप ॥ धूपाद्यस्य ॥ १ ॥
 रिति ॥ अन्यदपि ॥ सहस्रामुदिते सूर्ये परतश्चाद्यमी भवेत् ॥ तत्र दुर्गात्सर्वं कुर्यान्नशु-
 क्यं ॥ तथा ॥ यदाद्यमी तु संप्राप्य प्रसंयाति दिवाकरः ॥ तत्र दुर्गात्सर्वं कुर्या-
 यार्दपो हनि ॥ तथा ॥ द्वादिवाक्यानि ॥ शुनी नाम निर्हेष्णादां तरालिका नीतिकेचित्त ॥
 न्न कुर्यादपरे हनीति ॥ द्वादिवाक्यानि ॥ शुनी नाम निर्हेष्णादां तरालिका नीतिकेचित्त ॥
 यदि तु प्रमाराणानि तर्हि कृत्स्नपक्षाद्यमी विहित पूजा विषयानि ॥ कृत्स्नपक्षेऽद्यमी चैवे-
 ति पूर्ववाक्यसंबंधे नैवेति ॥ तस्यां देवी पूजा ॥ देवीपुण्ये ॥ कन्यायां कृत्स्नपक्षे तु पूजायि-
 त्वाद्देवोऽपि च ॥ नवम्यां बोधयेद्देवी गीतवादित्रनिस्व नैरिति ॥ अत्र देवी पूजा दिवा-
 राद्यावपि ॥ शक्ये ॥ तत्राद्यस्यां शद्रकाली दक्षयज्ञ विनाशिन्या ॥ प्रादुर्भूता महाघोरा
 चोतिने कोटि मिस्सह ॥ अतोऽर्थं पूजननीया सा तस्मिन्न हनिमानवैः ॥ तथा ॥ निशा-
 यां पृष्ठिता देवी वैश्रवी पापनाशिन्या ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन याद्यस्यां निशि पूजयेत् ॥ अ-
 या शैवकथिदिशेषः ॥ श्राद्धिनस्य सिते पक्षे प्रारब्धे नवरात्रके ॥ प्रावसूत्यो स्समुत्पन्नो क्रि-

या कार्या कथं बुधैः ॥ अतिप्रश्ने ॥ अस्त्योत्तरं ॥ विष्वक्ख निबंधे ॥ प्रावसूते समुत्पत्तेन त्रोत्सर्जनं च
 १ धर्त्त्वा भवेत् ॥ देवी पूजा प्रकर्तव्या पशु यज्ञ विधानतः ॥ देवी पूजा रंभे अंतरासूत केयानेऽपि

पुनादि नव एतं यावद्विधेयं अगारक्षेत्तु परहारेव ॥ अग्नि होत्रादिवत्कारयितव्यं ॥ इति अ
 थ कार्तिक शुक्लाष्टमी सा गो द्यायमी ॥ तत्र गो पूजा कार्या ॥ कूर्म पुराणे ॥ शुक्लाष्टमी कार्तिके तु

स्वता गो द्यायमी बुधैः ॥ तत्र कुर्व्यां श्रवां पूजां गो यासं गो प्रदक्षिणां ॥ गावानु गमनं कार्या

सर्वाच्चामान भीष्मतः ॥ इति अथ यौष शुक्लाष्टमी बुध युक्ता महाभद्र ॥ तत्र महिष्वर पूजादिकं का

र्या भ्रातृकं भविष्ये ॥ यौषे मासि यदा देवि शुक्लाष्टम्यां बुधो भवेत् ॥ तदा तु सामहा पुराया महाभद्रे

ति कीर्तिता ॥ तस्यां स्नानं जपो होम सप्तर्षीणां विप्र भोजनम् ॥ मन्थीतये महा देवि पूज्यो

ः यं विधिवद्बुधै रिति ॥ माघ शुक्लाष्टमी व्यायमी ॥ तत्र भीष्म तर्पणं श्राद्धं च कार्याम् ॥ भी

ष्म तर्पणे तु भीष्मस्य देवावतारत्वाद्वा स्मरणस्याप्यधिकारः ॥ तथा च पाथे ॥ माघे मासि

सिनाष्टम्यां सति तं भीष्म तर्पणम् ॥ श्राद्धं च देवराक

५

३०
 चिद्याश्चयेवर्णादद्युभीष्मायनोजलम् ॥ संवत्सरकृततेषां पुरायं नश्यति सन्नम् ॥ तर्पणं
 ३१ ब्रह्म ॥ ॐ भीष्मः शान्तनवो वीरः सत्यवादी जितीन्द्रियः ॥ अग्नि रश्मि र्वाग्नीतु पुत्र धेनो-
 चितो क्रियाम् ॥ वैद्या व्यु पद गोत्राय सां ह्यत्य प्रवराय च ॥ अयुत्राय प्रदानं व्यंजलं भी-
 ष्माय वर्मणे ॥ वस्त्राग वता राय संतनो रात्म जाय च ॥ अर्घं ददाति भीष्माय आवाह
 ब्रह्म चारिणे ॥ ददं च जीवति ल को ऽपि कुर्यात् ॥ अने वैव तर्पणं मर्षदानं च ॥ इति ॥
 अथ फाल्गुन षुक्ला घर्म्या ॥ लक्ष्मी सीता च पूज्या ॥ यदेवान्मं ज्ञाह्यो भ्यो दत्तं तद् वशि-
 ष्ट मेव भोज्यं नान्यत् ॥ ब्राह्मे ॥ आदत्तं मुनि रदृभ्यां सुस्ता तैश्चै त्वलं कृतैः लक्ष्मी सी-
 तासंश्रज्या शंभु माल्यादिभि स्सदा ॥ प्रदोष्य समये दीपाः देया प्रशानसद् लशः ॥ दत्त
 शिशुं तदा भोज्यं भस्मि त्रयं च वंधुभिः ॥ तस्यां संपूर्णायां यदा बुधवारो भवति तदैक भक्तं
 कार्यम् ॥ तथा च भविष्ये ॥ यदा यदा सिता वृष्यां बुधवारो भविष्यति ॥ तदा तदा हि संग्राह्य
 एक भक्ता सनै र्दुपः ॥ बुधा वृषी तु संपूर्णा यथा क्त फल दायिनी ॥ अथ निषिद्धानाह ॥ दंष्ट्रा

काले तथा चैत्रे प्रसुप्ते च जनार्दने ॥ बुधाष्टमी नकर्तव्या हंतिसुराद्यधुराकृतम् ॥ इति ॥ इ-
 त्यष्टमीनिरुधयः ॥ अथ नवमीनिरुधये ॥ उपवासादिद्यु नवमी पूर्वद्युतैव ग्राह्याद्युग्मवाक्या-
 त् ॥ ब्रह्मवेर्वै ॥ अथस्यां नवमी विद्वाकर्तव्या फलकांक्षिभिः ॥ न कुर्व्यान्नवमी तात-
 द्प्रभ्यां तु कदाचन ॥ तथा ॥ नवमीं द्वापमी विद्वां ये कुर्वन्ति विभोहिताः ॥ इथा सर्वभ-
 वेनेषां वलिपूजा विधानक मिति ॥ अतो नवमी पूर्व विद्धे वेति सिद्धांतः ॥ अथ चैत्रशुक्लान-
 वमी एतन्वमी ॥ साच मभ्यान् व्यापिनी ॥ दिन द्वये च व्याघ्रा व्याघ्रो च पुनर्वसु युता तादृ-
 ष्यपि च दिन द्वये परा ॥ चैत्रे मासिनवभ्यां तु शुक्लपक्षे रघूत्तमः ॥ पुनर्वसावा विरासीत्यु-
 रात्रहैवकेवलम् ॥ उपोषणं जागरणं पितृनुद्दिश्य तर्पणम् ॥ तस्मिन्दिने तु कर्तव्यं-
 ब्रह्म प्राक्षिपभीसुभिः ॥ एतद्वता करणे प्रत्यवाय भ्रवणात्करो फल भ्रवणाच्च निर्यं का-
 स्यंच ॥ पर्व द्वये कुरुक्षेत्रे महादाने कते सुदुः ॥ यत्फलं तददाज्ञोति श्रीराम नवमी चने ॥
 कुर्याद्भ्रम नवभ्यां तु उपोषण भतं दितः ॥ मातुर्गोर्भञ्ज चाज्ञोति सूच रामो रवं इवम् ॥ इत्या-

शीनि वह्नि वाक्यानि भ्रगस्य संहिताया मुक्तानि ॥ निरुच ॥ यो वै राम नवम्यां तु भुक्तमां
 दं हादि मूढधीः ॥ कुंभी पाके शुचो रेयु पच्यते नात्र संशयः ॥ इदं च शुद्धादिभेदात् ह्यदपि नव-
 तथा च ॥ सुखा विहादिभेदेन नवमी साद्धिधा स्थता ॥ समा न्यूना धिका चेति शुद्धापि नव-
 मी त्रिधा ॥ पुनर्नक्षत्र संयोगवियोगाभ्यां च यद्द्विधा ॥ समादि ऋक्षयोगादिभेदे विहापिष-
 द्विधा ॥ एवं ह्यदप्याभिन्ना नवमी तत्र निर्णयः ॥ महा फलप्रदा शुद्धा पुनर्वसूक्ष्मयो गतः ॥
 चैत्रे शुद्धा तु नवमी पुनर्वसु शुतायदि ॥ तैव मध्यान्ह यो गेन महा पुण्य तमा भवेत् ॥ केवला-
 पिसदो पीठ्या नवमी सा च संग्रहात् ॥ अस्मिन् चोत्तरे सर्वेषामधिकारः ॥ विद्मैव चेदहस्तयुता व्रतं त-
 न्न कथं भवेत् ॥ उत्तरं तत्रैव ॥ नवमी चायमी विज्ञात्या ज्या विषु परायणैः ॥ उषो घणं नवम्यां वै-
 दप्या भवेत् पराणम् ॥ दशम्यां तिथि वृद्धिश्चैत्यरित्या ज्येष्ठे वै स्वर्गैः । नदन्येषां तु सर्वेषां व्र-
 तं तत्रैव निश्चितम् ॥ दशम्यामेव प्राप्ते न दशमिं नैवलं घयेत् ॥ निश्चित्यैवं विचारिणो नव-
 मी व्रतमाचरेत् ॥ इति ॥ अथ वैष्णवमासे ॥ उभय नवम्यो रूपवास परश्राद्धिकां पूजयेत् ॥

पदुक्तं भविष्ये ॥ वैशाखे मासि राजेन्द्रनवम्यां पक्षयोर्द्वयोः ॥ उपवास परोभक्त्या पूजयान्नस्तुद्विद्व-
 काम् ॥ हंसकुंदेहं स काप्रस्तेजसाभुवसन्निभः ॥ विमानवरमा रुढो देवलोके महीयते ॥ इ-
 ति ॥ अथ ज्येष्ठ शुक्लानवमी ॥ तस्या सुभां वासुणी नाम्नी पूजयित्वा वासुणां कुमारीं अर्पय-
 येत् ॥ भविष्येऽपि उपवास परोभूत्वा नवम्यां पूजयेद्दुमाम् ॥ वासुणी त्विति वैना नार्थेन रूपे-
 ण रूपिणी ॥ ज्येष्ठ मासि चतुर्थे चत्वारिंशत्तम्यां पूजयित्वा नक्तं कुर्यात् ॥ अथापादस्य हेतवस्यो अथ-
 जीतवायतः ॥ कुमारी भोजयेच्चापि स्व प्रकृत्या वासुणां स्तथेति ॥ अथापादस्य हेतवस्यो अथ-
 म्यां पंच गव्यत्नात उपोषितं ॥ ह्येदी देवी पूजयित्वा नक्तं कुर्यात् ॥ तदुक्तं भविष्ये ॥ उपवास परो-
 भूत्वा नवम्यां पक्षयोर्द्वयोः ॥ अथापादे मासि राजेन्द्र यः कुर्यान्नक्तभोजनम् ॥ पूजयेच्छुद्ध-
 यादुर्गा मैत्री नर्त्ती तु नामतः ॥ शेरवतगतां शुभां श्वेत रूपेणा रूपिणीम् ॥ सरोरावतभा-
 रस्य देहस्थानुचरो भवेदिति ॥ अथ प्रावणस्य हेतवस्यो ॥ कौमारी नाम्नी देवी पूजयित्वा क्षीरान्नं
 नक्तं भुञ्जीत ॥ तदुक्तं भविष्ये ॥ प्रावरो मासि राजेन्द्र यः कुर्यान्नक्तभोजनं ॥ क्षीरं यच्छि कुर्यात्-

न सर्वभूतहिते रतः ॥ उपवास परो वीरनवमी पक्षयो द्वयोः ॥ कामाशोत्थित देवाभ्या
 ३४५
 रिकं पूजयेत्सदा ॥ कृत्वा शेषेण भर्तृभक्त्या योगं वै पापनाशिनीं ॥ करवीरस्य पुष्येण
 ग्रंथे श्यामरचंद्रनेः ॥ भूपेन च दर्शां भोजोर्द्वे प्रापि पूजयेत् ॥ कुमारो भोजयेच्छक्त्या
 र्शियो विप्रो भव्यशक्तिः ॥ भुंजीत वा यतः पश्चादित्थं पत्रलुगाशनः ॥ एतयोः पूजयेत्
 र्थाश्रद्धया पर्याच्यतः ॥ सयाति परसं स्थानत्रिति ॥ अथ भाद्रपुक्कनवमी ॥ नंदानाथी दु
 गीसंपूज्य विश्वलोकं गच्छति ॥ तत्रैव भविष्यति ॥ भास्विभाद्रपदे यस्या नवमी चहुलोनरा ॥
 सातु नंदानरापुराया कीर्तिता पापनाशिनी ॥ तस्यां यः पूजयेद्दुर्गाविधिवत्कुरु नंदन ॥
 सोऽथ गोपकलं विद्यादित्थं लोकं समाच्छति ॥ अत्रैव कृत्वा नवम्यां देवीमुत्थापयेत् ॥ तदे
 व देवीपुराणे ॥ कन्यायां कृत्वा पक्षे तु पूजयेत्त्वाद्भिर्ऽपि वा ॥ नवम्यां गोपयेद्देवीगीतवा
 दित्रनिःपद्यने रिति ॥ श्याश्विन शुक्लनवमी भवति ॥ कार्तिक शुक्लनवमी युगादिः ॥ अ
 थ भागशिरशुक्लनवमी नंदिनी ॥ तस्यां त्रिरत्रो पोषितः पूजयेत्त्वा देवीत्राजिमेधकलं प्राज्ञो

वि ॥ तदेव भवत्ये ॥ आसि मार्ग शिरे वीर शुक्ल पक्षे तु या भवेत् ॥ सानंदिनी महाधुराद्या नव
 धी परिकीर्तिता ॥ यस्तस्यां पूजयेद्देवीं त्रिशशोषोक्षिती नरः ॥ सोऽप्यमेधमन्नाप्येह विबुध
 लोकेशहीयते ॥ अथ माघ शुक्ल नवम्यां महानद्यां स्नानदाजादि कृत मक्षयम् ॥ यद्दुकं ॥ मा-
 घमारेतु या शुक्ल नवमी लोका पूजिता ॥ महानंदिनी साश्रीका सदानंद कारी नृणां ॥ तस्यां
 स्नानं तपोदानं जपी होमउपोषणम् ॥ सर्वं तदक्षयं प्रीतं यदस्यां क्रियते नरे रिति ॥ स-
 र्व नवमी बु तिधि प्रति त्वेन सर स्व नी दृज्येति दिक् ॥ इति नवमी निर्ययः ॥ अथ दशमी ति
 दशमी तिधि नवमी युते वीषवासादि बु विधेया ॥ शुक्ल पक्षे तिधि र्गह्याय स्या मभ्युदितो
 रयिः ॥ इक्षपक्षे तिधि र्गह्याय स्या मभ्युदितो रयिः ॥ इति कवनात् ॥ उषवा सेतु सर्वाणि पूर्व-
 व ॥ दशम्ये वा दशमी दिद्वानोषोप्या सा कथंचनेति ॥ शिव रहये ॥ आप सं वसु ॥ श्रावृ मी नव-
 सी दिद्वान कर्तव्या फल कांक्षिभिः ॥ दशमी तु भ कर्तव्या सद्गुणो द्विजासनेषु ॥ वैदीन शिधि ॥
 पंचमी सप्तमी चैव दशमी च त्रयो दशमी ॥ शनि पन्नदमी चैव कर्तव्या सप्तमी तिधि रिति ॥

४४३
शुभं प्रवृत्तवत् ॥ सप्रणा दशाशी काव्योपरया पूर्वथा वृत्ता ॥ शुभान्द्रवित्ता अस्मागतः सा सर्वतोमु-

र्या ॥ तत्र पूर्व विद्यायां लाने उदय काल व्यापिनी ग्राहीत्येव धरम् ॥ अथास्कादशी ज्ञानो ग-
लेन क्रियमाणा एषा अथां एकमतादिकं परविद्यायां काव्यं भित्ति सिद्धांतः एष वै न शुभदश-
मो ॥ अस्यां य स पूजनं विधीयम् ॥ यद्दकं देवीपुण्ये ॥ चैत्र आसीद्य तिथिप्रकारे ॥ धर्मं राजं दशा-
भ्यां वृत्तयित्वा सुभंधकैः ॥ विषता रिर्निरांतं क इह चाने परं पदमिति ॥ आहुयादिति शेषः
अथ ज्येष्ठ शुभदशमी एषा हेतुच्यते ॥ यत्तु ज्येष्ठे ॥ ज्येष्ठे मासि सिद्धे पक्षे एषा भी हस्त संयुता ॥ ह-
रते दशा पापानि तस्या दशा हरणं कुरुतेति ॥ अविद्योत्तरे च ॥ ज्येष्ठे शुभदशा अथां च भवेद्भोगमदि-
नं यदि ॥ द्वीयाहस्ता र्क्षं संयुक्ता सर्वे पापहरा तिथिः ॥ दशा पापानि च भवुं नोत्तरे ॥ परत्रय्ये-
ष्य भिधानं मन सानिष्ट चिंतनम् ॥ दिन प्राप्ति निवे द्याश्च मान संत्रिविधं स्थनम् ॥ परत्रय्ये-
स नतं वैव वैष्णवं चापि सर्वे प्राः ॥ अस्तं कद्मला पश्य वा द्मदं स्थानं चतुर्विधं च ॥ अस्ताना सु-
पादनं हिंसा चैवा भविष्यतः ॥ परस्मिन् परोवाच काविकं त्रिविधं स्थनमिति ॥ कति ॥ यं-

काञ्चित्सारितं श्राप्य दद्याद्भक्तिं लोदकम् ॥ मुच्यते दशभिः पापैस्तु महापातकोत्तमैः ॥
 गंगायां त्वति प्राशस्तम् ॥ पशुतत्रैव ॥ स्नान काले न्यतीर्थे तु जाप्यते जान्हवी जन्मैः ॥ वि-
 ना विसुपदी नान्यतीर्थं यच्च विशेषतम् ॥ द्रुपंच दशहरा यत्रैव योगवाङ्मन्यं तत्रैव-
 कार्या ॥ तंच दशयोगास्तं देवताः ॥ उच्यते मासि सिते पक्षे दशभ्यां बुधहस्तयोः ॥ व्यतीपाते
 शरानंदकन्या चन्द्रे दृषेत्वा विनि ॥ वाणश्रवणे ॥ बुधवारयोगः ॥ स्कारे ॥ बुधः कल्पयेदेन
 यस्ति हार्यः ॥ द्रुपंच योगविशं वा सूर्या परावा ॥ मलभास्यतीते तु तत्रैव ॥ अथ्ययोगे ऽपि ॥ द-
 शहरा सुतोत्कर्षश्च बुधपि युगादिषु ॥ उपा कर्त्तव्यं महाधरुणो हीनदुर्लभवाहितः ॥ आस द-
 ये ऽपि भवतीत्यपरः ॥ इति दशहरा अथाभिनशुक्लदशमी विजयदशमी ॥ तस्यां नवमी श्राव-
 णार्थं धुतायामपराजितां पूज्य प्रस्थानं कुर्यात् ॥ स्मृति चिंतामणौ ॥ श्याभिनस्य श्रिते पक्षे
 दशम्यां तारको द्ये ॥ सवालौ विजयो ज्ञेयस्सर्वकार्यार्थे सिद्ध्ये ॥ स्कन्दि ऽपि ॥ या पूर्ण-
 नवमी शुक्ला तस्यां पूजा पराजिता ॥ दद्यात् विजयं देवीं पूजिता जयवर्दिनी ॥ दशमी यस्स-

सुहृद्य प्रस्थानं कुरुते नरः ॥ तस्य संवत्सरं राज्येन क्वापि विजयो भवेदिति ॥ दिनद्वये तार
 जोदय काला भावे परदिने एका दश मुहूर्ते यात्रा विधीया ॥ तत्र भृगुः ॥ अग्निघ्न स्वधितं पक्षे
 दशम्यां सर्व राशिषु ॥ सायंकाले शुभायात्रा दिवा वा विजयक्षणे ॥ विजयक्षणात् एका दश
 मुहूर्तः परदिने एकादश मुहूर्ता भावे णिपुत्राद्या निव दशभ्यां प्रस्थानमपराजिता ॥ प्रजापति
 व्ये ॥ अवरणक्षित्पूर्यायां काकुत्स्थः प्रस्थितो यतः ॥ तदिनक्षित्पुषीमानमुत्सं देयुस्त्वती नरः ॥ अवरणा
 भावे तु केवल दशम्या भवेति रिक्र ॥ राजचिह्नानां पूजा अपराजिता पूजा अत्र ग्रंथ गौरवभ
 यान्त्रोस्त्रिद्विता ॥ इति विजय दशमी ॥ सर्वासु दशमी सुयमः इत्यास्तिथिपतित्वात् इति दश
 मीतिर्ययः अथा शेषदिविषदीभ्यस्य भगवतः श्रीपुरयो नस्य स्मरणं मात्रेण सकलाय निवर्तकस्य वैकुं
 ठगमननिष्प्रेणी प्रिया च मुनि कदंबकै र्योपिते कादशे निर्ययते ॥ तत्रैकादशयु पवासो द्वेषानि
 षेध प्रतिपालनात्मको वत रूपश्च ॥ तत्राद्यः ॥ न ग्रंस्वेन पिने तोयं न स्वादेन्मास्य धूकोरो एका
 दश्यां न भुंजीत पक्षयो र्मयो रपीति ॥ कौर्मं देवलाघाभ्या यये ऽपि ॥ चट्टस्थो वस्य चारिवाभा

चंकि हिनाग्रि स्वदीवच ॥ एका दृश्यांन भुंजीत पक्षयो र्भयो रधि ॥ नृचान्न पच्युदासि वशव विधिः ॥
 तदंरु वनादिप्रत्याभावात् ॥ जनस्य स्यु ब्रह्मवैवर्ते ॥ प्राज्ञेव हि हिने सम्यग्बिधा ज्ञानिपत्रं-
 निधिः ॥ इयास्या शुप वासश्च बहुव्याहै सवेन्नरम् ॥ इदं शिव भक्त्यादि नि स्थि कार्थम् ॥ शैर्य
 रणे ॥ वेष्टि वा वा षष्टे वो वासो रोः पोत्रसमा चरेत् ॥ इति सोऽग्निधानित्यः कात्यायनन नारदः ॥ ए
 से पदे च कर्तव्य मेका द्रव्या सुपो षण्णि नि ॥ अतो विल्यत्वमेव ॥ यदी सि हि षु त्या सुत्वं धियं सं
 नतिया ल्पनः ॥ एका दृश्यांन भुंजीतीत्यादि कोत्यादि यु फल श्रुते भ्र का म्यता ॥ उभये क्वा दग्नि-
 वगश्च गृह स्याति रिक्ता जामेव ॥ गृहस्थाः सुक्ताया मेव न कृताया म् ॥ यचरे वलः ॥ स्वका द्रव्यां
 न श्रुं जीत पक्षयो र्भयो रधि ॥ वनस्था अति धर्मो ऽथ श्रुक्ता मेव सदा गृही ॥ तदेव नारदोऽग्नि ॥ सं-
 न्नात्या शुप वासं च कृत्सो का दग्नि वा चरे ॥ चंद्र सूर्य ग्रहे चैव न कुट्या न्मुन्न वा च्छही ॥ तथा च विद्रे
 योऽपि ॥ कृत्सा विषये ॥ याचे ॥ प्रायनी वो धिनी मध्ये पा कृत्सो का दग्नि भवेत् ॥ शैवो पो व्या गृह स्थे
 न नान्या कृत्सा का द्वा चन ॥ यनुमहन जे न विव्ये ॥ यथा श्रुक्ता मथा कृत्सा ह्यदग्नी मे सदा प्रिया ॥

शुक्ला गृहस्थैः कर्तव्या भोग संतापवर्दिनी ॥ मृगशुभ्रिस्तथा कृष्णानते तेनोपश्रिता ॥ यत्
 सर्वकृत्यायां सर्वशुभ्रिणां संभवत्येव तद्गृहस्य वैशव परं ॥ तथा च नाहः ॥ पुत्रार्थं अथ स भार्य्यश्च
 वंथ युक्तस्तथैव च ॥ उभयोः पक्षयोः कास्यं व्रतं कृष्णश्च वैशवम् ॥ अनेन कास्य परस्यैवावगा-
 स्यते ॥ पुनरपि ॥ विषदाया वनस्य स्वयते श्रेका दशी हृदं ॥ उपदासो गृहस्य शुभ्रमप्यभिषु-
 क्षिणाः ॥ प्राच्यादिभने वैशवगृहस्थानाभिदेा भयेका दशी व्रतं नित्यम् ॥ उपवास निवेधे दिशै-
 वी चायवगे ॥ उपदास निवेधेदु किंचिद्गृहस्यं प्रकल्पयेत् ॥ ननु व्यत्युपदासेन उपदास फलं
 भेत् ॥ भक्ष्यमपितत्रैव ॥ नलं गृहविद्यान्मद्योदनं च फलं तिलाः शीरसायां वृत्तान्चम् ॥ द्वाद-
 श्यमाद्येष्टिचपि चाद्युः प्रसस्तमत्रोत्तरशुभ्रं च ॥ अतएवैका दशी व्रतं नित्यम् ॥ तथा च सनसु-
 मारः ॥ अकरोति यदा गृहस्य का दश्या सुषोषणम् ॥ सनरो नरकं याति रौशवं नमसा दत्तम् ॥
 नारदश्रेऽपि ॥ यानि कानि च पापानि ब्रह्महत्याशानानि च ॥ अन्नाभाश्रित्य ति र्दंति संपाति ह-
 रियासरे ॥ खंडे ॥ मालहा विलहा चापि आवृत्ता गृह्या तथा ॥ एका दश्यां तु यो भुंक्ते परमां र-

ॐ श्री भयो रपि ॥ वरं स्वमातृ गमनं वरंगो सां सभक्षणम् ॥ वरं हत्यासुरपानं नैकादश्यां च भोज-
 नम् ॥ वशिष्ठः एकादशी समुत्थेन वहिना पातकै धनम् ॥ भस्मतां याति शर्जदशपि जन्म
 शतो ज्वम् ॥ अथ श्यमी वेधो हिधा ॥ अरुणो दय वेधः सूर्यादय वेधश्च ॥ पूर्वः वैश्वपरः अथ-
 रस्मान्तपरः ॥ अथः गारुडो ॥ दशमी शेषसंयुक्तो यदि स्यादरुणो दयः ॥ नैवो दोष्यं वैश्व-
 वेनतद्विनेकादशी ज्वनम् ॥ अरुणो दय स्वल्पमाधवीय स्कां दे ॥ उदयात्साक् च तस्व स्तुषटिका
 अरुणो दयः ॥ इति अंत्यस्वदय वेधः ॥ हेसाद्रौ माधवीये गारुडो ॥ उदयात्साक् च तस्व स्तुषटिका या-
 विन्येकादशी यदा ॥ संदिशैकादशी नाम वज्रैर्दं धर्म्म कांक्षिभिः ॥ उदयात्सा इजुर्हेनेन
 व्यापित्येकादशी यदा ॥ संशुक्तेकादशी नाम वज्रैर्दं धर्म्म हृद्दये ॥ चारदीयेऽपि ॥ त्वर्वे-
 धेऽपि विप्रेन्द्रशाल्ये कादशी त्यजेत् ॥ सुराया विहंजा स्पृष्टं गंगां भद्रवनिर्मलम् ॥ साध-
 योऽपि ॥ सिंद कलादि वेधेऽरुणो दय वेधे सूर्यादय वेधे समानत्वम् ॥ निगमेऽपि ॥ सर्वे प्रका-
 रवेधो यशुप्रवा सस्य दूषकः ॥ हेनाद्रौ स्वत्यंतरे ॥ अज्ञानाद्यादिवानं मोहात्कुर्वन्नेकादशीं नर-

॥ दशमी शेषसंयुक्तं प्रायश्चित्तमिदं चरेत् ॥ कृष्णपादं नरश्चोत्वागा च दद्यात्सवात्सकाभ
 ॥ सुवर्णं स्याद्दुकं देयं तिलं श्लेष्मं समन्वितम् ॥ अथ च ॥ ब्राह्मणान्भोजयेत्त्रिंशत्तिलं श्लेष्म
 मया धिवा ॥ स्वल्पं त्रेऽपि ॥ दशम्याः प्रांतमादायुष्यदो देति दिवाकरः ॥ तेन स्पष्टं हरिदिनं द
 तं जंभासुण्ययत् ॥ अत्रारुणोदय वेधो वै स्वविषयः ॥ वैश्वस्वसर्वं माधवीयस्कां दे ॥ परमाप
 दसाप्रने हर्षे वासमुप स्थिते ॥ नैकादश्रीत्यजेद्यस्तुयस्य दीक्षा स्तिवैश्वी ॥ विश्वर्षि
 तादिवलाचारः सहि वैश्ववच्यते ॥ माधवः ॥ अरुणोदय वेधोऽत्र वेधस्त्वर्थो द्ये तथा ॥
 उक्तो ही दशमी वेधो वैश्ववस्मार्तयोः क्रमात् ॥ माधवमते ॥ वैश्वैररुणोदय विद्यात्याज्या ॥
 स्वकादशी द्वादशी वाधिका चेत्यज्यतां दिनं ॥ पूर्वं ग्राहं तृसरं स्यादिति वैश्ववनिर्णयः ॥
 स्मार्तैस्तु सूर्यादय विद्यात्याज्या ॥ यदा त्वेकदा शुद्धासती ॥ वर्द्धते द्वादशी च ॥ समा
 न्युनावा ॥ तदा गृहस्थैः पूर्वाधितिभिरुत्तरकाय्या ॥ अथ भे हनि संश्रुणा व्याप्या हौर
 त्रसंयुता ॥ द्वादशी च तथा तात दश्यते पुनरेव च ॥ पूर्वाकाय्या गृहस्थैश्च यतिभिश्चो

कंलि ज्ञानतथा चति शकंते ॥ बर्द्धमानेऽप्येवम् ॥ अथ हृदयेषु सुखा विज्ञान सर्वेषां परैः ॥ नभसु
नाहः ॥ संपूर्णैकादशी सन्नप्रभाते घुनरेवसा ॥ सर्वैरेवोत्तरा काख्या प्रभाते द्वादशीमदि
द्वादशीमात्रद्वौ सुखाया पूर्वव ॥ तरेव नाहः ॥ तच्चेदेकादशी विही द्वादशी परतस्थि-
ता ॥ उपोष्येकादशी नन्नयदी च्चेत्परमश्रमिति ॥ माधवोऽपि ॥ द्वादशी मात्रद्वौ तुषु-
व विद्देव्यवस्थिते ॥ शुद्धपूर्वेषु ए विहा सुखनिमित्तमिह द्वादशाः ॥ महत्तरे ॥ विज्ञानाद्युवि-
ज्ञा विज्ञेया परतो द्वादशी न चेत ॥ अविज्ञापि न्न विज्ञान्यात्परतो द्वादशी यदि ॥ माधवः
एकादशी द्वादशी चैत्सुभयं नद्वौ मत्त ॥ नद्वादशै दिनान्याह्य स्मात्तत्राह्य परदिनस-
॥ प्रचेत सोक्तिपि ॥ एकादशी विद्वान्ने च्छु न्ने कसि विरायतः ॥ उत्तरावृत्तनिःकृत्यात्
पूर्वा सुपवशे मही ॥ तयो दश्या नलयेत द्वादशी यदि किचन ॥ उपोष्येकादशान्न-
दशमी मिश्रितापि चैति ॥ क्काले केः ॥ हेमाद्रिसतेव ॥ अद्दसमा सुद्द न्यनावाधिक द्वाद-
शि काचैत्सर्वेषां पूर्वैरेव स्युक्तैस्सव परम् ॥ स्मात्तानाव पूर्वैरेव स्यविशेषः ॥ हेमाद्रिणा च्च

४५

यादशा वैकादश्युच्यते ॥ तथा च ॥ शुद्धा विज्ञानयानंदानुत्थानसमाधिकैः ॥ षट्प्रकारा
 वनस्त्रिधा द्वादशयुनसमाधिकै रित्ययादशाकादशगभिः ॥ तत्र शुद्धाधिकन्यूनद्वादशि
 का शुद्धाधिकसमद्वादशिका च ॥ सकामिः पूर्वाभिः काशरुत्तरा काया ॥ अजनहीदशिका
 कायां तु वैष्णवीति काशरुत्तरासह्यकायस ॥ सपूर्णाकादशगीयत्रप्रभार्ते पुनर्वसो
 ॥ लुप्यते द्वादशीनासंन्युपवासः कथं भवेत् ॥ चपय्येति श्रीतत्र विष्णुश्रीएतत्पर
 रिति ॥ ब्रह्मवर्षिथः ॥ नारदोऽपि ॥ सपूर्णाकादशगीयत्रद्वादश्यादृदिगामिनी ॥ द्वादश्या
 लंघनं कार्यत्रयोदश्यातुपाणाम् ॥ शुद्धन्यूनशुद्धाविका शुद्धसमा ॥ विद्वन्मुना
 विद्वदविका विद्वत्समा द्वादशिका चेत ॥ सर्वथा परं वेति हेमाद्रिः ॥ महानं लोचु ॥ शुद्ध
 थिकापरा ॥ अन्यपूर्वा ॥ शुद्धायदासमाहीनासमाहीनाधिकोत्तरा ॥ स्कादशशी सुप
 वसे न्यशुद्धा वैष्णवीमपीति ॥ स्कंदे ॥ शुद्धास्कादशगीउत्तरा यत्र सपूर्णेकादशगीयत्र
 परतो द्वादशी यदि ॥ उपोष्या द्वादशीशुद्धाद्वादश्याशेद पाणाम् ॥ इति वैशंपयस ॥ स्मा

लीनां तु पूर्वैवेति सिद्धांतः ॥ महन लोव ॥ विद्मन्वना समहादशिकावु ॥ सुसुक्ष्मणां पुत्रव-
 तांच परा ॥ अन्वोयां पूर्व ॥ पुत्रवतीः पिपूर्वा ॥ विद्मन्ममा समहादशिको नहादशिका-
 च सुसुक्ष्मभिः ॥ परान्वैः पूर्वाकार्या ॥ दशमी मिश्रिता पूर्वाहादश्या यदिल्लुब्धते ॥ शु-
 द्धं वहादश्या राजन्तु योय्या सोक्षकां क्षिमिरिति । व्यास ॥ मोक्षकां क्षि ग्रहणा दन्वैयां प्र-
 वैव ॥ सर्वत्रैकादश्या कार्या हादश्या मिश्रिता नैः ॥ प्रातर्भवतु वासा वायवो नित्यमु-
 पो पणा भिति ॥ पाथोक्तैः विद्मन्धिक समहादशिका च पूर्वैव ॥ पाणाहि नलभ्यै तहा-
 दश्या कलयाधि चैत ॥ तदान्नी दशमी विद्मन्तु योयैकादश्या निति क्रव्य प्रहं गो-
 क्तैः ॥ भाष वमतैव ॥ गृहिणां पूर्वयितैरुत्तरा ॥ विद्मन्धिक न्यूनहादशिका च मोक्षपाप
 क्षय विद्मन्तीति कार्मैः परा कार्या ॥ गृहस्थेन तु नक्तं विधेयम् ॥ तथा च कौर्म्ये ॥ एकाद-
 श्या हादश्या च रात्रि श्रेषे त्रयोदश्या ॥ उपवासं न कुर्वीत पुत्रयौत्र समन्वित ॥ इति ॥ दिन
 क्षये उपवास नियेधात् ॥ दशम्ये कादश्या विद्मन्हादश्या च क्षयं गता ॥ क्षीणा सा हाद-

श्रीज्ञेयानकंतुगहिराः स्मृतमिति ॥ वदश्यातातपः ॥ एकादश्यांशुद्वन्द्वनत्वे प्रुद्वसमत्वे

४५२

हादश्यां न्यूनसमत्वयोः एकादश्यामुपवासः ॥ संदिग्धेषु च वाक्येषु हादश्यां समुपोषये-

त् ॥ विवादिषु च सर्वेषु हादश्यां समुपोषणम् ॥ पारणं च त्रयोदश्या माज्ञेयं मामकीमु-
नेरिति ॥ पाद्ये ॥ वेधसंदेहेभ्योतिर्विदां वि प्रातिपत्तौवा ॥ वैश्वदेः पराकार्थे स्थित्यलम् ॥

शत्रोपयुक्तं किंचिदपि ॥ तत्र दशस्थामेकादशीयोगे ॥ दशमीमध्ये एव भोजनं कार्यम्
एकादश्या भोजने निषेधः ॥ व्रताधिकारिणो माधवीये कात्यायनः ॥ अष्टवर्षाधिको मर्त्यां दश्यां

ति न्यूनवत्सरः ॥ एकादश्या मुपवसे त्यस्योरुभयो रपि ॥ ब्रह्मवैवर्ते ॥ ब्रह्मचारी च नारी च
शुक्ला मेव सदा गृही ॥ सुभगाया भर्तु रनुज्ञा परमन्यया व्रते ऽनधिकारः ॥ यत्तु विष्णुः ॥ परलो-

जीवति यानारीसु पोष्यव्रतमाचरेत् ॥ अथायुष्यं हस्ते भर्तु र्नरकश्चैव गच्छति ॥ उपवासा-
सामर्थ्यं मार्कण्डेयः ॥ एक भक्तेन नक्तेन तथैवाथा ॥ चिते न च ॥ उपवासिनं दानेन नित्यं हा-

दश्रीको भवेत् ॥ अस्मार्थं प्रातिनिधिना कारयेत् व्रताकारेण प्रायश्चित्तमाह कात्यायनः ॥ अर्के प्रर्के

ह्ये रात्रौ चतुर्दश्यथमीदिका ॥ एकादश्या गहोरात्रभुक्का चांदायणे चरेत् ॥ श्रथकास्यत्र
 विधिर्ज्ञेयुगदीये ॥ दशम्यादिमहीपत्रनिदिनपरिवृज्यत ॥ भाषनावलभुष्यादिस्त्रीस
 योगमहायशाः ॥ दशम्याविधिःकोम्पि ॥ काश्यस्मात्समसूराश्वचणकान्कारदेषकान् ॥
 प्राकभयुपरान्नचत्यजेदुपवसन्स्थियुम् ॥ अन्यदपि ॥ आकाभासमसूराश्वपुनभोजन
 भेषुने ॥ दूतसत्यदुपानन्वदशम्यावधायस्वजत ॥ विधयेमहेश्वरि ॥ अश्वारज्वरा
 स्वर्द्विय्यान्ननिवेदिएः ॥ श्रवनीसत्यश्रावनाःश्रियासगक्षवर्जिताः ॥ इतद्वाहदेव
 लः ॥ श्रुसकजलपानाच्चसकृतावलभ्यत्त ॥ उपवासःप्राशयेनदिकास्वापाच्चभू
 धुनात् ॥ श्रक्तोद्वलः ॥ श्रुत्येचाभुषानेचनोपवासःप्राशयेति ॥ अत्यधिकटे ॥ विसृ
 ह्ये ॥ जानास्यागश्रितोऽभ्यागावृत्तचानुलेपुम् ॥ इतस्थोवज्जयेत्सर्वयज्वान्ननिरा
 हतम् ॥ स्युप्रायश्चित्तनिर्णयाद्ये ॥ स्तेनहिसकयोस्सव्यकृत्वावेत्यन्यहिसने ॥ प्रायश्चि
 त्तत्रतीक्याज्जपन्नाश्रानत्रयम् ॥ पुनः ॥ मिथ्यादादेदिकास्वापेवदश्यापुनियवरा ॥

संख्ये भयात्तं वती जज्ञाभतमद्योत्तरं श्रुचिः ॥ अथाक्षरः ॥ उच्यते नानाप्रकाराद्यति ॥ येषीतश्चिरपि ॥

४४४

तांवलचर्वणे स्त्रीसंभोगे मांसनिषेवणे ॥ व्रतलोपोनचेत्कुर्यात्कृत्वा बहुजिबर्ज्जनम् ॥
संभोगो ऋतुकालादन्यत्र ॥ व्यासः पारणे ॥ वर्जयेत्पारणे मांसव्रता हेतुप्रसूता ॥ एकाद-
श्यां प्रादुर्भाहो ॥ मातापितोः क्षये प्राप्ते भवेत्केकादशी यदि ॥ अभ्यर्च्य पितृदेवाभ्याञ्जित्वा त्ति-
रुसे वितर्किते ॥ अन्यदपि ॥ अथावपः ॥ सकादशी व्रतं प्राप्य पितृसंबन्धुभवेत् ॥ आर्या इह न-
सती चेव कथं कर्म प्रवर्तते ॥ तं वैवः ॥ प्रादुर्कृत्वा व्रतं कुर्यात्प्राणपितृपितृभ्योः ॥ सचेत्प्रत-
स्यायोगे तु ऋतुदानं प्रवर्तते ॥ एते वै केकादशी निमित्तं प्रादुर्हादृश्यां वंदनः परस्ताः ॥ निरर्ह्यत्वात्
श्रवत प्राग्नाहमदन एते देवताः ॥ सर्वं भूतभयं व्यापिः प्रसादो गुरुश्रासनम् ॥ अन्नव्रतानि प्रकृतानि
सकृदेतानि श्राव्यतः ॥ स्कान्देऽपि ॥ अथोक्तान्य व्रतानि श्रायोश्चलं फलप्रयः ॥ दृविर्वाहाण का-
स्यांच्च गुरोर्वचनमौषधम् ॥ गार्हपत्ये ॥ भूतकृत्यो नृणां प्रोक्ताः क्षीणानां चरुक्षीणि ॥ सुखं फल-
प्रयं स्तोत्रं सुप्रभोग्यं भवेच्छुभे ॥ अस्याप्रवादेऽपि ॥ श्रयने च महत्स्थाने सत्यार्थपरिवर्तने ॥ नरोस-

४४५

लफलाहारी इदि प्रत्यंमम र्थयेत् ॥ इदं चाति संकष्टं विद्यथम् ॥ एते चाविशेषिनी निर्याचः
 सर्वदनेयु द्वेष्याः ॥ तत्रैकादश्यां संकल्पः ॥ एहीत्वो हुंवरं पानं इत्यादि ॥ मंत्रश्च ॥ एकादश्यां निरा
 हारः स्थित्वा ह्रम परे हनि ॥ ओद्यामि पुंडरीकाक्षप्रारणं भवाच्युत ॥ श्रेवादीनां तु हेमाद्दे
 कौरप्रणो ॥ सावित्र्याप्यथवा नावा संकल्पं तु समाचरेत् ॥ शिवादिनामप्यथो यजुर्वेद प्र सि
 द्धाः ॥ वाहे ॥ इत्युच्चार्यततो विद्वान्युष्यां जलिमथाचरेत् ॥ तत संज्जलं पिवंत ॥ अष्टाक्ष
 रेण मंत्रेण विर्जसे नाभिसंनिवम् ॥ उपवासकल्पे सुः पिवेत्यात्रं गतं जलम् ॥ मध्यरात्रे च
 द्ये वादप्रामी चेषे रात्रौ संकल्पः ॥ इति माधवः ॥ दशम्या रसंगक्षे षेण अर्द्धे रात्रौ तपो रणतु ॥
 वर्जनाश्चतुरो यासां संकल्प्या चतयो रसदा ॥ विद्वो पवासो नश्रं खुर्विन्स्य ज्ञा समाहितः
 रात्रौ संपूजयेद्विष्णुं संकल्पं चतदाचरेत् ॥ इति नारदीये ॥ तत्रैव पूजा मसि धाय ॥ देवस्य पुरः
 क्षुष्या ज्जागरं निधत्तौ व्रती ॥ द्वादश्यां निवेदन मंत्र उक्ताः कात्यायनेन ॥ अज्ञानतिमिरांधस्य वने
 नानेव क्रोधाव ॥ प्रसादं सुमुखीनाथ ज्ञान दक्षि प्रदो भव ॥ नारदीये ॥ चाक्षुषा न्मोजये-

संश्लिप्तं ह्यार्यैः दीक्षितं ततः ॥ स्कंदे ॥ कृत्वा द्वितीं भवांसं तु याश्नाति द्वादशीं दिने ॥ निवेद्य तुल-
 ४२० सीभिर्घृत्या कोटि विनाशानम् ॥ द्वादश्यां दुर्जन्याह ॥ दिवानिद्रापरान्त्तं च पुनर्भोजनस्य
 धुने ॥ सोऽद्रं कांश्याभिर्बुतेनां द्वादश्यामष्टवर्जयेत् ॥ विष्णुवर्म्मे ॥ अस्माद्यादि संभा-
 ध्यातुं स्वस्य तं ति का इति ॥ भ्रामलक्याश्रुत्वापि पाशेनाश्रयश्च्यति ॥ पाशेण पिपासै
 विशेषः ॥ सन्त्कुशादि ॥ वैनाश्यादि स्वपितीद्विष्णुर्वेत्तव्यमभ्युपरिचरति च ॥ पोष्यस्व-
 जागर्ति तथा वसानेनोपाशान्नानुषः प्रकुर्यात् ॥ राजस्वलां च चांदात्तं महापात किनंत
 धां ॥ सृष्टिकां पतितं चैव भच्छिष्टं स्तुकादि कम् ॥ अतुगिरिमाद्यैः प्रशुभ्याद्यश्चोद्योन्धिनिम्बु-
 तीमः ॥ अंशुतरसं हसंतु जरे द्वेद्वेद्व्याजरे ॥ एतद्गतं सतकेऽपि काव्यम् ॥ तथा च विष्णुः
 सृष्टिकं सृष्टकं चैव न त्याज्यं द्वादशीं चतस्रः ॥ तत्र ह्यर्कं दानादि सुतं कृते काव्यम् ॥ माल्यै
 ॥ सृष्टकांते नरः स्वात्वा पुंजापित्वाज्जनाईनम् ॥ कर्त्तव्यं सत्त्वा विधानं न व्रतस्य फलमस्युते ॥
 राजादर्शनेऽपि कार्यम् ॥ मुलात्तः ॥ एकादश्यां नभुं जितद्वे ज्ञानी राजस्वपि ॥ यदाहादश्यां-

श्रवणं च तदाशुद्धामय्यं कादृशीत्यज्ञानत्रयोपवासकार्यः ॥ शुक्लावायुदिव्याच्छुद्धाद्दृशीश्रवणा
 ४५८ न्विताः ॥ तयोरेवोपवासंच त्रयोदश्यांचपाणाम् ॥ इति नारदीये ॥ एते च नियमाः काव्यज्ञ
 तेनियताः ॥ नित्यव्रते सति संभवे कार्याः ॥ तत्र कात्यायनः ॥ शक्तिमांसुततः कुर्याच्चिद्य
 मंसविशेषणम् ॥ अशक्तैव साधवीये ॥ इति विद्याय कुर्वीतावश्यमेकादृशीव्रतम् ॥ विश्वे
 यनियमाश्रुतावहेत्तं भुजिवर्जितः ॥ इति साधारणनिर्ययः अथ विशेषनिर्ययः अथ वैश्वे
 कादृशीतत्रर्क्षासिरुकिणणीपूज्या तद्वक्तव्यपुराणे ॥ एकादश्यां ततः रक्षीर्ध्रिर्देवी पूज्या चरु-
 किरणी ॥ पुण्यालंकारधूपान्नवस्नानास्त्राणतर्पणैः ॥ तत्रैव रात्रौ सलक्ष्मीको वासुदेव
 स्तोत्सवमांदोलनीयः ॥ चैत्रमासस्य शुक्लायामेकादश्यां तु वैश्वदेवः ॥ आंदोलनीयो-
 देवश्च सलक्ष्मीको महोत्सवे ॥ दम्भनेनर्ष्वयित्वा च रात्रौ जागरणं चरेदिति ॥ अथ ज्ये-
 थशुक्लैकादृशीनिर्जला ॥ तत्र निर्जलसुपवासं कुर्यात् ॥ तदेव स्कंदपुराणे ॥ ज्येष्ठे मासि नृ-
 पश्रेष्ठयाशुक्लैकादृशी भवेत् ॥ निर्जलं समुपौ व्यात्रजलकुंभान्सर्करान् ॥ प्रदा
 ४५९

संविद्यविप्रमुख्येभ्यस्तापत्रयविवर्जितः ॥ विसुलोकमवाप्येह मोहनी विसुनासह ॥ इति निर्ज-
 ष्यत्ते कादश्या ॥ अथाथादशुक्ते कादश्या हरिप्रयत्नी ॥ तत्र लस्मीनाएयणामूर्तिं सोवार्णिपूज्यरात्रौ जा-
 गराद्युत्सवं कुर्यात् ॥ पुण्यसमुच्चये ॥ अथाथादशस्य स्थिते पक्षे एकान्तर्यामुर्यो धेवः ॥ स्थाप-
 येत्प्रतिमां विज्ञो प्रशंखचक्रगदाधराम् ॥ पीतांबरधरं सौम्यापय्यं कैत्र्यास्तनेशुभे ॥ शु-
 क्तवस्त्रसमाह्वने सोपधाने यथिष्ठिर ॥ स्नापयित्वा दधिक्षीरघृतक्षौद्रजले स्तथा ॥ समा-
 लभ्यशुभैर्गंधैर्दूषेर्वस्त्रैरलं कृताम् ॥ पूजितां कुरुमैष्युक्तेभ्योनेणानेन पाण्डव ॥ मंत्रश्च सु-
 द्वैत्यभिजगन्नाथ जगत्सुप्तभवेदिति ॥ विबुधे त्यपि बुद्धेः कृत्वा त्सर्वं चराचरमिति ॥ एवं स-
 पूज्य देवस्याग्नेचातुर्भ्यां स्य ज्ञानं कुर्यात् ॥ तदुक्तं भारते ॥ एकादश्यां तु गृह्णीयात्संक्रांतौ क-
 र्कतस्य च ॥ अथाथादश्यां वानरो भक्त्या चातुर्भ्यां स्योदितं ज्ञानमिति ॥ ब्रह्मरभे मंत्रस्वनक्षुभासंहि-
 तायास ॥ इदं ज्ञानं मया देव गृहीतं पुरतस्तव ॥ निर्विघ्नं सिद्धिमायातु मम ज्ञाने त्यपि कैश्रव ॥ गृ-
 हीतेऽस्मिन् ज्ञाने देव यद्यद्गोत्रिभ्यां न्यहस्य ॥ तन्मोभवत्सं पूर्णं त्वत्प्रसादात्तज्जानो ह्येन ॥

कर्म
दति प्रायनी ॥ अथ भाद्रपुल्लेकादश्यां ॥ शयने कादश्या भिवपूजो स्ववादि कुर्यात् वदेव भविये

शुद्धे भाद्रपदे मास एकादश्यां श्रिते हनि ॥ कद्रुदानं भवे हि ह्यो मंहा पूजां प्रवर्तयेदिति ॥ क
ददानं पाप्यं परिवर्तनम् ॥ अथ कार्तिक शुक्ले कादश्यां ॥ तत्र देवपूजा ज्ञागरोत्सवादिभिर्भुञ्ज्यात्
वोध्यस्थयात्रोत्सवकुर्यात् ॥ तदेव ब्रह्मपुराणे ॥ सकादश्यां च शुक्लायां कार्तिके मासिके प्राव
म् ॥ प्रसहं वोषयेद्वात्रो भद्रा भक्ति समन्वितः ॥ तस्यै गीते साध्या वाद्यैर्नृभञ्जसासंमंगलैः ॥
स्तोत्रैश्च विविधैस्तुल्या पूजयेद्दर्शयौषधुभिः ॥ होमैर्भक्ष्यैरप्यथ प्रलैष्य कंरपाशुसैः ॥
हद्याभ्यां श्वेत रक्षाभ्यां चंदनाभ्यां च सर्वदा ॥ कुंकुमालकक्राभ्यां च रक्त रश्मि समकं करौः ॥ त
स्यां राध्यां व्यतीतार्थां ह्यदश्याम करणी दये ॥ शार्दीयतेने क्षीणेण मधुना र्णापयेत्ततः ॥ द
शाक्षरेण च ततः पंचगव्येन शारत्रावित् ॥ उद्धर्तनं माष चूर्णं यस्य मल कानि च ॥ द्रव्यं प्रा
प्याश्विंशुभ्रचक्रानुलुंगा गस्तथा ॥ सर्वोद्यथ्यस्सर्वगंधाः सर्ववीजानि कंचनम् ॥ मंगला
निपया काम रत्नानि च क्रुशो हकम् ॥ सर्वं संशोध्य हेवेशं दद्यात्तो च नो भुभात् ॥ न तस्तु क

४६

लया दंया यथा प्राज्ञा स्व लंघना ॥ जाती सुखव संयुक्ता स्वफलाश्च सकां चना ॥ सुरया
 ह वेद शब्दे न वीणा वेणु रवेणा च ॥ एवं संत्या व्यगो विदं त्वनुत्तिवं सुखं कतम् ॥ सुधांस
 संप्रजयेच्च समनो शिसुस कुंकुने ॥ धूये हि धे र्मुनो दौ श्च पायसेन च भूरिणा ॥ आसुराः पु
 जनी प्रास्व विस्मो र्द्विधा श्रमूर्तयः ॥ यत्तु शिष्टा मृतं पश्चाद्गी क्तव्यं चासुरौ स्वह ॥ इति
 भाव्येऽपि ॥ कातैके भूक्त पक्षे तु रका द्रयां पृथा सुत ॥ भ्रंजेरानेन राजेन्द्र देवमु न्यापये
 द्विजः ॥ मनुश्च ॥ इदं विदुर्वि चक्र सेति ॥ वैदिकाः ॥ पौराणिकास्तु ॥ ब्रह्मिन्द्र रुद्राग्नि कुबेरसूर्य
 सो मादित्यिर्बुधो न्द्रि तव न्नीय ॥ बुध स्वदेवे प्राजग च्छिवा स भंज प्रभाविन सुखेन देव ॥ इदं
 च द्वादशी वंदेव ॥ अथ प्रचमंत्रः ॥ अतिथ्योतिष्ट गोविंद त्यज निद्रां जगत्यते ॥ त्वधि सुने जग
 त्सुप्त मुस्थिते चोस्थितं जगत् ॥ उत्यापनं च दिवेव कार्ये म् ॥ तदपि खेत्यं त चरणयो
 गो तद्भावे केवल तिथौ संख्या काले ॥ तथा च भाविये ॥ शशांका श्रितप क्षेयु भैत्र भवणैरे
 वती ॥ आदि भया वसाने युप्रस्ता पावर्तनी स्ववाः ॥ स्वतस्त्र संभवाभि प्रायेण द्वेषम् ॥

४६

तषाच ॥ निशि स्वापो द्विवी स्थानं संध्यायां परिवर्तनम् ॥ अन्यत्र पादयोरोऽपि द्वादश्या-
 भवे कारयेदिति ॥ विलुभर्मात्रे ॥ विस्रोर्द्विवा न स्वपिच न च रात्रौ प्रवृथ्यते ॥ द्वादशी च द-
 क्षसंयोग पादयो गोन कारणा मिति ॥ रात्रौ नक्षत्रादयोग लाभेऽपि द्विवी त्यापनमि-
 त्यर्थः ॥ पूर्वोक्तमंत्रेण देव सुख्याप्य युष्यां जसिं दद्यादनेन च ॥ चरणपवित्रा मिति वैदिकः
 ॥ गीणिका कस्तु ॥ गता सेषा विषय चैव निर्मलं निर्मलादिशः ॥ प्राग्ज्ञानि च युष्याणि र-
 गृहाणा मम केषाव ॥ महावृथ्य रवेणो स्थिते विस्रोतं स्वदने संस्थाप्य रात्रौ जागरणादि
 विधाय प्रभाते चास्त्राणांभोज्य चास्त्राणां प्रेपूर्व कृतं चातुर्भास्य व्रतं प्रोच्य विप्रैभ्यो
 दक्षिणां दत्त्वा श्रीनाथं प्रार्थये दनेन ॥ मन्त्रः ॥ इदं व्रतं मया देव कृतं प्रीत्यै तव प्रभो
 ॥ न्यूनं संपूर्णं तां यातुं त्वत्प्रसादात्तज्जनार्द्धेन ॥ इति प्रार्थ्य स्वयं मपि भुंजीत ॥ इति वो-
 धिन्यै कादशी ॥ अथ फाल्गुन शुक्लैकादशी आमर्दकी च्युच्यते ॥ तत्रा मर्दक स्थितं विलुं सं-
 पूज्य दक्षिणां दद्यात् ॥ तदेव भविष्ये ॥ फाल्गुने मासि शुक्लायामेकादश्यास्त्रजनार्द्धेनः ॥ ४६

संश्रि-
२६३

वसत्यामलकी वृक्षे लक्ष्म्या सहवनस्पतिं ॥ ततस्संपूज्य विधिवन्न तथा कुर्यात्प्रदक्षिणा-
म् ॥ उपोष्य विधिवत्कल्पं विष्णु लोके महीयते ॥ इति वृद्धनिर्णयः ॥ अगमलक मूले वि-
ष्णुं संस्थाप्य प्रदक्षिणाः कुर्यात्स्थोत्तरप्रातम् ॥ रत्ने सुवर्णे रत्ने र्वा फले रत्ने र्थे वा-
दिभिर्वा ॥ तथाच ॥ यथा मलक प्राय्यायां गृहे वै वाधि वास्य च ॥ विस्त्रोः प्रदक्षि-
णां कुर्यात्तस्य स्यादधिकं फलमिति ॥ इत्यामर्दकी सर्वास्वे कादश्री भुतिधि पवित्रे-
नशिवः पूज्ये तिरिक्त् ॥ इत्येकादशी निर्णयः ॥ अथ द्वादशी निर्णयते ॥ द्वादशशु पवासादि-
शुस्कादश्री भुते वशाहायुग्मवाक्यात् ॥ त्रयोदशी वैधस्तु निर्वेधः कूर्मपुराणे ॥ न्या-
गाविज्ञानु या यथी रुद्र विज्ञो दिवाकारः ॥ काम विज्ञो भवे द्विष्युर्न गाहाते तु च्यास-
॥ विष्णु द्वादशी ॥ काम त्रयोदशी ॥ यदा भवे दनी वाल्या द्वादशी पाश्यादिने ॥ अ-
थः काले द्वयं कुर्यात्प्रातर्माथ्यान्हिकं तदि ति ॥ स्कंदे ॥ चैत्रशुक्ल द्वादश्यां दमन-
कार्यसाम् ॥ अथाह शुक्ल द्वादश्यां तस मुद्राधारणम् ॥ तद्वाहाणा विषय भवे

निरपवादः ॥ तथा च पादौ ॥ यथा प्रस शान्तं कांक्षं गहितं सर्वं कर्म सुखं च कांक्षितो वि
 प्रसर्वकर्मसु गहितः । विप्रविषये निद्रा परका निवहूनि वाक्या न्युपलभ्यंते विश्वसि
 यान्ति खितानि ॥ अत एव प्रज्ञाणा प्राधास्य धर्मसंवेदिति हिक् ॥ प्रावण युक्त हादप्रयां
 विना रोपणं कार्यम् ॥ पादौ ॥ ऊर्जा ज्ञतं मधी हीलां प्रावणो तनु प्रजनम् ॥ चैत्रं च दम्बा
 रोप मङ्गुर्वाणः पतत्यधः ॥ पदिना रोपणं विज्ञा च्छ्रावणे न भवेद्यदि ॥ कानि च यथि शु
 चार्थे कर्तव्यमिति जारदः । सुल्लाकेः हादशी ॥ भाद सुल्ला हादप्रयां मध्याहे दावनावता
 रः ॥ तत्र श्रवणे योगे उपवासः दृढं ज्ञतं काव्यम् ॥ विबुधसोर्तरे ॥ अदणा हादशी योगे
 धवारो भवेद्यदि ॥ अत्यन्तमहती नाम हादशी सा प्रकीर्तिता ॥ स्नानं ज्ञाप्य नाथा हा
 च होमं श्राद्धं सुरार्चनम् ॥ सर्वं नक्षयमाप्नोति तस्यां भृगु कुलो द्वहेति ॥ नारदीये ऽपि ॥
 हादश्या सुप वासोऽत्र त्रयो दश्या तु पाणम ॥ निधिं द्वभयि कर्तव्यं सिन्धु ज्ञा प्राप्ते
 श्वरी ॥ श्रवणं हादशी ज्ञतं श्रवणे कादशी ज्ञतं कार्यमिति रामकोतुके ॥ भविष्य ॥

संश्लेषकादश्रीसुपोद्यैवद्वादश्रीसमुपोद्ययेत् ॥ नतत्रविधिलोपः स्यादुभयोर्देवनंहरिः
 ३६ ॥ नारदीये ॥ यदानत्रायवे ऋसांद्वादश्यां प्रवणं कश्चित् ॥ एकादशीतदापोष्यापाप
 प्रीप्रवणाच्चितेति ॥ यदेकादशीप्रवणयुक्ताचेत्तदाएकादशीव्रतं प्रवणाद्वादश्रीज्ञ
 तं ह्यमेव कृतमभवति ॥ नदेवमास्ये ॥ द्वादश्यां प्रवणार्धेचेत्सुश्रेदेकादशी यदि ॥
 स एव वैश्वको योगो विश्वुष्टं खलसंज्ञकः ॥ तस्मिन्नुपोष्याविधिवन्तरः प्रदीणा
 कल्पमयः ॥ प्राज्ञो त्यनुत्तमं सिद्धिं पुनरावृत्तिवर्जितामिति ॥ व्रतहयाप्रज्ञो ॥
 खान्दे ॥ प्रथमे हि फलाहारी निराहारी परे हनि ॥ उर्षोद्यैकादश्रीमोहात्पार
 शांप्रवणो यदि ॥ करोति हंति तत्पुण्यं द्वादश्याद्वादश्रीभवति ॥ तदातु द्विती
 यादिने प्रवणार्धस्वर्देत्तदा ऋसांतीनापेक्षणीयः ॥ ऋक्षानोपाणं कुर्या
 दिना प्रवणरोहिणीमिति वचनान् ॥ अन्येषु ॥ आभाकाशितपक्षेषु नैत्रप्रव
 णरेवती ॥ संगमे नहिभोक्तव्यं द्वादश्याद्वादश्रीक्षयादिति ॥ दिनद्वये तत्सत्वे-

ॐ उदयं तद्युक्ता ग्राह्या ॥ उदय व्यापिनी ग्राह्या श्रवण द्वादशी ज्ञेयति दृह चारु हीचात् ॥

ॐ अथ एषा योगं तु दृशामी विश्वपि ग्राह्या भिषुणात् ॥ एतावो रसुविशेषः ॥ श्रवण द्वाद-

श्यां वाम नावतारः ॥ कृष्णपूजा श्रवण द्वादश्यां जनाई न पूजेयति ॥ अन्न जप होमा-

दिकं कृत्वा सेवणीं हरिप्रतिमां संप्रतिष्ठितां दध्योदनं जलपूणां कुंभं उपानहो क्षत्रं-

च विप्राय दद्यात् ॥ इति श्रवण द्वादशी ॥ अस्यामेव दंडं दध्यजो त्यापनं कुर्यात् ॥ यदुक्तं गा-

त्स्ये ॥ द्वादश्यां च चिनि पक्षे मासि भाद्रपदे तथा ॥ शक्रसुत्या पर्येद्राजा विषुः सप्त-

ये सतीति ॥ अथ कार्तिक कला द्वादश्यां ॥ गोभूतिका काल व्यापिन्यां गोवत्स पूजा कार्या

॥ तस्या स्वत्काल एव विधानात् ॥ दिन द्यौ तत्काल व्यापित्वे पूर्वैव ॥ तदुक्तं ॥ वत्स पू-

जा परश्वैव कर्तव्या प्रथमे हनि ॥ इति वत्स द्वादशी ॥ अथ भाष कला द्वादशी ॥ तत्र तिलै-

रात्वा विषु मभ्यर्च्य तिलैर्दीपं दत्वा तिल तैलेन नीवेद्यं होमदानानि तिल तैलेन-

व कृत्वा तिलाभ्यर्चयेत् ॥ तदेव मास्ये ॥ माघे तु कृष्ण द्वादश्यां यजोहि भगवान्पुरा ॥ ॐ

निलानुत्था द्यासासतपुः कृत्वातुदाकलाम् ॥ राजा दृशस्थो भूर्मानस्मात्तानवतारपव
 ॥ निलानामाधिपत्येतु विसृत्तन्नहतस्सुरैः ॥ तस्याभुयोधितः स्नातस्त्रिलैस्तस्यापुत्र
 इरिम् ॥ तिलतैलेन दीपाश्च देवादेवगृहेशुच ॥ निवेदयेत्तिलानेवहीतव्याश्रयथा
 तिलाः ॥ तिलान्दत्त्वाच्च विभ्रेश्यो भक्त्यधित्यातिनामिति ॥ इतिलिदादृशी ॥ भाषस्यो भ-
 य द्वादश्यां तैलाभयं गोनकार्यः ॥ यहुक्तं मास्ये ॥ उपपद्ये द्वादशीमाषि द्वादश्यां तैलस्येव-
 शान्कुर्यं प्राप्तवान्देहेपुरासिकः सुरुरवाद्मति ॥ तर्षी स्वपिदादृशीशु विल्वफलंदंत-
 फाळंचवर्जयेदित्यलम् ॥ इति द्वादशीनिर्णयः ॥ अथत्रयोदशीनिर्णयते ॥ सातु ॥ शुक्लात्र-
 योदशीपूर्वा पराकृष्णात्रयोदशीतिमाथवीथे ॥ एषातु प्रसोष व्यापिनी दिनद्वये व्याप्ताव-
 याहोवापूर्वा ॥ सुमन्तुः ॥ त्रयोदशीतु कर्तव्या द्वादशीसंहिता पुनः ॥ अहोत्तरखहेऽपि ॥
 पक्षद्वये त्रयोदश्यां निराहारे भवेद्विवा ॥ घटिकात्रिरस्तत्रयात्पूर्वे स्नानं स्वयान्वरेत् ॥
 अथ चैत्रशुक्लत्रयोदशी ॥ अर्चनां त्रयोदशी ॥ साचपूर्वे चोषो व्या ॥ तथाचसंवर्तः ॥ अविद्येऽपि

श ॥ अस्यां स्नात्वा त्रयो दश्या भयो कारव्यं नर्षं लिखेत् ॥ सिंहं रजनी रणे गति श्रीति स्वप्न-
 ८ चित्तम् ॥ कामदेवं वसंतं च वाजि चक्रं वषध्वजम् ॥ मध्यान्ह्ये प्रजये द्वे तथा भव्ये च
 धैर्यं गंधैः ॥ मन्त्रेणा नेन कौंतेय न वना र्थ्या समा चितः ॥ मंत्रेण ॥ नमो यमाय कामा
 य देव देवस्य मूर्तये ॥ त्रस्य विष्णु शिवेन्द्राणां नमः क्षेप करार्थवे ॥ इति ॥ ततस्तस्यां प्र-
 तो देव्या मोरकाष्टतपा चित्ताः ॥ नाना शकार भक्त्या स्व कामो से प्रीयता भिति ॥ स्वप-
 ति पूजये न्ना री वरत्र सा ल्य विभू वरैः ॥ कामो य मिति सं चिंत्य प्रहृष्टे नो तश ल्पना ॥
 रात्रौ जागराणं कुर्या त्सुख रात्रि र्थादा भवेत् ॥ पूजये द्वि प्र हां पत्यं वरत्रा लं कार चंदनै-
 ॥ एवं यः कुरुते पार्थ वं र्थे वर्धे महो त्सवस ॥ वसंत समये श्रिं सिंहः शुद्ध स्सदा भवेत् ॥
 कौर्मं विरोधः ॥ मधौ शुक्ला त्रयो दश्यां मदनं चंदनात्मकम् ॥ दत्त्वा सं पूज्य यत्नेन वी-
 जये द्वा जनेन च ॥ ततः सं धु दितः कामः पुत्रपौत्रस सहि र्दृत्ति ॥ अथ भाद्रपद त्रयो दश्यां
 शुषारिः ॥ शुक्ल चांद्र मासा भि प्रायेण ॥ अत्र स शुद्धत सहितेन पायसेन आहुं कुर्यात् ॥

तथा च विलगाथा ॥ अथपि न स्स कुले जायाद्यौ नो दद्यात्त्रयो दश्रीमः ॥ पायसं मधुसथि र्भ्यां
 चर्वासु च भवा सु चैति ॥ अथ कार्तिक शुक्ल त्रयो दश्री ॥ तत्र यम दीपं शत्रो वहिर्दद्यात् ॥ तथा
 च स्कान् ॥ कार्तिके स्या सिते पक्षे त्रयो दश्यां निष्ठा सुते ॥ यम दीपं वहिर्दद्यात्पशु-
 र्विन प्रयति ॥ दीपदान मंत्रश्च ॥ सत्सुना पात्रं दद्याद्भ्यां काल स्या मलया सह ॥ त्रयो-
 दश्यां दीपदानात्सूर्यो ज्ञः प्रीयता सिति ॥ अत्र हंता कानि न भक्षयेत् ॥ सर्वासु त्रयो द-
 शी सु अर्चनाः पूज्यः तिथि पति त्वात् ॥ इति त्रयो दश्री निरुच्यः ॥ अथ चतुर्दश्री निरुच्यते ॥ सा-
 च्छुखा पूर्वा शुक्लोत्तरा ह्म पक्षे ऽष्टमी चैव क्लृप्त पक्षे चतुर्दश्री ॥ पूर्व विद्मैव कर्तव्या प-
 रविज्ञान कुत्र चिदित्याप स्तं दीकैः ॥ शुक्ल पक्षे ऽष्टमी चैव शुक्ल पक्षे चतुर्दश्री ॥ पूर्व वि-
 ज्ञान कर्तव्या कर्तव्या पर संयुता ॥ इति वह स्पतिः इति चतुर्दश्री सामान्य निरुच्यः अथ विशेषे-
 षः ॥ अथ चैत्र शुक्ल चतुर्दश्री ॥ तस्यां कुंकुमा गरु कर्पूरदि निर्दि मन केन च शिव पूजा ॥
 तदेव देवीशरणे ॥ चतुर्दश्यां तु कर्पूर चंदना गरु कुंकुमैः ॥ चत्वारि मणि पूजा च कर्तव्या ॥

१३ महतीशिव ॥ वितानध्वजचक्रं च दैवं प्रज्यास्तु मातरः ॥ महत्पुण्यमवाप्तीति म्प्रथमे
 १० यथाताधिकमिति ॥ अन्यच्च मधुमासेतुसंवाहेषु लक्षपक्षे चतुर्दश्या ॥ श्रीकाश्मनपूर्जे-
 तिसिद्धिदातुमहोत्सवेति ॥ लिंगपुराणे विशेषः ॥ दमनस्तुत्रयोदश्यां तालवृंता नलेन तु
 हंसयानसमारूढकाममंत्रप्रवर्द्धितः ॥ नाशीशिविजितश्रेवत्रैलोक्यो न्यादमाचर-
 न् ॥ तन्निर्वापयाधार्येन चतुर्दश्यां महासुने ॥ ततोत्सवं भयाप्रीकानार्थं प्रचापयसा-
 लथा ॥ कुर्वीत कर्द्दमेनैव श्यात्मनस्त्वनुलेपनं ॥ निर्वाधितानंगपीडा भवत्येव समादा-
 या ॥ एतदर्थं सदाकार्यं कर्द्दमेन चक्रीडनम् ॥ प्रातःग्रहस्मान्नं च कर्त्तव्यं श्रीडनं नरैः ॥ प्र-
 क्षालयानंततः कृत्वा गंधमाल्यानुलेपनम् ॥ वस्त्रतांबूलगीतादिरथ्या हरेषु चाचरेत् ॥
 चर्द्धरीघोषिणे प्रसवे कृत्वा नृत्यं शिवागतः ॥ सर्वकामसमृद्धस्तु वसेच्छिवपुरे नरः ॥ स्वयं
 तुलिंगमेकं तु दृष्ट्वा तस्मिन् दिने नरः ॥ ज्ञानं लया नरः सस्यकृशिव एव न संशयः ॥ व-
 तिनैत्रचतुर्दश्या ॥ अथ वैश्रावणशुक्लचतुर्दश्या ॥ सा च प्रदोषव्याधिनी ॥ तथा चस्कान्दे ॥ वैश्रावणस्य-

सं०
 चतुर्दश्यासासवारनेलक्षकं ॥ अथतारात्रुषिहस्यप्रदीपसमये हिजादृति ॥ अग्नि
 लक्षः स्वाती ॥ स्वातीयोगप्राधान्यंकेलवानाथ ॥ अथज्येष्ठशुक्लचतुर्दशी ॥ तस्मिन्दिनेपुं
 चतपाःसायंप्रियप्रीतयेहिरण्यं धेनुं दद्यात् ॥ तद्वैगात्स्ये ॥ ज्येष्ठेपंचतपाःसायंहेम-
 धेनुप्रदीदितम् ॥ यात्यष्टमीचतुर्दश्यारुद्रव्रतनिर्दंस्तृत्तमिति ॥ अथभाद्रशुक्लचतुर्द-
 शी ॥ तस्यामनंतं व्रतंसाचौर्यव्यापिनीगाद्या ॥ कान्ते सुहृत्सपिचैद्वादेपौराणासास्यां
 चतुर्दशी ॥ तासंपूणीभ्विद्रुत्तस्यांशुजयेहिसुमव्ययम् ॥ सुहृत्सपित्रिसुहृत्प्रथं-
 सापरम् ॥ तेनत्रिहृत्सुख्यःकल्पःद्विसुहृत्तानुकल्प चतसंधवः ॥ अत्रविधिः ॥ पत्काम-
 स्यंघृतंनैवगोधुमान्नंप्रयत्नतः ॥ अर्द्धविप्रायदातव्यमर्द्धमात्मनिभीजयेदिति ॥ च-
 तुर्दशग्रंथियुक्तसत्रंवासेरुदीक्षितेषुमान् ॥ केषाद्येदिति ॥ अनंतप्रतिमांचन्दनादि-
 नासर्पमूर्तिरुत्प्रेरणपूजयेत् ॥ इदंव्रतंकास्यम्फालश्रवणात् ॥ निर्गमभास्करेऽपि ॥ अनंत-
 रणेणविभर्षिपृथ्वीमनंतलक्ष्मीवरुहोऽसिद्रुष्टः ॥ अनंतलोकात्राददासिलोकोभोऽन्वं

सं ६। तल्पिन् कुरु मे प्रसादम् ॥ इत्यनंतश्चामंत्रः ॥ अनांत संस्कार महासज्जुदे मन्नात्ममभ्युद्धर
 ४७३ वासुदेव ॥ अनांतस्थे विनिधौ जयस्व अनांतस्त्राय नमो नमस्ते ॥ इति नैवेद्यादिनामंत्रः
 अनांत कामुदं देवं सर्वकामफलप्रदम् ॥ अनांत परमं सयं हीरं पुत्रपौत्रविवर्द्धनम् ॥ वज्रा-
 भीति श्रेयः ॥ अनेन चतुर्दशप्रथिमयं हीरकं वशीयात् ॥ इत्यनंतचतुर्दशी ॥ अथ कार्तिके
 चतुर्दशी ॥ यमचतुर्दशी सैवे नरकेति ॥ ब्राह्म्यगृह्णन्नातः कालव्यापिनी ग्राह्या ॥ अ-
 नौपस्यभ्यां खानं च कल्पा ॥ यमं सज्जुदे मन्नामपनाशनं सैव प्रतिसा पूजनं दीपदा-
 नादिकं कुर्यात् ॥ तदेव भविष्ये ॥ कार्तिके चत्वार्यपक्षे चतुर्दश्यामिनो दद्ये ॥ अथ प्रथमेव क-
 र्त्तव्यं खानं नरकाभीरुभिरिति ॥ ह्नोऽत्र चंद्रः ॥ यदि पूर्वो न्हि पंच पटिकात्रयो दश्याः दश्याः
 पंच पंचाशत् ॥ एवं संभवे त्रयो दश्या मध्येऽरुणो द्ये स्तोत्रात् ॥ ततोऽन्यत्र खाननिषे-
 धात् ॥ तथा च यमः ॥ अरुणो द्योऽन्यत्र चत्वार्यां खानिधौ नरः ॥ तस्याच्छिक्रगंधो धर्मो नि-
 श्यत्येव न संशयः ॥ अन्नं पक्षिणिति लोके लस्यानम् ॥ तदेव भविष्ये ॥ आं भिन्ने कल्पपक्षितुं च-

कुरुश्यां विभुदये ॥ तिल तैलेन कर्तव्यं स्नानं नरकभीरुभिरिति ॥ आश्विन प्राची ५ त्र्यं चंद्रा-
 ४०३ सपरः ॥ ब्रह्मपुण्ये ॥ तैले लक्ष्मी जलेशं गा दीप मा ल्या धनु र्दृशी ॥ प्रातः स्नानं तु यः कुर्या-
 त्प्रमलोकं न पश्यति ॥ प्रातश्चतुर्धा तिका ५ रणे दय काल क्षति ॥ संवत्स्र प्रदीपे ॥ पात्ने ॥ अ-
 पा मार्ग मथो तुंवी प्रपु न्याट मथा परस् ॥ आशये तजान मथ्ये नु नरकस्य क्षयाय वै ॥
 श्या मार्गस्य पक्षवान्नामये च्छिरसो परि ॥ ततश्च तर्पणं कार्यं भ्रमराजस्य नामभिः
 ॥ अथा मार्ग आगण मंत्रस्तु ॥ मीता लो य स मा शुक् संकं टक दलान्वित ॥ हर पाप मपा मर्मा
 श्वास्य माणा पुनश्चुनः ॥ अति यम तर्पणं नु सव्ये न कर्ष्यं ॥ यत स्तस्य देव त्वं पितृ त्वंच ॥
 स्कान् ॥ दक्षिणाग्नि सुखो भू न्नास्ति स्त्विह व्यं स मा हितः ॥ देव तीर्थे न देव त्वा त्ति तैः प्रेता-
 शिपो यतः ॥ यमाय धर्म्यं न जयेति चतुर्दश नाम शिस्तर्पणं विधेयम् ॥ ततः प्रदीप सम-
 ये दी पा न्दद्या न्नमो र्मान् ॥ ब्रह्म विष्णु शिवा दीनां भवने शुभे शुच ॥ प्राकारोद्या-
 नवापी वृन्नतो लीनि ५ द्दु देयु च ॥ संसारा सुवि विज्ञा सुहृत्सि प्रालासु चै व हि ॥ शैवे ॥

५ संक्षि ततः श्रेत चतुर्दश्यां भोजयित्वा हिजो तमान् ॥ शौचान् विप्रोस्त्वष्टा परात्प्रशिवस्त्रिको-

१४७४ महीयते ॥ द्याजं दत्त्वा तु तेभ्यश्च यमलोकं न गच्छति ॥ माथ पन्नस्य प्राक्कन्युभुक्त्वा-

तत्रदिने नरः ॥ श्रेता चतुर्दशी काले सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ नक्तं श्रेत चतुर्दश्यां धः कुभ्यर्षिच्छि-

वश्रीलये ॥ नतत्कतु श्रेतेनापि प्राप्यते पुराय सीहशम ॥ कुसारी र्वदुका न्युज्यतया श्रेतो-

स्तपो धनान् ॥ राजसह्य फलते न प्राप्यते नात्र संश्रयः ॥ इति ॥ कार्तिकशुक्ल चतुर्दश्यां द्वाद-

शुद्धो विध्वेष्यन्ना ॥ सैव पापाण चतुर्दशी ॥ देवीपुराणे ॥ कार्तिके शुक्लपक्षे तु या पायाणा चतु-

र्दशी ॥ तस्या मासधयन् गोरी नक्तं पापाणा सप्तकः ॥ सेष्वर्क्यसौ र्व्यसौ भाग्यरूपा-

णि श्रान्नुयान्तरः ॥ इति ॥ मार्गशुक्ल चतुर्दश्यां पिशाचमोचनयान्ना ॥ अथ माघशुक्ल चतुर्दशी-

शरदत्याख्या ॥ तत्रानुदिते स्नात्वा यमं संपूज्य सप्तसिन्धुभिश्चिस्सति लोदकां जलिंद्-

त्वातिलहोमं च दत्त्वा पितृभ्यः श्राद्धं च दत्त्वा ज्ञास्यते भ्यः कृशरभोजनं च दत्त्वा क्व-

चमपि कृशरभोजनं कृत्वा सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ज्ञासांदि ॥ माघशुक्ल चतुर्दश्यां विद्यां द-

भिक्षु
 वाग्मरीचयः ॥ निश्चिरसि लकाकार प्रशतश्रीं स्वसहस्रैः ॥ भजनकारभ्युदतकालस-
 २०५
 सुतारांशुकेभ्यः ॥ राक्षसं तत्र संपूज्योपमः प्रलयभास्करः ॥ निमित्तं पंचगोत्रं तत्र प्रो-
 क्तं यतो भुवि ॥ तदासापि निष्ठा द्वेषा तारा एभिस्सुहरणा ॥ तत्रोपोच्यत्रयोदश्यां सं-

प्रावेतु निष्ठाक्षये ॥ स्वात्पापूज्यो जगद्गतिहिरिः पूज्याप्रचताकाः ॥ नैवेद्यैर्विविधा-
 कारैः कृशरेण तु भूरिणा ॥ वह्निः पूज्यश्च भगवान्यता कैसिलतवह्रुलैः ॥ नमः प्रणा-
 वसंयुक्तान्सतित्वांश्च जलाञ्जलिम् ॥ यमायुधर्मगजाय मह्यवे चांतकाय च
 ॥ देव स्वताय कालाय सर्वप्राणहराय च ॥ सप्तसप्तप्रदेशानि श्यक्तेषां तिलोदकम् ॥
 कृशरं भोजनीयाश्च ज्ञासराणां स्तदंतरम् ॥ आहुं दत्वा पितृभ्यश्च सुक्तं स्थास्य सर्वपात-
 कैः ॥ ततो विभज्य चंधुभ्यः कृशरं भक्षयेत्स्वयमपीत्यदंती चतुर्दश ॥ अथ शिवरात्रिर्नि-
 रणीयते ॥ फाल्गुन कृष्ण चतुर्दशी शिवरात्रिस्तानि शरीष्वपिर्नी ॥ ईशानं संहितायाम् ॥
 तपस्ये कृष्णभूता च शिवरात्रिः प्रकीर्तिता ॥ महाविश्वन्वितायां तु तत्र कुर्व्यादिदं ज्ञत

संक्षिप्तं ॥ दिनद्वये निशीथा व्यासो सुपूर्वा ॥ हस्तपक्षेऽथमीर्द्धैवेत्यापस्तंबोक्तैः ॥ अथपर-
४७ई विषयकानि वाक्यानि ॥ कान्ते ॥ चतुर्दशी च दर्श प्रचरकी भूयपदा भवेत् ॥ तदोपवा-

संक्षुर्वात नचकाम द्युते हनि ॥ अपत्वं ॥ माघासिते भूतदिनं हि राजन् उपेतियोयं यद्विपं-
चदप्रथा ॥ ज्याप्रयुक्ता नहि जातु कुर्याच्छिवस्य रात्रिं प्रियक्वच्छिवस्य ॥ अत्र पूर्व वि-
द्वा प्रातिपार्श्वे वाक्ये ॥ पूर्व विद्वाया मर्द्धरात्रिद्युतायां चतुर्दश्या भूयवासः ॥ परविद्वाया मर्द्ध-
रात्रिव्यापिन्यां चतुर्दश्या उपवासः ॥ अथ त्राहं रात्रिव्यापिन्यां परविद्वाया मेवोपवास-
द्वतिसिद्धंतः ॥ यत्तु प्रदोष व्यापिनी ग्राह्या शिवरात्रिः शिवप्रिये ॥ रात्रौ जागरणं यस्मान्न-
स्मात्तस्या भुपो यथासु ॥ द्दवं च नं शर्द्ध रात्र चतुर्दश्या भावे वेदितव्यम् ॥ यदुक्तं ॥ यदानस्या-
च्छिवरात्रिर्द्धरात्र्यां तदानद्य ॥ प्रदोषे व्यापिनी ग्राह्या तदा शिवतन्मातिथिः ॥ इत्यन्यानि
प्रदोषव्यापिनी विधाधिकानि वाक्यानि ॥ शर्द्धरात्राभावे वेदितव्यानि ॥ साधनमृतेऽपि ॥ प्र-
दोषव्यापित्वे सति शर्द्धरात्रव्यापिनी सोत्तमा ॥ शर्द्धरात्रव्यापिनी मध्यमा प्रदोषव्यापि-

श्चिनीचूनोति सिद्धांतः ॥ प्रात्रपराणाविषये ॥ तिद्यिमध्ये पारणं श्रेष्ठतरम् ॥ तिथ्यंति पारणांकु
 १२७४ र्थाद्धिनाशिव चतुर्दशैः शिनिति स्कान्दोक्तैः ॥ साचशिवो पास कानां नित्या ॥ परात्परत्वं ना-
 स्ति शिवरात्रिः परात्परम् ॥ नपूजयति भक्तैरेतदं न्निभुवनेष्वरम् ॥ जन्तुर्जन्मसह चैषु-
 जायते नात्रसंप्रत्यः ॥ शिवभक्तानां नित्यम् कान्यं त्वन्येषां ॥ शिवरात्रिं व्रतं नाम सर्वेषां
 प्रणाशनम् ॥ आचां डालमनुव्याणं भक्तिशुक्तिप्रदायकम् ॥ अत्रवाक्यानि गंध भूयस्त्वा
 न्नलिवितानि ॥ दूतिचतुर्दशैः शिनित्यर्थः ॥ अथशुक्तिमितीयते ॥ सावद सावित्री व्यतिरिक्तं व-
 तादिशुपरान्वितैव कार्या ॥ भूतविद्वानकर्तव्या दर्शः पूर्णा कदाचन ॥ वजीयित्वा मुनिश्रेष्ठ
 सावित्री व्रतमनुत्तमम् ॥ दूतिं व्रतं वैवर्ही सावित्री व्रतं भाद्रपदपूर्णायाम् ॥ अथ चैत्रशौरी मासी
 ॥ तत्रचित्रायुक्त्यायां शिववस्त्रं दद्यात् ॥ तदुक्तं विष्णुस्त्वौ ॥ चैत्री चित्रायुता चैत्स्या न्याहा पूरय-
 तमा स्तुता ॥ चित्रवस्त्रप्रदानेन सोभानय म्नाभुयान्वरः ॥ वस्त्रपुराणे विशेषः ॥ मंदे चार्केशुरै
 दापि वारे ध्येते शुचैत्रकी ॥ तत्राप्यवभेधिकं पूरयं स्नानेन लभते नरः ॥ स्नानमदाय तां याति

श्रेष्ठित्वां तर्थां तथा ॥ अत्र समर्केन सर्वान् देवान् सर्वैश्च ॥ संवत्सरकृतपूजायाः फलं प्रा-
 १०८ श्नोति ॥ तदेवामुपराणे ॥ संवत्सरकृताच्चार्याः सा फलत्याया रिवलान्मुपान् समनेनाच्चैद्यैश्चै-
 न्यां विशेषेण कदा शिवमिति ॥ अथैषणवर्षाणामात्राजिनशनं कुर्यात् ॥ यदाह विश्वः
 ॥ कृत्वाजिनैतिलान् कृत्वा हिरण्यं मधुसायिणी ॥ रसाति यस्तु विनायक सर्वान्तरतिदुःक-
 तम् ॥ वैष्णव्यां यौगां आस्यान्तु विष्णवामु विष्णोऽन्नतः ॥ ससमुद्रमहाजलस्य शोऽन्नव-
 कानना ॥ सहस्रीषान्विता दत्ताष्टिनी नात्र संप्रयः ॥ अन्नज्येष्ठपूर्णिमा ॥ तत्र हृत्त्रोपा-
 नशनं तिलदानं च ॥ यदाह विश्वः ॥ ज्येष्ठी ज्येष्ठा यदा चैत्या तदहत्रोपा नन्नशनं न-
 नरोत्तमाधिपत्यमाप्नोति ॥ आदित्यपुराणे ॥ ज्येष्ठे आसितिलान् दद्यात्पौर्णमास्यां विशेषे-
 यतः ॥ अथ मधुसूयस्य तस्यां यौगतिनसंप्रयच्छति ॥ अथावादी पूर्णा ॥ तत्र चतुर्द-
 श्यामुपोष्य विष्णुजन्मम् ॥ यदुक्तं आसे ॥ चतुर्दश्यामुपोष्याथ यौगां आस्यां यजेद्भूमि-
 ति ॥ अस्वामेवापादयुतायां अन्नादिदानमस्त्यम् ॥ यदाह विश्वः ॥ आषाढ्यामायाद

मश्रि
 युतायामन्यपानादिदानमक्षयं भवति ॥ यदा चतुर्दशयद्यादशनाडकाधका भवति ॥
 तत्र सावित्री ज्ञानमपि त्याज्यम् ॥ शूलोऽद्यादशनाडीभिर्दृष्यत्युत्तरांतिधिमिति ॥
 ४७८
 स्यते ॥ अत्र श्राद्धं नित्यम् ॥ भिलासः ॥ अन्नावास्या व्यतीपात योरोमास्या चतुस्र्या
 च ॥ अत्र श्राद्धं सकृत्वाणो नरकं भ्रति पद्यते ॥ आषाढीतुर्कोकिलाज्ञतोष क्रमे संख्या
 कालव्यापिनी ॥ भविष्ये आषाढयोरोमास्यांतुसायं काले सुप्रस्थिते ॥ संकल्पदो-
 न्यास रेकं आचरणे आत्यहं त्विदं ॥ व्यास पूजायां चोदयि कीर्तिमुहूर्त्ना ॥ विष्णवे च सं-
 तो ॥ त्रिभुहूर्त्नाधिकं श्राद्धं पर्वक्षौरप्रण विनोदिति ॥ अत्र नवरात्रिं संदीप्य तस्मिन् ॥
 दीर्घवंशे ध्वजावंधनं कृत्वा पूजादिवाद्युविचारः कर्तव्यः ॥ अथ आचरणी योरोमा ॥ तत्र
 योरोमास्यां ग्रहणा संक्रांति होष रहितायां च दय काल व्यापिद्व्यां दोहो व्याधि श्राद्ध-
 भविऽपि यजुः श्रावता ध्याविनः ॥ उवा कर्मसु कुर्युः ॥ श्रावणासासस्यथ चण नस्तने
 धनिद्या न क्षिन्वह च ॥ साम वेदि नस्तु श्रावणासासस्य पंचम्यां हस्तस्युत्तरांती कु-

अथि सुः ॥ शेषधि प्राहुर्भविग्रहणदिशेषर हितायान्च सर्वेषां तुल्यमिति ॥ तस्य ह्यद्वयत्व
४८० ॥ अथायानामुपाकर्म्म आवरणो भवणे नवा ॥ हस्तेनोषधिनादेवापंचस्थां आवराण-

स्वतु ॥ उपाकर्म्मदोशेषकर्मः ॥ अत्राथायानामिति शण्डाभिप्रायेण वचनम् ॥ गोभिलः
पर्वण्योदधिकं ह्युच्युः आवरण्यतैस्तिथ्यकाः ॥ वक्तव्याः अवराणोर्क्षितुहस्तक्षिसामवेदि-
नः ॥ निगमोऽपि ॥ आवराणां आवराणि कर्म्मयथाविधिसमाचरेत् ॥ उपाकर्म्मनुकर्त्तव्यं क-
र्तव्ये हिवाक्ये ॥ हस्तेन शुक्लपंचम्यां आवरणो भवणे कर्त्तव्यः ॥ चतुर्दश्यां युक्तस्य पर्व-
णो निषेधाच्च ॥ चतुर्दश्यां समुत्पन्नावसुरैर्मघुर्केदभीवेदान्ती कुर्वतः पच्ययाने स्तो-
त्रद्रुतः श्रुतीः ॥ हत्वा तावसुरो देवः पातालगतवासिनो ॥ आह्वयताः श्रुतीस्तस्मिन्देशे लो-
कगुरुः खयम् ॥ सप्राप्तवान् श्रुतीर्दक्ष्यापर्वण्योदधिके पुनः ॥ अतो भूतयुते तस्मिन्नो-
पाकरणमिच्छते ॥ आसुरं वक्तव्यं कालं वेदाहरणं कथयति ॥ यत्तु आवराणि दूर्या नवमी
दूर्वा चैव हुतासनी ॥ दूर्वा विहातु कर्त्तव्या ॥ शिवरात्रिर्वले हि निमित्तं ॥ एतस्य आवराणां ४८०

विधीयमानं पवित्रां रेयणा विषयम् ॥ उपाकमंगाभूतमास्थुत्प कश्चाद्द्विविषयं
 वा ॥ अत्रतैस्तिरेयकपहमन्येयामपियजुः प्राग्विनामुपलक्षकम् ॥ तेषां कालांत
 राविधानात् ॥ व्यासः ॥ आबलेनतुपत्कर्मजनेराषाढसंयुतम् ॥ संवत्सकृतीभ्या
 यस्ततक्षणा देवनप्रयति ॥ धनिष्ठासंयुतं कुर्याच्छ्रावणं कर्मयज्ञवेत् ॥ तत्कर्म
 सफलं विद्यादुपाकरणा संज्ञितमिति ॥ उपाकर्मप्रकुर्वति क्रमात्सामर्थ्यजुर्विदः
 ग्रहसक्रांत्ययुक्तैर्युहस्तश्रवणपर्वसु ॥ अथचेहोषसंयुक्तेपर्वणि स्यादुपक्रिया ॥ दुः
 खप्रोक्तमयग्रस्ताशद्ये तस्मिन्दुजातयः ॥ अथात्रकर्तव्यमुच्यते ॥ यदुक्तं ब्रह्मचर्ये तसा ॥ भवे
 दुपकृतिः शौर्णमास्यां पूर्वाह्न एवतु ॥ द्वादशरात्र्यां जयेत्तत्रपितृनुदिप्रयदेवताः ॥ कैशष
 नः ॥ शौतसादित्रयोन्मसकृत्वादर्भमयास्युतः ॥ पूजयित्वा यथाशक्ति तर्पयेत्तत्रसुखरत्न
 ततो देवान्पितृंश्चैव तर्पयेत्परसांभसा ॥ उपाकर्मणि गृहणावेधदोषाभावः ॥ नित्ये
 नैभित्तिके जापेय ब्रह्मोमक्रियासुच ॥ उपाकर्मणि चोत्सर्गग्रहदोषो न विद्यते ॥ स्य-

॥ अत्रायां देन कर्तव्ये भावणी फाल्गुणी नमः ॥ भावणी नृपति हंति प्राणं हृदि फाल्गुणी

॥ विप्रयोऽपि भविये ॥ ततोऽपराहृसवणे रक्षापोतलिकाशुभाम् ॥ कारयेत्त्वत्तैः शरैः सिद्ध

थं हेतु भूषितै रिति ॥ अथोत्तमः । आच्छवल्गः ॥ यौवमासस्य रोहिण्या मष्ट काया मया पिवा ॥ ज

लांते वृत्सां कुर्यु र्वत्सर्गा विधिवदहिरिति ॥ आषाढा मया वाष्टम्यां च नृदृश्या शुभापतिं ॥ प

वित्रै र्वर्षे द्भ्रतया भावण्यां चेतारान्सुरानिति ॥ अथ भाशीशुर्णा ॥ तन्न सावित्री जतम् ॥ तदेव गवि

ये ॥ अत्र तां पांडव श्रेष्ठ सावित्री जतया ह्यात् ॥ तयोदश्यां भाद्रपदे संतधावन प्राश्यात्

निशान्निधनकार्यं उपवास स्वभास्व ॥ अथ ह्यो नृनयोदश्यां नक्तं कुर्यात्संक्षिप्तः ॥ अ

था चित्तचवा कुर्यात्पुणवालेन पूर्णै र्णा ॥ अथ विन पूर्णिमा ॥ द्वयमेव कोशुदी ॥ नखाभिः

हंलक्ष्मी च हजयेत् ॥ तदेव भाते ॥ पूर्णिमाभ्यर्चयेज्यासि कोशुदी परि कीर्तिता ॥ कुरुक्षेत्रं

पूजयेत्सखी शिंद्रे शैरवतरिष्यत च ॥ निश्चिन्तागरां हत्वा परेऽन्तु सव या चरे रिति

॥ अथ एत शर्णा पात्रं सुवर्णा चिंतं हस्या शीघ्रा निरुवति ॥ परं कं विदना ॥ अथ चतुर्ज्या ताः

र्द्विदनीयानि चंद्रमसाद्यन पूर्णपान्नसुखाद्युत्तविभाषदत्वादीनामिभवेति ॥ अथवा-
 ५५ विद्विभेतिना ॥ तत्रकास्यद्वयोस्त्वयं कुर्वन्ति ॥ द्वाविंशत्यां सुखात्मनो विवाहः सुख-
 नंदनाः ॥ कार्क्यः सुरकुलश्रेष्ठश्चेत्तौ राजनयना ॥ राजा पवस्व स्वानं च यदा ये स्वो-
 द्यसाया ॥ नरेयाः सुरव कृद्विस्तुतास्ता स्वं कास्य देवता इति ॥ गज्ज ॥ द्वाविंश्यां
 तु द्योत्वयं दित्वा नक्तं सथा चरेत् ॥ श्रेवं पद्या कथोति शिववत शिंदं सुदुग्ध ॥ जा-
 शे ॥ नालं सुखयं सदा हृदं सतपीयुगत् ॥ सुवाससंजास्य एवित्वा कानार-
 तारणं ॥ द्यावंति तस्य रोगाणि शरीरे संगि संव्यथा ॥ तावद्युगस हृत्वाणि स्वर्गो-
 सति तत्प्रदः ॥ पूजयित्वा नतो विष्णुं रक्तपात्थानुलिपनेः ॥ श्रीकृष्णो रसं यत्मा-
 त्सुप्त व्यं संदले स्थितः ॥ अत्रैव शीरसा गहनम् ॥ विश्वात्वा सुयदा भानुः कृति कासु-
 च चद्रमाः ॥ सयोगः पद्मको नाम पुष्करेऽप्यति दुर्द्धभः ॥ अग्नेयं च यदा तदस्त्रं कांक्षि-
 क्यं भवति कश्चिद् ॥ महती सातिथिर्देयाज्ञानदानेषु चोत्तमा ॥ प्रजापत्यं तथा

ऋक्षं तिथौ तस्यां नराधिप । सामहा कान्तिकी प्रोक्ता देवानामपि दुर्लभा ॥ अग्रेयं क-
 तिका यास्यं अरणी ॥ ग्राजापत्यं रोहिणी ॥ यदा नु यास्यं भवंति ऋक्षं तस्यां तिथौ क-
 तित् ॥ तिथिः साधि नहापुण्या मुनिभिः परिकीर्तिता ॥ क्षिरसागरस्नने विशेषो वास्ये ॥
 पौर्णमास्यां तु संपूज्यो भक्त्या रामो हरः सदा ॥ ततश्चंद्रोदये पूज्यास्तापसाः कृत्वि-
 का सुषट् ॥ कान्तिके यस्त्वद्योसद्गो वरुणाश्च हुताग्रजः ॥ धान्यैस्सशुक्रैर्द्वारैर्द्वीभू-
 धितव्यानि प्रागसौ ॥ माल्यैर्द्वये स्नानागंधैर्भक्ष्यै रक्ष्यावर्चैस्तथा ॥ परमानैर्ज्वलित्प्रा-
 केर्वह्निं ज्ञास्ये तर्क्यैः ॥ एवं देवांश्च संपूज्य देवो देवो महाहृदिः ॥ दीपोपांते तथा ग-
 तेषु च तुरस्यो मनो हरः ॥ चतुर्विंशं गुलः कार्क्यः सिरु प्रचं हनवाणि गवां क्षीरेण संदू-
 र्णं स्संमता त्यरि रक्षितः ॥ तत्र हेमप्रयो मत्स्यो मुत्ताने त्रौ मनो हरः ॥ प्रक्षेप्तव्यो-
 विधानेन नमोस्तु हरस्य परैतत् ॥ ज्ञास्येणायाथ योभया यद्दद्यात्तस्तीरसागरम् ॥ कृत्तिकां
 की ॥ अथ मार्गशीर्षी ॥ तत्र चन्द्रात्वी वसांहे ॥ चाभनेत्रं हि यद्विज्ञो स्तदेव भुवनत्रयम् ॥ अत्र-

मधि

४८

काकुर्था स्वर्गहे नोहनं गताम् ॥ स्थिषं स्वधाता हो धनुषं धर्मं स्वधः सनातनः ॥ निष्ठा मधि
 प्रत्येन होलिका सर्वसा वृधैः ॥ नरिका प्रत्ये प्रहं मुञ्जिता हुरुजस्य भवेत् ॥ त्वं भं दुर्गो होलिकः
 कान् दीपयेत् ॥ ययुक्म ॥ भद्रायां दीपिता होला गङ्गा भयं करं ति हि ॥ नगरस्थाने ये स्थल
 न्यातां परिवर्जयेत् ॥ भद्रायां ले योर्ता सास्यां गन्धि शोषे भ्रुवैः पिवा ॥ होलां प्रज्ज्यास्य
 क्वीत पिशाचानां म हो स्ववप ॥ तथा हि नार्द्ध स्वरोऽपि स्यात्सास्या न्यां पूर्णिमा यदि
 ॥ रात्रौ मद्राव चानेतु होलिकां न न दीपये दिति परहिने दिना र्द्धा स्वरोऽपि स्यात्सास्या
 न्यां पूर्णिमायां विद्यमानायां ॥ पूर्व विद्याया भेद रात्रौ भद्रा वसाने होलिकां दीपये दित्युक्ते
 यसा पुनः परस्मि पूर्णिमा सा र्द्धं यामत्रय व्यापिनी प्रसि पच्च दृढि गाभिनी नृशराया वैव
 होलिका काय्या ॥ तथाव भविष्ये ॥ सा र्द्धं यामत्रयं वास्या द्वितीय दिवसे यसा ॥ प्रसि पच्च
 र्द्धं यानापि नद्या सा होलिका स्थता ॥ यत् ॥ चन्हो वन्हं परित्यजे दिति वन्हो होलिका
 यामन्हं परित्यजेत्त्र नि पर ति स्याथः ॥ स्वन्मुसायं काले भद्रा रहित परिमा ययं

नाकति नम्य प्रति पदिन कने चम् ॥ अन्वणा ॥ भविष्योत्तरवाक्यस्य निर्यकता स्यादि-
 ति ॥ अन्नचञ्चन्ने गरागस्तदाग्रहणादवकि ॥ निश्रिं निर्विष्टि पूर्णायां होलिका दीपे नभ-
 ष्य पूर्वदिने अस्तमना वधि चतुर्दशी द्वितीयदिने प्रदोषसमये प्रस्तोहितं तदा पूर्वदि-
 ने षट्यवशिष्टरात्रिचतुर्थयागे विष्टि पुच्छे होलिका काया द्वितीयदिने ग्रहणात्तरं
 प्रतिपत्संभवेत् ॥ ग्रहणात्पूर्ववदिवा होला प्रज्वन निषेधा द्विष्टिपुच्छस्य सर्वकर्मणि
 ह्यल्यदर्शनाच्च ॥ पञ्चलः ॥ दृष्टिष्व्यां यानि कर्मणि शुभान्यप्यशुभानि च ॥ तानि सर्व-
 णि शिष्टानि विष्टिपुच्छे न संशयः ॥ संवत्सस्य साहोयकामदा हो भूतात् ॥ इति विष-
 ल्यनिषेधे ॥ अत्र कस्य म् ॥ रघुश्रितानात् वाक्यम् ॥ अथ पंचदशे शुक्ला काल्या न्यन्यादि-
 प ॥ श्रीलकालो विनिःक्रान्तः प्रातर्गम्यो भविष्यति ॥ अभीप्रदानलोकात्वादीयतां पु-
 रश्च नम ॥ यथास्य प्राकित्या लोकारसंनिवहसंविच ॥ संवत्स्य शुक्लकात्याना शुभला ना-
 चकारयेत् ॥ नभामु विधि वद्भुत्वा रसि द्वे र्मन्त्रविले ॥ ततः किल लोकां प्रादे लालि प्र-

वैर्मनोर्भेः ॥ तामभिन्निःपरिक्रम्य गायं तु च हसं तु च ॥ जल्पन्तस्त्वेच्छ्या लोका-
 निश्राकायस्य यन्मतम् ॥ तेन शब्देन साप्राया होमेन च निराकृता ॥ सर्वदुष्टापहो-
 होमस्सर्वयोगोपश्रान्तिदः ॥ अस्यां निश्रामे राजन्संख्या शिश्रणवो गृहे ॥ गोमये-
 नोपलिहे च सत्तुष्के यद्गो गणे ॥ आकारयेच्छिशु प्रायान्त्वद्भव्य प्रकरान्नरान् ।
 तेकाष्ठवद्गैस्संस्तुश्रयशब्देर्हस्य करैः शिश्रशून् ॥ रक्षन्ति तेषां हातव्यं -
 शुद्धं पक्वान्न भवेत् ॥ एवं हुंहेति या तस्याः सदोषः प्रशमंज्जेत् ॥ चालानां रक्षणां का-
 र्यं तस्मात्तस्मिन्निश्रामे ॥ इति होलिकानिर्ययः इति धोर्णमासी निर्ययः अथामावा-
 स्या निर्ययते ॥ अमाम्चोपवासादिषु प्रतिपद्युतैव वदसावित्री व्यतिरिक्तं तेषु आ-
 स्या युगमवाक्यात् ॥ अमाम्वास्या तृतीयेति सा उपोष्यापशान्विता ॥ भवित्ये ५पि ॥ भू-
 तविद्वाप्यमावास्या न ग्राह्या मुनिपुंगवैरिति ॥ अथ ज्येष्ठामायां पूर्वविद्वायां वदसावित्री इ-
 तं कुर्यात् ॥ तत्रायं विधिः ॥ ज्येष्ठकृत्स्नत्रयोदशी मारस्य निरात्रोपोपणम् ॥ अथा-

श्रियात्तु तयो दृश्यां नक्तं चतुर्दृश्या मया चित्तं ॥ अमाया मुपवास कृत्वा सुवराभातभाद
 द्यात् ॥ क्त्वान्दे ॥ अमायां च तथा ज्येष्ठे वटमूले महासती ॥ त्रिरात्रोपोषिता नारी वि
 धिनानेन हजयेत् ॥ अमाया तु त्रयोदश्यां नक्तं कुर्याच्चित्तोद्दिश्यः ॥ अयाचितं चतुर्द-
 श्या ममायां समुपोषणम् ॥ गृहीत्वा तालुकां पान्त्रे प्रस्थमानं युधिष्ठिर ॥ नतो वं प्र
 मये पान्त्रे वल्लयुग्मे न वेष्टितम् ॥ सावित्री प्रतिमां कृत्वा सर्वावयवप्रोभिनीम् ॥ स्त्री-
 वसांसि मृगसयीं चापि स्वस्य प्राक्त्या विनिर्मिताम् ॥ साईसत्यवता साक्षीफलनैवेद्यदी-
 पकैः ॥ वरावलं वितं कृत्वा काष्ठभारं युधिष्ठिर ॥ वितादौ स्मदधान्यैश्च बहुधा संप्रकल्पि-
 ती ॥ रजन्याः कंठसूत्रैश्च शुभैर्कुंकुमकेशरैः ॥ सावित्र्याख्यानकं चापि वाचयी तद्विज्ञा-
 तस्यैः ॥ रात्रौ जागारुणं कृत्वा नृत्यगीतपुरस्सरं ॥ ततः प्रभाते विधिना पूर्वोक्तेन नरोत्तम ॥
 तामपि ब्राह्मणे दद्यात्प्रणिपत्य समापयेत् ॥ हनमंत्रश्च ॥ ॐ सावित्री प्रमथादन्तासुहिर-
 रथा महासती ॥ ब्राह्मणप्रोणानार्थय ब्राह्मण प्रतिशुस्तताश्चिति ॥ एवं दत्त्वा द्विजेन्द्रा-

नराविनीलांशुषिदि ॥ नैवद्यादिचतस्रं ब्राह्मणस्य गृहं नयेत् ॥ स्वयं दशपुत्रं गच्छे-
 त्त्ववेप्रशयुनराजनेत् ॥ तत्र भुक्त्वा हविष्यान्नं ब्राह्मणी ब्राह्मणे स्वह ॥ विवर्त्तयेन्नतो वि-
 प्रास्या विनी शीयतामिति ॥ जनेनानेन शजेद्देवेष्वयं नाशुभस्तु चित् ॥ इति वदसाविकर्त्ता ॥
 शयभाश्रमायां कुर्यात्प्रहणम् ॥ हेमाद्रौ हारितः ॥ मासे नृशस्य सावास्या न स्यात् ॥ भिक्षुयोश्चरः ॥
 शयातया शस्ते र्भाविनि योज्याः पुनः शुनः ॥ नभस्यो भादपदः तत्कर्मः ॥ शुचौ देशे शु-
 चिर्भूत्वा स्थित्वा पूर्वोत्तरा मुरवः ॥ ऊंकारेण तु मंत्रेण सकृद्देवकृपां स्पृशेत् ॥ सकृद्देवद्रव्य-
 मत एव ॥ रक्षो भ्रातृमंत्रः ॥ विरञ्चिना सहोत्पन्न परमेष्ठिनि स गज ॥ नृदसवारिणीं पापानि-
 मयस्व स्त्रिंशत्स्रोभं व ॥ कुशासूते स्थितो ब्रह्मा कुशमथ्ये तु केशवः ॥ कुशाये तु हरे देव-
 रजयो देवाः कुशोः स्थिताः तस्य क्षणं च ॥ शुचिन्नाश्रान्तव पराग्निससूता न्यो मन्त्रा-
 न्युभान् ॥ पितृदेव यजार्थं च सभा दद्यात्कुशादिजः ॥ सर्वपराश्रित्युभा र्भोगी सितसि-
 त्रसमुद्भवाः तैसमस्तानि योक्तव्या देवे पित्र्ये च कर्त्सीणि ॥ जातभाजो भवेद्दर्भः साग्रं स-

लः कुशस्वदः सप्तपर्णस्तुकुतप विद्वन्नागस्तुल्यश्च्यते ॥ अचिद्विनागा अशुष्कागा-
 इत्याग्नादेशात्तन्नाकुकुतप इति विद्वेद्यस्ते तु भाद्रं समाश्रिते ॥ अथ कारिकाभाष्यादी-
 पमाला ॥ सा सुरवशात्रित्युच्यते ॥ प्रदोषार्द्रात्रव्याधिर्न्येव । तेनास्थाः पूर्वीविहात्वं प्र-
 सिद्धम् ॥ उक्तं च ॥ दीपमालानकतेव्याप्रतिपन्निञ्जिता क्वचित् ॥ श्रीणि तत्र विनप्रयंति
 प्रजा गावो मही पति रिति ॥ अस्यां नववह्वादि धारणां तस्मी पूजां च कुर्यात् ॥ ज्ञेयं ॥
 अथायां च तया देवाः कार्तिके मासिके प्राचता ॥ अभयं प्राप्य सुप्तास्तु सुरवंक्षीरोदसा
 शुषु ॥ तस्मीर्द्वैत्यमथान्मुक्तासुरवं सुप्तास्तु जीर्दे ॥ अतोः धीविधिवत्कार्या मनुष्यै-
 स्सुरसुसिका ॥ दीपान्त्वा प्रदोषे तु तस्मी पूज्यमथाविधि ॥ स्वलं कतेन भोक्तव्यमते-
 चाला तु सन्जगद् ॥ अथ रात्रे प्रकर्तव्यं आहं पितृपराधरिः ॥ प्रदोषसमये राजन्कर्त-
 व्यादीपमालिका ॥ दीपदद्यात्तथा कार्यांशुत्वा देवगृहे शुच ॥ दीपदानं प्रथा शक्ति-
 विप्रभिन्नशुलभे । चतुःपथे प्रसन्नानि तु न दीपवर्त गोगृहे । दीपमालापरिस्त्रिषे प्रदो-

ये तदन्तरं ॥ इत्याणां भोजयित्वा ह्येति राज्यं चतुर्भुक्षितान् ॥ अलं कृतेन भोजनं
 नववस्त्रोपशोभिना ॥ अत्रैव राजकोशुदी महोत्सवहुः स्यात् ॥ यद्गुहं ॥ ततो परान्दस्यम-
 येषोपयेन्मारेदृपः ॥ सर्वराज्यं वलं लोकान् यथेष्टं चैव तासि ति ॥ लोकोप्यापि पुरे
 युष्य सुधाश्मवलिता चिते ॥ दक्षचंद्रनभाला द्ये च क्षिते च शहेष्टे ॥ दीपया नरतो ह्यु-
 क्तनरनारी मनो हरे ॥ दीपमाला कुलिरस्ये विद्यस्तथा तसंचये ॥ अदीपे दीपयस्ति
 सस्ते दीपानभेष्टुर्भे ॥ दीपया विलाशिरनी सार्धं स्वस्ति मंगलकारिणी ॥ गृहाद्गृहं अ-
 ज्ञाते च पादाभ्यामेव वा यिशिः ॥ ततो इदं राजसमये स्वयं राजा पुरं जेत ॥ अथ लोका-
 यितुं स्वयं पद्माने वषट्ने प्रशनेः ॥ ततः प्रदीपसमये नारीभिर्गृहादलक्ष्मीर्निःकाश्य-
 ते ॥ तदपि स्कांहे ॥ एवं गते निशीथे नृजने निद्राहं लोचने ॥ तावत्प्रान्तारीभिः सूर्य-
 दिक्षि मवाहनेः ॥ निःकाश्यते गृहस्थाभिरलक्ष्मीस्त्वगृहो गणात् ॥ इति कार्तिकी अमावा-
 स्या ॥ अथ माघी ॥ तस्यां ब्राह्मणांसा वित्री सहितं संपूज्य नवनीतधेनुं दद्यात् ॥ तदेवम-

संश्रित्वे ॥ अमायां चैव माघस्य पूजयित्वा पितामहम् ॥ गायत्र्या साहवद्वद्वदगाभू-
 धि ॥ नवनीतमयीभ्ये नुं फलेर्ना विधेय्युताम् ॥ सहिष्णुत्वात्सदत्सां च आह्वयणा-
 यनिवेदयेत् ॥ अन्नमाघपौषयोरमावाख्या रविवारश्रवणव्यतीपातयोर्धुक्का-
 रंदसावर्द्धोदयारथ्यः ॥ कोटिग्रहणसान्निभोर्दोगः ॥ तथा च स्कारैरेतेन माहात्म्ये ॥ अमा-
 र्कपातश्रवणोर्धुक्का चैन्माघपौषयोः ॥ अर्द्धोदयस्सविद्वेषः कोटि सूर्य्यग्रहैस्समः
 ॥ द्विवेदयोगस्सस्तोयं नतुरात्रौ कदाचनेनि ॥ अर्द्धोदयेतुसंप्राप्ते सर्वंगोणाजलं समं
 शुद्धत्थानो हिजास्सर्वभवेयुर्दहसन्निभाः । वस्किंचिद्दीपयेते दानं तद्दानं मेरुसन्नि-
 भमिति ॥ अन्नदानाद्यै विश्रेयः ॥ चतुःषष्टिपलं भुज्यसमभ्रं तत्र कारयेत् ॥ चत्वारिंश-
 त्यलं चाथ पंच विंशतिमेव च ॥ निषाद्य पायसं तत्र पद्मामष्टद्वलं लिखेत् ॥ पद्मस्य
 कार्णिकायां तु कर्कशां सुवर्णकम् ॥ तदभावे तद्द्वैत्वा नर्द्धैवाधिकारयेत् ॥ कृत्वा तु नंदुलैः
 षडुद्दैः पद्मामष्टद्वलं शुभम् ॥ अमन्नं स्यापद्ये तत्र ब्रह्मविष्णुशिवान्त्रकमिति ॥ तेषां

श्रीति करादां यप्रयेत मा ल्ये सुभो भनेः ॥ वस्त्रादिभिरलं कृत्य वा स्त्राणाय निवेदयेत् ।
 दानमंत्रः ॥ सुवर्णं पायसाभ्रत्रयस्माद्वेत्त लयी मयं ॥ भ्रातृकीर्त्तनार्कं यस्मात्तद्गृहाण-
 द्विजोत्तम ॥ समुद्रमेवलां घृष्टी सम्यग्दत्तस्य परकलम् ॥ तत्फलं लभते मर्त्या इत्वा-
 दानं समत्रकम् ॥ इत्यर्द्धं व्यविधिः ॥ भ्रगावास्या तु सोमेन सप्तमी भानुना सह ॥ चतुर्धि-
 भूमि प्रवेण वृधवारोणा च ष्टमी ॥ चतस्रसि ययस्त्वेताः सूर्यग्रहणा सन्निभाः ॥ ज्ञानं द-
 नं तथा भ्रातृसर्वं तत्राक्षयं वेदिति ॥ इत्युपवासाद्यभावास्या निर्ययः अथ भ्रातृभावा-
 स्थानिणीयते ॥ सा भ्रपरान्ह व्यापिन्येव ॥ एको द्विष्ट भ्रातृ तु भ्रष्टमनवमभुहूर्त्वापिन्येव
 ग्राह्या ॥ मात्स्ये ॥ अष्टमे नवमे यस्मान्मं दी भवति आत्कल ॥ तस्माद्दंनं कलदस्तत्रां-
 भो विशेषत इति ॥ कुतुपे प्रथमे भारो एको द्विष्ट मुपन्नमेदिति व्यासः अष्टमभुहूर्त्वा
 रव्ये कुतुपे चारंभ इतितर्थाः ॥ भ्रत्रपार्वरां त्वेकादश मुहूर्त्वे ॥ भ्रपरान्हः पितृणा मित्यु-
 क्तैः दिनद्वये ऽपरान्ह व्याप्तौ यत्राचि कानद्वापि नी ग्राह्या ॥ भ्रपरान्हद्वय व्यापिन्यभावा-

स्थापदाभवेत् ॥ नञाल्यत्वग्रहत्वाभ्यांनिषेधः पितृकर्मणि ॥ शिवराघवसंवादे ॥ अस्मा-
 च्चास्याहिमातुस्यादपरान्हृदयेसमा ॥ स्वयेपूर्वापरावृद्धौ सास्येऽपिचपरास्त्वनेति ॥ हि-
 नहृदयेऽप्यपरान्हृदयाभ्यभवेऽपिपरेव ॥ पूर्वधुरेक्षापरान्हृदयाभौ ॥ वी ॥ अथनः ॥ घटिकैशा-
 यमावास्याश्रुतिपत्सुनचेत्तदा ॥ अतविहैवसाग्राह्यादेवेपैत्र्येचकर्मणि ॥ घटिप-
 दिघटिकैकापिकर्मकालेनास्तिचेदित्यर्थः ॥ अथमलमासेवर्ज्यादिनिरर्थः ॥ तत्र-
 कायंनिधिध्यते ॥ जावाल्लिः ॥ नित्यनैमिति के कुर्याच्चूडं कुर्यान्मालिन्युचे ॥ निधि-
 नस्तनकारोकं कायंनैवकदाचनेति ॥ नित्यनैमित्तिकयोरेपियदनन्यगानिकंतदेव
 कुर्यात् ॥ अतन्यगति कुंकुर्यान्मित्यंनैमिति कंतयेति स्तरागात् ॥ शुद्धपरिधिदे
 श्वदषड्वारहोमाश्वपर्वचाग्रयणं तथा ॥ मलमासेतु कर्तव्यं कास्यादि विंविवर्जयेदि
 ति ॥ अथषड्वारहोमाश्वेपर्वदेवाग्निहोत्रादयः ॥ सर्वदर्शापौराणस्याः ॥ तत्रैवसोम-
 यागादिकर्मणि ॥ नित्यान्यपिअस्तिस्तुचे ॥ अष्टीज्याग्रयणाधानचानुर्मास्यादिका

न्यपि ॥ महालयारुकाप्राद्वेषाकर्माप्यपि कर्मभयत् ॥ अथ मासविशेषारूप्यविहितव-
 र्त्तं ज्ञेयमिति यमः ॥ चंद्रसूर्यग्रहेस्नानं श्राद्धं स्नानं जपः पितृकर्म ॥ कार्याणि मलमासेषु
 नित्यं नैविति कं तथेति यमः ॥ गर्भेषु वाप्युचितेभ्यस्ते श्राद्धकर्मणि भासिके । सपिण्डी
 करणे । नित्यं नापि मारं विवर्जयेत् ॥ तीर्थस्नानं जपे होमो जवर्द्धी हि तीक्ष्णः ॥
 जातकर्मात्त्यकर्माणि नव श्राद्धं तथैव च ॥ मया उच्यते श्राद्धं श्राद्धं न्यपि च योऽ-
 श्रा ॥ मासिके प्राद्वेषमायाः नित्यदानं होमो जपो प्राणः ॥ अन्यत्त्यकर्माणि दाहोद-
 कपिंडदानास्थिसंचयनादीनि ॥ गणैः ॥ मन्वादे च द्युगाहौ च मासयो रूमयोर-
 पीति ॥ मास्ये ॥ वर्षे पापहरं श्राद्धं स्नानं च प्रति वत्सस्य ॥ गोभूतिलहिरण्यानां दा-
 नं मासे मलि म्लुचे ॥ इति भ्युः ॥ इति श्राद्धं तथा सोमसन्त्याधानं महालयस्य ॥ रा-
 ज्याभिषेकं कार्भ्यं च नक्षत्रांज्ञानुलंघित इति स्मृत्यन्तरे ॥ नभो वाप्यनभस्यो वा-
 मलमासोपदा भवेत् ॥ श्रापाद्यास्मत्तमः पक्षः पितृपक्षस्तदा भवेत् ॥ इति ॥

असे क्रोतहि कर्हल्यमादिकं प्रथमं द्विजैः ॥ तथैव मादिकं आद्व सापडा कर
 ति ॥ शुगुः ॥ न न मास मृता नांतु पच्छ्राद्धं प्रति वत्सरम् ॥ मल मासे तु तत्कार्यं
 नान्येषान्तु कदाचन ॥ एवं च शुद्ध मास मृतानां तु प्रथमादिकं मलेऽपि कार्यं
 किति ॥ द्वादशे मासि सर्वत्र फलंति प्राद्व कान्तरंतु शुद्धे त्रयोदशे ॥ यद्दानं मध्ये म
 ल मास भ्रातस्तदा पित्रयोदशे मासे ॥ यतः ॥ मल मास मृतानां तु मले स्यादादिक
 कांतरम् ॥ द्वादशगुः ॥ अस्याथ्येयं प्रतिष्ठां च यद्दानं व्रतानि च ॥ देव व्रत द्वा
 तसरां चूडा कारणा मेखलासु ॥ मांगलय मभिवेकं च मल मासे विवर्जयेत् ॥ तथा
 वापी कुप तडागादि प्रतिष्ठा यद्दानं कर्म च ॥ न कुर्व्यां जल मासे तु महा दान
 व्रतानि च ॥ द्वात्रिंशत्सर्गोऽत्र काव्यः ॥ अथ ग्रहण निर्णयः ॥ द्वादशोत्तमः ॥ सूर्य्य ग्र
 हे तु नास्तीं या पूर्व यास चबुध्दयसु ॥ चंद्र ग्रहे तु या मांस्त्री न्वाल द्वादश
 वै दिना ॥ वाश्रवः ॥ वस्तो दवे विधोः पूर्व नाह भोजन गान्चरेत् ॥ अगुः ॥

गता वंवा ल भानं तु रवीन्द्र प्राप्नु लो यदि ॥ परे शु रुदये र्नात्वा शुद्धो अभ्य वह-
 र्न्नरः ॥ अत्र भोजनं प्राय श्चित्तमृत्तम् ॥ काल्यायनेन ॥ चन्द्र सूर्य्य ग्रहे
 शुका राजा पत्न्येन पृथगति ॥ तस्मि न्नेव दिने शुका त्रि रात्रे षोडश पृथगति ॥
 भारते ॥ सर्व से नेव कर्त्तव्यं आहं वै राहु दर्शने ॥ अकु वर्णस्तु ना स्त्वि कथा-
 तंके गौर वसी हतीति ॥ साता तपः ॥ आयचन गौ तीर्थे च ग्रहणे चंद्र सूर्य्य-
 योः ॥ आस आहं हिजः कुर्या च्छूद्रः कुर्या त्महे वहि ॥ वह वशिष्ठः ॥
 सत के सत के चैव न दीषो राहु दर्शने ॥ ताव देव भवे च्छुद्धि यार्वि न्मुक्ति
 र्त्तं दृश्यते ॥ क्षी पट्टिग्रन्तने ॥ सर्वथा भेव वर्णानां सत के राहु दर्शने ॥
 र्नात्वा कर्म्मणि कुर्वीत सत मन्त्रं विसर्ज्यये दिति ॥ भया तिथिः ॥ आर् ना-
 लं पय सत्रं दधि र्शैहा ज्य पाचितम् ॥ मणि कस्थो दकं चैव न दृश्ये द्वाहु
 सत के ॥ मन्वर्ष मुक्ता वल्याम् ॥ अन्नं पक्क मिह त्याज्यं खानं स वसनं ग्रहे

॥ वारि तक्रार नाजा दितिल्ल रर्भा चहुय्यति ॥ ग्रहो धितं जलं पीत्वा पाद क-
 च्छं सभा चरेत् ॥ योग विशेषो ग्रहणो व्यासः ॥ रवि ग्रहः सूर्य्यं वारि शोभे सोम-
 ग्रह स्याथा ॥ चूडा मणि रिति ख्यात सन्न दत्त भनं तकम् ॥ वारि च्च न्येषु यस्तु-
 लयं ग्रहणो चन्द्र सूर्य्ययोः ॥ तत्प्रायं कोटि गुणितं योगे चूडा मणो स्सुतः
 ॥ द्विदिदि कुल संभूत सरथ् क्त संग्रहे ॥ शिरो मणो समानेया प्रभेयं तत्व-
 संज्ञ का ॥ दुर्या नंद पर दृन्द ध्याना वस्थित चेतसा ॥ तनि तोयं हि सत्त्वी-
 ल्ये संग्रहाख्य शिरो मणिः ॥ भूरा मादूः शिरो वर्धे वैक्र मीये पृभे पृचौ ॥
 समातोयं सदा भूया द्वि द्रुयां प्रीति दः प्रुभः ॥ या वद्भू मण्डले सन्ध्या वेदि-
 कं कर्म सज्जनाः ॥ ता वत्स्वस्ति युतो भूया स्संग्रहाख्य शिरो मणिः
 इति श्री महि वेदि कुल संभव सरथ् दत्तविर च्चिते ॥ संग्रह शिरो मणो
 नाभि ग्रंथे तिथि निर्णय कथनं नात्र चतु र्विंशति तमा प्रभा समाप्ता समा-

शोऽयं संग्रह शिरो मणिनाम ग्रंथः ॥ सप्तत २६३२ साव सासे कृष्ण पक्षे
 अष्टम्यां एवे वासरे समाप्तः ॥ शुभ मस्तु ॥ त्रिदिवत म्बिदं पुरतकं वैजनाथिन
 द्वि वेदिना ॥

नोऽयं संग्रह शिरो मणिनाम चंभः ॥ सम्बत् १२३५ साध सासे क्खल पद्दे
 षाष्टम्यां रवि चासे समाप्तः ॥ शुभ मस्तु ॥ लिखित मिदं पुस्तकं वैजनाथेन
 द्वि वेदिना ॥